- A vándorkiállitás megszületésének ötlete, az is ötlet volt, de ahol van a helyszín, az egy plusz dolog ehhez, Tulajdonképpen ez egy üres gépterem. - Az igazgatótól kérdezem, a Kecskeméti vállalat igazgatójától, ugye?..

-Igen. Abban a reményben tartjuk, hogy hasonlóan értékes dolgok fognak id-e kerülni, hol egy kiállitás, hol egy számitógép.

- Egyébként a folyosón jögtön szemben van a most müködő számitógép, másfelől pedig a lyukkártya lyukasztó részleg. Jásszunk tovább a gondolattal. Ez az ötlet megszületettt, menjünk egy lépéssel tovább. Mi lenne, hogyha nem kiállitásszerü lenne ez, hanem mondjuk a gépteremben lehetne megcsinálni. Ebbe az igazgató boldogan belemenne?

- A boldogságon tulmenően, ami számomra valóban nagy örön lenne elképzelésünk is van. Azt szeretnénk, ha a mindennapok feladatai mellett, ott lenne egy-egy müvészeti alkotás, amely nem zavarná, hanem humánussá tenné a környezetet.

- Ez nagyon jól hangzik, de nehéz megvalósitani. Eddig sikerült ebből valami?

Cséry Lajos grafikus

1981. IX. 30. Petőfi 17.20 (KGyné).
Ötödik sebesség

- Eddig kiállitásokat rendeztünk ebben a gépteremben, de talán ez a beszélgetés és a mai kiállitás sikere talán kicsit szerénytelenül mondhatom, hogy sikere, engem biztositott arról, ohogy elkezdhetjük eztka vállalat irányitásával közösen, hiszen pénzügyi kérdésről is van szó.Be kell szereznünk néhány müvészeti alkotást és elkezdjük a kisérletet a munkatermekbe, a gépgtermekbe, megpróbáljuk életközelivé tenni az alkotásokat.

- Én azt hiszem, hogy a müvészek számára ez biztos, jó hir, hogyha ilyen helyre kerülhetnek. Ott, ahol az emberek élnek és dolgoznak. Csáki Lajos grafikus.

- Én is jó ötletnek tartom, de az ötleten tulmenően egyik izgalmas vonatkozása a kiállitásnak, hggy egy országos mélyfurás, hogy néhány perc alatt , ha lehet igy mondani a vetélkedő idején valóban néhány percet forditottak az alkotások összegyüjtésére, hogy milyen minőségü anyag jött össze? Tegyük hozzá, hogy azonkivül, hogy rendkivül változatos, azért hiteles képet ad a magyar képzőmüvészet állásáról. Ez az egyik vonatkozása, ami miatt jó ötlet. A másik miatt az, hogy egy vállalat is képes igen magas szinvonalon, ha nem szinvonalasabban az átlag kiállitási gyakorlatot figyelembe véve jól megrendezni ezt a tárlatot.Tehát szakmailag igen jó hozzáértéssel, legalább annyira jól megrendezték ezt a kiállitást,mint amilyen jól végzik ka számitógépes munkájukat.

- Ehhez is értett, hogy hogy van.

- A harmadik dolog, amibe fantáziát látnék, nem az, hogy müalkotások kerüljenek a gépterembe, hanem ezek a müalkotások bele kerüljenek a számitógépekbe. Az igazi alkotói játékot éss az alkotói fantáziát akkor érnénk el és az lenne a játék csucsa, ha lyuk kártyákra, programba vehetnék ezekt az alkotásokat. Vagy olyan alkotásokat találnánk ki, amelyek beprogramozhatók és a végeredmény egy uj müalkotás. Tehát valamit közösen csinálnánk.

- Játékot..

- Játékot, ahol a müvészet egymásra talál a szaktudománnyal.

- Azt hiszem, hogy ebben majd meg lehet itt egyezni utána, Még egy dolgot szeretnék az ötlettel tovább játszani. Arra hajlandók lennétek-e, arra hajlandók voltatok, hogy itt legyemek az alkotásaitok - arra hajlandóak lennétek-e, hogy egy kölcsönző galériába beadjátok a dolgaitokat? Tehát egy hónapra én hazavihetem mondjuk a Te egyik kerámiádat. Kopfner János..?

- Gyerekkorom egyik legnagyobb vágya az volt, hogyha mindig elképzeltem valami egész csodálatost, hogy mivel dicsekedhetnék magam, ha valami egészen nagy dolgot tehetnék az országban. Nekem ez lett volna a legnagyobb vágyam, hogy neves mesterképet egy hónapig magammal, Mária és Erzsébet találkozását, egy hónapig a szobám falán tegyem.
Tehát az ötlet, amit most adtak, ez nekem abszolut nem idegen. A másik az , hogyha igy egyszer oda kerülhetne valakihez közvetlenül, mi is egy olyan emberi környezetbe kerülnénk, és egészen másképp látnánk mindent, mint a kiállitó termekben. Én nem szeretek kiállitani, hozzáteszem. Mindig ugy érzem, hogyha, valaki azt mondja Add neked! Inkább odaadom, minthogy kiállitó terembe általam nem nagyon meggismert és soha nem.. talán soha nem látott emberek. Soha nem hallok semmi visszavéleményt. Igy biztos tudnám, hiszen velük élnének. Nagyon jó ötlet.

- Ma egy ötlet végső állomásáról beszámolhatunk és azt hiszem, hogy három ujat elmondtunk.
Én remélem, hogy a jövőben még ezentul is lesz szó.
Köszönöm.

/Zene/

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 JUN 20
Petőfi Népe
Csáky Lajos, rajztanár

Kecskeméti és vásárhelyi élmények ösztönzik

1021

Vonzó, szép falragasz hívja föl néhány napja a járókelők figyelmét a Virágos Kecskemét-mozgalomra. a zsúfoltsága ellenére jól áttekinthető, a szemet a lényegre irányító plakátot olvasószerkesztőnk névrokona, Csáky Lajos, a TIT Kecskemét járási szervezetének a titkára készítette. Az ő tehetségét dicséri több korszerű emléklap, meghívó.

A fiatal Csáky Lajos munkáival mind sűrűbben találkoznak a megyeszékhely kultúrát kedvelő lakosai. Legutóbb az Egészségügyi Dolgozók Klubjában kaphattunk áttekintést eddigi tevékenységéről, bontakozó tehetségéről. Itt is bizonyította, hogy a szegedi tanárképzőn szerzett rajztanári diplomával nem tekinti befejezettnek képzőművészeti tanulmányait. Cs. Pataj, Winkler és Fischer tanáraitól azt kapta útravalóul, hogy csak szüntelen gyakorlással, az értelem és a képzelet folyamatos tornáztatásával maradhat az ember, s különösen a művészember szinkronban a világgal.

A biztatás találkozott Csáky Lajos hajlamaival, terveivel.

Diákéveit Hódmezővásárhelyen és Kecskeméten töltötte. Jó sorsa, hajlama összehozta a festészeti hagyományokban gazdag tiszántúli város legjobb művészeivel. Eletre elegendő ösztönzést adtak számára itteni élményei.

Másként látja a tájat, mint az alföldi iskola nagyjai. Ismeri a görcsös akácok küzdelmét a létért, a homokot kertté csinosító, dúsító emberi akaratot, a nagyüzem geometriai tábláit. A nyár csurgó aranyában tüzelő fehér tanyák lobogása nem lelkesíti, óvatosan engedi át magán a bűvölő színeket. Annál nagyobb gondot fordít a motívumok kiválasztására, a szerkezeti rend, a rejtett erők érzékeltetésére, leküzdhetetlen sóvárgással próbálja a részekből a monumentális egészet összerakni.

Bízom abban, hogy Csáky Lajos beváltja a most felélesztett reményeket, s új színekkel, vonásokkal, értékes művekkel gazdagítja e táj képzőművészeti kultúráját. Hiszem, hogy a tehetség, a könnyű, látványos, illanó sikerek elkerülésének szigorú szándéka és a kitartó, szorgalmas munka, gyakorlás pillérzetén magasra ível a rokonszenves ifjú alkotó életpályája.

● **Csáky Lajos: Magános fa.**

Heltai Nándor

...házi ház, kerttel, fizetési kedvezménnyel eladó. Kecskemét, Szentistvánváros 25. Gyöngyösi, délután. 1765

TANYA eladó. Kiskunfélegyháza. I. kerület, 215. Érdeklődni a helyszínen vasárnap délután 4-től 6-ig, vagy hétköznap Kecskemét, Műkertváros III. utca 2, délután 5-től. Merena Ferencnél. 1889

ELADÓ félportás romos ház. Kecskemét, Csáktornyai utca 57. 1843

ELADÓ 2 hold jól termő szőlő Hetényegyházán, részletekben is. Érdeklődni: Kecskemét, Centrum Áruház portáján. 1987

KÉT- és félszobás utcai félház, nagy garázzsal eladó. Kecskemét, Sörház u. 3. 36475

ELADÓ sürgősen, beköltözhető családi ház. Korsós bognár. Lajosmizse, Szent Imre tér 8. 1858

ELADÓ kétszobás, konyhás, cserepes tanya, gazdasági épületekkel, 450 négyszögöl szőlővel, 200 négyszögöl kerttel. Állattartásra alkalmas. Villany bevezethető. Nyárlőrinci állomáshoz 10 percre. Érdeklődni: Nyárlőrinc, I. ker. 29. Illés Lukácsnál. 1907

ELADÓ ház. 215 négyszögöl csemegeszőlőssel, lakáscserével. Villany, víz van. Mindenhez közel. Hordozható cserépkályhát veszek. Némethék. Kecskemét, Csongrádi út 49. 1847

KECSKEMÉT, Széchenyivárosban, I. emeleti, kétszobás, öröklakás eladó. Leveleket „Parkettás" jeligére a Kiadóhivatalba kérek. 36469

ELADÓ Kecskemét, hunyadivárosi ipariskola mellett kétszintes, hatlakásos társasház építésére alkalmas telek. Érdeklődni lehet: Kecskemét, 1. sz. Ügyvédi Munkaközösség pénztárosánál, Villám I. u. 6. 38162

ELADÓ egy hold szőlő, a város szélén gyümölcsfákkal, elfoglalható lakóépülettel. Kecskemét, Jókai u. 29. Lakatosműhely. 1823

KALOCSA, Miskei úton épülő, 4 lakásos, kertes társasház földszinti lakásrésze jövő évi beköltözéssel eladó. Érdeklődni lehet: Kalocsa, ... 73. ... 1350

BELSŐ házrész két család részére is eladó. Kiskunfélegyháza, Bercsényi u. 57. 1351

KÖZÉPSŐ házrész eladó. Kiskunfélegyháza, Bercsényi u. 2. Érdeklődni. vasárnap 8—12 óra között, Urbánéknál. 1352

ELADÓ azonnal beköltözhetően Kőrösi útban, Kiskunfélegyháza, I. ker. 287. számú tanya, 400 négyszögöl szőlővel. Libatömőnek alkalmas. 1358

FÉL házrész eladó. Kiskunfélegyháza, Daru u. 22/a. Érdeklődni Szabóék. 1367

ELADÓ háromszobás, fürdőszobás ház. Kiskunfélegyháza, Némedi Sándor u. 32. Érdeklődni hétfőn, kedden 10—16 óráig. 1368

ELADÓ azonnal beköltözhető Kiskunfélegyháza, Tanácsköztársaság u. 50. számú ház belső része, nagy kerttel. Érdeklődni csak vasárnap. 1371

ELADÓ Kiskunfélegyháza, Bikahegy, 36. szám alatti ház, 600 négyszögöl területtel. 1372

TANYA eladó 1200 négyszögöl jószágnevelésre alkalmas telekkel. Kiskunfélegyháza, V. ker. 104. 1377

AZONNAL beköltözhető, különvportás ház eladó. Két családnak és irodának is alkalmas. Kiskunfélegyháza, Tanácsköztársaság u. 27. 1378

PORTA 171 négyszögöl alappal eladó. Érdeklődni mindennap fél 4-től Kiskunfélegyháza, Damjanich u. 31/a. 1379

ELADÓ ház. Kecskemét, Fehér u. 4, és egy pár lószerszám. 1853

KÉT szoba, összkomfortos, belső házrész eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Farkas Sándor u. 4. 38524

ELADÓ Kiskunfélegyháza, Kőrösi út IV. ker. 32. számú, jó állapotban levő, bekerített tanya, kőúthoz közel. Érdeklődni a helyszínen, Juhász Jánosnál. 1268

Lakás

ELCSERÉLEM szegedi egy szoba komfortos gázvezetékes KIK-lakásomat kecskemétire. Minden ajánlat érde-

350 KÖ... Izs Pla... 23 000 ... eladó. István, 33.

GARA... Skoda ... rel el... órától, ... köz 12.

MEGV... Zetor ... toroka... védőkc... tort, Nysa 521 gk. KHS-... kétnyomólapos szőlőprést, FFK fűkaszákat. Bontásból származó Csepel tgk. és ZV 2 kévekötő alkatrészeket. Érdeklődni lehet: Egyetértés Mg. Szakszövetkezet Orgovány, Rákóczi-major. Telefon: 3. 1916

KEVESET futott Zsiguli eladó. Este 18 óra után. Kiskunfélegyháza, Petőfi tér 6. Kanyó. 1348

KIFOGÁSTALAN 250 köbcentis Jáwa motorkerékpár eladó. Kiskunfélegyháza, Romhányi János u. 6. 1355

KARAMBOLOS Wartburg de Luxe eladó. Kiskunfélegyháza, Bercsényi u. 38. Megtekinthető kedd, csütörtök, péntek, délután 2-től. 1375

HÁROMÉVES, fehér Wartburg de Luxe elsőkézből eladó. Kiskunfélegyháza, Ibolya u. 4. Szőke. 1386

Egyéb adás-vétel

GYÜMÖLCSÖSLÁDÁK, szekrények, dohányzóasztal, spejzállvány eladó. Kiskunfélegyháza, Petőfi utca 43. szám alatt. 1313

HÁROMAJTÓS szekrény, négyszemélyes rekamié, jó állapotban eladó. Kiskunfélegyháza, Attila u. 36. 1306

ELADÓ nagy teljesítményű Mekalor olajkályha, csövekkel együtt. Érdeklődni: Kecskemét, Czigány János utca 19/b. 38170

MUHARMAG korlátlan mennyiségben kapható. Lajosmizse, Dózsa Gy. u. 44. 1852

ELADÓK: szép hálóbútorok, konyhabútorok, rekamiék, szelon. Kecskemét, Vak Bottyán u. 9. (Rákóczi út végénél.) 1792

REKAMIÉ, ágy sodronnyal,

KEMPINGKERÉKPÁR ... eladó, vagy férfikerékpárra elcserélhető. Kiskunfélegyháza, Felszabadulás u. 15/a. 1353

ELADÓK: karambolozott Wartburg, kombinált, hálókonyhabútor, PB-gáztűzhely, olajkályhák és egyéb lakberendezési tárgyak. Megtekinthetők: június 20, 25 és 26-án, Kiskunfélegyháza, Vörös Hadsereg u. 12. Lados. 1349

HÍZOTT sertés 120 kg eladó. Kiskunfélegyháza, Döbrentey u. 26. 1396

BÉCSI zongora igényesnek, jó állapotban eladó. Érdeklődni Kiskunfélegyháza, rendelőintézet portáján. Dr. Pataki. 1354

GÁZTŰZHELY palackkal, nyomáscsökkentővel eladó. Kiskunfélegyháza, Desewffy u. 10. 1357

BETEGSÉG miatt eladó Kiskunfélegyháza, Lőwy Sándor u. sarkán levő trafik. 1359

GARNITÚRA, háromlángú gáztűzhely, ágyneműtartó és 2 fotel eladó. Kiskunfélegyháza, Tanácsköztársaság u. 48. sz. 1360

GUMISKOCSIK (4 db), jó állapotban eladók. Érdeklődni lehet Kiskunfélegyházi ÁFÉSZ felvásárlási és ipari főosztályán. 1362

Vegyes

SZOBATÁRSAT keresek, két fiút. Kiskunfélegyháza, Felszabadulás u. 32. 1285

FŰTŐOLAJÁT kívánságára házhoz szállítjuk, a KPM-tarifa szerint, ha a 317-es telefonon megrendeli. Nagy József, tüzelőolaj-kereskedő. Kiskunfélegyháza. 1320

ELVESZETT június 11-én fajtiszta, 3 éves, hím sötétvörös magyar vizsla. Nyom...

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Csáky Lajos grafikus

PETŐFI NÉPE

1984 JAN 31

1021

MÁTÓL LÁTHATÓ

Csáky Lajos grafikái

A kortárs képzőművészet és közönség kapcsolatteremtésének kíván a jövőben állandó fóruma lenni a Kecskeméti Galéria. A Cifrapalota második emeletén a mai művészet főként fiatal képviselőinek műhely-jellegű kamaratárlatai követik egymást a jövőben.

Kísérletnek számít, hogy a szokásos kiállításmegnyitások helyett a Petőfi Népe Mától látható című új rovatában nyitjuk meg ezeket a tárlatokat; a megye nyilvánossága előtt mutatva be az alkotókat és alkotásaikat.

Dr. Bánszky Pál
múzeumigazgató

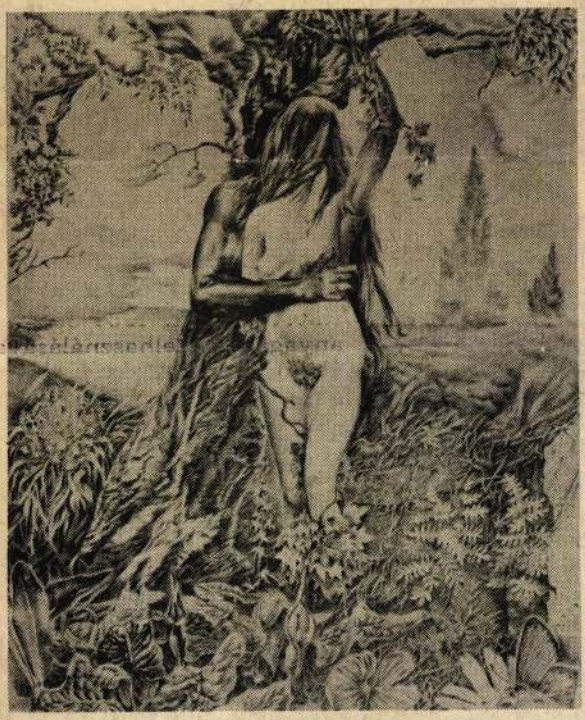

Csáky Lajos: Lepkeszárny

Csáky Lajos a szegedi Tanárképző Főiskolán szerzett tanári diplomát, 1973 óta él Kecskeméten; grafikusként, tanárként. Tagja a *Művészeti Alapnak* és a *Fiatal Képzőművészek Stúdiójának*. Ma nyíló — *Jelenetek a fák életéből* című — kamarakiállításán a szokásostól eltérően nem követhető nyomon motívumvilága, problémaköreinek kialakulása; nem vonható párhuzam formák és indulatok között, nem fejlődésükben mutatkozó állapotokat láthatunk, hanem egyetlen állapotot — több költői képben.

A művész, aki 1950-ben született Hódmezővásárhelyen, hosszú pályára még nem tekinthet visszsza, de 1975 óta számos önálló kiállítással bizonyította, hányféle tartalmi és formai megújulásra képes egy termékeny alkotó néhány év alatt. A meghökkentően rövid idő — mindössze két hónap alatt — született anyag egyetlen lendület íve alá rendeződik. Képein a fák, s tájak talán furcsák, s alaposan szemügyre véve részleteikben ismeretlenek, de soha nem idegenek. Fura világában látszólag semmi sincs a szokott helyén, ám a részletek, mégis egységgé állnak össze. Nem elrugaszkodott képzelet szülte vidéket ábrázolnak, hanem a külvárost, az alföldi táj egy-egy részletét, precízen megrajzolt elemeit, vagy az elemek közötti arányok átcsoportosítását. Papírral, ceruzával (a grafika legelemibb eszközeivel) s óriási mesterségbeli tudással kutatja az árnyék, s fény megragadásának, rögzítésének lehetőségeit. Ezek között az új, izgalmasan tónusos zártterű képek között fellelhető már néhány olyan is, mely több vonatkozásban túllép a művész eddigi stílusán. (Egyetlen képen fellelhető a tárgy pozitív, negatív és naturális ábrázolása.) A korábbi kompozíciók egyetlen vagy több, de egymással soha nem ellentétes irányú fényforrással jöttek létre, míg ezeken az újabb fénykompozíciókon minden lehetséges fényhatás „teret" kap, sőt teret alkot magának. Így született a képet létrehozó kisebb, egy-egy fényforrás köré kibontott komponensből egy sajátos belső montázzsal kialakított nagyobb kompozíció. Ezáltal a teret is felszabdalja. Biztonságos egyensúlyban mozognak, lebegnek a fölszeletelt, egymás mögé csúsztatott térszeletek. Kezdetben is gazdagon árnyalt grafikái e sorozatban még plasztikusabbak. Képein különféle tárgyak vagy élőlények nem egymással alkotnak kontrasztot, hanem önmaguk pozitívjával vagy negatívjával. A kontrasztra épülnek az organikus és mértani formák egyetlen képen belül. A látszat ellenére fái, e „romantikus metaforák" sohasem növények, hanem egy sajátos antropomorf világ lényei, melyben eleven viszonyok szövődnek. Felhasznál tárgyfát (deszkák és kerítések), de emberi portrét is formál facsonkokból, lemeztelenített, sőt nyúzott fákból.

Csáky Lajos kiállított képei végigvezetnek a fegyelmezett szellem és romantikus szenvedély, a belső és külső világ ceruzaheggyel összekötött útjain.

Károlyi Júlia

APRÓHIRDETÉSEK

Ingatlan

ELADÓ 2 és fél szobás, összkomfortos családi ház garázzsal, központi fűtéssel. Megtekinthető mindennap 17 óra után, Izsák, Hámán Kató u. 5. szám alatt. 20 927

BALATONFÜREDEN jól bevezetett eszpresszó eladó. Érdeklődni: Lajosmizse, Kossuth L. u. 84. 20 939

LAJOSMIZSE, Jókai u. 2. szám alatti telek építési engedéllyel sürgősen eladó. Érdeklődni: Hunyadi u. 6. Oláh. 20 938

ÜZLETHELYISÉG a Jókai utcában épülő társasházban eladó. Érdeklődni lehet a 26-146-os kecskeméti telefonszámon. 20 931

ÁLLATTARTÁSRA alkalmas, fürdőszobás tanya, 1 kat. hold bemért területtel eladó. Páhi, I. ker. 18. (Pelyus-tanya). Érdeklődni: Kiskőrös, Vattai u. 30. 20 887

KÉTSZINTES nyaraló eladó Tősfürdő, Donga u. 38. Érdeklődni: Kecskemét, Szabó L. u. 7. 5383

3 SZOBA, összkomfortos, gázfűtéses családi ház, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: szombat, vasárnap. Piros Istvánné, Kecskemét, Munkácsy u. 13. 21 145

ZÁRTKERTŰ, 830 négyszögöl magasművelésű szőlő lakható épülettel, pince, csőkút, villannyal eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Kupa u. 6/a. 20 874

BÁCSALMÁSON a Dózsa Gy. u. 20. alatti 3 szoba, komfortos, teljesen alászuterénozott családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Készpénz és OTP-hitelátvállalás. 1605

JÓSZÁGTARTÁSRA kitűnően alkalmas tanya szántóterülettel, kaszálóval, 1200 négyszögöl jól termő szőlővel eladó. Bócsa, IV. kerület 159. id. Varga József. 20 865

ELCSERÉLNÉM vagy eladnám budafoki 180 négyszögöles, egyszobás, kertes családi házamat 2 vagy háromszobás összkomfortos kecskeméti kertes családi házra. Különbözet megegyezés szerint. Érdeklődni: Kecskemét, Csokor u. [illegible] óra

BALATONFENYVES központjában levő téliesített, teljesen összkomfortos nyaraló sürgősen eladó. Érdeklődni lehet: Bárdi János Izsák, Kossuth L. u. 79. Telefon: Izsák 173 délután 17 óra után. 20 779

VÁROSKÖZPONTBAN utcai házrész eladó (Vak Bottyán u. 10.). Érdeklődni: Kecskemét, Ybl Miklós u. 1. Telefon: 22-617 csak délután. Szombat, vasárnap egész nap. 5835

KÉTSZOBÁS, kertes ház eladó. Kecskemét, Kertész u. 11/2. Hultám vendéglő mögött. Érdeklődni: hétköznap 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap. 21 790

KECEL, Liget u. 1. szám alatt 2 szobás, nagy családi ház 300 négyszögöl telekkel, gazdasági épületekkel megegyezéssel beköltözhetően eladó. Érdeklődni lehet: Andrási Imrénénél a fenti címen mindennap egész nap. 317

SOLTVADKERTEN faluhoz 800 méterre a Bugyi dűlőben 2 db, egyenként 1200 négyszögöl 6 éves karós Ezerjó szőlőterület eladó. Érdeklődni Frei Imre 6236 Tázlár, I. ker. 17. sz. 3579

Lakás

ELADÓ 1+ 2 félszobás V. emeleti OTP-s lakás, Kecskemét, Akadémia körúton. Lift van. Érdeklődni: 21-166-os telefonon Tóth Ferencné. 6036

ELCSERÉLNÉM budapesti, belvárosi, 2 szobás, gázfűtéses tanácsi lakásomat hasonló kecskemétire. Érdeklődni: 24-874-es kecskeméti telefonszámon. 20 981

KETTŐ és fél szobás OTP-öröklakás készpénz + OTP-hitelátvállalással sürgősen eladó. Érdeklődni: Baja, Duna u. 3. III. em. 10.

ELCSERÉLNÉM kecskeméti minigarzon, OTP-s lakásomat nagyobbra. Leveleket „Minden megoldás érdekel 21 292" jeligére a kiadóba kérek. 21 292

10 EZER forint (négyzetméterenkénti áron eladó háromszobás, loggiás lakás + garázs. Kecskemét, Akadémia körút 32. IX. 54. 6037

Gépek

BARKAS csukott tehe[r] kocsi, friss műszakival, gősen eladó. Kecsk[emét] Énekes u. 33.

DUTRA-MOTOROS [traktor] kerék-meghajtású bil[incs] platós munkagép kif[ogás]talan állapotban eladó. tó, Táncsics M. u. 63.

VIZSGÁZOTT MTZ traktor pótkocsival, axiális permetező Novatur, RS traktorra hátsó gumikö[ves]peny eladó. Nagy Imre, Izsák, Hunyadi u. 82. 6116

4 ÉVES, platós UAZ kis **teherautó 1986** októberéig érvényes műszakival eladó. Kecel, Rákóczi u. 141. Mészáros. 3586

0 KM-ES Dácia eladó. Kecskemét, telefon: 25-483. Este 6 óra után. 21 086

Egyéb adásvétel

SIESTA, Gemenc kályha és új rádiómagnó eladó. Cím: Szabó Ferenc Kecskemét, Alsószéktó 89. 20 856

TÖRZSKÖNYVEZETT kuvasz kölyök kutyák eladók. Kecskemét, Máriaváros vasútállomás D. Tóth. 6017

ELADÓ 2 darab 5 éves, 180 cm magas, könnyű sodrott sárga és fekete ló. Igényesnek is megfelel. Prikkel László, Izsák, Katona J. u. 1. 20 962

REXASZTAL új állapotban eladó. 6080 Szabadszállás, Dózsa Gy. u. 6. I-es büfé. 20681

NÉMETJUHÁSZ kölykök eladók. Kecskemét, Budaihegy 73. 6114

3 DARAB, 165 cm magas ló eladó. Szabadszállás, Bem u. 1. (Vasútállomással szemben). 20 978

ÚJ gázkazán (40 000 kcal) eladó. Nagyméretű családi házak fűtésére is alkalmas. Kecskemét, Szirom u. 22. (Petőfiváros). 20 979

180 KG-OS hízott sertés eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Sarkantyú u. 6. szám. 21 223

SIESTA gázkályha, olajkályhák, tartályok eladók. Alkári Kecskemét, Kőrösihegy 182. Telefon: 25-699 (Reszelőgyár mögött). 6090

300 DB békéscsabai piros-

[illegible] 20. Farkas. 101

ELVESZETT egy 6 hónapos ír szetter szuka. Kérem a becsületes megtalálót, hozza haza. Kecskemét, Külső-Szabadság út 3. Rácz. 21 310

DR. Kakuk Ilona ideggyógyász magánrendelőjét 1983. december 1-től megnyitotta Kecskemét, Szabadság tér 5. szám alatt (új Centrum Áruházzal szemben). Rendelési idő: hétfő: 17—19 óráig, páros hét péntekjén: 17.30—19.30 óráig, páratlan hét szombatján: 9—11 óráig. 20 902

DR. Bordás Ferenc ideggyógyász magánrendelőjét 1983. december 1-től megnyitotta Kecskemét, Szabadság tér 5. szám alatt (új Centrum Áruházzal szemben). Rendelési idő: szerdán: 17.30—19.30 óráig, páratlan hét péntekjén: 17.30—19.30 óráig, páros hét szombatján: 10—12 óráig. 20 901

KERESEK olyan személyt vagy házaspárt, aki alkalmanként segítségére lenne egy magányos nyugdíjas idős asszonynak Kecskeméten. Leveleket: „Megegyezés szerint 353 569" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 6043

BÉRBEADNÁM Kecskemét széchenyivárosi kétszobás erkélyes lakásomat hosszabb időre Idegenforgalmi Hivatalon keresztül bútorozottan vagy anélkül. Leveleket: „Esetleg eladnám 353 588" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 6071

EGYEDÜLÁLLÓ nővel eltartási szerződést kötnék lakásért Kecskeméten. Leveleket: „Tél 353 631" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 6122

Házasság

21 ÉVES, középmagas, hu-

címen:
QUALITAET
Műszaki E
Lebonyol
KECS
Pf.
60

KÖZLEM

Gyás

Mély fájdalomma
a legdrágább éde
dédanya, testvér,
SZABÓ L
Ferényi
gyógyszeré
1984. január 5-én
halottunk temetés
órakor lesz a k
metőben. Gyászo

Mély fájdalomma
szeretett férjem,
GRULIC
Kecskemét, Bán
alatti lakos, 83 é
hunyt. Temetése
gyed 12 órakor
Köztemetőben.

Mély fájdalomma
szeretett fiam
KOVÁCS
Kecskemét, Sá
szám alatti lako
dés után elhuny
január 10-én ke
órakor lesz a k
metőben. Gyász

Mély fájdalomm
azokkal, akik is
ték, hogy drága
sunk, nagymam
mánk
SÖRÖL
Pintér
Kecskemét, Szé
szám alatti lako
ben türelemmel
tó betegség utá

Romantikus metaforák

Csáky Lajos kiállítása Szolnokon

Csáky Lajos mögött még nem áll hosszú pálya. 1950-ben született, a szegedi Tanárképző Főiskola magyar–rajz szakán szerzett diplomát. Kecskeméten él. 1975 óta kiállító művész ugyan, de az igazi fordulatot, a művészeti életbe való tényleges bekapcsolódást az 1981-es év hozta el számára. 1982-ben lett tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Mostanra formálódott ki alapvető motívumvilága, problémaköre, amelyhez a megfelelő kifejezőeszközt a grafikában, a ceruzarajzban találta meg.

Szolnoki kiállításán (Helyőrségi művelődési otthon, 1982. V. 15–30.) furcsa, ismeretlen tájakra visznek Csáky Lajos rajzai, nemcsak mikor képzeletbeli vidéket ábrázolnak, hanem akkor is, ha lakótelep, külvárosi utca vagy alföldi táj a színterük. A jól ismert tárgyak, növények különös jelentést nyernek, az élettelen életre kel, az élő intenzívebb életet él, mint az általunk ismert világban. Egy- vagy több szereplős jelenetek játszódnak le előttünk, melyeknek felismerhető és ismeretlen résztvevői, illetve komponensei is vannak: leples figurák, váratlanul előkúszó drapériák, megcsillanó vízcseppek, feltáruló repedések, amelyeket Csáky ugyanolyan szuggesztív megjelenítő erővel állít elénk, mint jól ismert hétköznapi életünk elemeit. Csak papírt és ceruzát használ. Sajátos módon a grafikának ezek az elemi eszközei kezében nem a vonal, hanem a fény megragadását szolgálják. Tónusos, zárt terű képek jönnek így létre, melyek festészeti feladatokat is felvállalnak.

Az egyedi rajz az utóbbi időben – mintegy a fotó és más mechanikus eljárások ellenhatásaként – előtérbe kerül a grafikában. Szerepel mint gondolatmenet, koncepció rögzítése, spontán firka vagy vázlat és kalligráfia. Ugyanakkor a rajzba is átszűrődnek a fényképszerű festés elemei, hódít a pontos lerajzolás mágiája. S e két tendencia között születnek a realitás és a fikció határát áttörő rajzok. Ezt az utat követi Csáky Lajos lírai grafikája is, melyben a kézzel fogható realitás elemei sajátos metamorfózison mennek át. A szoba zárt tere megnyílik, a fal transzparenssé válik, az erdőből és a kertből pedig enteriőr lesz, mikor a földsáv vagy a felhő drapériává változik. A külső és a belső tér egymásba játszik, mindkettő az emberi élet színtere, s ezáltal élmények hordozója. A tárgyakat megváltoztatja, ha szokatlan közegbe kerülnek. Csáky módszere egyfajta belső, az egynemű rajz eszközeivel megvalósított montázs, amelylyel nem rögtön szembetűnő, hanem rejtett kontrasztként párosítja a tárgyakat. Az alaptémát újabb és újabb elemek modulálják, a táj fenyegető akadályokkal vagy csábító, erotikus jelekkel telik meg, a tárgyak kimozdulnak helyükből. Csáky ezzel a szorongás, az elvágyódás, a baljós előjelek metaforáit teremti meg. A meg-

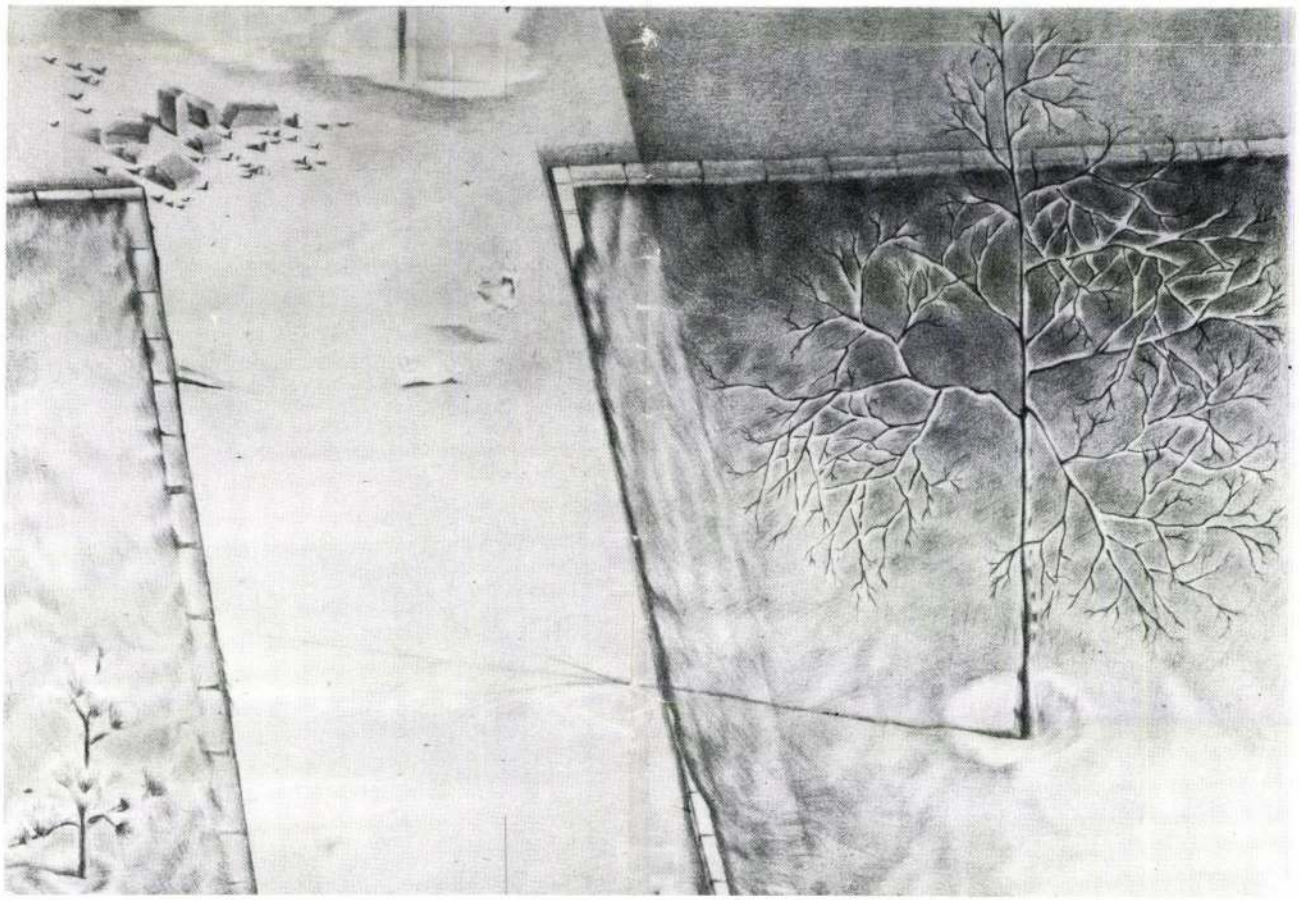

2

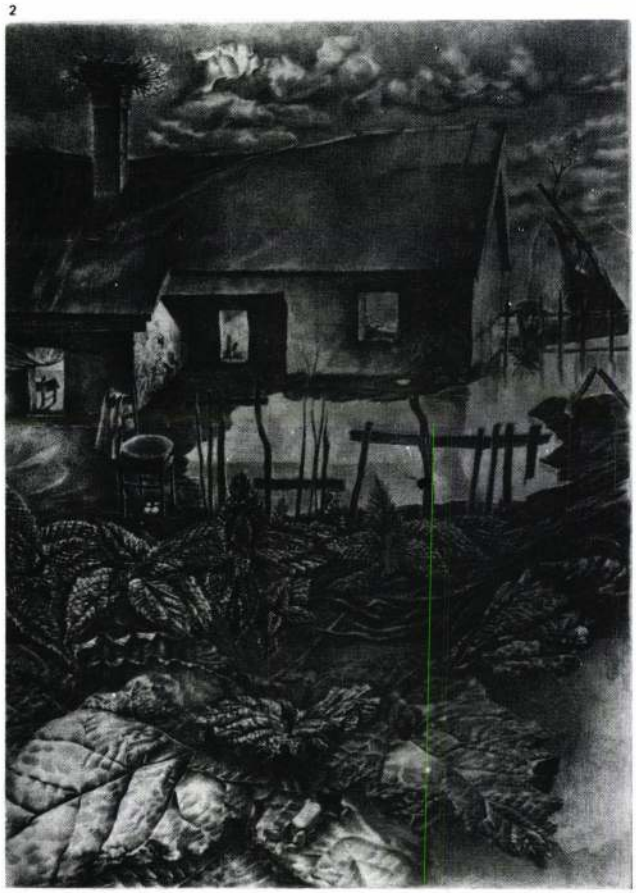

3

elevenített tárgyak és növények, a kert felé megnyitott ház *(Felszáradt harmatcseppek)*, a kozmikussá táguló búzaföldek ugyanakkor a mindenhol jelenvaló élet misztériumát jelenítik meg. Csáky a címadással néha közvetlen kapcsolatba hozza saját misztikumra, pátoszra hajló világát a keresztény szimbólumok rendszerével *(Mindennapi kenyerünket, Elveszett bárányok)*.

A metamorfózis másik eszköze a fény. A tónusos rajz, a leheletfinoman felhordott grafitréteg nagyszerűen alkalmas a tárgyi világ pontos rögzítésére, ugyanakkor a mindent elárasztó, a legprózaibb részleteket is átszellemítő napfény megragadására is. Máskor a fény mesterséges, utcai lámpák fénye, mely kísérteties hatást kelt, mintha színpadot világítana meg, ahol a falak, a kockakövek, a kavicsok, a földrögök, a fák és a növények, de maguk a lámpák is szereplők.

Csáky munkáit erős érzelmi telítettség jellemzi. Saját bevallása szerint is romantikus szemléletű. Még a szemlélő számára nehezebben feloldható, látomásos képi történetei is élményszerűséget sugároznak, ebben rejlik meggyőző erejük. A szokatlanság, az álomszerűség hatását apró rezdülések felnagyításával éri el. Élményeinek forrása a város, a kisváros, a természet és ezek találkozása. Rajzain a város él, a legszabályosabb házsor rendjét is megbontja valami mozgás, a kisváros régi házainak részei még inkább önállósulnak. A természet többnyire nem buja vegetáció, hanem az alföldi homokon életükért küzdő növények vagy női testeket formázó, emlékeket, ábrándokat, vágyakat idéző, ködbe bújó fatörzsek szövevénye. A manierizmus és a szürrealizmus módszerét átörökítve Csáky gyakran antropomorfizálja a növényeket.

Csáky Lajos eddigi munkájának szintézise a debreceni Kodály-pályázatra készített *Psalmus Hungaricus* című munkája, melyben a nagyméretű tónusos rajz sajátos kifejezési lehetőségét találta meg. Első pillantásra mintha felhők gomolygását látnánk, csak aztán bontakozik ki a lehunyt szemű, elmélyedő emberarc, s alatta a napos búzaföld. Az arc hangsúlyos pontossággal kirajzolt gödrei és dombjai a felnagyítás által elvesztik naturális jellegüket, de megőriznek valami fanyar precizitást, ami szelíd humorral ellensúlyozza az emberfölöttivé nőtt alak, a géniusz megjelenítésének pátoszát. A természeti és az antropomorf formák egymásba játszása itt egyfajta művészkarakter megrajzolását szolgálja, amely láthatólag közel áll Csáky Lajos ars poeticájához.

Közvetlen környezetét, az alföldi tájakat és városokat Csáky legjobb rajzaiban olyan érzékenységgel, olyan fűtöttséggel jeleníti meg, hogy átlendíti őket egy költői világba, saját élményeit általánosabb szférába emeli. Nem szakad el azonban eredeti közegétől, hiszen éppen ez ad neki újabb és újabb impulzusokat. Várjuk tőle világának – világunknak – ugyanilyen érzékenységű megjelenítését, kitágítását.

Bakos Katalin

1 Csáky Lajos: Részlet a délutánból, ceruza, 30x22 cm (fotó Szelgrád P.)
2 Csáky Lajos: Felszáradt harmatcseppek, ceruza, 40x55 cm, 1981 (fotó Széchenyi I.)
3 Csáky Lajos: Psalmus Hungaricus, ceruza, papír, 67x94 cm, 1982 (fotó Széchenyi I.)
4 Csáky Lajos: Paplanos rét, ceruza, 44x64 cm, 1981 (fotó Széchenyi I.)

Csáky László
MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Képzőművész
MŰVÉSZET
1982 OKT

4

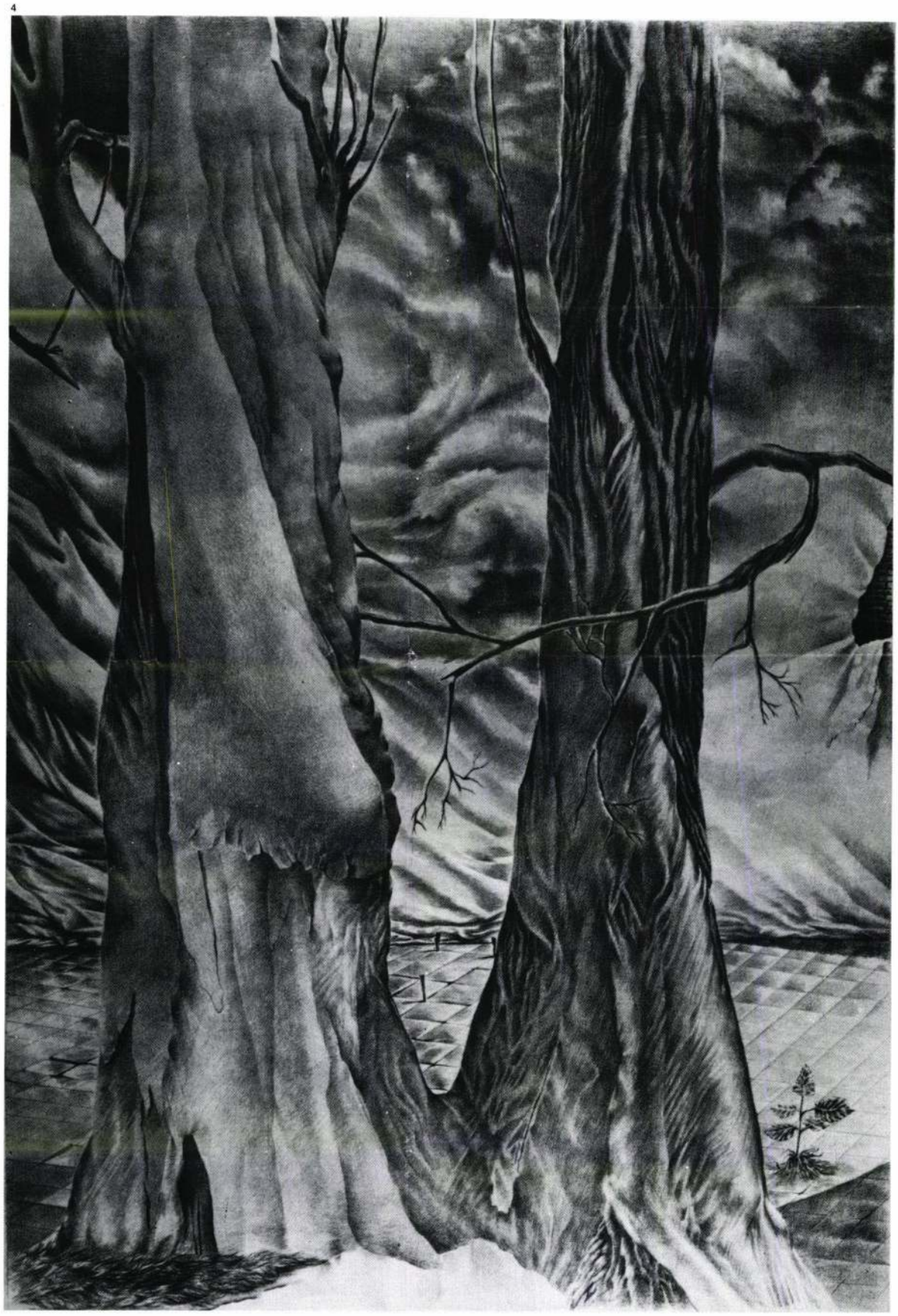

Ellentmondások – feloldás

Az ellentmondások, szélsőségek művésze *Gyémánt László*. Ezekkel a fogalmakkal jellemezhetjük leginkább pályáját, közel két évtized alatt alkotott oeuvre-jét, amelyből legutóbb a budapesti Csontváry Teremben, ez év májusában mutatott be egy mintegy tíz év munkáját reprezentáló válogatást.

Nemcsak a fogadtatására, tehát a világnak hozzá való viszonyára, hanem szemléletére, érdeklődésére is jellemző ez az ellentmondásosság. Legutóbbi kiállítása katalógusában így fogalmazott: „hangulat-rezdüléseim keveréke ez a mostani bemutató, ha stílárisan nem is egyértelmű az egység, remélem, képeimben van valami közös, mivel mindet én festettem." Hasonló mondatokkal nyilatkozott első nyilvános önálló kiállítása előtt: „Egy izmusoktól mentes, de sokarcú művészet alapkőletételét sürgetem, ahol nem a művész egyén »eredetisége« az értékmérő, hanem a kvalitás. Nincs szándékomban magamnak stílust teremteni, csupán közvetíteni azt, ami eszembe jut, így formai skálám terjedelmét mindenkor érdeklődési köröm határozza meg, a kifejezés létező és még ki sem talált lehetőségeit igyekszem maximálisan kihasználni. Azt a koreszményt keresem, melyben az összes ma élő ember hinni tud, nemzetiségre és osztályra való tekintet nélkül."

Az a fiatal művész, aki a fentieket mondta, kitűnő képeket festett, olyanokat, amelyek ugyancsak az izmusokhoz tartoztak, mégpedig a leginkább *Csernus Tibor* és *Lakner László* nevével fémjelezhető szürnaturalizmushoz. Közösségi eszményeket keresett, s e keresés akkoriban sokak számára individualizmust jelentett. Nagy vihart kavaró tárlaton mutatkozott be a Fiatal Művészek Klubjában (1965), három év múlva részt vett a progresszív művészek kiállításán, hogy újabb két év múlva már, és még közel tíz évig – Bécsben és Londonban dolgozzon. Idehaza kozmopolitának, külföldön magyarnak érezte magát. A kor nagy művészeti áramlatait késéssel követő magyar művészeti közéletből olyan közegbe került, amelyben szinte születésük pillanatában fedezhette fel az új jelenségeket – s egy Londonban látott kinetikus Rauschenberg-mű döbbentette rá, hogy nagyon messze került a „szép"-től, hogy a mércét a reneszánsz jelentheti számára. Új, világméretű folklórnak nevezi a dzsesszt, s alighanem e folklór részének, egyféle új szemlélet szimbólumának tarthatja a valóban egyre inkább új népviseletté váló farmeröltözéket – s ahogyan múlnak az évek, a lázadás, ellenkultúra e jelképei egyre varázslatosabban megfestett, lírai, nosztalgikus hangulatú felületekké válnak képein.

Látszólagos ellentmondásokról van-e szó vajon, s ha nem, akkor csupán felszíniekről vagy mélyebb okokra visszavezethetőekről? Azt hiszem, a fentiek mögött végső soron egyetlen nagy ellentmondás rejtőzik, amely azonban mélyen a XX. századi közép-kelet-európai történelmi, társadalmi ellentmondásokban gyökeredzik. És nem is csupán személyhez kötődik. A szürnaturalisták ugyanis a posztimpresszionizmust tagadva egy mintegy domináns, ugyanakkor anakronisztikus társadalomszemléletet, értékrendet tagadtak, szinkronba akartak kerülni a korral, amelyben alkottak.

Az élet azonban, amelyet megéltek, kevés segítséget adott ahhoz, hogy törekvéseik kiteljesedjenek. Nem mondtak le a „közérdekű" művészetről, bár a közérdekűséget természetesen egészen másként értelmezték, mint mestereik; a homály helyett körülhatárolt formákat, a lágy

1

2

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

1983 JAN 12

CSÁKY LAJOS

Az álmokat szövi képpé

1021

Csáky Lajos grafikusművész munkáival foglalkozott már egykét érdemleges méltatás, nem tartozik a felfedezésre szorulók közé, volt önálló és csoportos kiállítása Budapesten és vidéken. Most a Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Házában látható több mint hetven alkotása. A méltatók felismerték a különleges kvalitású művész eredetiségét, vizsgálták a munkáiban megnyilatkozó képi fantázia összetevőit. Valóban csodálni való, ahogyan ez a fiatal művész, aki vidéken nőtt és nevelkedett, aki ott is végezte a főiskolát, s akit sorsa, megélhetése most is a vidékhez, Kecskeméthez köt, körülnéz és mozog abban a bizonyos „tematikusan" szűknek vélt világban, amiről képeit látván kiderül, micsoda termőtalaja a képi fantáziának. Mintha nem is a lankás alföldi táj nevelte volna képzeletét, hanem a főváros vagy valamelyik európai nagyváros. Eredetisége ugyanis az elbűvölő szemléletmódban keresendő, nincs szüksége arra, hogy egzotikus motívumokra, témákra vadásszon, hiszen keze alatt a legjelentéktelenebb tárgyi motívum is varázslatosan átlényegül.

E sajátos szemléletmód birtokában sikerül felfedeznie annak a vidéknek különleges karakterét, ahol él és dolgozik, amelynek homokját tapossa hosszú évek óta, meggondoltan és álmodozva, élményt élményre, a valóságét, az irodalomét és olykor a képzőművészetét is, egymásra rétegezve. E képigényű grafikák dajkája az a tájvédelmi körzet, amely mint a Kiskunsági Nemzeti Park része egyik legjellegzetesebb hazai tájegységünk, ugyanolyan jellegzetes és a maga nemében páratlan, mint a Hortobágy vagy a Balaton, s a többi, amelyeknek ugyancsak megvannak a maguk lényeglátó megjelenítői.

E vidék homokján sarjadt álmokat szövi képpé a művész keze, e puha állagú, majdhogy anyagtalan, a nap fényét felszívó és vibrálva szertesugárzó anyag lebegésszerű hullámzása e képek visszatérő „témája". E fénnyel átszőtt eleven drapéria hajlataiba bugyraiba simulnak nemcsak az ősborókás foltjai, s nemcsak a Psalmus Hungaricus már-már elvontan plasztikus portré-tájai, hanem az erős derekú, lombjuksincs fák is — micsoda merész asszociációs elemekkel dúsítva! —, s ez a gyengéd, érzékenyen mintázott chiaroscuro öleli át, fogja közre a pusztuló tanyasi világ nagyon is reális tárgyi emlékeit, máskor meg egy eleven emberi kapcsolat mitikus elemekkel és jelentéssel gazdagított szituációit.

Ami e képeken eszköz és technika, az tehát aligha elválasztható az általuk létrehozott képi világtól, a kettő egymást erősíti, egyik a másik révén megjelenítője és kifejezője egyaránt egy ősi zamatú magyar tájnak és e tájba született, benne élő, annak emberi-társadalmi problémáit szívén viselő művész őszinte-igaz gesztusainak.

Mezei Ottó

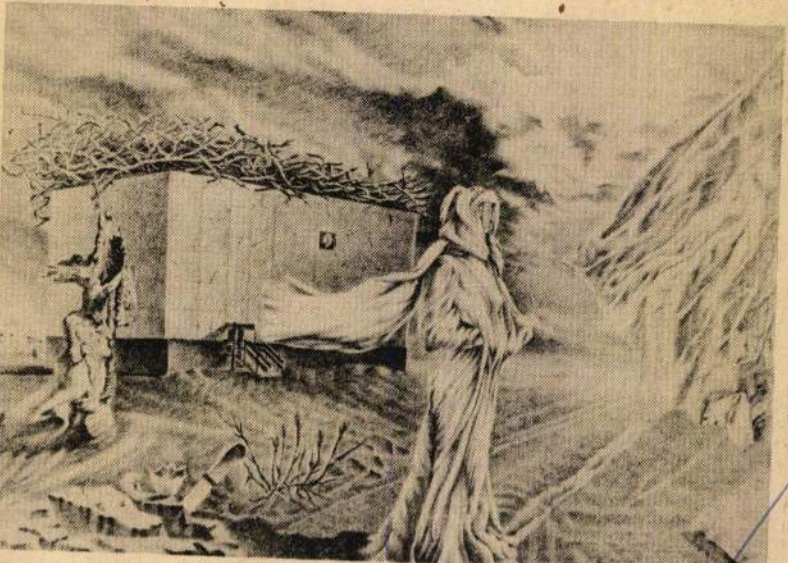

● Apokrif történetek

er lakott. Kigyó u. 51. 32

ELADÓ belső házrész, szoba, konyha, fürdőszoba, spájz, kamra. Kecskemét, Árok u. 21. id. Domokos Péter. 000 407

KISKUNHALASON a Bakikastély mellett 600 négyszögöl terület eladó. Érdeklődni, Alsótelep 6. 35

ELADÓ Kiskunhalas, Kilián Gy. u. 86/4. alatti kétszintes, gázfűtéses lakás. Kert, garázs van. Azonnali beköltözés lehetséges. Megtekinthető szerdán, szombaton egész nap. 39

CSALÁDI ház eladó. Tompa, Körösoldal 8. sz. alatt. 44

TANYA jó állapotban, 800 négyszögöl területtel eladó. Soltvadkert, Középsábor 18. (Közel a faluhoz). Érdeklődni Soltvadkert, Szabadság u. 21. özv. Mezei Jakabné. 52

KÉT szoba összkomfortos ertes ház garázzsal eladó. Kiskunhalas, Csereg es u. 8. Érdeklődni 17 ra után, vagy vasárnap délután. 66

KISKUNHALAS, Tuba u. 6. sz. alatti összkomfortos gázfűtéses két családnak alkalmas lakóház eladó. Gyanitt különböző ingók eladók. 71

ELADÓ Kiskunhalas, Posta u. 11. számú ház. Érdeklődni munkanapokon 17 órától, szombat-vasárnap egész nap. 75

KISKUNHALASON a Felsőöregszőlőkben két db 800 négyszögöles terület eladó. Érdeklődni Új u. 44. sz. alatt. 81

JÓ karban lévő tanya 1 hold bekerített szőlő-, gyümölcsös területtel eladó. Köves út, buszmegálló közel. Balotaszállás, III. ker. 98. Érdeklődni Farago János Balotaszállás, IV. ker. 29. sz. alatt. 86

KISKUNHALASON az Alsóöregszőlőkben, téglagyár mellett 364 négyszögöl **hobbikertnek** való terület eladó. Érdeklődni a városház főportáján. 87

LAKÓHÁZ veteményes-kerülettel Kiskunhalason a Váci bolt mellett eladó. Alsószőlők 221. 89

KISKUNHALASON, téglagyárhoz közel 1 hold szőlőterület betegség miatt eladó. Érdeklődni Kiskunhalas, Huszár u. 18. Ugyanott egy borpumpa eladó. 93

KISKUNHALASON a Kántor-kaszáló mellett 600 négyszögöl zártkerti terület eladó. Érdeklődni Ősz u. 5. sz. alatt. 100

NÉGYSZOBÁS lakóház családi okból sürgősen, olcsón eladó. Kiskunhalas, Virág u. 38. Érdeklődni 14 óra után. 111

KISKUNHALASON a Kántor-kaszáló mellett 374 négyszögöl zártkerti terület eladó. Érdeklődni Virág u. 38. 14 óra után. 112

SZOBA, konyhás, fürdőszobás különálló házrész eladó. Baja, Batthyány u. 21

UTÁNFUTÓJÁT májusig kedvezményes áron tervezi Somfai autó-gépészmérnök. Kecskemét, Stádium u. 9. Új kórháznál. 000308

5 MÁZSA teherbírású utánfutó ponyvával, magasítóval újszerű állapotban eladó. Páhi, Petőfi út 41. Dömök. 8075

OR rendszámú Wartburg Limousine, lejárt műszakival üzemképes állapotban, esetleg alkatrészenként is eladó. Érdeklődni: Nemes Sándornál Jánoshalma, Kálvária u. 20. du. 14 órától. 2

BL—12-ES négykerék-meghajtású magánjáró permetezőfelszereléssel vagy anélkül is, több pótalkatrésszel eladó. Jánoshalma, Martinek u. 7. Kárász Sándornál. 3

175 CZ sport motorkerékpár eladó. Kiskunhalas, Árpád u. 24. 37

SZLÁVIA-motoros magánjáró eladó. Kecel, Meggyfa u. 21/2. 45

HEGESZTŐ, dinamó, asztali fúrógép eladó. Oszlopos fúrógépet beszámítok. Baja, Jácint u. 9. sz. 6

UK-S Dacia jó állapotban eladó. Tázlár, Kecskeméti út 49. 50

KF-ES Wartburg Tourist és 7 éves felújított Barkas eladó. Kiskunhalas, Kuruc vitézek tere 24. IV. em. Gyulai. 58

DIESEL-MOTOROS hátsókerék-meghajtású vizsgázott munkagép eladó. Kecel, Temető u. 14. 60

OPEL Manta személygépkocsi eladó. Kecel, Vasút u. 2. 61

KG-S Lada Combit vennék. Cím: Daczi Antal Kiskunhalas, Alsóöregszőlők 208. 69

412-ES Moszkvics bontásra eladó. Kiskunhalas, Felsőszőlők 33. 95

KA-S Trabant Combi érvényes műszakival (hátsó része karambolos) eladó. Nagy Antal, Soltvadkert, Kt. 36. Fénysorompó után. 96

DIESEL-MOTOROS csettegő eladó. Soltvadkert, Május 1. u. 10. 101

PX-ES 1300-as Lada eladó. Kiskunhalas, Zöldhalom u. 2. sz. 104

S 100-AS Skoda-karosszéria bontva vagy egyben, és új sárvédő és küszöbök eladók. Érdeklődni: Söröli Pál, Hetényegyháza, Kossuth u. 133. 000 466

NÉMET gyártmányú 2 tonnás ráfutófékes pótkocsi eladó. Kunfehértó, Rákóczi u. 72. 108

220 VOLTOS szalagfűrész eladó. Kiskunhalas, Sóstó u. 28. 109

FŰTŐVÁZ kazán eladó. Pirtó, Len 1.

2 DB GBL típusú 100 hangfal, magas sugárkal sürgősen eladó. deklődni naponta 10 tól, kiskunhalasi B csárdában.

CONTINENTÁL mini gép megkímélt állapo és Jolán elektromos s gitár eladó. Kecel, Fe badulás u. 23.

ÜZEMKÉPES 12 kal csos terménydaráló e Kiskunhalas, Rezeda u

ÚJ Siesta gázkályha e Kiskunhalas, Batthyán 6.

Vegyes

BÉLKERESKEDÉS kunhalason, Batthyány 40. (Gázcseretelep mel

FÁJDALOM- és vérzés tes füllyukasztók, di fülbevalók belövésével Dutkay Lóránté ko tikus, Kiskunhalas, Sz Á. u. 17.

BÁRMILYEN szolgált ra számlaképes vál zóknak megrendelé szervezünk. 1001 GM. kunhalas. Pf. 127.

NŐKNEK, férfia Frissítő testmasszí hétfőtől, péntekig óráig. Baja, Kossuth (buszállomás mellett). czalik Imréné okl masszőr.

MINDENFÉLE géplak és egyéb vegyes la munkát vállalok. K Ferenc géplakatos, Ba cint u. 9. sz.

ÁRVERÉSRE kerül kemét, Árok u. 43. Madari Gábor-féle há nuár 18-án, délelőtt 1 kor a Megyei Bírósá rehajtó Irodájában. tekinthető aznap 8—9 között.

RÖVID határidőre om gyermek macsk rágok és maxipulóver szítését hozott anyag 24 órás várakozással szen is kaphatók. Gy udvarias kiszolgálás rem keressen fel. S Zoltánné női szabó tő. Kecskemét, Mária

TRABANTOSOK lem! Motorját 1 nap garanciával felújítja Ferenc autószerelő Baja, Varga I. u. 23.

ANGOLOKTATÁS k ményes óradíjért. K mét, telefon: 24-724.

CSEMPÉZÉST és lyen kőművesmunká lalok. Burány Feren műves kisiparos Fehér u. 39. (Kiscs

CSÁKY Lajos (1950–)

Csáky Lajos grafikusművész kiállítása, Kecskemét, Erdei Ferenc Műv. Kap. 1985 jan. 5. – febr. 5. Bev. Peinus Géza. Kecskemét: Műv. Kap. 1985 [8] p. ill.

CSÁKY Lajos graf.

Csáky Lajos grafikusművész kiállítása a bajai Mozi galériában
1984. febr. 17. – febr. 29. / bev. Pintér Lajos. –
Baja: Mozinem V., 1984 [4] p. ill

* 1950

Boglaiselle (Kajrahatailalat)

710/760

Csáky Lajos, grafikusművész

E héten nyílt meg Radnai Zoltán tűzzománc-kiállítása Kecskeméten, hunyadivárosi iskola kiállító helyiségében. Csáky Lajos grafikusművész nyitotta meg a bemutatót, mely e hó 22.-ig látható.

Petőfi Népe, 1983. okt. 16.

Csáky Lajos

Forrás 1984/1

MŰVÉSZET

FIATAL GRAFIKUSMŰVÉSZEK

A Bács-Kiskun megyei alkotók tárlatain a 70-es évek végétől egyre nyilvánvalóbbá vált a grafika vezető szerepe. Ez a tendencia számszerűségben, a szemlélet korszerűségében és a művek színvonalában egyaránt megmutatkozott. A műfaji „hegemónia" megszerzésében a megye tucatnyi rendszeres grafikai tevékenységet folytató alkotója közül meghatározó szerep jutott a többnyire *tíz éve Kecskemétre települt*, illetve itt dolgozó grafikusművészeknek; *Csáky Lajosnak*, *Hegedűs László*nak, *Molnár Péter*nek, *Pócs Péter*nek éa *Zalatnai Pál*nak. A Fiatalok Képzőművészeti Stúdiójában, országos és nemzetközi kiállításokon is leginkább ők képviselik Kecskemétet. Tagjai a Művészeti Alapnak, Hegedűs László, Molnár Péter és Pócs Péter a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének is. Az egy nemzedékhez való tartozásuk, a megközelítően azonos szakmai előképzettségük alkotópályájuk közös forrása. Közös a választott vizuális nyelv, hasonló a szemléleti alapállásuk, többé-kevésbé egyformán nyitottak a szakma és a világ dolgaira, személyiségük azonban színezi alkotói karakterüket.

Csáky Lajos 1950-ben született Hódmezővásárhelyen. A szegedi Tanárképző Főiskola magyar—rajz szakán szerzett diplomát. Tíz éve él Kecskeméten. 1975-ben mutatkozott be képzőművészként, majd többirányú kísérletezés után két-három éve rajzol rendkívüli intenzitással. 1981-től hét önálló kiállítása volt; Kiskunfélegyházán, Budapesten, Szolnokon és Kecskeméten.

Úgy tűnik Csáky hosszabb távon elkötelezte magát a ceruzához. Jelenleg kizárólag ezt a látszólag egyszerű, hagyományos eszközt használja. A feldolgozásra kerülő témái életképszerűek és impresszionisztikus kivágatúak, de az alkotó értelmezéséből az is kiderül, hogy sajátos valóságábrázolása csak a XX. század talaján születhetett meg. Egy-egy utcaképe mintha a filmkamera állásából és „barokkosan" koncentrált csúcsfényeiben készült volna. *(A gonosz ember álmai I.)* Más rajzán a lakótelepi betonrengeteg életjeleire hívja fel a figyelmet, akár egy parányi fa, vagy egy felborult szemetesvödör legyen is az. Hiperrealista valóságkivágatait olykor egy-egy hanglemezborítóra képzeljük. A kisvárosi „hangulatfelvételeken", tájábrázolásokon nyilvánvalóvá válik azonban a szemlélet intellektuális meghaladása, az ironizáló szándék, amely olykor szürrealisztikus álomképekbe tűnik át. Feldereng valami furcsa kafkai világ; drapériává átalakuló felhők, paplannal letakart rétek, háztetőre helyezett dunnák. Egyik képén *(Panem Nostrum)* nagytávlatú alföldi tájat ábrázol, ahol a búzatábla helyén gabonával teli zsákok végtelen sora helyezkedik el. Az eredeti állapotra csupán pár szál búzakalász utal. Az előtérbe helyezett asztalon az életet szimbolizáló kenyér motívuma a belé szúrt késsel különös életérzést sugall.

Hegedűs László 1950-ben született Nagyhalászban. Tanulmányait a pécsi Művészeti Szakközépiskolában végezte. Tíz éve került Kecskemétre. Itt grafikával és animációs filmmel foglalkozik. A Pannónia Kecskeméti Filmstúdiójának munkatársa. 1979-ben készült el első önálló filmje, a *Vázlatok*. Kiállítással 1975-ben mutatkozott be Kecskeméten. Ezt követően egyéni kiállítása volt Budapesten, Győrben, Pécsett és Szegeden. Munkái többször részesültek díjazásban országos pályázatokon. 1980-ban a brnói nemzetközi grafikai pályázaton ezüstérmet kapott.

A grafika többféle kifejezési eszközét műveli. Szívesen él a fotó nyújtotta lehetőséggel, továbbá a kollázzsal. Épít a vizuális eszköztár teljes skálájára: a vonalra, foltra,

a tériség dimenzionális és síkbahelyezett lehetőségeire, a konceptuális ötletre, valamint a film műfajához közelítő képsorra. Gazdag szókinccsel beszéli a vizuális nyelvet. Képi üzeneteket hagy hátra, például, hogy hol található a kockás kabát, melyek a friss napi hírek stb. Várakozik a vonatra és közben különböző méretű, tehát számára más-más fontossággal bíró fogalmakat, benyomásokat jegyez fel verbálisan a környezetről: Pécsi Vasutas Sportpálya, nyárfa, köd, füst, vonat, sárga ruhás vasutas stb., amely fogalmak vizuális képpé szerveződnek. Alkotói módszere sohasem spekulatív. Utat enged alkotóösztöne szabad működésének is. Nyitott az újra, a világ dolgaira. Autonóm művészet kialakítására törekszik, de nem lép teljesen vissza a képzőművészet pusztán dekoratív síkjára, munkáinak mindig marad gondolati töltése, amelyet viszont egyre letisztultabban, a vizuális jelbeszéd nyelvén közvetít.

Molnár Péter 1943-ban született Budapesten. Középiskolai tanulmányait is itt végezte a Művészeti Gimnáziumban. A többi fiatal alkotóhoz hasonlóan ő is tíz éve él Kecskeméten. 1977-től dolgozik a Pannónia Kecskeméti Filmstúdiójában. 1982-ben készült el első animációs egyedi filmje, a *Majd a tisztáson*. Első önálló kiállítását 1967-ben rendezte Kiskunfélegyházán. Nem tartozik a „kép-termelő" művészek közé. Magát így jellemzi: „Lassan dolgozom . . . lassú a belső feldolgozás ideje, maga a megvalósítás ideje, sőt nagyon sok képemnél, rajzomnál ez kifejezetten fontos . . . Képes voltam évekig folytatni egy rajzot . . . szünetekkel mindig visszatértem hozzá, és így fejlődött . . . pici modelljeként annak, ahogy egy fa megnő."

Elképesztő műgonddal, aszketikus önfegyelemmel készülő rajzai vonal-, betű-, homok- és kavics-struktúrák. Végletesen redukált elemek. Egymás mellé sorolt vizuálisatomok, „permanens monotóniák", melyeknek a végtelen belső ritmusa olyan, mint az archaikus kultúrák tévesztetlen fonatszerkezete, a faragó ember begyakorolt vésőnyoma. Intellektusnak és ösztönnek a teljes összhangja, ahol az alkotó szándékát a ceruza és a papír találkozása alakítja tovább.

Molnár Péter birtokolja a tiszta vizuális nyelvet. Kifejezési témáit a társadalmon kívül, a természeti környezetben találja meg. A Pannónia Filmhíradó 8. számában (1982. 8. p.) egy interjú során a következőket mondotta: „A homokos part, ami kavicsos, végtelen sok variációban foglalkoztatott . . . Szerintem természetes, hogy ha egy természeti modell foglalkoztatja az embert és inspirálja, akkor kialakul egy rendszere. Az ember szívesen ringatja magát abban a hitben, hogy egyenrangú tud lenni a természettel — legalábbis hasonló törvények szerint dolgozik, mint a természet. Nekem mindenesetre az volt mindig az ideálom, ami ezeket a monotóniákat, kavicsmezőket és a későbbi szövegeket, rajzolt szövegeket, pontmezőket létrehozza."

Pócs Péter 1950-ben született Pécsett. Középiskolai tanulmányait a pécsi Művészeti Szakközépiskola ötvös szakán végezte. Tíz éve — amióta Kecskeméten él — alkalmazott grafikával, főként plakáttervezéssel foglalkozik. Grafikáiban két kutatási irányt követ: Plakátjai — melyekkel a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának pályázatán 1980-ban és 1981-ben I. díjat nyert — a hagyományos rajzi-grafikai megoldáson nyugszanak. Talán leginkább a lengyel plakátművészet, elsősorban Franciszek Starowyski, Waldemar Swerzy és Maciej Urbaniek hatott rá. Képgrafikái eszközeiben, technikai megoldásában összetettebbek. Gondolatait ezeken a valóság részleteivel „hitelesíti". Pócs vászonra viszi fel a fotót és kézifestéssel kiegészíti. Egyszer-egyszer a pillanatnyi ötlet, máskor a végiggondolt konceptuális akció, vagy egy talált fénykép ösztönzi grafikájának a születését. A fotó objektivitása mellett olykor a filmszerű látás, az egymásból következő, az előzmény hangulatát őrző és továbbadó fázismozzanatok, mozgás-etűdök is jellemzőek munkáira.

Pócs Pétert az új eljárások és a „kemény helyzetek" érdeklik. Alkotói magatartása abban is találkozik a kortárs képzőművészeti törekvések markáns irányával, hogy túl

a képi megjelenítés esztétikai értékén, annak gondolatisága, emberi-társadalmi aktualitása is foglalkoztatja. Grafikáinak határozott vezérelve, szociológiai alapállása és filozófiai magva van. A képek címei sem másodlagosak, lényegében hordozói és megközelítően kifejezői a gondolatnak, de a képek mégsem megfejthető keresztrejtvények. Idézőjelbe tett gondolataiban mindig nyitva marad az értelmezés különböző lehetősége, pl. a valóságos környezetből kiinduló akcióinak természetes folyamatába, vagy éppen az 1848-as honvéd portréfotójába a jellegzetes nemzeti színű „merevítő vonalaival", azok irányával és téri helyzetével ösztönzi a nézőt különböző asszociációkra.

Zalatnai Pál 1952-ben született Tiszakécskén. A gimnáziumi érettségi után kirakatrendezői szakiskolát végzett Budapesten. Évek óta Kiskunfélegyházáról jár át dolgozni Kecskemétre. A megyei múzeumi szervezet grafikai és kiállításrendezői feladatait látja el. Több mint egy évtizede állít ki a megyei kiállításokon, de újabban rendszeresen falra kerülnek grafikái az országos tárlatokon is. Egyéni kiállítása 1980-ban volt Kiskunfélegyházán, a Kiskun Múzeumban. Alkotó tevékenységére és magatartására a mérhetetlen műgond és fokozott felelősségvállalás jellemző. Művészetének alakulására a konstruktivizmus, az utóbbi évtizedben pedig a minimal art fejtett ki jótékony hatást. Szándéka szerint munkáiban személytelen kíván maradni. Igyekszik visszaszorítani minden expresszív lélekrezdülést. Hideg fejjel, teljes objektivitással törekszik grafikáinak — ha úgy tetszik sorozatjellegű — elkészítésére. Ezt a programját — szerencsénkre — nem sikerül maradéktalanul véghez vinni, hiszen rendkívül érzékenyen, vissza-visszatérően reagál a civilizációs ártalmakra, a környezet lepusztulására. A természeti környezettől való különválását gyakran kompozícionálisan is kifejezi. A gépkocsi vagy a vonat ablakából kitekintő alkotó topográfiai helyzetével is elválasztja a belső és a külső világot. Máskor üveglapokra szitázza az erdőt, annak fokozatos pusztulását, a rentábilis termelésre beállított „katonás" sorakoztatását.

Zalatnai Pál rendkívül tudatos, kutató alkotó. Mestersége minden új eljárásának utána néz, az új ismereteket igyekszik elsajátítani. Problémafelvetése, gondolati alapállása és technikai sokoldalúsága korunkkal adekvát, művészi világa ezért is nyitott és fejleszthető.

Grafikáikkal, azok reprodukcióival, valamint a róluk leírt gondolatokkal már többször találkozhattunk. Együttes bemutatásuk talán mégis plasztikusabban érzékelteti azt a korszerű szemléletet és vizuális értéket, melyet a kecskeméti és a Bács-Kiskun megyei művészeti élet alakulásában képviselnek.

BÁNSZKY PÁL

E SZÁMUNK SZERZŐI:

Ármós Erzsébet szociográfus (Budapest), *Bánszky Pál* művészettörténész, a kecskeméti Katona József Múzeum igazgatója, *Bertók László* költő (Pécs), *Bodor Pál* író, újságíró (Bukarest) *Füzi László*, a Forrás szerkesztője, *Galambosi László* költő (Pécs), *Gál Sándor* író, újságíró (Kassa), *Halász Péter* a Honismeret szerkesztője (Budapest), *Hideg Antal* költő (Kecskemét), *Kabdebó Lóránt* irodalomtörténész (Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest) *Karinthy Ferenc* író (Budapest), *Károlyi Amy* költő, műfordító (Budapest), *Kelemen Lajos* költő (Kaposvár), *H. Nagy Erzsébet* nyelvész (MTA Nyelvtudományi Intézete, Budapest), *Olasz Sándor* kritikus, a Tiszatáj szerkesztője (Szeged), *Pomogáts Béla* irodalomtörténész, kritikus (MTA Irodalomtudományi Intézete, Budapest), *Szathmári István* nyelvész, egyetemi tanár (ELTE, Budapest), *Szekér Endre* tanár, a Forrás főszerkesztő-helyettese, *Szilágyi Zoltán* költő, kisiparos (Kecskemét), *Takács Imre* költő (Székesfehérvár), *Vasy Géza* irodalomtörténész (ELTE, Budapest), *Weöres Sándor* költő, műfordító (Budapest).

SZEMLE

AZ ANEKDOTIKUS ELBESZÉLÉSTŐL AZ IRONIKUS REALIZMUSIG

Zám Tibor: Szeplős fogantatás

Zám Tibort a tényeket gyűjtő és csoportosító „valóságirodalom" képviselőjeként tartja számon az olvasó és az irodalmi közvélemény. **Hortobágyi jegyzetek** című bemutatkozó munkája a magyar szociográfiai irodalom újjászületésének fontos dokumentuma volt még a hatvanas években, s ma már dokumentumszerűek azok a vitacikkek is, amelyek megjelenését kísérték, azt mutatva, hogy e valóságfelfedező irodalmi szociográfiának bizony milyen sűrű közegellenállással kellett megküzdenie. Következő két szociográfiai munkája, a **Bács-Kiskunból jövök** és a **Tanyabejáró** már a műfaj országos kibontakozását jelezte, azt hogy a társadalom s maga a politikai vezetés milyen sürgető várakozással tekintett az ország „felfedezésére" vállalkozó irodalomra. De a „valóságirodalom" vonzásában született két kisregénye, az **Interurbán** és a **Túl a poklon** is, jelezve egyszersmind azt, hogy a szorgos szociográfusként feltárt és tanulmányozott mai magyar életről az elbeszélőnek is van mondanivalója. Ezt az epikus mondanivalót — pontosabban ennek a mondanivalónak a közel három évtizedes alakulását és fejlődését — regisztrálja most a kecskeméti író elbeszéléseinek gyűjteménye is, a **Szeplős fogantatás** című kötet.

Három évtized alatt nagy utat járt be Zám Tibor, a kötetben olvasható húsz elbeszélés egyszerre világít rá a magyar novellairodalom korszakos átalakulásának állomásaira és az író biztatóan ívelő fejlődésére. Ennek a fejlődésnek a kezdetét az anekdotikus elbeszélő hagyományban, jelenlegi eredményét pedig az ironikus realizmusban lehet megtalálni. Az anekdotikus elbeszélő hagyomány, mondhatnók, igen széles sávokat fog át a huszadik századi magyar prózairodalom térképén, Tömörkény és Móra Ferenc után a népi irodalom számos nagy egyénisége, elsősorban Szabó Pál is ennek a hagyományosabb narrációnak a nyelvén beszélt. Ez a hagyomány jelenik meg Zám Tibor korai novelláiban, a **Madarak**ban, a **Bacsó Boldi halálá**ban és a **Kanok**ban: a valóság egy meghatározott darabjának bensőséges ismerete és az elbeszélés líraisága teremti meg ennek az előadásmódnak a sajátos jellegét. Ezt követve, bizonyára a Hortobágyon szerzett tapasztalatok nyomán, vált gazdagabbá Zám Tibor valóságismerete. **Isten után az első** vagy **Piros ultimó** című elbeszélései arra vallanak, hogy nemcsak a társadalmi lét különleges övezeteit, például a gyapjúnyíró munkások vagy a nagy halgazdaságok életét ismerte meg, s nemcsak a testi munkával foglalkozó emberek nehéz köznapi erőfeszítéseiről tudott beszámolni, hanem az emberi konfliktusok ábrázolásának készségét is elmélyítette.

A teljesebb valóság- és emberismeretet mutatták azok az elbeszélései is, amelyekben nem annyira a cselekménynek, a történetnek van jelentésközlő szerepe, inkább az emberi egyéniségek elemző ábrázolásának: ilyenek **Emberi tartás, Asszonykérés Szodomában** vagy **Gecsemáné** című elbeszélései. Ezek a novellák valójában analitikus jellemtanulmányok, belülről ábrázolják hőseiket, s az emberi viselkedés bonyolult motivációját próbálják megragadni. Zám Tibor jól tudja, hogy az emberi cselekvéseket nem lehet pontosan magyarázni a logika szabályaival, s az ösztönöknek, a tudat mélyebb világából feltörő élményeknek, a feldolgozatlan tapasztalatoknak igen nagy a motivációs szerepe. Ezeket a rejtettebb motívumokat kutatja hőseinek sorsában és emberi tudatában, s eközben nem egyszer töpreng el régi filozófusok szkeptikus megjegyzésein. „Mintha Rousseau-nak lenne igaza — elmélkedik egyik rokonszenves hőse, Jász doktor —: a gondolkozó ember elaljasodott állat. És Voltaire-nek: olyan ostoba és gonosz világot fogunk itthagyni, mint aminőt érkezésünkkor találtunk. És Walpole-nak: a világ komédia azoknak, akik gondolkodnak, és tragédia azoknak, akik éreznek." Ezek egyszersmind az író töprengő megjegyzései.

A szkeptikus életfilozófia kísértéseitől a természetében rejlő humor és küzdeniakarás óvja meg. Ez a humor derűs bölcseletet eredményez, s arra int, hogy olyannak kell elfogadni a valóságot, a természetet, amilyen. Van Zám Tibornak egy hosszabb elbeszélése — **Barátom Jeromos** — amely az anekdotikus realizmus hagyományait modern iróniával újítja meg, és az ironikus-humoros eszközökkel rajzolt életkép révén fejezi ki eredendő szeretetét az élet iránt. Ezt a novellisztikus életképet a néhány vonással is karakteresen ábrázoló jellemrajz, az arányosan szerkesztett cselekmény és a minden harsányságtól tartózkodó humoros előadás emeli a könnyedebb-olvasmányosabb belletrisztika átlagos teljesítményei fölé.

Az életet szereti Zám Tibor, az emberi élet természetes és elemi normáinak eltorzításába éppen ezért sohasem nyugszik bele. Ebből a nyugtalanságból származik szociográfiai írásainak, irodalmi riportjainak és most elbeszéléseinek társadalomkritikája, az a szenvedélyes igazságkeresés, amely mindig szembeszáll a szocialista társadalom normáinak megsértésével, a harácsolással, hazudozással, a közösségellenes önzés megnyilvánulásaival. Ez a kritikai szenvedély már a hortobágyi tapasztalatok írói feldolgozásában, illetve analitikus jellemképeiben is jelentkezett, s ez hatotta át **Aranyalma** és **Krizantémok** című publicisztikus színekkel átszőtt elbeszéléseit, főként pedig **Hattyúdal** című éles társadalmi szatíráját. Ez az elbeszélés látszólag egy vidéki „fut-

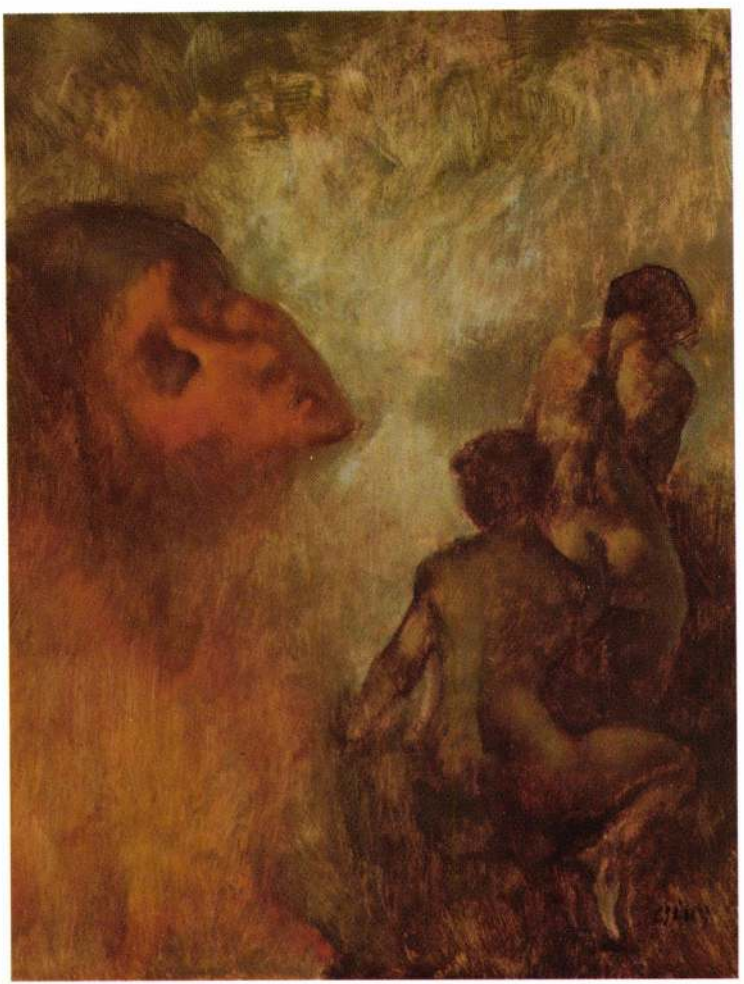

Lajos CSÁKY:
Un après-midi sentimental
(Érzelmes délután)
40-30 cm, 1994, huile; fibre de bois
(olaj, farost)

CSÁKY LAJOS:
H-6000 Kecskemét, Csabagyöngye u. 64.,tel.:(36)76/493-089

Meghívó

az ART-GENIUS Kft.

Kertgaléríájába

Csáky Lajos

festőművész

kiállításának megnyitójára

1994. július 2-án 16. 30 órakor.

Megtekinthető: július 17-ig

Balatonakali, Mandula u. 4.

FONTOSABB EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI

1975 - Megyei Művelődési Központ
Művészklubja, Kecskemét
1981 - (Balla Margittal) Móra Ferenc
Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza
1982 - Helyőrségi Művelődési Központ,
Szolnok
- Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1983 - Fővárosi Művelődési Központ,
Budapest
- Megyei Korház Galériája, Kecskemét
1984 - Kecskeméti Képtár (Cifrapalota)
- Kirakat-Galéria, Baja
- Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat
- Szakszervezeti Művelődési Ház, Baja
1985 - Erdei Ferenc Művelődési Központ,
Kecskemét
1987 - Megyei Korház Galériája, Kecskemét
1989 - Szentesi Művelődési Központ
Kisgaléria
- Petőfi Sándor Művelődési Ház,
Dunavecse
1992 - Miskolc
1994 - Balatonakali
- Lajosmizse
1995 - Istres, Franciaország

CSÁKY *Lajos*

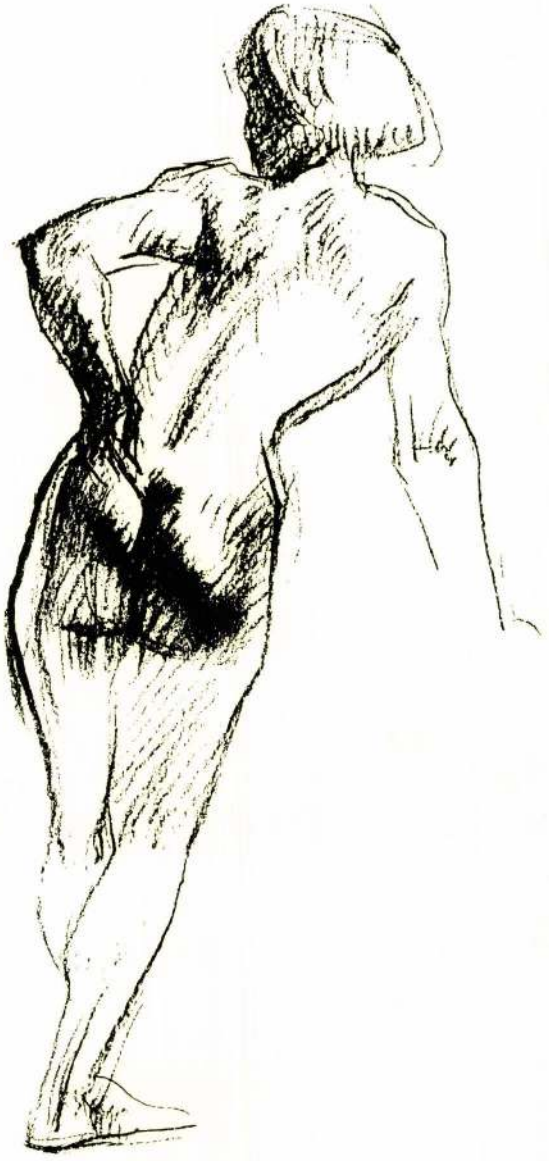

A Bartók Béla Művelődési Központ
tisztelettel meghívja
Önt és művészetpártoló barátait
a B Galériába

Csáky Lajos

festőművész

kiállítására

Megnyitja:

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész, egyetemi tanár
1995. november 16-án,
délután 5 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
Szeged, Vörösmarty u. 3. alatt,
1995. november 16-tól december 20-ig,
munkanapokon 10-től 18 óráig.

B
GALÉRIA

Fk: Hajdú Géza

"Elsősorban a csupán sejtetett, homályosan vázolt
dolgok érdekelnek, ezért szeretem a szürkületet,
a holdas éjszakát...
A szürke, ködös napokat is jobban szeretem
a napsütésnél. A legjobb festők egyszerűek, árnyalat-
gazdagok és nem tolakodók.
A franciák két színből festettek egy képet
(Derain, Corot, Utrillo, Cézanne).
Így van ez. Mindinkább ez lesz a célom..."

1935. május1.
Otto Modersohn

ÉLETRAJZ

1950. június 22-én,
Hódmezővásárhelyen születtem.
1973-ban szereztem diplomát.
Mestereim: Fischer Ernő, Vinkler László és
Szathmáry Gyöngyi voltak.
1981-től Tagja vagyok a
Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának,
megszünte után a
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.
1981-85 között tagja voltam a
Fiatal Művészek Stúdiójának.

1982.I.5.Televizió 18.3o
DélAlföldi Krónika

1021
CS

- Molnár Erik a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, 15 esztendővel ezelőtt hunyt el. Halálának évfordulója alkalmából rövid tudósitásaink elején először őrá emlékszünk.

- A hajdani ügyvédet, polgármestert az első demokratikus kormány népjóléti miniszterét, a külügyminisztert, a moszkvai nagykövetet, az igazságügyi minisztert, hogy csak egy két fontosabb állomását emlitsük hosszu és kalandos életének, bensőséges szálak füzték Kecskeméthez. Özvegye ezért is hagyományozta végrendeletében a hirös városra a politikus dolgozószo-

báját. Molnár Erik könyvtárának egy része íróasztala, különböző használati tárgyai, dokumentumai, a róla elnevezett általános iskolában kapott helyet.

- Csáki Lajos hódmezővásárhelyi grafikus művész, Szegeden a Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát, magyar-rajz szakon. 1973 óta Kecskeméten él és dolgozik. Most az ottani Kertészeti Főiskolán ujabb önálló kiállitással jelentkezett. 36 grafikáját és 5 festményét mutatta be. Legfrissebb munkáinak ihletője egyebek között a Kiskunsági Nemzeti Park sivatagos, homokbuckás tája. Figyelemreméltó rajzai, sajátos gondolatiság és aprolékos, finom kidolgozás jellemzi.

- Kerek évfordulót, neves születésnapot ünnepelt a közelmultban a bajai Liszt Ferenc énekkar. A kiváló együttes tagjai a szocialista kulturáért kitüntetés másodszori tulajdonosai most ünnepelték fennállásuk 12o. évfordulóját. Nehéz lenne felsorolni, hogy a sok-sok évtized alatt kik tettek legtöbbet a vegyeskarért, kik énekeltek legszebben, hány országot jártak be, s miként énekelték végig a kórus irodalom repertoárját a reneszánsztól napjainkig. Inkább látogassunk el egy próbájukra, részlet Bartók négy szlovák népdalából. A zongoránál Dankó Ilona, a hangverseny kórust pedig immár 24 esztendeje Végh László vezényli.

CSÁKY LAJOS

Csáky Lajos grafikus

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Petőfi N
1974 FEB 24

újabbak építését. Legutóbb a Magyar Hűtőipar bajai hűtőháza ajánlott fel 1 millió forintot — melyet három év alatt folyósít — óvodaépítésre.

1021

Csáky Lajos kiállítása

● **Hétfőn, február 25-én este 7 órakor nyitják meg a kecskeméti műszaki főiskola földszinti termében Csáky Lajos grafikus kiállítását.**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Csáky Lajos
FORRÁS
1984 JAN
1021

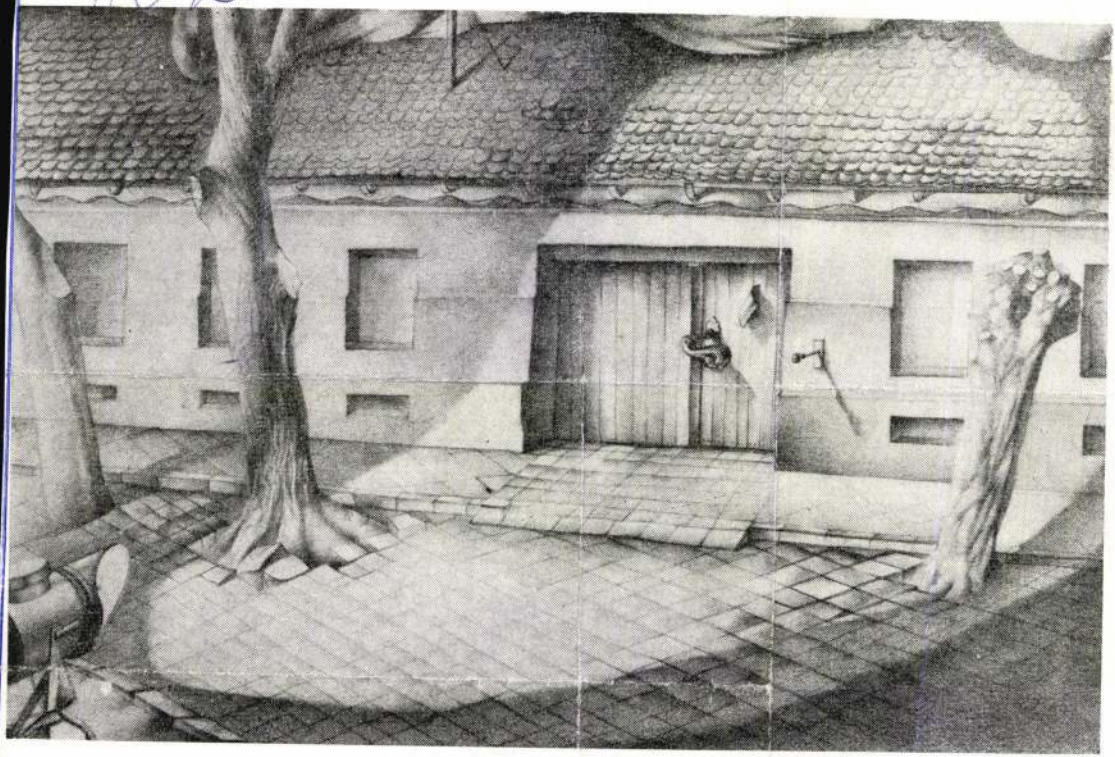

CSÁKY LAJOS: A GONOSZ EMBER ÁLMA I.

tályos magyar iskola működik — és Ma
ségizett, s amelyhez, akárcsak névadó
zik...) Második-harmadik osztályos ele
Románul. Címe: „Nyesztertől a Tiszáig
országból". Mi történt? Otthon nem ké
ti érzés fölfokozott, elzárkózó és kifelé
román nacionalista beállítottsága ellen.
nyelvi kultúránkat, az anyanyelvünket, hogy nem tartottak szükségesnek külön — és főként: — mások ellen! — hangsúlyozni: mi magyarok vagyunk, mi nem vagyunk románok. Ezért a történelemoktatás (például a hajdani barbár magyarok kegyetlenkedéseinek ecsetelése) lenyűgözően, iszonyúan hatott arra az érzelmileg-szellemileg nem eléggé beoltott gyerekre. Megérkezett nagyapám Budapestről. Nagyapám erdélyi — a család háromszéki, nagyapám Kolozsváron született, Budapesten, majd Vásárhelyen volt bankigazgató, színházi mecénás, a színpártoló társaság elnöke, az első világháború után jórészt neki köszönhette Vásárhely, hogy magyar színháza lett. Majd később elmondom, mi történt 1954 után a bronz mellszobrával. El kellett hagynia Erdélyt. Amikor édesanyám 1974-ben öngyilkos lett, régi lapkivágásokat örököltem tőle: nagyapámat az erdélyi magyar sajtó vezércikkekben búcsúztatta. Nos, ez az én lécfalvi Bodor Pál nagyapám, aki tudott valamelyest románul, meglátta az asztalomon ezt a magyarfaló, román nacionalista verset. A szó szoros értelmében roszszul lett. Falfehéren vonta felelősségre a szüleimet —, teljes joggal, persze . . . Életre szóló megrázkódtatás volt számomra; akkor döbbentem rá, hogy mennyire függvényei vagyunk a nevelésnek, a befolyásolásnak; és amikor történelemórán arról tanultunk, hogy kik és mik voltak a janicsárok — és ezt visszavetítettem erre a „versemre" — hát azt hiszem, egy kicsit ebből — ebből is — fakadt az én későbbi baloldali magatartásom. Tárgyilagosabb, higgadtabb, ésszerűbb tartásra nevelt — s ez egy életre szólt.

A temesvári Kegyesrendi Főgimnáziumban végeztem, amelytől a 20-as évek közepe táján vonták meg a magyar nyelvű oktatás jogát; magyar és sváb paptanáraink, ha nem is mindig tökéletes kiejtéssel, románul tanítottak tehát. Igaz, volt fakultatív magyar

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726
1984 JAN
FORRÁS
Csáky Lajos, grafikus-és festőm. 1021

CSÁKY LAJOS: MADÁCH: AZ EMBER TRAGÉDIÁJA II.

t abroszra, ingre, ruhára. Ez pedig szépen
is tisztára törli. Öregdanyi rakott a tűzre
s mire mindezzel végzett, az ágy lábától el
danyi „hova tűntél?" Öregdanyi szavaira n
nely a szalmazsák irányából érkezett. A vé
ak találta, mert még kedve lett volna bes
ta magát: elvégre ő a gazda, s a gazdának il
ent, egy nyaláb szalmát hozott az udvar vég
l kitömte, és fölakasztotta egy kampóra sz
egvacsorázott és lefeküdt. A következő napok, hetek
pen teltek el. A vendég és a vendéglátó házigazda jól megvoltak egymással.
ban mindig érett egy-két fácán; szépen sorakoztak a szalmával kitömött
is a kampókon; még egy rókát is belevitt a telhetetlenség Öregdanyi
ába. Az ő bőre kifeszítve egy gyalult deszkán száradt. Hanem az idő nem
gyogatott a tél, növekedtek a nappalok. A nádasbajárás egyre nehezebbé
megroskadt a hó, kiengedett a föld fagya, lazult, kásásodott a jég, s a korai
mutogatta magát az ébredező tavasznak. Öregdanyi tudta, hogy lassan
k a jó napok. Igyekezett hát jól megszorongatni a szerencse nyakát, amíg
dte. Korán kelt, hogy még a nappali enyhülés előtt bejárhassa a vadcsapá-
gy a hurokba került nyulakat, fácánokat a hátizsákjába gyűjthesse. Az egyik
ban, bármennyire is ismerte a nádast, az ösvényeket, lecsúszott az egyik
l a lába, s megmerült a jeges vízben, félig-fagyott latyakban. Az esze azt
enj haza Öregdanyi, mert megvesz az isten hidege, de Öregdanyi nem hall-
szére, tovább ment a vadcsapásokon, s összeszedte ami a csapdákba került.
örcsögfejedelem szemében az öreg furcsa fényt látott. Mintha azt kérdezte
gdanyi, te meg mit tettél az életeddel? Mit ám! vágott vissza Öregdanyi
, csak nem hagyom kint, aminek bent a helye, te ostoba. Pedig már rázta
és hiába búját a dunyha alá, ott is csak reszketett, a deci pálinka is inkább
a belsejét, de nem melegítette fel a vérét. Másnap reggelre pedig minden
körülötte, mintha izzó parázsból készült volna. Fehéren lobogtak a falak,
olak, az ágy, szikrákat vetett a mennyezet, néha meg is perdült, ilyenkor
két szikkadt kezével, tíz gyökér-ujjával belemarkolt a szalmazsákba, hogy
jon az izzó semmibe. Később a forróság eltávolodott, mint mikor a parázs
porul; s egyre hidegebb lett, fogvacogtató hideg, jég-ár, jégzajlás, jégözön.
úgy érezte, a lélegzete is jéggé válik; karjai, lábai jégcsapokká mereved-
egy láthatatlan száj elfújta a parázsról a hamut, és ismét minden tűzlánggá

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1984 JAN
FORRÁS

Csáky Lajos festő ch.

az érzései, a megjátszhatatlan, teljes hol [illegible]
összeláncolva.

1021

CSÁKY LAJOS: PANEM MOSTRUM

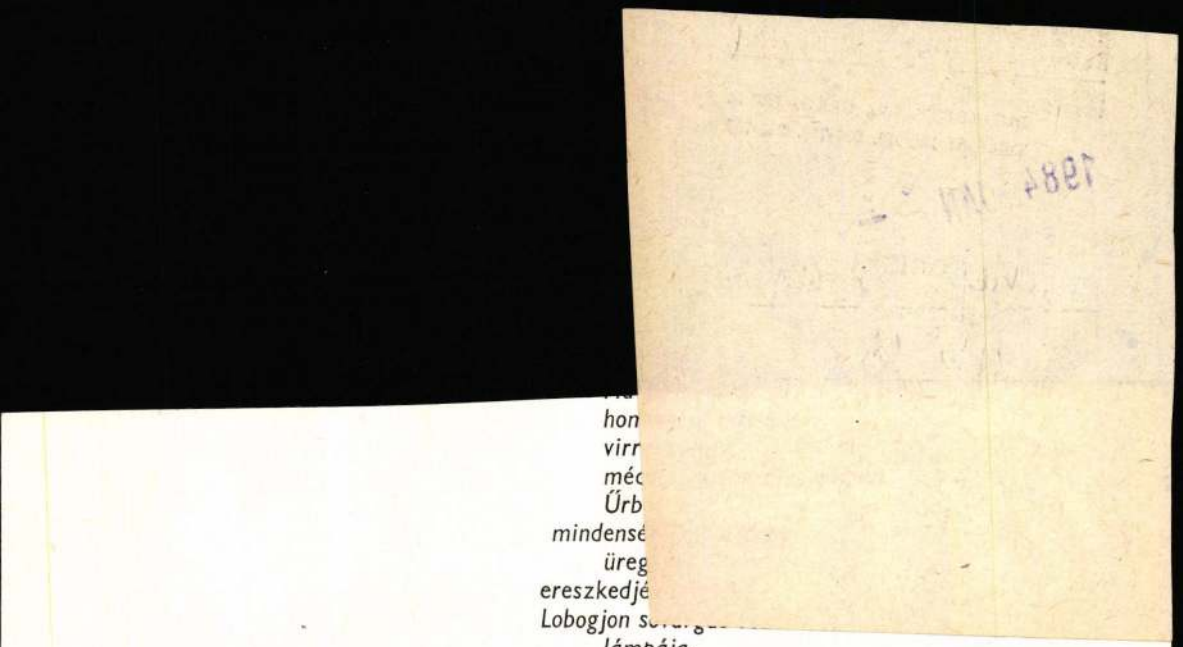

hon
virr
méc
Űrb
mindensé
üreg
ereszkedjé
Lobogjon s
lámpája,
ha körülkerengik szárnyas
szövetségek.
A rontás fortyogó sejtjeiben
hamuba békítem
a lángot.
Bolyongók, pillátokra szabadítok
egy röppenni készülő,
aranymellényes virágot;
vihart buktató
virágot.

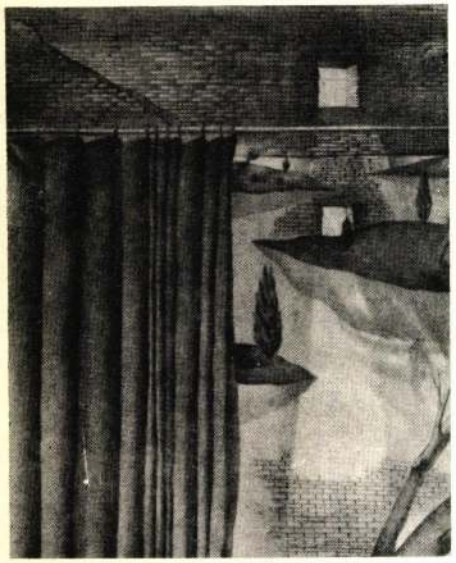

„. . . de a tied nyitva Atyám . . .”
ceruza, 1976

CSÁKY LAJOS
Kecskemét, 6000
Akadémia krt. 59. IV. 27.
1950. június 22-én Hódmezővásárhelyen született. A szegedi Tanárképző Főiskola magyar-rajz szakán szerzett tanári diplomát. 1973-tól él Kecskeméten. 1981-től tagja a Művészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

Fontosabb önálló kiállításai

1975. Megyei Művelődési Központ művészklubja, Kecskemét
1976. Bácsalmási Művelődési Központ
1981. (Balla Margittal) Móra Ferenc Művelődési Központ Kiskunfélegyháza
— Rátkai Márton munkás-művészklub, Budapest
— Kertészeti Főiskola Kar Galériája, Kecskemét

Fontosabb csoportos kiállításokon részt vett

1977. Bács-Kiskun magyei Téli Tárlat Kecskemét
1981. Fiatal Alkotók Köre, Kecskemét
— Közép-magyarországi Nyári Tárlat, Szolnok
— Vásárhelyi Őszi Tárlat, Tornyai János Múzeum
1982. Salgótarjáni Nyári Tárlat

Felelős kiadó: Benson Vilmos igazgató
82. 21354 Petőfi Nyomda, Kecskemét

CSÁKY

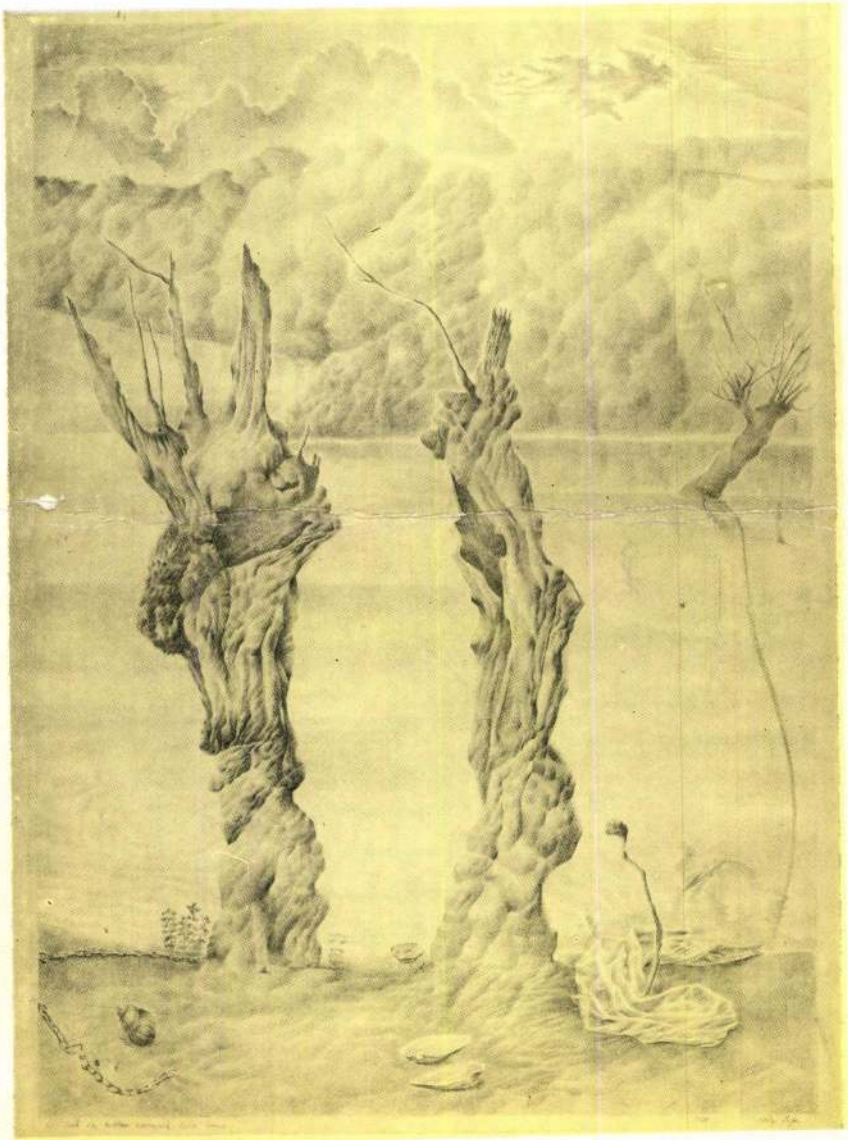

Szolnok – 1982

A szolnoki MN Helyőrségi Művelődési Otthona
tisztelettel meghívja

CSÁKY LAJOS

grafikusművész
kiállítására

1982. május 15-én 16 órakor

Megnyitja:
BAKOS KATALIN
művészettörténész

Elhangzik
Britten: Metamorfozisok
oboán előadja
KELLER MIHÁLY

A kiállítás megtekinthető 1982. május 15-től május 30-ig, naponta 10-től 18 óráig
(kedd szünnap)

Szolnok, Táncsics Mihály út. 5—9.

A borítón: „. . . csak én tudtam versemnek hőse lenni . . . ”

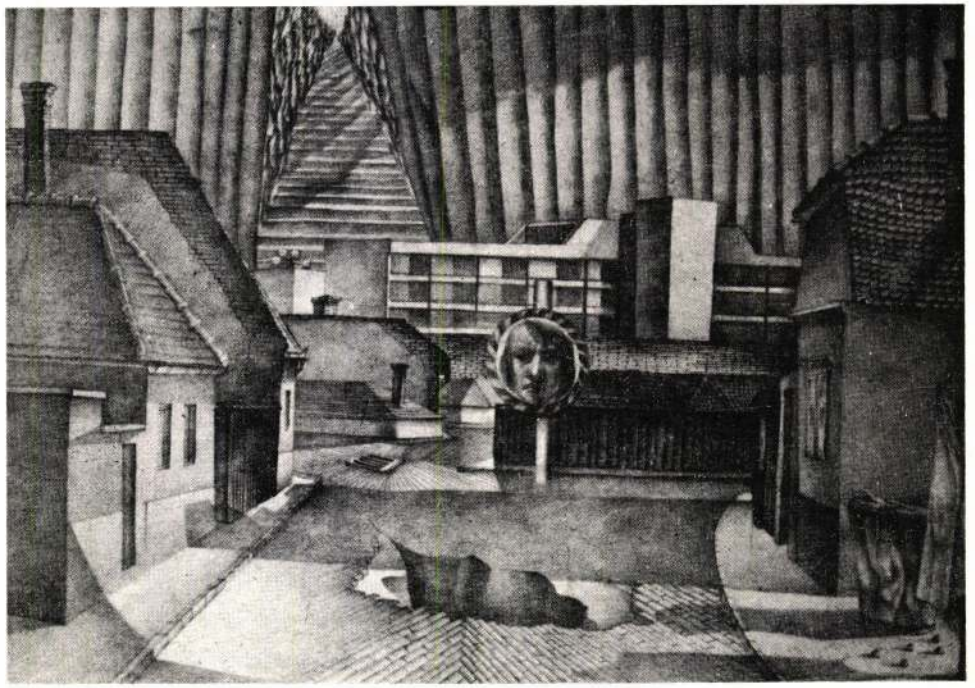

„Itt kellett volna abbahagyni” ceruza, 1976

. . . Csáky Lajos alig három-négy esztendeje érlelte ki saját stílusát, egyéni művészi formanyelvét. Visszafogott, látszólag szinte eszköztelen ábrázolásmódja, valóságmegközelítésének, megragadásának, s a valóság művészi valósággá emelésének virtuozitása egy nehéz, aszkétikus művészi munkáról vall.

Nyílván ennek a nagy emberi és művészi önfegyelemnek, talán egyfajta böjtös, néha magakínzó aszkézisnek köszönheti azt, hogy ez a művészet teljesen letisztult. Immár egy teljes egyéni stílus zárt vértezetében lép elénk.

Első pillanatra úgy tűnik: eszményi szépségében jeleníti meg a naturát, a természet képét. Holott ezek a képek nemcsak gondolati, de festői-formai feszültségektől is robbanásig terhesek. És mindenhez van közük, csak az eszményített naturalizmushoz nem! Csáky Lajos akkor is az embert rajzolja, ha akár egy falevelet rajzol! Néma és embernélküli kompozícióiból is nehéz érzések, emberi fájdalmak és emberi örömek hangzanak ki. És ezek az érzések fortisszimóra csendülnek-erősödnek, ott, ahol — akár csak jelzésszerűen is — megjelenik az ember. Az ember drámájának a természet, az ember építette táj: a város, a ház, a szoba csupán halk díszlete . . .

ZOLNAY LÁSZLÓ

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lajos Csáky

DAILY NEWS

1984 FEB 21

1021

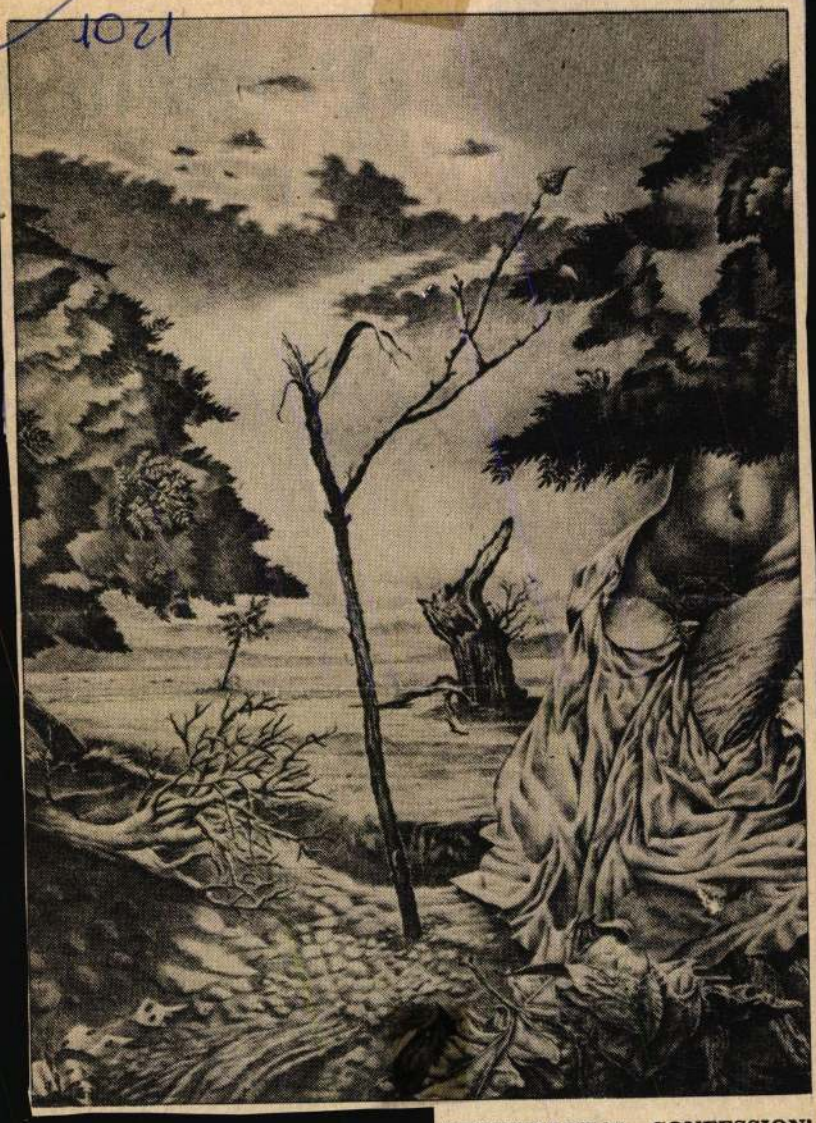

'SENTIMENTAL CONFESSION', a 1984 drawing by Lajos Csáky, is one of the artist's works displayed at an exhibition that is now on at the Cinema Gallery in Baja on the Danube, about 150 km south of Budapest. Csáky, 34, after taking a teaching degree at Szeged, settled in Kecskemét in the Great Plain, where he now lives. This is his tenth one-man show—earlier he has exhibited his works several times in Budapest and Kecskemét and elsewhere in this country. He has been described as aiming at "a new concentrateness, a new objectorientation" at three levels: accuracy of vision (which is a feature of both the human eye and the camera), importance attached to details that are not perceptible to the naked eye, and presenting the heart of the matter, that in always hidden

Swedish FM visit Budape

Budapest, Feb 20 (M
Swedish Foreign Ministe
nart Bodström will arrive on Tuesday for an official visit to Hungary at the invitation of the Hungarian Foreign Minister Péter Várkonyi.

Marjai in Prague talks

Prague, Feb 20 (MTI) — Vice-Premier József Marjai arrived in Prague on Monday for the 19th session of the Hungarian-Czechoslovak economic and technical-scientific cooperation committee. Marjai, chairman of the Hungarian section of the committee, is holding talks with his counterpart Rudolf Rohlicek, Czechoslovak Vice-Premier.

Czechoslovak Premier Lubomir Strougal on Monday received Marjai in his office. During their talks, they surveyed achievements in bilateral economic and technical-scientific cooperation, and possibilities for further deepening the existing links. They stressed the importance of bilateral production cooperation and specialization projects. Among those present was Vice-Premier Rohlicek.

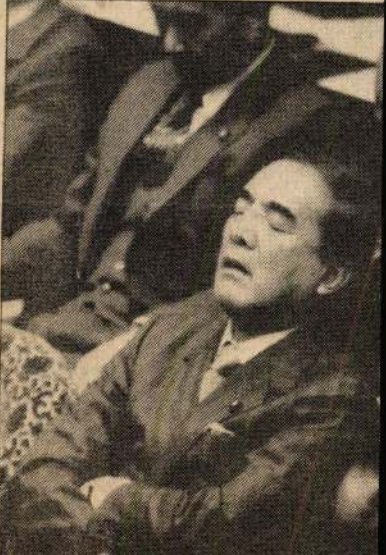

Warsaw the first stag

Budapest, Feb 20 (MTI) — U de Cuellar will arrive in Hungary invitation of Hungarian Foreign announced here.

Warsaw — Polish Premier Wojciech Jaruzelski, first Secretary of the PUWP, received here on Monday the UN Secretary-General, for whom Warsaw is the first stage of a four-nation East European tour, that is to include also Prague, Budapest and Sofia. Perez de Cuellar also saw Foreign Minister Stefan Olsowski.

The Polish leaders and the Secretary General discussed topical international issues, with special regard to the need for taking effective measures to end the arms race and promote disarmament.

In a TV and radio statement, Perez de Cuellar paid tribute to the important Polish initiatives to promote peace and disarmament. He made special mention of the Polish participation in the UN peace-keeping force on the Golan Heights. He stressed agreement should be urgently reached among Security Council member states concerning major ques

Csáky Károly, grafikus- és

festőművész rajzai a Szegedi Nyári

Tárlaton szerepelnek.

Pesti Mária

1984 aug. 14.

Csáky Lajos: grafikus

Kilencedik alkalommal nyílt meg a Bács-Kiskun m.-i grafikai tárlat, Kecskeméten. – Csáky Lajos rajzait főképp a pontosan kimunkált felületek érzékeny valósága és drámaisága jellemzik.

Halász Ferenc: Grafikák a nap alatt.
Petőfi Népe, 1984. márc. 25.

Csáky Lajos, grafikus

a Kecskeméti Galériában Csáky Lajos „Jelenetek a fák életéből" címmel mutatja be új rajzait.

Láttuk, hallottuk

1984. II. 2. Petőfi 10.45

Csáky Lajos grafikus

Vidékről a következő kiállításról jött az értesítés: Csáky Lajos grafikus kiállítása, Kecskeméten.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészet, 1984. febr.

Csáky Lajos

Részt vett a Téli tárlat 76 kiállításon Kecskeméten.

Csáky Lajos három festménye Kohán György drámai erejének jótékony ihletéséről, természetes színérzékről, heves, de fegyelmezett temperamentumról beszél.

Forrás 1977/1/88

A. Szabó János: Jelenségek és furcsaságok Kecskemét művészeti életében

Csáky Lajos festő

A Kecskeméten megrendezett Téli Tárlaton szerepel a művész műve, három képe, melyeken az alföldi festőre expresszív színhatását követi.

Á. Szabó János: Téli tárlat '76.
Petőfi Népe, 1976. dec. 12.

Csáky Lajos, grafikus

L: Bodri Ferenc

Bánszky Pál: A grafika új minősége. 80-82.
Forrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1

Csáki Lajos, grafikus

Mű: Kéz.

Csáki Lajos · Brecht-illusztráció 22.

Forrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1.

Csáky Lajos, grafikus

L: Németh Nelli

Sümegi György: N. N. és cs. t.: Két fiatal grafikusművén, 77

Forrás, Kecskemét, 1982. május XIV/5.

Csáky Lajos, grafikus

7 rajz: repr.

Csáky Lajos: Grafikái B I, B III, 23, 24, 39, 66, 71 dd

Forrás, Kecskemét, 1982. május XIV/5

Csáky Lajos

Munkái

Forrás 1984/11

Gáky Lajos

Fiatal grafikusaimról

Forrás 1984/11

Csáky Lajos

Csáky Lajos grafikusművész kiállítását ma, pénteken délután 5 órakor Sztrapák Ferenc, a Petőfi Népe főszerkesztője nyitja meg Kecskeméten, az Erdei Ferenc megyei Művelődési Központban. A kiállítás január 31-ig kedd kivételével naponta 10—13. és 14—19 óra között tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1985. 1. 4.

Csáky Lajos

Bakos Katalin: Romantikus metaforák

Művészet, 1982. október

Csáky Lajos, grafikusművész

A Bács-Kiskun megyei hetedik grafikai tárlat a Megyei Műv. Központban látható. – Erőteljesen hallat magáról a középnemzedék, ezúttal néhány, szorosabban, ide kötődő alkotó is meghívást kapott a seregszemlére. – Csáky Lajos mostani három rajza további művészi érlelődését jelzi.

„Születésnapomra" c. (repr.)

Varga Mihály: Grafikai tárlat, hetedszer.
Petőfi Népe, 1981. jún. 14.

Csáky Lajos grafikus

Kargalán legutóbbi tárlatán a művész hagyott egy grafikát, a klubnak

Hettai Nándor: Iskola a világ végén.
Petőfi Népe, 1946. jan. 13.

Csáky Lajos

Szerepel az alábbi Tarlatan

Pirchala Imre: Ifjú művészek
Gánitása Esztergomban

Komárom hegyes Dolgozók Lapja
1968 XI. 14

Csáky Lajos

Töprengés a Tiszkinfélegyházi téli-
tárlatról

Petőfi Népe
1981 jan. 6.

Varga Mihály
ujjze

1021

Csáky Lajos grafikus-illusztr.

1984. VII. 31. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

- Az esős nyári napokon szobába szoruló gyerekeket el kell látni jó fajta olvasni valóval. Első, második osztályosok számára készült a Legeltetés a három sárkány pusztáján című mesekönyv. A Móra Kiadó e kötettel inditja útjára jó előre beharangozott Hetedhét Magyarország cimü sorozatát. Dél-alföldi, Szeged környéki népmesék állnak a könyvben. Valamikor még Arany László, később Ortutay Gyula Bálint Sándor jegyezte föl ezeket. A gyüjtésekből most Tóth Béla állitotta össze a kötetet. A Dél-alföldi tájak mesemondói különösen élénk képzelő erővel birtak. Itt van például a Tisza eredetéről szóló történet. Azt minden gyerek tudja, hogy ez a folyónk ilyen kanyargós. Hogy miért van igy azt elmondja a mese. A terentés már befejeződött, helyükre kerültek mind a hegyek, völgyek és folyók, csak a Tisza álldogált még mindig boldogtalanul az Uristen zsámolyánál. Szó szót követett, a Tisza követelte a maga jogait, de addigra az Uristen már belefáradt a terentés nagy munkájába. Néni vita után találtak megoldást. Az aranyos nemnyei eke elébe fogtak egy szamarat, a Tiszának csak menni kellett utána a barázdában. Akkoriban sok szamárkóró nőddögélt ott mindenfelé. Az állat éhes is volt, torkos is volt, ide-oda rángatta az ekét. Ezért olyan kanyargós a Tisza útja. A kedves történetből már sejthető, mennyi pompás képtelenséggel, tehát valódi mesével szolgál a könyv. Néhány cim még izelitőül. A kis nyul harangocskája. Az állatsógorok. Átkozott pipöre tyúk. Persze nemcsupán állatokról lehet olvasni a könyvben. Szó esik itt szép és becsületes leányokról, bátor és szorgalmas legényekről, meg gonosz boszorkákról is, akik természetesen mindig póruljárnak. A tiszamenti mesék kedvenc szerplője Mátyás király. Annyi csodás dolgot tudnak elmondani róla a mese hitelét oly erősen bizonygatják, mint talán sehol másutt az országban. A gyomorbajos püspökről szóló történet kiváltképp tanulságos és mulatságos, hogy miként legkéztette meg a király a gazdag papot. A Hetedhét Magyarország elnevezésü sorozat a kezdő, a legkisebb olvasóknak készült. Ennek megfelelően nagyiv, kemény táblája különös gonddal kötött könyv ez, hogy biztonságosan lehessen kézbe venni, lapozgatni. Betüi és a roközök pedig akkorák, hogy amelyik gyerek még ujjával követi a szöveget, az is jól olvashasson. A legeltatás a három sárkány pusztáján cimü mesekönyv illusztrációit, szép krótarajzokat Csáki Lajos készitette.

1984. VII. 31. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

CSÁKY LAJOS

'97. ápr. 19. 11. Mo.

TÁRLAT

Csáky Lajos képei

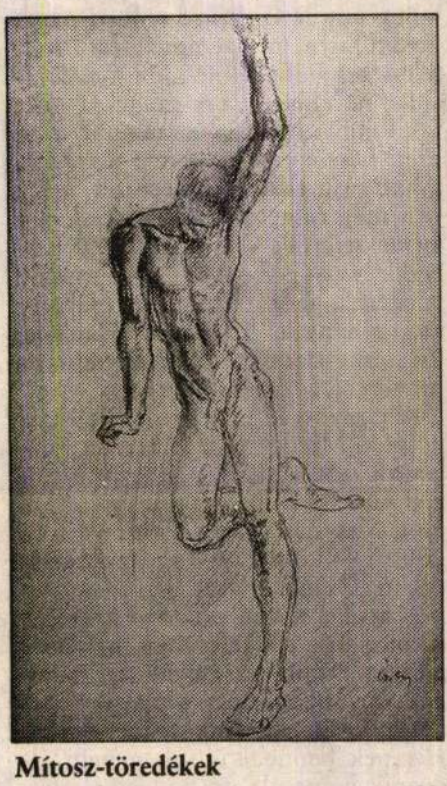

Mítosz-töredékek

Sajátos hangulatú tárlat nyílt a múlt héten a nyíregyházi Városi Galériában. Csáky Lajos alkotásai a mítosz, az álmok világába kalauzolnak. Grafikái mesterművek. A fiatal művész Hódmezővásárhelyen született, 1973-ban szerzett diplomát. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. Több díjat is kapott. Számos kiállításon szerepelt, Franciaországban is bemutatkozott már. Svéd, lengyel és francia közgyűjteményekben megtalálhatók művei. Tárlata a nyíregyházi galériában május 12-éig látható.

Jelek

Mítosz-töredékek
Elek Emil reprodukciói

PLAKÁTOK

A környezetért

Micsoda jövő!? — a Földgolyó ott lebeg egy WC-csésze fölött. Mint pusztulásra, megsemmisülésre ítélt felesleges hulladék. Vajon gyáróriások füstfelhője vagy magasra nőtt fák lombja borítja be számunkra az eget? Lesz-e még 2000-ben tiszta víz, s hattyú a tavon? Elkéstünk, vagy van még remény? Elpusztítjuk-e a természetet, és vele halunk, mi emberek is? — Agresszív és progresszív kérdések, megállapítások. Néhány szó, néhány jelkép és kép. Hatásos, jól szerkesztett, grafikailag pontos és bravúrosan ötletes.

Kétszázötvenhat egyedi kiállítási poszter. Mindegyik a környezetvédelemről szól, kiabál. A Magyar Nemzeti Galéria kupolájában rendezték meg Sós László és Kemény Éva 2000?! — környezet- és természetvédelem című kiállítását.

A So-Ky néven dolgozó grafikus alkotópáros elkötelezetten, már-már megszállottan hisz a művészet hatalmában. Abban, hogy a plakát képes befolyásolni tetteinket, terveinket. Hisznek benne, különben nem áldoztak volna alkotó ambíciót, időt, pénzt e lenyűgöző vállalkozásba.

Az ember is a bioszféra része. De járványok, gyógyíthatatlan kórok pusztítják, az AIDS, az ebola, meg a szellemi fertőzések, a fasizmus, a fajgyűlölet, az emberi jogok sárba tiprása, a kultúra szennyezése. Címeket, plakátszövegeket idéztem. Mert lényegre törők, roppant kifejezők. Világos beszéd. Hatásos és érthető.

Egy plakát a sok közül

szerepben

Módot ad némi gondolkodásra is, amellett egy kicsit a krimire emlékeztet.

❒ *Milyennek találja a Móricz Zsigmond Színház társulatát egy kívülről jött színész? Hogy érzi magát Nyíregyházán?*

— Jól érzem magam Nyíregyházán. Egyedül a távolság okoz gondot, de azt meg lehet szokni. Pécsett és itt megvan az a légkör, amire szükségem van ahhoz, hogy ne érezzem fölöslegesnek ezt az egyébként egyedülállóan gyönyörű hivatást. Itt sok színészben megvan az igény, hogy ma jobb legyen, mint tegnap és holnap jobb legyen, mint ma.

❒ *Úgy tűnik, ebben az évadban lesz tehát munkája Nyíregyházán. Hogyan tovább? Mik a tervei?*

— Konkrét ajánlatom van Nyíregyházáról, de valószínűleg Pécsett is számítanak a munkámra. Úgy tűnik, kialakult közöttünk egy szorosabb „viszony", amely addig folytatható, amíg örülni tudunk egymásnak.

A kényszerűségeket, ha csak tehetem, megszüntetem az életemben. Távolabbi terveket nincs értelme szövögetni, az biztos, hogy életem végéig színész maradok. Ez az egyetlen kényszerűség, amit nem tudok és nem is akarok megváltoztatni.

Csáky Lajos

Mítosz-töredékek

Végh-kúria

Kiskunhalas
1997

Kilentz órakor pedig felkiálta
Jézus nagy szóval, ezt mondván: *
ELI, ELI, LAMA, SABAKTANI!
azaz: Én Istenem! Én Istenem!
Miért hagyál el engemet!

Máté evangyélioma, 27,46

Mítosz-töredékek I. *(40 x 30 cm, kréta, alapozott karton) 1996*

Én erős Istenem, én erős Istenem!
Miért hagytál el engemet?
és miért távoztál el az én megtartásomtól,
és az én jajgatásaimnak beszéditől!

'Soltár könyve 22,2

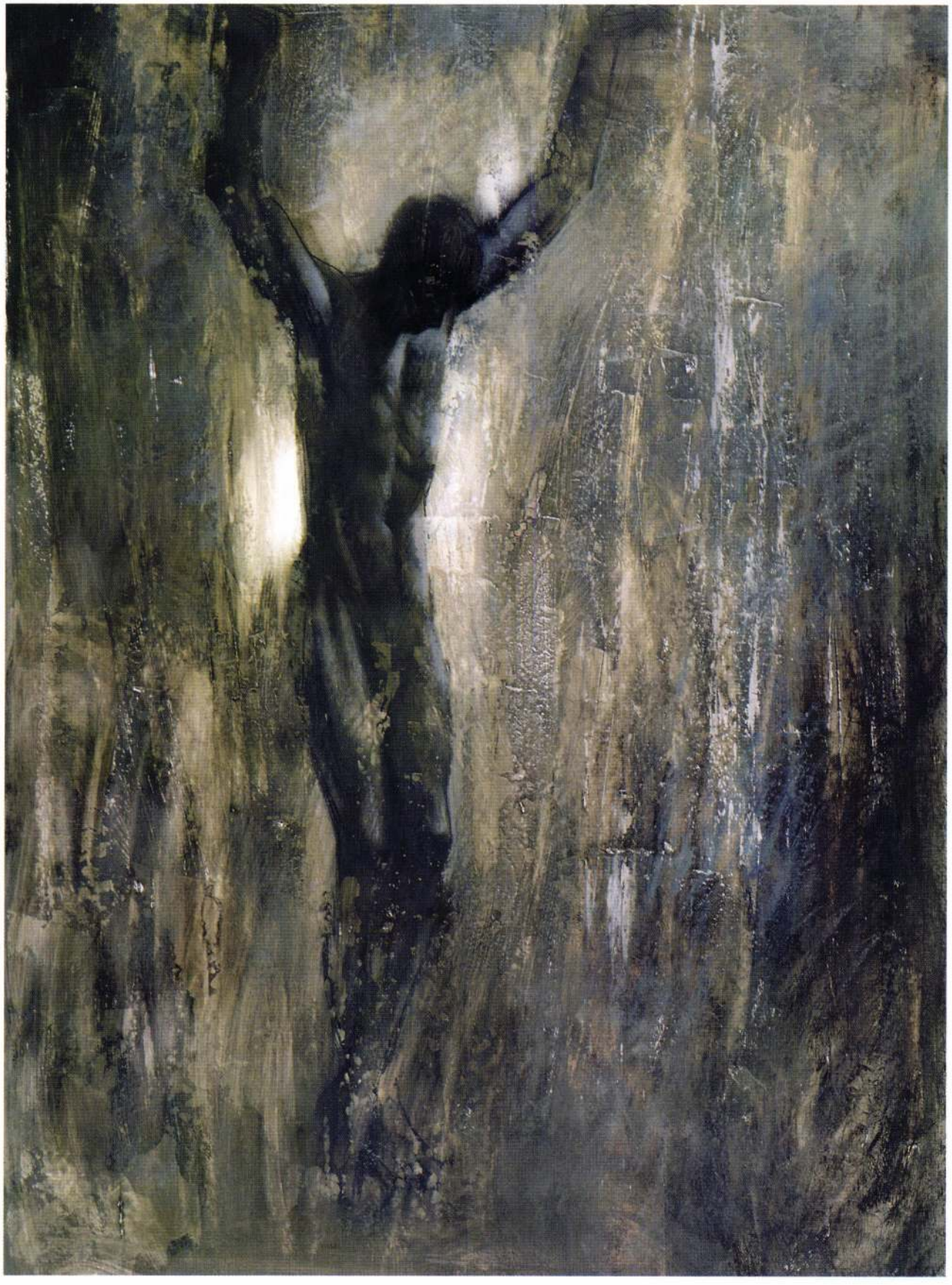

Mítosz-töredékek II. *(70 x 100 cm, olaj, alapozott karton) 1996*

És kilentz órakor pedig kiálta Jézus nagy
felszóval, mondván: *
Eloi, Eloi, Lamma Sabaktani!
melly annyit tészen megmagyarázva, mint:
Én Istenem! Én Istenem!
Miért hagyál el engemet?

Márk evangyélioma, 15,34

Mítosz-töredékek III. *(43 x 23 cm, olaj, farost) 1996*

ELI, ELI, LAMA, SABAKTANI!
Én Istenem! Én Istenem!
Miért hagyál el engemet?

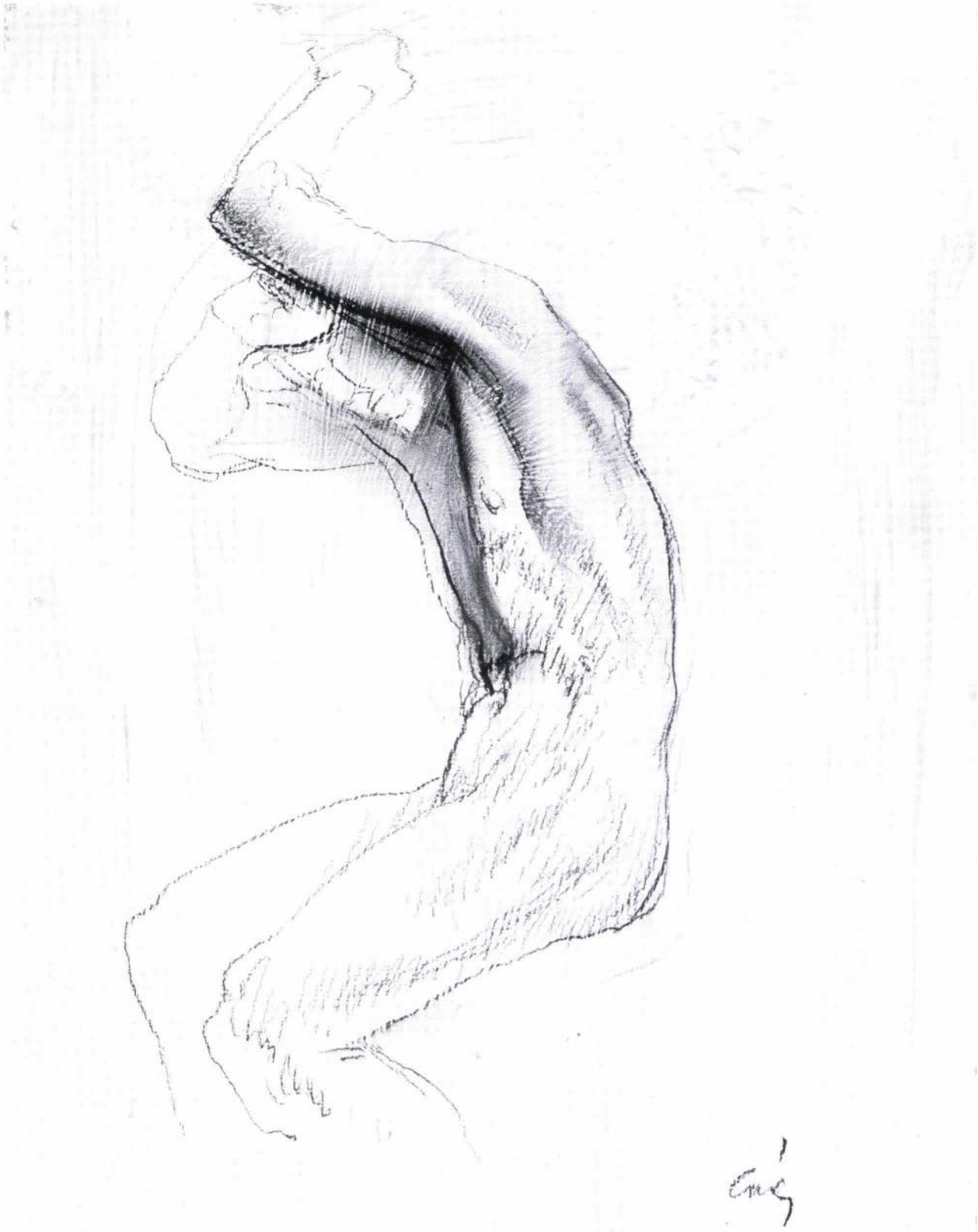

Mítosz-töredékek IV. *(40 x 30 cm, kréta, alapozott karton) 1996*

Édesanyám emlékére

Életrajz

1950. június 22-én Hódmezővásárhelyen született. 1973-ban szerzett diplomát. Mesterei: Fischer Ernő és Vinkler László voltak.
1981-85 között tagja a Fiatal Művészek Stúdiójának, jelenleg a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

Díjak

1979-ben megyei művészeti ösztöndíjban részesült.
1982-ben SZMT művészeti díjat kapott.
Két ízben elnyerte a Bács-Kiskun megyei Grafikai Kiállítás, 1983-ban a bajai Téli Tárlat díját.

Fontosabb egyéni kiállításai

1975 - Megyei Művelődési központ Művészklubja, Kecskemét
1981 - (Balla Margittal) Móra Ferenc Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza
1982 - Helyőrségi Művelődési Központ, Szolnok
- Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1983 - Fővárosi Művelődési Központ, Budapest
- Megyei Kórház Galériája, Kecskemét
1984 - Kecskeméti Képtár (Cifrapalota)
- Kirakat-Galéria, Baja
- Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat
- Szakszervezeti Művelődési Ház, Baja
1985 - Erdei Ferenc Művelődési Központ, Kecskemét
1987 - Megyei Kórház Galériája, Kecskemét
1989 - Szentesi Művelődési Központ Kisgaléria
- Petőfi Sándor Művelődési Ház, Dunavecse
1992 - Miskolc
1994 - Art-Génius, Balatonakali
- Lajosmizse
1995 - Istres en Provence, Franciaország
- B. Galéria, Szeged
1996 - Katona József Színház, Kecskemét
- E. Galéria, Kecskemét
- Sipos-Art Galéria, Pécs

Művei közgyűjteményekben

- Södertalje, Svédország
- Kecskeméti Képtár (Cifrapalota)
- Városi Képtár, Balassagyarmat
- Városi Képtár, Tarnów, Lengyelország
- Városi gyűjtemény, Istres, Franciaország

Irodalom

- Kertészeti Főiskolai Kar kiállítási katalógusa, 1981, előszó (Hernádi Gyula)
- Petőfi Népe, 1981. február 15. (Zolnay László)
- Forrás, 1982. május (Sümegi György)
- Művészet, 1982. október (Bakos Katalin)
- Petőfi Népe, 1983. február 8. (Mezei Ottó)
- Petőfi Népe, 1984. január 8. (Károlyi Júlia)
- Forrás, 1984. január (Bánszky Pál)
- Valóság, 1984. május
- Csongrád Megyei Hírlap, 1989. május (Balázsi)
- Petőfi Népe, 1989. november 4. (Farkas P. József)
- Magyar festők és grafikusok adattára (Életrajzi lexikon, Szeged, 1988., szerk.: Sergélyi György)
- Észak-Magyarország, 1992. március (Dobos Klára)
- Kecskeméti Lapok, 1995. június (Balai József)
- Le Provencal, 1995. július 9.
- Kiállítási megnyitó, kézirat, 1995. november (Losonci Miklós)
- Kiállítási megnyitó, kézirat, 1996. január (Kerényi József)

A borító hátoldalán: Mítosz-töredékek IV. *(40 x 30 cm, kréta, alapozott karton)1996*

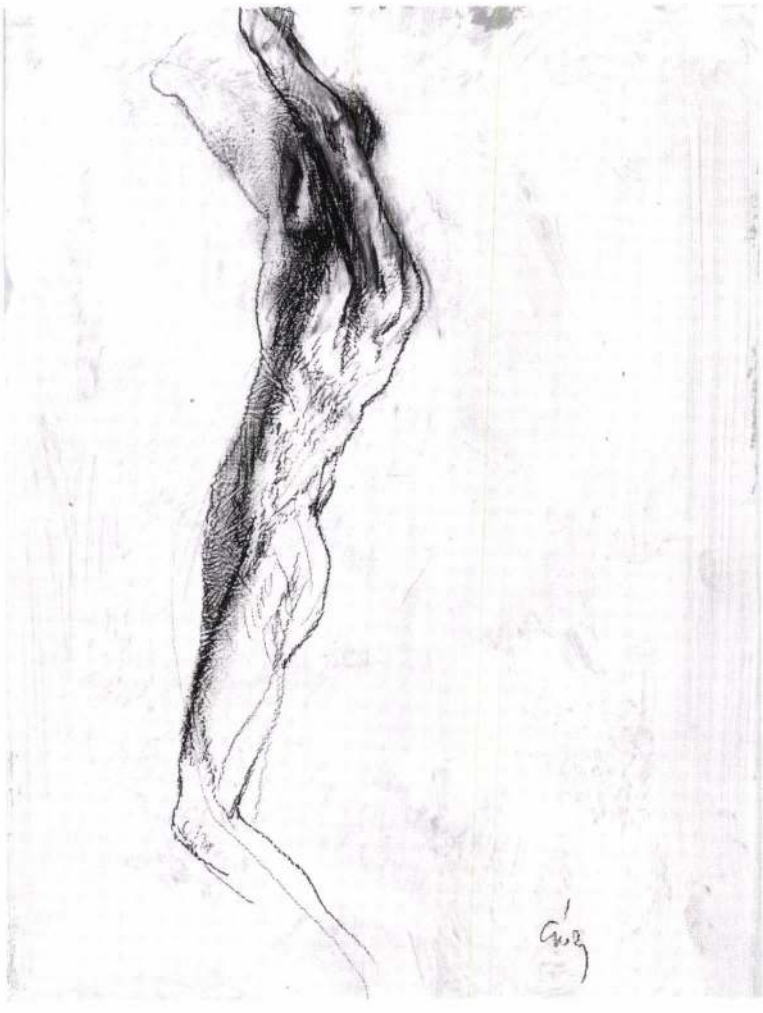

A katalógust tervezte és kiadja: Csáky Lajos
Reprodukciók: WALTER PÉTER
Készült: Házinyomda KFT
H-6001 Kecskemét, P.O.B. 249.
telefon: 36-76/413-930
Felelős vezető: Fehér Dezső

Chapelle Saint Sulpice

RENSEIGNEMENTS

Directeur
des Affaires Culturelles
Guy Bono

Responsable
de la Chapelle St-Sulpice
Mireille Laplace
Tél. 42 55 17 10

Adresse chapelle
Chemin de Tivoli
13800 Istres

Horaires :
ouverte
tous les après-midis
à partir de
15h30 jusqu'à 18h30

Entrée libre

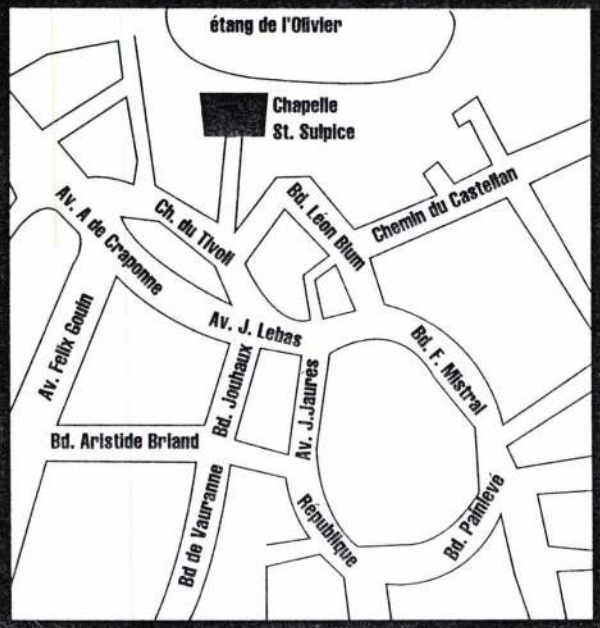

■ ISTRES ■ COMMUNICATION

Chapelle Saint Sulpice

19
95

De style roman, la chapelle Saint-Sulpice, appelée au XVIe siècle Saint-Sulpice de Morianne, est l'une des plus anciennes chapelles de la région, l'Archevêque d'Aix, Pierre II, la cite comme fondée au XIe siècle. Destinée de tous temps au service religieux précédent l'inhumation au cimetière adjacent, détériorée sous la révolution, elle est restaurée en 1976 par les monuments historiques.
Dominant l'étang de l'Olivier, ses belles proportions et sa "lanterne des morts", rare en Provence, lui donnent sans conteste, fière allure.

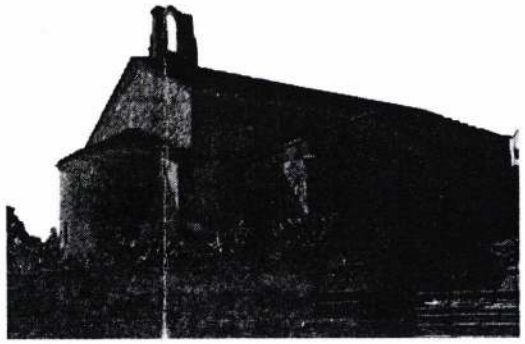

CSAKY Lajos

Cette belle chapelle romane, consacrée aux expositions des peintres et plasticiens locaux et régionaux, a reçu en 1994 la visite de 11000 personnes.

Des aménagements réalisés en cours d'année ont su préserver l'intégrité du lieu et satisfaire les créateurs et leur public.

L'année 1995 sera celle du premier Grand Prix de la Chapelle St Sulpice et nous retrouverons tous les artistes ayant déjà exposé dans ce lieu depuis 1991.

Une exposition exceptionnelle de 2 jours sur le thème "La chapelle et ses abords" regroupera leurs oeuvres.

Ce nouveau programme annuel vous permettra d'être présents aux nombreux rendez-vous avec la création artistique.
A bientôt.

ISTRES UN ART DE VILLE

L'élue déléguée à la culture.

Chapelle Saint Sulpice

Associations - Artistes	Specificites	Dates du vernissage	Fin de l'exposition
Léo Guedj "Les chaises Bavardes"	Sculpteur	Mardi 17 janvier	Dimanche 5 février
"Les Intemporelles" groupe	Artisanat - Peinture	Mardi 7 février	Dimanche 26 février
Association "Entymême" présente Mark Alsterlind	Abstrait	Mardi 28 février	Dimanche 19 mars
Section Arts Graphiques Dassault	Divers	Mardi 21 mars	Dimanche 9 avril
Paroisse - Vendredi Saint	Procession	Vendredi 14 avril	
Monique Grec - Michèle Pireillo	Abstrait	Mardi 18 avril	Dimanche 30 avril
Ginette Contencin - Philippe Delage	Abstrait	Mardi 2 mai	Vendredi 12 mai
Grand Prix Chapelle Saint-Sulpice		Samedi 13 mai	Dimanche 14 mai
Association "Artisterie MPT"	Divers	Mardi 16 mai	Dimanche 4 juin
Semaine des Arts	Scolaires	Lundi 5 juin	Dimanche 11 juin
E.Riquelme M.Clot Goudard	Figuratif	Mardi 13 juin	Dimanche 2 juillet
H.Mardelle S.Benard			
CSA'KY Lajos	Huile	Mardi 4 juillet	Dimanche 23 juillet
M.Thibault - J.Pasty - R.Durand	Peinture tissu, soie et huile	Mardi 25 juillet	Dimanche 6 août
Association "Palette Martégale"	Figuratif principalement	Mardi 8 août	Dimanche 20 août
Peter Haring - Gérard Rieux	Figuratif	Mardi 22 août	Dimanche 10 sept.
Association "Lézard t'istes"	Figuratif	Mardi 12 septembre	Dimanche 1er oct
Groupe "indigo"	Divers	Mardi 3 octobre	Dimanche 22 oct.
L.Binet - O.Shmitz - R.Boigeol	Huile Collages luminaires	Mardi 24 octobre	Dimanche 12 nov.
Groupe "Peintres Novateurs"	Abstrait	Mardi 14 novembre	Dimanche 3 déc.
Crêche	Animée et sonorisée	Samedi 9 décembre	Mercredi 10 janv. 96

sous réserve de modifications

Lajos CSÁKY

CHAPELLE
SAINT SULPICE

ISTRES
EN
PROVENCE
1995

HISTORIQUE

De style Roman, la chapelle Saint-Sulpice, appelée au XVIe siècle Saint-Sulpice de Morianne, est l'une des plus anciennes chapelles de la région, l'Archevêque d'Aix, Pierre II, la cite comme fondée au XIe siécle.

Destinée, de tous temps, au service religieux précédent l'inhumation au cimetiére adjacent, détériorée sous la révolution, elle est restaurée en 1976 par les monuments historiques.

Dominant l'étang de l'Olivier, ses belles proportions et sa «lanterne des morts», rare en Provence, lui donnent sans conteste, fiére allure.

TÖRTÉNET

A román stílusban épült Saint-Sulpice kápolna, amelyet a XVI. században Saint-Sulpice de Morianne-nak neveztek, a környék egyik legrégibb kápolnája. II. Péter, Aix érseke, a XI. században alapított kápolnaként említi.

Mindenkor a mellette fekvő temetőben történő elhantolás előtti vallási szertartási szolgálatot látta el; a forradalom alatt lerombolták, s 1976-ban történelmi műemlékként restaurálták.

Az Olivier-tó fölött emelkedik, s szép arányai, valamint a Provence-ban ritkaságszámba menő „halottak lámpása" (kőoszlop mélyedéssel, amelybe egy lámpást helyeztek, ami egy temető, vagy egy sírhely jelölésére szolgált) kétségtelenül büszke megjelenést kölcsönöznek számára.

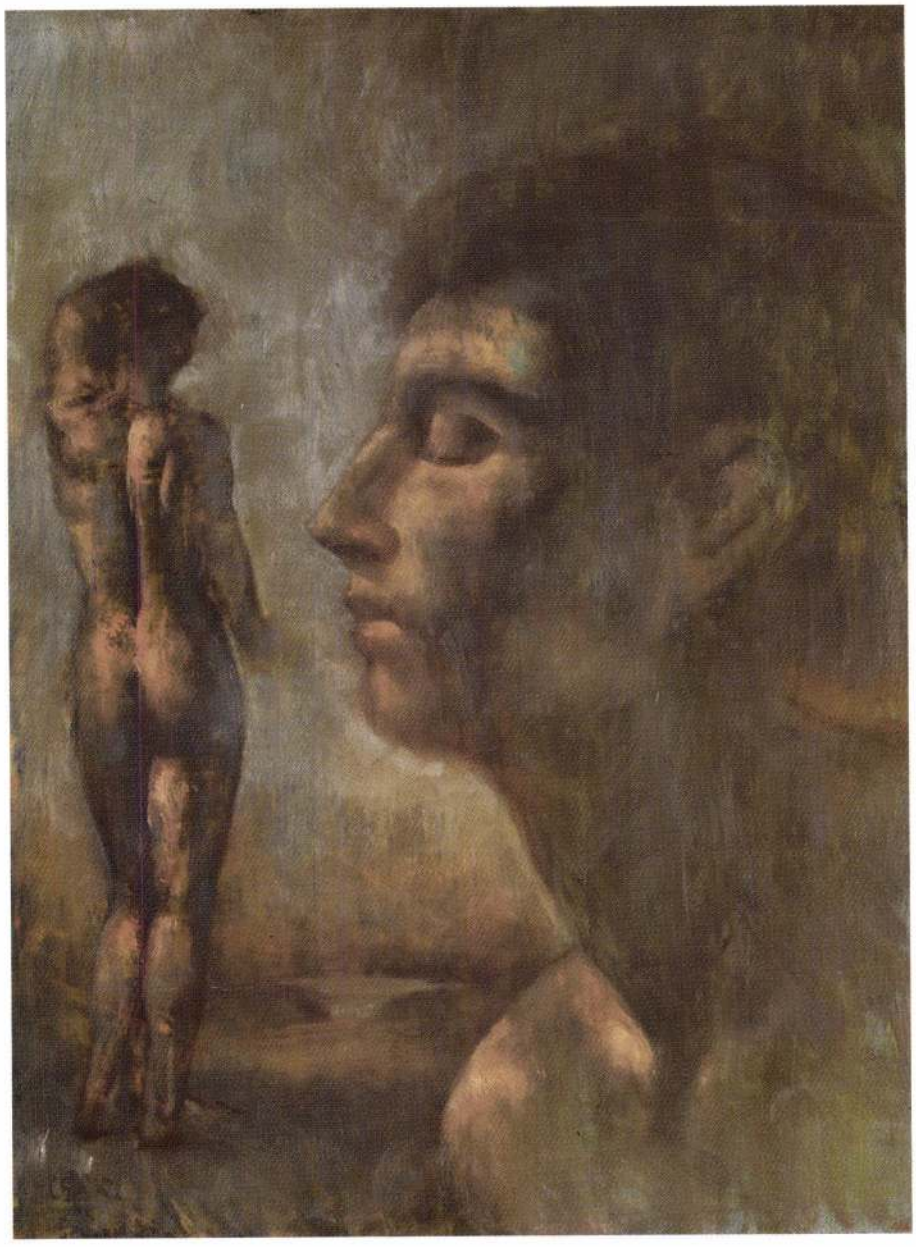

Rêves sentimentaux
40 × 30 cm, huile, fibre de bois (1994)

Szentimentális álmok
40 × 30 cm, olaj, farost (1994)

ILLUSTRATIONS DU LIVRE

KÖNYV-ILLUSZTRÁCIÓK

Legeltetés a három sárkány pusztáján
Móra Ferenc Könyvkiadó, 1984

Fekete István: Tíz szál gyertya (Elbeszélések)
Móra Ferenc Könyvkiadó, 1985

Döbrentei Kornél: Tiszóka
Móra Ferenc Könyvkiadó, 1986

Musza Muratalijev: Egy vadászsólyom története
Móra Kiadó – Kárpáti Kiadó, 1986

Kovács Paula: Nagymama mesél
Móra Ferenc Könyvkiadó, 1988

«En premier lieu ce sont les choses suggérées, vaguement esquissées qui m'intéressent, c'est pourquoi j'aime le crépuscule, le clair de lune . . . Je préfère aussi les jours gris ou brumeux aux jours ensoleillés.
Les meilleurs peintres sont simples, riches en nuances et jamais importuns. Les Français peignaient un tableau de deux couleurs (Derain, Corot, Utrillo, Cézanne). Voilà ce qu'il en est. Cela devient de plus en plus mon but . . .»

Le 1er mai 1935
Otto Modersohn

„Elsősorban a csupán sejtetett, homályosan vázolt dolgok érdekelnek, ezért szeretem a szürkületet, a holdas éjszakát . . . A szürke, ködös napokat is jobban szeretem a napsütésnél. A legjobb festők egyszerűek, árnyalatgazdagok és nem tolakodók.
A franciák két színből festettek egy képet (Derain, Corot, Utrillo, Cézanne).
Így van ez. Mindinkább ez lesz a célom . . ."

1935. május 1.
Otto Modersohn

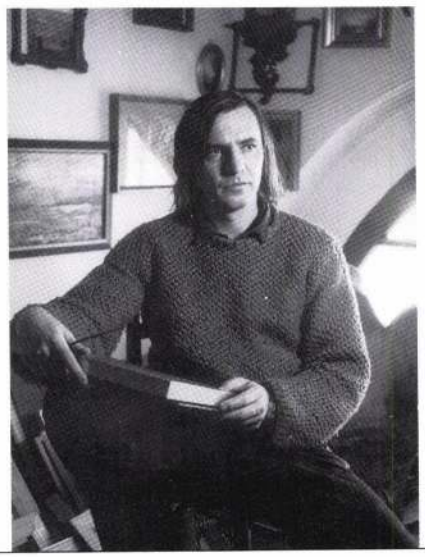

BIOGRAPHIE

Il est né le
22 juin 1950 à Hódmezővásárhely.
Il obtient un diplôme en 1973.
Ses maîtres étaient: Ernő Fischer
et László Vinkler.
Il est membre de la Fondation
Artistique de la République
Hongroise depuis 1981,
aujourd hui devenue
l'Association
Nationale des Artistes Hongrois.
Entre 1981 et 1985 il était membre
du Studio des Jeunes
Artistes.

ÉLETRAJZ

1950. június 22-én,
Hódmezővásárhelyen született.
1973-ban szerzett diplomát.
Mesterei: Fischer Ernő és Vinkler
László voltak.
1981-től tagja a Magyar
Köztársaság Művészeti Alapjának,
megszűnte után
a Magyar Alkotóművészek
Országos Egyesületének.
1981–85 között tagja a Fiatal
Művészek Stúdiójának.

ADRESSE

KECSKEMÉT,
Csabagyöngye u. 64.
6000
HONGRIE
Téléphone: 00-36-76-493-089

LAKCÍM

KECSKEMÉT,
Csabagyöngye u. 64.
6000
MAGYARORSZÁG
Telefon: 76-493-089

Lumières du soir
30 × 20 cm, huile, fibre de bois (1995)

Esti fények
30 × 20 cm, olaj, farost (1995)

EXPOSITIONS INDIVIDUELLES SIGNIFICATIVES

FONTOSABB EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI

1975 – Megyei Művelődési Központ Művészklubja, Kecskemét
1981 – (Balla Margittal) Móra Ferenc Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza
1982 – Helyőrségi Művelődési Központ, Szolnok
– Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1983 – Fővárosi Művelődési Központ, Budapest
– Megyei Kórház Galériája, Kecskemét
1984 – Kecskeméti Képtár (Cifrapalota)
– Kirakat-Galéria, Baja
– Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat
– Szakszervezeti Művelődési Ház, Baja
1985 – Erdei Ferenc Művelődési Központ, Kecskemét
1987 – Megyei Kórház Galériája, Kecskemét
1989 – Szentesi Művelődési Központ Kisgalériája
– Petőfi Sándor Művelődési Ház, Dunavecse
1992 – Miskolc
1994 – Balatonakali
– Lajosmizse

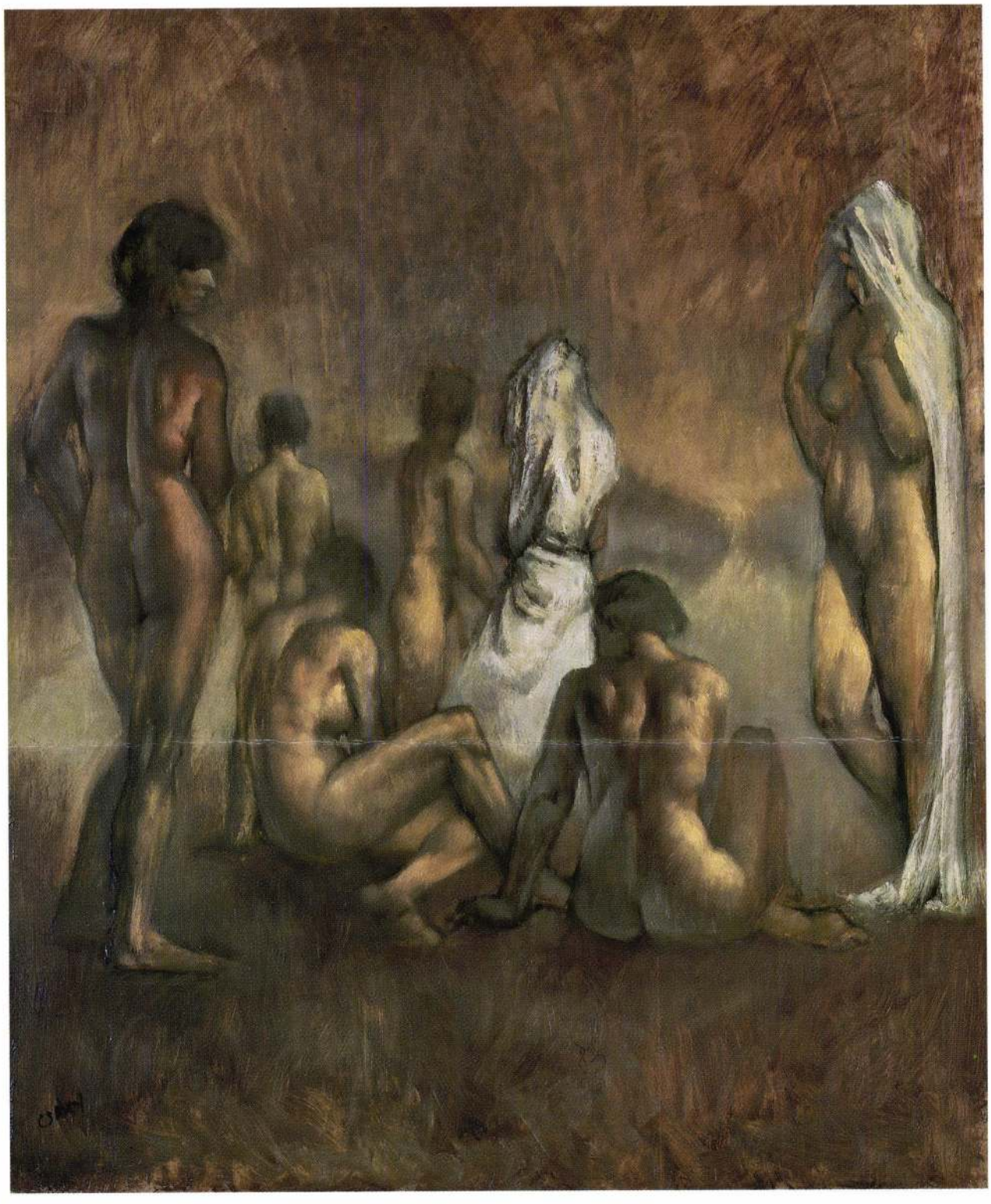

Rêves
60 × 50 cm, huile, fibre de bois (1994)

Álmok
60 × 50 cm, olaj, farost (1994)

LITTERATURE IRODALOM

Kertészeti Főiskolai Kar kiállítási katalógusa, előszó
1981 (Hernádi Gyula)
Petőfi Népe 1981. február 15. (Zolnay László)
Forrás 1982. május (Sümegi György)
Művészet, 1982. október (Bakos Katalin)
Petőfi Népe, 1983. február 8. (Mezei Ottó)
Petőfi Népe, 1984. január 8. (Károlyi Júlia)
Forrás, 1984. január (Bánszky Pál)
Valóság 1984. május
Csongrád Megyei Hírlap, 1989. május (Balázsi)
Petőfi Népe 1989. november 4. (Farkas P. József)
Magyar festők és grafikusok adattára
(Életrajzi lexikon, Szeged, 1988 Szerk.: Seregélyi György)
Észak-Magyarország, 1992. március (Dobos Klára)

PRIX:

En 1979 il bénéficie d'une bourse artistique du département.
En 1982 il a reçu un prix artistique. (SZMT)
Il a gagné deux fois le prix de l'Exposition Graphique du département de Bács-Kiskun (Kecskemét) et en 1983 le prix de l'Exposition d'Hiver (Baja).

DÍJAK:

1979-ben megyei művészeti ösztöndíjban részesült.
1982-ben SZMT művészeti díjat kapott.
Két ízben elnyerte a Bács-Kiskun megyei Grafikai Kiállítás (Kecskemét),
1983-ban a Téli Tárlat díját (Baja).

Un matin triste
30 × 20 cm, huile, fibre de bois (1995)

Szomorú reggel
30 × 20 cm, olaj, farost (1995)

SES OEUVRES EN COLLECTIONS PUBLIQUES

MŰVEI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN:

– SÖDERTALJE, SVÉDORSZÁG
– KECSKEMÉTI KÉPTÁR (CIFRAPALOTA)
– VÁROSI KÉPTÁR, BALASSAGYARMAT
– KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ, KECSKEMÉT
– BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT, KECSKEMÉT
– VÁROSI KÉPTÁR, TARNÓW, LENGYELORSZÁG

VOYAGES D'ÉTUDES À L'ÉTRANGER:

1987 en Pologne
1989 en Italie, en France
1990 en Autriche
1991 en Italie
1993 à Majorque
1994 en Grèce, en France

KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTAK:

1987 – Lengyelország
1989 – Olaszország, Franciaország
1990 – Ausztria
1991 – Olaszország
1993 – Mallorca
1994 – Görögország, Franciaország

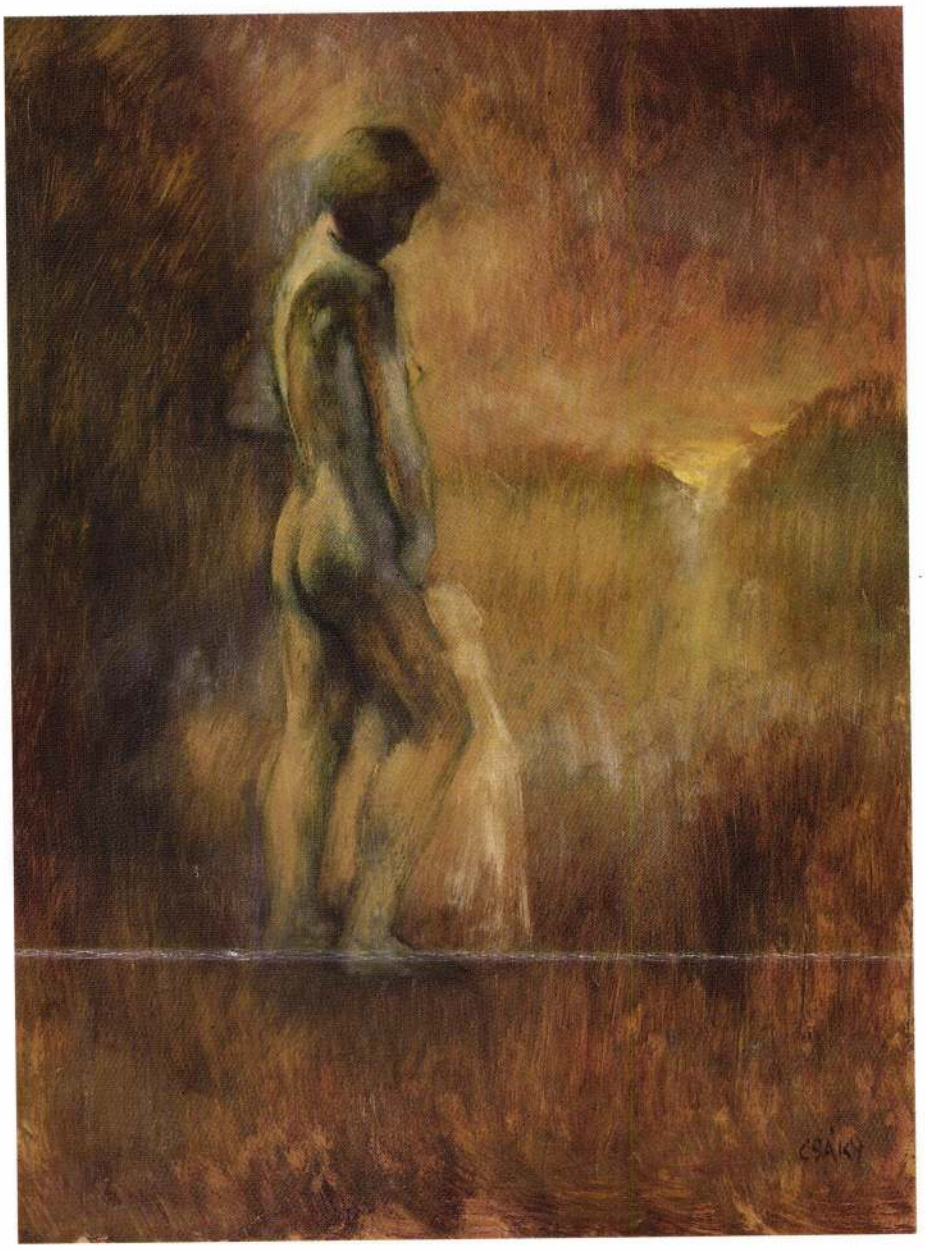

Petites tristesses
40 × 30 cm, huile, fibre de bois (1995)

Apró bánatok
40 × 30 cm, olaj, farost (1995)

A Pfister Galéria szeretettel meghívja Önt

CSÁKY LAJOS

„Álmok és árnyak" című kiállítására.

megnyitó: 2002. február 13., 18.00h

2002. február 13. - március 10.

A kiállítást megnyitja:

Feledy Balázs

a Vigadó Galéria igazgatója

PFISTER

GALÉRIA

Galériánk Csernus Tibor, Gyémánt László alkotásokat keres megvásárlásra.

1065 Bp., Révai u. 14., Tel.: 302-2390 • www.uj-gresham-kor.hu

Nyitva: h-p: 10.00h-19.00h, szo-v: 10.00h-14.00h

A túloldalon: **Csáky Lajos** – Emlékek és szerelmek, 1999-2000 (olaj, farost, 20×15 cm)

A Pfister Galéria szeretettel meghívja Önt

CSÁKY LAJOS

„Álmok és árnyak" című kiállítására.

megnyitó: 2002. február 13., 18.00h

2002. február 13. - március 10.

A kiállítást megnyitja:
Feledy Balázs
a Vigadó Galéria igazgatója

PFISTER
GALÉRIA

Galériánk Csernus Tibor, Gyémánt László
alkotásokat keres megvásárlásra.

1065 Bp., Révai u. 14., Tel.: 302-2390 • www.uj-gresham-kor.hu
Nyitva: h-p: 10.00h-19.00h, szo-v: 10.00h-14.00h

A túloldalon: **Csáky Lajos** – Emlékek és szerelmek, 1999-2000 (olaj, farost, 20×15 cm)

Irodalom:

- Kertészi Főiskolai Kar kiállítási katalógusa, 1981. előszó (*Hernádi Gyula*)
- Petőfi Népe, 1981. február 15. (*Zolnay László*)
- Forrás, 1982. május (*Sümegi György*)
- Művészet, 1982. október (*Bakos Katalin*)
- Petőfi Népe, 1983. január 17. (*Mezei Ottó*)
- Petőfi Népe, 1984. január 8. (*Károlyi Júlia*)
- Forrás, 1984. január (*Bánszky Pál*)
- Valóság, 1984. május
- Csongrád Megyei Hírlap, 1989. május (*Balázsi*)
- Petőfi Népe, 1989. november 4. (*Farkas P. József*)
- Magyar festők és grafikusok adattára (*Életrajzi lexikon*, Szeged, 1988., szerk.: Seregélyi György)
- Katalógus előszó, 1990. (*Dömötör János*)
- Észak-Magyarország, 1992. március (*Dobos Klára*)
- Kecskeméti Lapok, 1995. június (*Balai József*)
- Le Provencal, 1995. július 9.
- Kiállítás megnyitó, 1996. január (*Kerényi József*)
- Új ember, 1997. március 2. (*Losonci Miklós*)
- Kelet-Magyarország, 1997. április 7. (*Matits Ferenc*)

21×31 cm, kréta, színes papír, 1996

21×29,5 cm, pasztell, színes papír, 1996

Művei közgyűjteményekben

Södertalje, Svédország
Kecskeméti Képtár (Citrapalota)
Városi Képtár, Balassagyarmat
Városi Képtár, Tarnów, Lengyelország
Városi gyűjtemény, Istres, Franciaország

40×30 cm, akril, 1996

Egyéni kiállításai:

1975
Megyei Művelődési Központ Művészklubja, Kecskemét

1981
(Balla Margittal) Móra Ferenc Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza

1982
Helyőrségi Művelődési Központ, Szolnok
Fiatal Művészek Klubja, Budapest

1983
Fővárosi Művelődési Központ, Budapest
Megyei Kórház Galériája, Kecskemét

1984
Kecskeméti Képtár (Citrapalota)
Kirakat-Galéria, Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat
Szakszervezeti Művelődési Ház, Baja

1985
Erdei Ferenc Művelődési Központ, Kecskemét

1987
Megyei Kórház Galériája, Kecskemét

1989
Szentesi Művelődési Központ Kisgalériája
Petőfi Sándor Művelődési Ház, Dunavecse

1992
Miskolc

1994
Art-Génius, Balatonakali, Lajosmizse

1995
Istres en Provence, Franciaország
B. Galéria, Szeged

1996
Katona József Színház, Kecskemét
E. Galéria, Kecskemét
Sipos-Art Galéria, Pécs

1997
Végh-Kúria, Kiskunhalas
Nyíregyháza, Városi Galéria
Lorch, Németország

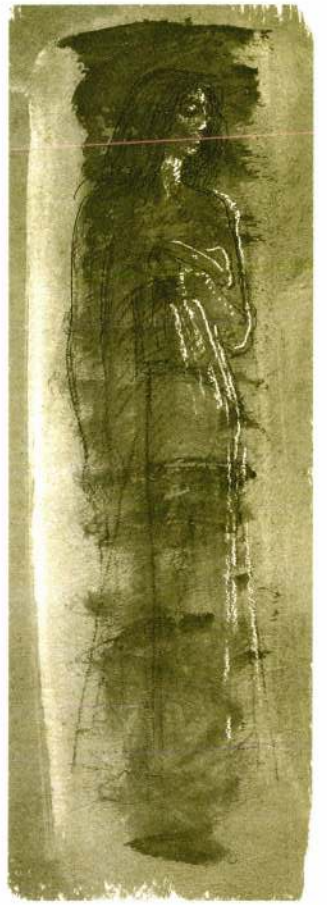

CSÁKY LAJOS

BUDAPEST
1997
augusztus 4. – augusztus 29.

A LIGET SZÁLLÓ és a TÖRÖK BT. szervezésében

CSÁKY LAJOS

festőművész kamarakiállítása 1997. augusztus 4-től augusztus 29-ig

15×9,5 cm, barna kréta alapozott lemez, 1996

50×35 cm, fekete kréta, olaj, alapozott karton, 1996

LIGET SZÁLLÓ
különterme
Budapest VI.
Dózsa Gy. út 106.
(Hősök terénél)

Naponta:
11 órától 20 óráig látogatható

Lakcím:
Kecskemét – 6000
Csabagyöngye u. 64.
Telefon: 76/493-089

ÉLETRAJZ

1950. június 22-én, Hódmezővásárhelyen született. 1973-ban szerzett diplomát. Mesterei: Fischer Ernő és Vinkler László voltak. 1981-től tagja a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának, megszűnte után a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. 1981–85 között tagja a Fiatal Művészek Stúdiójának.

Felelős kiadó: Török Bt. Reprodukciók: **Walter Péter**
Készült: Házinyomda Kft. H-6001 Kecskemét P.o.b. 249
Tel.: +36-76/413-930 Felelős vezető: Fehér Dezső

"...A titokteljes bizonyosság útján

A bizonyosság megszerzésének fontos állomása a megfelelő műfajra, a festészetre való rátalálás. Majd a műfajon belüli választás. Egy idézettőredék 1995-ös katalógusából Otto Modersohntól: A legjobb festők egyszerűek, árnyalatgazdagok és nem tolakodók. Egy újabb állomás. A sajátos tematika kialakulása: az ember, az emberi test a térben. A drapéria mint eszköz, giottoi fogalmazást idéz. Az önön hasonlatosságára teremtett ember Veronika kendői. Majd a sajátos hangulatok vállalása, ezt jelzik a képcímek: Apró bánatok, Érzelmes délután, Szentimentális álmok. Ez utóbbi képre külön felhívnám a figyelmet hiszen ezen az általában rejtőző és egyáltalán a személyességet rejtő festő önvallomásra vállalkozik, mélyet és a többi képre is vonatkoztatható jelentésest nyújt magáról. A szeretetről szerzett személyes bizonyságnak és kinyilatkoztatásnak tekinthető a katalógusok ajánlásainak szövege is. "Feleségemnek, Katinak" vagy az "Édesanyám emlékére". Végül az egyre sűrűbben előforduló emberi test fénnyel és színnel dédelgetett még mindig személytelenségbe burkolózott alakjainak (talán szeméremből vagy tapintatból vagy egyszerűen a testiség hangsúlyozásának szándékából) tömegéből kiválik a legszemélyesebb vallomás maga a Corpus az isteni elrendeltség bizonyossá-

24×34 cm, akril, kréta, alapozott karton, 1997

30×20 cm, fekete kréta, alapozott karton, 1997

40×30 cm, ceruza, színes alapozott karton, 1996

gaként és mégis az egyetlen kétely megtestesítőjeként. Miért hagytál el engemet? És a történet akár kezdődhetne újra... A művészet öntörvényű fejlődését végigjárva Csáky Lajos legjobb énjére talált rá a festészetben mint műfajban és Krisztusban mint emberi ideálban. A megtett út nagyívű a ceruzarajzok viszonylagosságától a festmények alázattalteli bár, de isteni erőt ismerő bizonyosságáig. A kezdeti kételyek akárcsak az elfogadott tanúságtétel, a látható világban leképezett metafizikai valóság elemeinek megtestesüléseként a művészet eszközei gyarlóságának kiszolgáltatottságára van utalva: az érzékenységre, az egyensúly, szín és forma érzékre és itt szinte a végtelenségig folytathatnám az eszközök és képességek felsorolását, melyeknek a jelenlétéről - örömünkre legyen mondva – Csáky Lajos minden munkája bőségesen árulkodik. Ugyanakkor még valami ennél fontosabbról is szint vallanak a művek: az őszinteségről mellyel alkotójuk az emberekhez fordul és arról a kitartásról, mellyel következetesen keresi az embert befogadó környezetet valamint a sorsát formáló isteni erőt..."

Vécsi **Nagy Zoltán**

(Részlet az 1997. április 8-án elhangzott megnyitóbeszédből. Nyíregyháza, Városi Galéria)

Könyvajánló

Turay Alfréd: Filozófiatörténeti vázlatok G. Havas Katalin: Arisztotelésztől napjainkig

Minél zavarosabb egy kor, annál nagyobb szükség van a logikus gondolkodásra, amelyet nem felhőznek el balhiedelmek, előítéletek, önérdekből született érzelmek. Ez a két könyv jótékony fogódzónk a zűrzavarban. Turay Alfréd „vázlataiból" voltaképp rendszeres filozófiatörténet bontakozik ki. Írójának nagy érdeme, hogy a bonyolult jelenségekről is világosan, áttekinthetően ír (*Heideggerről* szóló fejtegetései mintaszerűek), s mindig kellő kritikával él, amikor valamelyik filozófus gondolatvilágában az egyensúly hiányát, a rendszer tökéletlenségét érzékeli. — G. Havas Katalin könyvének alcíme: „Logika vagy logikák", s ez is jelzi a gondolkodás kiegyensúlyozatlanságát. Lépésről lépésre halad a logika történetében, szemléletes, az életből vett példákkal segítve olvasóját, aki voltaképp egy olyan kurzus részvevője, amelynek végén ráébred, hogy felszabadultan, derűsen is közelíthet az élet nagy kérdéseihez. *(Szent István Társulat)*

Carlo M. Martini: Az Egyház

Az egyház, melynek mindnyájan tagjai vagyunk, támadások keresztüzébe került, hovatovább ki-ki kedve szerint vonja kétségbe célját és rendeltetését anélkül, hogy tisztában volna lényegével, vagy azzal az egyházképpel, amelyet a II. Vatikáni zsinat alakított ki. A milánói érsek előadássorozata az egyház misztériumáról szól, segítve mindazokat, akik aktívan kapcsolódnak be egyházmegyéjük, egyházközségük tevékenységébe. Az egy, szent és apostoli anyaszentegyházról szóló előadásokat *Németh László* szakszerű, szép fordításában jelentette meg a kiadó. *(Szent István Társulat)*

Süle András: Magyar keresztút

Böjti időszakban a Keresztútról is érdemes elgondolkodnunk. Süle András elmélkedései arra ösztönöznek, hogy hitünket és nemzettudatunkat egyszerre mozgósítsuk. Elmélkedésünkben az illusztrációk, *Páskándi Kiss Jánosnak Tóth Tihamér* emlékezetére készített *Keresztútjának* nagyszerűen megformált, drámai jelenetei is segítenek. *(Szent István Társulat)*

(r.l.)

Kopré József: A mindenes

Van valami ebben a könyvben, ami nagyon el van rontva; nevezetesen a korrektúra. Szerencsétlen sorsú mondatok sokasága iramodik itt kisbetűvel a messzeségnek, tisztes kijelentések mögé kacér kérdőjelek kerülnek, összeíródnak olyan szókapcsolatok, melyeknek a szintagmatikai kötődésen kívül semmi formális viszonyuk nincs egymással. Persze mindez nem a szerző, inkább a szedők hibája, bár számosan vannak írók, kik ennek ellenkezőjét vallják *Ambrus Zoltántól Nádas Péterig*. Az urak szerint ugyanis a nyomdahibák gyakorisága kitűnő, ha nem az egyetlen empirikus fokmérője egy könyv tetszésének.

A talán unalomból, talán másért hibázó nyomdászok és korrektorok ellenében magam azt gondolom, nem lesz alkalmuk unatkozni, ha elolvassák *A mindenest*. Hogy miért nem, annak egyik oka egyszersmind sajnálatos is, s ez a könyv röpke száz oldalas terjedelmében keresendő. A kisregényi formátum némiképp szűkös látcső az életrajzi panorámához, s a kurtán-furcsán *Szabó Dezső* halálávalbefejezett, néhány hónap, esetleg év időszakát felölelő regény mintha folytatás után kiáltana. De nem unatkoztam, talán azért sem, mert „kevéssel" megelégszem mostanság egy könyvben: egy magáért helytálló szóval, egy még sose hallott mondattal, mintamilyen például az itt következő: „Manapság a bárány legalább olyan veszélyes, mint a farkas." A könyvet azonban nemcsak ezek miatt érdemeselolvasni, hanem kitűnő humora, a népi írókról szóló anekdoták özöne miatt is, amelyek Kopré József kisregényét mindenki számára élvezetes olvasmánnyá tehetik.

Garmati Krisztina

lármához, sem a levegőhöz nem volt már köze. A szomjúság, ami semmivel, sem önuralommal, sem érvekkel nem volt csillapítható, már nemcsak a lelkét gyötörte, de a testét is, mintha sivatagban lenne, ahol egy csepp vizet sem talál. Még a felesége is idegenné lett, aki, mert a hazájában él, nem értené meg őt, nem tudná felidézni sem azt a házat, sem azt a tájat, ahol a Nap is másképpen kel föl, másként nyugszik le, mint itt. Még elképzelni sem tudná az alkonyattal hazatérő tehéncsordát, a patáktól felverődött, lassan átlátszóvá vált port — talán még meg is bántódna, mert megsejtené és félreértené az eltávolodást — amúgy is gyanakvó és sértődékeny természetű. Nem szólt hát neki arról, mi bántja, hiszen nem tudott a lelkébe hatolni, talán azért, mert nem ismerte új nyelvének a mélyét, titkait sem, s a kettő valahogyan összefüggött.

A szenvedés nem csillapult, inkább fokozódott, szinte elviselhetetlenné vált, s nem tudta, hogyan szabadulhatna meg tőle. A képektől, amelyek ott voltak álmaiban, valószínűtlenné tették, eltakarták ébrenlétének valóságát, mintha egy lebegő hídon járna,

— Idegen vagyok itt...

A rendőr ránézett, világos szemén árnyék futott keresztül.

— Csak sírjon, uram — mondta csendesen és kilépett a fák közül.

Németh István Péter

Naplósorok

— magamon hordott tekintetekről

1973 őszén úgy járkeltem
Tapolca városka utcáit az alkonyatban,
mintha Ilona nevű osztálytársnőm
figyelné
valamennyi léptemet.

Az 1980-as években úgy jöttem-mentem
a nagyvilágban a legkisebb üldözési
mánia nélkül is, mintha egy titkos
kamera követne mindig és mindenhova.

Most, 1996 augusztus vége,
pompás gyurgyalagok gyülekeznek,
s én fölnézek,
vajon röptükön át leskel-e még rám
valaki?

Csáky Lajos kiállításáról

A kiállítás Kiskunalason, a Véghkúriában a *Halai Szépmíves Céh* rendezésében március 23-ig tekinthető meg.

Csáky Lajos gondolkodó alkat. Töprengéseit a misztériumok tudás biztonságával, színekben, színek árnyalataiban szólaltatja meg. Önálló tárlatai Budapesten, Bajáan, Kecskeméten, Svédországban, Franciaországban, Szegeden, Miskolcon és most Kiskunhalason keltettek visszhangot.

Visszatérő motívuma a Golgota. A szenvedés minden állomását megragadja. A felfüggesztett, szépen ívelő test görcse rándul, a kínt

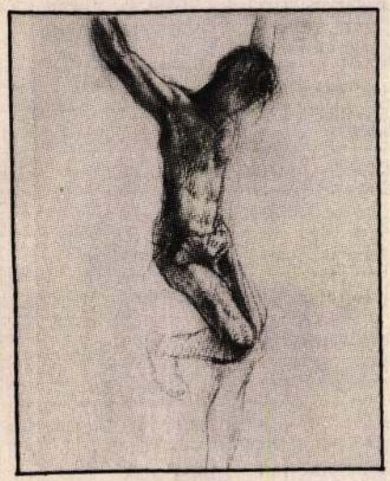

azonban szelídíti a szürkéskék környezet meghittsége. A sorozat szövegalapja Máté evangéliuma, mégsem illusztráció, hanem drámai önvallomás, hiszen Jézus szenvedéseibe a mi megpróbáltatásainkat is beleszövi. A krétarajzok farostra festett olajképekkel egészülnek ki, — a lerogyó test szürkébe ágyazott fájdalmával. A Golgota Jézusának alakjában, a reményt is ábrázolja: fölfelé emelkedő karja a föltámadás ígéretét jelzi. A hódmezővásárhelyi születésű művész édesanyja emlékére rajzolta, festette elmélyült ciklusát.

Losonci Miklós

Új Ember 1997 III. 2

1055 Budapest, Szent István krt. 11.
Tel.: 153-4476, 131-2762

Hétfő—péntek 9—17 óra között.
Tel.: 266-3910; 266-3911; fax: 266-3921

TÉVÉ ÉS RÁDIÓ MŰSORAJÁNLAT

Összeállította: Velics Gyula

Március 3. hétfő	13.20	Ko.köz.urh.	**A keleti egyház liturgikus énekeiből.** (Bubnó Tamás)	*(10 p.)*
	13.30	Ko.köz.urh.	**Krisztus közöttünk!** A görög katolikus egyház félórája	*(30 p.)*
	18.00	TV1	**Engedjétek hozzám!** A hitről gyermekeknek	*(7 p.)*
Március 4. kedd	13.20	Ko.köz.	**Gregorián énekek** a montserrati kolostor kórusának előadásában.	*(10 p.)*
	13.30	Ko.köz.	**Tanúim lesztek!** A római katolikus egyház félórája	*(30 p.)*
	16.20	Duna TV.	**És múlnak az évek.** Idősek vallási műsora (ism.)	*(40 p.)*
	17.55	TV1.	**Katolikus krónika.** Hírek, tudósítások az egyház életéből	*(20 p.)*
	21.25	Ko.köz.	**Nemzetközi vallási híradó.** Szerk.: Rapcsányi László	*(30 p.)*
Március 5. szerda	16.40	Bartók	**Hitélet és történelem.** Harsányi Lajos költő. (Rónay László prof.)	*(20 p.)*
	19.55	TV2.	**30 éve hunyt el Kodály Zoltán.** Psalmus Hungaricus *(ism)*	*(25 p.)*
Március 6. csütörtök	9.44	Bartók	**Angol motetták.** Dunstable, Tallis, Byrd művek	*(16 p.)*
	11.15	Ko.köz.urh.	**A bartóki második dialektus.** A Galga mente	*(15 p.)*
	13.20	Ko.köz.urh.	**Egyházi népénekek.** „Üdvözlégy édes Jézusunk..."	*(10 p.)*
	13.30	Ko.köz.urh.	**Tanúim lesztek!** A római katolikus egyház félórája	*(30 p.)*
	19.00	TV1.	**Gyermekbiblia.** 21. r. A nagy vendégség — Az elveszett bárány	(10 p.)
	23.00	A TV.	**Nikodémusok órája** Lipp László atya a 344-2833 és 344-2834-es számon hívható	*(60 p.)*
	23.45	Duna TV.	**Dsida Jenő: A rejtett igazi.** E.a.: Mécs Károly	*(3 p.)*
Március 8. szombat	6.00	Petőfi	**Pax Rádió.** A Vigilia folyóirat nagyjai	*(30 p.)*
Március 9. vasárnap	7.05	Ko.köz.urh.	**A vasárnap üzenete** László atyától — Egész héten át hallható a 06-60-505-660-as telefonon.	
	7.55	TV1	**Így szól az Úr.** A Biblia üzenete	*(6 p.)*
	8.03	Bartók	**Olivier Latry Bach műveket orgonál**	*(55 p.)*
	10.00	TV2.	**Tévémagiszter**	*(60 p.)*
	10.40	Bartók	**Az MRT Gyermekkórusa Gallus, Praetorius, Caccini műveket énekel**	*(10 p.)*
	12.13	Bartók	**Mozart: Requiem.** K 636 (A Bajor Rádió felvétele)	*(48 p.)*
	18.00	TV1.	**Négyszázezer nap.** „Művészet-e a hadművészet?"	*(25 p.)*
	18.05	Bartók	**Beszélgetések az egyházzenéről** „Egyházzene a világi zenében" 1. r.	*(55 p.)*
	23.10	Duna TV.	**Raffaello III/3.** Legenda és hagyaték	*(58 p.)*
	0.05	Duna TV.	**Remények Sándor: Romon virág.** E.a.: Dömer György	*(4 p.)*

A Vatikáni Rádió magyar műsora: Mindennap este 19.15-kor kezdődik a 196 méteres (1530 kHz) középhullámon, a 49 méteres (6245 kHz) és a 75 méteres (3950 kHz) rövidhullámon. Az esti adást másnap reggel 5.45-kor ismétlik meg a 196 méteres középhullámon, valamint a Duna TV-ben reggel 7.45-kor, szombat és vasárnap kivételével.

(A kitűnő pszichológus elmélke[illegible] Hírlapkiadóvállalat,
akik a hétköznapi élet eseményeit a hit fényénél szeretnék szemlélni)

A könyvek megvásárolhatók (megrendelhetők)
az Új Ember könyvesbolt címén: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7—8. (Kárpátia-udvar) Tel.: 117-3933

MAKROVILÁG

MAKROVILÁG ZARÁNDOKUTAK IRODÁJA
1091 Budapest Üllői út 11—13
Tel.: 215-0636; 217-5307
fax: 215-2570

ELSŐSZOMBATI KILENCED:

Sajópálfalva (Miskolc) ápr. 5. ..... 1500,— Ft
Sümeg (Herend) máj. 3. ..... 1450,— Ft

ZARÁNDOKLATOK:

ORSZÁGOS LOURDES-I ZARÁNDOKLAT:
Édesanyák, édesapák, nagymamák, nagypapák közös zarándoklata Lourdes-ba katona fiúkkal
május 28—június 3. (buszon alvás nélkül) . 45990,— Ft
május 29—június 3. (buszon alvással) ..... 29990,— Ft
Nemcsak szinpompás, de bensőséges is a katonai zarándoklat, 20 nemzet fiai 200 egyenruhában.
Bárki csatlakozhat hozzá!!!
Vezeti: Ladocsi Gáspár dantártábornok, tábori püspök

Húsvét Rómában márc. 27—ápr. 2..... 41900,— Ft
Vezeti: Madari Gyula

Az Új Ember apróhirdetés tarifái

Magánjellegű — sürgős: 22,— Ft/szó
— " — — sima: 18,— Ft/szó
(Megjelenés minimum 10 szó.)
Közületi — sürgős: 240,— Ft/sor
— " — — sima: 160,— Ft/sor
(Megjelenés minimum 4 sor, 1 sor 30 betűhely.)
Jelige, közlemény: 20,— Ft/szó

Közöljük Kedves Hirdetőinkkel, hogy a „Házassági " hirdetést csak „Keresztlevél " (három hónapnál nem régebbi) bemutatása esetén tudjuk felvenni, özvegység esetén a „Halotti Anyakönyvi Kivonat"-ot kérjük bemutatni.
Kérjük továbbá, hogy hirdetésre Postautalványon vagy borítékban pénzt ne küldjenek, mert szabálytalan és felelősséget nem vállalunk az esetleges elveszések miatt.

Új Ember kiadóhivata

Új MAGYARORSZÁG

Hirdetéssel és terjesztéssel kapcsolatos információk, ügyintézés
Tel.: 261-0905; 262-4664
Levélcím:
Nemzeti Média Kiadói Kft
Pf. 199. Bp. 1410
Személyesen: 1107 Bp., Mázsa tér 3—5.
Szeretettel várjuk ügyfeleinket!

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az Új Magyarország című lapot
1997. év.....hónap.....naptól kezdve
Megrendelő neve: .....
.....
Címe: (város, község, kerület): .....
.....
utca, tér, lakótelep: .....
.....
házszám, emelet, ajtó: .....
Az előfizetési díjat a nyugtával jelentkező postai dolgozónak fizetem ki.
Átutalással rendelkezem, számlaszámom .....
aláírás .....

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
☐ **egy évre: 8700,— Ft**
☐ **fél évre: 4350,— Ft**
☐ **negyedévre: 2175,— Ft**
☐ **egy hónapra: 725,— Ft**

A megrendelőlapot kérjük borítékban
— Budapesten: Hírlapüzletági Igazgatóság, 1846 Budapest,
vidéken: Postahivatal — helyben — küldeni.

ARANYHÍD CULTURAL SERVICING INSTITUTE OF
BALATONFÜRED invites you

for the opening of the exhibition of
painter LAJOS CSÁKY
in ART-EAST GALLERY
at 6 p.m. on 4th August, 2000

Opened by: JÓZSEF KERÉNYI
architect with Kossuth-prize and Ybl-prize

The scene of the exhibition:
BALATONFÜRED, BLAHA u. 7.
The exhibition is open:
from 4th August to 3rd September every day
(except Monday) from 2 p.m. to 8 p.m.

A BALATONFÜREDI
ARANYHÍD KULTÚRÁLIS SZOLGÁLTATÓ INTÉZET
meghívja
ART-EAST Galériájába

CSÁKY LAJOS festőművész kiállításának
megnyitójára
2000. augusztus 4-én 18 órára.

Megnyitja: **KERÉNYI JÓZSEF**
Kossuth-díjas és Ybl-díjas építész

A kiállítás helye: BALATONFÜRED, BLAHA u. 7.
Megtekinthető augusztus 4-étől
szeptember 3-áig, hétfő
kivételével naponta 14-20 óráig.

BIOGRAPHY

"1973: Juhász Gyula Teacher Training College, drawing-teacher, masters: Ernő Fisher, László Vinkler; 1979: Bács-Kiskun county scholarship on art; 1982: SZMT art prize; Previously he had worked as a drawing-teacher in Kecskemét but following his successful exhibitions with an increasing number of his works he became a freelance artist. In the beginning he mainly worked as a graphic artist but after the middle of the 80-ies he was more and more involved in painting. His figures on the figural compositions of tasteful colours appear in a special system, often in a transcendental surrounding. His speculative art is sometimes enriched with mystic pathos, sometimes with symbolic or surrealistic elements ..." (M.F.)

Cím/Address: H-6000
Kecskemét, Csabagyöngye u. 64.
Telephone: (36)76-493-089

Internet:
www.csaky-art.hu

1950. június 22-én Hódmezővásárhelyen született. 1973-ban szerzett diplomát. Mesterei Fischer Ernő és Vinkler László. 1981-85 között tagja a Fiatal Művészek Stúdiójának, jelenleg a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

FONTOSABB EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI

1975 - Megyei Művelődési Központ Művészklubja, Kecskemét (megnyitotta: Kerényi József)
1982 - Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1984 - Kecskeméti Képtár, (Cifrapalota)
Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat
1995 - Istres en Provence, Franciaország
B. Galéria, Szeged
1997 - Nyíregyháza, Városi Galéria
Deutschland Muzeum Der Stadt, Lorch, Németország
1998 - Art Expo, Műcsarnok, Budapest

IRODALOM:

- Kortárs Magyar M ővészeti Lexikon 1. kötet (szerk.: Fitz Péter), Budapest, 1999.
- SAUR ALLGEMEINES KÜNSTLER LEXIKON
Munich-Leipzig, 1999

CSAKY LAJOS

MEGHÍVÓ

CSÁKY LAJOS

Hírös hét fesztivál Kecskeméten

H. É.–MTI

Elkezdődött a Hírös hét fesztivál, melyet *Bozóki András* kulturális miniszter nyitott meg Kecskeméten. A rendezvényt 1934-ben hozták létre azzal a céllal, hogy a fejlődésben megtorpant várost fellendítse. A mai fesztivál ősét (mely beváltotta a hozzá fűzött reményeket, újraéledt az évszázados múltra visszatekintő szőlő- és gyümölcstermesztés) *Móricz Zsigmond* harangozta be a Magyar Rádióban. Azóta jelentősen megváltozott a Hírös hét. A szakmai események közül kiemelkedik az agrárökonómiai konferencia, a borrendek találkozója vagy a kertészeti és élelmiszer-ipari kiállítás. Sok kulturális program várja a rendezvény ideje alatt a városba látogatókat, többek között *Csáky Lajos* Szenvedély töredékek című kiállítása, kézműves bemutató és -vásár, médiasátor és muzsikáló kert. Ma este fellép a Benkó Dixieland Band, holnap dalostalálkozót rendeznek, amit magyar nóta és népdalest követ. Szombaton a nap végén a musical kedvelőit várják színpad elé. Vasárnap délután a kisebbeknek „gyermeknappal" kedveskednek, este nyolc órától pedig fellép a Nox együttes. A Hírös hetet tűzijátékkal búcsúztatják.

M. Nemzet. 2005. 08. 25. 15. o.

9.43 Couperin: II. koncert **10.05** Kijárat az Adriára **10.26** Novellisták könyve **10.49** José van Dam operafelvételeiből **11.20** Magyar zeneszerzők **11.50** Népzenekutatók műhelyében **12.06** A Budapesti Fesztiválzenekar játszik **13.25** Fúvószenekari hangverseny **14.05** Szép szó **14.55** Zenekari muzsika **15.36** Kóruspódium **16.05** Muzsikáló délután **17.00** Kulturális hírek **18.05** A Somogyi Vonósnégyes hangversenye **19.25** Kultúrhistóriák **20.00** A Magyar Rádió énekkarának hangversenye **21.21** Hegedüs Endre zongorázik **22.05** Dzsessz **22.45** Hoffmann meséi **23.36** Új magyar művek hangversenyciklusa **0.05** Notturno

„Nem hiszek abban, amit megérintek, sem abban, amit látok, hanem kizárólag abban hiszek, amit érzek... Számomra csak a belső érzés tűnik örökérvényűnek és kétségbevonhatatlanul bizonyosnak."

Gustave Moreau

CSÁKY LAJOS

(Hódmezővásárhely, 1950. június 22.) 1973-ban szerez diplomát a Szegedi TKF-en, mesterei: Fischer Ernő, Vinkler László. Kezdetben kizárólag ceruzarajzokkal jelentkezett. Eredetisége abban volt megragadható, ahogy a köznapi jeleneteket, tárgyakat, erős érzelmi telítettséggel az álomszerűségig fokozta. Festészetének jellemzője a figurális ábrázolási hagyományokhoz való kötődés. A rendszeres modell utáni rajzolások ihlette "mozdulatsorok" álomszerű, metafizikus kompozíciókat eredményeznek. A háttal álló aktok, sejtelmes, drapériákba burkolózó alakjai, nemes érzelmekkel áthatott, emelkedett szellemi világba menekülnek. A feledés, az emlékek, a szomorúság, a magány, az emberi érintés vágyát fogalmazza képi metaforákká. Elmélyült, meditatív hangulat uralja képi világát. (M. F.)

Egyéni kiállításai: *1995* - Istres en Provence, Franciaország, B. Galéria, Szeged *1996* - Katona József Színház, Kecskemét, E. Galéria, Kecskemét, Sipos-Art Galéria, Pécs *1997* - Végh-Kúria, Kiskunhalas, Nyíregyháza, Városi Galéria, Liget Szálló, Budapest, Deutschland Muzeum Der Stadt, Lorch, Németország *1998* - Európa Galéria, Budapest, Art Expo, Műcsarnok, Budapest, Csiki-hegyek Galéria, Budapest *1999* - Quasi Galéria, Pécs *2000* - Art-East Galéria, Balatonfüred, OTP Bank Galéria (Bankcenter), Budapest, Erdei Ferenc Művelődési Központ, Kecskemét *2001* - Holló László Galéria, Debrecen, Művelődési Ház, Hernád *2002* - Pfister Galéria, Budapest, *2003* -Kortárs Galéria és Kiállítóterem, Esztergom, *2003* - Vasváry-Ház Galéria, Pécs, *2003* - Balaton Galéria, Veszprém, *2003* - Ludvig Galéria, Nagykanizsa - Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár Galériája, Győr, 2004

Irodalom: *1999.* SAUR ALLGEMEINES KÜNSTLER LEXIKON Munich-Leipzig, *1999* Kortárs Magyar Művészeti Lexikon 1. kötet, 378. oldal, Enciklopédia Kiadó, *1999.*, szerkesztette: Fitz Péter

www.csaky-art.hu

Este a rózsakertben, 40×30 cm, olaj, farost, 2003

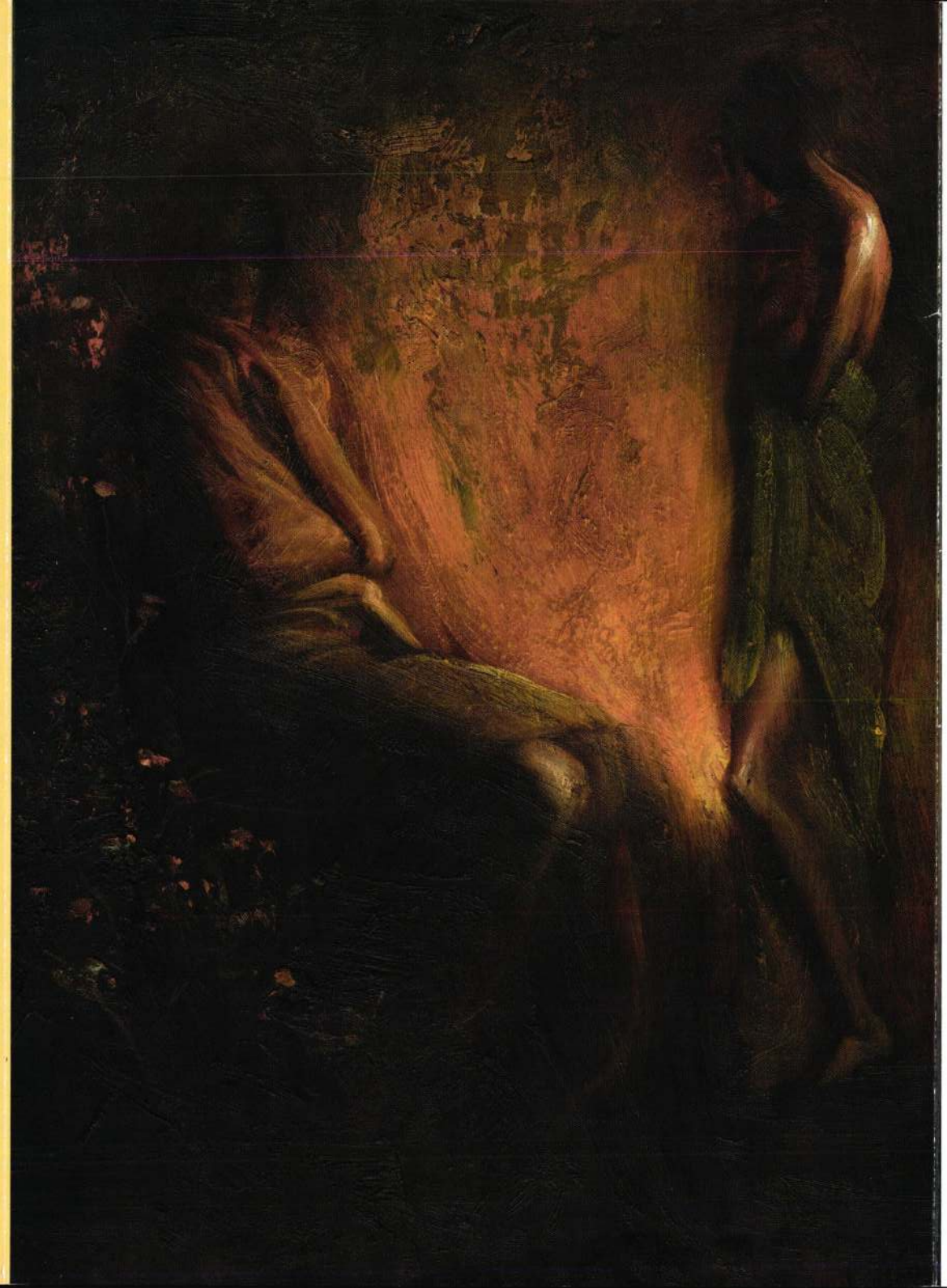

A Vasváry-Ház Galéria és a „Király Nő-Glenfield" Szalon

szeretettel meghívja

Csáky Lajos

festőművész

„SÉTA ALKONYATKOR"

című kiállítására,

2004. november 6-án,

szombaton délután

17 órára.

A kiállítást megnyitja:

dr. Szili Katalin

az Országgyűlés elnöke

A kiállítás megtekinthető:

2004. november 6-tól november 20-ig,

hétköznap 12-18 óráig,

szombat-vasárnap 10-18 óráig.

Pécs, Király u. 11.

Színház tér (volt OTP Székház)

Tel.: 70/509-48-16

Támogatók:

Polgár Pince Kft., Villány

www.polgarpince.hu

GLENFIELD

Etűdök I., 30×9,5 cm, olaj, farost, 2004

Álom-töredék, 30×15 cm, olaj, vászon, 2004

Etűdök II., 30×9,5 cm, olaj, farost, 2004

acb

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY

Csáki László

A kapus lakása

>>>>>>>>>

acb

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA / CONTEMPORARY ART GALLERY

KÉSZPÉNZZEL BERMENTESÍTVE BUDAPEST 62 1376

Csáki László...

A kapus lakása

megnyitó vernissage

[2004. november 11., 19.00 - 21.00]

megnyitja / speech by: Bakáts Tibor Settenkedő

nyitva / on view: 2004. november 12 - december 10.
kedd - péntek / Tuesday - Friday.....14.00 - 18.00.
valamint előzetes bejelentkezéssel /
or by appointment

Hornyik Sándor
MTA Művészettörténeti Kutatóintézete
Úri u. 49.
Budapest
H-1014

>>> Budapest, VI. ker., Király u. 76. • T: (1) 413 7608 • www.acbgaleria.hu • acbinfo@acbgaleria.hu

>>>>>>>>>>>>

H-Hűvösvölgy Kft. PANNON GSM Az élvonal. europapier ÍROKÉZ PAPÍR-ÍRÓSZER NYOMTATVÁNY FRUTTA Nyakas Pince Timp Kft.

Csáky László

Vas. Ujs. 1918. 668. P. Archép

Csáky László, a most elhunyt fiatal festőművész,

+ 30 éves Evraban.

ment délután az anyja nélkül is. Alig vártam,
gy hazajöjjön és én szabadulhassak, a kocsma
ízott, meg a bor, tessék elhinni, éppen úgy
g lehet ezt szokni, mint régi világban az
sonna-kávét. Kinézek eléje, hát látom ám
ni, de nem egyedül, egy tiszt kisérte. Ki
lt ez? — kérdezem tőle, — a barátnőm
tyja — mondja ő és ezzel bemegy, én meg
tek le a kocsmába, mert a torkom majd ki-
tt a szomjúságtól. Ekkor már nem sok kel-
, hogy megrészegedjem, egy liter elég volt,
gy kapaszkodva menjek föl a lépcsőn. És az
nevezetes, uram, hogy mindjárt a lábamnak
nt, talán attól, hogy egész életemben keve-
-járó ember voltam, örökké az íróasztalnál,
net, hogy ezért, nem tudom.
— Mikor otthon először vették észre rajtam
t az állapotot, eleinte nagyon szidtak, én meg
húztam magamat a sarokba és hagytam csap-
dni az istennyilát. Lecsúsztam uram erősen,
róbált volna az asszony azelőtt velem így be-
zélni, vagy a lányom, tudom teremtőm — de
y nem lehetett szavam, éreztem bűnömet és
allgattam. Utóbb már nem haragudtak rám,
evettek, ti is vétkezhettek, gondoltam, hogy
y megbocsáttok. Hát vétkeztek is uram,
hoz képest, a hogyan azelőtt volt, mert már

Csáky Károly

festő

Műcsarnok. 1914. évi
nagy kiáll-
Kecskeméti parasztok,
Aratás, of-

még egy ebédlőt sem lehet rajta venni, hátha így több hasznát vesszük!

— Úgy is lett, uram. Ezentúl minden nap mentek valamerre, eleinte én is velük mentem, de aztán megúntam, hagytam őket egyedül. A feleségem az első hetekben fáradtan jött haza, minden este azzal feküdt le, hogy: no, holnap itthon maradok, de a hogy a lánya másnap délután biztatta, megint csak felöltözött a selyembe. Juliska lesoványodott arcza két hét alatt újra megtelt, nagyon tetszett neki ez az

A KÁPOLNA.

új módi, jól esett, hogy annyira nézik, mert az anyja mesélte, de magam is láttam, a mikor velük voltam, hogy majd kiugrik érte a férfiak szeme. Megint jókedvű volt, dalolt és én igazat adtam az anyjának, hogy ezt kitalálta.

— Pedig másképen nekem sok bajom volt ezzel az új renddel. Most már akárhányszor megtörtént, hogy csak nagy-kapkodva ettünk vacsorát, mert színházba kellett sietni, vagy későn értek haza, mert nem kaptak helyet a villanyoson. Én a hogy így magamra hagytak, csak jártam fel-alá a három szobánkban és figyeltem, hogy mikor kopognak a lépcsőn. Egyszer este aztán, mikor valami hangversenyen voltak, nagyon elúntam magam és bementem a vendéglőbe, a mi a házunkban van a földszinten. Sohasem voltam még ott, mert tetszik tudni, nem úri hely az, csak afféle külvárosi embereknek való, de most bementem. A kocsmáros ismert látásból, igen megbecsült, maga szolgált ki és én egy kissé, uram, megint verbőczi állomásfőnöknek éreztem magamat, mert akkor becsültek meg ennyire. A bor is jó volt, így aztán máskor is lementem, ha az enyimek nem voltak otthon, tetszik tudni, milyen az ember, odaszoktam, mindennapos lettem. Így megvoltunk: az asszonyok erre-arra, én meg a kocsmában.

— De a Juliska pénze fogyott, fogyott ám rémületesen. Mert ők a télre megint új ruhát csináltattak, mind a ketten. Már nem csodálkoztam a feleségemen, megszokta ő is, mint én a kocsmát. Hát ez ment így még egy darabig, igaz, hogy az életünk egész más lett, mint csak egy fél évvel ezelőtt, rendetlenség uram, vetetlen ágyak, veszekedés, csapkolódás, sokszor a tegnapi abrosz az asztalon, de azért délután nagy puccz, tollas kalap, pirosító a szájra. A lányom — gondoltam — hát jól van, fiatal, isten neki, de ez az öreg asszony, hogy ez így meg tudott változni! Házsártos, lármás, ruhabolondja. És muszáj volt arra gondolnom, hogy az én feleségemnek ez az igazi természete, eddig csak szimulált, megalkudott, álarczot viselt. Több apró dolog, a mi történt a multban és semminek látszott, most felvillant előttem és hogy is mondjam... súlyt kapott. A mikor egyszer a vasútigazgató átutazott Verbőczön, milyen affektálósan beszélt vele, úgy, a hogy most — vénségire — a pinczérrel. Ha bement a városba, mindig egy csomó szépítőszert, krémet, miegymást hozott magával. Igaz, hogy nem használta őket, de *szerette*, tetszik érteni? Most aztán kibujt belőle az ördög, szerencse, hogy túl van az ötvenen. Elég nagy izére... lelkierőre mutat, hogy eddig kibírta, a gyerekeiért tette, tisztelni kell érte. Hát én tisztelem is, könyörgöm, de az életem uram, nem ért egy vasat sem. Én, a ki azelőtt olyan otthonülő voltam, most menekültem el hazúlról, már ebéd után sem a kávéházba, hanem a kocsmába. Hogy a feleségem meg ne tudja és ne veszekedjék érte, nem a házban levőbe jártam, hanem erre-arra mindenfelé. A pénz meg egyre fogyott, hű de fogyott, mert az evésre is sokat költöttünk, az asszony nagy zsíros ebédeket főzött, mint Verbőczön, mikor vendégeink voltak. Az úgy van kérem alássan, hogy egyik dolog hozza a másikat, baj szüli a bajt és mink már beleestünk.

— Egyszer — akkor már tavaszodott — a feleségem meghűlt, ágyba kellett neki feküdni. Én otthon maradtam vele, de a Juliska lányunk elment délután az anyja nélkül is. Alig vártam, hogy hazajöjjön és én szabadulhassak, a kocsma húzott, meg a bor, tessék elhinni, éppen úgy meg lehet ezt szokni, mint régi világban az uzsonna-kávét. Kinézek eléje, hát látom ám jönni, de nem egyedül, egy tiszt kisérte. Ki volt ez? — kérdezem tőle, — a barátnőm bátyja — mondja ő és ezzel bemegy, én meg sietek le a kocsmába, mert a torkom majd kiégett a szomjúságtól. Ekkor már nem sok kellett, hogy megrészegedjem, egy liter elég volt, hogy kapaszkodva menjek föl a lépcsőn. És az a nevezetes, uram, hogy mindjárt a lábamnak ment, talán attól, hogy egész életemben keveset-járó ember voltam, örökké az íróasztalnál, lehet, hogy ezért, nem tudom.

— Mikor otthon először vették észre rajtam ezt az állapotot, eleinte nagyon szidtak, én meg behúztam magamat a sarokba és hagytam csapkodni az istennyilát. Lecsúsztam uram erősen, próbált volna az asszony azelőtt velem így beszélni, vagy a lányom, tudom teremtőm — de így nem lehetett szavam, éreztem bűnömet és hallgattam. Utóbb már nem haragudtak rám, nevettek, ti is vétkezhettek, gondoltam, hogy így megbocsáttok. Hát vétkeztek is uram, ahhoz képest, a hogyan azelőtt volt, mert már sokszor beszéltek előttem fiatalemberekről, a kiket nem ismertem, jöttek is hozzánk némelyek, ilyenkor nekem pénzt adtak, hogy elmenjek hazulról. És én uram... tetszik látni, ezért mondtam, hogy meghalt a régi Terebesi János, én örültem a pár forintnak és mentem a borhoz. Mikor kérdeztem az asszonyt, hogy mi ez, mit akarnak ezekkel a legényekkel, azt felelte rá, hogy ez mind szerelmes Juliskába, majd csak valamelyik elveszi feleségül. Énrám nem hallgattak, leintettek, igaz, hogy nem is mertem sokat beszélni, féltem, hogy nem adnak pénzt, pedig nekem már minden nap kellett az a gyöngeség a lábamba és az a köd a fejemre. Ilyenkor uram otthon vagyok Verbőczön, megint jó nekem és a szomszédjaimnak mesélek az életemből, mert sok minden történik ám kérem egy állomásfőnökkel, teszem például, mikor egyszer a pozsonyi személyvonat kétfelé szakadt és ha én idejében meg nem állítom, húsz ember odalett volna.

— A míg tartott a Juliska pénzéből, addig hagyján, csak voltunk valahogy. De félév alatt a fele, egy év alatt az egész felpuccolódott ruhára, ételre, kocsmára. A kis nyugdíj, semmi más. Most lett aztán csúnya világ minálunk, mindegyik a másikat vádolta. Ők azért délután eljártak kávéházba, arra muszájt lenni és most már úgy volt, hogy az asszony mindig előbb jött haza, Juliska később. Én sokszor el-

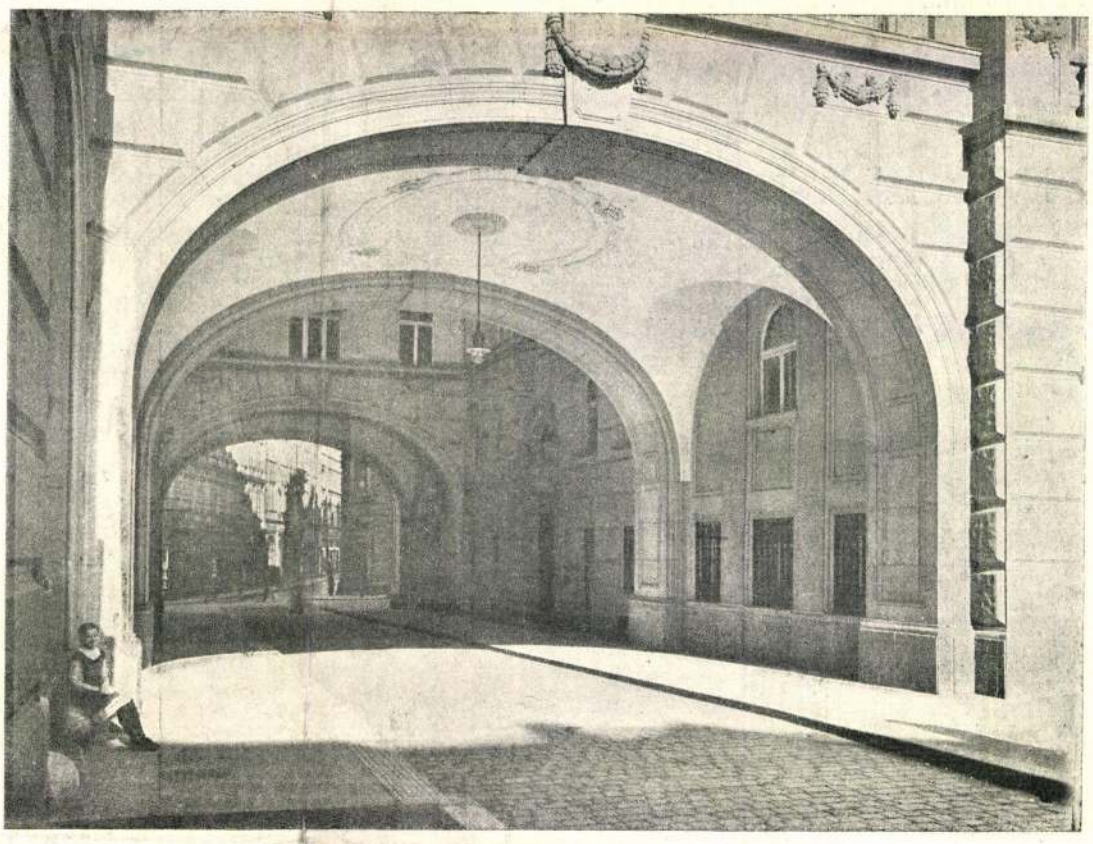

ÁTJÁRÓ A VÁCZI-UTCZÁBÓL.

A PIARISTÁK ÚJ ÉPÜLETE BUDAPESTEN.

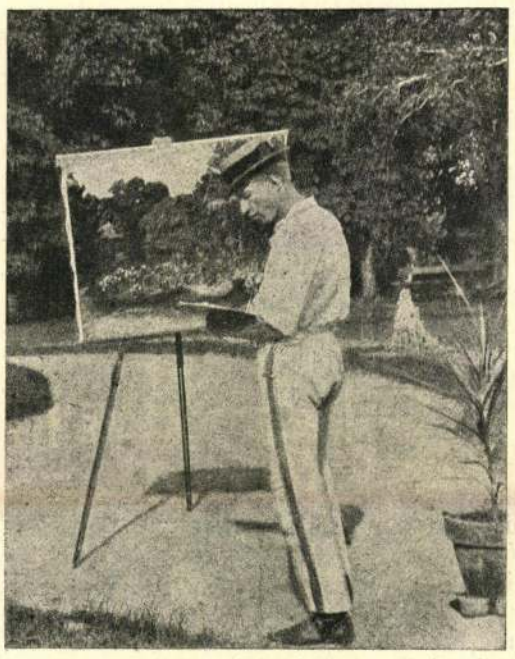

Csáky László, a most elhunyt fiatal festőművész,

néztem az arczukat: a feleségem régi kedves vonásait gonosz mohóság rondította el, a milyen asszonyokat itt Pesten látni, szúrós szemekkel, mintha kérdezné: na, mit adsz érte? A lányom meg... uram, kedves uram!... e... egy kissé talán álljunk meg, elfáradtam, amúgy is mindjárt otthon vagyok... No most már mehetnénk, ha úgy tetszik... Hát ez lett belőlünk. Pénzünk azonban megint van bőven, tőlem sem sajnálják, azt meg kell adni.

— Így gázolt el bennünket a vonat, az izé... a Pest, a háború. Terebesi János és családja. Mikor ezt még így írták a meghívóra, a verbőczi nőegyleti bálra. Nincs. Nem vagyunk már uram. Minékünk el kellett itt veszni uram.

— No, hanem már itthon is vagyok... tetszik látni, itt lakunk a második emeleten. Világosság van nálunk, vendég... énnekem ilyenkor be sem szabad közibük menni. Hát jóczczakát kivánok... Ha meg nem sértem az urat... eheheh... lenne szíves a házmesternek... nincs aprópénzem, köszönöm.

PÁTER BROWN, A JÁMBOR DETEKTIV.

G. K. Chesterton kalandos történetei.

(Folytatás.)

Kifordultak az utczára, a papocska úgy ődöngött mögöttük, mint valami tanulékony kis kutya. Csak annyit mondott, mint valaki, a ki beszélgetésbe kezd:

— Milyen hamar vastagszik meg a hó a földön.

Mialatt fölhágtak a meredek mellékutczákon, melyek már be voltak hintve ezüsttel, Angus befejezte történetét s mikor elérték az egymásra tornyosuló lakások félkörét, elég ideje volt, hogy beszéljen a négy előőrssel. A gesztenyeárús, az arany megkapása előtt és utána egyaránt konokul esküdözött, hogy vigyázott a kapura és nem látott bemenni rajta egy lelket sem. A rendőr még határozottabban mondta ugyanezt. Azt mondta, hogy neki már volt dolga mindenféle gonosztevőkkel, olyanokkal is, a kik czilinderben, olyanokkal is, a kik rongyokban jártak; ő nem olyan ostoba, hogy azt higyje, gyanús emberek gyanúsan is néznek ki; vigyázott ő mindenkire, de lelkére mondhatja, hogy nem járt ott senki. S mikor mind a hárman az aranypaszomántos ember köré gyülekeztek, a ki még mindig ott állt szétvetett lábbal a kapuban, ez még határozottabban beszélt.

— Nekem jogom van megszólítani mindenkit, akár herczeg, akár rendes ember, a ki be akar menni ebbe a házba — mondta a jókedvű és aranypaszomántos óriás — és esküszöm, hogy itt nem járt senki, mióta ez az úr eltávozott.

A jelentéktelen Brown tisztelendő, a ki hátul állott, szerényen a kövezetre nézve, ekkor szerényen meg mert szólani.

— E szerint nem ment senki fel-le a lépcsőn, mióta a hó elkezdett esni? Akkor kezdett havazni, mikor mi elindultunk Flambeautól.

— Nem járt itt kérem, senki, elhiheti nekem — mondta a hivatalnok sugárzó tekintélylyel.

— Akkor nem tudom, mi ez? — mondta a pap mereven ránézve a földre, mint a hal.

A többiek is lenéztek erre. Flambeau hevesen felkiáltott és egy francziás mozdulatot tett. Mert tagadhatatlanul igaz volt, hogy a bejárat közepén, a melyet az aranypaszomántos ember őrzött, pontosan ennek a kolosszusnak a fenhéjázó, szétvetett lábai között, szürke lábnyomok formája volt belenyomódva a fehér hóba.

— Istenem! — kiáltott Angus önkénytelenül — a láthatatlan ember!

Szó nélkül megfordult és fölszaladt a lépcsőn, Flambeau utána. Brown tisztelendő ellenben még mindig nézelődött a hófödte utczán, mintha elvesztette volna minden érdeklődését a kutatásban.

Flambeaunak kedve lett volna az ajtót betörni a vállával, de a bár kevesebb intuicziójú, de több józanságú skót addig tapogatózott az ajtó keretén, a míg meg nem találta a láthatatlan gombot. Az ajtó föltárult.

Ugyanaz a zsufolt szoba volt előttük, az előszoba sötétebb lett, bár még mindig érték itt-ott a lehúnyó nap sugarai s a fejetlen gépek egyike-másika el volt mozdulva különböző czélra s össze-vissza álltak a félhomályos helyen. Ruhájuk zöld és piros színe megsötétült a homályban s emberi alakokhoz való hasonlóságuk kissé fokozódott, épen alaktalanságuk miatt. Közöttük azonban, pontosan azon a helyen, a hol a piros tintával beirt papirdarab feküdt, volt valami, a mi nagyon hasonlított a palaczkból kifolyt piros tintatócsához. De nem piros tinta volt.

Flambeau az okosság és a szenvedély francziás kombinácziójával egyszerűen ennyit mondott:

— Gyilkosság!

Aztán bement a lakásba és öt perez alatt megvizsgált benne minden zúgot és szekrényt. De ha azt várta, hogy megtalálja a holttestet, — hát nem találta meg. Isidore Smythe akár élt, akár meg volt halva, de nem volt a lakásban. A legaprólékosabb kutatás után a két férfi a külső előcsarnokban találkozott, verejtékes arczczal és meredt szemmel.

— Barátom — mondta Flambeau — izgatottságában francziára fordítva a beszédet — a maga gyilkosa nemcsak maga láthatatlan, hanem a meggyilkolt embert is láthatatlanná teszi.

Angus körülnézett a babákkal teli homályos teremben és skót lelkének valami kelta zugában valami borongás támadt. Az életmagasságú babák egyike közvetlenül a vértócsa fölé borulva állt — talán egy pillanattal halála előtt hivta a meggyilkolt ember. Egyik kampója, a mely karjául szolgált, kis é föl volt emelve és Angusnak hirtelen az a rémes gondolata támadt, hogy szegény Smythet talán a saját vasgyermeke ütötte le. Az anyag fellázadt és ezek a gépek megölték mesterüket. De akkor is, hová tették őt?

— Megették? — suttogta fülébe az agyrém és egy pillanatra beteggé tette az a gondolat, hogy a széttépett emberi maradványokat elnyelték és összemorzsolták ezek a fejetlen óraművek.

Lendületes erőfeszítéssel visszanyerte szellemi egyensúlyát és így szólt Flambeauhoz:

— Nos hát, így vagyunk. A szegény ficzkó elpárolgott, mint a felhő és nem maradt belőle más, mint egy piros vértócsa a padlón. Ez a történet nem ebből a világból való.

— Akár ebből a világból való, akár nem, — mondta Flambeau — itt csak egy dolgot lehet csinálni: le kell mennem és beszélnem a barátommal.

Lementek, újra találkoztak a vödrös emberrel, a ki újra biztosította őket, hogy nem engedett be senki idegent, leértek a portáshoz és a mozgó gesztenyeárúshoz, a kik szilárdan hangoztatták újra meg újra, mennyire vigyáztak. Mikor azonban Angus körülnézett, hol van a negyedik őr, ezt nem látta sehol és némi idegességgel kérdezte:

— Hol a rendőr?

— Bocsánatot kérek, — mondta Brown tisztelendő — ez az én hibám. Én küldtem el az imént arrafelé az utczába kikutatni valamit, a mit kikutatásra érdemesnek tartottam.

Az asztal közepén előrehajolva Clemenceau balján Lloyd George, jobbján Pichon franczia külügyminiszter.

A VERSAILLESI HADITANÁCS. — A párisi L'Illustration képe.

A Sajtónak a kiállítás vperdán egész nap rendelkezésére áll.

MEGHIVÓ

A „KÉPIRÓK, KÉPFARAGÓK“
ÁLLANDÓ KÉPKIÁLLÍTÁSAIRA

Megnyitás:

1918 1

CSÁKY LÁSZLÓ
kollektiv kiállitásával és

TORNYAY JÁNOS
képeivel

f. hó 23-án, csütörtök, délután 5 órakor

Csáky László

IV., VÁCI-UTCA 33. SZ. (PIARISTÁK HÁZA)

Képek felsorolása nélküli katalogus

HORNYÁNSZKY VIKTOR, BUDAPEST.

Csáky László festő

Csáky László.

1912. Tavaszi kiállitás.

A festő, olajf.

1918. A 32 esek festőinek kiállitása.

Csendélet. olajf. I-II
Kecskeméti cigányváros, olajf. II
Nyár, olajf.
Cseresnyevirágzás, olajf. II.
Hoolvadás, olajf. II.
Csendélet, olajf.

1919 Hagyatéki kiállitás.

Önarckép. Szemben a nappal
Puszta vizzel
Sáros utca falun
Hordás
Csendélet
Pihenés
Szerencsi utcarészlet, háttérben a tokaji heggyel,
Fenyők a parkban,
Őszi szántás.
Buzatábla.
Akt a nádasban.
Dus orgonavirágzás a parkba
Szürke ég téli napon
Hóolvadás.
Nádas.
Akáczvirágzás.
Őszi hangulat napsütésben
Havas nap faluvégén,
Napsütés téli estefelé.
Interieur.
Csendélet.
Cigány város Kecskeméten
Cséplés,
Öszi kép,
Kecskeméti országut
Téli utcarészlet,
Akt tükörrel,
Aratás
Öszi táj
Barakk.
Őszi szántás I.
" " ii.
Orgonabokrok I.
" II.
Virágzó gyümölcsfák az épül
Gellért fürdővel

Vigyázó gróf kastély és parkja Abonyban
Mámor
Huszár orosz fogollyal.
Nádhordás.
Fehér virágok a parkban
Tájkép.
Havas utcarészlet télen
Tavasz
Utcarészlet
Paraszt szoba.
Parasztok a ház előtt
Paraszt szoba zöld kemencével
Akt
Utcarészlet
Tájkép két akttal.
Csendélet
Tanulmányfej
Szoptató asszony
Akt napsütésben
Tanya
Paraszt szoba
Isaszegi táj I.-
"b " LL
" " III.
Mesélő asszony
Két leány a parkban
Isaszegi rész
Libapásztor
[illegible]

Isaszegi részlet
Este télen a falu végén
Nádas tájkép
Hóolvadás az erdő mellett
Akácvirágzás
Téli utca részlet
Utcarészlet
Olvasó gyerekek
Férfi akt
Kompozició akttal I.
" " II.
" " III.
Virágzó gyümölcsfa
Orgonabokrok
Akácfák
Virágzás
Akt
Virágzó gyümölcsfák
Rajzok

Nemzeti Szalon

Ornkt
1908

Csáky László, festő; szül. 1888 szept. 14-én Isaszegen (Pest megye). A budapesti mintarajziskola és rajztanárképzőben Balló Ede és Ferenczy Károly vezetése alatt tanult. Jelenleg Budapesten működik. Említésre méltó képei: A modell (1905). — Erdei kút (1906), Klarik László esperes plébános tulajdona, Boldogon. — Nagyanyám (1906). — Tavaszi sugarak (1907). — Téli nap (1907). — Fürdés (1908). — Falusi gigerli (1908), Csáky János tulajdona. — Falusi gyermekek (1908). — Édes anyám (1908) stb.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel szerepelt:

1908. tavaszi kiáll.: Téli táj, olajf.

1912. tavaszi kiáll.: Vörösruhás ember, ~~olajf.~~ — Tavaszi rügyek, ~~olajf.~~ — Téli kert, ~~olajf.~~ — Tél a hegyek közt, ~~olajf.~~ — Kártyavető czigányasszony, olajf.

1914. tavaszi kiáll.: Cseresznyevirágzás, olajf. I.

Kiáll. tárgymutatók és a művész közlése nyomán.

1915 tav Park [of
Hóolvadás] I.

1915-16 téli Haza gondolunk, of

1916 tav Ősi tréntás I. of

1916-17 téli Kecskeméti cigányváros I

1918 tav Almafavirágzás, of

967,

Cserna k. 1-7, 9, 13, 16

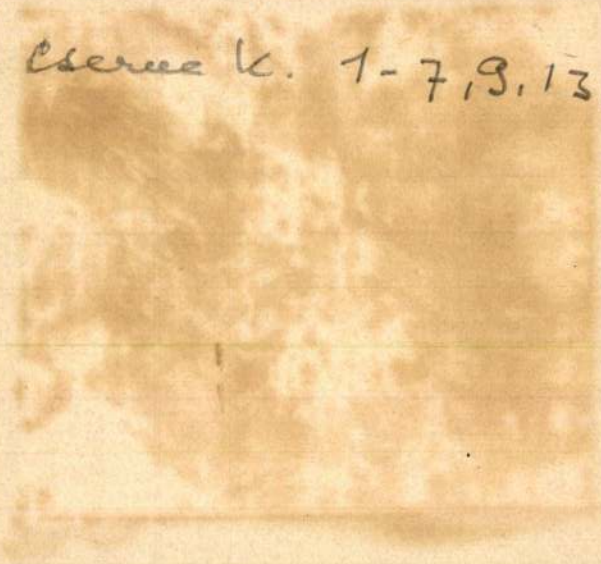

68 Akáczvirágzás. 1500.—
69 Téli utca részlet. 1000.—
70 Utcarészlet. 1800.—
71 Olvasó gyerekek. 800.—
72 Férfi akt. 1400.—
73 Kompozició akttal. I. 1600.—
74 Kompozició akttal. II. 800.—
75 Kompozició akttal III. 800.—
76 Virágzó gyümölcsfa. 3800.—
77 Orgonabokrok. 3800.—
78 Akácfák. 4000.—
79 Virágzás. 2400.—
80 Akt 4000.—
81 Virágzó gyümölcsfák. 4000.—
82-90 Rajzok. Darabja 500.— I - VIII

39 Nádhordás. 1500.--
40. Fehér virágok a parkban. 1800.—
41 Tájkép. 4500.—
42 Havas utcarészlet télen. 2000,—
43 Tavasz. 5000.—
44 Utcarészlet. 800.—
45 Paraszt szoba. 1000.—
46 Parasztok a ház előtt. 1000.—
47 Paraszt szoba zöld kemencével. 1000.—
48 Akt. 2800.— I-II
49 Utcarészlet. 800.—
50 Tájkép két akttal. 1500.—
51 Csendélet. 1000.—
5 ! Tanulmányfej. 1200.—
53 Szoptató asszony. 1000.—
54 Akt napsütésben. 1600.—
55 Tanya. 700.—
56 Paraszt szoba. 800.--
57 Isaszegi táj I. 700.—
58 Isaszegi táj II. 700.—
59 Isaszegi táj III. 700.—
60 Mesélő asszony. 700.—
61 Két leány a parkban. 700.—
62 Isaszegi rész. 500.— I-II
63 Libapásztor. 800.—
64 Isaszegi részlet. 500.—
65 Este télen a falu végén. 1000.—
66 Nádas tájkép 700.—
67 Hóolvadás az erdő mellett. 1800.—

† Csáky László művei.

Csáky László 1888-ban született Zsámbokon. Művészeti tanulmányait Budapesten a Képzőművészeti Főiskolán végezte, Balló Ede mellett, majd Párisban és Dachauban töltött néhány hónapot. Hazatérve először a szolnoki, 1912. óta pedig a kecskeméti művésztelepen dolgozott. A háboru kitörése után katonai szolgálatra vonult be. 1915 nyarán az olasz és orosz fronton volt, ahonnan súlyos idegbajjal került a budapesti kórházakba. 1916. év tavaszán végleg felmentették a katonai szolgálat alól s mivel beteg idegzetének csend és nyugalom kellett, vidékre ment és Abonyban telepedett le. Az itteni szép régi parkokban dolgozott csendben, békésen, nagy szeretettel merülve el a természet tanulmányozásába egészen haláláig, mely a mult év október 31-én következett el gyorsan és váratlanul. A most bemutatásra kerülő, posthumus kiállitás, beszédes bizonyitéka annak, hogy halálával egy értékes, sokat igérő művészpálya szakadt ketté.

1 Önarckép. Szemben a nappal. 2000.—
2 Puszta, vizzel. 2000.—
3 Sáros utca falun, kora tavasszal. 1800.—
4 Hordás. 1800.—
5 Csendélet. 1800.— III-V.
6 Pihenés. 1800.—
7 Szerencsi utcarészlet, háttérben a tokaji heggyel. 2800.-
8 Fenyők a parkban. 1600.—
9 Őszi szántás. 5000.— II-IV.

Nemzeti Szalon 1919.
Csoportkiáll. márc-ápr

10 Buzatábla. 1800.—
11 Akt a nádasban. 1600.—
12 Dús orgonavirágzás a parkban. 2000.—
13 Szürke ég téli napon 2500.—
14 Hóolvadás. 1500.—
15 Nádas. 1500.—
16 Akáczvirágzás. 2000.—
17 Őszi hangulat napsütésben. 2500.—
18 Havas nap faluvégén 2500.—
19 Napsütés téli estefelé. nagyhidegben 2900.—
20 Interieur. 800.—
21 ~~Csendélet. 1400.—~~
22 Cigány város Kecskeméten. 2000.—
23 Cséplés. 1800.—
24 Őszi kép. 1800.—
25 Kecskeméti országut 1600.—
26 Téli utcarészlet 1200.—
27 Akt tükörrel. 3400.—
28 Aratás. 3000.—
29 Őszi táj. 2000.—
30 Barakk. 500.—
31 ~~Őszi szántás. I. 1000.—~~
32 ~~Őszi szántás. II. 1000.—~~
33 Orgonabokrok I. 1000.—
34 Orgonabokrok II. 1000.—
35 Virágzó gyümölcsfák az épülő Gellért fürdővel. 2400.-
36 Vigyázó gróf kastélya és parkja Abonyban. 5000.—
37 Mámor. 8000.—
38 Huszár orosz fogollyal. 600.—

Csáki L.

Knyetty János leveléből idézve: Kecskemetén kétszer lakott a művész a telepen 1912 nyarán és telén. a telepen laktak – emlékezete szerint – dasabi Kovács, Csáki L.

Knyetty János: Ünnzett a megyei múzeum, 1974. június.

Petőfi Népe, 1974. márc. 16.

M. Művészek Háll. 1919 dec.
(Váci u. 9.) 1920 jan.
Falu Tibor

Aukciók. M. Nemz. Ren. Társ
1923. V. a.
Női akt, of

Árv. Csarn 1926 jun. 33.	Erdőrészlet Patak az erdőben } of

1940 dec. 7. rk. Cigányneged, of

Ernst
1937. 55. a.
Gross fogoly (1915) c. r.

SREIER ANDRÁS
ilosvai VARGA ISTVÁN
MŰVEI

1928 JUNIUS HÓ

Csáky László

festő

l.

Véguári Szolnoki

vezér. 1852-1952 58. l.

1952

Csáky László

Almafavirágzás c.
kéje repr

Vas. Ujs. 1918. 363. l.

876.

z út és az itt-ott heverő kövek csak vázlat-
tetve; a (vadregényes) köréptért balról fákkal borított hegy
formájú kopár sziklacsoport foglalja el; a hát-
. A kék égbolt csak kissé felhőzött.

lmány), vászon, méretei 20·9 : 41·5 cm.
l. 36-99. VI. (5)

ányvíz forrástelepének környékén felvett e

Ovákny László
honapzolótanonc
jó erdm.
Iparrajzi škola 1906

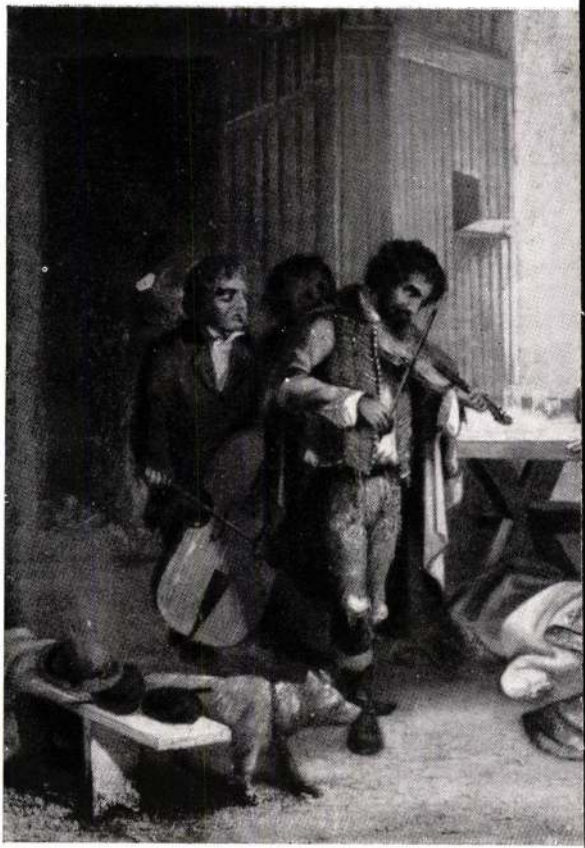

Csáky László

Kőrajzoló tanonc

4 elemi, 3 gimn.

2 ipar.

jó eredm.

Tanár: Vesztróczy Mihó

Iparrajziskola 1904

n ?

Autorisez-vous la mise en vente des photographies des vos œuvre
dans le Palais de l'Exposition ?
Répondre par **oui** ou **non**

sant

Csáky László

Körajzoló

alakrajzi osztály

10 hónap, ~~[illegible]~~ jó

Tanár Prenoszil Sándor

Iparrajziskola 1905

KLASZNAHORKA

Vár

Kéz. VI 1914, 267 l.

Csáky László

1907/8 – 1908/9, 1910/11 – 1911/12.

~~Ep~~ képzőmfőiskérk

1932-33. 72. l.

Csáky László, festő. Megh. 1918 okt 31-én Abony-
ban.

MDK

Csáki Lá zló

Falu télen

M. Müvészek kiáll. Váci u. 1919. dec.

MDK

n. Csáky László

müveiből 1919-ben rendeztek emlékkiállitást.

A Nemz. Szal. 4co-ik jubiláris és a KEVE XX-ik kiáll.
1929. febr.

Csáky László

szül. Isaszegen 1888 szept.
14-én rk. 4 gmn.
1910/11. I. harmadik osztály-
beli rendk. művésznövendék
a bpesti kepz. főiskolán.
Tanára Balló Ede.
1910/11. II. harmadik osztály
Balló Ede

Csókai neolith-kori zsugorított csontvár

II. 204.

Csáky László

1911-12. I. negyedosztálybeli
rendkívüli növendék
Ballo Ede oktása

1911/12. II. negyedosztálybeli,
Ballo Edéné

Viktor Emánuel II. itt, olasz király

V. 218.

Csáky László

~~Művészet 1918.~~

~~61. l.~~

Gruda B.

Szolnok a mű-ben

Szolnok, 1927.

48. l.

Csak feldorolásban,

dolgozott a Telepen

~~Brassó X. 192.~~

MDK

Csáky László

Felvinczi Takács Z.: Szüle Péter. Bpest. 1923.

Csáky László

Koll. Eiall. a Képírók-
Képfaragókrul

Művészet 1918. 61. l.

Csak emlétve

Csáky László

† 1918 okt. 31. Abony

Cs. L. nekr.

Művészet 1918. 84. l.

al Magyarország 1920 előtti terü-
gy őrzött, magyar és külföldi mes-
tásait értjük, tehát épületeket,
vészeti tárgyakat, (kivéve a nép-
nyomtatott könyveket) -- Szent Ist-
0-ig, a klasszicizmus végéig. Az
lalások alapján látnak majd napvi-

llalók három hónap alatt legalább
ó feldolgozására kötelezik magukat,
áridővel összesen legfeljebb 200
opográfia irodalmi alapvetése így

zett önzetlen munkáról a topográfia
addig is míg ez megtörténhetik, a

Lasztonné

Csáky Ormenyi Mária

Muzsamok Abony

1918. tav. inak 366

~~Aigner Lajos, termiszetajzi szakmegbi~~

~~Zott~~ ~~III. 56.~~

~~I. 133.~~

Csákyné Örmenyi

Mária

Festő

Abony

Műcsarnok

1918-tav.

Pósaházi János V. 298.

Csáky László

A lap Müvészet c. rovatában hozza Kázmér Ernő kritikáját: "Magyar müvészek kiállitása" cimmel, az itt következő müvészekről: Csók István, Perlrott Csaba Vilmos, Márffy Ödön, Réti István, Bornemissza Géza, Gara Arnold, Kubinyi Sándor, Erdei Viktor, Csáky László.

Csáky László,-a fiatalon elhunyt müvész-festményeit, a magyar falut ábrázoló vásznakat igen nagy elismeréssel méltatja K.E. kiemelve szuggesztiv hatásukat a nézőre.

A HÉT, Bp. 192o. jan. 1.
XXXI. évf. 1. sz. 14. lap.

Csáky László

"Gyüjteményes kiállitás a Nemzeti Szalonban" cimmel F.T.Z. /Felvinczi Takács Zoltán/ számol be egy derékban kettétört, igen nagy tehetségü müvészi pályáról. Csáky László elesett a háboruban. Festményeit nagy szinerő és egyszerü rajz jellemzi. Müvészetében nem a nagy egyéniségek hatását látja a kritika, hanem "a müvész természetéből folyó antiimpresszionisztikus megnyilatkozást, a formák, a szinek fokozatos átérzését". Nehéz mozgásu, elmélyedő magyar természet, aki a formák és szinek erős hangsulyozása mellett is a legteljesebb szerénység benyomását kelti. Igen nagy tudásu müvész. A HÉT, Bp. 1919. márc.27. 13. sz.204. lap.

Csáky László

A "Nemzeti Szalon kiállitása" cimmel u.i. sign.-val Undi Imre három müvész munkáját ismerteti: Csáky László: hagyatékáról irja: egy jóformán a pályája kezdetém, de a kiforrottséghoz közelálló komoly tehetséget vesztett el benne a magyar müvészet. Tájképeit elismeréssel méltatja.

Kövér Gyula: ceruzarajzait festményei elé helyezi a kritika. Rajztudásam biztos technikája ott érvényesül a legjobban. Kiemeli erdélyi témáju sorozatát.

Podvinecz Erzsébet: "müvészete most van kialakulóban. Kiemeli egy-egy müvét a kritika: "Demaszkirozás","Sziráki parasztleány", "Nő feketében" "Papagály" c. müvei tehetségét bizonyitják.

Élet, Bp. 1919. márc. 30. XI. évf. 13. sz. 301-302. lap.

Csáky László

"Képirók és képfaragók" cimmel a Müvészet c. rovat az uj mükereskedés kiállitásáról ad képet és megdicséri bemutatkozását, amelyen Tornyai János és kiállitó társa, Csáky László mutatja be alkotásait.

Csáky László ugyancsak magányos, parasztos elvonultságban élő müvész. Az Alföld "sejtelmes nagy, csendes ékesszólásából sokat vett magába."

A HÉT, Bp. 1918. junius 2.
XXIX. évf. 22. sz. 346. lap.

Csáky László

† 1918

állatt.

Született 1918.

84 l.

Kokárda 1848-ból IX-122.

Csáky László

† 1918.

élet.

Született 1918 - 84 -

Kirchner Dániel, gyógyszerész

IX. 70.

Csáky

CS. 2. *László*, festő, * Isaszeg 1888. szept. 14, † Abony 1918 okt. 31. Budapesten végezte tanulmányait s ugyanitt működött. Stilizálásra hajló színdús tájképeket festett. Havas falusi utca c. festménye a Szépművészeti Múzeumban van.

Eg. I. 215 f

8527

"és „KOSSUTH FERENCZ" képei felett, kik vál-
SUTH LAJOS"-nak kissé jobbra néző képét szem-
jasdad medaillonban vannak s az állvány
neveiket olvashatjuk. Felirata a kép alatt

UTH LAJOS
. sept. 19. – meghalt 1894. márc. 20"
pható: Engelmann Mórnál, Budapest, Cal-

gyobb átmérője 18.4 %m.

8527.

199/94 № 5.

Lázár B:

B. Béró H.
ugyanit.

Csaky László

4 /

MAGYAR MŰVÉSZET

1931. 536.

1929. 68

Szülő felesége
betűc öszvegét

Csaky László

d. Ars. Csaruch 97. aukc. Kat.

U. az 103. aukc. Kat.

S1 - S1

321. l.

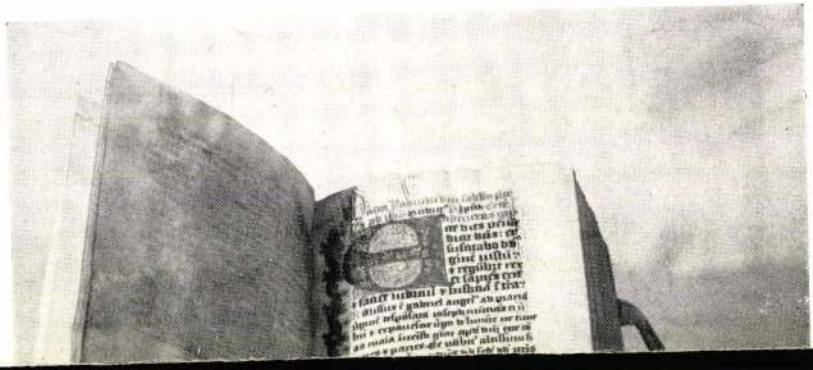

Csáky László

Csáky László

pozitivebb, mint Tornyai, de festői kultura tekintetében messze mögötte áll. Néhol a megcsinálás oly problémáival viaskodik, amelyek már az inasévek derekán sem problémák. A vidéken élő emberek félszegsége minduntalan kiüt vásznaiból. Azonban egészség, öröm, szeretet sugárzik ki nyers színeiből. Csáky jobb rajzoló, mint festő, ezt nemcsak vázlatai igazolják, hanem kompozicióinak felépítése is. Megérzi a tárgyak elhelyezkedésének törvényszerűségét, vonalai úgy szelik át a kép síkját és határolják el a formáit, hogy az mindig valami gyengéd ritmussá nemesedik.

*

Eder János a «Műterem», Tornyai és Csáky a «Képírók, Képfaragók» termében rendezte kiállítását. Mindkét műkereskedés nemrég nyilt meg. Külföldön már évtizedek óta előkelő helyet töltenek be a

979

műkereskedők. Jól tudjuk a francia impresszionisták érvényesülését mily döntő módon befolyásolták. Budapesten a műkereskedőknek sajnos mindeddig nagyon kevés közük volt a művészethez, hogy ezentúl javul-e a helyzet és a gombamód szaporodó műkereskedők nem csupán a kedvező konjunktura vámszedői lesznek-e, azt a jövő mutatja majd meg. Eder János képeit vékony festett deszkafal választja el harmad- és negyedrangú piaci terméstől, a Képírók Képfaragók nagyigényű prospektusának egyik szakasza pedig a portrémegrendelés közvetítésére utal. A portré ez a legfájóbb pontja a magyar műkereskedők tevékenységének.

Ugyanis a portré a műkereskedők értelmezésében majdnem egyet jelent a fénykép után készült «olajfestményekkel» esetleg fényképnagyításokkal.

BÁLINT ALADÁR

Bálint Aladár: Harom festő – művész, Nyugat 1918. junius 1. 978-e

szavam ellene, a felgyújtott világ romjain vad himnuszokat zengő Nero ellen, ha az volna! De nincs egy szavam se végeredményében, pedig vannak némi keserves tapasztalataim s már csak rossz álmaimban visszajáró emlékeim a borzalmakról, dideregtem csúnya halálfélelmekben — ha szabad kivételesen megemlítenem — a Kárpátok gránátverte lombjai alatt a vigasztalan hóban és hordoztam magam után a vérem rozsdás girlandját holmi volhyniai erdőkben és megfordúltam egy- és más zavarokban reszketve.

*

Néhány mondatot idézek még példákúl, innen-onnan kihúzott szálakat az arany ragyogású kalászoknak abból a pazar keresztjéből, amit itt Szomory összehalmozott.

Arra, hogy látszólag laza, kúszált és gondatlan mondatait micsoda utólérhetetlen egység és komponáltság, micsoda titáni erejű összekovácsoltság teszi minden másoló hűségű leírásoknál szebbekké és beszédesebbekké, valami ultra-theátrális képszerűségben mégis:

«Csupa pejló a gárda és csupa ezüstös sisak. Mint ezernyi Lohengrin egy csomóban, a tisztek féloldalt fordúlva a nyeregben, hátra-

Csáky László

koll. kiáll. Képirók
képfaragók

cród
z
Az Ujság
1918. máj. 23.
(c. a. Tornyay
János és Cs. L.)

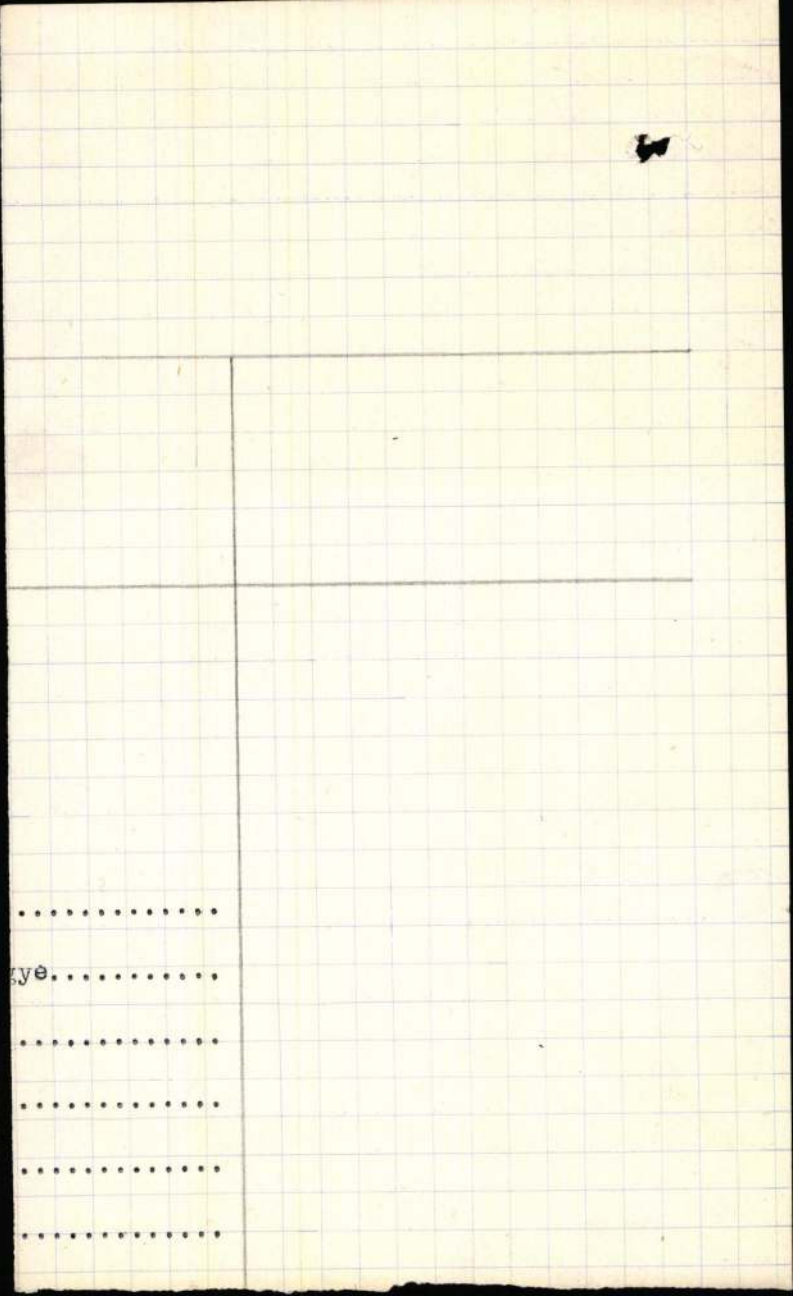

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Csáky ~~[illegible]~~ László

Árverési Csarnok Kat. aukció

31. sz. 1926. febr. ✓
33. sz. 1926. jun. ✓
34. sz. 1926. okt. ✓
39 sz. 1927. okt. ✓
40-41. nem szerepel

Bartolomeo Bon

Kútmedencze:

Ez a víztartó medencz
capitelt ~~[illegible]~~ ábrázol sarkain alle
ben lévő oldalokon két czim

Mészkő, méretei 91: 121.

~~Bart. Bon~~. Ara 185

~~Ara 4000 lira~~.

Ltha 13

4625
4
1850

228

148
95

Csáky László

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. 709 ✓

1915. tav. kiáll. 82, 120 ✓

1915-16. téli kiáll. 130 ✓

1916. tav. kiáll. 82 ✓

1916-17. téli kiáll. 234 ✓

1918. tav. kiáll. 243

1928. tav. kiáll. 151

Csáky József

Szegedy Róza, Kisfaludy Sándorné

VI. 140 – 144, 148.

MDK

Csáky László festő

Résztvett az 1908.évi tav.kiallitason.

Képzóm.Társ.1908.tav.kiall.kat.44.1.

Csáky László MDK

Tavaszi rügyek, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Csáky László

Festő

özvegyét Örmenyi Máriát vette feleségül Szüle Péter.

Takács Zoltán, felvinci

Szüle Péter. Bpest. 1923.

18. l.

Csáky László MDK

Kártyavető cigányasszony, olf.

Mücsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Csáky László

Vörösruhás ember, elf.

Műcsarnok 1912.tavaszi kiállitás

Csáky László

MDK

Téli kert, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Csáky László

MDK

Tél a hegyek közt, olf.

Műcsarnok 191?.tava[illegible]zi kiállitás

Csáky László MDK

Haza gondolunk, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

Csáky László MDK

Téli táj, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Csáky László

kőrajzolótanonc

4 gimn. 4 iparr.

alakrajzi osztály

10 hónap, jeles –

Tanár Prenoszil Sándor

Iparrajziskola 1907.

Magyarország legnagyobb paplangyára
Nagy aranyéremmel kitüntetve

TEHEL ÉS TUSCHÁK

PAPLANGYÁR

VIII., GYULAI PÁL UCCA 16

A Rókus kórház mellett Kőfaragó ucca sarok.

TELEFÓN: 1—325—77.
RÉGI DUNNÁBÓL 24 ÓRA ALATT
GYÖNYÖRŰ PEHELY PAPLANT
KÉSZITÜNK.
PAPLAN TISZTITÁS
TOLL TISZTITÁS ÉS ELADÁS.

KÜLÖNLEGES VATTA, GYAPJU ÉS PEHELYPAPLANOK MÜVÉSZI KIVITELBEN.

MDK

Csáky László, festöm.

498. Kártyavetö cigányasszony. Olf.

KMT.1912. tav.kiáll. Kat. 67.l.

MDK

Csáky László, festöm.

498. Tártyavetö cigányasszony. Olf.

MNT 1912. tavaszi kiáll. Kat. 67.l.

MDK

Csáky László

Tél a hegyek közt, of.

Mücsarnok 1912. tav. kiáll. 66.l.

MDK

Csáky László, festöm.

A szolnoki telepen dolgozott, az ujabb magyar müvészgárdához tartozik.

dr.Lázár Béla: A törzstagok és a telep többi müvésze. Szolnok a müvészetben/c.Emlékkönyv/ifj.Gomda Béla szerk./a 25 jub.alkalmából. 1927.szept. 48.l.

MDK

Csáky László

Téli kert, of.

Műcsarnok 1912. tav. kiáll. 66.1.

MDK

Csáky László, festöm.
1888-1918

82. Cigánynegyed. 60x65 Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. 97. aukció.
Árv.Közl. 1941.márc. 2.rk.sz. -Kat.20.l.

M.D.K.

Csáky László /1888-1918/

97. Havas falusi utca. Olajf. 37.5 x 47, vászon.

~~Háborus~~ Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. I.füzet
MUMOK. Bp. 1952. 13. l.

M.D.K.

Csáky László /1888-1918/

110. Huszárok a főhadiszálláson. Olajf. 54x66 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 8. l.

MDK

Csáky László, 1888-1918.

Cigánynegyed, of.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96. szkc.
19 l.

MDK

Csáky László, festöm.

az V-ik teremben látjuk tájképét ,mely nyári hangulatot terjeszt.

Műcsarnok.-Kiállitás.
Művészet.1913. 5.l.

MDK

Csáky László

Huszárok a főhadiszálláson, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952

MDK

Csáky László, 1888-1918.

Orosz fogoly, cer.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.
1.
8

PIDK

Csáky László

Havas falusi utca, o.

Szépmüv.Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp.1952.

Csáky László festő XX. sz (özvegye Örményi Mária, Szüle Péter felesége)

Pásztortűz, 1928. 4 sz.

88 l.

Dr. Décsei Géza: Szüle Péter

Gáky Károly festő

Pesti Hirlap. 1919. márc. 23. 7-8

K. k. d. Csoportkiállítás

Csáky László

emlékkiállítása 1919.

Nemzeti Szalon 400-ik jubiláris és a Kéve
XX. kiállítása 1919. február

Csáky László

MDK

Park, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

Csáky László

Hóolvadás, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

Csáky László MDK

Cseresznyevirágzás, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Csáky László MDK

Kecskeméti cigányváros, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Csáky László

Őszi szántás, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Csáky László, festöm. MDK

az V-ik teremben látjuk tájképét, mely a friss tavaszt idézi.

Mücsarnok.-Kiállitás.
Müvészet.1918. 5.l.

MDK

Csáky László

Művészet 1918. 5.1.

MDK

Csáky László

Művészet 1918. 61 l.

Csáky László.

A Nemzeti Szalon kiállitátta müveit 1919-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Csáky László

Tavaszi rügyek, of.

Műcsarnok 1912. tav. kiáll. 65.l.

MDK

n. Csáki László, festöm.

A kecskeméti müvésztelep 1919. évi anyagából. / 59. Parasztleány.

Az "Aurora" müv. rt. kiáll. - Nikolszky Jenö gyüjt. káll. 1924. jan. 13.-febr. 3.-ig. Kat. 4.l.

MDK

Csáky László

Vörösruhás ember, of.

Mucsarnok 1912. tav. kiáll. 65.1.

M.D.K.

Csáky László festő

Művét a Művészeti és Muzeumi Direktórium megvásárolta, 1919.

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 362.l.

Csáky László (1888-1918)

Huszárok a főhadiszálláson.
Olj f. 54x66 vászon. Ltsz: 887. Sign. 1915.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

MDK

n. Csáky László, festöm.

Virágzó fák. Olf.

Tavasz. "

Nemz. Szal. 1919. okt. kiáll. Kat. 3.l.

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
MODERN MŰVÉSZETÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
2400 DUNAÚJVÁROS, VASMŰ ÚT 12.
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F (36) 25 412 220

RUGALMATLAN ÜTKÖZÉS / INELASTIC COLLISION
EMBER EMBER KÖZÖTT / INBETWEEN HUMAN

STEFAN COSMA (RO), CSÁKI LÁSZLÓ, GÖBÖLYÖS LUCA, GYENIS TIBOR, GYŐRFFI LÁSZLÓ, KESERUE ZSOLT, MARIE LEGROS (F), MAGISTERS (PL), MICHAIL PECHOUCEK (CZ), SUPERNOVA (RO), SZÉPFALVI ÁGNES, VÉCSEI JULI

MEGNYITÓ / OPENING: 2003. MÁJUS 30. 18 ÓRA /
2003. 30 MAY. 6 PM

BEVEZETŐ / INTRODUCTION: PETRÁNYI ZSOLT,
A KIÁLLÍTÁS KURÁTORA / CURATOR OF THE SHOW

DJ SET: KOD

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2003. JÚLIUS 4-IG,
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18-ÓRÁIG /
THE SHOW CAN BE SEEN UNTIL THE 4TH OF JULY,
DAILY 10 AM TO 6 PM, EXCEPT MONDAYS

INGYEN BUSZ INDUL A MŰEGYETEM FŐÉPÜLETE ELŐL 16 ÓRAKOR,
VISSZAUTAZÁS 22 ÓRAKOR /
FREE BUS STARTS FROM THE MAIN BUILDING OF TECHNICAL
UNIVERSITY AT 4 PM, RETURN: 10 PM

TÁMOGATÓK/SPONSORS: DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA,
SOROS ALAPÍTVÁNY, NO.1. SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET, DUNAÚJVÁROS
A KIÁLLÍTÁS A MOZAIK MŰVÉSZETI NAPOK KERETÉBEN KERÜL MEGRENDEZÉSRE /
THE SHOW IS ORGANISED AS A PART OF THE MOZAIK CULTURAL EVENTS

FOXY DESIGN «

RUGALMATLAN ÜTKÖZÉS
INELASTIC COLLISION

A zsűri zsürizése?

A grafikai kiállítás mindenképp hiányérzetet hagy a látogatóban. Az előző tárlat szervezési fonáksági több bajai művészt arra késztettek, hogy ne képviseltessék magukat. De olyan alkotók is kimaradtak a megyeinek szánt seregszemléből akik ismét jelentkeztek. Ez már a zsürizés kérdőjeleit veti fel. A Kecskeméten élő **Csáky L. György** rajztanár, aki maga is művelí a grafikát, szerkesztőségünknek küldött írásában fogalmazta meg a véleményét:

„Vajon mi történt azokkal az alkotókkal, akik több éve vagy évtizede képviselik a megyét, és ez alkalommal a zsűri nem tartotta kiállíthatónak a munkáikat? Többek között **Diószegi Balázsét** és **Bodri Ferencét.** A tálat ismeretében nagyon sok kérdőjel tehető ehhez hozzá. Vajon ennyire színvonaluk alatt szerepeltek volna s egyetlen olyan munkát sem tudtak bemutatni, mint amilyeneket nyugodtan ki is lehetett volna hagyni a tárlatból? Jól képzett alkotók annyira tévedtek volna az önértékelésükben, hogy nem fértek bele egy amúgy is mérsékelt színvonalú kiállítási együttesbe? Olyan gazdagok lennénk, hogy egy-egy bemutatóról bátran elmaradhatnak a Bács-Kiskunban dolgozó alkotók? Lassan megérjük, hogy a IV. Bács-Kiskun megyei Alkotók Kiállításának katalógusa így fog hangzani: ... a kiállítási anyagot rajzolta, összegyűjtötte, rendezte, a képeket a falra akasztotta, és a katalógust tervezte: X. Y."

Túl sokat nem kell mindehhez hozzátenni. A bemutatásra szánt anyagról Budapesten a lektorátus szűrije döntött. Ilyen esetben olyasvalakinek kellene mindig ott lenni konzultatív szerepkörben, aki a megyei színeket képviselve — az értékítéleteivel — partnere lehet a bizottság különböző ízlésű tagjainak.

Az ideí evtől másféle lehetőség is kínálkozik. A képzőművészeti élet fejlődésének eredményeként növekedett a helyi önállóság, a zsürizés jogköre is odakerült, ahol a bemutatókra készülnek. Ezeket az irányelveket már eljuttatták a járási-városi intézményvezetőkhöz. Nagy lehetőség ez, és még nagyobb felelősség! Az eddiginél jobb szervezési tételez fel gondoskodni kell a megfelelő szakmai továbbképzésekről. A hozzáértést nem adják ingyen. Az új helyzet kezdeten tehát érdemes számbavenni mindazokat a feltételeket, amelyekkel megbízhatóbbá válhat a szubjektív ítélettől egyébként sohasem mentes zsürizés.

H. F.

● **Ruhaipari részlegünk, melyet a**

legünk thermokonténerek gyártásába kezd; 1973-ban pedig — ugyancsak sorsdöntőnek minősíthető lépés — megjelennek műhelyünkben a könnyűszerkezetes épületek térelhatároló alumíniumelemei, továbbá felépül a nehézfémöntődénk. Az új termékcsoportok meghonosításával, a Mélykút H System AIE könnyűszerkezetes épületek — olasz licence alapján és kooperációban történő — országos népszerűsítésével nagyot nő termelési értékünk. Ez utóbbival részesei leszünk a könnyűszerkezetes kormányprogram megvalósításának.

Sikereink kovácsa a szövetkezet

a petőfi sándor városi művelődési központ szeretettel meghívja önt csáki lászló és zsédely teréz kiállítására megnyitó 2000. január 8-adikán 17 órakor győr, árpád út 44.

siess!

4. 1. 00
AL-V/144

≈054
FORINT

Új Művészet
Szerkesztősége
Sinkovits Péter

Budapest

Bátori u 10.

1054

Csáky L. György, rajztanár

Á.SZ.J.: Megyei grafikai kiállítás.
Petőfi Népe, 1977. febr. 24

Csáky Lóra grófnő, műkedvelő festőnő. A szepesmindszenti kastélyról készült aquarellje reprodukálva: Vas. Ujs. 1891. 648. l.

Ø Csáki Lukács Imre

rajzoló

Hadifogoly volt Olaszországban, honnan állítólag Cadorna karikaturája ~~[illegible]~~ névén került ki. Ott nagadt nehány évig és Nápolyban műterme volt. Hazatérve nehéz viszonyok között arcképfestéskől élt. 1932-ben Az ember tragédiája c. kompozicóján dolgozott.

Karikás. 1932. I. évf.
jul. sz. (Műterem-kirek.)
12. l.

LEGUJABB HIREK

Német vélemény a jugoszláv-magyar közeledésről

Berlin, április 25.

A lapok érdeklődésének tárgyát továbbra is a velencei olasz-jugoszláv megbeszélések alkotják. Ezzel kapcsolatban mindegyik lap közzéteszi a megbeszélések befejezése alkalmával kiadott zárókommünikét és bő kivonatban ismertetik a tárgyalások jelentőségét méltató olasz és jugoszláv sajtómegnyilatkozásokat.

A Berliner Börsenzeitung római tudósitójának jelentése szerint abból a tényből, hogy a megbeszélések Belgrád és Budapest közötti közeledés lehetőségét is nyitvahagyták, arra lehet következtetni, hogy a nemzetközi politika terén még nagyon fontos lépések várhatók.

A lap kiemeli a továbbiakban, hogy a megbeszélések befejezése alkalmával Ciano gróf a sajtó előtt tett nyilatkozatában hangsulyozta a megbeszélések jelentőségét Magyarországra nézve.

A Deutsche Allgemeine Zeitung velencei tudósitójának jelentése szerint a magyar—olasz megbeszélések Ciano grófot abba a helyzetbe hozták, hogy jugoszláv vendégének tudomására hozhatta Magyarországnak egy Belgráddal való barátsági szerződés megkötésére irányuló készségét, amit jugoszláv részről teljesen magukévá tettek.

Az Essener Nationalzeitung vasárnapi számában a lap budapesti tudósitója «Magyarország lépése a reálpolitika felé, meglepő szivélyesség Jugoszlávia irányában» cim alatt foglalkozik a magyar miniszterelnöknek fogadtatása alkalmával tett nyilatkozatával.

Az a tény — irja a cikk, — hogy a magyar miniszterelnök, valamint a külügyminisztériumhoz közelálló Pester Lloyd, a római látogatásról szóló beszámolót Jugoszláviára való határozott utalással kapcsolja össze, budapesti politikai körökben nagy figyelmet keltett annál is inkább, mert ezek a körök Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter velencei látogatásával szoros összefüggést látnak a magyar államférfiak római utjával.

Budapesten tudni vélik, hogy a jugoszláv és az olasz külügyminiszter megbeszéléseiben a magyar-jugoszláv megértés továbbfejlesztésének kérdése fontos szerepet játszott. Budapesten, ugylátszik, máris bizonyosra veszik a magyar-jugoszláv viszony kedvező alakulását. *(MTI.)*

Benes közeli világháborut jósol

Berlin, április 25.

A német sajtó newyorki tudósitások alapján beszámol Benesnek, a hajdani Cseh-Szlovákia elnökének amerikai felolvasó körutjáról. Benes hetek óta repülőgépen járja be Amerikai nagyobb városait és mindenütt hevesen izgat Németország és általában az uj középeurópai rend ellen. Benes minden előadásában megjósolja a hamarosan kitörő uj világháborut és felhivja az Egyesült Államokat, hogy szálljon harcba a «szabad Európa» érdekében. Minden ézvvel azt igyekszik bizonyitani, hogy Szovjetoroszország a leghékeszeretőbb hatalom, amely már régen lemondott a világforradalom tervéről. Az európai államoknak Benes szerint össze kell fogni a Szovjettel, mert csak a szovjet hadsereg lesz képes megtörni Németország erejét. *(MTI)*

Németellenes tüntetések Sidneyben

Sidney, április 25.

(Inf.) Sidneyben kedden délben németellenes tüntetések voltak. A városban emlékünnepséget rendezett a világháboruban résztvett ausztráliai és ujzélandi önkéntesek egyesülete abból az alkalomból, hogy 1915 április 25-én szálltak először partra Európában az egyesitett ausztrália—ujzélandi hadsereg csapatai Gallipolinál.

Az egyesület tagjai az ünnepség végeztével a sidney-i német konzulátus elé vonultak és le akarták tépni a horogkeresztes zászlót. A tüntetőket csak a kivezényelt rendőri készültség tudta visszaszoritani.

Védelmi szerződés Anglia és Egyiptom között

London, április 25.

(Daily Telegraph and Morning Post.) Mohamed Machmut pasa, Egyiptom miniszterelnöke tegnap este a szenátusban nyilatkozott Egyiptom védelmi rendszeréről. Közölte, hogy Egyiptom és Anglia közt védelmi szerződés áll fenn és Anglia kijelentette, hogy szárazföldi, tengeri és légi hadereje támogatni fogja Egyiptomot. Az egyiptomi helyőrségeket jelentős indiai csapattestekkel fogják megerősiteni, amelyeknek szállásecsinálói már megérkeztek Egyiptomba.

Fegyverkezési minisztérium Ausztráliában

London, április 25.

(Daily Telegraph and Morning Post.) Melbournehól jelentik, hogy Ausztráliában uj minisztériumot állitottak fel, amely a fegyverellátást fogja intézni. Az uj minisztérium élére Casey ismert ausztráliai politikust nevezték ki.

Az amerikai közvélemény a világkonferenciáról

London, április 25.

(Daily Telegraph and Morning Post.) Az amerikai közvéleménykutató intézet kérdést intézett a közönséghez, hogy helyeselnék-e egy *olyan konferencia tervét, amelyen a világ minden hatalma összeülne és megvitatná az olasz és a német követeléseket.* A feleletek *hetven százaléka a konferencia mellett volt, 27 százalék ellene,* 3 százalék pedig nem adott választ.

Sir Frederic Leith-Ross a román királynál

London, április 25.

(Daily Telegraph and Morning Post.) A Daily Telegraph bukaresti jelentése szerint Sir Frederic Leith-Ross, az angol kereskedelmi delegáció vezetője tegnap kihallgatáson jelent meg Károly román királynál, aki biztositotta a diplomatát, hogy teljes mértékben helyesli az angol-román tárgyalásokat és azoknak sikeréért ő maga is mindent meg fog tenni.

Ma nyujtják be az angol költségvetést

London, április 25.

(Daily Telegraph and Morning Post.) Tegnap este a kabinet az alsóház épületében minisztertanácsot tartott, hogy megtárgyalja azokat a költségvetési javaslatokat, amelyeket Sir John Simon ma délután négy órakor fog benyujtani. Az uj adótételeket a pénzügyminiszter csak öt óra tájban jelenti be, mert a tradició az, hogy ilyen bejelentéseket csak a tőzsde zárlata után szabad megtenni.

Az alsóház mai ülésén Attlee, Sinclair és Churchill felszólalását várják. Ha idő lesz rá, az ellenzék a spanyol helyzetről tesz majd fel kérdéseket.

TŐZSDÉK

Külföldi hatásra tartózkodó az értéktőzsde

Az európai értékpiacokon élénk figyelmet keltett a newyorki tőzsde tegnapi üzletmenetéről szóló jelentés, amely arról számolt be, hogy a nemzetközi helyzetet bizakodóbban itélik meg ugyan Newyorkban, de a német kancellár beszéde előtt tartózkodnak mindenféle ujabb üzletkötésektől.

E jelentés révén az európai értékpiacokon ma szintén várakozó álláspont volt észlelhető, aminek következtében a budapesti értéktőzsdén is egészen csekély maradt a forgalom.

Az alapirányzat azonban tartott maradt és a napi kisebb áringadozásokról nem szólva, csupán kisebb eltérések mutatkoznak a részvények tegnapi záróárfolyamaival szemben.

A kötvények közöl az 1914-es fővárosi kötvényt átmenetileg keresték, de kevés áru lévén a piacon, kisebb vételek körülbelül 3 pengővel emelték az árfolyamát. A bankrészvényeknél lényegtelen az eltérés.

A mai hivatalos árfolyamok

	Előző napi zárlat	Előfordult kötések	Zárlat
Nemz. B.	152.5	152.5	152.5
Fonciére	40.—	—	41.—
I. Bpesti-m.	5.75	5.75—6.25	6.75
Hung-m.	17.—	—	17.—
Bauxit	167.—	165—168	165.—
Kohó	16.—	16.75	16.75
Kőszén	292.—	289—292	291.—
Nagybát.	38.75	39.5	39.5
Salgó	26.9	26.5—27	26.7
Urikányi	31.5	31	31.5
Fegyver	27.5	26.5	26.5
Ganz	13.2	13.4—12.9	12.95
Győri vag.	19.—	—	19.—
Rima	62.75	61.25—62.75	62.—
Guttmann	6.—	—	6.5
Ofa	12.—	—	11.75
Nasici	75.—	75—75.75	75.—
Levante	0.25	0.25	0.25
Nova	11.5	11.3—11.7	11.5
Trust	47.5	47.5	47.5
Délcukor	72.—	72—72.25	12.—
M. cukor	67.5	66.5—67.5	67.—
Georgia	17.—	17	17.—
Izzó	87.75	86	86.—
Dreher-H.	115.5	—	116.—
Polgári sör	87.—	—	87.—
Lukácsfürdő	—	34	34.—
Gyapjumosó	2.90	—	2.8
M. kender	7.50	—	7.5
Pamutipar	19.5	—	19.5
Sz. kender	36.—	—	36.—
Chinoin	9.—	—	9.—
Klotild	16.—	—	16.—
Brassói	—	—	22.—
Gumi	46.—	46	46.—
Vasuti forg.	13.5	—	13.5
Telefon	8.—	—	7.8

Államadósság, kötvények, zálogleveleki

1938. évi ptjegy 100 (100), Beszkártkötvény A) — (5.3), 1910. évi fővárosi kötvény 4% 170.25 (110.5), 1911. évi 14.5 (14.5), 1914. évi 4.5% 292.5—293.5 (293), 1927. évi 6% 80.5—81 (80.25), Leszámitoló F) dollár zl. 76.25—76.75 (76.5).

Prolongációs üzletek a kukoricapiacon

A gabonatőzsdén a májusi rozsban és májusi tengeriben holnap indulnak még a felmondások, aminek következtében ma mindkét cikknél nagyobb arányu prolongációs üzletek voltak.

A májusi és a juliusi tengeri közötti árdifferencia átmenetileg 57 fillérre emelkedett, illetve, a juliusi ennyivel volt drágább a májusinál.

A differencia azért növekedett, mert a májusit ma is folytatólagosan bonyolitották és ennek helyébe a juliusi kukoricát vásárolták. Ez élénk kommentárra szolgáltatott okot, mert tudvalevően a kukoricakinálat minimális, a vételkedv pedig egyes körzetekben a hizlaldák részéről igen élénk.

A rozsnál is voltak ilyen prolongációs müveletek. Bonyolitották a májusi határidőt és juniusi rozsot vettek helyébe, igy a differencia szintén növekedett a két határidő között.

Ami viszont a készárupiacot illeti, a buza- és rozsárak, valamint a zabjegyzések alig változtak, ellenben a tengerinél 10—15, a rozsnál 10 fillér volt az árcsökkenés.

Eladásra került árpából 150 q 18.10 pp., 600 q felvidéki áru 22, zabból 150 q 22.25, tengeriből 150 q 17.20, 300 q 16.90, 300 q 17.05, 150 q 16.95, 900 q 16.98 pp., biborheremagból 150 q 64 pengő, makból 20 q 124 pengő, muharból 40 q 24 pengő közraktár.

Gabonahatáridő. Májusi rozs 14.20, 14.27, zárlat 14.20—21, juniusi rozs 14.52, 14.67, zárlat 14.58—60, májusi tengeri 16.88, 17.00, zárlat 17.05—07, juliusi tengeri 17.37, 17.58, zárlat 17.55—57.

ÁLLATVÁSÁR

A mai ferencvárosi *sertésvásárra* 190 volt a felhajtás. Ebből eladatlan maradt 120. A vásár irányzata csendes. Mind az élő, mind a husárak változatlanok.

A *borjuvásáron* ma 399 élő borjut hajtottak fel. Az árak élénk irányzat mellett 10 fillérrel 73—83 fillérre emelkedtek. Vágott borjuból 655 volt a készlet. Az irányzat lanyha, az ár 100—126 fillér.

Marhavágás 230 volt. Az üzletmenet lanyha.

KÜLFÖLDI TŐZSDÉK

Liverpool, április 25.

Középárfolyamok: Buza májusra 4.5, uj szerződés szerint májusra 4.2 és egynyolcad, juliusra 4.3 és hétnyolcad, októberre 4.5 és hétnyolcad. Az *irányzat* nyugodt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Vilmos császár-ut 34. Telefon: Szerkesztőség: 128—536 Kiadóhivatal: 112—188 125—405. O Kiadja a Libertas Irodalmi és Lapkiadóvállalat rt.

Felelős szerkesztő: BOROS LÁSZLÓ DR. A kiadásért felelős: FODOR OSZKÁR

ELŐFIZETÉS: Belföldön havonként 2.40 P, negyedévenként 7.20 P. Európa államaiba Anglia, Dánia Svédország és Norvégia kivételével, havonta 3.80 P. Anglia, Dánia, Svédország és Norvégia 4.70 P. Egyes szám ára Franciaországban 1.50 Frc Olaszországban Lit. 1.—

Hungária Hirlapnyomda rt. Budapest, V., Vilmos császár-ut 34. Felelős: vités Bánó Lehel.

SZINHÁZI MŰSOR

Operaház (½8) Kedd: *A nagyidai cigányok* (ifj. előad., kezd. 4-kor), szerda: *Szöktetés a szerályból* (E 22), csütörtök: *Fidelio* (B 24), péntek: *A nagyidai cigányok* (C 23), szombat: *Fidelio* (Olcsó ciklus I.), vasárnap: *A mosoly országa.*

Nemzeti Szinház (½8). Kedd (III), szerda (IV), csüt. (V), péntek (VI): *Tündöklő Jeromos*, szomb. d. u.: *Ludas Matyi*, szombat este: *Perrichon ur utazása* (I), vasárnap délelőtt (½11): *Az egér* (vizsgaelőadás), vasárnap délután (3): *Az ember tragédiája*, vasárnap este: *Perrichon ur utazása.*

Nemzeti Kamara Szinház (4, 8). Minden este és vasárnap délután: *Utolsó tánc.*

Vigszinház (½4, 8). Kedd (B), szerda (V): *Ezer hold pipacs*, csütört.: *A tetovált nő* (D), péntek: *Ezer hold pipacs* (E), szombat délután és este (G), vasárnap délután és este (R): *A tetovált nő*

Magyar Szinház (½4, 8). Kedd: *Főpróba*, szerda: *Az ezerkettedik éjszaka*, csütörtök (P), péntek (V), szombat: *Az ezerkettedik éjszaka*, vasárnap délután: *Erzsébet*, este: *Az ezerkettedik éjszaka* (A).

Pesti Szinház (4, 8). Minden este és vasárnap délután: *Ne bántsd a másét!*

Andrássy Szinház (½4, 8). Péntekig minden este: *Paprikáscsirke*, szombattól minden este és vasárnap délután: *A szerelem gyümölcse.*

Belvárosi Szinház (4, 8). Minden este és vasárnap délután: *Földindulás.*

Városi Szinház (4, 8). Szerda és csütörtök délután (3): *Sok hühó semmiért*, péntek, vasárnap délután és este: *Csárdáskirálynő.*

Royal Szinház (4, ½9). Minden este és vasárnap délután: *Egy bolond százat csinál.*

Terézköruti Szinpad (½5, 9). Minden este és vasárnap délután: *Uj műsor.*

Komédia (½5, ½9). Minden este és vasárnap délután: *Tanuljunk nyelveket.*

MOZIMŰSOR

ADMIRAL (Margit-körut 5/b. Tel.: 3-537-07): **Alexander's Ragtime Band.** (Alice Faye.) — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8 és ½10, vasárnap ½2-kor is.) — Vasárnap délelőtt ½10 és ½12-kor: **Matiné.**

ALKOTÁS (Gömbös Gy.-ut 11. T.: 155—374): **Marco Polo kalandjai.** (Gary Cooper.) — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8, ½10-kor, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) — Vasárnap délelőtt 11-kor: **Matiné.**

ANDRÁSSY (Csengery-utca és Andrássy-ut sarok. T.: 124—127): **János vitéz.** (Dr. Palló, Kiss, Dayka Margit.) — **Kenguruk országa.** (Ausztrália.) — **Hiradó.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, vasárnap: 2, 4, 6, 8, 10.)

ATRIUM FILMSZINHÁZ (Margit-körut 55. szám. Telefonszám: 153—034 és 154—024): **Érik a buzakalász.** (Fedák Sári és Rózsahegyi.) — **Hiradók.** (½6, ½8, ½10, szombat, vas. és ünn.: ½4, ½6, ½8, ½10.)

BELVÁROSI (Irányi-u. 21 Telefon: 3-845-63): **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) **Lengyel rapszódia. Hiradók.** (4, 6, 8, 10, vas. jobbt.: 2-kor is, balt.: 3, 5, 7, 9.) Az első 30—80 fill. — Vasárnap délelőtt ½11 és 12 órakor: **Matiné.**

BODOGRAF (József-körut 63. Tel.: 149—510): **Asszonyok a rendelőben.** (Lionel Barrymore, Lew Ayres.) **Kisérő müsor. Hiradó.** (½4, ½6, ½8, ½10.)

BROADWAY-FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körut 3. szám. Telefon: 14—42—12): **Sziniiskola.** (Luise Rainer, Polette Goddard.) — (½4, ½6, ½8, ½10, szombat, vas. és ünn. ½2-kor is.) Hétköznap az első, szombat, vas. és ünn. az első kettő mérs. Vasárnap délelőtt 11-kor: **Matiné.**

BUDAI APOLLO (Csalogány-u. 46. T.: 351-500): **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) **Hiradó.** (½5, ¾7 és 9 órakor vasár- és ünnepnap: ½2, ½4, ½6, ½8 és ½10 órakor.)

CAPITOL FILMPALOTA (Baross-tér 32 sz. Tel.: 13-43-37): **Varieté csillagai.** (Bordy, Simor, Szeleczky, Jávor, Páger.) **Lakodalmak állatországban.** (½4, ½6, ½8, ½10, vas. és ünn. ½2-kor is.) Az első mérsékelt.

CITY (Vilmos császár-ut 36—38. T.: 111—140): **Érik a buzakalász.** (Fedák, Erdélyi Mici.) — **Hiradók.** (¾6, ¾8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap ¾4-kor is.)

CORSO (IV., Váci-u. 9. szám Tel.: 18-28-18): **A meg nem értett férj.** (Luise Ullrich, Johannes Riemann.) **Hiradók.** (½6, ½8, ½10, szombat, vasár- és ünnepnap ½4 órakor is.)

CORVIN (József-körut és Üllői-ut sarok Tel.: 138—988 és 139—584): **Varieté csillagai.** — **Hiradók.** (½4, ½6, ½8 és ½10 órakor, vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) — Első előadáson mindennap 1000 hely 40—80 fill. — Vasárnap délelőtt ½11 órakor: **Matiné.**

DAMJANICH (Damjanich-utca 1. T.: 1-348-03): **Magyar feltámadás.** (Tőkés A., Csortos.) — **Kisérő müsor.** — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8 és ½10, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10.)

DÉCSI FILMSZINHÁZ (Teréz-körut 28. Tel.: 125—952 és 121—343): **Szervusz Péter.** (Páger.) — **Hiradók.** (6, 8, 10, szombat, vasár- és ünnepnap 4-kor is.) 2-ik hétre prolongálva.

ELIT MOZGÓ (V. Szent István-krt 16 szám. Tel.: 114—502): **Ingovány.** (Jules Berry.) — **Hiradók.** (4, 6, 8 és 10-kor, vasár- és ünnepnap 2-kor is.)

FORTUNA (Rákóczi-ut 22 Telefon: 1-325-83): **Robin Hood kalandjai.** (Errol Flynn.) — **Hiradó.** (4, 6, 8, 10 vasár- és ünnepnap 2-kor is.) Első mérs.

FORUM FILMSZINHÁZ (Kossuth Lajos-utca 18 sz Tel.: 1-885-28, 1-895-43 és 1-897-07): **Három kis angyal.** (Deanna Durbin.) — (¼6, ½8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap ¼4-kor is.)

GLORIA (Thököly-ut 56 Telefon: 144—800): **Ködös utak.** (Jean Gabin, Michele Morgan.) — **Viglányok zenekara.** — **Hiradó.** (½5, ¾7 és 9 órakor, szombaton: ½4, ½6, ½8, ½10 vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Az első mérsékelt.

HOLLYWOOD FILMSZALON (Bethlen-tér 3 Tel.: 14-24-55): **A pajkos hercegnő.** (Jeanette MacDonald, Nelson Eddy.) — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8 és ½10, vasár és ünnepnap ½2-kor is.) — Az első mindennap mérs. — Vasárnap délelőtt ½11 órakor: **Matiné.**

HOMEROS (Hermina-ut 7 sz Tel.: 2-961-78): **Alexander's Ragtime Band.** (Tyrone Power, Alice Faye.) **Vadnyugati rablókaland. Hiradó.** (¾5, 7, ¼10 órakor vasár- és ünnepnap ½2-től.)

IPOLY FILMSZINHÁZ (V. Csáky-utca 65 Ipoly-utca sarok Telefonszám: 292—626): **Mellékutca.** (Irene Dunne, John Boles.) — **Kiegészitő müsor.** — **Hiradó.** — (5, ¼8, ½10, szombaton: ½4, ½6, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) — Vasárnap délelőtt ½11-kor: **Matiné.**

JÓZSEFVÁROSI FILMPALOTA (Kálvária-tér 7. szám. Telefon: 134—644): **Asszonyok a rendelőben.** (Lionel Barrymore.) — — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8 és ½10 órakor, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) — Az első mérsékelt Vasárnap délelőtt ½11 órakor **Matiné.**

KAMARA MOZGÓKÉPSZINHÁZ (T.: 14-40-27) **Érik a buzakalász.** (Fedák Sári, Egry Mária, Góth Sándor.) (6, 8 és 10, szombat, vasár- és ünnepnap: 4-kor is.)

KULTUR FILMSZINHÁZ (Kinizsi-u. 16 sz Üllői-ut és Kinizsi-utca sarok Tel.: 38-61-93) **Csodák csodája.** (Sonja Henie.) — **Kisérő müsor.** — (5, ¼8, ½10, vasár- és ünepnap: ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD FILMSZINHÁZ (V. Hollán-u. 7/a. sz Szent István-körut sarkán Tel.: 111—994): **Hét szál rózsa.** (Páger A., Kabos Gy.) (4, 6, 8, 10, vasár- és ünnepnap 2-kor is.) Az első mérsékelt.

NYUGAT MOZGÓ (Teréz-krt 41. T.: 127—162) **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) — **Az ismeretlen katona.** — **Hiradó.** — (½5, 7 és ½10-kor, szombaton: 4, 6, 8, 10, vasár- és ünnepnap 2-kor is.) Az első mérs.

ODEON (Rottenbiller-u. 37/6. Tel.: 1-302-63): **Alexander's Ragtime Band.** (Tyrone Power, Alice Faye.) — **Motorsport rabjai.** — **Hiradó.** — (¼5, ¾7 és ¼10, vasár- és ünnepnap: ½2, ½4, ½6, ½8 és ½10.) Az első mérs. — Vasárnap délelőtt ½11 órakor: **Matiné.**

OLYMPIA (Erzsébet-körut 26 Tel.: 342—917): **Asszonyok a rendelőben.** (Lew Ayres.) — **Amerikai csodabogarak. Viglányok zenekara. Hiradó.** (Mindennap: 11, 2, 4, 6, 8, 10.) Az első mérsékelt.

OMNIA (József-krt és Kölcsey-u. sarok. Tel.: 130—125): **Nagy keringő.** (Luise Rainer.) — **Hiradó.** — (5, ¼8 és ½10 órakor, szombat, vasár- és ünnepnap: 4, 6, 8, 10.)

ORIENT (Izabella-u. és Aradi-u. sarok. Tel.: 11-49-26): **Marco Polo kalandjai.** (Gary Cooper.) **Tevétől a versenyautóig. Hiradó.** (¼5, ¾7 és ¼10, vasár- és ünnepnap: ½2, ½4, ½6, ½8, ½10-kor.) Az első mérsékelt.

OTTHON MOZGÓ (Beniczky-utca 3—5. szám Tel.: 146—447): **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) **Amerikai csodabogarak. Hiradó.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, vasár- és ünnepnap ¼2-kor is.) Vasárnap délelőtt 10 és ½12-kor: **Matiné.**

PALACE (Erzsébet-körut 8. Telefon: 136—523): **Bors István.** (Páger Antal Tolnay Klári.) — **Hiradók.** (4, 6, 8, 10, szombat, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 és 10 órakor.) Az első mérsékelt. — Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Matiné.**

PÁTRIA (Népszinház-u. 13. Tel.: 145—673): **Alexander's Ragtime Band.** (Tyrone Power, Alice Faye.) — **Hiradó.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, vasár- és ünnepnap ¾2-kor is.) — Vasárnap délelőtt ½11-kor: **Matiné.**

PHÖNIX MOZGÓ (Rákóczi-ut 68 T.: 144-454): **Alexander's Ragtime Band.** (Tyrone Power, Alice Faye.) — **Hiradó.** (Folyt. előadások mindennap: 11, 1, 3, 5, ¼8 és ½10 órakor.) Az első három mérsékelt.

RÁDAY (Ráday-utca 32 Telefon: 1-876-65): **János vitéz.** (Hámori, Kiss F., Dayka.) — **Tantuszfilmgyár.** — **Hiradó.** (½5, ¾7, ½10, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 és 10-kor.) Az első mérsékelt.

RADIUS (Nagymező-u. 22—24. T.: 120—564 és 122—008): **Szerelmesek.** (Sweethart.) (Jeanette MacDonald, Eddy Nelson.) — **Hiradók.** (¼6, ½8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap: 3, ¼6, ½8, ¾10 órakor.)

REX (István-ut 39. szám. Telefon: 1-394-16): **Marco Polo kalandjai.** (Gary Cooper.) — **Kiegészitő müsor.** — **Hiradó.** (½5, ¾7, 9, szombaton: ½4, ½6, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Az első mérsékelt.

RIALTO (Rákóczi-ut 70. sz Telefon: 1-394-97): **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) — **Kisérő müsor.** — **Hiradó.** (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10, vasár- és ünnepnap: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10 órakor.) — A délelőtti előadás 40, 50, 60 fillér.

ROYAL APOLLO (Erzsébet-körut 45—47. Tel.: 141—902 és 342—946): **Fiuk városa.** (Spencer Tracy, Mickey Rooney.) — **Hiradók.** (¼6, ½8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap: 4, 6, 8 és 10 órakor.) 3-ik hétre prolongálva.

ROXY (Rákóczi-ut 82. sz. Telefon: 143—824): **Szegény gazdagok.** (Uray, Szeleczky Zita, Mály.) — **Lázadó bálnavadászok.** — **Hiradó.** (3, ¼6, ½8, ¾10.) Az első mérsékelt.

SAVOY (Kálvin-tér, Üllői-ut 2 Tel.: 1-460-40): **Egy pesti éjszaka.** (Danielle Darrieux.) — **Csintalan egér.** (½4, ½6, ½8 és ½10-kor, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt: **Matiné.**

SCALA FILMPALOTA (Teréz-körut 60. Tel. 11-44-11): **Suez.** (Annabella, Loretta Young, Tyrone Power.) — **Hiradók.** (¼6, ½8, ¾10, szombat, vasár- és ünnepnap 3-kor is.) — 5-ik hétre prolongálva.

SIMPLON (Horthy Miklós-ut 64. T.: 268—999) **Fehérvári huszárok.** (Páger, Kabos, Egri Mária.) — **Hazatért a Ruszinföld.** (½4, ½6, ½8, ½10, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Matiné.**

STUDIO (Akácfa-utca 4 Nemzeti Szinháznál Tel.: 140—840): **Szajnaparti szerelem.** (Jean Gabin, Viviane Romance.) — **Hiradó.** (Mindennap: 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor.) — 2-ik hétre prolongálva. — Hétköznap az első három, vasár- és ünnepnap az első kettő félhelyárakkal.

TIVOLI (Nagymező-utca 8. Tel.: 1-230-49): **Szerelmes századok.** (Sacha Guitry.) — **Vizi őrültek.** — **Cirmos bajban.** — **Hiradók.** (¼5, 7, ½10, szombat: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10, vasár- és ünnepnap ¾2-kor is.) Az első mérsékelt. — Vasárnap délelőtt 11-kor: **Matiné.**

TURÁN (Mozsár-u. és Nagymező-u. sarok. T.: 128—401): **Alexander's Ragtime Band.** (Alice Faye, Tyrone Power.) — **Hiradó.** — (4, 6, 8 és 10-kor, vasár- és ünnepnap 2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Matiné.**

URÁNIA FILMSZINHÁZ (Rákóczi-ut 21. sz Tel.: 146—046): **A zöld császár.** (Gustav Diessl, Carola Höhn.) — **Nincs uj a nap alatt.** — **Hiradók.** (5, ¼8, ½10, szombat, vasár- és ünnepnap: ¾3, 5, ¼8 és ½10.) — Vasárnap délelőtt 11 órakor dr. Mészáros Kálmán előadása: **15 év Abesszíniában.**

VESTA FILMSZINHÁZ (VII. Erzsébet-krt 39): **A repülő ember.** (Fred MacMurray, Ray Milland.) — **Kedélyes zenebona.** — **Hiradó.** (½4, ½6, ½8 és ½10 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 és 10 órakor.) — Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Matiné.**

FESTŐ-PÖR
elárverezett és feldarabolt
PORTRÉK KÖRÜL

Debrecen, április 25.

(Az Esti Kurir tudósitójától.) A *debreceni* büntetőtörvényszék *Tokay* Gyula dr. elnöklésével müködő tanácsa különös sikkasztási pert tárgyalt. A bünper főszereplői ismert budapesti festőmüvészek: *Bardócz* Dezső tett feljelentést *Csáky-Lukács* Imre ellen, akit azzal vádolt, hogy *több képét elsikkasztotta.*

Évekkel ezelőtt indult el utjára a per, amelynek előzménye az, hogy *Csáky-Lukács* Imre, aki akkoriban *Debrecenben* dolgozott és egyetemi professzorok portréit festette, a fővárosba utazott, ahol felkereste *Bardócz* Dezsőt s több rendelést adott fel nála azzal, hogy ezeket majd *Debrecenben* eladja.

Bardócz erre fényképek alapján elkészitette két egyetemi tanár arcképét, valamint megfestette Klebelsberg Kunó gróf, az elhunyt kultuszminiszter portréját is. A képeket azután átadta *Csáky-Lukács* Imrének, aki azokkal *Debrecenbe* utazott. *Bardócz* azonban később sem kapta meg a képek árát, mire *bünvádi följelentést tett Csáky-Lukács Imre ellen.*

Az ügy akkoriban a debreceni büntetőtörvényszék elé került, de *a biróság fölmentette Csáky-Lukácsot a vád alól. Bardócz* Dezső évekkel későbben ujrafelvételi kérelmet adott be az ügyben s ilyen előzmények után került a per most ismét a debreceni törvényszék elé, ahol megjelent a vádlott és sértett festőművész is.

A képek sorsa

Csáky-Lukács Imre kihallgatása során azzal védekezett, hogy semmiféle büncselekményt nem követett el. A képeket nem bizományba kapta *Bardócztól*, ellenkezőleg: *megrendelte a portrékat.* A három kép közül egyiket sógorának adta át eladás végett, *Bardócz* beleegyezésével. A másik képet *lakbértartozása fejében lefoglalta az Arany Bika-szálloda,* majd amikor az egyetem kiváltotta a festményt, illetve kifizette érte tartozását a szállodának, a néki még megmaradt ötven pengőt azonnal elküldte *Bardócz* Dezsőnek, de *az nem fogadta el* ezt az összeget; többet követelt.

A harmadik képnek, *a Klebelsberg-portrénak furcsa sorsa lett.* Elmondotta a vádlott festőművész, hogy a halott miniszter portréját senkinek sem tudta eladni, illetve eladatni és *otthon tartotta a lakásán.* Erről az első főtárgyalás után *Bardócz* Dezső meg is győződött, mert lement a lakására és *ott találta a képet.*

— Vissza akartam adni — vallotta Csáky-Lukács, — de Bardócz nem volt hajlandó elvinni. Azt mondta, hogy csináljak vele, amit akarok. Tekintettel arra, hogy igen nagy kép, *a festéket levakartam róla, a vásznat feldaraboltam és négy kisebb képet festettem rá.*

Bardócz Dezső festőművészt is kihallgatta tanuként a törvényszék. Azt hangoztatta, hogy a képeket bizományba adta át *Csáky-Lukácsnak*, akinek mint ügynöknek kötelessége lett volna vagy a festményt visszaadni, vagy a pénzzel elszámolni.

Csáky-Lukács **ingerülten pattant fel helyéről:**

— A képeket nem bizományba kaptam. Azonkivül ön ugy beszél itt rólam, mintha ügynök volnék, holott *éppen olyan festő vagyok, mint ön, ha nem is olyan óriási kaliberü!*

Bardócz ezután arra hivatkozott, hogy ő már évtizedek óta fest, résztvesz kiállitásokon, ezzel szemben *Csáky-Lukács* nevét nem lehet megtalálni egyetlen lexikonban sem.

— A lexikon még nem bizonyitja, hogy ki a tehetség! — fordult Bardóczhoz a vádlott festő.

Tanu, aki a képeket szignálja

László Józsefné tett ezután tanuvallomást. Mint *Bardócz* Dezső házvezetőnője, ott volt, amikor gazdája és *Csáky-Lukács* tárgyaltak s *hallotta, amikor Csáky-Lukács kifejezetten mint bizományi árut vette át a képeket.*

Hasonlóan vallott a sértett festőmüvész öccse, *Bardócz* Dezső magántisztviselő is, aki szintén jelen volt, amikor fivére és a vádlott megkötötték a megállapodást.

A következő tanu *Adler* Ákos képügynök, aki a konyhából hallotta, amint *Csáky-Lukács Imre harsány hangon kijelentette, hogy bizományba átveszi a képeket.*

— Tudja maga, hogy mi a bizományi áru? — kérdezte az elnök.

— Igen — válaszolta a tanu. — *Vagy a pénzt, vagy az árut adom vissza.*

— Nem egészen — mondta *Tokay* tanácselnök. — Az áru csak akkor bizományi, ha az eladó saját neve alatt hozza forgalomba.

— Óh, ilyen is van — magyarázta a tanu — sokszor hozok forgalomba képeket a magam nevével.

— Ha saját maga festette? — kérdezte az elnök.

— Nem kérem, ha *Bardócz Dezső festette.*

— Ez lehetséges?

— Miért ne? Ha *Bardócz* ur megengedi! ... Az ilyesmi egyébként is szokásos a szakmában. *Mindenfelé csinálják.*

— Csak azt nem értem — szólt meglepetten a tanácselnök —, *miért értékesebb egy kép, amit Adler Ákos festett, mint amit Bardócz Dezső?*

— *Hát esetleg én szimpatikus vagyok az illető megrendelőnek* — felelte a tanu. — *Van nekem képem saját aláirásommal igen előkelő hercegi meg grófi családoknál is.*

A tanu kihallgatása ezzel a kedélyes epizóddal véget ért. A perbeszédek elhangzása után a biróság ugy határozott, hogy az első itéletet nem helyezi hatályon kivül, tehát *Csáky-Lukács Imrét felmenti a vád alól.*

A felmentés *jogerős.*

Holnap iktatják be *Morvay Endrét,* az uj alpolgármestert

A főváros törvényhatósági bizottsága holnap, szerdán délután 5 órakor *közgyülést tart, amelynek napirendjén több fontos polgármesteri előterjesztés szerepel.* A holnapi közgyülés napirendjére tüzték ki ugyanis

a 114 millió pengős beruházási programot,

amely fölött a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén nagy vita folyt. Amennyiben a közgyülés ezt a 114 millió pengős beruházási programot elfogadja, a polgármesteri előterjesztés megszavazásával széleskörü meghatalmazást ad *Szendy* polgármesternek különböző kölcsönök felvételére. E kölcsönök közül legsürgősebb a *20 millió pengős OTI-kölcsön, amiből Szendy polgármester a kislakásépitési akciót akarja lebonyolitani.*

Ma délben *Karaffiáth* Jenő főpolgármester intézkedett az iránt, hogy a holnapi közgyülés tárgysorozatának első pontjául tüzzék ki *Morvay Endre alpolgármesteri beiktatását.* A kormányzói megerősités ugyanis tegnap érkezett meg a városházára és igy a holnapi közgyülés napirendjére már ki is lehetett tüzni az alpolgármesteri beiktatást. Ugyancsak a holnapi közgyülés napirendjén szerepel

két jogiminősitésü tanácsnoki állás betöltése is szavazás utján.

E két tanácsnoki állás körül erős küzdelem folyik, amelynek eredménye attól függ, hogy a kijelölő választmány a pályázó főjegyzők közül kiket jelöl.

Szendy Károly polgármester ma délelőtt két érdekes személyi természetü rendeletet adott ki. Az egyik rendelet természetes következménye a holnapi alpolgármesteri beiktatásnak. *Szendy* polgármester ugyanis mai rendeletével *Morvay* Endre alpolgármestert *felmentette az üzemi ügyosztály vezetésének teendői alól* és ezzel egyidejüen megbizta az épitendő centrálék és az ezzel kapcsolatos energia-problémák megoldásának előkészitésével.

Ugyancsak ma intézkedett *Szendy* polgármester az üzemi ügyosztály vezetői állásának a betöltéséről is.

Morvay alpolgármester utódja az üzemi ügyosztály élén Farkas Ákos tanácsnok,

aki egyelőre tovább vezeti az elnöki ügyosztályt is, természetesen addig, amig a tanácsnokválasztás lezajlik és a polgármester az ujonnan választott két tanácsnok közül kijelöli majd az elnöki ügyosztály uj vezetőjét. *Farkas* Ákos kétségkivül kitüntető megbizást kapott, amikor *Szendy* polgármester őt az üzemi ügyosztály élére állitotta.

A filléres vonat utasai Rozsnyón

Rozsnyóról jelentik: Rozsnyó város lakossága ünnepélyesen fogadta a vasárnap Rozsnyóra érkezett *filléres-vonat 600 utasát.*

A bányászzenekar a Rákóczi-induló hangjaival köszöntötte a vendégeket, akiket *Rigó* főjegyző üdvözölt meleg szavakkal. A fogadtatást *Ankner* Béla, a Magyar Turistaszövetség titkára köszönte meg.

A filléresvonat utasai a pályaudvarról a fellobogózott *Rozsnyó főterére vonultak, ahol a lerombolt Kossuth-szobor helyén rövid hazafias ünnepséget tartottak.* Megtekintették *a város nevezetességeit,* majd *kirándultak Krasznahorka várába és a szádelői völgybe.* Este a vendégek tiszteletére kivilágitották a várost és a *Rákóczi-őrtornyot.*

— **A Pesti Izr. Hitközség** Bethlen-téri Ifjusági Csoportjában (VII., Bethlen Gábor-tér 2, I. em.) f. hó 25-én, kedden este 9 órai kezdettel dr. *Kiss* Arnold budai vezető-főrabbi tart előadást. Közremüködnek *Sarlai* Imre szinművész és *Karvaly* László énekművész. Belépődij nincs.

Berlinbe érkezett Ciano külügyminiszter a német-olasz szövetségi szerződés aláírására

Berlin, május 21.

— *A Hétfő Reggel tudósítójától.* —

Ciano gróf olasz külügyminiszter vasárnap délelőtt 11 órakor az anhalti pályaudvaron megérkezett bejelentett kétnapos látogatására Berlinbe. A pályaudvaron az olasz külügyminisztert *Ribbentrop* német birodalmi külügyminiszter, továbbá *Mackensen* római német nagykövet és *Attolico* berlini olasz nagykövet fogadta. Ott voltak még a külügyminisztérium vezető tisztviselői, igen sok birodalmi vezető, továbbá az állam, párt és véderő sok vezető személyisége. Azonkívül megjelent a pályaudvaron a külügyminiszter üdvözlésére a japán és spanyol nagykövet és a *magyar*, jugoszláv és mandzsu követ.

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a legmelegebben köszöntötte Ciano gróf külügyminisztert

és a kíséretében lévő urakat, majd *Ciano* gróf *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszter kíséretében ellépett a díszszázad arcéle előtt.

A pályaudvartól a lakosság viharos lelkesedése kísérte Ciano gróf olasz külügyminisztert az Adlon-szállóig,

ahol Ciano gróf és kísérete berlini tartózkodása alatt lakik. *Ciano* gróf külügyminiszterrel Berlinbe érkezett *Pariani* hadügyi államtitkár, az olasz hadsereg főparancsnoka. A külügyminiszter kíséretében van *Buti* nagykövet, az európai politikai ügyek miniszteri igazgatója, *Vitetti* gróf minisztériumi igazgató, Gesser Celesia di *Vegliasca* követ, protokollfőnök, *Nonis* követségi tanácsos, továbbá az olasz külügyminiszter kabinetjének tagjai: Marchese *Blasco Lanza d'Ajeta* konzul, *Luciolli* konzul és *Bellia* konzul.

Már a déli órákban megtörtént az első tanácskozás a tengelyhatalmak két külügyminisztere között.

Ciano gróf felkereste német kollégáját a wilhelmstrassei külügyi hivatalban és behatóan tanácskozást folytatott vele. Mint beavatott helyen közölték, már akkor is *alkalmat talált a két külügyminiszter, hogy a Milánóban megbeszélést folytassa.* Mialatt a két külügyminiszter egymással tanácskozott, a Wilhelmstrassén nagy tömeg gyűlt össze. *Órákon át várt a tömeg Ciano grófra,* akit, amikor elhagyta a Külügyi Hivatalt, hogy visszatérjen az Adlon-szállóba, nagy lelkesedéssel ünnepeltek. *Ribbentrop* külügyminiszter a koradélutáni órákban viszonozta az Adlon-szállóban *Ciano* gróf látogatását, majd a Kaiserhof-szállóban megkezdődött a német külügyminiszter által rendezett reggeli, amelyen az olasz külügyminiszteren kívül olasz részről *Pariani* tábornok, *Attolico* nagykövet

A német-olasz szövetségi szerződés aláírása hétfőn történik meg

ünnepélyes formák között.

Genfben dől el a francia-angol-orosz egyezmény sorsa

Páris, május 21.

— *A Hétfő Reggel tudósítójától.* —

A vasárnapi nappal Genfre helyeződött át az angol és a francia kormány külpolitikai tevékenységének súlypontja. Miután francia részről szombaton *Halifax* lord angol külügyminiszternek és *Majszki* szovjetnagykövetnek

átnyujtották a francia kormány közvetítő javaslatát,

most az időközben már Genfbe megérkezett angol külügyminiszterre, a francia külügyminiszterre és *Majszki* szovjetnagykövetre hárul a feladat, hogy a francia kormány közvetítő javaslatát tanulmányozás tárgyává tegyék.

Bonnet külügyminiszter útban Genf felé a délfranciaországi *Archasonban* félbeszakította útját és a francia frontharcos-szövetség záróülésén elnökölve beszédet mondott, *Bonnet* beszéde során bizonygatta, hogy

Franciaország nem akar más nemzeteket bekeríteni.

Meggyőződése, hogy valamennyi európai problémát békésen rendezni lehet.

— Az erőszak nem lesz Európa rendje,

— fejezte be *Bonnet* beszédét. — Franciaország nem engedi majd az egyeduralom szellemét érvényesülni a világon.

SCHIFFER LOVA GYŐZÖTT...

Reggel borus volt az idő. Délben sütött a nap. Még háromnegyed kettőkor is úgy látszott, hogy fel lehet venni az uj ruhákat a Király-díjra. Kettőkor beborult. Mindenki sötét ruhákat vett elő, régi kalapokat próbálgattak egész Pesten.

Van a hölgyvilágnak egy része, amelyik elhatározta, hogy idén nem érdemes kimenni a Király-díjra, ezek boldogan drukkoltak esőre s megvoltak elégedve, amikor három óra előtt végre visszavonhatatlanul tornyosulni kezdtek a felhők.

Az emeleteken s a villakertekben, Budán és Pesten, mindenfelé, gondterhes szakácsnők és egyéb háztartási alkalmazottak álltak, kinyujtott karokkal ellenőrizték, hogy esik, vagy nem esik.

Bent a szobákban a hölgyek hol felvették impriméjüket, hol ledobták sötétkék, uj „shantung" angol kosztümjüket. A férj unottan bujt bele zsakettjébe s cilinderét próbálgatta, vele baj nem történhetett. Ezalatt a hölgyek majd megőrültek, erőt vett rajtuk az ugynevezett döntési láz, a kéket vegyem fel, vagy a zöldet, a fehéret, vagy a feketét?!

A vége az lett, hogy a sötétszürkét vették fel, nem baj, ha meg is ázik. Azt ugyis kölcsönbe adta a szabónő, eső esetére.

A sok lázas habozás meglátszott a Király-díj egész képén. Sokan voltak, de az egésznek sötét volt az alaptónusa. A fekete szinek domináltak és szemben más esztendők híres Király-díjaival, nem mondhatnánk, hogy a kép virágoskerthez hasonlított volna.

Itt-ott feltünt egy-két zöld, vagy frézszin. Általában azonban a hölgyek inkább a tompa színeket forszirozták.

Hiányoztak a Király-díj tavaszi szépségei. A francia grófné elutazott Tókióba. Az éjfeketé báróné, aki minden évben elvitte a „legelegánsabb asszony" pálmáját, Hollywoodban van s csak jövő hónapban jön haza. Egy másik híres báróné szépségünket is nélkülözni kellett, jelenleg Párisban van a „mamánál". Határozottan hiányoztak, de hiányzott igen sok mágnás és mágnáshölgy is.

Pest ugynevezett legdivatosabb asszonya viszont jelen volt s minden konkurrencia nélkül vitte el az elegancia nagydiját, bár egyesek ugy találták, hogy ez alkalommal kissé tul volt öltözve.

*

Valószinüleg az esős, borus idő volt az oka. Bocsánatot kell kérnünk, de meg kell mondani, mert azt nagyon sokan konstatálták, ma délután. Az urak jóval elegánsabbak voltak, mint a hölgyek. Az urakon nyugodtan, hidegen és kifogástalanul állt a zsakett s a cilinder. Látszott rajtuk, hogy nem haboztak öltözködés közben, nem kapkodtak, az angol derbyn nem lehetnek elegánsabbak az urak, mint a mi karcsu gavalléraink. (Bethlen István volt a legelegánsabb.)

Az irók közül csak Hellai Jenőt láttam. És Harsányi Zsoltot. (Utóbbi cilinderben.)

Szürke cilindert három uron láttam. Bárcyházi Bárczy Istvánon, Apponyi Györgyön s egy harmadik mágnáson, a Lovaregylet volt elnökén.

Nagy feltünést keltett s az érdeklődés középpontjában állt az a német páholy, ahol egy fehér uniformisos, magasrangu német katonatiszt ült, német urak társaságában. A telivér-kongresszusra idejött német küldöttség tagjai ezek, köztük az elnök és az alelnök. Ott láttuk a páholyban Szendy polgármestert s egyéb városi urakat. A főpolgármester is ott ült a szomszédos páholyban.

A büffébeli főpincért megkérdeztem, hogy mint szakértőnek, mi a véleménye az idei Király-dijról.

— Sokban hibás az idő is — felelte —, szép idő esetén „azért" jobban nézne ki.

Az első és második futam minden nagyobb izgalom nélkül folyt le, a harmadik futamnan azonban nagy meglepetést okozott *Őszirózsa II.* Tizre négyszázharminchét pengőt fizetett.

Ebben a hangulatban került sor a Király-díjra. Szakértők szerint igen szép verseny volt. Schiffer Miksa lova, Cabala győzött, heves küzdelem után. Tényleg, fejhosszal már lehuzták, ugy nézett ki, hogy Pucuré lesz a Király-dij. De Balog zsoké szép lovaglással mégis kierőszakolta a győzelmet.

Nagy sikere volt Balognak.

— Nézd, most láthatsz egy boldog zsokét! — mondták a mázsálónál. — Negyvenezret szerzett a gazdájának.

Egy reális ember igy szólt:

— Az a kérdés, ő mit kap belőle?

— Négyezret!...

Körülvették a győztes Baloghot, ünnepelték. Szimpatikus, sápadt fiu. Fáradt mosoly látszott az arcán, mint aki pár perc előtt mindenét kockára tette.

Mindenki őt ünnepelte és Schiffernek gratulált. Maga a győztes ló egy percre felemelte fáradt fejét, szemeiből szemrehányás látszott:

— Mi az, talán nekem is van benne egy kis részem!

*

A lovaregylet urai kedvesen, barátságosan gratuláltak Schiffer urnak. Udvariasan, szivélyesen. Odaléptek hozzá, megszoritották a kezét. Aztán szépen otthagyták. Ott állt a boldog tulajdonos, igyekezett szerényen viselkedni s ez sikerült is neki.

A Király-dij után egyszerre fekete felhők jelentek meg az égen. Vadul fujni kezdett a szél, lebogtak a szoknyák s a levegőben ismeretlen vattarongyok uszkáltak.

Egyszerre futni kezdett mindenki, nagy lett a rumli, csak a vesztesek maradtak ott. Azok futottak a pénzük után, pedig ugy nézett ki, hogy inasgyerekek esnek az égből.

A rohanó, agyonázott tömegben ott láttam Schiffer Miksát, ment ki, egyedül, elhagyatva, kocsit keresett.

Valaki azt mondta mögötte:

— Szép gesztus lenne töle, ha jótékony célra adná ezt az összeget...

Agyonázva, fáradtan, ahogy ment, egyedül, igazán nem látszott rajta, hogy ő a nap hőse. Egyik jegyszedő mély tisztelettel gratulált neki. Schiffer a zuhogó esőben megállt és kedvesen megrázta a jegyszedő kezét.

NÁDAS SÁNDOR

Országszerte felháborodást keltett

az a színében és tartalmában egyaránt zöldszinü külföldi nyomtatvány, amelyet 4—5 nap óta lezárt borítékban küldenek ezer meg ezer fővárosi és vidéki címre eddig ismeretlen eladók. E zöld füzet tartalmának hüséges és részletes ismertetése is kimeritené a „nemzetgyalázás" ismérveit, igy tehát csupán annyit közölhetünk, hogy a haszontalan, lelkiismeretlen, nyilván választási célokat szolgáló féremunka okkal és joggal szolgál rá az egész magyar társadalom felháborodására. A zöld füzet kétségtelenül egyik szélsőséges párt választási indulóját fujja, ennek a szélsősége pártnak érdekében adják postára, igy tehát nem tulságosan meggyőző a szélsőséges párt vezérének az a kijelentése, hogy ő és elvbarátai a zöld füzetről semmit sem tudnak, annak gyalázkodó, tekintélyromboló és lázitó tartalmát nem ismerik és szétküldésében semmi részük nincsen. Ezek után ne csodálkozzunk rajta, ha az ügy rendőrségi vizsgálata során a szélsőséges párt vezetősége részéről olyan vallomások hangzanak majd el, hogy a nyilas tendenciát a legesztelenebb agresszivitással szolgáló nyomtatványt a Chevra Kadisa adta ki, zsidók vitték ki Németországba, zsidók nyomatták ki, legalábbis a nürnbergi „Stürmer" cimü lapnak országszerte filoszemitának ismert nyomdájában és csak egyedül igy kerülhetett Magyarországra, ahol a budapesti izraelita hitközség elnöke, Stern Samu adja postára, természetesen elsősorban kormánypárti és kisgazdapárti szervezetek cimére...

HIREK

Értékes szőnyegek, függönyök és kárpitozott butorok tisztitója **Kulcsár és Huppert** Telefon: 114—991 126—301

Ne félj!

Ne félj! Ha bedőlt bánya éje
Béklyóz is élve, — mégse félj!
Lehet, hogy hamar közelére
Eszmélsz a kéznek,
Mely szabadulást hoz s elér!

Tudd meg, hogy nincs örökös éjjel —
S nincs pálma nélküli sivatag!
Sorsod is bántást, bajt elégel,
S föloldja zuzott,
Szállni adatott szárnyadat.

S ha nem? Ugyis szebb: nem remegve,
(Hadd inogjon folyvást a nád! —)
Tikkasztó tüzben, bajviharban
Vérző fejedre
Kovácsol a kin koronát.

TOMPA LÁSZLÓ

A PAPA MEGBUKIK

— Hogy vagy kedves öregem? — kérdem lelkesen a borozó mélyén gubbasztó képviselőjelölt barátomtól, kinek az orra alatt vöröslő borzalmas nátha dörrenésszerü hapcikban robban ki pillanatonként. Érződik a nátha minőségén, hogy nem a pesti aszfalton szerezték be, sokkal inkább bogárhátu házak vidékén, amelynek lakói a leglelkesebb kapacitálás ellenére sem hajlandók az én tüsszögő barátomat követként küldeni a tisztelt Házba. Letelepszem melléje és ő miközben lepedőnyi zsebkendőjén sem talál oly felületet, hová még fujni lehetne, siri hangon kezdi mesélgetni egy követválasztásnak ama bonyolult részleteit, amelyet politikán innen és tul vannak.

— Most már biztos a bukás, kérlek. Hapci! A baj már a vonaton kezdődött, midőn leutaztam a kerületbe. A ellenpárti jelölt kortese, képzeld, hapci, direkt cugot csinált, hogy megfázzam. Hát szabad kérlek ilyen eszközökkel dolgozni? A baj a hordón folytatódott, ahol minden programpont után eltüsszentettem magam. Azt mondtam: Földbirtokreform: hapci. Igazságos vagyonelosztás: hapci. Népi politika: hapci. Mire a zsidókérdéshez értem, már dőltek a röhögéstől és kiabálni kezdték: Hapci, hapci, mit erőlködik az ur, igyék forró teát citrommal, hogy tele ne prüszkölje ezt az egész kerületet, meg tudomisén miket mondtak még és barátom, ott álltam a hordó tetején, forgott velem a világ és a legszivesebben leereszkedtem volna a hordó mélyére, a fenekére, vagy lehet, még az alá is. Dehát ezt még csak elviseltem volna. A dolog legkinosabb része még csak ezután következett. Odahaza. Tudod, kérlek alássan az ember diadalmasan indul a kerületbe. Hapci! Az egész ház tud a dologról. A család csókol-ölel, a szakácsné főzőkanalát lengeti s a vici seprőjére dőlve mereng a ház jövendőbeli büszkesége után. A két gyerek, mármint az én két gyermekem, Zoltánka és Sándorka ittasan loboglatják zsebkendőjüket az ablakból, talán kipotytyannának is a párkányon át, ha nem állna közöttük a mamájuk, aki aggódva néz utánam, szemében ama hitvesi utravalóval, amellyel a csatába induló diadalmas hős után szokás nézni. Hapci! Igy indultam, barátom. De hogyan érkeztem? Kapuzárás után jöttem, osonva, prüsszögve, ázva-fázva, a májusi latyak beverte nadrágom szárát térdig, a házmester már szimatolt valamit, alig köszönt, a szakácsné álmosan dünnyögött az orra alatt, a feleségem rám emelte megbocsátó tekintetét, teát készitett citrommal s papucsot huzott a lábamra. Zoltánka és Sándorka pedig megjelentek hófehér ingecskéikben és tudod kérlek, ahogyan rámnéztek, rám, a papára, a hős papára, aki papucsban ül és tüsszög és teát szürcsöl és rázza a hideg, könnyes lett a szemem. Ekkor Sándorka az öccse felé fordult és azt mondta neki:

— Hajjaj, Zoltánka, a papa megbukik!

— Meg! — felelte Zoltánka rettentő röviden s mindketten sarkonfordultak s otthagytak.

Igy van ez barátom, hapci. Az ember megbukik. Megbukik a kerületben. Megbukik otthon, a házmester, a vici, a lakók, önmaga előtt. Megbukik hitvese szemében, de a legborzalmasabb megbukni Zoltánka és Sándorka szemében is. Nincs szörnyűbb, hidd el nekem, mint amikor a papa megbukik.

Goda Gábor

— Kevesebb záporeső, a hőmérséklet kissé csökken... A Meteorológiai Intézet jelenti vasárnap délben: Közép-Európa északi részéből szárazföldi eredetü *hüvös levegő* hatolt be az éjszaka folyamán a magyar medencébe. Az itt felhalmozódott meleg levegővel való találkozása *országszerte záporesőket és zivatarokat* okozott. Különösen a *Dunántul* északi feléből és az *Alföldről* jelentettek nagyobb esőket: *Szentgotthárd, Káld, Mór* környékén 22—25 mm, *Zalaegerszeg, Kapuvár, Szombathely* vidékén 15—19 mm, *Budapesten, Nagykörösön* és *Cegléden* 10—15 mm eső volt az éjszaka folyamán. *Szentgotthárdról jégesőt jelentenek.* Az ország keleti és északkeleti részén csak kisebb záporesők voltak. Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet 22 Celsius-fok. — Várható időjárás a következő huszonnégy órára: *Élénk északi-északkeleti szél. Holnap kevesebb felhő és záporeső már inkább csak az ország délkeleti felében valószinü. A hőmérséklet kissé csökken.*

— Egy felvidéki autó balesete Budapesten. A Váci-ut és Zápolya-utca sarkán vasárnap délben a 162. rendszámu losonci magánautó összeütközött a BC 686 rendszámu autóval. A felvidéki autóban ülő két uriasszonyt, *Papp* Jenő főhadnagy feleségét és *Singer* László orvos felségét, akiket az összetört ablaküveg szilánkjai többhelyen megsebesitettek, a mentők a helyszinen részesitettek elsősegélyben.

— Szitnyai Zoltán székfoglalója a Petőfi Társaságban. A Petőfi Társaság vasárnap délelőtti ülésén *Jankovics* Marcell elbeszélését olvasta fel, *Falu* Tamás költeményeiből adott elő, majd *Szitnyai* Zoltán kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt Madai Gyuláról, kinek helyére a Társaság tagjai sorába választotta. A megemlékezés után *„Az idők siratói"* cimü elbeszélését olvasta fel székfoglalóul. Szitnyait az elnöklő Havas István meleg szavakkal avatta a Társaság tagjai sorába.

— Elfogták az áruházak hirhedt tolvajnőit. A főkapitányságon vasárnap letartóztatták *Kucserőa* Jánosnét, *Bus* Jánosnét és *Pacek* Margitot, *a fővárosi áruházak és forgalmasabb üzletek veszedelmes tolvajnőit.* Kucseráné és Busné szombaton két áruházban jártak és különböző holmikat lopkodtak össze, amiket két áktatáskában a Berlini-téren várakozó Pacek Margitnak adtak át. Egy detektiv, aki a három tolvajnőt már jól ismerte, vélettenül megfigyelte ezt a jelenetet és *mindhármukat elfogta.*

— Összeszurkált a garázda ember egy nőt a Rákóczi-uton. Az éjjel a Rákóczi-uton *Mannheim* József rikkancs belekötött egy hazafelé tartó társaság hölgytagjaiba. A társaság egyik férfitagja pofonütötte, mire a rikkancs kést rántott és *Pethő* Péternét összeszurkálta. A társaság férfitagjai a szurkáló rikkancsot letepertték és rendőrnek adták át, aki előállitotta a főkapitányságra. *Pethő* Péternét a mentők részesitették első segitségben.

— Betörtek egy uridivatüzletbe. Vasárnapra virradó éjszaka vakmerő betörés történt Ujpesten az Árpád-ut 29 házban. Itt van *Várkonyi* Samu uridivatüzlete, ahová ismeretlen tettesek behatoltak és *háromezer pengő értékü szövetet és divatcikket vittek el.* A rendőrség a nyomozást megindította.

— **A „Ford"** név világszerte a minőséget, a megbizhatóságot jelenti. Ford autói modern áramvonalas karosszériájukkal is vezetnek. A személyautó-vámok leszállitása folytán lényegesen mérsékelt áron kaphatók Hahn Arthur és Társai cégnél, Andrássy-ut 10.

— Pénz áll a házhoz, ha idejében beszerzi államsorsjegyét! A pénzzel együtt nyugalom és béke költözik otthonába. Egy sorsjegy ára 3 pengő, egy fél 1.50 pengő. Huzás junius 6-án.

— Az ellenforradalmi vértanuk emlékezete. Vasárnap *Alsózsolca, Jászladány, Magyarszentmiklós, Nagykanizsa, Nagybakonak* és *Csapi* hazafias közönsége áldozott az ellenforradalmi vértanuk emlékezetének. *Alsózsolcán Görgey* Árpád huszárőrnagy és felesége siremlékénél emlékbeszédet mondott *Román* Ernő ref. lelkész. *Jászladányban Kóczián* főjegyző, *Nagykanizsán Gulyás* János piarista tanár beszélt, majd megkoszoruzták a vértanuk emlékmüvét.

— Amikor a kiszabadult rab segédkezik a böröndök kirakásánál... Vasárnap reggel megjelent a főkapitányságon *Csáky-Lukács* Imre fiatal festőművész és feljelentést tett lopás cimén egy most szabadult rab ellen. A festőművész elmondotta, hogy vasárnap reggel indult el Szegedről Budapestre feleségével és kisfiával. A szegedi pályaudvaron egy fiatalember ajánlkozott, hogy segit a böröndök felrakásában, sőt, miután maga is Budapestre utazik, a Nyugati pályaudvaron is segédkezni fog. A fiatalember mellett egy börtönőr állott, aki elmondotta, hogy az illető most szabadult ki a Csillagbörtönből, a festőművész *nyugodtan megbizhat benne, mert igen jó magaviseletü rab volt.* Megérkezve Budapestre, a volt rab lerakta a böröndöket a vasuti kocsiból, majd egy óvatlan pillanatban eltünt az egyik kofferrel, amelyben a müvész teljes festékkészlete és hatesztendös olaszországi tanulmányutjának jegyzetei, vázlatai voltak... *Csáky-Lukács* Imre kétségbeesetten panaszolta a rendőrségen, hogy junius 3-án kiállitást készült rendezni Szegeden, azonban az értékes börönd eltünése ezt lehetetlenné teszi számára. A rendőrség a nyomozást megindította.

Kiáradt a Bódva és a Sajó

Zsarnó, május 21.

— A Hétfő Reggel tudósitójától. —

A hosszantartó esőzés következtében a Bodva folyó felső szabályozatlan szakaszán kiáradt.

Jászón több ház viz alá került. Jánok, Péder, Zsarnó, Torna, Tornaujfalu községek határában az árviz körülbelül ezer hold rétet elborított. A szénatermés nagy része elpusztult.

A Sajó az ózd—bélapátfalvai törvényhatósági ut Sajóvelezd és Sajónémedi közti szakaszát is elborította 59 centiméter magasságban.

Árad az Ipoly is

Ipolyság, május 21.

Az Ipoly az állandó esőzések következtében árad. Vasárnap délután Ipolyságnál már 3 és fél méter volt a vizállás magassága, ami szombat estétől 30 centiméteres emelkedésnek felel meg.

Ipolyság-Ujvárosban néhány ház lakóit már kilakoltatták.

A kerteket és az alacsonyabb fekvésü pinceket és házakat mindenütt elöntötte a viz. A hömpölygő ár elpusztitotta a szépen fejlődő növényzetet. A vasárnap hajnalban Balassagyarmat vidékén esett felhőszakadás miatt

az ár további emelkedése várható.

A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Fogkrémpor.** A kozmetikai vegyészek világsikere, amidőn a fogkrémet porban tudják már előállitani. Eddig fogkrémet használt a nagyközönség tubusokból, kenőcsszerü pépes alakban. Ezek nagyrészt vizet, glicerint és szappant tartalmazó masszák, melyből aránylag sokat kellett a fogkefére tenni. A kozmetikai vegyészet mindenekelőtt a vizet hagyta el, mint felesleges tölteléket és a glicerin és szappan helyett ujszerü, semleges, habzó anyag által, az ugynevezett fogkrémet hozta napvilágra. Az egész világon e gyártmány neve „Automenth". Minden országban áttérnek az uj felfedezés használatára. Előnye: nem sulyos, nem kerül kenőcs a szájba, a nedves fogkefén termelődik a dus hab egy ici-pici lencsényi mennyiségből, a fogakat pedig ujszerüen fehériti és különleges üde leheletet idéz elő.

GLOBOL védekezés molyok ellen
KAPHATÓ MINDENÜTT! Főraktár: Molnár és Moser Pelőfi Sándor-utca 11.

— **Zászlót avattak a berlini magyar leventék.** *Berlinből jelentik:* A berlini magyar leventecsapat vasárnap a Collegium Hungaricumban szentelte fel uj zászlaját. Budapestről ebből az alkalomból Berlinbe érkezett *Némethy* tanácsnok és felesége, aki a zászlóanya tisztségét vállalta. A Magyar Hiszekegy után *Hardy* vezérkari ezredes, berlini katonai attasé méltatta a leventeintézmény nemzetnevelő jelentőségét, majd *Révész* magyar protestáns lelkész megáldotta a zászlót.

— **Budapesti alezredes hirtelen halála Miskolcon.** *Miskolcról jelentik:* Ádorján Antal alezredes, aki Budapestről érkezett Miskolcra, szombaton este betért a Koronaszálló éttermébe. Itt hirtelen rosszul lett és mire az orvosi segitség megérkezett, már meghalt. Szivszélhüdés ölte meg.

— **Halálozás.** Szőllőskislaki *Kármán* Ferenc, a Tanárképző Intézet főgimnáziumának érdemes tanára, tartalékos tüzérszázados meghalt. Az elhunytban *Kármán* Miklós, a Magyar-Cseh Iparbank igazgatója testvérbányját gyászolja.

— **Első Magyar Általános Biztositó Társaság** közgyülése 1938. évi nyereségét 338.379.31 P-ben, az osztalékot 15 P-ben állapitotta meg. A kormányzótestület uj tagjaiként *Kállay* Tibor ny. pénzügyminiszter az igazgatóságba, *Jékey* László a felügyelőbizottságba, báró *Harkányi* Sándor a választmányba megválasztatott. A *Teleszky* János elnöklete alatt megtartott igazgatósági ülésen *Walkó* Lajos ny. miniszter az igazgatóság ügyvezető alelnökévé választatott meg. *Tóth* Geyza jogügyi igazgató vezérigazgatóhelyettesi cimmel ruháztatott fel. *Tóth* Imre, vitéz *Muraközy* Károly és *Huszár* Géza egyetemi m. tanár osztályigazgatókká, *Fényesi* Jenő cégjegyző-aligazgatóvá, *Török* Sándor, *Leidenberger* János, *Kiss* Antal, *Hoványi* János aligazgatókká neveztettek ki.

— **„Nagyhátony-Ujlaki" Egyesült Iparmüvek RT.** közgyülése jóváhagyta az 1938. zárószámadásait, melyek a tartalékalapnak 250.000 P-vel történt javadalmzás után 346.369.49 P nyereséget tüntetnek fel. Ebből részvényenkint *1 P osztalék kerül az Angol-Magyar Bank főpénztáránál kifizetésre.* Beválasztották az igazgatóságba *Iklódy-Szabó* Andor ny. pénzügyi államtitkárt, az Angol-Magyar Bank ügyvezető-alelnökét és *Bortnyák* István bányaügyi főtanácsost. Az igazgatósági ülés *Iklódy-Szabó* Andort alelnökké választotta meg. Nagy sajnálattal fogadta *Lantos* Ernő vezérigazgató megmásithatatlan elhatározását, hogy a vezérigazgatói müködéstől visszavonul. Vezérigazgatóvá *Bortnyák* István helyettes vezérigazgatót nevezték ki.

— **A Magyar-Cseh Iparbank RT.** igazgatósága megállapitotta az intézet 1938. évi mérlegét, mely 40.672.77 P összegü leirások után 50.653.41 P nyereséggel zárult. Az igazgatóság a május 31-iki közgyülésnek javasolni fogja, hogy a tiszta nyereség, a tartalékok megfelelő dotálása mellett, uj számlára vitessék elő.

— **Katona Béla: Magyarország Közgazdasága 1938-ban.** Gazdasági életünk minden évben nagy érdeklődéssel várja *Katona* Béla évkönyvét. A közelmult torlódó eseményei csak fokozhatják a várakozást, amit a most megjelent hatalmas évkönyv ezuttal is minden irányban kielégit. Mélyenszántó történelmi tanulmány a felvidéki területek visszacsatolását követő izgalmas politikai eseményeket foglalja össze és alkalmat ad a szerzőnek arra, hogy *a rendezésre váró nagy gazdasági kérdéseket erőteljesen megvilágitsa.* Az adatok tömegével tárja fel devizagazdálkodásunkat, pénz- és hitelügyeink állását, az áru- és értéktőzsde alakulását, ismerteti 25 országgal lebonyolitott forgalmunkat és kereskedelempolitikai helyzetünket, de az u. n. *egykezek terjedését és müködését is.* 11 kereskedelmi csoport speciális kérdéseit, 20 iparág helyzetét világitja meg. A 600 oldalas könyv kötve 10 P.

CSÁKY M. CALIBAN

k i á l l í t á s a

1994 február 25-március 11-ig

a Liget Galériában

megnyitó 1994 február 25-én 19 órakor

nyitva 14-18 h-ig, kedd szünnap

Lóska Lajos

Bp. Felsőzöldmáli út 61-65.
1025

F.k.: Reszler Erneszti

LIGET GALÉRIA 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 5.

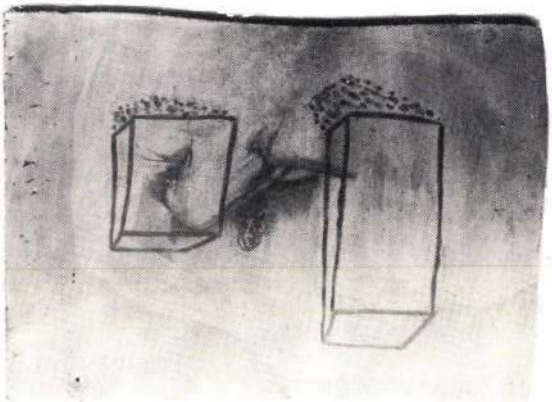

CSÁKY MC

A. G.: EROTIKA ÉS SZEXUALITÁS

UJ MŰVÉSZET 1996, 1-2, 82-83

Bálint Aladár

Az expressionizmusról

Nagy/Graf. III – 1922. 142-146. K.

VÍZPRÓBA

WATER ORDEAL

XIII.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

CSÁKY M.C.

kiállítása

Megnyitó: 1995. szeptember 5-én 18 órakor

Megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

CSÁKY M. Caliban

Vasárnapi Hírek
1992. okt. 30.

Pénteken Csáky M. Caliban kiállítását a Fiatal Művészek Klubjában (Bp., Andrássy út. 112.) este 7 órakor nyitják

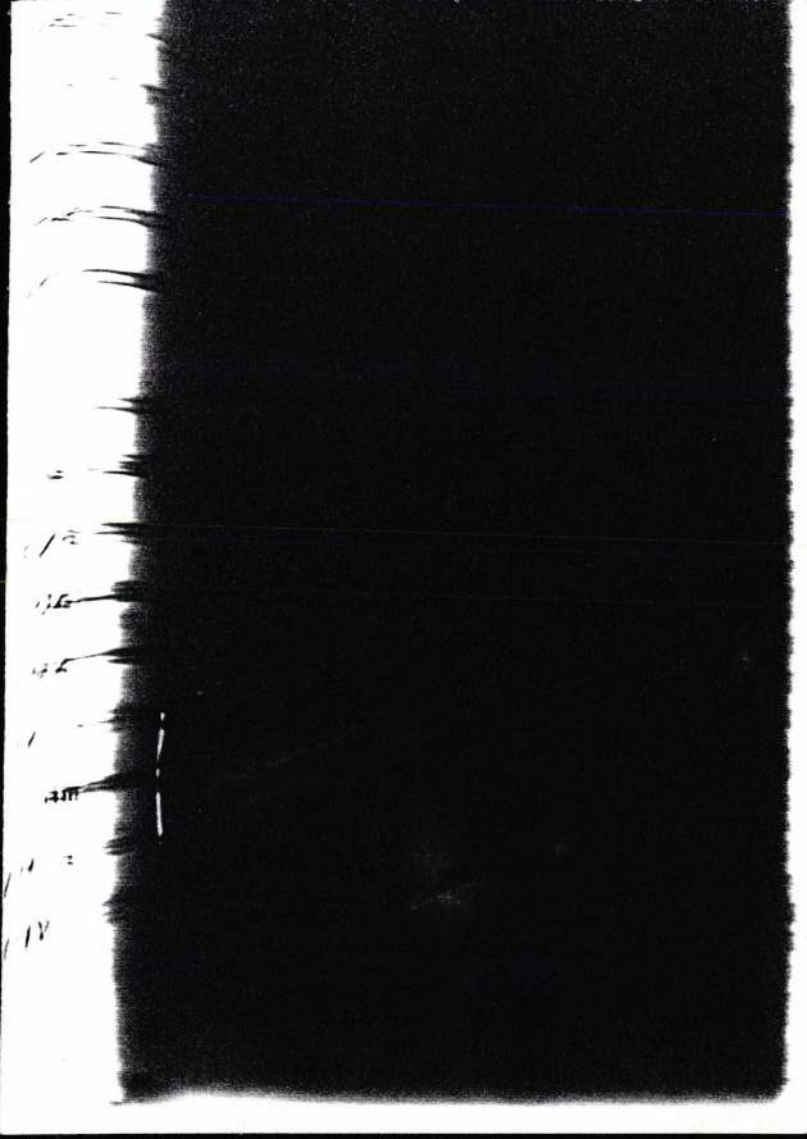

Óbudai Pincegaléria
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

Csáky Marianne kiállítása

Megnyitja 2005. szeptember 13-án 19 órakor
Bán Zsófia

Megtekinthető szeptember 14-től október 2-ig
hétfő kivételével 14–18 óra között.

NKA – NKÖM, Fővárosi Képzőművészeti Alap

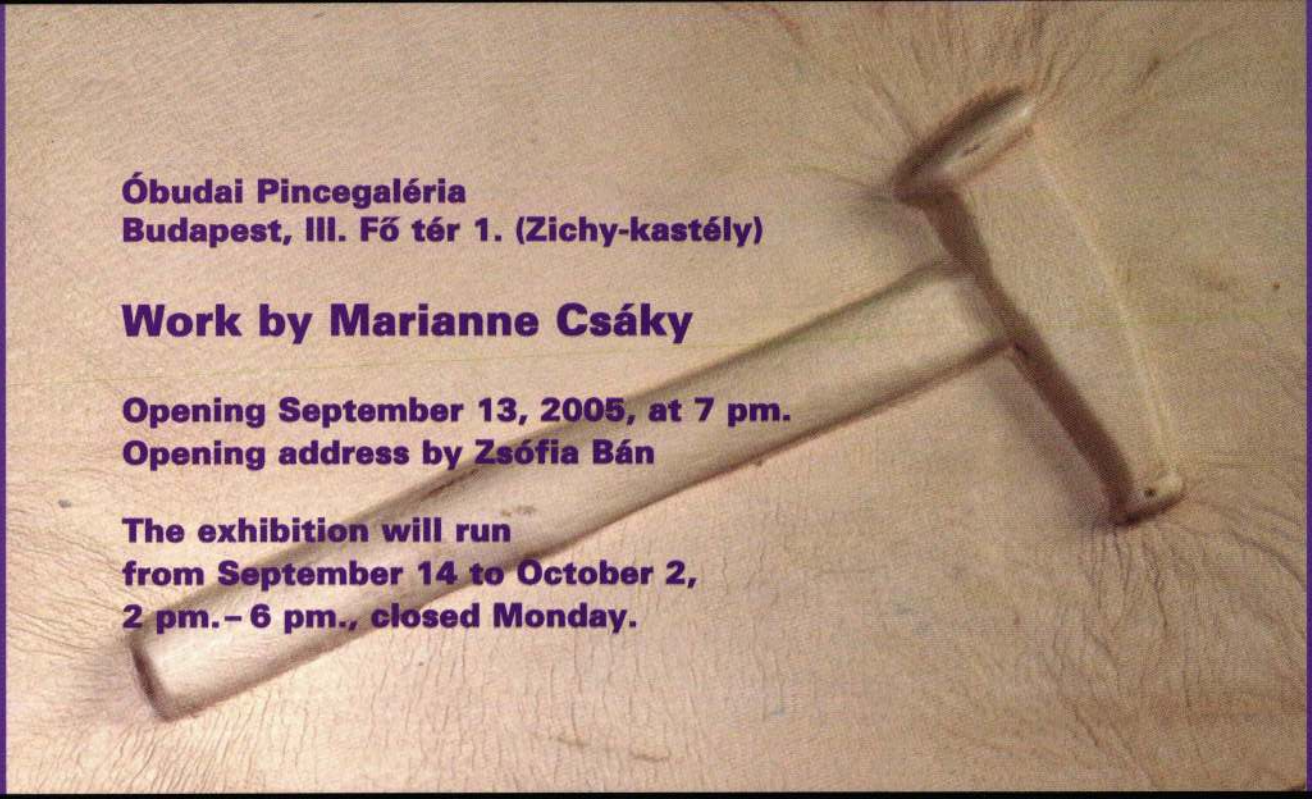

Óbudai Pincegaléria
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

Work by Marianne Csáky

Opening September 13, 2005, at 7 pm.
Opening address by Zsófia Bán

The exhibition will run
from September 14 to October 2,
2 pm.– 6 pm., closed Monday.

CSÁKY M. C.

A Fiatal Művészek Klubja

meghívja Önt

1995 február 8-án 19 órára

CSÁKY M. C.

kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja

Kovács András Bálint

Fiatal Művészek Klubja, Fehér Kiállító

1062 Budapest, Andrássy út 112. Tel.: 1318858

Nyitva szombat-vasárnap kivételével naponta 10-18 óra között.

A kiállítás február 27-ig tekinthető meg.

The Young Artists' Club
has the privilege of inviting you
to attend the formal opening of the exhibition of

M. C. CSÁKY

The opening reception will take place
at 7 p.m. on 8 February 1995

The reception will be opened with a speech
by András Bálint Kovács

Young Artists' Club, Fehér Kiállító
1062 Budapest, Andrássy 112. Tel.: 1318858

The exhibition is open from February 8 to February 27.
The hours are: Monday through Friday 10 a.m. to 6 p.m.

CSÁKY M. CALIBAN

k i á l l í t á s a

1994 február 25-március 11-ig

a Liget Galériában

megnyitó 1994 február 25-én 19 órakor

nyitva 14-18 h-ig, kedd szünnap

Markoja Csilla

Bp. Hevesi György 46.
1156

LIGET GALÉRIA 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 5.

F.k.: Reszler Erneszti

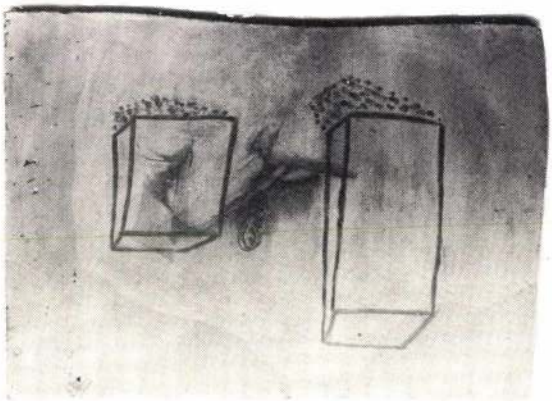

A Fiatal Művészek Klubja
meghívja Önt

1992. október 30-án 19 órára

CSÁKY M. CALIBAN
kiállításának megnyitójára

Fiatal Művészek Klubja, Galéria Társalgó
1082 Budapest, Andrássy út 112. Tel.: 131-8858

A kiállítás november 16-ig tekinthető meg.

CSÁKY M. CALIBAN

The Club of Young Artist
has the privilege of inviting you
to attend the formal opening
of the exhibition of

M. CSÁKY, CALIBAN

The opening is to take place
at 7 p.m. on 30 October 1992

Club of Young Artist, "Galéria Társalgó"
10882 Budapest, Andrássy út 112. Tel.: 131-8858

The exhibition is to be closed on 16 November 1992

VÍZPRÓBA

WATER ORDEAL

XIII.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

CSÁKY M.C.

kiállítása

Megnyitó: 1995. szeptember 5-én 18 órakor

Megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

CSÁKY M.C.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegaléríában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

Ø Csáky Mária

Föö. képt.

Germek-képmás, vief

...n a műemlékek orsz. bi-
... fölterjesztésére fogom
...i:

... 1902 én augusztus hó 29 én.
...minister helyett.

Zsilin

államtitkár

...orsz. Bizottságának.

CSÁKY Marianne szobrász

A STudió'90 kiállitáson látható szobráról

VADAS József: Egyesület. =
Élet és Irodalom, XXXV.évf. 2.sz. 1991 12. p.

gyorsitó lökést: az állandó
kotások felől egyrészt, a fia-
másrészt. Az elöbbiben nagy sze-
mnon, Somogyi József, Kerényi
ga Imre munkásságának; a fordu-
lékmü megalkotásától számitható
a Szántó Kovács-emlékmü, a Med-
un, a Csontváry-siremlék "konzse-
sz döntő áttörést jelentett
an megrekedt szobrászatunkban,
Szinházbeli mozaik pedig a mu-
ntően. A Fiatalok munkásságában

CSÁKY Marianne

P.SZÜCS Julianna: Neveletlenek : Studió kiállítás az Ernst Muzeumban. = Népszabadság, XLIX. évf. 5.sz. 1991 január 7. 8.p. ill.

táblafestészetre utaló f
vészete távolról kapcsol
és cirkuszképeihez, mely
jelentős tradiciói vanna
kivül vidámnak tünő, a "
dolkodásra késztető, új
jellegzetesen mai jelensé
ka, Moldova irásainak e n
1971, Madárkereskedés, 19
ható egy korszakával Gy.M
1965/, jóllehet újabban a

CSÁKY MARIANNE

P.SZÜCS JUlianna: Mindenütt jó, de legjobb sehol : Ki ne maradjon: febrár. = Népszabadság, XLIX. évf. 47. sz. 1991 február 25 8. p.

[illegible] 1991
Bp., Francia Intézet Galériája, Kiállitása

CSÁKY MARIANNE szerzőként

SZEGŐ GYÖRGY: BOSZORKÁNYOK PÉDIG VANNAK

KRITIKA 1996, 3, 45-46

Vág Istvánné
gazdasági igazgató

CSÁKY Mariann

kiáll.,Fiatal Műveészek Klubja, 1992
ism.KŐTAI József: Fiatal művészek tárlata. = Magyar Nemzet, 1992. november 7. 10.

bször elmondtam, a Kafkát [illegible]
agyalt dolog, az absztrakt [illegible]
azt a szociálpszichológia [illegible]
ogy a Musil ugyanazt meg[illegible]
mert az konkrétebb, és [illegible]
te [illegible] Joyce-t, tényleg az[illegible]
akkor Rilkét, Jiyce-t, [illegible]
ia irodalomból, hát ott [illegible]
Verlaine-t, az ilyeneket, [illegible]
lyan volt, hogy én retten[illegible]
ziumban végigolvastam az [illegible]
és hát a .....
bb elmondtam ezt, hogy az [illegible]

Jean-Luc Cronel,
a Magyarországi Francia Intézet igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

1991. február 4-én 18 órára

CSÁKY MARIANNE
kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja
Kovács András Bálint

Francia Intézet Galériája
Budapest VI., Szegfű u. 6.

Nyitva szombat-vasárnap kivételével naponta 15–18 óra között.
A kiállítás február 28-ig tekinthető meg.

97.10.29 Csáky Mariann

A teremőr nénik zavara

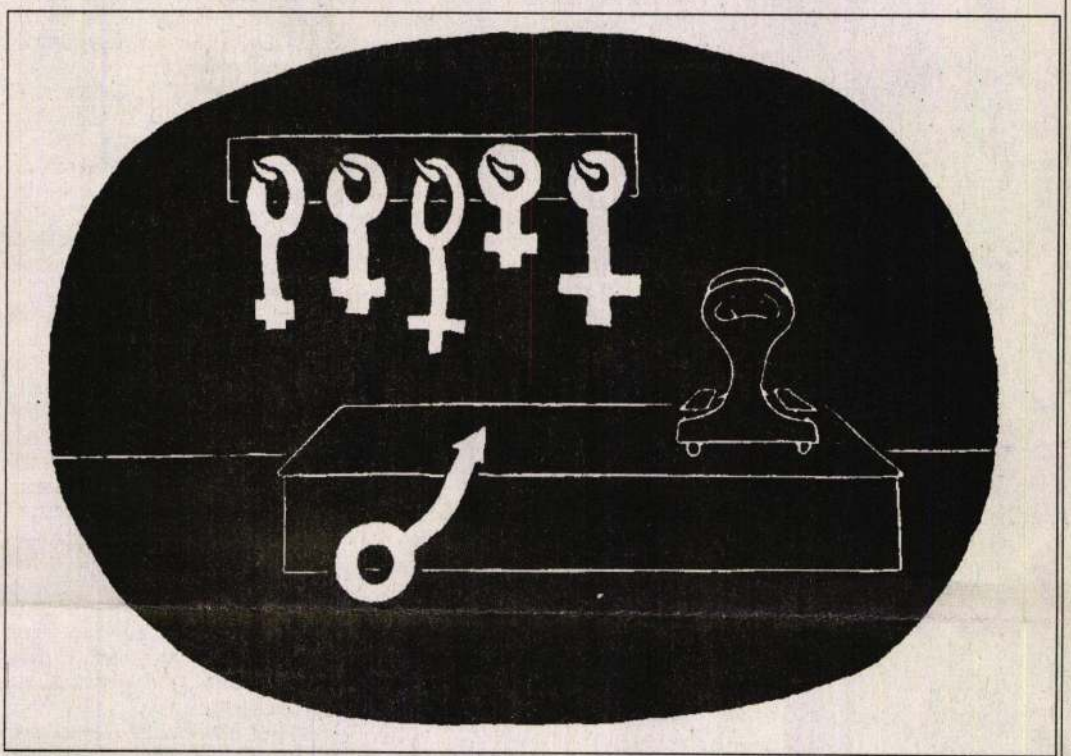

Egy alkotás a szalonképesebbek közül

A kiírás szerint csak 18 éven felüliek látogathatják a Budapest Galéria Lajos utcai kiállítótermében megnyílt erotikus tárlatot, amelyet a Független Képzőművészek Ligája szervezett A nagy motívum címmel. A liga további hat kiállítással szeretné körüljárni a szexualitás máig feldolgozatlan témáját, a közeljövőben minden tagműhely megtartja majd a magáét. Ez itt most az első, a Látványtár tematikus összefoglalója.

A tárlat tehát a 18 éven felülieké, bár a kamaszok valószínűleg nem jönnének annyira zavarba a látottaktól, mint a teremőr nénik, akik bizonyos termekbe csak akkor bátorkodnak beoldalogni, amikor már az utolsó látogató is távozott – bár odanézni valószínűleg akkor sem mernek. Fiatalságuk korában, a szocreál virágzása idején még más volt az erotika maximuma a képzőművészetben. A kiállítás legharsányabb darabjától, Csáky Mariann orális aktust ábrázoló festményétől például szinte félnek.

A Látványtár, hagyományaihoz híven, nemcsak a magas művészetek szférájából válogatott, bekerültek a kiállításba amatőrök, dilettánsok alkotásai, sőt természeti képződmények, mindennapi használati tárgyak is. Csak így sikerül rádöbbenteni a nézelődőt, hogy az erotika tulajdonképpen az élet minden területét átitatja. Ott rejtőzik a kulcsban és a kulcslyukban, az ellobbant gyufaszálakban és az Eiffel-toronyban is. A kiállítás hatására egy időre erotizálódik a világ, a látogató bármiben hajlamos lesz felfedezni a nagy motívumot. Amikor kijön, nem tudja eldönteni a terem előtt meredező hamutartókról, hogy kiállítási tárgyak-e, vagy tényleg csak azért vannak ott, hogy elnyomja bennük a csikket. Sőt az ujjai között tartott csikk is, ugyebár...

Cs. L.

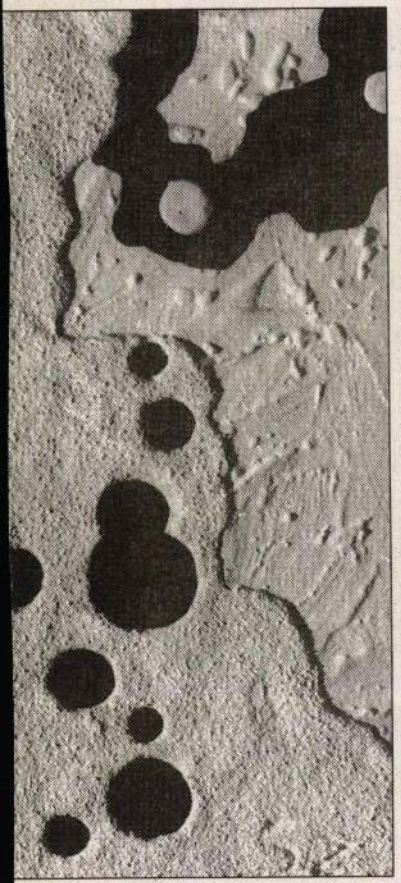

kiállítása november 18-ig várja az szeti Múzeumban (I., Budavári Pa- „A" épület)

m- **MAGYAR TELEVÍZIÓ TECHNIKA-**
ek **TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYE** (IX., Len-
kk hossék u. 35.) A televízió négy évtizede
te- képekben és gépekben. Videobemutató,
működő kamerák.

ÚJ- **MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI**
gé **MÚZEUM** (VIII., Ludovika tér 6.) Ember
öt- és természet Magyarországon – történe-
ti ökológiai kiállítás. Halász Iván vadá-
nc szati kiállítás. Kiállítás a kiállítóról – té-
cí- nyek és hangulatok a Magyar Termé-
szettudományi Múzeum történetéből.
JM Kőbe zárt tanúk – bemutató az Őslénytár
1.) kincseiből. Kihűlt világ – kiállítás a múmi-
zo- ákról. Nem hervadó virágoskert – bemu-
tató az ásványtár kincseiből. Természet
– Magyarországon – Subecz Gyula víz-
(I., festmény-kiállítása. Az erdők védelmé-

ÓBUDAI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY (III., Fő tér 1.) Kispolgári szecessziós enteriőr a Kőszegi-hagyatékból. Játéktörténeti kiállítás kicsiknek és nagyoknak. Békásmegyer múltja – életmódtörténeti kiállítás.

OPERA GALÉRIA (VI., Andrássy út 22.) Bod Éva keramikusművész karácsonyi kiállítása.

ORSZÁGOS FÖLDTANI MÚZEUM (XIV., Stefánia út 14.) Magyarország ásványkincsei. Magyarország földtörténete. Ősvilági lábnyomok. A magyar földtan története. Lechner Ödön-emlékkiállítás.

ORSZÁGOS IDEGENNYELVŰ KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÓTERME (V., Molnár u. 11.) Réti Zoltán festőművész kiállítása Mikszáth Kálmán születésének 150. évfordulója alkalmából.

ORSZÁGOS MŰEMLÉKVÉDELMI HIVATAL (I., Táncsics M. u. 1.) A székelyföldi Szentföld templomai címmel Sebestyén József fotókiállítása.

ORSZÁGOS MŰSZAKI MÚZEUM ÖNTÖDEI MÚZEUMA (II., Bem József u. 20.) Kiállítás a Sóstói Nemzetközi Kisplasztikai és Éremművészeti Alkotótelep munkáiból.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR (Budavári Palota, F épület) Bácskai Napok. Megyetérképek a Széchényi Könyvtár Térképtárában (1723–1950). Pesty Frigyes emlékezete című kiállítás. Kell a jó könyv című kiállítás.

PARLAMENT GALÉRIA (V., Kossuth L. tér 9.) Korponay Margó festőművésznő kiállítása.

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM (V., Károlyi Mihály u. 16.) Petőfi és kora. A Károlyi-palota története. Réti Zoltán akvarellkiállítása. A pénzügyminiszter reggelije című grafikai pályázat anyaga.

POSTAMÚZEUM (VI., Andrássy út 3.) Postatörténeti állandó kiállítás.

RÁKOSPALOTAI MÚZEUM (XV., Pestújhelyi út 81.) A palotai nagytemplom száz éve.

RÁTH GYÖRGY MÚZEUM (VI., Városligeti fasor 12.) Keleti műgyűjtés Magyarországon a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum tükrében. Japán buddhista művészet.

RÁTZ STÚDIÓGALÉRIA (VII., Madách I. u. 3.) Kortárs magyar képzőművészek műalkotásainak kiállítása. (A galéria szombaton és vasárnap zárva tart.)

RÉKAI GALÉRIA (V., Galamb u. 5.) Bukrán Edit keramikus iparművész munkái. László. Lucia asszony és Kleinné szerepében: Mikes Lilla.

KORONA PÓDIUM (I., Dísz tér 16.) 30-án 19 órától Miniszterein költői I. Vendég: Lotz Károly. Közreműködik: Csavlek Etelka, Vukán György, Szakály György (balettművész).

MERLIN SZÍNHÁZ (V., Gerlóczy u. 4.) 29-én és 30-án 19 órától Szegény Dániel – a Thália Társaság előadása. 31-én 20 órától és 4-én 22 órától Klubszínház: Agatha Christie: Gyöngyöző cián – vacsoraszínház.

MŰCSARNOK (XIV., Hősök tere) Így s ekképp tovább – válogatás az elmúlt 40 év főiskolás diploma- és vizsgafilmjeiből: 29-én 18.30-tól Jeles András, Bódy Gábor. 31-én 18 órától Multimediale 5 – Nemzetközi Videoművészeti Díj 1997-es nyertes alkotásainak bemutatkozása.

RÁTKAI MÁRTON KLUB (VI., Városligeti fasor 38.) 29-én 18 órától Stúdióklub. 30-án 18.30-tól a Független Magyar Írók Szövetségének estje – Barátainkra emlékezünk: Bertha Bulcsu, Fodor András, Kibédy Ervin. 31-én 18 órától Egyszemélyes háztartás – Szigethy Emma sorozata egyedül élőknek.

STÚDIÓ „K" (IX., Mátyás u. 9.) 29-én 19.30-tól Stúdium – főiskolások filmjei. 30-án 20.30-tól Dévényi Ádám – közérzeti dalok. 31-én 19.30-tól Hólyagcirkusz – etno-opera-buffa.

ÚJPEST SZÍNHÁZ (IV., Tavasz u. 4.) 4-én 19 órától Alfonso Paso: Mennyből a... hulla – krimikomédia két részben. Rendező: Radó Denise.

BULI VAN

ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐKÖZPONT (VII., Almássy tér 6.) 29-én nosztalgia táncest. 31-én Afro Fesztivál '97 gálaest. 1-jén Tudósok az AIDS ellen – koncertek, előadások az AIDS-ről. 2-án Sirtos görög táncház. 3-án Rece-fice (délszláv, bolgár, görög) táncház. 4-én Romanyi Rotá cigány táncház.

ARATÓ DISCO (V., Váci u. 33.) 31-én Mystery Train Rockabilly Band. 1-én az Acapulco Rock 'n' Roll együttes koncertje.

BANÁN KLUB (III., Mátyás király út 13-15.) 1-én Arco – etnojazz-koncert.

E-KLUB (X., Népliget) 29-én Blind Myself, God Dethroned (NL), Brain Damage (I), Six Feet Under (USA) koncertek. 30-án Halloween Party – Az ördög éjszakája – belépés jelmezben díjtalan.

CSÁKY Marianne

P.SZÜCS JUlianna: Mindenütt jó, de legjobb sehol :
Ki ne maradjon: febrár. = Népszabadság, XLIX. évf. 47. sz. 1991
február 25 8. p.

Bp., Francia Intézet Galériája, Csáky Marianne kiáll.1991

CSÁKY MARIANNE 1124 Budapest, Mártonhegyi u. 50/E

CSÁKY Marianne

1959-ben születtem.
1985-ben diplomáztam az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Dolgoztam bőrrel, fával, textillel, agyaggal, gipsszel; készítettem festményeket, metszeteket és rajzokat, amelyekkel többek között az 1988-ban összeállított verseskötetemet illusztráltam. (kiadatlan)
Eddig két csoportos kiállításon vettem részt.
Gyerekkorom óta, amióta csak vissza tudok emlékezni a gondolataimra, csodálkozással szemléltem azt a komolyságot és igyekezetet, amellyel az emberek gyermekeiket szinte születésük pillanatától próbálják felkészíteni az életre. Az a különleges gondosság, amely a gyereknevelésben megnyilvánul, és később az önnevelésben, önnemesítésben folytatódik azt sugallja, mintha az emberi nem minden egyes egyede a halhatatlanságra készülődne, és mindaz, amivé válik egy soha véget nem érő öröklét tartalma lesz.

I was born in 1959.
I graduated from the Human Course of the „Eötvös Lóránd" University in 1985. I've made paintings, engravings and drawings, with which I illustrated my book of poems (not published yet).
I've had two joint exhibitions.
Since my childhood and since I can remember my thoughts, I've been amazed at the effort and earnestness of people in how they try to prepare their children for life right from the start. This special care that persists in raising a child, and later on in teaching and refining ourselves suggests that every single soul is trying to prepare himself for immortality, and everything one becomes is the part of a never-ending eternity.

Az élet ugyanakkor véges. (Tehát teljesen mindegy lenne, hogy hatvan év vagy akár hatszáz év.) Körülnéztem, és ez a nevetséges és egyben nyomasztó meghasonlottság áradt felém abból az emberi kultúrából, ami körülvett. Azóta figyelem és próbálom felfogni, hogyan mozog.
Nincs tehát semmi különösebb oka sem értelme annak, amit csinálok. Én ezzel töltöm el ezt a hatvan évet.

At the same time, life is not endless. (So it would be absolutely indifferent whether it's sixty or six-hundred years). I've looked around and the human culture around me reminds me of this ridiculous and depressing contradiction. Since then I've been watching this and trying to understand its movements.
So there's no special reason of or sense in what I do. This is what I spend my sixty years on.

CHILF MÁRIA 1032 Budapest, Szőlő u. 78.

1966-ban születtem Marosvásárhelyen.
1989 óta élek Magyarországon.
Tagja vagyok a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
Jelenleg a Magyar Képzőművészeti Főiskola hallgatója vagyok.

I was born in 1966 in Marosvásárhely.
I've been living in Hungary since 1989.
I'm a member of the Studio of Young Artists.
Currently I'm a student of the Hungarian College of Fine Arts.

Egyéni kiállítások/Individual Exhibitions:

1984. Apollo Galéria, Marosvásárhely
1990. Óbudai Pincegaléria, Budapest

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1986. „Művészet Ma I.", Hilton, Budapest
1987. „Művészet Ma II.", Budapest Galéria, Budapest
1989. „Mamü", Szentendrei Képtár, Szentendre
1990. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat, Salgótarján
„Ecce Homo", Vajda Lajos Stúdió, Szentendre

VIDEOSPACE BUDAPEST

LIGHTBOX

Csáky Marianne

Eperjesi Ágnes

Keserue Zsolt

KissPál Szabolcs

Ravasz András

Szabics Ágnes

Várnai Gyula

megnyitó *opening*:
2007. november 28.
szerda 19–21 óra *Wednesday 7–9 pm*

megnyitja *opening speech*:
Hegedüs Orsolya, művészettörténész

a kiállítás megtekinthető *on view*:
2007. november 29. – 2008. január 18.
kedd–péntek 13–18 óra *Tuesday–Friday 1–6 pm*
(2007. december 22. és 2008. január 1. között zárva tartunk.)

a kiállítás támogatója:

nka
Nemzeti Kulturális Alapprogram

www.irokezcollection.hu

www.visus.hu

Kerekes Zoltán

H–1092 Budapest, Ráday u. 56., tel.: (+36-1) 784 4090

VÍZPRÓBA

XIII.

WATER ORDEAL

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

Csáky M.C.

CSÁKY M.C.

kiállítása

Megnyitó: 1995. szeptember 5-én 18 órakor

Megtekinthető 1995. október 8-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegaléria

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

GALERIA 56

CSÁKY M.C.

November 7 - December 20

Megnyitó - Opening

November 7 17-19 óráig

A kiállítást megnyitja: Bán Zsófia

Budapest, V. Falk Miksa utca 7. Tel : 269 - 2529

Nyitva: kedd-szombat 12-18-ig.

1755

(7)

227

Csáky Miklós miserukája, sárgás moaré alapján ~~[illegible]~~ aranyhimzéses és levelekkel díszített szalag három sávra osztja. A középsávban gazdag ezüst és szines himzés: vázák, virágok, levelek. Renne: JOANNES SIMOR RENO: 1871. Mag. 103 cm. Magyar munka 1755 körülről.

Csáky Miklós gróf primás (1751–1758) birtokából.

Lepold: Adatok, 39 l.

Csernyánszky 90 l.

Esztergomi főszékesegyházi kincstár

Ø Csáky Miklós

hgprímás mise-
ruhája -

Csáki Pál, bányász fafaragó

Tatabányán, az országos bányászfafaragó táborban készült mű.

Csáki Pál munkája

Dolgozók Lapja, 1980. szept. 4.

MAGYAR HÍRLAPTO
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csáki Pál

1969 NOV 21

NÓGRÁD

Salgótarján

— SZABAD IDEJÉBEN SZOBROKAT KÉSZÍT Csáki Pál Nagybátony-Bányavároskában. A Felszabadulás úti lakásban készült alkotások egyre ismertebbek a város és környék lakói között.

CSÁKY RENÉ

Atelier Joseph Csaky et Renée Csaky

Gravures, dessins, gouache, peintures.
Cent quinze platres originaux avec droit de tirage a huit exemplaires.
Oeuvres de 1920 a 1960.

Aukció: PARIS, DROUOT, 1978.
Exposition publique le jeudi 9 Mars 1978.
Vente: 10 Mars.

Katalogus, sztl. oldal.
Joseph Csaky: Kat. Nr. 1-144.
Renée Csaky : 115-159.

Csáky Róbert

KOLTAI TAMÁS:

Színház

FÉRFI ÉS NŐ

Mondják, hogy a művészet ugyanazokat a témákat variálja évszázadokon át. Van ebben igazság, hiszen például a születés, a szerelem és a halál ijesztő titkok, amelyeknek újra és újra neki kell gyűrkőznünk, hogy a játék fölfedező erejével a közelükbe férkőzzünk. A legnagyobb titok a férfi és a nő viszonyának misztériuma, amelyet megfejteni lehetetlen, csak megközelíteni sikerülhet. Két, viszonylag új előadás érdekes összehasonlítást kínál e tárgyban. Egy rejtélyes remekműről és egy úgynevezett könnyű, szórakoztató darabról van szó. A remekmű *A kékszakállú herceg vára, Balázs Béla* expresszionista dialógja, amelyet ezúttal nem Bartók világhíres operájaként adtak elő, hanem mint eredeti drámai „librettó", a MU színházban látható. A kommersz darab *A pulóvergyűjtő* című, *William Mastrosimone* kétszemélyese, amelyet a Komédium mutatott be.

Két merőben ellentétes drámai opusz, s a gyökerük mégis egy. Arról szólnak, van-e út lélektől lélekig, át lehet-e törni azokat a korlátokat vagy inkább belső gátakat, amelyek magányra ítélik az embert (asszonyt). Ami A kékszakállú herceg várát illeti, szokatlan, de nem indokolatlan így pőrén, a zene érzelmi-hangulati töltése nélkül prezentálni a Férfi és a Nő párviadalát. (Nem ez az első ilyen irányú kísérlet.) *Árkosi Árpád* rendezésében a nézők két oldalról látják a keskeny, magas dobogót, amelyen a Kékszakállú és Judit párviadala zajlik. Judit az elején nyitott ablakból ugrik a puha levelek borította színpadra, s az ablak rögtön be is csukódik mögötte. Zárt térbe kerülnek így mindketten, s ez a tér csak távolról emlékeztet a Kékszakállú várára. A vár jelkép, a dráma a lélekben zajlik, nem véletlen, hogy Balázs megkérdezi a Prológban: „Hol a színpad, kint-e vagy bent?"

Blaskó Péter és *Zborovszky Andrea* játssza a két szerepet. Blaskó fölséges magányban ül a játék elején, hátát a falnak vetve, várakozva és gyanakodva. Judit a Nő ezernyi eszközével, a kíváncsiság, az odaadás, a hisztéria és a kíméletlen vágy egymást váltó fokozataival igyekszik a titkaiba hatolni. Ahogy a jelképes ajtók megnyílnak, egy-egy keskeny, színes fénysugár önti el a színpadot. Kár, hogy ez a Judit maga nem elég színes, nem elég titokzatos. Zborovszky Andrea kevéssé merész ahhoz, hogy recitálás helyett érzékeltesse a hétköznapi szenvedélyeket és praktikákat. Így nincs igazán héja-nász az avaron, nincs érzelmi sokk, nincs vágyakozás és kiábrándulás a reménytelen kísérlet végén, amikor minden ugyanúgy végződik, ahogy elkezdődött, s a Kékszakállú végleg bezárul örök magányába.

Balázsnál a Férfi a rejtély, Mastrosimone-nál a Nő. Csak nem akkora. Cliff, a kamionsofőr csupán futó kalandra vágyik Rose-zal, az elárusítónővel, ám közöttük is fal van. A kissé durva, borostás lelkű Cliff nem tudja megérteni a visszahúzódó, érzelmes, lelkileg sérült Rose-t, aki úgy gyűjti a beteljesületlen kapcsolatai után a fiúktól elkunyerált pulóvereket, mint azok a női skalpokat. A két fiatal annyira nem való egymáshoz, hogy a bulvárdarabok szabályai szerint kapcsolatuk csakis happy endinggel végződhet. Cliffről kiderül, hogy a lelke mélyén régóta ilyen lányra vágyik, Rose-ról pedig, hogy még működik az egészséges ösztöne. *Gáspár Sándor* és *Kerekes Éva* intenzív játékától kap mélységet a butácska darab. *Taub János* úgy állította színpadra, mintha a legnagyobb misztériumok egyikét akarná megfejteni.

CSIKI LÁSZLÓ:

Televizió

Nyilvános merevedés

Készít Juszt László egy *Nyitott száj* című műsort (is) a magyar televízióban. Alcíme szerint ez vita-show. Nem „talk". De nem rossz. Annak rendje-módja szerint megszerkesztett-megvágott nyilvános felvétel, és a „hézagokban" nyilván sok indulat elszivárog. Marad azért bőven. Közérdekű kérdésekről szólhatnak benne szakértők és civilek. És ha már szóhoz jutnak: mondják. Legalábbis addig, amíg szalonképesen, vagy show-szerűen teszik. Vagy ha kivételek.

A lényeg az, hogy az illetők részt vesznek benne. A tanulság leginkább annyi, hogy ki-ki rendületlenül ragaszkodik a véleményéhez, amelynek kifejtésére meghívták, és ily módon a párbeszéd természetéről is kapunk némi információt. Mármint hogy miképpen folynak mifelénk a szabad dialógus.ok Elfolynak egymás mellett. Úszkálnak benne politikai mellékízek, és átszínezik üledékekből kimosott ideológiák, előítéletek.

Gyakran úgy néz ki, hogy ki-ki, de leginkább a szakértő, nem személyében, hanem saját *képviseletében* van jelen, elhivatottság vagy csak a meghívottság okán. Utóbb olyan is akadt, aki mintha nem is saját nézeteit, hanem a testületét vagy az ideológiáját képviselte volna. Esetleg saját félreértett szerepét csupán.

Legutóbb (január 28-án) arról folyt a szó: szabadok-e a nők Magyarországon a köztársaság kikiáltása után? Egy ideig úgy látszott, arról cserélnek eszmét, milyen a nők orgazmusa a rendszerváltás óta. (Hát nem jobb!)

Donáth László bibliai vétetésű átéléssel megpróbálta ugyan az emberi lét kérdéseként valami magasabb régióba emelni a nemiséget, dr. Veress Pál pedig a biológiai nélységek felé vinni, és találkoztak is ők ketten valahol, valamely kulturális (és kulturált) szinten, mégha nem értettek is egyet. A feminista „kiscsoportok" képviseletében Acsády Judit erre szépen, „alternatív" közhelyekkel felmondta a nőmozgalmi katekizmusok tételeit. Itt már meglegyintett az előre lefektetett vakvágányon dübörgő ideológia szele. Szerinte, teszem azt igaza lehet a doktor úrnak abban, amit mond, az a baj csupán, hogy ezt egy férfi mondta ki, és nem egy nő...

A lelkész igyekezett újólag az emberi lét teljességébe helyezni a szexualitásban és azon túl egymásra találó, egymásért felelős emberpárt, az orvos is az alkati különbözőség egységét látta a szeretkezésben, amikor mindkét fél betölti szerepét, hivatását, megfelel felsőbb rendelésének — de erről aztán kinek a mosogatás, kinek a szakszervezet, kinek felettese zaklatása jutott eszébe. A bibliai kígyó és a tankönyvek felvilágosító szerepéről is szó esett. Nem kevésbé a női magazinokról és az amerikai statisztikákról az emancipáció tekintetében.

Felszikrázott, majd a vágóasztalon kihunyt némi hiteles összeszólalkozás ifjú „civilek" között, és mások mellett megszólalt egy okos asszony, célozva a szexualitásnak a nemek társadalmi helyzetével való kapcsolatára, meghatározottságára, hogy aztán egyenesen ezek kölcsönös befolyásoltságát, az impotencia szorongásos okait említse fel a műsorvezető.

És így tovább. A téma szokatlanságára, kibeszéletlen bonyolultságára utalt, hogy a résztvevők többnyire nem ütköztek, hanem át-

1995. feb. 3

SZUROMI PÁL: **Képzőművészet**

TRIÁSZ

Igen, hárman vannak, akár a mesebeli fiúk. És a maguk módján ők is szerencsét próbálnak, vándorolnak. Hátha a fővárostól távolabb áttetszőbb a levegő, közvetlenebbek és nyíltabbak az emberi, művészi kapcsolatok. Ebből adódik, hogy a múlt esztendő végén Szegeden rendeztek közös kiállítást, a mostani hetekben pedig a tágas, kitűnő világítású Szentesi Galériában láthatjuk *Dienes Gábor, Nagy Gábor* és *Csáky Róbert* festőművészek bemutatóját.

Az utóbbi alkotó mindenesetre feltűnően sok munkával szerepel. Jóformán ugyanannyival, mint társai együttesen. Hogy honnan ez a furcsa aránytalanság? Leginkább onnan, hogy Csáky még fiatal ember, amolyan harminc körüli. Ráadásul Dienes volt a főiskolai mestere. Igaz, ma már kollégák, egyben barátok is. Ámde Dienesnek és Nagy Gábornak már neve, rangja van a „szakmában". Megtehetik hát, hogy maguk mellé, sőt, maguk elé engedjenek egy rokonszenves, szépreményű fiatalt.

Persze, bizonyos alkati, szemléleti rokonság is felfedezhető a kiállítók között. Nem mintha a tanítvány utánozgatná mesterét, netán a másik alkotót. Dehogy. Inkább azt látjuk: mindhárman kiemelt teret biztosítanak a figurális kifejezésnek, az emberi természet vizsgálatának. De szó sincs itt valami konvencionális humanizmusról. Pedig igazában szelíd, kicsit romantikus és lírai hajlamú művészekkel van dolgunk. Ám a valósággal való szembesülés, a kiábrándultság és a szkepszis lépten-nyomon eltorzítja harmonikus, látványos formáikat, s egyféle távolságtartó, ironikus tolmácsolásra készteti őket.

Tényleg: egyszer Dienes Gábort a tévében megkérdezték, miért olyan fáradt, lehangolt örökké. Először csönd, hallgatás, tűnődés. Aztán egy rendkívül találó kifejezés pattant ki belőle. Azt mondta: neki bizonyára lélekrákja van. Innen a melankóliája.

Egyébként a képein sem tagadja meg teljességgel önmagát. Látszólag játszik, torzít és ironizál, közben visszafogott, kifinomult színeivel egy meditatív, szomorkás festőt állít elénk. Aki azonban egyre-másra elbújik parabolikus portréi és szintetikus képzetű angyali-ördögi lényei mögé. Annál is inkább, mivel hűségesen ragaszkodik sajátos teremtményeihez: a távlatokat idéző, manierista sugallatú figurákhoz. Néha tokás, kopasz, lecsúszott szemüvegű fejekkel szembesülünk, máshol meg behorpadt koponyájú alakokkal. Úgyhogy egyre gazdagabbá, differenciáltabbá válik az alkotó vizuális antropológiája. Más kérdés, hogy a fiatalabb Dienes műveiben minduntalan ott volt valami elevenebb szellemi, hangulati frissesség. Most viszont inkább csak a formateremtés mesteri igényességéről beszélhetünk. Ami azért mégiscsak értékőrzés.

Az utóbbi időben Nagy Gábor művészete is jócskán átalakul. Az eddigieknél is szikárabb, rajzosabb képeket teremt, amelyeken egyszeriben az angyalok lettek a főszereplők. De micsoda galád, félelmetes lények ezek! Nem ritkán szúrnak, alakoskodnak, aztán pedig csapdákat állítanak. Akár az emberek. Úgy látszik: az alkotót valami katartikus csalódás érte, és most hanyatt-homlok menekül ettől a fájdalomtól. Közben szecessziós, expresszív plasztikáit is bemutatja e kiállításon. Mintha szűknek érezné a festészet kifejezési zónáit.

Ám az a lényeges: ezek a szobrok minőségi szinkronban vannak legrangosabb festészeti műveivel. Vagy talán le is körözik ezeket (például Létkapu).

Csáky Róbert kimondottan ártatlan, hamvas lelkületű művész ebben a közegben. Neki még nincsen túlságosan határozott alkotói programja, nincsenek elegáns, látványos manírjai. Nem baj. De van tehetsége. Nem is akármilyen. És nem akar idő előtt lehorgonyozni egyetlen kifejezési területen. Ugyanúgy tanulságokat keres Velazqueznél, Goyánál, mint a modern mestereknél. Mintha hiteles támpontokra, bizonyosságokra lenne szüksége.

Mindenesetre otthonosan érzi magát a történelmi atmoszférájú, romantikus városokban. Ahol tere, levegője és kibogozható emberi tartalma van a tárgyaknak, az épületeknek. Amolyan Csontváry-féle nosztalgia ez. És valóban: Csáky fényittas képei mögött a Cédrusok festőjének szellemisége is ott bujkál. Igaz, nála a bravúrosan kezelt reflexes és kevert tónusok dominálnak, akárcsak Bernáth Aurél piktúrájában. Az öblösebb utakon, tereken felbukkanó apró, árnyékokkal tűzdelt figurák pedig Chirico metafizikus létszemléletére utalnak. Mégis szerves, természetes egység uralkodik e képeken. Csáky csak újszerű keretet ad a különféle gyökerű formáknak.

Máshol tömörebb, feszültségtelibb kompozíciókat látunk. Itt már a merész vágásokra, a markáns kiemelésekre kell figyelnünk, nem is szólva az emberi figurák előrenyomulásáról. Ugyanakkor az alkotó kardinális szerepet szán a halmotívumoknak, amelyek az élet, a létezés ősprincipiumát képviselik. Ennek köszönhető, hogy alkalmanként az emberi lények fölé nőnek.

Nem csupán eszközök, hanem erejük, sőt mágikus hatalmuk van. Már csak azért is, mivel Csáky majd mindig esetlegesnek, rútnak és hallatlanul butának mutatja az embereket. Mintha valami észelhárító sapkát viselnének. És itt bezárul a kör. Hiszen e meditatív, kritikus és ironikus felfogás újra csak kohéziót teremt a festői triumvirátus tagjai között.

Pedig voltaképpen két generáció képviselőivel találkozunk. Csakhogy korszakunk művészetében is működik a „nehézkedési erő". Elvégre előbb-utóbb mindnyájan átéljük a lélekrák kórságait.

KAÁN ZSUZSA: **Tánc**

Valahogy másképp

„Olyan, mintha meztelen lenne!" — súgja valaki a hátam mögött a Katona József Színház zsúfolt nézőterén, és igaza van: a rugalmas ezüstszürke sztreccs érzékenyen simul a bőrre; rafináltan emeli ki a női test legkisebb részletét is. A külföldön sokszoros fesztiválnyertes, itthon Harangozó-díjas *Bozsik Yvette* valószínűleg pontosan ezt akarta. Önmagának komponált szólója — szándéka szerint — a nőiesség mozdulatfoszlányokból szerkesztett természetrajza.

Yvette tehát szende és kacér, kihívó és közönyös, máskor mámorosan alélt vagy tanácstalan, tétova vagy épp dacosan ugrásra kész, ám főleg magányos és kielégületlen. Koreográfusként ezúttal az angol kortárs John Lurie monoton s a maga repetitív módján egysíkú zenei frázisaira dob fel egy-egy témát: a női pszichés reflexióit a társtalanság és társkeresés permanenciájában.

Tánctechnikai szempontból azonban valamennyit kibontatlanul hagyja: vagyis jól mozog, de keveset táncol. A szemet persze még így is fogva tartja az éles fénysugárban fürdőző, már-már villanó fénynyalábokká gyorsuló testrészek látványa (a mozdulatművészeti újhullám ismert eszköztárából merítkezve). És még inkább fogva tart a kíváncsiság, hogy az apró rebbenésekből, csípőlökésekből, ütemes nyújtózásokból, bizarr keringőzésből, kecses fejbiccentésekből és vaduló fejkörzésekből kikevert test-beszéd mikor válik, s vajon válik-e egyáltalán test-zenévé... Még ha nem is oly átütő erővel és korszakosan, mint századunk női szólista-bálványai közül például Isadora Duncan elementáris lendülete, Martha Graham fenséges izzása, Judy Jamison negroid szenvedélye, Carolyn Carlson fegyelmezett muzikalitása, vagy — éppen a kortárs magyar színpadon — Ladányi Andrea dekadens költőisége.

De Yvette ezúttal nem sokkol, nem döbbent meg, nem gondolkoztat el. Nem taszít, s mivel exhibicionizmusát nem lényegíti extázissá, különösebben közel sem enged magához. Inkább hosszan, ráérősen építkezik, ezért azután sokáig várakoztat, és sajnos hiába. Lófarkas-formás figurája legfeljebb egy szexuálpszichológusra szoruló kajla kamaszlány fantomképe — korunk Évája helyett.

Hasonlóképp a magányos nő áll a táncest második részének középpontjában is. Némiképp gazdagabb színházi élményt nyújtva, legalábbis a szereplők létszámát illetően. A koreográfusnő ugyanis saját maga, valamint a Szegedi Balett társulatától elszerződött *Bodor Johanna, Fekete Hedvig* és *Péntek Kata* kitűnő adottságaira készítette groteszk etűdjét.

Ők hárman: pompás példányai nemüknek. A „nőies" nők, akik naphosszat kondiznak, aerobikoznak, pipiskednek, rivalizálnak s a rokokó dámák büszkeségével hordozzák nemük ékességeit. Férfi nélkül, egészséges nemi ösztöneiktől hajtva azonban számukra egy „férfias" nő (Bozsik Yvette) nem is jelenthet segítséget... Hogyan éljünk egyedül? — veti fel a kérdést a koreográfia. „Valahogy úgy" — kerüli meg, még a címe is, a válaszadást, miközben az előadók humorérzéke és vitalitása felmorzsolódik a kimódolt, ám nem igazán átgondolt részletek montázsában.

Bozsik Yvette divatos. Divatba jött, mert évek óta magasra teszi a mércét; mert okos és tehetséges. Mert egyéniség, aki többször váltott teamet és irányt csak azért, hogy változó önmagát újra megtalálja. Úgy hisszük, most megint egy ilyen lépés előtt áll. Hogy merre és hogyan, azt neki kell tudnia. Csak az biztos, hogy valahogy másképp...

Csáki Róbert: Éjszaka
22x16, olaj, farost 1998.

Az Illárium Művészeti Galéria szeretettel meghívja Önt és barátait

Csáki Róbert

festőművész

kiállításának megnyitójára
1998. november 26-én 18 órára.

Megnyitja

Mihály Gábor

szobrászművész

A képek december 26-ig tekinthetők meg,
hétfőtől péntekig 10 és 16 óra,
szombaton 10 és 14 óra között.

Illárium

Művészeti Galéria

H-1081 Budapest, Köztársaság tér 15.
Tel/Fax: 210-4883

A Fiatal Képzőművészekért... Alapítvány
adószáma: 18058338-1-42, bankszámlaszáma: 16200010-60079967

Köszönet a Galéria támogatóinak:

Sch
SCHERMANN Villanyszerelőipari és Kereskedelmi Bt.
H-1089 Budapest, Vajda Péter utca 13. Tel/Fax: 210-2866

THE LONDON STORE
THE LONDON STORE &THE KANGOL STORE
Budapest V. Semmelweis u. 14. Tel:337-7453
INFO: 457-1034

MDK

Csáky Tihamérné dr.

Textiliákat készitett a Berlini Nemzt.Kézmű-vesipari Kiáll.-ra.

Cikk: Magyar kézművesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparművészet, 1938. 158.lap

CSÁKY ZSIGMOND
festőművész

Budapest
Országúti ferences temp.
TKM 641

Csákó Tibor, rézplasztika-kérzítő

Egléden, a Dózsa Ifjúsági Klubban működik az ifjú alkotók kollégiuma. A köselmúltban Sapronban, a Pataki István ifjúsági házban járt a kollégium tagjaként Pál Ferenc grafikus, Csákó Tibor rézplasztika-kérzítő és mások.

Mavnelka Tibor, Egléd: - Eglédiek Sapronban.
Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 30.

Csákó Tibor

Sopronban az öntevékeny képző-
művészeti kiállításon szerepelnek
művei: féndomborításai. (említve).

Kisalföld, 1976. okt. 2.

CSÁKVÁR (Fehér megye)

gróf Eszterházy Móric kastélya a Dunántúl egyik legmegkapóbb alkotása. A Bicske felé vezető országútról az uradalmi kertészlakok melletti bejáraton érkezőt sűrű fákkal övezett, enyhén emelkedő kanyarodó út viszi a kastély cour d'honeur-szerűen kiképzett bejárati oldalához, mely a sűrű lombozat közül hirtelen előtünve, lenyügöző látványt nyujt. Előbb a kápolnarész szigorú dorizmusban fogant és mégis oly meleg, idilli hangulatú szárnya (170—171. ábra) fogadja a szemlélőt, hogy tovább haladva csakhamar ráccsal elzárt (56×65 m méretű) szinte siváran egyszerű előudvar fejedelmi előkelősége lepje meg (169. ábra). Bárki is lépjen először e tekintélyt parancsoló kastély elé, bizonyára érzi, hogy alkotója beszédesen tudta kifejezésre juttatni a gróf Esterházy Miklós nádortól (1582—1645) szerzett tulajdon már három századnál hosszabb családi birtoklásának feudális felsőbbségét. A díszudvar hátterében dórrendű oszlopcsarnok alá fut az enyhe emelkedésű felhajtó, melyen keresztül széles előlépcsőn át is megközelíthető a mögötte lévő előterem. Ebbe szorította bele tervezője szokatlan módon és nem is egészen szerencsésen, az ovális karú emeletre vezető főlépcsőt, míg a kerti homlokzat oldalaira helyezett nagyobb termek reprezentacio céljaira szolgálnak. A kastély általános elrendezéséről a 231. számú alaprajz tájékoztat.[16] Déli, már említett kápolnaszárnya szerényebb tömegével és az északi oldalon elhelyezett, fáktól takart színházi szárny, a hozzácsatlakozó istállóépülettel úgy fogja közre a corp de logis kerti homlokzatát (162. ábra), hogy annak uralkodó volta ezáltal csak kiemelkedik. A XVIII. század végének erősen klasszicizáló alkotásával állunk szemben, melynek egyes részein — különösen az ablakkereteken — a mult század elejei átalakítás munkája is látszik. Különös figyelemre érdemes a főpárkányra helyezett ballusztrados mellvéd és a sáslevelekből mintázott oszlopfők kiképzése (168. ábra), melyeknek teljes hasonmását a bajnai Sándor-Metternich kastélyon is megtaláljuk. Ugyan merész be-

állítás volna e meglehetős általánosan használt elemek egyezéséből mélyebbreható következtetéseket vonni, de a helyi közelséget is tekintve nem tartjuk lehetetlennek bizonyos összefüggés fennállását. A kerti homlokzat oszloprendjén levő mellvédben a középen elhelyezett szárnyas címerhordó állatok alatt emléktábla van, mely az építési időt elárulja, mert így szól: JOHANNES COMES ESTERHÁZY DE GALANTHA SIBI POSTERISQUE SUIS HUNC AB URBANO STREPITU SECESSUM E FUNDAMENTIS EREXIT ET INSTRUXIT COOPERANTE CONIUGE SUA MARIA ANNA COMITE PÁLFFY AB ERDŐD MDCCLXXXI.

E szerint a kastély nagyrésze 1781-ből való, de az ekkor épült részt nehéz külön megítélni, mert mint az udvari bejárat fölött olvashatjuk, 1823-ban átalakításon és bővítésen ment keresztül. Építészére nézve adatok nem voltak találhatók. Említésre méltó gondosan ápolt kb. 200 m holdas kertje, mely angol stílusú parkjaink legszebbjei közé tartozik.

A Csala József

hódmezővásárhelyi tálas 1904. hódmezővásárhelyi kiállítás elismerő oklevél.

Kisshinvtálas 199. l.

Kiss L. A hódmezővásárhelyi tálasság tört. Dolgozatok a a Ferenc József tud. egyetem arch. intézetéből Szeged, 1926. 199. l.

664/1934. Sárvárvidéki körjegyzőségtől.

Müemlékek Országos Bizottságának

Budapest.

VI. Aréna ut 41.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

IFJÚSÁGI MAGAZIN

Csala Károly

1975 JÚN

1021

(CSALA KÁROLY)

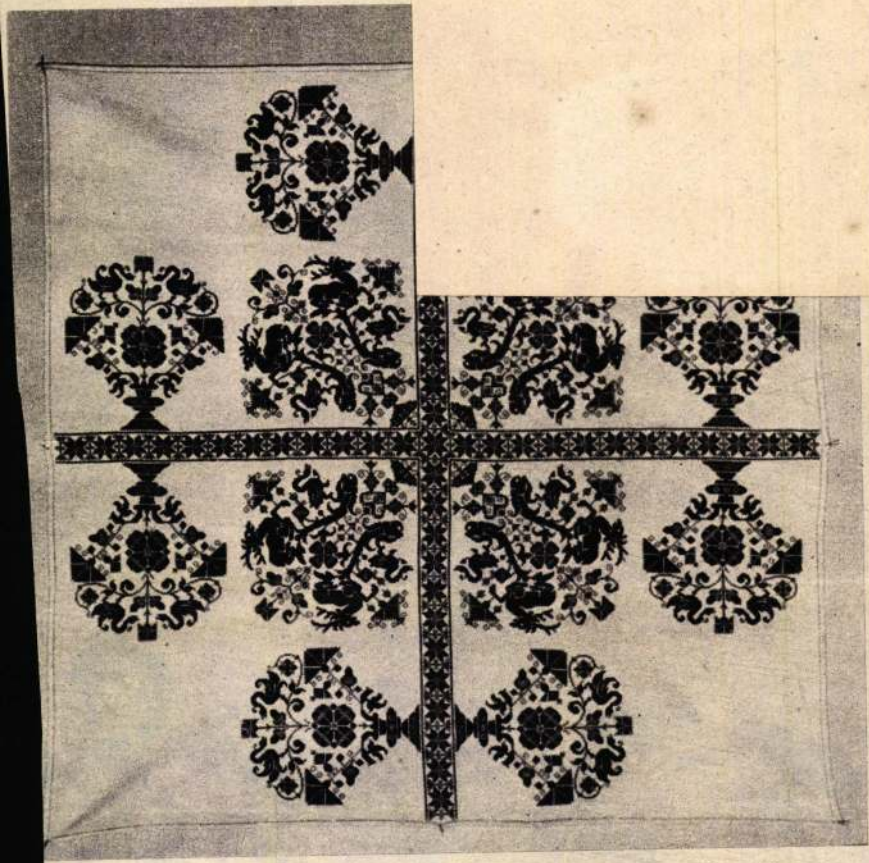

OVÁCS ZSUZSA)

UJDOSÓ IMRE)

Csala Károly, gyermekrajzoló

Szegedi.

Díjat nyert.

— : János vitéz — gyermekrajzok Zr.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 4.

CSALA KÁROLY

Grafikák a Somogyi könyvtárban

CSALA KÁROLY grafikus munkáiból nyílik meg ma, pénteken délután 2 órakor kiállítás Szegeden a Dóm tér 14. sz. alatti Somogyi könyvtárban (MTI)

MAGYAR NEMZET, 2004. JAN. 12. 14.o.

CSALA SÁNDOR

Biennálé Békéscsaba 2002

MEGHÍVÓ

A FIATAL IPARMŰVÉSZEK STÚDIÓJA szeretettel meghívja Önt

CSALA ZSUZSANNA
Üvegtervező

JÁSZAI ALICA BUSCH
Textiltervező

KOLOZSI BEA
Fotográfus

A D A P T Á C I Ó K
című kiállításának megnyitójára
2000 május 16 – án, 17 órára

a kiállítást megnyitja:

D. UDVARY ILDIKÓ
Művészettörténész

CSALA ZSUZSANNA

Helyszín: **FISE GALÉRIA**: Bp. V. Kálmán Imre u. 16.

A kiállítás létrejöttét támogatták:

MAK
NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA
HUNGART
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM
FŐVÁROSI KÖZGYŰLÉS KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA
MAOE
BELVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL
AJKA KRISTÁLY KFT
FISE

A kiállítás megtekinthető: május 16 – 26- ig, hétfő – csütörtök: 10 – 17 óráig, péntek: 12 – 15 óráig

CSALA ZSUZSA

Magyar Iparmuzeum
Ezredfordulón 2003
123. p.

1/.

MDK

Csalai Déry Béla, festöm.
1870-1932 v.33

Munkálkodásának csak egy részét szentelte a müvészetnek, idejének és erélyének nagyobbik részét a müvészetek adminisztrációja foglalta le. Fáradhatatlan szervezö volt, nemcsak mint a Nemzeti Szalon igazgatója, hanem külföldi kiállitásaink legtöbbjének rendezöje is. -Régebben a Szalon vándor kiállitásaival keresztül-kasul járta az országi.

Déry Béla.
Magyar Müvészet.1933. 31.1.

MDK

Csalai Déry Béla, festöm.
1870-1932 v.33

Elöadásokat tartott,cikkeket irt, agitált a m
müvészet propagálása érdekében. Mint mükritikus
is müködött. Söt kiadott egy költeménykötetet is.
Ezerkezü ember volt. -Rendesen csak a nyarat
használhatta fel a saját müvészete gyakorlására.

Déry Béla.
Magyar Müvészet.1933. 31.1.

MDK

Csalai Déry Béla, festőm.
1870-1932 v.33

Nyaranta a Balaton mentén festette tájképeit v. valamely külföldi uton, Svédországban, Velence v.Hollandia valamely festöi részletét.A Képzömüv. Föiskolán kevés időt töltött, tudását föképpen önképzésnek köszönhette. Impresszionista volt mint fest "Muzeumkert télen" s más képein derekas eredményeket ért el.

Déry Béla.
Magyar Művészet.1933. 31.l.

MDK

Csalai Déry Béla, festöm,ig.

Budapesten szül.187o.máj.16-án. Atyja ügyvéd vol
Első rajzoktatást Szemlér Mihálytól kapott, a bel
városi reáliskolában. Azután Münchenben, Berlinb
ben töltött néhány évet./Elözöleg Székely Bertala
tanitványa volt a Képzöm.Föiskolán./- Föleg grafi-
kával /comlapok, plakátok,litografiák/ foglalko-
zott.1896 óta Bpesten müködött s évente nagyobb
külföldi utra indult./Bejárta jóformán egész Eu-
rópát./

Déry béla.
Magyar Müvészet.1933. 31.1.

5/.

MDK

Csalai Déry Béla, festöm.ig.

1904-ben titkára lett a Nemz.Szal.-nak 1910-töl az igazgatója. -1902-ben lépett elöször a nyilvánosság elé.

Holdas este a mezön c.képével.Pasztell.Nemz.Szal Azóta minden évben szerepelt valamely kiállitáson. Minden nyilvános gyüjteményünkben van töle egy-két kép.- A legutóbbi időkben szivbaja támasz s hirtelenül véget vetett életének.

Déry béla.
Magyar Müvészet.1933. 31.l.

Csalai Kegl Kastély
(Fehérvm)

Kegl repr.

Károly János

Fejér vármegye
törtenete. III. k.
Székesfejérvár 1899.
261. l.

bevágásokban a mo-
rn culturréteg alatt ró-
ai födélcserép-töredé-
ekből alakult mintegy
lábnyi réteget, s ez a-
tt hamuval vegyes,
zintén oly vastagságú
öldréteget találtam,
nely utóbbin alól vas-
ag márgás agyagré-
teg fekszik, mely kavi-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 OKT 2
PEST MEGYEI HIRLAP

Csollák Mihály

7

1021

ZEBEGÉNYI UTCA

CSOLLÁK MIHÁLY FESTMÉNYE

Monológ a rendelőben

.... Doktor úr kérem, az utóbbi időben egyre jobban romlik a szemem. Nem, nem olvasás közben, Kettős látásom van, doktor úr! Azt hiszem, így mondják ezt maguk orvosok. De az az érdekes, hogy csak munka közben. Ne tessék viccelni, doktor úr! A feleségemet mindig egy darabban látom, belőle nincs kettő... Kérem én újságíró vagyok. És rendkívül zavar munka közben, ha egy pasassal beszélek, néhány perc múlva már kettő ül velem szemben. Ugyanaz az ember, de két feje van. Aztán hol az egyik beszél, hol a másik. Ne tessék nevetni, nem mondok én badarságokat. Mehettem volna panaszommal az idegosztályra is, de nem diliztem be, azért jöttem a szemészetre, mert a látásommal van baj... Tessék csak figyelni, elmagyarázom... A főnököm, mondjuk, kiküld egy gyárba, hogy hozzak információt arról, hogyan teljesítik a tervet, miből, mit gyártanak, meg milyeneket. Es akkor én beszélgetni kezdek az igazgatóval vagy a főmérnökkel, és egyszercsak előjönnek a látási zavaraim. A Pasas mondja a szöveget, sorolja az adatokat, zsonglőrködik a tervszámokkal. Minden amit mond, csodaszép. Azután már a másik fejet látom, amely az ellenkezőjéről győz meg. Drága elvtársam — halkítja le hangját — (igen, ez én vagyok!), az utóbbiakat azért ne írja meg, ezt csak mint magánember árultam el önnek. Érti ezt, doktor úr? Tudja, milyen kellemetlen ez? Az ember jegyzetel, jegyzetel, és akkor rászólnak, hogy az istenért, ezt nehogy megírja az újságba. Összezavarodik előttem minden, írjak, vagy ne írjak, mert nem egyezik a szöveg. Az első pasas szövegét meg lehet írni, de a másikét nem. Például, hogy hol milyen fafejek ülnek és dirigálnak, ki kinek a pártfogoltja, meg hogy az illetőt

Mentálhig

Holnaptól ezúttal nyolcadízl rendezik meg a szentendrei egé ségnevelési napokat. Az első előadásainak és vitájának témája *mentálhigiéne.* Mit is jelent e kán hallott szó, s mit kell tudn róla? Kérdéseinkre *dr. Hárdi ván* Pest megyei ideggyógyász orvos válaszol:

— Honnan ered a mentálhigi kifejezés?

— Elsőként ezt a szóösszetételt gyógyult amerikai elmebeteg, C *ford W. Beers* használta, akit pszichiátriai intézetek kezelési pasztalataiból kiindulva a lelki, s lemi, elmebeli egészség megőrz nek jelölésére használta a szót. ókori latin mondás tükrözi legj ban tartalmát: *Mens sana in cor re sano...* ép testben ép lélek.

— Mit tudunk a lelki egészségr

— Megdöbbentően keveset. emberek többsége lassan megszol

RÉMÜLET

Csollák Mihály

A tököli képzőművésekör tagjai házi tárlat keretében találkoztak első ízben a közönséggel. Bakallár István tanítványai: Csollák Mihály, Domján István, Szigetvári Attila adottságai jók.

Losonci Miklós: Kiállítóterunkben.

Pest Megyei Hírlap, 1977. szept. 20.

Csalkovics János

ujhelyi kőfaragómester 1839-től készítette részben a debreceni városháza kőfaragó munkáit.

Zoltai Lajos dr. A debreceni városháza negyszázéves tört – Debrecen, 1931. 14. l.

Életkép.

A bevonulás.

Az előtérben látható
tesz jelentést, mig a csapat
és a gyerekek nézik. A háttér
Felirata:

DAS EINRÜCK

alól balra: Kleine Militair-T
jobbra: Herausgegeben

Szines kny., mér. a v

140-95.

Megyvá

Csalány Béla

festő

Archép

1916 Omkt

Műcs. kiáll, 1909 től

Pipics 111. l.

Chendélet

1914 Omkt

1915-16 Omkt

1920-21 Omkt

Caillaux.

Cahinet noir (kabiné moár). A levelezés titkos ellenőrzésére szolgáló hivatal, először XIV. Lajos alkalmazta.

Cahouban (fr. kabusson). Természetes (többnyire gúlaszerű) alakjában csiszolt és foglalatnál díszítésre használt drágakő. Az en C.-kőszerűleg foleg reteges lávafélét alkalmazzák, amilyen a macskaszem, csillagszem, holdkő stb.

Cailliaud (kajjó), *Frigyes* (1787—1869). Olasz származású angol szolgálatban. E.-Amerika felfedezője. (1497.)

Cabral, *Pedro Alvarez* (1460—1526). Vasco da Gama sikere után indulva utánatvan, felfedezi (1500-ban) Brazíliát. (1500.)

Cabriolet (fr. kabriolé). Rekkenedő, könnyű, egylovas kocsi. (L. *Car.*)

Caccini (kaccsini), *Giulio* (1550—1618). Olasz zeneszerző. Az opera-műfaj kezdeményezőinek egyike.

Cache-nez (fr. kasné), orrtakaró; kendő a nyak, orr és száj betakarására.

Cachin (kazsén), *Marcel* (* 1869). Tanárból lett országgyűlési képviselő, a francia kommunista párt vezére.

Cachirozás-cachirozott (fr. kas-), a. m. borítani, bevonni. A cachirozásnak különösen

Caecilius Metellus-ok. Római plebejusi család. Legnevezetesebb tagjai: *Q. (Caecilius) C. M. Numidicus* Kr. e. 109-ben consul; sikeresen harcolt Jugurtha ellen, ami ellene szóló lázadást idézett elő. *C. (Caecilius) C. M. Pius*, a Marius és Cinna pártjának és Sertorius ellen harcolt. Adoptio útján az ő fiává lett *Quintus C. M. Pius Scipio*, aki unokája volt egy *P. (Cornelius) Cornelius Scipio Nasicának*, aki *C. M. Macedonicusnak* lányát, *Caecilia Metellát*, nőül vette. Lányát, *Corneliát*, Pompeius vette feleségül, akinek ő 52-ben konzulársa is volt. A thapsusi csata után Afrikába menekült, a thapsusi után öngyilkossá lett.

Caecilius mons. A 7 római halom egyike.

Caen (kán). Város Normandiában, 54.000 l.

Caesar, mint cognomen l. *Julius Caesarok*. Claudius óta a római császárok egyik címe. Ebből származik a német Kaiser, az orosz car, a magyar császár.

Caesar az Rubiconon. Caesar a Rubiconnál, lat. közmondás: azt jelenti, hogy koncz elhatározás előtt áll valaki.

Caesarea. Afrika É.-i partján, a mai Algeriában, Algeritől Ny.-ra a régi Jol helyén II. Juba által épített város (ma Sersel).

Csalány Béla. festő, sz.
1879. Bpesten, hol nin verze-
ti tanulmányait meg-
kezdte. Azután) Münchenben
(két ezig) Hollósy Simon
majd Nagybányán Ferenczy Ka-
roly tanítványa volt.
Tanulmány utan járt Berlin-
ben és Hamburgban. †
1923-24. délamerikai kör-
uton volt, amos arcké-
pet festett s Buenos Aires-
ben minveiből koll kiáll-
tást rendezett. Festette
Kállay Zoltán, Vázsonyi
Vilmos, Verebély, Vere-
bely Tibor s masszare-
képeit.

† Az első
világhábo-
ruban a
a hadtört
csoport-
bankapott
veöztárt.
A Múcsar-
nok 1918-ik
téli tárla-
tán a
Weisz Manfred díjat nyerte

Késképe a Fő-
Tört. Múzeum-
banvan.

Budapest, 193

19379

1	Chl. erny v fojó sve		2/40	

FIZETVE

121 — Müller és Berger

Kiszolgálta :

A gond	Falu vése	Szentendrei utca	A mese	Pihenő
	1918-19 Omkt	1921 Omkt	1924 Omkt	
1920 Omkt		1939-40 Omkt		1924 Omkt
	1922 Omkt	1942 Kinterem	1932 Omkt	
1922 Omkt	1923 Omkt	1943 Omkt (2)		1929-30 Omkt

Falurészlet	Anya és lánya
1919 Omkt	
1923 Avive	1922 Omkt

Lajstr.

1.99
1 köt. 8°

Dvořák
Max

Katechismus der Denkmalpflege

(Kunsthistorisches Institut der k. k. Zentral-Kommission für Denkmalpflege)

I–IX. + 1.–139.

Csalány Béla, festő Budapesten. A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel szerepelt:

1909—10. téli kiáll.: Apósom, tanulmány, ~~olajf.~~ — Tanulmányfej, olajf.

1912—13. téli kiáll.: Arczképtanulmány, ~~olajf.~~ — Önarczképtanulmány, olajf.

1913. tavaszi kiáll.: Regélő leányka, olajf.

1914. tavaszi kiáll.: Csendélet, I olajf.

Kiáll. tárgymutatók.

1915-16 téli Csendélet II, of

1916 tav: Arckép, of

1916-17 téli: Kis kacér, of

1917-18 téli: Eső után, of

1918 tav: Ysaszegi utca / Vázvölge ősszel } of

1918-19 téli: Gyengélkedő / Falu vége I } of

1919 márc. Hadvis. mův.
Falurészlet I
Holdas éj
Nyár derekán
Csendes falu
Anyám I } of

1919-20 téli Délutáni foglalkozás / Kiszdelmes játék } of

1920 tav. A gond I. of

1920-21 téli: Babfosztás
A kis torkos
Csendélet III
of

1921 ősz Közös bánat
A kis tudós
Vág völgye
trentendrei utca I
of

1922 jub. Himző nő
A gond II
Maji
trentendrei részlet
of

1922 ősz Merengés
Varró nő
Cigány neged I
Falu vége II,
Anya és leánye I
of

1923 tav Elhagyott tanya
Dömösi utca
Falu vége III.
Erdő mellett
Műhelyben
Horgoló lány I
of

folyt. ./. fordíts!

M. Mūcz-Ćrt

1940-41 (Mūcz)

Erdő eleje, of

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁG
309-1909.
ét. IV/19.

A vallás és közoktatásügyi m.
39880.sz.a.kelt és a IX.ker.a
ténck ma

Utasitom az állam
rajztanár által a Keresztfal
zépkori falfestményekről kés
raja és 2 drb fényképért jár
/:1100:/ K-át a nevezett raj
Országos Bizottságának elnök
fizessen ki és tárcán terhér
adáskép számoljon el. Budape

1909

C s a l á n y i B é l a .

I.ső Ungvári kiáll.

Levél jött hazuról, olaj
Levélolvasás, olaj

1914. Tavaszi kiáll.

Nagybányai liget, olaj
Piacrészlet, olaj

1914. Téli kiáll.

Falusi konyha, olaj
Gömöri táj I olaj

1915 ápr.-máj.
Gömöri táj II

1918. Téli kiáll.

Dombos táj, olaj
Tabáni részlet, olaj

1927. Tavaszi tárlat

Tabáni udvar, olaj
Tükör előtt, olaj

Csalany Béla

Nemzeti Szalon

Napkányai jub. kiáll 1912

Ligeti részlet I-II

Zazai partre napugyatakor

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
310-1909
ét. IV/19.

A vallás és közoktatásügyi
39882 sz.a.kelt és a IX.ker
ténekl

Utasitom az álla
lom helyreállitásához szüks
sága részére- Tóth Béla müé
jazása fejében Egyezerkettő
szágos Bizottsága elnökének
és tárcám terhére a fent me
moljon el. Budapest, 1909.
sából: dr. K. Lippich Elek

Csalány Béla

Öreganzony of.

Szeged 1917

Dr. Szentiványi Gyula
ügyvéd

Budapest.

XI. Karolina út 16.

AWIWA Univ. Hal.

1923 jan

Falu részlet II
Dömösi utcarészlet
Téry parasit
Horgoló lány II
Elgáynepad II

of

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M.

190 8 évi 17129 számv. sz.

III/c. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának
és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

Báró F O

a müemlékek or

A bodrogszentesi

1907 évi 14702 sz.rendelettel

128434 sz.rendelettel kiutal

államsegélyről bemutatott sz

Csalány Béla

festő

Műterem 93. sz

(2) XXXII. csop. kiáll. Eat

(1942) jul.

olajf. Szentendrei utca III

Szentendrei Duna mellett

Cigányleány

---

(1) 1938 okt. Vörösberényi táj

kisbíróék háza

Ónarchép II

of

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**

címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

GMÜKE

1942 jan. III. Dunaparton of

1943 ápr. IV. trentendrei u. ~~IV-V~~ of

1943 szept-okt. V.
Mesemondó kislány
Marcsa néni udvare
kisvárosi utca
) of

1944 febr.-marc
kártrevető lány
Napos utca trtendrin
) of

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
311-1909
ork. IV/19.

A vallás és közoktatásügyi m
37434 sz.a.kelt és a IX.ker.
ténck m

Utasitom az állam
gos Bizottsága részére dr. C
tól megvásárolt és alsó-feh
fénykép vételára fejében Eg
szágos Bizottsága elnökének
kötelezettsége mellett fize
megjelölt alnaplóban kiadás
április hó 7. A miniszter me

Aukc.

Árv. Csarn

1927 máj. 38. Nehéz gondok, of

1936. 4. rk. Tan. fej, of

1941 szept. 99. Olvasó fiú, of

1942 dec. 105. Pihenő lovak, of

MüRKV

1948. VIII. Tehén jászol előtt
of

37434/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, mult hó 18.-án 194 sz. alatt kelt fölterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1909. április hó 7.

A miniszter meghagyásából:

Csalány Béla

Börtsök-Réti:

A nagybányai mintelep
Ind. kiáll. katal.
Nbánya, 1912

Nagybányai h. A. 1912

89
123

l

1912.

University extension VI. 66.

Galány Béla

életrajz

irod

Gókássy 70. l.

Aut. Bpest 1879

ágyúk látszanak; az előtérben
örök temető kötik le figyelmünket;
alom is ég, jobbra épületek tünnek
ndatszalagon:

. Die Vestung és befejezése: I.

22.5 : 31.8 cm.

CSALÁNY *Béla*, festő, * Budapest 1879. Münchenben és Nagybányán Hollósy Simonnál tanult, azután Budapesten telepedett le és gyakran állította ki képeit a Műcsarnokban.

1923—25. délamerikai körúton volt s ez alkalommal ott számos közéleti nagyság arcképét festette.

É. G. I. 2154

Kossuth Lajos:

Derékon alól, szem közt,
nyegjét fogja s baljában ira
jusza s körszakála ősz. In
aranyzsinórzású s hajtókáj

„LUIGI KO
balra a körenynél: „L. Per
alól balra: „FEDERICO BA
s jobbra: „LIT. PIETRO GIANI

Könyomat, az alak

Lthra 85

NB. Halálakor ár

Csalány Béla

festő

Élet. arch

Gell. Madarén:

104. l.

3 évtized tört

életrajzokban

1932

Ter

ÉLESD
MAGYARORSZÁG
11 XI. 14. 18
C

Europa
Lap és Konyvtergesztö

Budapest
Rothermere u 12.

Csalány Béla

Őz a műcsőrethen.
(Bpest, 1941)

Kézimunkázó leány. Csalány Béla olajfestménye.

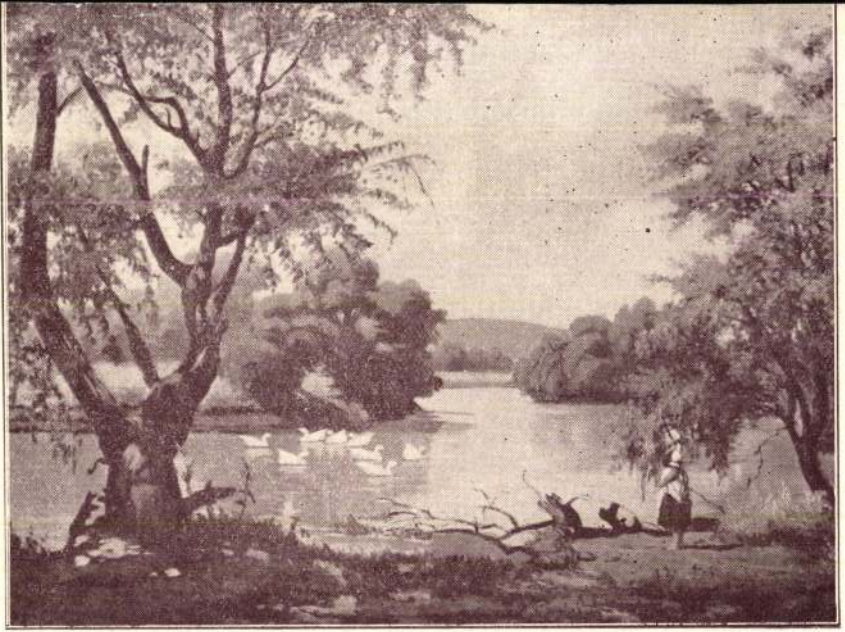

Folyó partján. Barsi Bronecz Ferenc olajfestménye.

Csalány Béla

Önarckepe repr.

Szefeltlex 133. l.

Élet. arck.

u. o. 510. l

KARDOS

KÉPKERET ÉS L

BUD

VIII., Rökkszilárd

VII., Wesselényi-

V., Báthory-u

V., Légrády Kár

II., Margit-kö

XIV., Rosnyák-

Csalány Béla
festő

L. Kondrey-kentirányi

320. l.

Nagyvárad V. 187.

Szalay Béla

1.

Ujvidék

179. 1.

Galamb Béla

Nagybánya k. k. 1912

89

Telep, honorisi öskön VI. 185.

Csalány Béla

Nagyhányai k. k. 1912

123

✓

XV. 17.)

Urmutatá, (a trencsení v. Rath. plébá-
niatemplomé VI. 241, 242.

Csalány Béla

~~Bosnay István~~

~~Brodszky Sándor~~

~~Bruck Lajos~~

~~Conrad Lenka~~

~~Csakai-Wagner József~~

~~Csalány Béla~~

l. Mü-és Régiségkereskedő Vállalat VIII. aukció. 1948. máj

Kassa, rodostói Rákóczi ebédlőház.

43

ágos Bizottsága

ny { száma: 19
kelte: VI.28. 19 43
s beérkezése: VI.28. 19 43

ek száma:

elintézett szám:

áma:

záma:

Csalány Béla

L. Arv. Csarnok 97. aukc.
Kat.

U. az 99. aukc. Kat.

2882.

Csalány Béla

l.

Arv. Csarnok 105. aukc. Eat.

Kunzitay: Szilágymegye

Csallány* Béla

Árverési Csarnok aukciós kat.

38. sz. 1927. máj. ✓
39. sz. 1927. okt. ✓
40. sz. 1927. dec. ✓
41. sz. 1928. febr. ✓

* Csalaújnak is írva

947

Ismeretlen olasz mester a XVIII. századból.

Luca Cambiaso festő képmása.

Rm.

K. 1.

99 m, 65 sz.

Csalányi Béla

1914. dec. kiáll. Nemzeti halon
Falusi konyha, olapp. 400.–
Gömöri táj, olapp. 300.–
már előbb is többször kiállított.

1915. ápr.-máj. kiáll. u. o.
Gömöri táj, olapp. 250.–

1918. dec. kiáll. u. o.
Dombos táj, olapp 4000.–
Tabáni részlet, olapp. 2000.–

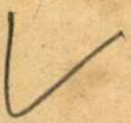

Malonyai Rastély V. 162.

Csalány Béla

festő, Mücsarnok

1931. tav. kiáll. 249, 248 V

1931/32. téli kiáll. 219. V

1932. tav. tárl. 55, 306, 382 V

1932/33. téli kiáll. 240, 309 V

Csalány Béla festő

Petardy u. 4. Műcsarnok

1929/30. téli kiáll. 366. 560.

1930. tavaszi kiáll. ~~69, XI~~

48.

(19. l.) 62, 68

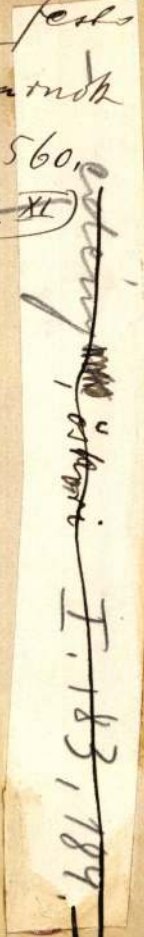

~~Csány~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~I. 183, 184. – V. 185, 191.~~

1904. II. 11.

Hódmezővásárhely (78/1904)

Katlekovics műve.

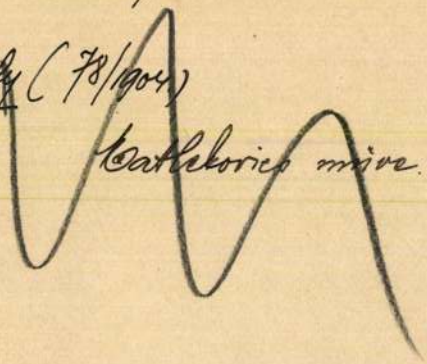

Csalány Béla

Munczarnok.

1926. őszi kiáll. 265, 593. ✓

Csalányi Béla

1926. téli kiáll. 385, 386, 387 ✓

– 1928. tav. kiáll. 382, 389 ✓

Peterdy u. 4 ✓

1928/29 téli kiáll. 446, 459.

Ékszer bronzból VI. 126

Galánty Béla

Műcsarnok
1914. tav. kiáll. - 334 ✓
1915-16. téli kiáll. 267 ✓
1916. tav. kiáll. 211. ✓
1916-17. téli kiáll. 283. ✓
1917-18. téli kiáll. 147 ✓
1918. tav. kiáll. 221. 257 ✓
1918-19. téli kiáll. ✓
1919. hadvinelt műv. kiáll 87, 94, 106, 115, 137. ✓
nem volt karácsonra
1919-20. téli kiáll. 356, 366 ✓
1920 ~~tav~~ 1920-21. téli kiáll 67, 213, 281 ✓
1921. ősz kiáll. 232, 368, 444, 459 ✓
1922. jub. kiáll. 5, 70, 277, 287 ✓
1922. ősz kiáll. 282, 284, 285, 287, 288. ✓
1923. tav. kiáll. 350, 361, 362, 656, 660, 661. ✓
1924. ősz kiáll. 72, 75, 90, 282 ✓

Szabó Márton dr. ref. főgimn. tanár

81. 155.

Családyi Béla MDK

Elhagyott tanya, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Csalán B.

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítása - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir 1931. III 19.

Csalány Béla festő

Szerepel a Nemzeti Szalon Nagy
Tavaszi Kiállításán

Pesti Napló 1927 VI. 16.

Csalány Béla

Erdő eleje, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Csalán Béla MDK

Babfosztás, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla

Erdő eleje, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 16.1.

MDK

Csalány Béla

Csendélet

A tavaszi tárlat eredménye. Művészet 1914. 282.l.

MDK

Csalány Béla, festöm.

571. Arcképtanulmány. Olf.

Képzöm. Tárc. 1912/13. Téli kiáll. Kat. 75.1.

MDK

Csalány Béla

Képzőművészet 1929. 16. sz. 27.l.

Csalány Béla MDK

Maxi, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Csalány Béla

MDK

Szentendrei részlet, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállítás

Csalány Béla MDK

Himző nő, olf.

Mücsarnok 1922. jubileumi kiállitás

Csalány Béla

MDK

A gond, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállítás

Cslány Béla

MDK

Regélő leányka, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

MDK

Csalány Béla

Szentendrei utca, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok. 1921.nov. 22.l.

Csalány Béla MDK

Vasárnap délután, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla

Vág völgye, of.

Az 1921. évi őszi kiáll. tárgym. Mücsarnok. 1921. nov. 21.l.

MDK

Csalány Béla

A kis tudós, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 19.1.

MDK

Csalány Béla

Képzőművészet 1931. 41. sz. 142.l.

MDK

Csalány Béla

Közös bánat, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 13.1.

MDK

Csalány Béla, festőm.

az V.-ik teremben látjuk képét, melyen őszi akkordokat üt meg, azonkivül ház - és utcaképét.

Műcsarnok. - Kiállitás.
Művészet.1918. 5.l.

MDK

Csalány Béla

Részt vett a Nyolcak kiáll.-on.

Művészet, 1918. 54.l.

MDK

Csalány Béla, festö,

fenti müvész egy jó képpel szerepel.

Chroniqueur:
Mücsarnok.- Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf. 26. sz. 28.1.

Ostrava Dolní Vítkovice.

Celý závěs celé jeho nabídky uzavřel.

Obvyklé denní:
Mírné ráno. - Celý týdnel.
Nejvyšší tlak. 28. ms. 28.1.

Csalány Béla MDK

Küzdelmes játék, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Csalány Béla

Délutáni foglalkozás, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Csalány Béla

MDK

A kis torkos, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállítás

Csalány Béla MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Csalány Béla MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

MDK

Csalány Béla, festöm.

említésre méltó müvel szerepel.

/gy./: A Mücsarnok téli tárlata.
Képzömüvészet. 1929.16.sz. 25-28.l.

MDK

Csalány Béla, festöm.

Önarcképtanulmány. Olf.

KMTárs. 1912/13. Téli kiáll. Kat.85.1.

MDK

Csalany Béla festő

Résztvett az 1916.évi tav.tárlaton.

KMT 1916.tav.kiall.

Csalány Béla

MDK

Este, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Csalány Béla

Művével nevepel a Műcsarnok Téli Tárlatán.

P. H. 929. XII. 24.

Csalány Béla

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

MO. 1950. III. 15.

Csalány Béla

Olajképekkel vezetel a „Műtekem" csoport kiállításán

Magyarság 1937 X. 12

Csalány Béla

Képe nekejnek a „műtekem"
őszi kiállítósán

Lyság 1937 X. 10

Csalányi Béla

Hazai Művészárlók Egyesülete a Téli Tárlaton vásárolt "Pihenő" c. képét sorsolta.

PH.929. XII.22.

Csalàny Béla

Műcsarnok téli tárlatán "Öreg malom" c. képe szerepelt.

PH: 929. XII. 24.

Csalány Béla

MDK

Szántás, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Csalány Béla

MDK

Déli pihenő, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Csalány Béla.

Tájképe szerepel a Műcsarnok téli kiállításán. (említve.)

Budapesti Hírlap, 1928. dec. 16.

Csalány Béla.

Műre szerepel az orn. magyar képző-
művészeti társulat téli kiállításán.

Esti Kurir, 1928. dec. 16,

Csalány Béla

MDK

Falusi suszter, olf.

Miecsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Csalány Béla MDK

Szentendrei napsütés

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

MDK

Csalány Béla

Képzőművészet 1931. 41. sz. 143.l.

Csalány Béla

MDK

Gyengélkedő, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

Csálány Béla MDK

Falu vége, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla

Tabáni udvar

A Műcsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 80.l.

Csalány Béla

MDK

Nyár derekán, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Csalány Béla

MDK

Csendes falu, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Csalány Béla MDK

Falurészlet, olf.

Műcsarnok 1919 Hadviselt művészek kiáll.

Csalány Béla

MDK

Holdas éj, olf.

Mücsarnok 1919. Hadvislet müvészek kiáll.

Csalány Béla MDK

Anyám, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Csalány Béla

MDK

Kis kacér, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Csalány Béla MDK

Küzdelmes játék, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Csalány Béla MIK

Délutáni foglalkozás, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla

Képzőművészet 1931. 41. sz. 142.l.

Csalány Béla

MDK

Eső után, olf.

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

MDK

Csalány Béla

Művészet 1918. 5.l.

Csalány Béla MDK

Pihenő, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Csalány Béla MDK

Öreg malom, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállítás

Csalány Béla MDK

Malomvölgyi ut, olf.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Cslány Béla

MDK

Ökrös szekér, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Csalány Béla, festöm.

493. Regélö leányka. Olf.

KMT 1913. tav.kiáll. Kat. 71.C.

Csalányi Béla MDK

A hámori tó Lillafüreden, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Csálányi Béla MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla

Nyár derekán, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

14 l.

MDK

Csalány Béla, festő.

Önarckép, of.-

Árv. Közl. 1930 jun.3. rk. sz.- 54. aukc.- 17.1.

MDK

Csalány Béla

Tanulmányfej, of.

Árverési Közl.1937. 2.rk.sz. 81.sz.

2o l.

MDK

Csalány Béla

Szentendrei utca I., of.

" " II. "

OMIKE IV.kiáll. 1943. ápr.

MDK

Csalány Béla

Arcképtanulmány, olaj

KMT 1912/13. téli kiáll. 75 l.

)

mzatos középrizalittal, épült 1846-
itva, jelentéktelen.

n. 1907, 76 l, kép 67 l — Tomber Ilona,

ályon. Földszintes. Később a Ghyczy-

n. 1907, 76 l, kép 68 l

MDK

Csalány Béla, festő.

Szentendrei utca, of.

Szentendrei Duna mellett. of

Cigánykány, "

Mülerem. - 32. Csop. kiáll. - 1942 VII. 12. tól. - Ital.

Csalány Béla

Küzdelmes játék, olaj

Tél

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 19 1.

Csalány Béla
Délutáni foglalkozás, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 18 l.

Csalány Béla
Falu vége, olaj
Anya és leánya, olaj

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov. 21 l.

Csalány Béla
Merengés, olaj

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov. 21 l.

Csalány Béla
Varró nő, olaj
Cigánynegyed, "

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov. 21 l.

Csalány Béla

Gyengélkedő, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 15 l.

Csalány Béla
Falu vége, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 15 l.

MDK

Csalány Béla, festő

Dunapart on.

Omike- VII. Képzőm. kiáll. - 1942 jan. - Tm.

MDK

Csalány Béla, festöm.

83. Olvasó fiu. Olf. 100x99. Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. -97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz. -Kat. 20. l.

Csalány Béla MDK

Faluvége, olf.

Mücsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Cslány Béla MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

Csalány Béla MDK

Gyengélkedő, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Cslányi Béla

MDK

A gond, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Csalány Béla

Szerepelt a Fészek Klub kiállitásán

Cikk: Kiállitás a Fészekben

Pest 1940.dec.22.

MDK

Csalány Béla

Regélő leányka.Olajf.

Képzőm.Társ.1913.tav.kiáll. 72.l.

MDK

Csalány Béla

Vörösberényi táj, of.

Kisbiróék háza, of.

Önarckép, of.

Műcsarnok őszi kiáll. 1998. okt.

Csalán Béla MDK

Babfosztás, olf.

Műcs rnok 1920-21. Téli kiállitás

Csalány Béla MDK

A kis torkos, olf.

Műcsarnok 1920_21. Téli kiállitás

Csalány Béla MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Csalány Béla

MDK

Délutáni foglalkozás, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Csalány Béla MDK

Küzdelmes játék, olf.

Műcsarnok 1919-2o. Téli kiállitás

Csalány Béla

MDK

Borus táj

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

M.D.K.

Csalány Béla: Ebéd. /A müvész tulajdona./

Szinnyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1927.jun.5. 23.sz. Boritékkép.

M.D.K.

CSALÁNY Béla festő

1912-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya,,, Bp. 1954. 329.l.

MDK

Csalányi Béla

Tabáni udvar, of.

Tükör előtt, "

N.Szal. kifil. 1927. jun. 8. 1.

MDK

Csalány Béla

Ligeti részlet, of.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

117 l.

MDK

Csalány Béla

Zazarpartja naphyugtakor, of.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

1o6 l.

MDK

Csalány Béla

Ligeti részlet, of.

Börtdök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.

105 l.

MDK

Csalány Béla

Erdő eleje, of.

KMTárs. M. Mv.ért. 1940-41

16.1.

6

ációs Központ Évkönyve 1956-58-as

d.e. lo órakor tartjuk a Kossuth
/VIII. Muzeum u. 7./.
ára feltétlenül számitunk.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

MDK

Csalány Béla, festö

Tanulmányfej. Olf.

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt. 4. rk.s
28.1.

MDK

Csalány Béla

Szentendrei utca, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

26.1.

MDK

Csalány Béla

Szentendrei napsütés, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 24.1.

MDK

Csalány Béla, festö

Elhagyott tanya.	Olf.
Dömösi utca.	"
Faluvége.	"

Tavasz tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 27,28.1.

MDK

Csalány Béla,

1912-ben az iskolában dolgozott.
1912-ben iskolán kivül is ".

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 89.1.

MDK

Csalány Béla, festö

Erdö mellett.	Olf.
Mühelyben,	"
Horgoló leány.	"

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj.OMKT-Mücs. Kat. 45.1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc, festő

383. Csárda a békához. Olf.

Bp. Mücs.-OMKT. Nemz. Képzőmüv. Kiáll. 1934. ápr. 29.-jun. 17.
Kat. 17.1.

MDK

Csalány Béla

Holdas éj, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
14 l.

MDK

Csalány Béla

Falurészlet, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

13 l.

Csalány Béla
festőművész
69 éves
(szívizomelfaj.)
+1948. I. 13.
Rákoskeresztúri, izr. temető

MNK

Csalány Béla
Pihenő

KMTára 1929/3c. téli kiáll. 24 l.

Csalány Béla

Budai bácsi és lova, olf.

Micsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Csalá[illegible]y Béla

MDK

R.I.-né olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Csalány Béla

Mese, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Csalány Béla MDK

Mezőkövesdi utca, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

MDK

Csalány Béla: Kártyavető leány. olf.
Napos utca Szentendrén, olf.

OMIKE Téli kiáll. A Budai Izr. Nőegylet helyiségeiben. 1944. febr. 21–márc. 19.

Csalány Béla

MDK

Tabáni udvar, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Csalány Béla MDK

Olvasó asszony, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Csalányi Béla
R.I-né

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
23 l.

Csalány Béla MDK

Faluvége, olf.

Anya és leánya, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Csalány Béla

MDK

Varró nő, olf.

Cigánynegyed, olf.

Mücsarnok 1922 őszi tárlat

Csalány Béla

MDK

Merengés, olf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

Csalány Béla

MDK

Dömösi utca, olf.

Faluvége, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

Csalány Béla MDK

Műhelyben, olf.

Horgoló leány, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Csalányi Béla

Rudai bácsi és lova

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,

20 ~~15~~ 1.

tiszti lakóinak emlékét orosz cári kitüntetések kis gyüjteménye őrzi, az 1919. évi felvidéki magyar offenzíva sikereit egy cseh hadi zászló igazolja.

228. kép. *Török citera és rablánc.*

Csalányi Béla

Mese

Tavaszi Tárlat. Miskolc, 1932. április.
7 l.

5. kép. *Kolozsvári*

CSALÁNY Béla ferd.

OMIKE 1909-1944 505
549
563

Csalány Béla

MDK

Erdő mellett, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

Csalány Béla

Képzőművészet 1931. 142.l.

CsalányBéla

MDK

Tehén borjuval, olf.

Önarckép, olf.

Ebéd, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Csalány Béla MDK

Okkerbánya, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Csalány Béla MDK

Borus táj, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Csalány Béla MDK

A mese

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

Csalány Béla

MDK

Pihenő

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

Csalány Béla

MDK

Varró nők

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

MDK

Csalány Béla, festöm.

Mezökövesdi utca. Olf.

Mücs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.20.-jan.17. Kat. 15.1.

MDK

Csalány Béla, festőm.

Tanulmányfej. Olf.

Arv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 19.l.

MDK

Csalány Béla, festőm.

Önarckép. Olf. 40x30 · J.l.j.

Árv.Közl. 1930.4.rk.sz. 55.szám. 07.l.

MDK

Csalány Béla, festőm.

Mesemondó kislány.	olf.
Marcsa néni udvara.	"
Kisvárosi utca.	"

ÖMZsMuz.-OMIKE képzőm.csop. V.kiáll.
1943. szept.24.-okt.17. Kat.

MDK

Csalány Béla, festöm.

Kártyavetö leány. Olf.
Napos utca Szentendrén. "

.Budai Izr.Nöegyl. helyis.-ben OMIKE képzöm.csop.téli
1944. febr. 21.-márc.19. Kat. kiállitása.

Csalány Béla

MDK

A gond, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Csalány Béla MDK

Okkerbánya

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

MDK

Csalány Béla

Anyám, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

15 l.

MDK

Csalány Béla

Csendes falu, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

14 l.

Dr. CSALLÁNY DEZSŐ (Szentes, 1903. nov. 10. - Nyíregyháza, 1977.márc.28.)

Régész, múzeumigazgató. Csallány Gábor, a Csongrád Vármegyei Múzeum alapító és igazgató fia. 1914 és 1922 között a Szentesi M. Kir. Állami Főgymnázium tanulója volt. Katonáskodás után 1926-1929 között a Szentesi Járásbíróságon vállalt közhivatalt. Előbb államtudományi doktorátust szerzett a szegedi, majd a régészet tárgyköréből filozófia doktorátust a budapesti egyetemen (1933). Ezután a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Néprajzi Múzeum gyakornoka volt, ösztöndíjas a bécsi Naturhistorisches Museumban. 1936-1944 között a szegedi Somogyi-könyvtár és Városi Múzeum őre, majd igazgatója volt. Katonai szolgálatából és hadifogságából hazatérve Közép-Európa avar kori lelőhelyeivel foglalkozott, elkészítette azok teljes jegyzékét. 1954-től 1972-ig, nyugdíjazásáig a nyíregyházi Jósa András Múzeum igazgatója volt. Igazgatósága alatt indította el a Jósa András Múzeum Évkönyve köteteit, a Szabolcs-Szatmári Füzeteket. A megyei múzeumi szervezetek létrehozásán és a tájmúzeumi hálózat kiépítésén fáradozott sikerrel. Csallány Dezső, a régész a népvándorláskor kutatásának Európa-szerte ismert képviselője volt. A Fólia-Archeologica-ban, a Dolgozatokban, az Archeológiai Értesítőben, majd a világháború után az Acta Antiquaban jelentek meg közleményei. Első dolgozata, doktori disszertációja a kunszentmártoni avarkori ötvössírról készült. A koraavarkori edények összefoglalása a Dolgozatokban, tanulmánycsokra a Szegedi Városi Múzeum Kiadványai 1943-ban megjelent kötetében a Dél-Alföld gepida lelőhelyeiről látott napvilágot. A szegedi, szentesi múzeumokban őrzött leletanyagra támaszkodó kutatásai hozták meg számára az igazi tudományos sikert. Kutatásainak összefoglalása kandidátusi disszertációja (Archäologischse Denkmaler der Gepiden im Mitteldonaubecken, 1960), amely, egy évvel később az Akadémiai Kiadó gondozásában jelent meg. E könyvet több mint húsz helyen ismertették s Csallány Dezsőt több európai tudományos társaság is tagjává választotta. Munkásságát magas állami, társadalmi kitüntetésekkel is elismerték: a Szocialista Kultúráért, a Munka Érdemrend ezüst fokozata, a Móra Ferenc-díj, a Római Flóris-érem birtokosa volt.

Fm.: Archäologische Denkmaler der Awarenzeit in Mitteleuropa. Schrifttum und Fundorte. Bp. 1956.
A székely-magyar rovásírás emlékei. Nyíregyháza, 1960.
Népvándorlás-honfoglaláskori bizánci kapcsolataink, Nyíregyháza, 1965.
Avar törzsszervezet. Nyíregyháza, 1966.

Irodalom: GMIÉM 4. köt. 590-591. col.
Csongrád Megyei Hírlap.1977. márc. 31. 4. p.
Délmagyarország 1977. márc. 31. 6. p.
Archeológiai Értesítő.1977. 2. sz. 8. p.
Szabolcs-Szatmári Szemle.1977. 2. sz. 92-93. p.
Acta Archeologica 1978. 3-4. sz. 441. p.
MÉL 3. köt. Bp. 1981. 115. p.
Új magyar lexikon 8. köt. Bp. 1982. 117. p.

Csallány Dezső (1903. okt. 11. Szentes-1977. márc. 28. Nyíregyháza): jogász, régész, múzeumigazgató. - Apja Csallány Gábor, a Csongrád-megyei múzeum alapítója és igazgatója volt. - Általános és középiskoláit Szentesen végezte el. - Államtudományi (jogi) diplomát Szegeden szerzett. 1926-29 között Járásbírósági kisegítő írnok. Kitüntetéses régész diplomát szerzett Budapesten (1933). -A diploma megszerzése után a Magyar Nemzeti Múzeum és a Néprajzi Múzeum gyakornoka, ösztöndíjas a bécsi Naturhistorische Museumban. - 1933-36 között tiszteletbeli múzeumi segédőr és tiszteletdíjas közigazgatási gyakornok. - A szegedi könyvtár és a városi múzeum múzeumőre, majd igazgatója (1936-44) - A II. Világháborúban frontszolgálatot teljesített, fogságba esett. Hazatérte után nem kapott munkát, így nyugállományba került (1950) - Régészetből doktorált, majd megírta kandidátusi disszertációját *A gepidák régészeti leletei a kárpát medencében* címmel (1960). - A nyíregyházi Jósa andrás Múzeum igazgatója (1954-1962), később Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Múzeumok Igazgatóságának vezetője nyugdíjazásáig (1962-1972). - Munkája során a hunok, avarok történetét kutatta. Legjelentősebb régészeti ásatása a beregsurányi vandál fazekastelep feltárása volt. Jelentős szerepe volt a Jósa András Múzeum gyűjteményének gyarapodásában és rendezésében. A JAM Évkönyvének alapítója, első szerkesztője. - Több kitüntetésben is részesült: Munka érdemrendje ezüst fokozata, Móra Ferenc díj, Römer-Flóris medál, Szocialista Kultúráért jelvény.

F.m. A kunszentmártoni avarkori ötvössír (Szentes 1933); A bizánci fémművesség emlékei (Antik Tanulmányok I., Bp. 1954, 101-128); Pamjatniki Bizantijszkogo metalloobrabativajusego iszkusztva I. (Acta Antiqua Tom II., Fasc 3-4, Bp 1954, 312-348), ua. II. rész (Acta Antiqua Tom IV., Bp 1956, 261-291); A gepidák Magyarországon (Nyíregyháza 1955); Archaeologische Denkmäler der Awarenzeit in Mitteleuropa. Schifttum und Fundorte. (Bp. 1956); A bizánci fémművesség emlékei II. Bizánci csatok, csatveretek. (Antik Tanulmányok IV., 3-4, Bp 1957, 249-274); Az Átokháza-bilisicsi avarkori sírleletek (Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, Szeged 1957, 109-132); Hamvasztásos és csontvázas temetkezések a Felső-Tisza vidékén (A Hermann Ottó Múzeum Évkönyve II., Miskolc 1958, 83-99); Jósa András irodalmi munkássága (A Jósa András Múzeum Kiadványai I., Bp. 1958); Ungarischen Zierscheiben aus dem X. Jahrhundert (Acta Archaeologica 10., Bp. 1959, 282-325); Archaeologische Denkmäler der Gepiden im Mitteldonaubecken (Archaeologica

Hungarica 38, Bp. 1961, 454-568); A székely-magyar rovásírás emlékei (Jósa András Múzeum Évkönyve III (1960), Nyíregyháza 1963, 39-135); Az avar törzsszervezet (Jósa András Múzeum Évkönyve, VII-IX, 1965-66, Bp. 1967, 35-56); A Kutugur-bolgárok (hunok) régészeti hagyatékának meghatározása (Archaeológiai Értesítő 1963/1, Bp. 1963, 22-38), Népvándorlás-honfoglaláskori bizánci régészeti kapcsolataink (Jósa András Múzeum Kiadványai 5. Nyíregyháza 1965); Das Problem der archaeologischen Dankmäler der Gepiden im V. Jahrhundert (Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1964-65, Szeged 1965, 57-60); A székely-magyar rovásírás történetéhez (Archaeológiai Értesítő 93/1., Bp. 1966, 36-45); Neue Ergebnisse der Awarenzeitlichen Forschungen in Ostungarn (Studijne Zvesti 16, Nitra 1968, 59-69); Irod.: Németh Péter Cs. D. (Archaeológiai Értesítő 1977/2);); Németh Péter: Búcsú Cs. D-től (Szabolcs-Szatmári Szemle 1977/2); Erdélyi István: D. Cs. (Acta Archaeologica Hungaricae, Bp 1978.).

*MÉL III. téves születési dátum nov. 10. - ahol MÉL = Magyar Életrajzi Lexikon

U. A.

Ulrich Attila

Szentesi Élet

XXIV. évfolyam
44. szám
1993. november 6.
Ára 10 Ft

Városi Hetilap

Csallány Dezső

Vélemények a Selye-könyvtárról

Október 21-én Szentesen járt dr. Szabó Sándor professzor, akinek a nevéhez fűződik a Selye Alapítvány, a Bibliotecha Universalis Szentesre telepítése. Igaz, a könyvtár még nem működik, s még csak folyamatban van a létrehozása, azonban ezzel kapcsolatban máris különböző vélemények láttak napvilágot. Vélemények és találgatások. Szabó professzor ez alkalommal találkozott a képviselő-testület néhány tagjával is, aminek kapcsán kettejüket a Selye-könyvtárral kapcsolatos véleményükről kérdeztem, azután volt módjukban személyes kapcsolatot kötni dr. Szabó Sándorral.

Simon Tamásné: – Örvendetes, hogy egy felbecsülhetetlenül nagy információs értéket képviselő könyv- és folyóiratgyűjtemény található a városunkban. Úgy gondolom, hogy nem csak a szakmabelieket, de a laikusokat is sikerül majd meggyőzni a könyvtár hasznáról és óriási jelentőségéről, ha színvonalas feltárással használhatók lesznek a dokumentumok. Megnyugtató, hogy Ferró Eszter és férje személyében az alapítvány lelkiismeretes, áldozatkész képviselőkkel rendelkezik a városunkban. A könyvtárnak köszönhetően a város tulajdonába került két értékes ingatlan is: a volt megyeháza és az Esze Tamás laktanya épülete. Mindezek egyértelműen igazolják, hogy szerencsés döntés volt a könyvtár befogadása Szentesen, s ha még az orvostudományi egyetem és a kollégium is megépülne, városunk kiemelkedik a szürke vidéki városok sorából, s világszerte ismert és elismert településsé válhat.

A további feladatok – a volt megyeházában még működő intézmények megfelelő helyre történő áthelyezése, illetve az épület felújítása – csakis az önkormányzat és az alapítvány kölcsönös segítségével és együttműködésével lehetséges. Az alapítvány joggal várja az épület mielőbbi teljes átadását, a város pedig ennek fejében a felújítás mielőbbi elvégzését és a könyvtár megnyitását.

Ismerve a hazai viszonyainkat – miszerint az ország egyik fele keservesen küszködve akar előrejutni, míg a másik fele azon mesterkedik, hogy ezt meggátolja –, csak reménykedhetünk, hogy ez Szentesre és a Selye–Szabó könyvtárra nem lesz érvényes.

Dr. Gombos András: – Szabó professzor elmondta, tavaly 6 millió forintot költöttek a megkapott megyeháza felújítására, s ő újabb anyagi támogatást csak akkor kap, ha eredményt mutat fel. Az összegek nem kicsik, mert a terveik szerint 1994-ben – ha jól emlékszem – 269 millió forintos felújítási költségről van szó, 1995-ben pedig körülbelül 200 milliós beruházást szeretnének végezni. Mint kiderült, előzetes terv nincs a felújításra. Három kivitelező megnézte az épületet, s ők adtak árajánlatot. Kérdésemre: lát-e esélyt a pénz megszerzésére, azt válaszolta, eddig még mindig tudtak pénzt szerezni. Az egyértelműen kiderült, a laktanyában egyelőre több helyre nincs szükségük. Ugyanis csak arról van szó, a könyvtárnál jelenleg nem akarnak többet megvalósítani, s ebből majd esetleg 10–15 év múlva – ahogy az Amerikában s Nyugat-Európában szokás – nőhet ki az egyetem. Jelenleg csak arról van szó: próbáljuk meg a könyvtárat talpra állítani. Ha viszont ezt a könyvtárat létrehozzák, az nagyon nagy jelentőségű dolog lesz. Bár naiv dolognak tartom egy ekkora beruházás elkezdését tervek, szerződések nélkül, mégis úgy gondolom, ezt mindenkinek, nekem is, az irodáknak is és a képviselő-testületnek is fel kell karolnunk. A volt Esze laktanyát közcélra lehetne használni, s ez nem csak a Selye Alapítványt takarja, mely a könyveit raktározza ott. Javasoltam, üljünk le, beszéljük meg, nekik belátható időn belül mire is lesz ott szükségük. Mert ha nem mondanak határidőket ezzel kapcsolatban, akkor oda nem lehet semmit sem tervezni. Mert ha a város egy nagybani zöldségpiacot kezdene ott – mondjuk – működtetni, s utána egy-két hónapon belül azt mondanák, nekik szükségük van arra a területre is, akkor az baj lenne. Ezzel kapcsolatban hamarosan konzultálni fogunk az alapítvány elnökével.

Lejegyezte:

(KOROM)

Rt. lesz a tejipar

Az ÁVÜ Igazgatótanács október 27-ei döntése értelmében a Csongrád megyei Tejipari Vállalatot részvénytársasággá alakítják. A vállalat új neve: Szegedi Tejipari Rt. (Szegedtej Rt.)

A szegedi székhelyű vállalatot 1955-ben alapította a Földművelődésügyi Minisztérium, a foglalkoztatottak száma 912 fő, jegyzett tőkéje 337.000 Eforint. Tevékenységi körébe tartozik a tej- és tejtermék-feldolgozás, illetőleg ezen termékek országos nagykereskedelme, jelentős sajtexportot bonyolít.

Az ÁVÜ tulajdonban lévő részvények 25 %+1 szavazatra jogosító részvényhányadát kárpótlási jegy ellenében mezőgazdasági termelők részére különítik el. Az átalakulás után a részvények 50,01 százalékát nyilvános pályázat útján értékesítik.

Találkozó

November 12-én, pénteken délután 16 órakor a kórház ebédlőjében ünnepi összejövetel lesz a cukorbetegek világnapja alkalmából. Színes műsor, vetélkedő, diétás vacsora várja a résztvevőket.

Verekedés a söröző előtt

Még október 13-án történt a Csongrádi út mentén lévő Pikoló söröző előtt, hogy kisebb társaság összeszólalkozott a játékautomata használatán. S. K., Drahos utcai lakos tettleg bántalmazta K. A. újszentiváni fiatalembert, aki állkapocscsonttörést szenvedett és gyógyulása legalább 5 hetet vesz igénybe. Ugyanez a társaság tagjai október 19-én a Sportszállóban folytatott szórakozás után hazafelé tartva a Csongrádi út több házának ablakát és redőnyét ökölcsel verték. A 12. sz. ház bejáratát pedig megrongálták. A rendőrjárőr igazoltatta őket és valamennyiőjüket csoportos garázdaság bűntette miatt vonják felelősségre.

Árváltozás

November 1-jétől az áramdíjat illetően háromszintű tarifarendszer lépett életbe. Bodrogi Istvántól, a Démász Rt. szentesi kirendeltségének a vezetőjétől kérdeztük:

– Mit jelent ez a gyakorlatban?

– A lakosság részére háztartási célra felhasznált nappali villamos energiát három tömbre osztották. Az első tömb a fogyasztásnak 600 KW/évet meg nem haladó része 3,70 forint. Vagyis, aki havonta 50 KWóra áramot fogyaszt az annyit fizet, mint eddig. A második tömbbe a 600 és 3600 KWóra közötti fogyasztás tartozik. Ennek 5,30 forint a kilowattonkénti ára. 3600 KWóra/év felett pedig 7,50 forintot kell fizetni. A számítások szerint a 7,50-es áramdíj kevés, a lakosságnak mintegy 5 százalékát érinti. Itt azt kell még tudni, hogy az a fogyasztó, aki több helyen – lakásban, hétvégi házban – vételez villamos energiát, a háztartási célra felhasznált nappali villamos energia – díjszabályozás kedvezményes első tömbhöz tartozó díját csakis az állandó lakhelyükön vehetik igénybe. Vagyis a hétvégi házakban, nyaralókban 5,30 forint/KWóra az ára egységesen. Ezért is szeretném felhívni a – 950 főnyi – hétvégi háztulajdonosok figyelmét, hogy november 22-éig szíveskedjenek bemondani. Valamint minden fogyasztótól folyamatosan, nyomtatványon megkérjük az állandóra bejelentett lakásokét is.

– Mikortól fizetünk megemelt áramdíjat?

– A decemberi leolvasás után, azaz januárban.

(dj)

Jubileum

Az Árpád utcai óvodában

E héten szerdán gyermekek és felnőttek köszöntötték a negyvenesztendő Árpád utcai óvodát. A kedves ünnepségen részt vettek az akkori óvoda vezetői Vörös Jánosné, Marika óvónéni és Marton Jánosné dajka néni. Valamint meghívták többek között Nagy Istvánt és Nagy Erzsikét a hajdani óvodásokat.

Milyen volt 53 őszén ez az épület? Egy szobában néhány pad, pár asztal, egy lavór és télen egy nagy vaskályha. A gyermekek nyakukba akasztott kistáskákkal jártak ide. Az otthonról cipelt tízórait itt ették meg. Ám dalból és meséből akkor is gazdagon termett erre. Egekig ért a szülők lelkesedése. Krepp papírból készült ruhácskákban vitték a kicsinyeket szerepelni. Itt töltött 3 évet a mostani vezető óvónő Kádár Mihályné Varga Katalin is.

Hol tart ma ez az óvoda? Megkap minden szépet és jót a gyermek, ami tisztességes felnőttéváláshoz szükséges. Talán még annál is többet. Itt a régi szentesi szokásokkal, a múlt kézművességével is megismerkedhetnek. Sásból, nádból, csuhéból kosarat kötnek, szőnek, fonnak. A Farkas Antal utcai rész előtti téren közlekedni tanulnak. Jelenleg a 125 férőhelyre több mint 130-an várnak.

dj

Közmeghallgatás

Szentes Város Képviselő-testülete november 19-én, pénteken délután 2 órától ülésezik a városháza dísztermében. Ennek keretében közmeghallgatás lesz délután 4 óráig. Várjuk Szentes lakosságát, a városban működő társadalmi szervezetek képviselőit, hogy közérdekű javaslataikkal, kezdeményezéseikkel járuljanak hozzá az önkormányzat gazdasági programjának végleges kialakításához. e fórumon kerül sor az önkormányzati lakásokkal kapcsolatos koncepció ismertetésére is.

A képviselő-testületi ülés anyaga a városi könyvtárban a nyitvatartási idő alatt és a polgármesteri hivatalban munkaidőben tekinthető meg.

Felmentés

Mráv József, a demokrata koalíció ügyvezető elnökének kérésére közöljük az alábbi nyilatkozatot:

A demokrata koalíció Csongrád megyei szervezete a párt országos vezetésével egyetértésben közli, hogy a regionális szervezet volt vezetőjét, Kovács Andrást (Szentes, Nagyhegy 417. sz. alatti lakost) 1993. szeptember 18-ától felmentette minden addigi, a pártban viselt tisztsége alól. Egyben közli, hogy fent nevezett minden olyan cselekedetétől elhatárolja magát, amelyet a párt alapszabályával és erkölcsi-etikai normáival ellentétes szellemben folytatott. – Demokrata koalíció Csongrád megyei regionális szervezete.

Bécs–Budapest

Szentesi kategóriagyőztes a szupermaratoni futóversenyen

A női senior kategóriát a Csongrád megyei válogatott nyerte a versenyen. A csapat tagjai: Horváth Mihályné (Farsang Erzsébet) Szentes, Rostás Irén Hódmezővásárhely, Németh Zsuzsanna Hódmezővásárhely, Hidegné Hódmezővásárhely, Dobó Katalin Dorozsma.

Mindannyian tájfutók, így különösen értékes a számukra teljesen más jellegű sportágban elért szép siker. Összesítésben a 8. helyezést érték el.

– Honnan jött az ötlet, hogy részt vegyél ezen a számodra idegen versenyszámban és rögtön ilyen rangos eseményen? – kezdtük a beszélgetést Horváth Mihályné Farsang Erzsébettel.

– Augusztus végén kerestek meg telefonon a hódmezővásárhelyi tájfutók, hogy vállalnám-e a részvételt ezen a versenyen? A pénz együtt volt már a nevezéshez és a részvételi költségekhez. Igent mondtam.

– Hogyan készültél fel a versenyre?

– Nekem még fontos versenyem volt a szupermaratoni előtt, a Veterán Magyar Bajnokság, ahol bajnoki címet nyertem középtávon. A versenyen már érdeklődtem a hosszútávfutóknál, hogy miféle módon kell felkészülni egy ilyen versenyre, hiszen még nem voltak tapasztalataim e téren. Ezek után férjem segítségével – aki kerékpárral kísért – elkezdtem a felkészülést, róttam a kilométereket Szentes és Csongrád között. Közben lelkileg is fel kellett készítenem önmagamat, hiszen bizalmat szavaztak nekem, költöttek rám, ráadásul városunkból elsőként vehettem részt ezen a versenyen.

– Néhány szót magáról a versenyről.

– 340 km-t kellett teljesítenünk váltásokkal és a végén az utolsó 17 km-t közös futással. Rám 61,2 km jutott. Csodálatos megnyitó után, az első napokon végig rossz időjárás mellett vágtunk neki a távoknak. A legnehezebb napom a 31,5 km-es egyéni vállalású táv teljesítése volt. Hideg, esős időben Győrig kellett kitartanom. Sporttársaim végig buzdítottak, frissítővel láttak el, követtek kocsival. Hamar besötétedett, ami még tovább nehezítette a helyzetemet. Végül a sírdogáló Bozán Ágnessel együtt futva, egymást átölelve értünk célba. Másnap Tata volt a végállomás, itt 13 km várt rám. Kocsikísérettel zeneszó mellett tettem meg. Vasárnap az utolsó szakaszt (17 km Budakeszi,–Hősök tere) közösen teljesítette a csapat. A rajtnál csak a jól összetartó csapatra és célban izgatottan várakozó férjemre gondoltam. Csodálatos idő volt ezen a napon, így önmagam eddigi teljesítményeit felülmúlva 80 percen belül sikerült teljesítenem a távot. Több száz ember tapsolt az utolsó 100 méteren. A hangosbemondó pedig úgy köszöntött, érkezik a legeredményesebb magyar veterán atléta, Horváth Mihályné.

– Kik segítettek ennek a szép sikernek az elérésében?

– Köszönetet szeretnék mondani édesanyámnak és férjemnek, akik évtizedek óta sohasem gátoltak a sportolásban, munkahelyemnek (Posta), a Szentesi Vasutas SC-nek, a város sportszerető embereinek, akik tudták, hogy megyek és szurkoltak, gondolatban velem voltak. Jövőre újra nekivágunk!

– Sok sikert és további szép eredményeket az elkövetkezendő versenyeiden!

Takács László

90 éve született

Csallány Dezső régész, múzeumigazgató

Csallány Gábor, a Csongrád Vármegyei Múzeum alapító és igazgató fia Szentesen született 1903. november 10-én. 1914 és 1922 között a Szentesi M. Kir. Állami Főgimnázium tanulója volt. Katonáskodás után 1926–1929 között a Szentesi Járásbíróságon vállalt közhivatalt. Előbb államtudományi doktorátust szerzett a szegedi, majd a régészet tárgykörből filozófia doktorátust a budapesti egyetemen (1933). Ezután a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Néprajzi Múzeum gyakornoka volt, ösztöndíjas a bécsi Naturhistorisches Museumban. 1936–1944 között a szegedi Somogyi-könyvtár és Városi Múzeum őre, majd igazgatója volt. Katonai szolgálatából és hadifogságából hazatérve Közép-Európa avar kori lelőhelyeivel foglalkozott, elkészítette azok teljes jegyzékét. 1954-től 1972-ig, nyugdíjazásáig a nyíregyházi Jósa András Múzeum igazgatója volt. Igazgatósága alatt indította el a *Jósa András Múzeum Évkönyve* köteteit, a *Szabolcs-Szatmári Füzeteket.* A megyei múzeumi szervezetek létrehozásán és a tájmúzeumi hálózat kiépítésén fáradozott sikerrel. Csallány Dezső, a régész a népvándorláskor kutatásának Európa-szerte ismert képviselője volt. A *Fólia-Archeologica*-ban, a *Dolgozatok*ban. az *Archeológiai Értesítő*ben, majd a világháború után az *Acta Antiqua*ban jelentek meg közleményei. Első dolgozata, doktori disszertációja a kunszentmártoni avarkori ötvössírról készült. A kora avarkori edények összefoglalása a Dolgozatokban, tanulmánycsokra a *Szegedi Városi Múzeum Kiadványai* 1943-ban megjelent kötetében a Dél-Alföld gepida lelőhelyeiről látott napvilágot. A szegedi, szentesi múzeumban őrzött életanyagra támaszkodó kutatásai hozták meg számára az igazi tudományos sikert. Kutatásainak összefoglalása kandidátusi disszertációja: *Archaologischse Denkmaler der Gepiden im Mitteldonaubecken* (1960), amely, egy évvel később az Akadémiai Kiadó gondozásában jelent meg. E könyvet több mint húsz helyen ismertették. Csallány Dezsőt több európai tudományos társaság is tagjává választotta.

Munkásságát magas állami, társadalmi kitüntetésekkel is elismerték: a Szocialista Kultúráért, a Munka Érdemrend ezüst fokozata, a Móra Ferenc-díj, a Rómer Flóris-érem birtokosa volt.

1977. március 28-án Nyíregyházán hunyt el .

Bodrits István

Póló

Ma, november 6-án, szombaton 17 órakor bajnoki vízilabdamérkőzés lesz a ligeti uszodában az OB I-ben szereplő Szentesi SC és a Tungsram csapatai között. A mérkőzésnek egyebek között az a tétje, hogy a szentesiek ne szakadjanak le az élmezőnytől.

Krónikás idők (2.)

A hagyományok kialakulása

Diákotthonaink életében, nevelőmunkájában *lényeges tartalmi és szervezeti* változásokat indított el néhány fontos mozzanat az 1950-es évek végén, ill. a '60-as évek elején.

a) A Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB közösen hirdette meg a diákotthonok *kollégiummá* válásának országos mozgalmát egységes irányelvek alapján, kissé építve a népi kollégiumok bizonyos hagyományaira. Lényeges momentumai a következőkben összegezhetők:

– A *diákönkormányzat nevelői segítséggel* fokozatosan vegye át a belsőkollégiumi *diákélet* és az ún. *nevelési területek* tervezését, szervezését, irányítását és értékelését a *tanulmányi, a kulturális, a sport, az erkölcsi-politikai és munkára nevelés* terén.

– A már érintett *tanulmányi munkában* zárkóztassa fel a *különböző előképzettséggel* érkező tanulókat és 1-2 év alatt *érjék el*, ill. *múlják felül* a kedvezőbb körülményekből indult társaik, esetleg az iskolák „átlageredményét". A *legtehetségesebbeket* ösztönözze és indítsa el iskolája segítségével a továbbtanulás útján.

– A diákotthonban ill. kollégiumban valamennyi tanulónak legyen hasznos, a közösséget és önmaga gyarapítását is szolgáló megbízatása, *tevékenységi* lehetősége: *önmaga környezetét* gondozó rendszeres munkája – naposi, ügyeletesi, sportfelelősi stb. egészen a *szellemi és fizikai* munkálatokig, amelyek fejlesztik egyéniségét, szélesítik *kulturálódási, esztétikai ízlését*, a *munka megbecsülését*.

– Végül a kollégista tanuló szívesen *vegyen részt iskolája közösségi* (osztály vagy az ifjúsági mozgalom) munkájában, ill. használja fel annak összes lehetőségeit *„egyénisége megvalósításában"*.

Ezekben a mozgalmas és izgalmas években *vált kollégiummá* elsőként a *leánydiákotthon*, komoly eredményeket produkálva, *1960 novemberében Vámos Ilona névvel*. A *fiúdiákotthon 1967 tavaszára* nyerte el a *kollégiumi* címet *„Március 21"* elnevezéssel.

A *közösségi* nevelés *makarenkói* elvének országos méretű túlhangsúlyozása és bizonyos gyakorlati merevségei ellenére a *szentesi* középiskolás *kollégiumok* viszonylag *szép eredményeket* értek el a kollégiummá válás előzményeként és folytatásaként is.

Ehhez a *középiskolák is komoly segítséget* nyújtottak a *szaktárgyak* korrepetálásával, iskolai és kollégiumi *szakkörök* irányításával (pl. a leánykollégiumban *francia, a néprajzi*, az idegen nyelvi *levelezési szakkör* szép sikereket nyugtázott az iskolai, (pl. a gimnáziumi) előadói tanárok segítségével, a *tehetséges* tanulók *pályairányításában*, továbbtanulási kedvük fokozásában.

b) Másik fontos, változást sürgető tényező volt a *szakközépiskolák megjelenése* az 1962/63-as tanévben. A *fiúkollégium* pl. egyre „tarkább" összetételű volt, hiszen az *elektromos szakközépiskola* (– a Pollák A. –) szép számmal fogadott be tanulókat *Bács, Szolnok* és főleg *Békés* megyékből is, akik kollégiumi helyet igényeltek. A *Közgazdasági Szakközépiskola* tanulóinak igényeit a leánykollégium biztositotta, hiszen zömük 20-40 km-es körzetből jelentkezett a kollégiumba.

A '60-as évek közepétől megindult egy szélesebb és sokrétűbb *tevékenységi- és hagyományrendszer* kialakulása, ápolása: a tanulói alap-(kis) közösségek névadásos kultusza, kollégiumi *napok, versenyek* szervezése, városi *kulturális, politikai* rendezvények látogatása (irodalmi, színházi, zenei és előadás sorozatok) *társadalmi munkaakciókban* való részvétel (Kurca-part, a főtér, a liget rendezési, szépítési munkálataiban) idős emberek alkalmi segítése, ún. *szociális* családlátogatással; a megyén belüli *társkollégiumokkal* történő rendszeres kapcsolatok, találkozók kialakítása (pl. a csongrádi kollégiummal a tanévi 2 találkozó élménynek számított a sportversenyben, majd kulturális műsorok bemutatásával is bővítve).

A *klubmunka* is színesebbé vált – a megyei és területi versenyek, vetélkedők terjedésével, amit a *kiváló* és *aranykoszorús* oklevél elnyerése is bizonyít mindkét kollégium vonatkozásában. A leánykollégium klubmunkáját *Szűcs Judit* nevelőtanár irányította évekig ötletdús szakértelemmel. A már említett *szakkörök* is a klub keretében működtek.

Nem véletlenül ismerték el a *leánykollégium* erőfeszítését 1969-ben a kollégiumok közötti *megyei versenyben* elért *2. helyezéssel* és az azzal járó vándorzászlóval. A fiúkollégium pedig két alkalommal is elnyerte a *városi tanács dicsérő oklevelét társadalmi munkája* elismeréseként (1972-74-ben).

Jó néhány tanévet fejeztünk be így, hogy *végzős diákjainkat* 40-60%-os arányban vették fel az általuk választott felsőfokú oktatási intézményekbe.

Pedig a *fiúkollégium körülményei 1969-től* egyre nehezebbé váltak. 1969 májusában a *Kossuth téri épületből* városrendezési okokból *kétszeri átköltözéssel* kerültek a fiúk „átmeneti szálláshelyükre" 1970 áprilisában, a *volt gyerekkórház épületébe* (Kossuth u. 8. sz.). Közben *11 hónapig éltek a Pollák A. Ipari Szakközépiskola tornatermében* a bordásfal melletti „3 emeletes" ágyakat is felhasználva. A volt gyerekkorház épületében a burgonyatároló *pincehelyiségből* alakítottuk ki a *tanulótermünket* és az egyik orvosi szolgálati lakásból az *ifjúsági klubhelyiséget*, jórészt saját erőből, társadalmi munkával.

Ilyen körülmények ellenére ekkor nyerte el az *ifjúsági klub a kiváló és aranykoszorús* címet, ill. vásároltak a tanulók tanévenként 10 000 Ft-os értékben részlettörlesztésre *szépirodalmi és szakmai* könyveket *Mátéffy Zoltán* főhivatású nevelőtanár irányításával.

A '70-es évek elejére már *otthonosabbá* tehettük kollégiumainkat az ország gazdasági erejének növekedésével. Szebb szőnyegekkel boríthattuk be klubhelyiségeinket, az emeletes ágyak is fokozatosan kicserélődtek. Közben a tanulói létszám a leányoknál 100 főre, a fiúknál 138-ra emelkedett.

Összeállították:
dr. Hegedűs Gyuláné és ***Földi Vilmos***
kollégiumi nevelők, volt igazgatók

Szentes Város Önkormányzata értékesítésre meghirdeti

a szentesi 840/1 hrsz. alatt felvett 981 m² területű, természetben Szentes, Ady E. u. 1. szám alatt lévő

építési telek ingatlanát.

Az ingatlan a város központi részén helyezkedik el, azon környezetbe illő, alapfokú ellátást biztosító kereskedelmi egység, iroda, lakás építhető.

Az ingatlan kikiáltási ára: 3 732 500 Ft.

Az ingatlan vételárát készpénzben kell kiegyenlíteni legkésőbb a szerződés megkötésétől számított 30 napon belül.

A vételi szándéknyilatkozatokat a Polgármesteri Hivatal Közgazdasági Osztályához (6600 Szentes, Kossuth tér 6. fsz. 132. sz. szoba, Tel.: 63/313-022 141-es mellék kell benyújtani a megjelenéstől számított 15 napon belül.

Több jelentkező esetén versenytárgyalás megtartására kerül sor.

A gumis

Piros sapkája alól kivillog világos színű haja. Szájában örökké füstöl a cigaretta. A kék overallja csak akkor kék, ha mosás után magára veszi. A cipői? Egyik feslett, másik lyukas. Ezekben táncol egész nap. Egy lépést oldalt, kettőt hátra. Az a fránya felni nem akarja a rárohadt gumiköpenyt levetni. Nem, az anyját neki...

A Vásárhelyi és a Budai N. Antal utcák sarkán *Szabics János* gumisműhelyében vagyunk. Szabics így: nem biztos, hogy jó az, ha az újságba kerül a neve. Mert, ha az adóhatóságnak a kelleténél több a szeme és a füle. Tán' aki hallgat, arra annyira nem figyelnek oda. De azért az se kutya, hogy a gumis munkáját egy kívülálló személy – most én – magas pontszámmal jutalmazza. Duruzsol, hümmög dolga közben ez az ember. *Sovány Bandi* bácsinak volt egykor a tanítványa. Neki szegénynek már fáj a dereka...

Tovább kíváncsiskodom, *hogy mikor állt munkába?*

– Ez év január negyedikén – mondja Szabics és folytatja. – Vagy gumis, vagy munkanélküli lehettem volna. Tudja én ilyen örökmozgónak születtem. Képtelen vagyok kivárni, hogy majd lesz valahogy. Szeretem megfogni a dolog végét. A nehezebbiket...

– *Itt megtalálja.*

– Jól látja. A szegény magyarnak ma nincs pénze új autógumira. Nincs, ez így igaz. Sőt szeptemberben százával álltak a garázsban az autók a beiskolázás miatt! Rengeteg ócska szekér alatt ott a tengernyi rossz gumi! Én félek is, mert a kopott gumiköpenyekkel csökken a fékhatás. Isten ments! Hiszen tudja, az utakon a halál is útitárs.

– *Ebből a tüzes lendületből később lassúbb mozgás lesz. Nemde?*

– Lehet. Most nagyon bírom. Ne csodálkozzon még csak a negyvenediket taposom... És a fene se tudja, olyan jó, hogy fontos az embereknek az én két koszos kezem közül kikerült munka.

– DJ –

A képviselő névjegye Afrikában

Az Egyenlítő környékére ritkán utaznak magyarok, még kevésbé szentesiek. Dr. Rébeli Tamás önkormányzati képviselő üzleti úton Ghanában járt az elmúlt hetekben.

Ghana az Egyenlítőtől néhány fokra északra Közép-Nyugat-Afrikában a tenger partján terül el. A hazánknál két és félszer nagyobb ország több mint nyolcmillió lakosa szudáni néger és csak 3% a fehér népesség. Fővárosa több mint 600 ezer lakossal ACCRA. Ghana hivatalos nyelve az angol, amit az 1957-ig tartó brit gyarmati időkből örökölt. A fejlődő ország trópusi jellegzetességével nemcsak meleg övi növényekben bő termő, hanem az arany és gyémántlelőhelyek is gazdagon adják kincseiket.

– Képviselő úr! Milyen indítékokkal kelt útra Afrika mélységébe?

– SZAB-Ker néven van egy korlátolt felelősségű társaságunk, 25 alkalmazottal dolgozunk. Kereskedelmi tevékenység és vetőmagvak termeltetése tartozik a profilunkba. Nem régen megvettük a volt csongrádi Tüzép telepet. Ebben az irányban is bővíteni kívánjuk profilunkat.

– Kapcsolatunk szálai messze nyúlnak. Ott vagyunk Indiában, Izraelben egy megrendelőnknek napraforgót termeltettünk, ami biztos gazdasági hátteret nyújtott a résztvevőknek.

– Ghanai utunk az üzleti kapcsolatok kiszélesítését szolgálta. Ghanának nincs Magyarországon követsége. Meghívó levéllel, Prágában beszerzett vízummal, trópusi betegségek elleni oltásokkal felvértezve kelhettünk útra. A szálak összekötésében a Szentesen és Csongrádon jól ismert és hazájába hazatért Teteh doktor volt nagy segítségünkre. Ő és Magyarországon diplomázott, magyarul jól beszélő barátja vezetett be bennünket a ghanai kereskedelmi élet magasabb szféráiba.

– Milyen az oly távoli afrikai ország?

– Ghanában – nyitott ország lévén –, mindent el lehet adni. Mi a trópusi termékeket, déligyümölcsöket céloztuk meg vásárlási szándékunkkal. Őket többek között az üdítő italok és az alma érdekli.

– Nemcsak a 10 ezer kilométerben mért távolság nagy, hanem az élet is nagy ívben eltér az európai életritmustól és színvonaltól. A ghanai emberek nagyon barátságosak és segítőkészek, de mindenre ráérnek. A pontosságra nincs időérzékük. Tőlük járhat az óra mutatója, nem sietnek. Az igénytelen szegénység és a gazdagság között óriási a szakadék. A zene és a tánc olyan számukra, mint az élethez szükséges oxigén. Élveztük a tengerparton nyüzsgő fiatalok népi táncát.

Ghanában olcsóbban éltünk, mint itthon. Az ő pénzük a cediz, aminél hétszer jobb a mi forintunk értéke.

– Mi a kulturált követségi negyed egyik szállodájában laktunk. A specialitások mellett minden európai étkezési igény kielégíthető volt. A higienia közterületeken negatív előjelű. Az utcák nyitott árkaiba minden belefolyik. Nincs közlekedési morál, de csodálatos módon nincsenek az anarchikus mozgásban balesetek.

– Csodálatos élmény marad számomra a természet egzotikuma, a tenger, a végtelen óceán. Reggel mindig fél hatkor kel a nap. Hatkor már az Egyenlítőn lévén meredeken süt a fejünkre a tűző nap 40 fokos hőséggel. A klíma azért elviselhető, mert állandóan fújdogál a szél és másnaponként esik az eső reggelenként. Az utcákat ananász-, banán-, kakaócserjék és kókuszpálmák szegélyezik. Korán beköszönt az este. Hatkor már koromsötét van.

(F.)

Előadás Pilinszkyről

Dr. Jelenits István piarista tartományfőnök Pilinszky János életéről és költészetéről tart előadást november 11-én, csütörtökön délután 5 órakor az ifjúsági és művelődési házban. A rendezvényre minden irodalomkedvelőt szeretettel hív és vár a Keresztény pedagóguskamara szentesi csoportja.

Elajándékozta diplomamunkáját

Élő nagyjainkat mindig szívesen köszöntjük. Így volt ez október 29-én is, amikor a Petőfi Sándor Általános Iskolában a 84 éves Katona Kiss Ferencet, városunk nagy tiszteletben álló festőművészét szeretettel vették körbe az iskolások és tanáraik. A derűs békességet sugárzó színeket, a természet megújulását kedvelő festőművésznek a színes tintákról *Varga Csaba, Horváth Varga Aranka*, és *Szabó Vera* mondtak verset a VII/b-ből. Köszöntötte a művészt *Kiss István*, az I/b-ből pedig *Kocsis András* és *Poszler Kata*.

Katona Kiss Ferenc látogatása a Petőfi Sándor Általános Iskolában a volt Magyar Királyi Polgári Leányiskolába, az egykori Zolnay Károly igazgató vezetésével megnyílt „leánytanoda" 122 éves fennállásának egy kis színes epizódállomása volt.

A művész hagyatékként emlékül adományozta az iskolának az 1939-es keltezésű főiskolai diplomamunkáját. Ez a dolgozat képekkel illusztrált híres épületeket mutat be a művészettörténetből, amelyből ma is sokat tanulhatnak a diákemberkék. A művész tanár életbölcsességét foglalta szavakba és ajánlotta a gyerekeknek.

– Azért ajándékoztam sokrétű mappámat az iskolának, mert ebben a patinás iskolában a rajzolás, a színek világa, a dal, a képzőművészet és az anyanyelv ápolása magas szinten harmonizál. Az én életem során a festészet, a dalolás, verselés, a zene mindig áthidalta gondjaimat. Ha szomorúság vett rajtam erőt, a természet szépsége ecsetemmel mindig feloldotta feszültségemet, és új erőt adott a továbbra. Biztos vagyok benne, hogy a mindig megtalált harmónia vezetett el a magas életkorhoz. Öröm tölti el szívemet most, amikor látom csillogó szemeteket, hallgatom dalolásotokat és a zengő citeraszót. Ars poétikám továbbélését és egy tiszta új nemzedék kivirágzását látom bennetek, kedves gyerekek. Becsüljétek meg iskolátokat, mert itt a művelt harmonikus ember alapjait kapjátok meg tanáraitoktól.

Az iskola büszkén viseli Petőfi nevét. Az előcsarnokban 25 éve mutatja egy falra helyezett nagy-Magyarország térkép, hogy Petőfi merre járt élete útján. Készül az iskola történetének a feldolgozása, amelynek értékes színfoltja lesz Katona Kiss Ferenc látogatása is.

F. P.

Discos Tours

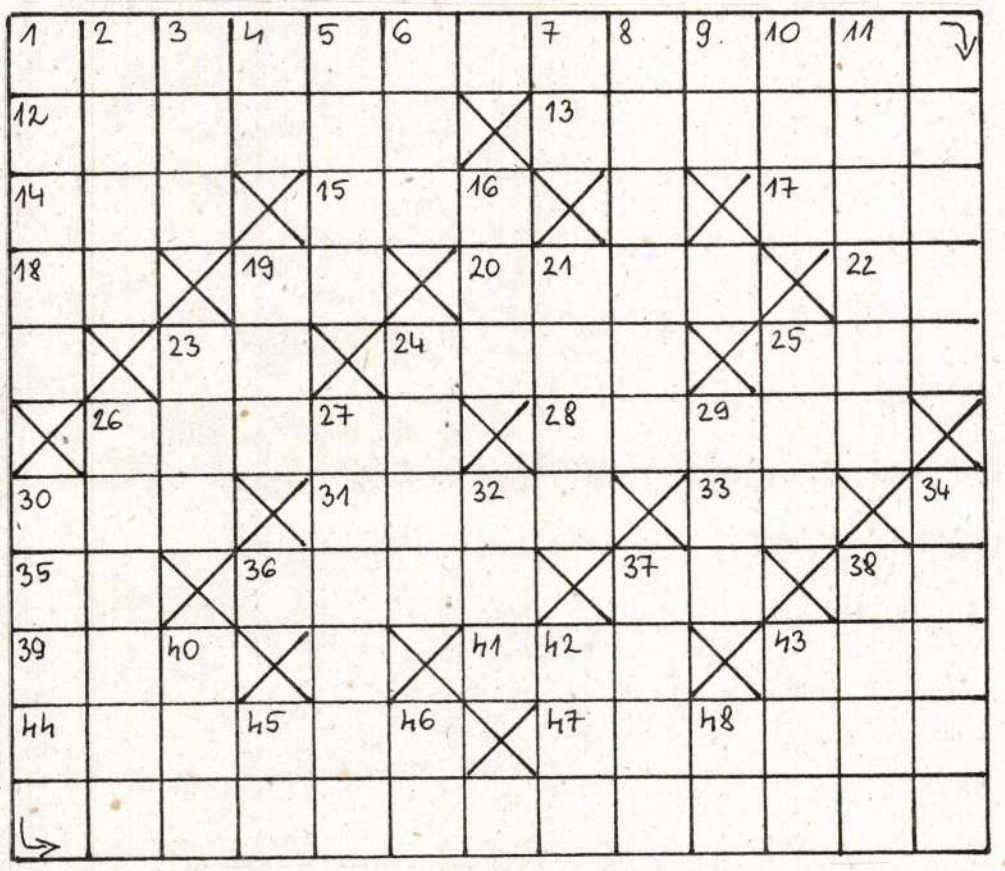

Vízszintes: 1. A Discos Tours programajánlata. Zárt betűk: A. L. Folytatása a függ. 30 sorban. 12. Nagy rovar. 13. Hosszú idő múlva. 14. Tisztítószer márkanév. 15. Szilárd meggyőződés. 17.... King Cole, énekes. 18. Kassák folyóirata volt. 19. Junior rövidítése. 20. Vágya. 22. Dobogni kezd! 23. Az Adriai-tengerbe ömlik. 24. Igenlő választ váró kérdőszó. 25. Ferrum. 26. A bűvös vadász zeneszerzője. 28. Hangoskodik. 30. Levegő, görög szóval. 31. Húros hangszer. 33. Aroma. 35. Ókori város Mezopotámiában. 36. Bátrakkal kapcsolatos. 37. Indulatszó. 38. Római szám. 39. Kén és nátrium vegyjele. 41. Népszerű együttes. 43. Bogoz. 44. Nők lakosztálya Indiában. 47. Jack London kutyája.

Függőleges: 1. Iszap, mosott szénpor. 2. Görög betű. 3. Női név. 4. Igekötő. 5. Altatószer. 6. Készül a tészta. 7. Kettősbetű. 8. Szászországi születésű író, költő, teológus (János 1540–74). 9. Indíték. 10. Európai nép. 11. Nagy tömeg. 16. A Duna mellékfolyója. 19. Színházi rendező (Dániel 1880–1955). 21. Francia csillagász volt. 23. Bírósági ügy. 24. Előkelő. 25. Éltető folyadék. 26. Nobel-díjas svájci kémikus. 27. A másikat elhagyni. 29. Kitűzött jutalom. 30. A vsz. 1. sor folytatása. Zárt betűk: T, L. 32. Semmi, latinul. 34. Amikor. 47. Előtagként népit jelöl. 38. ... berek, nádak, erek. 40. Portugál hírügynökség. 42. Masina. 43. Sokban van! 45. Pára azonos hangzói. 46. Azonos magánhangzók. 48. Sporttrófea.

Kenyeres János

Megfejtésül beküldendő a vsz. 1 és a függ. 30 sorok megfejtése legkésőbb november 13-ig.

Cím: Szentesi Élet Szerkesztősége, Szentes, Kossuth u. 8.

A helyes megfejtést beküldők között a DISCOS TOURS ajándékaként egy darab kettőezer forintos utazási utalványt sorsolunk ki.

A legutóbbi rejtvény megfejtése: Műholdvevő kedvező áron, tíz típusban állandóan beszerezhető.

Az Omega Szerviz vásárlási utalványait nyerték:

500 forint: Rónyai Lászlóné Szentes, Fekete M. u. 1.

300 forint: Besenyei Gábor Szentes, Hunyadi J. u. 18.

300 forint: Rácz Lajosné Szentes, Kossuth u. 32. A lh. fsz. 2.

téssel. Francia, XIX. sz. e.

2005. NŐI ZSEBÓRA, arany, virágos, festettzománc diszitéssel. Jelezve. U. Montandon & fils à Ste Croix. Svájc, XIX. sz.

2006. NÁSFA, nyaklánccal, aranyozott ezüst, levélalaku kis zománcos boglárokból és gyöngyökből, vörös ékkövekkel. „A. C. Csallner, Nagyszeben". Erdély, XIX. sz.

2007. NŐI ZSEBÓRA, arany, kék zománccal, kis gyémántokkal. Négyzetes, kettősfedelü. Svájc, XIX. sz.

2008. NŐI ZSEBÓRA, többszinü arany — à trois couleur — hátlapján oltár galambokkal, tegez és kutya, koszorus keretben. Jelezve: *Lenoir à Páris.* Louis XVI. Francia, 1770—80.

2009. NŐI ZSEBÓRA, arany, guillocheirozott hátlappal. Jelezve: *Mich. Ranna à Vienne.* Bécs, 1800 k.

2010. KEREK SZELENCE, elefántcsont, fekete élekkel, födelében kerek aranybetét. Francia, 1800 k.

2011. KORALL-ÉKSZER, két fülbevaló, egy bros, arany vázon és egy karperec, rozettás disszel. Tokban. Osztrák, Biedermejer.

2012. KÉT KARKÖTŐ, barna szörből font, arany csattal. Bécs, XIX. sz. e. f.

2013. MELLKERESZT, kristály, filigránezüst foglalatban.

2014. NÁSFA, nyaklánccal, arany, gyöngygyel és drágakövekkel. Francia, XIX. sz.

2015. NŐI ZSEBÓRA, LÁNC ÉS BROS, arany, szines zománcképpel, jelezve: *Mermod Frères Genève,* a brosban smaragd. Svájc, Biedermeier.

Ernst Muzeum aukcioi XVIII.

1976. BROS, arany, hosszukás szárán világos ametiszt és két kis gyöngy. Modern.

1977. KEREK SZELENCE, fekete lakk, födelében női miniatür mellkép. Német, XIX. sz. e. f.

1978. BROS, ovális kameo, női fejjel, aranyozott ezüst foglalatban vörös ékkövekkel. XIX. század.

1979. BROS, kerek, rézalapon, szines virágos zománcdisszel. Német. XIX. sz.

1980. KÉT BROS, elefántcsont, nő mellképe. XIX. század.

1981. SZELENCE, zománc, rózsaszin alapon virág, födelében férfi mellképe. Német.

1982. FÉRFI ZSEBÓRA, aranyozott bronz, török számokkal, hátlapján zománckép, tengerparti tájkép (hibás). Svájc, (Törökország részére) XIX. sz. e. f.

1983. KAGYLÓSZELENCE, ezüst foglalattal és fedővel. Német, XVIII—XIX. sz.

1984. DISZMAGYAR ÉKSZER, aranyozott ezüst, filigrános és ékköves diszitéssel. Tokban. XIX. sz.

1985. SZELENCE, ezüst, festett zománc fedővel (hibás). Német, XVIII. század.

1986. NYAKÉK, arany, korál kameoval és csüngővel, gyémánttal és gyöngyökkel és lánccal. Olasz, XIX. század.

1987. NÉVJEGYTARCA, békateknő, arany berakással. Bécs, 1850 k.

1988. BROS, arany gyöngyökkel és rubinokkal, kerek alak. XIX. század.

1989. MELLTŰ, arany, festett zománc boglár, gyönggyel és smaragdokkal. XIX. sz. v.

1990. KARKÖTŐ, arany, faopállal. Biedermejer.

1991. KARKÖTŐ, arany, piros-fehér-zöld zománcos szemekkel és egymást fogó piros zománcos kézzel. Biedermejer.

CSALÁR TIBOR

Nógrádi Krónika 1996. 05. 22.

RÉTSÁGRÓL NYUGAT FELÉ VEZET AZ ÚT

Kibocsátó szerepben

NK-TUDÓSÍTÁS

A Felsőpetényben élő fiatal erdész, amatőr festő, *Csalár Tibor* képeiből nyílt kiállítás Rétságon a városi közművelődési intézményben.

– Sok olyan művész él városunkban és a környéken – mondta *Szép Erika*, az intézmény igazgatónője –, akinek meglehetősen kevés lehetősége van önálló kiállítások rendezésére. Elindítjuk őket. Csalár Tibornak is ez volt élete első önálló tárlata. *Sógor Endre* négy évvel ezelőtt szintén nálunk mutatta be először alkotásait. Ő már Vácott lakik és a festményeiből él. A Diósjenőn letelepedett *Hasszán Tapis*, aki Jordániában született, ugyancsak nálunk mutatkozott be festményeivel életében első alkalommal. Nem szabad megfeledkeznünk *Adorján Attiláról*, akit már nem kell bemutatni. Rendszeresen kiállít nálunk. Természetesen még sorolhatnám a neveket, az indulókét, a rendszeresen vissza-visszatérőkét tovább is. Az amatőrök körében intézményünk kibocsátó szerepet játszik. Elindítjuk a művészeket a pályán. Adott az alkotóknak egy olyan köre, akik nem is nagyon állítanak ki például a megyeszékhelyen, hanem innen inkább Vác, majd Budapest felé veszik az útjukat.

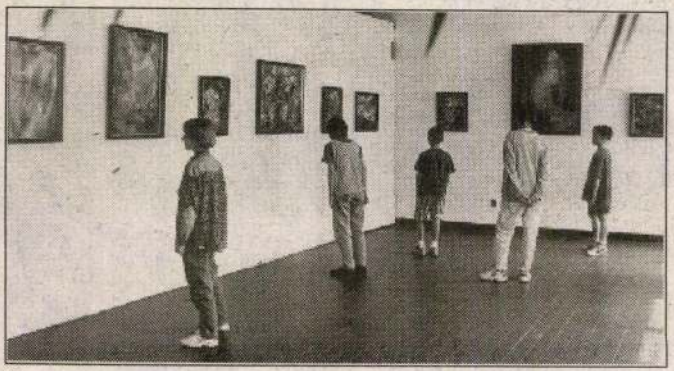

Érdeklődők Csalár Tibor festményeinek kiállításán

faji, vallási és nemzetiségi hovatartozása miatt elkobzott, majd Oroszországba került tulajdona képez.

A Szevodnya című lap a döntést kommentálva megállapítja: a törvénytervezet lényege, hogy Oroszország „nem adott át, nem ad át, és nem is többségét. Az elnökválasztási kampány közepette a tervezetnek jó az esélye, hogy törvénnyé váljék. – A hazafias vizeken evező Jelcinnek az elnökválasztás előtt nem lesz könnyű elutasítani az illetlen törvényt – írta az orosz liberális lap.

Ki visel(het)i a nadrágot?

Hongkong egyik vezető brókerháza meghátrálásra kényszerült a női alkalmazottak öltözetéről folytatott vitában, miután óriási felháborodást keltett, hogy a cég vezetése a múlt héten megtiltotta a szebbik nemhez tartozó alkalmazottainak a nadrágviselést.

A Lippo ügynökség igazgatósága elrendelte, hogy a nadrágban járó női alkalmazottak fizetését egységesen 300 honkongi dollárral kurtítsák meg. A brókerház vezetése szerint az intézkedéssel a vállalat hagyományos szakmai imázsát akarta megvédeni. Egyúttal szeretett volna véget vetni annak, hogy a hölgyek a manapság divatos, csípőre simuló, trapézszabású nadrágokban járjanak dolgozni. Az érintett alkalmazottak jogaik védelmében ügyvédhez fordultak. A munkaügyi minisztérium a kereset alapján úgy határozott, hogy törvénytelen a „ruhaszabályzatra" hivatkozva megnyirbálni a fizetéseket. A Lippo igazgatótanácsa kedden úgy döntött, hogy eltörli a tilalmat, mondván: az „nem volt szerencsés" határozat.

szicíliai maffia, a Cosa Nostra vezetését is megörökölte a néhány éve rács mögé került *Salvatore „Toto" Riinától*, állítólag éppen a Falcone-filmet nézte családjával és *Vincenzo* öccsével, amikor az álarcos kommandósok behatoltak a szicíliai Agrigento mellett lévő rejtekhelyére, egy tengerparti villába. Giovanni Brusca harc nélkül megadta magát.

Olaszország első számú közösült maffiózója ellen csaknem 400 rendőrt mozgósítottak az elfogatási akció végrehajtása során. Brusca a palermói börtönbe került, három nappal a Falcone bíró elleni merénylet 4. évfordulója előtt, és éppen az olasz rendőrség ünnepének előestéjén. *Scalfaro* államfő és *Prodi* kormányfő személyesen gratulált a rendőrségnek és az ügyészségnek a szicíliai maffi-

Álarcos kom

Csallóköz

Bartal György: Csallóköz.
Pest, 1860.

and pamphlets in the library, it seems likely th
at the time when Hungary had been subjugated
the persecution of the absolutistic régime. Mos
phlets on various subjects, on railway constr
public administration and Freemasonry; some
rare to-day and might now find their way bac
mention just a few at random, may be the most
an American weekly, the *Rail Road Journal*, pu
which came into existence simultaneously with
able documents regarding the early days of A
items of similar interest are: *The Travellers'*
and a „*Guide to Travellers Visiting the Middle*
further, there is an Atlas *Des deux Amériques*
graphical Atlas" of Boston, 1835. At last, we
Américain" as an item of this interesting depar

Finally, we should point out two items wh
collection, are nevertheless included in it and th
ration. One is a huge, leather-bound portfolio
representing scenery of Egypt and the East, la
A few of the paintings are works by the two we
and *Rudolf Müller* who were known to travel t
brothers and working at their paintings in com
is by the French water-colour artist *Ch. Pierr*
artist accompanied George Károlyi on his long
from 1832 to 1835 and that these paintings, a fe
have been painted during that journey.

The other portfolio, also of imposing siz
coloured in water-colour. These caricatures are
biting satire and represent the leading person
and may be of Italy generally. Accoring to th
likely that the highly gifted author of these car
Schauenstein (born in 1800), the wife of the Rus
own caricature is also contained in the portfolio

Zux Géza: Műemléki séta a Csallóközben

Kny Technika
4°, 8K, 2L, Budapest, 1939

Csallóközi Műemlékek

Csallóközi műemlékek

Lux Géza: Műemlékei sétа a Csallóközben. Kny. Technika 47 8 kép 2 l. Bp. 1939

Gent (1430)

Másolat

	Bevétel		Kiadás	
	korona	fill.	korona	fill.
Mátyás-ház				
úrozmo 31-én 10219. sz. a. kintalt				
hása.				
	18120	21.		
aba befizette-				
szerint			9000	,-
befizetett				
int			1500	,-
a befizetett				
nt			7000	,-
ba befizetett				

(Csallóköz régi templomai.)

Lux Géza: A ( ).
Kny. Kolozsvári Művészeti Hetek.
8-r, 26 kép, 8 l.
Bp. [1942]

Gent (1435)

463/1917 szám.

XIII. ü.o.

Nagyméltóságu

FORSTER

mint a Müemlékek Orsz.Bizottság

Folyó évi január hó

átiratára, van szerencsém dr.Éb

Csallóköz műem-
lékei

Ipolyi Arnold: Ma-
gyar műemlékek. I.
Csallóköz műemlékei.
Kny. Arch. Közl.
8-r. 6 kép, 1761-
Pest 1859

Gent (1058)

Ugyanez németül.
4-r. Bécs, 1859

Gent (1059)

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
889/1917 szám
Érk.: 917 év okt. hó 31 n.

Csallókőzi (Holczer) Ferencz
festi

L.

Sendrey kentiványi
520. l.

Nyitravármegyei Múzeum fejlődése

1910-ben V. 187, 182.

Csallóközi Ferenc

festő

Ferfiarchép c. képe

repr.

Művészet 1942. 55. l.

OMKT. 1920. tavassi kiállitásán: Részlet a latatovárosi angolparkból, of. 1942. tav. tárl. Archép. of.

A 1920-as ülésben Tatatóvárosban ~~[illegible]~~ utóbb Nemesetőn elt.

reződött, s miután ezeken a területe-
elhanyagolták, a műemléki munka sok-
lékek Országos Bizottsága tisztviselő
vekedett, sőt állandóan csökkent. Je-
van huzamosabb ideje távol. Genthon
émia igazgatója, dr. Pálinkás László
Csabai István pedig 1942 márciusától
ot. Dr. vitéz Nagy Zoltánnak a Műemlé-
ó visszahelyezésével enyhült ugyan a

Csallóközi (Holczer) Ferencz, festő; szül. 1885-ben Nemesócsán. Tizenhét éves korában kilépett a reáliskolából s azután Münchenbe ment, ahol eleinte Wagner Sándor bátorítására foglalkozott a festészettel. 1902-ben a müncheni képzőművészeti akadémia növendéke lett, ahol Raup és Löfftz tanárok vezetése alatt végezte tanulmányait. Az akadémia kiállításain több kitüntetést nyert. Jelentékenyebb művei: Pihenő, Öreg hollandus nő, A gond stb.

Borovszky Samu dr.: Magyarország vármegyéi és városai. Komárom vármegye. Budapest, é. n. 301. l.

Jóval több feljegyzés maradt *Csallóközi János* (Hans auf der Schütt) viaszöntő-mesterről, aki 1382-ben tűnt fel Bécsben. Főfoglalkozása a templomi gyertyák öntése volt, de fogadalmi viasztárgyak készítésével is foglalkozhatott. Az említett év márciusában[23] Katalin nevű feleségével együtt fél holdnyi szőlőt vett Bécs határában, ugyanez esztendő októberében[24] házat vásárolt, két év mulva pedig, 1384-ben,[25] egy újabb házat. Egyik háza 1387-ben[26] a városi adókönyvben szerepel, megtudjuk róla, hogy a Hoher Markton állott. Ugyanezt a házat az okiratok többször[27] említik. János mester 1391-ben[28] szaporította utoljára ingatlanait egy negyed hold szőlővel. Hét évig ezután nem hallani róla. 1398-ból[29] maradt életéről a legutolsó tudósítás s egyben a legérdekesebb is. A viaszöntőmester végrendelete ez, amelyből megtudjuk, hogy Katalin asszony halála után újból megnősült, bizonyos Dorottyát vett el feleségül. Végrendeletében tekintélyes összegeket hagyott különböző kegyes intézményekre, köztük 10 dénárt a bécsi Szt. István-dóm építésére, 10—10 dénárt a prédikátor-kolostornak, az augusztinusoknak, a minoritáknak és a fehér barátoknak. Bőven gondoskodott második feleségéről, nagyszámú rokonságáról, sőt még szolgájáról is, általában a végrendelet igen vagyonos embernek mutatja.

keresztül, a szomszédos németek közül pedig az elsők Szent István menyasszonyának, Gizella bajor hercegnőnek kíséretében érkeznek az országba.

Magyarország és Ausztria kapcsolatainak történetét hatalmas változást jelölő dátum osztja ketté: a mohácsi vész. A nemzeti királyság korának politikai kapcsolatai Ausztriával lazák és ritkák, hiányzik belőlük az állandóság és a folytonosság jellege. Az árpádházi királyok korában apró epizódokra szorítkozik. Példa erre II. Konrád német császár betörése, vagy a babenbergiek örökségéért folytatott harc, amely utolsó fázisában Ottokár cseh király ellen fordult. Magyar fegyverek döntötték el a látszólag jelentéktelen dünkruti csatát, amelyben a cseh király napja leáldozott s a magyar fegyverek egy addig kevés szerepet játszó uralkodócsalád későbbi óriási hatalmának megalapítását segítették elő, Habsburg Rudolf diadalrajuttatásával.

A árpádházi királyok kihalása után az Anjouk alatt fénykorát élő Magyarországnak alig voltak jelentős politikai kapcsolatai Ausztriával. Zsigmond király uralkodása idején s később vejének, Albertnek személyében azonban már komoly formában kísért a Magyarországot beolvasztó osztrák biroda-

Csallóközi Ferenc MDK

Részlet a tatátóvárosi angolparkból, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Csallóközi Farkas

Ferenc

életrajz, arckép.

l. A Mű

1927. 1. 7. 61. l.

Arch-el

Pátirok

Europa

Film-, Könyv-, Lapterjesztő

Budapest

V. Rotheremere u. 12. III.

Farkas Lőrinc: Tél a külvárosban
Farkas Lorenzo: Inverno fuori di città

Csallóközi Farkas Lőrinc

A szentesi határban c. lépő rep.

Képzőművészet

1931. 37. sz. 45. l.

lit

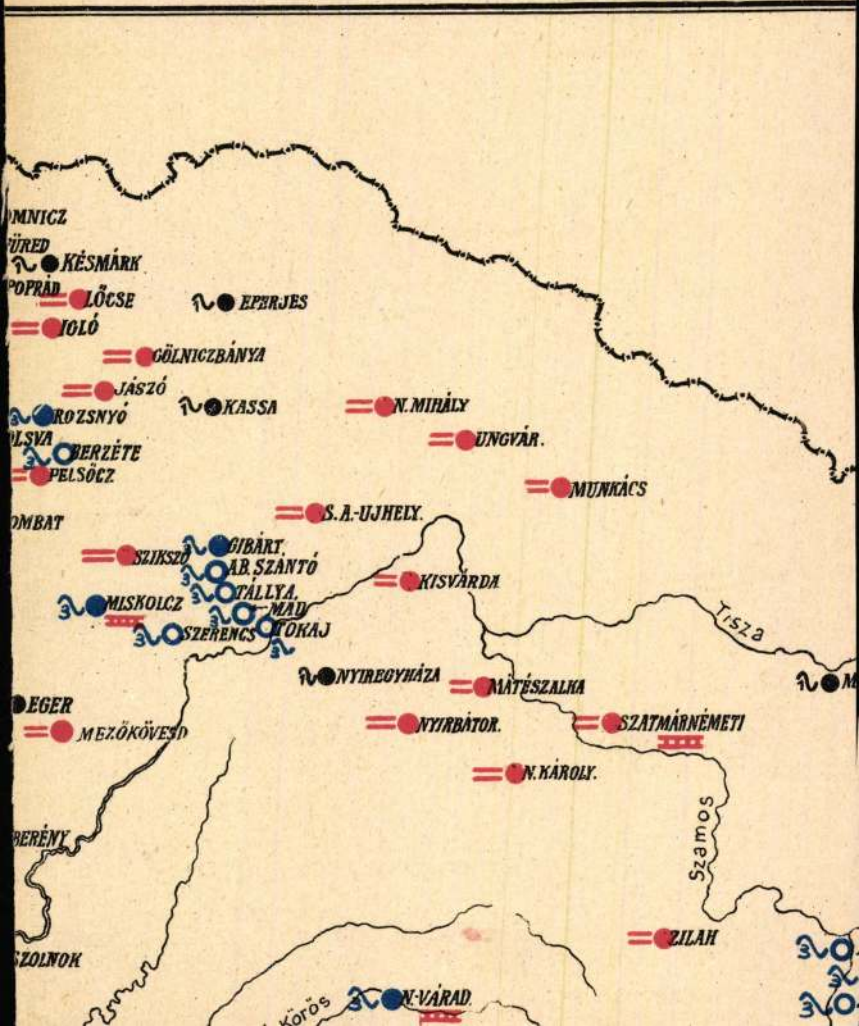
MNICZ
ÜRED
KÉSMÁRK
OPRÁD
LŐCSE
EPERJES
OLÓ
GÖLNICZBÁNYA
JÁSZÓ
KASSA
N. MIHÁLY
ROZSNYÓ
UNGVÁR.
BERZÉTE
PELSÖCZ
MUNKÁCS
OMBAT
S. A.-UJHELY.
SZIKSZÓ
GIBÁRT.
AB. SZANTÓ
KISVÁRDA
TÁLLYA.
MISKOLCZ
MÁD
SZERENCS
TOKAJ
Tisza
NYIREGYHÁZA
MÁTÉSZALKA
EGER
MEZŐKÖVESD
NYIRBÁTOR.
SZATMÁRNÉMETI
N. KÁROLY.
BERÉNY
Szamos
ZILAH
SZOLNOK
Körös
N. VÁRAD

Farkas Lőrinc

1923/24 – 1924/25 Kecskemeti telep

Nepru

~~Ferkèpzomfoisk vk~~

1932-33 80. l.

géd, édeskés szobrok alkotója. Flaxman tanítványa Edward Hodges Baily (1788—1867, l. ott). A londoni akadémián tanult az akadémikus-klasszicista arcképszobrász, Sir Francis Legatt Chantrey (1781—1842). Flaxmant kivéve, mindezen szobrászok antik utánzásokban merültek ki, de kevés

Farkas Lőrinc, Gallókőn

Tabáni emlék. Alberth Ferenc olajfestménye.

külözi az objektivitást, mert egy kiforratlan kísérletezésnek tulajdonit örök értéket, s az idő és fejlődés által megdönthető művészi tapogatódzást véglegesnek tüntethet fel.

A kishorizontu emberek makacsságával, a kritikai tollhoz szivósan ragaszkodó hivatástalan műbirálótól tárgyilagosságot nem is kívánhatunk, mely a birálatnak értéket adna.

Ezért olvasunk némely kiadványban vásznak kiteregetéséről és hasonló jókról, nem pedig a műalkotások kvalitásairól. (A biráló valószinüleg

Falu vége. Csallóközi Farkas Lőrinc olajfestménye.

deme az, ha, amit alkot, szobrászi jelleggel bir, ellenben a szobrászatnak hátrányára válik, mihelyt festői hatásokat keres.

Ez birálat, még pedig elég határozott. De mikor ez a véleméuy elhangzott, még nem született meg az impresszionizmus, mely a levegőt és kidomboritani, de az igazán komoly képzőművész, mint a művészet igazi értője, mindig az örökérvényüt keresi és ismeri el, szemben a napidivat bizonytalanságával.

A divatos áramlatok tulbecsült méltatása nél-

Csallóközi Farkas Lörinc

4. grafika

Csánky Ungarn der Gegenwart

37. l.

Katal. d. Ausst. in Berl. Dresd. Dresl. Wien Graz 1942-43

Farkas

F. 5. *Lőrinc*, festő. * Lakszakállas (Komárom vm.) 1898 jan. 18. Budapesten Ferenczy Károlynál, majd Zemplényi Tivadarnál s Kecskeméten Révész Imrénél tanult. 1927. Gyula város tanácsa megbízta, hogy a városban művésztelepet szervezzen. Dürer Albert utcája Ajtósfalván és Első hó c. festményeit a nürnbergi múzeum vette meg. Téli fagy c. képe a székesfőváros, Sikátor c. festménye az állam tulajdona.

Sz. Gy. L. 306. l

Pozsony.

A középtért a város és a
gó Dunán gőzhajó közeledik, az
mig az uton két úr beszélget h

Pressburg von de

alól jobbra: V. R.
legalól középütt: 208.

Szines rm., mér. a r

140-95.

Farkas Lőrinc (csallókőzi)

életrajz

irod

Csókássy 79. l.

mit. Lakszakállos 1898.

Tajtepfertő.

Neppel

T. 493.

Abriss der starcken Vestung Cani-
arvor zugetragen, ordentlich be-
ausz dem Feld-Lager czimü röp-
tromlott vár látképét szemléljük,
on-arczképével, az előtérben pedig
ki az előtte állónak jelentését
magyarázó szöveg kezdete: 1. Die
8. Morast umb die Vestung.

: 28.4 cm.

Aštardi hegyek, cs. Farkas Lőrinc olajfestménye
(Műcsarnok, Téli Tárlat)

Magyar Nemzeti Múzeum
1939. 2. 27. Lép

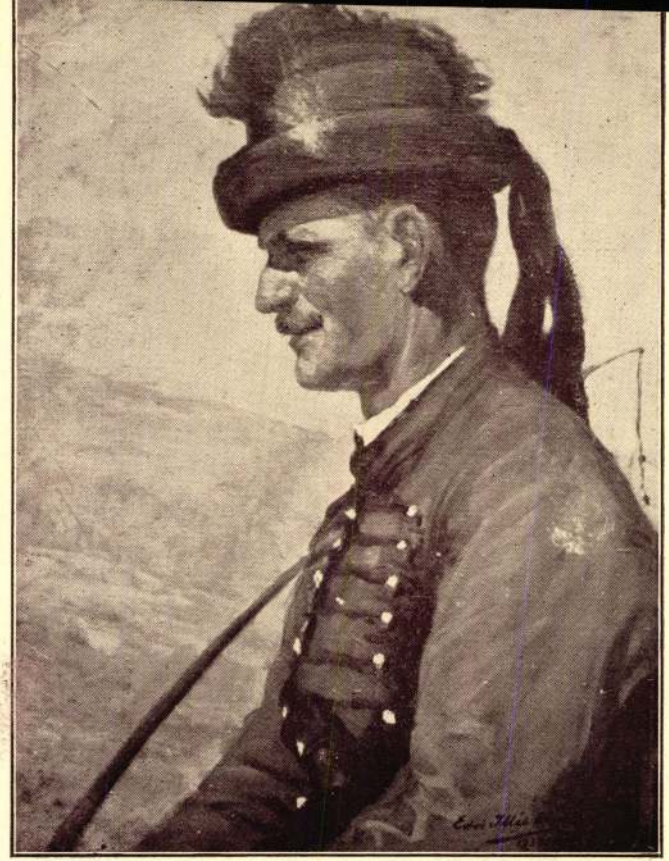

János a bakon, Edvi Illés Aladárné olajfestménye
(Műcsarnok, Derü a művészetben)

Farkas Lőrinc

csallóközi

Az én falum c.
olajf. repr.
Magyar Nemzeti Művészet

1939. 5. 7

Lit

BUDAPEST
11. 18-8

Farkas Lőrinc

Csallóközi -

Rövid művészi hírek

A Magyar Akvarell és Pasztellfestőknek a Nemzeti Szalonban rendezett kiállításán az állami díjkiosztó bizottság az állami vízfestmény díjat Csallóközi Farkas Lőrinc „Műterem" című képének ítélte oda. Ez a kitüntetés értékes magyar művész törekvéseit koszorúzta meg.

*

1933 sept 23. —

Magyarság

1943. jan. 21.

ÁRÓL Farkas Lőrinc

csallóközi Farkas Lőrinc: „Reggel"
(A Képzőművészek Egyesületének díját nyerte)

Magyarság képs. mell. 1937. febr. 7.

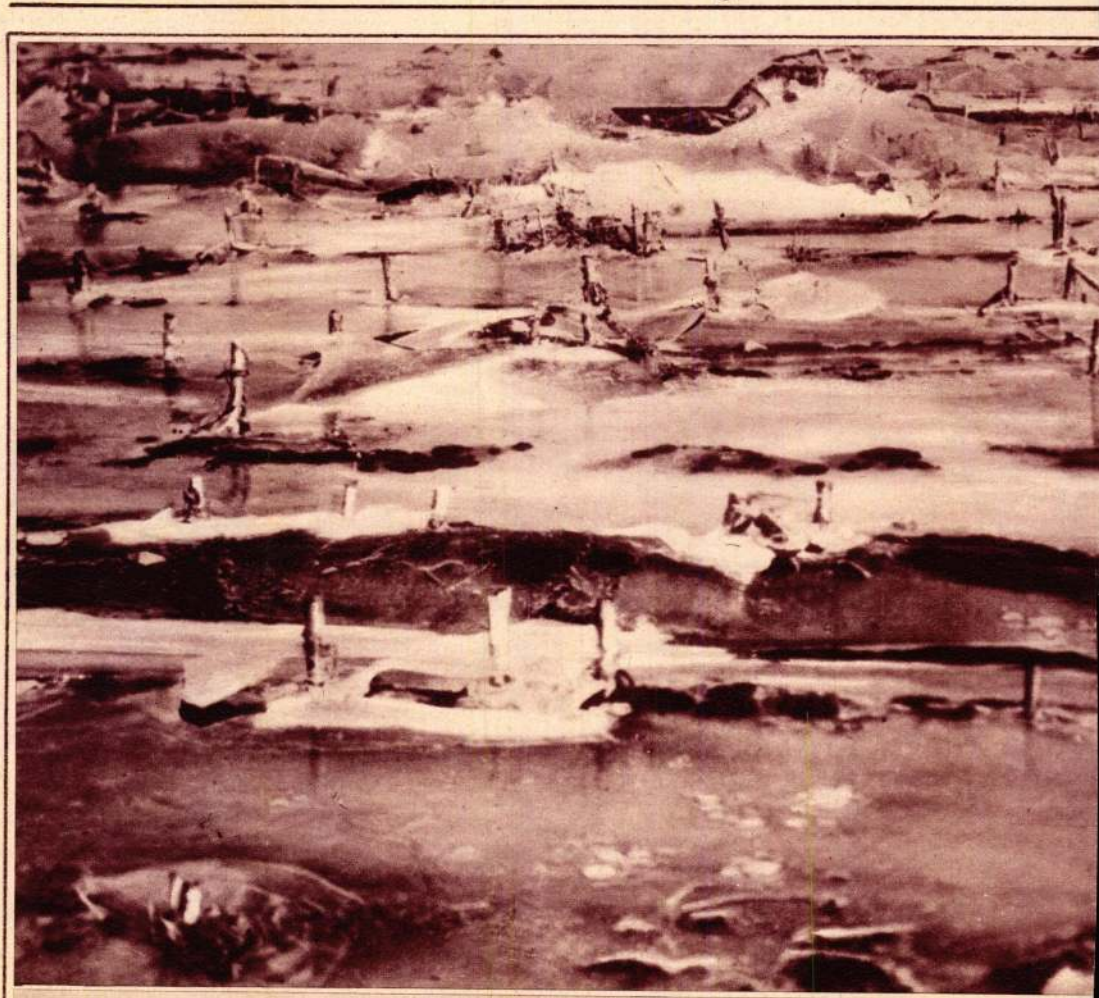

Farkas Lőrinc

festő Budapest

lárd

2

Szeged őrzi tárb. 1943

Dunes mey

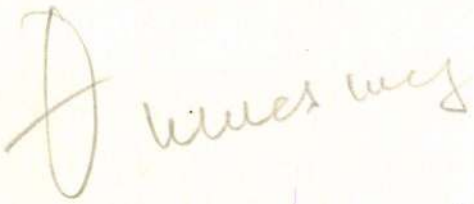

Farkas Lőrinc festő aukció

Árverési Csarnok (kat.

32. sz. 1926. ápr. ✓
33. sz. 1926. jun. ✓
34. sz. 1926. okt. ✓
40. sz 1927 dec. ✓
41. nem szerepel

K. 312

II
603

312. *Politius Antal.* Mellig látható, kissé balra fordult, szembe néz, tojásdad medaillonban. Haja, szemöldöke, bajusza és szakálla ősz. Atillája piros, prémes mentéje kék. Az előbbin apró, az utóbbin pedig nagy gombok vannak. Felirata alól: »*Vade*« és a kép körül: »*Antonius Politius Francisci Galliae Principis Legatus Año 1580*«.

Vászon, méretei 18·1 : 14·4 cm. — Át Képt. 151 (12). — Gróf Csáky László ajándéka 1824.

Cs. Farkas Lőrinc

l.

V Arv. Csarnok 109. aukc

V " " 111. Eat

Häufler: Visegrád

Farkas Lőrinc, csallóközi

festő

Elektr. arck.

Szefelslex. 572.1.

Ádvive

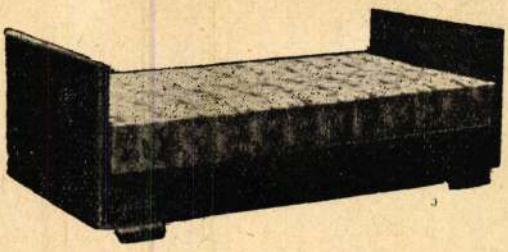

„Fidor" kanapé-ágy fekvő állapotban.

Olyan kényelmet nyujt, mint egy ágy, amelyben ruganyos ágybetét van.

SZABADALOM bej. 14561. sz. a.

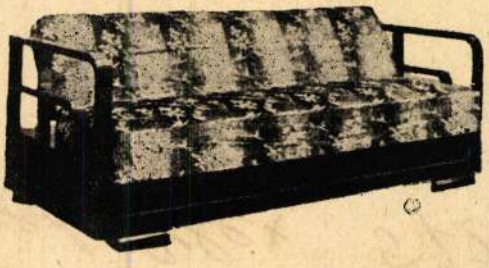

„Fidor" kanapé-ágy ágynemü-tartóval. Szabályozható támlával.

Az ágynemü könnyen berakható, mert az ülés kettéhajlik és igy félsulyt kell emelnünk.
Higiénikus, féregmentes.

„Attila"-nyomda. Ujpest, Árpád-ut 18

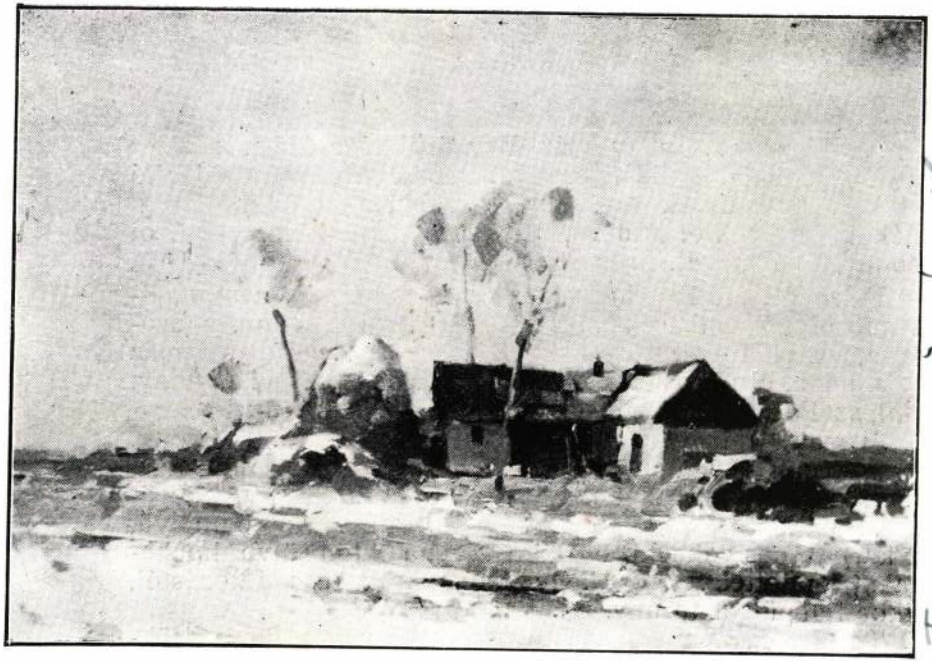

Bahavazott tanya. Csallóközi Farkas Lőrinc olajfestménye.
Műcsarnok, Tavaszi Tárlat.

hitte az ébredés. Asszony, gyerek, a sok együtt kitervelt cél

... Húsz év ... vagy száz. Egy örökkévalóság ...

Mint a hajnali köd felszakadó messzeségéből a világító ég tükre, úgy tüntek eléje az emlékek, az elfelejtett régi emlékek, melyektől tudni nem akaró menekülséssel távol tartotta eddig magát.

Felrévült előtte a kis város csendes békéje, a nyugodtan mosolygó emberek ... látta magát is fiatalon, mosolyogva, emelt fejjel, töretlen lélekkel és ... és olyan más volt minden, csupa remény, hit és bizakodás. És az asszony. Fiatal, szelid arca milyen sok erőt tudott kisugározni magából... barna haja úgy csillogott, mint egy szenté... gyerek...

.... hány éves is volt a gyerek ... egy ... talán másfél ... nagy, vágyó szemekkel ... a haja szőkén göndörödött ... mikor először mondta: A-pu, ap ... és gömbölyü, kis karjait a nyaka köré ölelte ... a földön ülve kockavárakat építettek ... és hogy kacagott a csodálkozástól, amikor felépült a torony.

Torony. És a vágyak a toronynál is magasabbra szökkentek.

Miért is, hogyan is? Talán már nem is tud visszaemlékezni rá. Valami felébredt benne, űzte, hajtotta és egy zivataros éjszaka után magával ragadta a hajnal, ő azt

Farkas Lőrinc, csallóközi

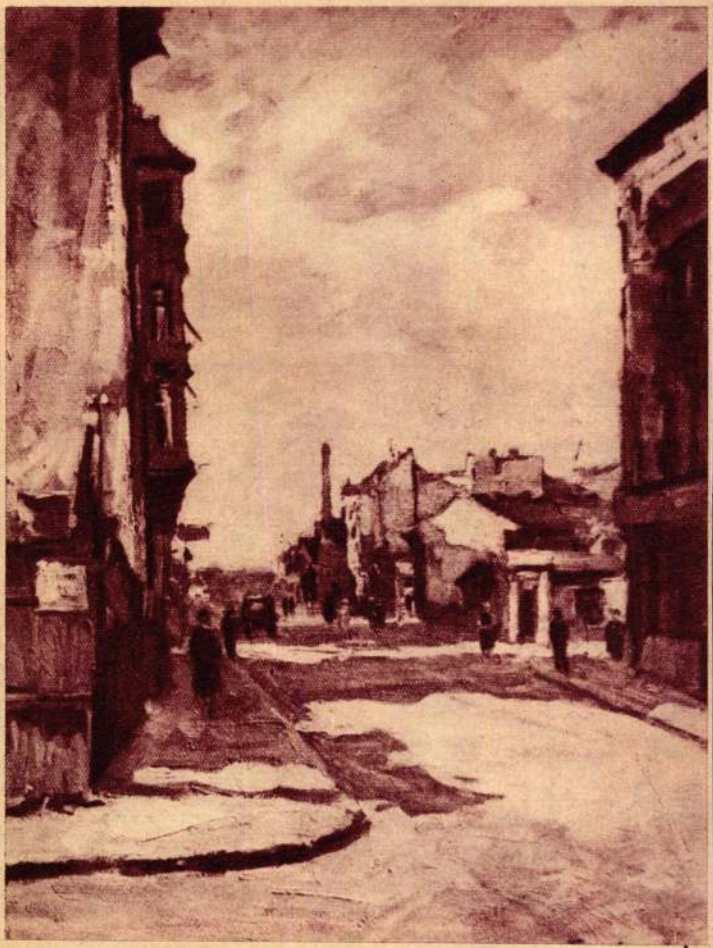

Balról: *csallóközi Farkas Lőrinc: „Külvárosi utca"*

Hol? Mikor?

lőkészités. Heti 1 óra.
zigorlatra./:Elméleti esztétika.
ténet.:/ Heti 2 óra.

előkészités. Heti 1 óra.

szigorlatra. Heti 2 óra.

lőadók a hallgatósággal együtt
továbbá a vizsgálati anyagot. A
ező olvasmányok, továbbá a tételek
sa és bibliografiai alapismeretek
mléleti anyag bemutatása.
előadók által kiadott egyetemi
ik meg.
s gyakorló tanár, Dr. Haraszthy
Imre szenior, Nagy Zoltán egyet.
.tanársegéd.
lyamoknál havi 5 pengő. - A heti
. - A heti 3 órás tanfolyamoknál

l május 31-ig.
eszélése: Dr. Haraszthy Gyula és
leknél minden nap d.e. 11-12 kö-
/:VIII.Muzeum körut 6-8.I.:/

ként 3 P.

Farkas Lőrinc,

csallóközi

festő

Műcs. kiáll., 1922 től

Pipics 112. l.

Láda, barok izlésű rézveretes

VI. 151.

Csallóközi Farkas

Lőrinc

Gyenge naptény c.
olajfestményét
1940–42. közt
megvette a közokt-
minisztérium a
Szépm. Muz. részére

SPORT

KKK

A Ferencvárosnak három, az Ujpestnek négy gólt kell Budapesten behoznia

A Kis Középeurópai Kupa első fordulójának hátralevő mérkőzéseit szerdán játszotta le a Ferencváros és az Ujpest Jugoszláviában. Mint előreláthető volt, — jeleztük is — a magyar csapatok csak arra törekedhettek, hogy minél kisebb hátrányt hozzanak haza Szarajevóból, illetve Zágrábból. Az is előreláthető volt, hogy a Ferencváros hátránya kisebb lesz, mint az Ujpesté. Csak azt nem hittük, hogy ez a hátrány három-, illetve négygólos lesz. Ebben részük van a tartalékos csapatoknak, de a védekezésre való berendezkedésüknek is. Régi igazság és nemzetközi mérkőzéseken mindig kitűnik, hogy győzni és eredményt elérni futballban csak támadással lehet.

Slavia—Ferencváros 3:0 (2:0)

Szarajevóban mintegy 5000 főnyi közönség jelent meg ezen a *KKK* mérkőzésen, amelyet a román *Croner* vezetett. A nézők sorában ott volt *Jeftics* Bozsidár bán és dr. *Zlatar* szarajevói polgármester. A Ferencváros dr. *Sárosi* helyén ismét *Kiszelit* játszatta középcsatárnak, míg balösszekötőnek nem a tapasztalt *Jakabot*, hanem az idényben alig szerepelt *Berényit* állította be. *A »tankcentere«-elmélet ismét nem vált be*, a zöldfehérek támadósora tehetetlen volt, annál is inkább, mert Berényinek a védelemben kellett segítenie.

A támadószellemű Slavia, buzdítva lelkes közönségétől, kevesebb helyzetéből is *három gólt* tudott elérni. A támadásokat főként *a szélső csatárok* vezették. Az első gólt a nyolcadik percben *Salipur* jobbösszekötő lőtte, a másodikat a 38. percben *Rajnics* középcsatár. Szünet után a Ferencváros tovább is támad, de eredménytelenül, míg a félidő közepén *Rajnics* újabb gólt lőtt. Ekkor *Sárosi III. megy előre*, de a felforgatott csapat sem lesz eredményes.

Gradjanski—Ujpest 4:0 (1:0)

Zágrábban 4500 főnyi közönség előtt játszott a két csapat a román *Radulescu* vezetésével. A Gradjanskit a közönség lelkesen *ünnepelte* abból az alkalomból, hogy *megnyerte a jugoszláv bajnokságot*. A csapat erejét fokozta ez az ünneplés, míg *az Ujpest játékerejét lecsökkentette, hogy egészen furcsa összeállításban állott fel. Szücs* középfedezet játszott középcsatárt, *Zsengellér* összekötőt, a fiatal *Temes* pedig középfedezetet. Eleinte nem volt baj, bár *Zimmermancsics* góljával már az első percekben 1:0-ra vezet a Gradjanski. A gólt Sziklai bevédte.

A félidőben nem esik több gól, bár többet támad a horvát csapat. Szünet után *Zsengellér és Szücs helyet cserél*, de ez sem használ, a horvátok vannak fölényben és *Zimmermancsics*, majd *Zsalant* újabb gólokat lő. 3:0 után végre *Szücs visszamegy eredeti helyére és Balog megy előre*, de a zavar nem lesz kisebb a csapatban és *Zsalant belövi a negyedik gólt*. Érthetetlen volt az Ujpest csapatfelforgatása, amely gólokkal gyengítette a csapatot. A Gradjanski legjobbjai a két góllövő szélső, *Jazbinsek* középfedezet és *Brozovics* jobbhátvéd.

Reváns — Budapesten!

A szerdai mérkőzések revánsküzdelmei szombaton és vasárnap lesznek Budapesten. Még négy gólt is be lehet hozni (lásd Ferencváros—Austria 5:1, Ujpest—Beogradski 7:1) az »üldözési versenye csak érdekesebbé leszi a szombati Ujpest—Gradjanski mérkőzést, amely d. u. 6 órakor kezdődik Ujpesten a megyeriúti pályán és a Ferencváros—Slavia mérkőzést, amelyet vasárnap délután ½6 órai kezdettel játszanak le az Üllői-úton.

Budapesti statisztika

A főváros statisztikai havifüzetének legújabb száma most jelent meg. Az év első harmadának adatait dolgozták fel benne. Ezekből a rideg statisztikai számokból sok érdekes következtetést lehet levonni.

A fizetésképtelenségek száma az év eleje óta 25 volt. A mult év első négy hónapjában 102 új fizetésképtelenséget jelentettek be. A csődnyitások száma a tavalyi 11-ről 3-ra csökkent.

Új útlevelet 3215-öt állítottak ki. Tavaly jannártól áprilisig 11.613-at. Az új útlevelek kiváltói közül 244 kivándorlási célból kért útlevelet. Mult évben ugyanilyen címen 558 útlevelelet állítottak ki.

A Beszkár utaslétszáma 107,332.154 személy volt, 1939-ben 101,195.807 személy. Még nagyobb arányban emelkedett az autobuszutasok száma 15,991.335-ről 20,393.339-re.

A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület sokkal több esetben vonult ki. Különösen sok részeget részesített elsősegélyben. Négy hónap alatt 194 részeget vettek kezelésbe a mentők, míg egy évvel ezelőtt ugyanezen idő alatt csak 113-at. Az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek száma 594-ről 626-ra emelkedett.

A budapesti temetőkben április végéig 6813 elhúnytat temettek el, tavaly 6056-ot. Emelkedett az ingyentemetések száma is 1479-ről 1796-ra.

Négy hónap alatt 76 új épület építkezését fejezték be, a mult évben ugyanezen idő alatt 103-ét. A lakóház átalakítások száma 135-ről 90-re csökkent. Viszont kevesebb volt a bontás is, mindössze 16 lakóházat bontottak le a tavalyi 74 helyett.

Rendkívül sok autobuszbaleset fordult elő. Tavaly négy hónap alatt 60, az idén 255. Az automobil-balesetek száma 359-ről 532-re, a villamosbalesetek száma 434-ről 575-re, a gőzvasút balesetek száma 43-ról 155-re, a kerékpárbalesetek száma 457-ről 537-re, a motorkerékpár-balesetek száma 61-ről 146-ra, a teherkocsibalesetek száma 122-ről 183-ra, teherautó-balesetek száma 70-ről 194-re, a lóbalesetek száma 23-ról 28-ra emelkedett. Több volt a gyári baleset is és végeredményében négy hónap alatt 10.189 balesetet jegyeztek fel a mult évi 9109-cel szemben.

A közkönyvtárakat kevesebben használták. Az olvasók száma 81.354 volt, a mult évi 114.360-nal szemben. A főváros nyilvános könyvtáraiban az olvasók száma 57.652-ről 30.235-re csökkent.

Ruhaköltemények a Lajos-utcában

Óbudán, a *Lajos*-utcában, néhány nappal ezelőtt megnyilt egy kiállítás. Csendesen és feltűnés nélkül, mint ahogy a színes kis virág nyílik ki a réten. *A legrégibb magyar nőipariskola ruha- és kézimunkakiállítása ez.* Százhúsz csinos, tizenöt-tizennyolcéves kislány álmainak megvalósulása tölti meg az iskola termeit. Mesés, szemet-lelket gyönyörködtető költemények, amelyek nem szavakban, hanem cérnában és fonálban találták meg a kifejezés módját. A kislányok szótlanul üldögélnek remekeik között, hamvasan és szerényen, mintha nem is tudnák, hogy mindez, amit alkottak és most bemutatnak, olyan szép, fejlett és tökéletes, hogy a költészetnek ebben a műfajában nem is lehetne felülmúlni. Az újságíró, a szavak fonója, szövője is alulmarad most, mert a szó sem tudja olyan híven és tisztán érzékeltetni a gondolatokat, mint ahogy ezeknek a kislányoknak sikerült.

Évenként 30—40 leány kerül ki innen az életbe, kezében a diplomával, amely divattervezésre, kézimunka- és ruhaszalón létesítésére jogosít. Ennek és a fiatalabb testvériskolának padjai között álmodják meg azt, ami minden hölgyet mindenekfelett érdekel: a divatot. És mivel a zsenge leánylélek ízlésének fejlődésére legnagyobb hatással kétségtelenül az iskola van, mondhatjuk, hogy a *pesti divat irányát ezeknek a csendes iskoláknak szerény tanárnői szabják meg a katedrákon.*

Itt, *ezekben az iskolákban mentik meg a magyar divatot és teremtik meg annak reneszánszát.*

A gondolat, amelynek jegyében az iskolaév elmult és amelyről a kiállítás regeszép anyaga mesél: *elemezni az ősi magyar motivumokat, megtisztítani a beleszóródott idegen elemektől és a motivumok ízléses csereberélésével korszerű, tetszetős úri magyar divatot teremteni és népszerűsíteni.*

A kiállításon látottak alapján biztos a hitünk, hogy ezt a nemes célt sikerül is megvalósítania annak a csodakezű új divattervező nemzedéknek, amely most lép ki az életbe a *lajosutcai* iskola kapuján. (sima)

— **Megnyilt az Ars Hungarica.** Ünnepélyes külsőségek között nyilt meg tegnap délben *Budapest legújabb állandó képkiállítása és műkereskedése, az Ars Hungarcia* az Andrássy-út 14. számú házban. *A Képzőművészek és Műbarátok Gazdasági Szövetkezete* hozta létre karöltve *a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Részvénytársasággal*. A szövetkezet felöleli a magyar képzőművésztársadalom legnagyobb részét: több mint 300 tagja van és helyet foglal benne mind a 21 magyar képzőművészeti egyesület. Az ujonnan alakult állandó tárlat és műkereskedés *célja az, hogy a festők és szobrászok műkereskedések kikapcsolásával, közvetlenül hozzák forgalomba műveiket*. Több mint 100 műalkotást állított ki a rendezőség, de a kiállítás anyagát rövid időközökben cserélik. Kiemelkednek *Krusnyák* Károly, *Juszkó* Béla, *Komáromi Katz* Endre, *Visky* János, *Csallóközi Farkas* István, *Gaál* Ferenc, *Kövér* Gyula, *Kóbor* Henrik, *Körössy* János, *Juszkó* Piroska és *Kássa* Gábor képei, továbbá *Cser* Károly, *Pankotai Farkas* Béla, *Kóbor G. Elek*, *Markup* Béla, *Matéka* Sándor, *Zólyomi Zierlich* Rezső szobrai.

SPORT EGY MONDATBAN

BSE—BEAC BAJNOKI VIZIPÓLÓ mérkőzés lesz a Nemzeti Sportuszodában, amelyre a BSE ismét tartalékosan áll fel, mert Vértessy Józsefet a fegyelmi bizottság Páhok István bántalmazásáért egy hétre eltiltotta a játéktól.

—•—

AZ IDEI NAGYREGATTA szombaton és vasárnap félöt órakor kezdődik a Margitsziget melletti pesti Dunaágban.

—•—

A TENISZ CSAPATBAJNOKSÁG döntőjét ma játssza a BBTE—UTE Budán. A MAFC a MAC-cal, a Beszkár a BSE-vel mérkőzik.

—•—

BUDAPEST SÚLYEMELŐ CSAPATA Bécs ellen szombatra: Bakonyi, Tégla, Ambrózy, Varga, Hunyadi, Sós.

—•—

NYOMDÁSZMÉRKŐZÉS lesz ma délután ½6 órakor a Ganz-pályán az Athenaeum és Pállas nyomda futballcsapatai között.

KKK JEGYEK

a szombat d. u. 6 órakor Újpesten megtartandó

Ujpest—Gradjanski

és vasárnap d. u. ½6 órakor az üllőiúti pályán megtartandó

Ferencváros—Slavia

Kis Középeurópai Kupa mérkőzésekre elővételben olcsóbban a **Pest—Magyarország** kiadóhivatalában kaphatók és előjegyezhetők.

LÓSPORT

Uzsorás és Jósnő 100 méter előnyt adnak a Nemzetközi hendikepben

A *BÜE* mai, tizenkét futamból álló versenynapjára nagyjából ismét *jól* sikerültek a nevezések. Azért mondjuk, nagyjából, mert *a két-háromévesek részére kiírt futamok megtartása (úgynevezett kellőszámú induló hiánya miatt) némi veszélyben van.* A *Nagybánhegyes díjra* mavanis *hét* lovat, a 2000 méteres távú *Háromévesek versenyére* pedig *hat* négylábút neveztek. Közöttük *három mindkét számban indulónak van jelezve*, tehát különösen a nyolcadik futamnál előállhat az az eset, hogy nem lesz meg a verseny megtartásához szükséges négy résztvevő.

Uzsorás és Jósnő egy helyről

veszik fel a küzdelmet a *Nemzetközi hendikepben*. Mindkét kiváló ügető *100 méter előnyt ad* a startról induló *Minornak*, mely valamikor 28-as kilométerátlagot is ügetett. Igaz, hogy régen volt. *A mezőny többi tagjai 80, 60 és 40 méter előnyt kapnak Jósnőtől és Uzsorástól.* Közöttük különösen *Bakafántos* és *Bob* mutattak a multban olyan formát *(Bakafántos 25.7, Bob 27.1)*, melyek megismétlés esetén *igen kétségessé tehetik a hátulról indulók sikerét.*

Ami a két »nagyágyút« illeti: *Jósnő utoljára 24.2, Uzsorás ugyanabban a versenyben 24.4-et ügetett.* A kéttized másodperc *különbséget* egy *szerencsésebb* forduló, vagy *jobb versenyközbeni helyezkedés* nemcsak hogy *kiegyenlítheti*, de a győzelmi esélyeket az *ügyesebb* számára *biztosítja*. Kérdés, hogy ki lesz az ügyesebb: *Kovács II., vagy Feiser?*

Pika, Ulica és Margit S. 2600 méteren

ütközik meg egymással. A három kitűnő ügető összecsapása ugyancsak érdekes sportlátványnak ígérkezik. *Pika* és *Ulica* egyaránt biztos győzelemmé avatták utolsó szereplésüket. A papírszámítás szerint *Pika a jobb*, ezzel szemben *Ulica kitartóbbnak* látszik, ami a meglehetős szokatlanul *hosszú* távon kétségkívül döntően esik majd latba.

Margit S. 20 méter előnyt ad Pikának és Ulicának. Ha szigorúan az időrekordhoz ragaszkodunk, nem adhatunk *Kovács I.* tréner lovának *Pikával* szemben különösebb esélyt. Ezzel szemben *Margit S.*-nél is fennáll az, amit *Ulicánál* mondtunk: *elvitathatatlanul kitartó és hosszú távra állóképes ügető.*

A Vásárhely-díjban derby-krek indul.

Nebojsa, a *Hollán*-istálló volt derby lova *40 méter* előnyt ad a *Vásárhely*-díjban nyolc ellenfelének, *Icának, Little Winnynek* és *Bimbinek* pedig *huszat.*

Nebojsával nem is olyan régen még derby-reményeket táplált istállója. Az *Első*-mén kétségkívül évjáratának *első vonalába* tartozik. A *Derbyben trénerének, a tapasztalt Raymernek a tanácsára nem indították, mert a kiváló idomár kételkedett Nebojsa állóképességében.* A derby azonban *3200 méter*, ma viszont csak *2140-et* kell *Nebojsának* futnia. *Miért ne higgyünk győzelmében?...*

Mint mondottuk, a nevezésekben *gyengén* sikerült *Hároméves versenyeken* kívül általában *szépszámú mezőnyök* részvételét várhatjuk. Valószínűleg lesz tehát *egy-két meglepetés*, imitt-amott *egy-egy tekintélyesebb tét vagy befutóosztalék*, egyszóval mindaz a szép és érdekes, ami a sportsmanszíveket hevíti.

Jelöltjeink:

I. Kovács I. id.—Körmendi ménes, II. Amatőrverseny: Leander—Zircz, III. Gyarmati ménes—Ebadta, IV. Nebojsa—Quarnero—Ficsur, V. Ébredő—Sári biró—Pamuki Hárpia, VI. Margit S.—Pika, VII. Jósnő—Uzsorás—Bakafántos, VIII. Erzsike—Mauzi H., IX. Zivatar D.—Bicskás—Dajka, X. Mangán—Sirocco—Jónás, XI. Oculi—Sterling, XII. Cimbora—Leander—Bazsarózsa.

KÉT SÍRNÁL

rótta le a nemzet hálás kegyeletét a miniszterelnök és vele együtt a Magyar Élet Pártja. Az egyik sír Gömbös Gyuláé, aki nem érhette meg álmainak megvalósulását. Ő volt az, aki prófétai ihlettel előre látta, hogy ha Berlin, Róma és Budapest összefog, akkor megváltoztatják Európa torz térképét, amelyet az emberi gonoszság tákolt össze. A nagy álmodó a magyar külpolitika reális területein mindent elkövetett, hogy szorosabbra fűzze a barátságot Magyarország és a két felfelé törő európai nagyhatalom között, hiszen tisztán látta, hogy Németország és Olaszország érdekei azonosak a Trianonban megnyomorított Magyarország érdekeivel. Ez a gondolat még Szegedről indult el, ahol nemcsak az volt a cél, hogy Magyarországot megmentsék a kommunizmustól, hanem az is, hogy erőssé és hatalmassá tegyék. Teleki Pál ebben a munkában együtt dolgozott Gömbös Gyulával, akinek európai horderejű, nagy államférfiúi cselekedete volt, hogy nem csupán hazánk hagyományos kapcsolatait szilárdította meg Németországgal és Olaszországgal, hanem a két hatalom együttműködését is személyesen mozdította elő.

»*Ma a versaillesi Európa konstrukciója* — mondotta Gömbös Gyula sírjánál a miniszterelnök — *összeomlott a tengelyhatalmak által és a te álmod a valóság felé közeledik...*« Az egész nemzet megilletődötten és hálásan emlékezik Gömbös Gyulára, aki a tengelybarátság harcosa volt és a nagy államférfiak igazi ösztönösségével és céltudatosságával dolgozott ennek a barátságnak elmélyítéséért, mert tisztán látta, merre halad Európa. S ime, az álmok valóra válnak...

A másik sírban, melynél megilletődötten gyűltek össze a kormánypárt törvényhozói, a nagy magyar trianoni harcos, Apponyi Albert pihen. Itt is a nemzet hálájának adott hangot a miniszterelnök, idézve azoknak a napoknak az emlékét, amikor Apponyi Albert az ellenség elvakult gyűlöletével szemben a magyar igazság és a magyar hit tiszta érveit vonultatta fel, de eredménytelenül, mert a győztesek még csak meg sem akarták hallgatni.

De a magyar igazság nagy harcosa rendületlenül beszélt, küzdött a gúnnyal, a megnemértéssel, a hazugsággal és a gonoszsággal és ha tudta is, hogy minden szava pusztába kiáltó szó, erősen hitt abban, hogy ezek a szavak mégsem vesznek el a teljes közönyben, hanem valamikor drámai visszhangra találnak a rossz lelkiismeret emlékezetében. Az ősz bajnok hitét, hogy az igazság egyszer diadalmaskodni fog, nem tudták megtörni sem ott Trianonban, sem később a Genfi-tó partján, ahol a győztesek által megteremtett status quo rideg fentartására alakított Népszövetség ülésein minden alkalommal hallatta a magyar igazság hangját. Cinikus, lelketlen és konok ellenfelekkel kellett vívnia és szent türelemmel elviselnie, hogy sohasem hallgatták meg. S most Teleki mondta: »*És mert nem hallgatták meg, másképp lett...*«

Global
molytalanít. Főraktár: Molnár és Moser, IV., Petőfi Sándor-utca 11. Kapható mindenütt.

A szövetségesek 72 órás ultimátumával kezdődött 22 évvel ezelőtt a versaillesi kálvária

Hogyan kényszerítették a franciák és angolok a németeket fegyverszünetre

A német-francia fegyverszünet problémája most érdekes visszapillantásra ad alkalmat. 52 hónapig tartó háború után, 1918 november 6-án jelent meg német hivatalos közlemény arról, hogy *a német fegyverszüneti bizottság útrakelt Berlinből.* 1918 november 7-én *Foch tábornagy* rádió útján értesítette a német parancsnokságot, hogy a német fegyverszüneti küldöttség a frontnak melyik pontján jelentkezhetik a szövetségesek előőrseinél. Ugyanakkor a német hadsereg főparancsnoksága is értesítést küldött Foch tábornagynak, amelyben közölte, hogy november 7-én, csütörtök délután három órától kezdve a frontnak a szövetségesek által kijelölt pontján beszünteti a tüzelést.

A német küldöttség, amelyet *Erzberger* miniszter vezetett és amelynek gróf *Oberndorf* rendkívül követ és meghatalmazott miniszter, *Winterfeldt* vezérkari tábornok, volt párisi katonai attasé és *Vanselow* sorhajókapitány voltak a tagjai, november 7-én, csütörtökön este ¼10 órakor lépte át a frontot és a híres *compiègnei erdőben, Páristól északkeletre hetven kilométer távolságra, de l'Aigle őrgróf kastélyában töltötte az éjszakát.* Másnap, november 8-án, pénteken reggel 9 órakor jelentek meg a németek *Rethondes állomáson Foch tábornagy különvonatán.* A Nemzetközi Hálókocsi Társaság *tanácskozóteremmé átalakított étkezőkocsijában* fogadta Foch tábornagy a német delegációt. Foch tábornagy mellett a szövetségesek részéről *Sir Rosslyn Weymiss tengernagy,* az angol admiralitás első lordja képviselte a szövetségesek tengeri haderejét és jelen volt *Weygand tábornok,* a szövetségesek hadseregének mostani főparancsnoka is.

A németek a humanizmusra apelláltak

Miután *Erzberger* miniszter, aki franciául beszélt, bemutatta a német bizottság tagjainak megbízólevelét, *Foch tábornagy felolvasta a szövetségesek által Versaillesben megállapított fegyverszüneti feltételeket.* A német megbízottakat meglepték a szövetségesek szigorú feltételei, mert *enyhébb feltételeket vártak. Erzberger* miniszter a humanizmusra appellált és annak érdekében *kérte az ellenségeskedések haladéktalan megszüntetését.* Foch tábornagy erre röviden azt válaszolta, hogy

az ellenségeskedéseket csak a fegyverszünet megkötése után áll módjában megszüntetni.

A német megbízottak kérésére ekkor *egy német futár engedélyt kapott,* hogy a szövetségesek fegyverszüneti feltételeivel rögtön a belgiumi *Spa-ba,* a német főhadiszállásra utazzék. Ez november 8-án, pénteken délelőtt 11 órakor történt, amidőn az ellenfelek első találkozása azzal végződött, hogy

Németország 72 órás záros határidőn belül tartozik válaszolni arra, vajjon elfogadja-e a szövetségesek fegyverszüneti feltételeit.

A záros határidő tehát november 11-én délelőtt 11 órakor telik le.

A német megbízottakat ezután visszavezették abba a kastélyba, ahol az első éjjelt töltötték. *Foch* tábornagy pedig rögtön jelentést küldött a német megbízottakkal folytatott rövid megbeszéléséről *Clemenceau* miniszterelnöknek, aki az első találkozásról felvett jegyzőkönyv tartalmát közölte *Pichon* francia külügyminiszterrel, *Renoult*-val, a képviselőház hadügyi bizottságának elnökével, valamint *Lord Derbyvel,* a párisi angol nagykövettel.

A német futár útjáról a szövetségesek hadvezetősége az Eiffel-torony drótnélküli állomása útján értesítette a főparancsnokságot, a futár mégis nehezen tudott a fronton átkelni, mert időközben *heves tüzérségi harc kezdődött, úgyhogy a futár pénteken éjjel még nem tudta átlépni a francia vonalakat.* November 9-én, szombaton korán reggel végre a német parancsnokság értesült a futár útjáról és a német tiszt, aki a futárszolgálatot ellátta, folytathatta útját, de csak november 10-én, vasárnap reggel érkezett Spa-ba, a német főhadiszállásra. Ennek ellenére

a német megbízottak még a 72 órás határidő lejárta előtt, november 11-én, hétfőn a hajnali órákban megkapták a német kormány utasítását arra, hogy a fegyverszüneti feltételeket írják alá.

Előzetesen a négy tagból álló német delegáció nyilatkozatot szerkesztett, amelyben arról is van szó, hogy a fegyverszüneti feltételek néhány pontjánál az ő javaslatukra a szövetségesek megértő szellemről tettek tanubizonyságot, *a nyilatkozat lényege mégis tiltakozás a szigorú feltételek ellen és így végződik:*

»A német nép, amely 50 hónapon át egy egész világ ellen megállta helyét, megőrzi szabadságát és egységét minden erőszak ellenére. Egy 70 milliós nép szenved, de nem hal meg.«

A fegyverszüneti szerződés egyébként *34 szakaszból áll.*

Az első szakasz az ellenségeskedések megszüntetéséről szól a szárazföldön és a légitérben *hat órával a fegyverszüneti szerződés aláírása után,* ami november 11-én reggel öt órakor történt. A németek kötelesek kiüríteni haladéktalanul az általuk megszállt országokat, Belgiumot, Franciaországot, Luxemburgot, valamint Elzász-Lotharingiát is, amely akkor még a Németbirodalom integráns része volt. Amennyiben ezt a területet 15 nap alatt nem ürítik ki, az ott talált német csapatokat hadifoglyoknak jelentik ki.

5000 ágyút, 1700 repülőgépet...

A német csapatok tartoznak jó állapotban a következő hadianyagot kiszolgáltatni: *5000 ágyút (köztük 2500 nehéz és 2500 tábori ágyút), 25.000 gépfegyvert, 3000 aknavetőt, 1700 vadász és bombavető repülőgépet, elsősorban valamennyi D. 7. gépet és az összes éjjeli bombázó gépeket.*

A német csapatoknak ki kell üríteni *a Rajna balpartját,* amelyet a helyi hatóságok fognak közigazgatni a szövetséges csapatok ellenőrzése mellett. *A szövetséges csapatok Mainz, Coblenz és Köln városokban 30 kilométer átmérőjű hídfőt vesznek birtokukba a Rajna jobbpartján is* és azonkívül csapatokat tarthatnak az összes stratégiai pontokon. Ezenkívül még a Rajna jobbpartján a holland határtól kezdve a svájci határig *10 kilométer szélességű neutrális zónát kell berendezni.*

A német csapatok kötelesek mindazokat a katonai berendezéseket, amelyeket a kiürítésre megállapított idő alatt nem vittek magukkal, *sértetlen állapotban kiszolgáltatni.* A polgári lakosság részére szolgáló élelmezési raktárakat, állatállományt stb. a helyszínen kell hagyni.

5000 mozdonyt, 150.000 vasuti kocsit

Tilos a közlekedési útvonalak, hidak, távírók és távbeszélő berendezésének megrongálása. Kötelesek átadni a szövetséges hatalmaknak *5000 vasúti mozdonyt, 150.000 vasúti kocsit jóállapotban összes tartalék felszerelésükkel együtt legkésőbb 31 nap alatt.* Ugyancsak kötelesek *kiszolgáltatni 5000 teherautót jóállapotban 36 nap alatt.*

A rajnamenti területen a megszálló csapatok eltartásának költsége — kivéve az Elzász-Lotharingia területét — a német kormányt terheli. *Viszonosság nélkül kötelesek rögtön szabadlábra helyezni az összes hadifoglyokat, polgári internáltakat, túszokat stb.,* valamint az összes elítélteket, akik a szövetséges ország állampolgárai.

Azok *a német csapatok, amelyek Ausztria—Magyarország, Románia és Törökország egykori területén vannak, kötelesek haladéktalanul Németország 1914 augusztus 1-én fennállott határai mögé visszavonulni.* Ugyancsak vissza kell vonni mindazokat a német csapatokat is, amelyek az egykori Oroszország területén teljesítenek szolgálatot.

A bukaresti és bresztlitovszki békeszerződésekben és azok kiegészítő szerződéseiben foglalt rendelkezésekről a németek lemondanak.

Végtelenül érdekesek a fegyverszüneti szerződés többi szakaszai is.

A Kelet-Afrikában operáló német haderők kötelesek rögtön kapitulálni.

A német kormány a fegyverszünet tartama alatt nem semmisíthet meg semmiféle olyan értéket, amely a szövetségesek számára az elszenvedett károk biztosítékául szolgál.

A belgiumi Nemzeti Bank készletét haladéktalanul vissza kell adni. Ugyancsak vissza kell adni az orosz és román aranykészletet is.

A tengereken is haladéktalanul meg kell szüntetni minden ellenségeskedést. *Az összes tengeralattjáró hajókat felszerelésükkel együtt ki kell szolgáltatni.* Ki kell adni továbbá *hat csatahajót, 10 cirkálót, 8 könnyű cirkálót és 50 legújabb típusu torpedóromboló hajót.*

Németország köteles összes kereskedelmi hajóit és kikötőberendezését, amelyek a belga kikötőkben és partokon vannak, továbbá a Fekete-tengeren megszállt kikötői berendezéseket és az ott zsákmányolt orosz hadihajókat sértetlen állapotban átadni. *Ki kell szolgáltatni az összes semleges hajókat, valamint a szövetségesektől elkobzott hajókat.* Német kereskedelmi hajókat nem szabad semmiféle semleges állam hajóparkjába beállítani.

A fegyverszünet 36 napig tart, de 48 órával előbb bármelyik fél által felmondható, ha feltételeit nem hajtják végre.

Ezt a fegyverszüneti szerződést a négy német megbízotton kívül *Foch tábornagy* és *Weymiss tengernagy,* a szövetségesek megbízottai írták alá. *Weygand tábornok aláírása ezen az okmányon nem szerepelt.*

Érdekes, hogy az utolsó német hadijelentés, amelyet 1918 november 14-én adtak ki, külön megemlékezik egyes német csapattestek hősiességéről és azzal végződik, hogy a fegyverszüneti szerződés aláírása következtében az ellenségeskedéseket az egész fronton megszüntették.

Berecz Sándor

Két órára minden gondot elfelejtet
STAN és PAN
(LAUREL és HARDY)
új vígjátékszenzációja:
A KÉT TÖKFEJ
Mától CASINO

Kecskeméti határ
Kecskeméti utca

(Sikátor,

F Gyengenaptény
Műterem-
részlet,

A Szépművészeti Muzeum-
ban vannak (Első hó,
és Ködös táj) a Fővá-
rosi képtárban Kikö-
tő részlet és Téli táj, c.
(képei) a Kecskeméti muzeum-
ban Reggel a szabadban
a nürnbergi Városi
képtárban Dürer-utca
Ajtós fabián) c. képe, a ~~sve~~
svéd állam tulajdoná-
ban Önarcképe.

Tóvárosi
utca
(Fő. képt)
Nagyalföldi
táj u. o.

Komárom megye tu-
lajdonában A hi-
dak szentje

KRÁL GYULA

kőfaragó-mester, kőbánya-tulajdonos
és márványáru-gyártelepe

Budapest, III., Lajos-u. 77—79.

TELEFON: 36-27.

A

Müemlékek országos Bi

A hirtelen beállott m

bérek mint a fuvarbérek emelkedtek és

teni, hogy a még rendelt nyerskövet m

van módomban szállitani.-

Azon reményben, hogy

jóváhagyja, vagyok

Farkas Lőrinc,

csallóközi

festő

életrajz

Kásd

Karczagusagyállam

456. hr. 457. h.

Csallóközi Farkas Lőrinc

festő; sz. 1898. Lakszakállas-
on (Komáronmm.) Közép-
iskolait Komárom végezte,
s azután a bpesti képzőmű-
vészeti főiskolában Zem-
plényi Tivadarnál tanult-
majd a kecskeméti művészte-
lepen ~~bénig~~ dolgozott
Révész Imre mellett.
Háborus katonai szolgá-

Tanulmányúton volt Nemet- és Olaszországban

Bpesten telepedett

lata után ~~Gyulán telepe-~~
~~dett le.~~ 1928. Gyula vá-
ros megbízásából meg-
szervezte az ottani mű-
vésztelepet. ~~1929. részt~~
~~vett a münzsbergi rin-~~
~~rejs. Kiállitásán~~ 1929.
Tanyai cséplés c. művé-
vel kitüntetés ~~dismerést~~ nyert a
Független Művészek
kiállitásán, 1930
u.o. A szentesi szélmal-
mok közök c. Képéért
a társaság festészeti
díjával jutalmaz ták.
1943. a MAPE kiálli-
tásán Műterem részlet
c. képével az állami
vízfestmény díjat nyer-
te. 1943. a kultuszni-
nüszterimtól felvidé-
ki ösztöndíjat kapott.

1937. Reggel c. képével
a M. Képzőművészek Egyesü-
letének díjat

1943. máj. Magyar
[illegible]-Kül-
város, of.

Budapest, 1923. május 2

irószer kereskedelmi rt. Budapest

r, azonban csak egyszerű érvénnyel, hogy

izottsága

n pénztárunknál számlája javára

er [illegible]

Tisztelettel

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

IX. kerületi (Kálvinéri) fiókpénztár.

1942. apr.-máj.
Pozsonyi ut ködben,
Bolgár kertek,
Juszkó pingál.

1942. jún. Magyar
~~műnézetest~~
Nyárfak, of.
Rákospatak of.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
252 /1923 szám
Érk. 1923 évi jún. hó 23 n.
78, 82, 207.

1942. téli
Hőség, Wéberék udvara,
Kanyargó utca, Bibor
utca.

1943. márc.-apr. Juszkóék Tatán
Julius, Angyalföld, Szelmalom.

Budapest, 192 3 junius hó 18-án

zottságának

B u d a p e s t .

VII. Állatkerti ut 1 sz

agymérvü drágaság folytán ugy a munka-

igy tásztelettel bátorkodom bejelen-

-ként csak K. 30.000.- korona árban

a Tekintetes Bizottság ezen áramat

teljes tisztelettel

1939. márc-máj.
„Benyakalt" piktor,
Tulipánok.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
254 /1923 szám
Érk.: 1923 év jun. hó 23 n.

78.189-1923. szám.

III/a.

Folyó hó 8-án 234. sz.

a t. Orsz. Bizottságot, hogy a

javaslatba hozott ez idei nyári

Budapest, 1923. junius hó

A miniszter helyett:

h. államtitkár.

A Műemlékek Orsz. Bizottságának

1940. febr. Magyar
művészetért: Szegények
utcája, of.
1940. tav. Vízpart, Be-
havazott tanya,
1940. dec. Magyar mű-
vészetért: Kisföldi
tanya, of. Tóvárosi
utca. of.
1941. nov. Archip kiáll:
Lábbadozó
1941. febr.-apr.:
Téglahordás, Épitkezés,
Jannár.
1941. dec. 1942. jan.
A Hősök tere. Február.

KNÁL GYULA
kőfaragó-mester

nept. okt.
1934. Nemz. munkahét
Lehel hiac, Gyárváros,
Régi udvarház,
1935. téli Szinészbejá-
ró, Havas ~~[illegible]~~ erdő,
1936. jub. kiáll: Kecske-
méti határ, Kutvárosi
árvíz.
1937 téli Napsütés,
Reggel.
1938. téli Kisváros,
Rákoscsaba, vízf.
1938. ősz Tóvárosi
utca, Szegenyek utcája.
Becsákék udvara,
Szerű.
1939. téli A tardi
hegyek, Ujvilág utca
Tóvároson, A tatai
Tópart utca.

a. kelt felterjesztésére értesítem
izottság alkalmazottai részére
szabadságidőket ezennel engedélyezem.
18.

28
2987/109

Budapest.

allóközi Farkas Lőrinc: „Becsákék udvara"

Farkas Lőrinc
Magyarság kapás nek
1938 dec. 4.

Farkas Lőrinc cs.

Alföldi tanya c.

kepe repr.

Magyar Sors

1937. 2. sz.

Vil

ragasztást, megőrzést
és mindennemű műszerész munkát.
Használt gépeit magas árban megveszem.

Elvem, becsületes, jó munkát a lehető legjutányosabb árban adni, hogy aki egyszer nálam dolgoztat, mindig hozzám jöjjön.

Szíves pártfogását kéri

CSUZDI JÓZSEF
műszerész mester
XI., Lágymányosi-út 6 sz.

Telefon: 459-006.

Jakab-nyomda. II., Székely-u. 2/4.

Cs. Farkas Lőrinc

~~[illegible]~~ és Kulvárós
c. képe repr.

l.

Művész-Élet

1932. okt. sz.

13. l.

Képpel

Farkas Lőrinc,

csallókőri

Harasztos mosóriok
c. kéje repr

Müvész-Élet

1933. 12-13. n.
12. l.

Lét

KILIÁN FRIGYES

m. k. egyetemi könyvárusná

BUDAPEST,

váczi-utcza, Drasche-féle házban, kapható:

Ő csász. és apostoli királyi felség arczképe, m
gyar tábornoki egyenruhában. Festette Than M
metszette Doby Jenő . . . . . 6.
Avant la lettre 15

Dantier, A. Les femmes dans la société chrétien
Ouvrage illustré de 4 photogravures et 200 gr
vures sur bois, d'aprés les monument de l'a
Deux volumes in 4° . . . . . 24.

Stahr, A. Torso. Kunst, Künstler und Kunstwer
des griechischen und römischen Alterthum
Zweite Ausgabe. 2 kötet 12

Homer's Odyssee Vossische Uebersetzung Mit
Original-Compositionen v. Fr Preller. Kötve 3.

Janitschek, H. Die Gesellschaft der Renaissan
in Italien und die Kunst. Vier Vorträge 2.

Springer, A. Raffael und Michelangeló. Mit Illu
trationen. 4-rét . . . . . 18.

Bach, E. Muster stilvoller Handarbeiten für Schu
und Haus . . . . . 2.

Jaenicke, Fr. Grundriss der Keramik in B
zug auf das Kunstgewerbe. Mit 460 Illu
trationen und 2645 Marken und Monogra
men . . . . . 25.

Herrmann, E. Naturgeschichte der Kleidung. M
Holzschnitten 3

Pompeji Die neuesten Ausgrabungen von 1874
1878 Illustrirt herausgegeben von E. Presuh
Mit 60 chromolith. Tafeln . . . . . 36.

Farkas Lőrinc, csallóközi

Reggel c. olajf.
repr.

Művész Kurír

1937. 1. n. 6. l.

kép

m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztert

672/1941. szám.

Méltóságos

dr.Gerevich Tibor urnak,
egyet.ny.r.tanár, a Műemlékek Orsz. Bizottsága eln

Budapest.
IX.Hőgyes-endre-u.10.s

Hivatalból.
szolgálati ügyben.

Farkas Lőrinc

csallóközi

Alföldi legelő
c. képe

(Műcsarnok Szent István
kiáll.)

Repr.

Művész Kurír

1938. 4. 7. 54. l.

Kép

Kolozsvár. Kossuth L.-u. 9.

BUDAPEST
941 NOV. 27. 11
TBa 4 TBa

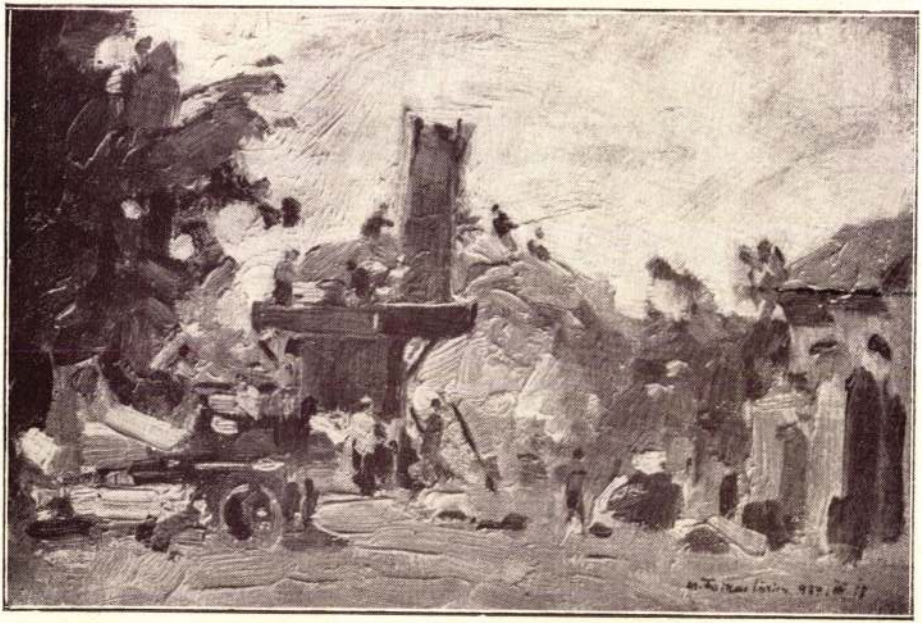

Cséplés. Csallóközi Farkas Lőrinc olajfestménye.

Vitéz Rátz Jenő volt honvédelmi miniszter arcképe.
Burján László olajfestménye. A honv. min. tulajdona.
Műcsarnok Őszi Tárlat.

Farkas Lőrinc, Cs.

irod

Pesti Napló 1933 szept. 23.
(Díjkiosztás és állami vásárlások a Műcsarnokban.)

~~U. 2366~~

Sikátor c. művét a fiatal művészek kiállitásán megvette az állam

irod

Magyarság 1933. szept 23.
átvive

z 1927—28. költségvetésben az
0 millió P, miből háború előtti
980 millió P, háború kezdetétől
lés életbeléptéig felvett adóssá-
lió P, a békeszerződéstől 1926
adósságokra, kivéve a szanálási
millió P, a szanálási kölcsön
0 millió P esik. A háború előtt
ett adósságok álladéka részben
uletvesztesége miatt, főleg azon-
ékkent, mert a belföldiek kezén
ek korona névértéke minden
m csak 1 P-vel van kimutatva.
r, *(magyar)*. A XIII. sz. elején
nagy. kir. pecsétjén négy pólyás,
előtt kilenc oroszlán lépked. Az
(1222) hétszer osztott, alapszíne
elnér és vörös. Kettős keresztje
43), hármas halma III. Endre,
ig Zsigmond (1389) király ural-
kandósult. Később ezek egyesítő-
ó a mai Á., mely az 1847. évi ren-
kis formájában hasított pajzsú,
jában négyelt pajzs alsó élliel és
zzal, nagy alakjában pedig né-
alsó élliel, közép és szívpajzzsal,
ebegő angyalokkal. A közép és
elt az alappelleken kívül Dalmácia,
ány oroszlánfej), Horvátország
ockák), Szlavonia, (futó nyest)
onyhatsztya) és Fiume (kettős fe-
ényei is díszítik.
. Az állam alkotmányának az
a vmelyik főszerve (államfő,
ormány) által önkényesen, azaz
ódom eszközölt megváltoztatása.
Az államháztartás oly állapota,
az állam vállalt kötelezettségei-
w. egészben nem tud (kivétele-
kan) megfelelni. Wan *részleges* és
leges Á.-ről csak bizonyos adós-
szulgáltatta, w. törlesztése akad
am későbbi időpontra teljesítést
. Az ily részleges Á. sokszor *ihar-*
ában jelentkezik, midőn p. o. az
-ijait adóval tenhelik, hogy az
ttanított összeggel az állam-
ellien fizetnie. Nyilt alakja

kéreg egyes részei az izommozgások központjai, más része a tapintó érzés, a hallás és látás felfogására való, egyéb helyeken a mozgások társítása és összerendezése folyik. A mélyebb agyvelőrészeket a kéregből és a kéreghez haladó pályák és a kéreg egyes részeit összekapcsoló pályák foglalják el. Az agyvelőalapi szürke ducok és a kisagyveló az egyensúlyozás, az izomfeszülések, a mozgáslekerekítések székhelye; a kedélyi mozgások, mimika, affektusok is ide helyezhetők. A homloklebenyek épségétől függ az iniciativa, sérülések után otromba trétalkozás mutatkozik. A bal agyféltéke fontosabb, balkezeseknél pedig a jobb. Hatalmas agyvelőreszletek daganat általi összenyomatásának sem volt semmi külső jele. A nyultvelőben vannak a légzés és vérkeringés életfontos centrumai. A III. agygyomor környékén van a hőmérséklet, a cukoranyagcsereszabályozás központja, az ú. n. központi üregszürkeállomány betegsége után az alvás zavarait látták.

Ágyék (regio lumbalis). A hátulsó testfelszínnek az a része, mely az utolsó bordától a medencetájig terjed; vázát az ágyékcsigolyák alkotják.

Ágyhányás, ágyalkodás, l. *Meningitis.*

Ágytól és asztaltól való elválás (separatio a thoro et mensa). A házastársak közötti életközösségnek bírói tételt alapján és állandó jelleggel való megszüntetése anélkül, hogy a házassági kötelék, mint ilyen, megszüntetetnének. Az intézményt az 1894: XXXII. t.-c. 104. §-a azokra tekintettel léptette életbe, akiknek vallásos meggyőződésével a házassági kötelék felbontása összeegyeztethetlen, viszont az életközösség folytatása számukra lehetetlenné vált.

Ágytól és asztaltól való különélés. Ideiglenes állapot, melyet a törvényesen egybekelt házastársak között az életközösség folyamatossága megszakad. Békésen elkerülhetik, vagy mert a házastársak, kik között a békés családi viszony megromlott, az életközösséget megszakították; ez az ú. n. tényleges különélés; vagy mert házassági per áll fenn közöttük és a bíróság az A.-t kötelezte, illetőleg hivatalból elrendelte (ú. n. különvetés).

Ágyú. Nehéz és az ember által vállhoz nem

gyobb lehet a nagyagynál is s ekkor természetesen nem fedi alaktani viszony azonban nem szabad feledniink, hogy nevezés az emberanatómiából van vé a nevek a tényleges viszonyoknak megfe A magasabbrendű gerincesek felé hala nagyagy egyre jobban növekszik a többi rész rovására s a részek egymás mögött elhelyezkedése is tetemesen megváltozik a nagyagy végül annyira megnövekszik, a többi rész fölé borul, úgy hogy az emb felülről nézve már csak az látható. A na (agyféltékék) az A. legfontosabb része nek burka, a nagyagyköpeny a legmag szellemi működések székhelye. Felülete sabbrendű emlősökön és különösen az ren még redők képzése útján is növel ily redóképzés eredménye az agyféltéke kervényei és barázdái. Az értelmi fej az A.-nek a testsúlyhoz arányított sú növekedésével növekszik s az ember es nagyobb agy általánosságban nagyobb lemi erőt jelent, azonban az általános s alól gyakori a kivétel is. Nők A.-je ált könnyebb a férfiakénál s az egyszerűbb fajtáké, pl. a négereké és Ausztrália és könnyebb a fehér emberénél.

Akab, l. *Achab.*

Akaverus. 1. Zsidó neve Xerxes királynak. — 2. Mondai neve a Bolygó nak. (L. o.)

Akár v. agát, l. *Achát.*

A likt. Kiss József szépirodalmi het a nemzeti hagyományokkal szakító irány ütközője. 1913-ban megszűnt, 19 új életre kelt, de csak 1924-ig állt fenn. évfolyamait Fehér Árpád szerkesztette.

A lliumok. Keresztény társadalmi, ir és művészeti folyóirat, Kolozsvár. 1927. évf., Megjelenik félhavonként. Laptula az erdélyi szentferenciek.

Alkotás. *Augusz* (1826—89). Finn tudós és költő. A. *Oliesnon* néven a fi költészet egyik magyarhangú úttörője.

Almok, álmok szentjeinek. l. A. (166 Boskai István szövetségében a szász békével befejezi a magyarországi h majd Pozsonnyal is megbékélt. Erdemé

Farkas Lőrinc

csallóközi

Reggel c. a Műcsarnokban kiállított festményére a Magyar Képzőművészek Egyesületének ~~Neuschloss~~ pénzdíját ~~Kmissli bronzérmét~~ kapta

Pesti Napló

1937. febr. 5

Farkas Lőrinc

csallóközi

lázd életr. arck.

Pipics Szár

92, 93. l.

20th CENTURY FOX
IFJU
UTKNOK

Farkas Lőrinc (Csallóközi)

festő

* Lakszakallas 1898

Révai XXI. 323. l.

Mélyen tisztelt

A Müemlékek Orsz
előadássorozat iránt eddig is tan
van szerencsém arra kérni a mélyc
a legközelebbi előadásunkra vinat
tést nb. lapjának ..... szám
kintettel, dijtalamul közölni mél

Egyuttal szerenc
szóló beszámoló ismertetést, ugya
nak az előadást követő legközeleb
sék.

Kiváló tisztelet

Budapest, 1928.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Szefeltlex. 146. 1.

572

arch-cl

Buda és Pest Egye a Rózsadomb felöl
a Lánchiddal.
Viff. 50x36 cm.
Strasser Richard tul.

Kr. (2). 311.

Csallóközi Farkas Lőrinc

l. Szépmüvèszet

1942.45. l.

(Komáromi Mův Hétek)

Kultusz mezőette:

A hidak tientje,

of

Farkas Lőrinc

csallóközi

l.

Szépmüvészet

1943. 75. l.

(Vásárlások)

Kultusz:

Mütermeréstet

virf

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tóvárosi utca. cs. Farkas Lőrinc olajfestménye.
A Magyar Művészetért kiállításon megvette a főváros.

Madonna pir repdes arcán
Mese vérzik márvány ajkán.

Rózsa nyílik alvó szívén.
Árnyék játszik kacér ívén
Teste hamván ringató lágy,
Csodát perzsel a szűzi vágy.

Bájos heve büszke tiszta
Fénnyel csillog össze-vissza
Nevetnek a bársony szemek
Valódi csók lángja szeret.

Mintha vérem könnye volna
Mámor pelyhe hűvös csókja
Szent vallomás viharja kél
Szárnyakat bont a szenvedély.

Az imádat halkan ráhull
Minden vonás titkot árul
Szelíd szépen szól a lelke
Néha mintha Isten lenne.

Sonkovics Kálmán.

Csallóközi-Farkas Lőrinc

festő

Szül. 1893 jan. 11.

Kéjszöm Lakszakállasban.

főiskola. 1914 óta Buda-

pesten működik-

Gyulai részlet télen,

of. 1928

Kat Nürnb. 1929

19. l.

ALAPITTATOTT: 1907. TELEFON: AUT. 831-40.

223—29.

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET R.-T.

A MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSITÓ HELYE

BUDAPEST, IV., ESKÜ ÚT 3. (TILLER-PALOTA) POSTAFIÓK 90.

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 10767.

Budapest, a postabélyeg kelte.

TISZTELT CIM!

Van szerencsénk mellékelten a most lefolyt huzás hivatalos nyereményjegyzékét átnyujtani, mely szerint 26117 számu sorsjegye 60.— pengős nyereménnyel sorsoltatott ki, melyből a terv szerinti 20% állami adó levonása után 14 sorsjegyére 12.— pengő nyeremény jut.

Minthogy a hivatalos terv 5. §-a értelmében a sorsjegy, melyet bármely osztályban kihuztak, a következő osztályokban nem játszik, bátrak vagyunk a játék folytatására mellékelten egy pótsorsjegyet átnyujtani, melyről alant elszámolással szolgálunk.

Egyben kérjük, hogy a kisorsolt fenti számu I osztályu sorsjegyet postafordultával jóváírás végett beküldeni sziveskedjék, mert csakis ez esetben ismerhetjük el az uj sorsjegy tulajdonosának és tarthat igényt a sorsjegyre eső esetleges nyereményre, ha sorsolt sorsjegyét beküldi.

FARKAS LŐRINC (csallóközi)

szül. Lakszakálloson, 1898. Tanulmányait Bpesten és a kecskeméti művésztelepen végezte. Több képe van a Fővárosi múzeumban, a kecskeméti és a nürnbergi múzeumokban. Ködös tél című képét az állam megvásárolta a bpesti Szépművészeti múzeum részére. Főleg téli tájképeket fest.

FARKAS LORENZO (de Csallóköz)

nato a Lakszakállos, nel 1898. Svolse i suoi studi a Budapest ed alla Casa degli Artisti di Kecskemét. Molte sue opere si trovano al Museo municipale di Budapest ed al Museo di Norimberga, nonchè a quello di Kecskemét. Il suo quadro „Inverno con nebbia" è stato acquistato dallo Stato per il Museo di Belle Arti. Dipinge specialmente paesaggi invernali.

Ammendorf = Halle a. S.

Farbenfabriken

Cs. Farkas Lőrinc

Cs. FARKAS LÖRINC :

89. Lövölde-tér. - Vizf.,p. 24.5 x 29.5 cm.
Jelz.l.b.: "Cs.Farkas Lőrinc 941 jun.7".

Koppmagyarország 150 éve

151. Juhok az akolban. - Olajf./vázl./, fa , 78 x 47 cm. Jelz.nélk.

PESKE GÉZA / 1859 - 1934 / :

152. Önarckép. - Tollrajz,p.méret 22.8 x 29.3 cm. Jelz.l.j. "P. G."

PESKY JÓZSEF / 1795 - 1862 / :

153. Női arckép. - Olajf.,v.méret 55 x 68.5 cm. Jelz.b.l. "Pesky pinx.1841.

PISCH ANDRÁS / XIX. sz. eleje / :

Farkas Lőrinc

Csallóközi festő

Független Művészek Társaságától 1929.

Kitüntető elismerés.

Farkas Lőrinc

festő, okr. bevezendő
az Éber-féle F. alatt Lexikonba

Ráso adatokat nála
Csallóközi Farkas L.
alatt is.

37, 48, 97.

1884 tav. hiatt

Conrads Hrt

Gulzar Pal VI. 313.

Csalóköri Farkas Lőrinc

Fův. képt.

(Nagy al földi Táj, of ~~1941~~)

Érkezett, november 13-ikán.

KÖNYVTÁR-BIZOTTSÁG

EREPESI-ÚT 43. SZÁM.

-Bizottság» folyó evi november hó 28-án
uzeum dísztermében tartja rendes évi köz-
azzal a megjegyzéssel meghivni, hogy a
1—5 taggal magát az ülésen képviseltetni

s Tanácsának évi jelentését és az Országos
ására vonatkozó javaslatot három-három

.

dvözlettel

Farkas Lőrinc, csallóközi

Nemcsarnok festő

1922. jub. kiáll. 232 ✓

1927. őszi kiáll. 393 ✓

Rákospalota

Batthyány u. 51

1928. tav. kiáll. 345 ✓

1928/29 téli kiáll. 228, 596 ✓

Aréna út 17

1929. tav. kiáll. 236 ✓

Faszobor, német IV. 168.

Farkas Lőrinc, csallóközi festő, I. M. Képzőm. Egyes II. KMTárs. művésztag.

KMTÁRS művcsoptok
1931 fob márc kiáll.

III. 53, 59

1931. tav. tárl. 279

1931/32. téli kiáll. 258, 349

1932. febr - márc. kiáll. 189.

1932. tav. tárl. 187, 316.

1932/33. téli kiáll. 281, 709, 716, 745

1933. nemz. képzm. kiáll. 152, 153.

WEINBERG
RUM is

Csallóközi Farkas Lőrinc

festő, Stiget u. 9. Mussarnok

1930/31. jub. kiáll. 680.

C

Farkas Lőrinc

„teljesebb festőiség"

~~Műcs. kiáll,~~ tól

Pipics 49. l

Dunakeszi, hídrom

57

Csallóközi Farkas Lőrinc

festő

Vkminki áll. 1943

áll. vásárlás, nem volt kiállítva:

Gyenge napfény, olaj-

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc.

86. Az én falum.

A m.kir.vall.- és közokt.min.V. nemzetk.Képzőm.kiállítása..Képes tárgymutató.
Kassa.1939.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Tővárosi utca, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941. Jan.12. 22:1.

Csallóközi Farkas Lőrinc, festőm.

képe az impresszió frissességével hat. Repr.

A Műcsarnok jubiláris kiállításáról.

Képzőművészet.1931. 37.sz.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

A Benczur-utca hó alatt.

Az 1934.évi téli kiáll.tárgya.Jan.14-febr.11. Képzőm.Társ.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Felszálló pára

Dékány A.: Kiállitás a N. Szalonban. Magyaság 1929. okt. 13.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Az első hó, repr.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Téli városrészlet, olf.

Műcsarnok 1929/3o téli kiállitás

MDK

Csallóközi-Farkas Lőrinc

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileumá alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Művével résztvett a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.1.

MDK

Családközi Farkas Lőrinc festőm.

ügyesen játszik a finom szürke szinek és féltónusok halk zengzetű skáláján.

Képzőművészet. 1934.12o.l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc, festőm.

86. Az én falum.

V.Nemzeti képzőm.kiáll. 1939. Kassa. Kat. 8.1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Felszálló pára

Képzőművészet 1931. 41. sz. 143.l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

A független művészek társaságának pécsi kiállitásán szerepelt

Cikk:Művészet

Dunántul, 1929.máj.9. 9.l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Művész Kurir. 1938. 4. sz. 5o.l.

MDK.

Csallóközi Farkas J.

Tótfalusi utca. Vizfestmény.

Mücs. - Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.

1952 máj. 10 - jun. 4. - Jegyz. 10. l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

A hidak szentje, fes m.

Gyenge nap, olaj

Komáromi Művészeti Hetek. Szépművészet, 1942, 45 l.

Csallóközi János /Hans von Schütt/ bécsi viaszöntő
1382-1398

Gentmagymüvausztr ~~xxxxx~~ 9 l.

Csallóközi Farkas

festő

Művészet, 1939. IV. évf. 30. sz. 127. l.

Kende Béla: V. Namz. Képrőmüv.

Kiállítás Kassán.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Szélmalom, vizf.

Angyalföld, vizf.

Cirkuszkocsi, vizf.

Boglyák, vizf.

Miteremrészlet, vizf.

Magyar Akvarell és Pasztellfestők egyesülete kiáll.
Nemzeti Szalon, 1942, december. 6 l.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Szent Ferenc
Vászon, olaj, 50×28 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Női arckép
Ovális miniatűr, pergamen, 10×8·5 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Madonna, Jézus és Ker. Sz. János
Miniatűr, pergamen, vízfestés, 8×6 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Férfiarckép
Miniatűr, pergamen, 13×9 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Arcképek, mitológiai és életképek
Négy miniatűr, pergamen, 20×29 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, 1780 körül
VI. Pius pápa
Fa, olaj, 22×15 cm.
Maszlaghy II., 429. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Pompeius diadalmenete
A rómaiak és germánok harca
Fa, olaj, egyenként 32×40 cm.
Maszlaghy II., 252. és 251. szám.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc festőművész

Művészeti ösztöndijak. Uj Magyarság, 1944. aug.lo.
6 l.

Csallóközi Farkas Lőrinc [redacted]

A szentesi határban, olf.

[redacted] 1930/31 jubileumi kiállítás

M.D.L.

Csallóközi Farkas Lőrinc

fordító

Téli alkonyat. Rézre emlitve.

Tél a művészetben. Bpp. 1942, 4

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 25 l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Tanya a hegyen, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13- 1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Sikátor, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933.
szept. 12 l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Városszéle, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

12 l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Nyomortanya, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

12 l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc, festő

48. Nyárfák. Olf.

438. Rákospatak. 17.1. "

Bp.Műcs.- "A Magyar Művészetért".Képzőmüv.Kiáll. 1942 Jun.6.-22. Kat.6.1. és 17.1.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Külvárosi árviz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Az alló bőzi Farkas Lőrinc

két pompás magyaros apróságra vásári jelenetéket ábrázol.

(Králl - Neuw - Sz.)

(--ó): Független Művészek Társasága.

P. H. 931. XI. 15.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Független Művészek Társaságának kiállításán dicsérő elismerésben részesült "Tanyai cséplés" c. műve.

PH. 929. X. 19.

Csallóközi Farkas Lóránt

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szolid vidéki dolgai szerepeltek.

NU.929. X. 13.

Csallóközi Farkas Lőrinc

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PJC. 1930. III. 19.

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Külváros, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

csallóközi Farkas Lőrinc

Szatócs-bolt

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Timárok utcája

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

csallóközi Farkas Lőrinc

Magányos ház, vizf.

Gépágyusok, vizf.

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

A tatai "Hosszu Mária"

Mucsarnok 1943 Őszi tárlat

csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

A régi Tata

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Csallóközi Farkas Lőrinc

Téli tabáni részlete, a Független Művészek Társ.kiáll.-án.

P.H.930.V.9.

Cassiopée Parras Lerino

Petit tableau résolete. a Mycrelen Nouveau
Tere.Alt.-m.

Csáktornai Farkas Lőrinc

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításain.

PH 1931. II. 21.

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Hőség

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

Kanyargó utca

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

A Bibor-utca

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

Szélmalom

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Gálóközi Farkas Lajos.

A Nemzeti Szalonban a független művészek kiállításán önarcképe szerepel. (említve.)

Pesti Hírlap, 1927. sept. 4.

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Tatai utca

1944 Tavaszi tárlat Mücsarnok

Csallóközi Farkas L.

MDK

Tótfalusi utca, vizf.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Csallóközi Farkas Lőrinc

"Felszálló pára" c. műve

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Csallóköri Farkas Lőrinc

kerepel a nürnbergi magyar kiáhításon

Nemzeti Ujság 1929 II. 28

Csallóközi Farkas Lőrinc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
A Bencur utca hó alatt.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Csallóközi Farkas Lőrinc

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Szentesi tájrészlet.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

A tatai péró, olf.

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

Angyalföld

Műcsarnok 1943 tavassi kiállitás

Csalóközi Farkas Lőrinc festő

Reggel c. festményét a magy. Kegyönnv. Egyesülete pénzdíjával tüntették ki a műcsarnok tél. tárlatán

(elmelitve)

Pesti Hirlap 1937 II. 5

Csallóközi Farkas Lőrinc
ts Lőrinc

Nürnbergi magyar reprezentatív kiállítás-
képével szerepel

Nemzeti vijság

1929.11.28

Gallóbüzi Farkas Lőrinc

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Érdekes, de ma már idejét mult megoldással dolgozik
(Gend - Fél homályban)

Magyarság
1929.IX.8.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Kézdi-Kovács lirai hangulatába éli bele magát *Csallóközi* Farkas Lőrinc *(Felszálló pára)*. Többi három festménye megközelítőleg se olyan jó, mint az említett, de megfigyelve kompozíciójának finom érzését, állíthatjuk, hogy benne mély érzésekre törekvő művészlélek nyilatkozik meg.

M. 929. x. 13.

Csallóközi Farkas Lóránt

Független Művészek Társaságának
őszi kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt.

EK. 929. X. 13.

Csallóközi Farkas Lőrinc

"A szentesi szélmalmok között", "Mosónők" c. művei
elszerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.H.930.X.5.

Csillóközi Farkas Lőrinc

Művével szerepelt a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

M.930.X.5.

Csallóközi-Farkas Lőrinc

"Nyomortanya" , "Síkáter" c. műveivel szerepelt a Fiatalok a Műcsarnokban c. kiáll.-on.

P.H.933.IX.10.

Csallóközi-Farkas Lőrinc

Szerepelt a Magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Julius

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Juszkóék Tatán

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Tóvárosi utca, olf.

Micsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Csillóközi Farkas Lőrinc

Február

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

csallóközi Farkas Lőrinc

Lábbadozó

Műcsarnok 1941 Arcképkiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Épitkezés

Január

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

A Hősök-tere

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Téglahordás

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

"Juszkó pingál"

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Csllóközi Farkas Lörinc [redacted]

Bolgár kertek

[redacted] 1942 [redacted] kiállítás

Csillóközy Farkas Lőrinc MDK

Rákospatak, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

A Pozsonyi-ut. ködben

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Nyárfák, olf.

Műcsarnok 1942 [illegible]
A magyar művészetért c. kiáll.

M.D.K.

Csallóközi Farkas Lőrinc

"Rákosi malom" c. képe szerepel a Corvin Áruházban rendezett kiállitáson.

/d.z./:"Corvin tárlat" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. febr. 13-19.
V. évf. 7. sz.

Csallóközi Farkas Lőrinc.

A Műalkotásalap Vállalat tájképfestői pályázatára művével pályázott.

Vö. Ujság, Budapest, 1951. Okt. 9.

Csallóközi Farkas Lörinc MDK

Tanya a hegyen,

Micsarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Василёвой Варвары Ивановны

Тверь д. Бегуево.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Városszéle

~~xxxxxxxxx~~ Sikátor

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Vendéglő, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

Csallóközi Farkas Lörinc MDK

Nyomortanya, olf.

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

MDK

Gesellschaft Berlin Zehlendorf

Nyomorbarnen, ofl.

Mozgalmak 1933 Második második kiáll.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Olvadás, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

A Benczur utca hó alatt, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Csárda a békához, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

a
Csllóközi Farkas Lőrinc MDK

Régi udvarház, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Gyárváros, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Csallóközi Farkas Lőrinc

MDK

A Bulyovszky-utca

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Szegények utcája, of.

Nagy. Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940. febr.

18. 1.

MDK

Csallóközi Farkas Kőrinc

A Hősök tere.

KMTárs kiáll. Mücs. 1941. dec. 15. 1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Február

KMTárs kiáll. Mücs. 1941. dec. 16. 1.

Csallóközi Farkas Lőrinc

Október, of.

Magyar tanya, of.

Horthy jub. kiáll. Mlles. 1939. dec. 11. l.

MDK

Csallóközi Farkas Körinc,festö

A Bulyovszky-utca.

OMKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
BP. 1937. ápr.29.-jun.2o. Kat. 15.1.

MDK

Csallóközy Farkas Lörinc, festö.

Dunántuli város. Olf.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

" Az első hó" c. képe.Repr. (A Műcsarnok tav.tárlatáról.)

Képzőművészet, 1928.8-9.sz. 107.l.

MDK

Csallóközi Farkas Kőrinc

Kisváros, kép

Művész Kurír, 1938 1-2.sz. 8.l.

CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC

Lehelpiac. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok 1934.
16.oldal

CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC

Gyárváros. Olajf.
Régi udvarház. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
16. oldal

CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC

Napsütés.
Reggel.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

csallóközi Farkas Lőrinc festőművész

Felszálló pára

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok 193[illegible].

MDK

Csalóközi Farkas Lőrinc

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

Csallóközi Farkas Lőrinc festőművész

Sikátor

Tanya a hegyen

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Csallóközi Farkas Lőrinc festőművész

Nyomortanya

Városszéle

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Külvárosi árviz

Műcsarnok 1936. máj. jun. Jub. Kiáll.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Utcarészlet, of.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4.sz. 63.l.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc

Szélmalom, vf.

KMTárs 1943. tav. kiáll. 22.1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc, festő

Lehelpiac.	Olf.
Gyárváros.	"
Régi udvarház.	" 17.d.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat.16.1.és 17.1.

MDK

Csallóközi Farkas Lőrinc
műve:

Külvárosi árviz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Tars.jubileumi kiall.
képes tárgymutatója.1936.maj-jun. 40.1.

Csallóközi Farkas Lőrinc MDK

Az első hó, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Csallóközi Ferenc MDK

Arckép

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

megyva

Csallóközi

Farkas Lőrinc

1920. szept.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Komédiás tanya, olaff.
3000.—

Részlet az Aranykacsa utcából, olaff. 3000.—

1920. dec. n. o.

Kikötőben, olaff. 5000.—

1921. jun. n. o.

Napsütött utca, olaff.
5000.—

1921. szept. n. o.

Bujkáló nap, olaff.

A Bocskay-tér – olaff.

Halászati tárgyak, alsónyéki és decsi

V. 188.

Farkas Lőrinc (csallóközi)

Fő képt

Téli fa } of
Házak

Kecskeméti bogyák, virf

Szépm. Mez:

Sikátor } of
Angyalföldi táj

tízpengőtt, az az

tízpengőtt

köszönettel felvettem

Bém miklósné

1940 I 12

Farkas Lőrinc

Képzőműv. Szabadis-
kola (1916–18)
növendéke volt

Csallóközi Farkas Lőrinc

Cs. Farkas Lőrinc

l.

Képm. Mus. Erk

IX. 274 l.

1940

Oszlopfő, Korinthusi, homlokról

VII. 141.

Farkas Lőrinc

festő

l.

Képzm. Műv. Evk

VIII. 175. l.

1937

ilis 6

Mély tisztelettel

Max Kálmán

bir. tag.

Farkas Lőrinc

Holdvilág utca, olaj.
Ahol Casanova lakott,
olaj.

Nemzeti Szalon
téli tárl. 1922. jan.

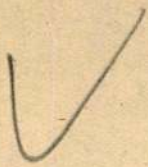

Farkas Lőrincz

1922. téli.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Holdvilág utca, olaj. 5000.–

Ahol Casanova lakott, olaj. 5000.–

1929 tav kilátás műtermem ablakából, of

#

1932 ősz külváros, of

Fugg. kiáll

Gabányi János VII. 70.

Csallóköz Farkas Lőrinc

festő Műsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

kiáll- 62, 66, 68, 86,

✓

Független Nem Tain.

1930 okt (N.Ó.

A szentesi szelmalmok kört
szőlőtő pinzál
kertőnek
Felolvatás

of

CSALLÓKÖZY FARKAS LŐRINC
107. Dunántuli város, olajf.

150.–

Nemzeti Szalon

téli tárl. 1938. jan.-febr.

1941 tav. május
kulvacsi teplom
Dunántúli gazdaság
Régi kárak, verf

csallóközi FARKAS LŐRINC
53. Falusi utca, olajf.

Nemzeti Szalon
Őszi tárl. 1942. okt.

csallóközi FARKAS LŐRINC

38. A régi Tata, olaj 900.–
39. Tatai malom, olaj 900.–

Nemzeti Szalon

1944 jan febr –
téli tárl –

Ankt — Csallóköji Farkas L.

1922 máj-jun. jub.
A régi város, of

1927 ősz — Guarcképp, of

1928 tav — Az első hó, of

1928-29 téli — Téli fag (of
Cséplés a tanyán)

1929 tav — Félhomályban, of
1930-31 téli — A szentesi határban, of

1931 febr.-márc. — November
Éjit herés I } of

1931 tav — Felszálló páre, of

1931-32 téli — Havas tanya
Külváros I } of

1932 febr.-márc — Ködös tél, of

1932 tav — Parasztvirágok, of
Falu télen

1932-33 téli
Külvárosi utca
Utcarészlet
Sikátor
Szélmalom al-
konyathor

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
308-1909
Ork. IV/19

1930 tav: Viski munkában

A vallás és közoktatásügyi
14396 sz.a.kelt és a IX.ker
ténck

A Zeykfalvi, őra
gyi, mártonházai, süvetei, a
falfestményeiről készitett
részlete fejében Háromezerhe
gedélyezvén, utasitom az ál
Grőh István Iparművészeti i
lékek Országos Bizottságána
tájára fizessen ki és tárcá
ban kiadáskép szánoljon el.

(2)

1933 szept. Fiatal műv.
Nyomortanya
Város tréle
Tanya a hegen

1934 télé Vendéglő
a Bencsúr u. hó alatt
Gloadás
) of

1948 ősz Magányos kár
Gépágúsok
| virf

1943 téli A Sebestién-hoosma

1944 tav Jön a vihar
Tatai utca

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

190 9 évi 4135 számv. sz.

.....ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

báró Forst

a müemlékek or

Folyó évi febr

van szerencsém Méltóságo

őralja-boldogfalvi ref.t

60252 sz.a.kiutalt 16000

ott és

Csallóközi Farkas
Lőrinc

VII. Nemz. képzőm. kiáll.
OMKT 1944. jun.

A tatai péró, of.

L

N. Kepren Kiáll

1933. (Mães)
ápr-máj

Glomesö
Épitherés II

1939 (Kassa) Ay én falum

1944 jun (Mães)

A tatai péró, of

m.kir.miniszter 1909.évi április 7.
.állampénztárhoz intézett rendele-
mása:

KIFIZETTETETT
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR IX. ker.
Budapest, 1909 év IV/27 hó. n.

mpénztárt, /hogy a Csetneki ev. temp-
éges és a Müemlékek Országos Bizott-
pitész által készitett 12 rajz di-
ászáz /:1200:/ K-át a Müemlékek Or-
hivatalos nyugtájára fizessen ki
gjelölt alnaplóban kiadáskép szá-
április hó 7. A miniszter meghagyá-
s.k., miniszteri tanácsos.

CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC

Külváros. II

Művészeti Hotek Ungvá

1941

Csallóközi Farkas Lőrinc

Gyenge nap, olaff.
Kacsausztató, olaff.
A hidak szentje, olaff.

Müvészeti Hotek Komárom

1941.

M. Müvért

1942 jun. (Mács)

Nyárfák (of
Rákospalota)

39882/909.

A Müemlékek Országos Bizot
ságának, mult hó 12.-én 54 sz.alatt
kelt fölterjesztésére, tudomása és
további megfelelő eljárás végett ki
adom.

Budapest, 1909. április hó 7.

A miniszter meghagyásából:

CSALLÓKÖZY FARKAS LŐRINC

Építkezés. Olajfestmény.

Művészeti Hetek Pécs
1942

X.

BÚTOROK ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAK

Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

699. Jellasics József.

látható, kisze ra fordul

Mellig, bal~~felé néz~~. Nyakr
rend jelvényét viseli. Feje elől kopasz;
bajusza fekete; szeme kék és szakálla le

Vászon, méretei 59.6: 49.8
Az 1848/9-iki szabadságha
Átvétetett az 1896: IV. 8

szalagon

904: V. 4.

Tóthfalusi vice, vinf

1952 máj. 1-ben (lunin)

Tav. Tárlat

vallóközi Garkas Lőrinc festő

Déliláb-utca 25. Műcsarnok

1930. tav. kiáll. XI. t. 30.

1934. tőli kiáll - 54. 217. 344.
1934. nemz. képzőm. kiáll 383.

Aukciók ~~Ndra~~ Aro Csaru.

CSALLÓKÖZI FARKAS *Lőrinc*, festő. l. *Farkas L.*

1926 ápr. Piac Skutaréban
32. a. Piac } of

1943 okt. Városrészlet of
109.

Kossuth Lajos:

Mellig, hétnyolczad jó
és haja, bajusza s szakála fe
csokorra kötött, mellénye kivag
„KOSSUTH LAJOS + 18
Czinkográfra, méretei a k

Ltfra 8524

NB. Halála után

Csallóközi Farkas Lőrinc

festő

A csárda udvara
c. képe repr.

A Mű

1927. 1. n. 24. l.
61

archiv + kép

BUDAPEST
12 VI 7-7

Farkas Lőrinc

csallóközi

l.

Bp. vízpály 1941 és ábrázoló

ajaton

rektvevők és pálne-
művelik jegyzére.

(Bp 1941 Főv Kipt)

kézirat

<Farkas Lőrinc>

csallóközi

cikke

< > Hamis bálványok.

Karikás.

1932. aug. szám

5-7. l.

BUDAPEST, 1928.jun.6.
~~XXXXXXXXXXXXXX~~
~~VI., BÜLYOVSZKY-U. 19.~~
V.Hold ucca 6.

nak

Budapest.

átadójával bátorkodom az Önnek

ervényét, valamint annak restaurálási

adozásaért őszinte nagyrabecsülésem

HIREK.

A Szent István-Akadémia múlt év decemberében egyhangulag ft. *P. Jablonkay Gábor* rektorunknak ítélte meg a Fraknói-féle nagy jutalmat loyolai sz. Ignácról tudományos történeti alapon megírt nagyon értékes életrajzának elismeréséül.

Dr. Berczel Jenő, volt kalocsai deákot, jan. 16-án Budapest székesfőváros alpolgármestérévé választották. Örömmel üdvözöljük!

Dr. Beck Károly, táblai tanácselnököt, hetedikes Karcsink édesatyját, mult év dec. 22-én a Kormányzó Úr Őfőméltósága a Kúria elnökének előterjesztésére kúriai bíróvá neevezte ki. Szívből gratulálunk!

Mult év okt. 2-án Pesterzsébeten nagyon kedves és megható ünnepség keretében leplezték le a Keresztény Társaskör érdemekben gazdag elnökének, *dr. Suda Dezsőnek,* Dezső és Ottó konviktoraink édesatyjának és volt növendékünknek, olajba festett arcképét, melyet Csalóközy Farkas festőművész készített. Az ünnepségen számos, szebbnélszebb beszéd hangzott el, melyek az ünnepeltnek, mint a helybeli keresztény társadalom vezető egyéniségének érdemeit méltatták.

Az „Élet" dec. 21-i száma „A főuri szemorvos" címen francia cikket közöl magyar fordításban volt növendékünkről, *dr. Batthyány-Strattmann Lajos* hercegről. Ebből az érdekes cikkből csak a következőket emeljük ki, mert megmutatják, hogy mily mély benyomást tett „a mi hercegünk" francia látogatójára. „Tárt karokkal, írja a cikkíró, egyszerű

nevezett csoportzelátort. A csoportzelátorokat viszont az osztályzelátorok figyelmeztetik hibáikra. A három osztályzelátorról pedig a szakaszzelátor gondoskodik. Persze az is megtörtént már, hogy az egyiket vagy másikat hiába figyelmeztettük. Ilyenkor kénytelenek voltunk kis büntetést kérni számára a magisztertől. De ezt is szeretettel tettük, csakis az illető igazi javát tartva szem előtt.

A kedves szülők nem is gondolják, hány szeretetteljes baráti szem nézi itt fiaikat s hány segítenj mindig kész baráti kar igyekszik jó útra terelni őket. Mert a zelátorok, mint jóviseletű fiúk és jó tanulók, segítenek ám a gyöngéken is. Hetenkint többször ½—1 óráig tanítják őket. Minden este és reggel kikérdezik a leckét és valaki nem ért valamit, megmagyarázzák neki. Mily öröm azt látni, hogy akárhány azelőtt hanyag tanuló most diligenciákat, szorgalmi dolgozatokat készít és hozza haza a tannaplóban a jelest. De kell is a sok jeles, mert mind a három osztály versenyez egymással, hogy melyik hozta a héten a legtöbb jelest, s melyik követett el legkevesebb fegyelmi hibát.

Minden szombaton halljuk a katedráról, hogy melyik osztály győzött és melyik vesztett és ki hozta egész héten a legtöbb jelest.

Ha valaki négyest hozott, az egész osztály rátámad, mert ilyenkor mindig egyet levonnak a jelesek számából és sokszor el is veszti az osztály a versenyt. Pedig igéretet kaptunk, hogy [illegible] hogy melyik osztály győzött

Csallóközi - Janus

CSALLÓKÖZI JÁNOS viaszöntő - mester (Janns auf der Schütt, Hans) 1382-től bécsi polgár, ebben az évben Katalin nevű feleségével ~~[illegible]~~ fél holdi szőlőt vett Bécs határában. Ugyanebben az évben házat vett Bécsben, ~~[illegible]~~ 1384-ben másik házat, ezek közül az egyik a Hoher Markton állt. A dóclengedések kapcsán az oklevelek egyik házát többször említik később. 1391-ben negyed holdi szőlőt vett. Feleségé halála után másodszor nősült, bizonyos Dorottyát vett el. 1398-ban végrendelkezett, hatalmas vagyonát részben egyházi célokra hagyta, pl. a bécsi sz. István dóm építésére, részben második feleségére, rokonaira, szolgájára. Gyertyákat és kegyeleti viaszfigurákat öntheletett.

Quellen zur Geschichte der Stadt Wien II. rész 1. kötet 1026, 1071, 1134, 1136, 1149, 1150, 1151, 1201, 1403, III. rész, 1. kötet 1445.

Levél a szerkesztőnek

Kedves Jóska,

egy írtó csúnya cipőtolvajlási históriába keveredtem, és most igen kínosan érzem magam. Leadtam néhány rajzot Nektek; kétségtelenül hibáztam, hogy nem láttam el mindegyiket precízen címmel, mea culpa – de ezen túl tényleg vétlen vagyok: a plágium-értékű képaláírás nem tőlem származik! *„A tornacipőm"*, írtátok nagy lezseren a V. 17-i számban megjelent rajzom alá – miközben az illető lábbeli valójában *nem* az enyém. A feleségemé. Nekem egyébként kicsi is lenne (37-es) – habár ez nemigen látszik a rajzon. Most aztán sülhet a pofám – amíg csak napvilágot nem lát egy

HELYREIGAZÍTÁS:

Csalog Zsoltnak 20. számunkban megjelent rajza alatt a képaláírás helyesen: „Feleségem tornacipője". A Szerk.

Kösz. Amúgy barátsággal köszönt:

Zsolt

A Szerkesztőség válasza:

Szívesen helyt adunk munkatársunk helyreigazítási kérelmének, mert feddhetetlenségének helyreállítása közös érdekünk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy emlékezetünk szerint az eredeti (sajnos már föl nem lelhető) képaláírást közöltük. További vitákat megelőzendő a mű egy másik variációját most a mester eredeti szignójával adjuk közre, nyitva hagyva a modell birtokosára vonatkozó sokakat foglalkoztató kérdést.

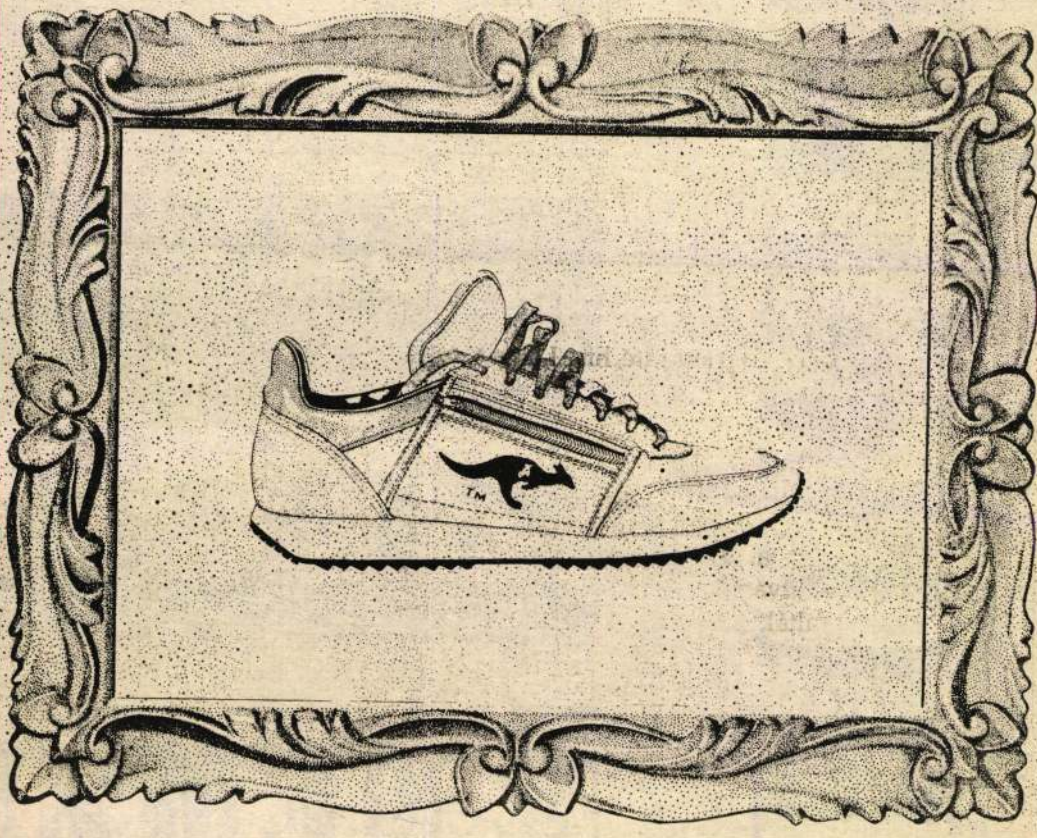

Megdicsüllés.

Csalog Zs

Magyar Napló, II. évf. 25. sz. 1990. 2. p.

CSALOG ZSOLT

Irodalmi Uj

tendőben, úgy ányira hogy
vadtunk volt zay urál,
abuzdosásból. 22 8bris. m
vadtam abuzdosok közül,
mint eddig hogy had vig
előre, mert egyedül maradv
nem az áldozatra a Csáki
urat tette volt aporta
a kik ebben az országba v
tectiója alat. halála ut
mennem hogy hiré adgyam

látóh

POSTVERSAND
MÜNCHEN

NEMZE

HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL LÉ

XXXIV. évfolyam 481. szám * * ALAPÍTOTTÁK 1956-BAN MAGYAR SZA

CSALOG Zsolt

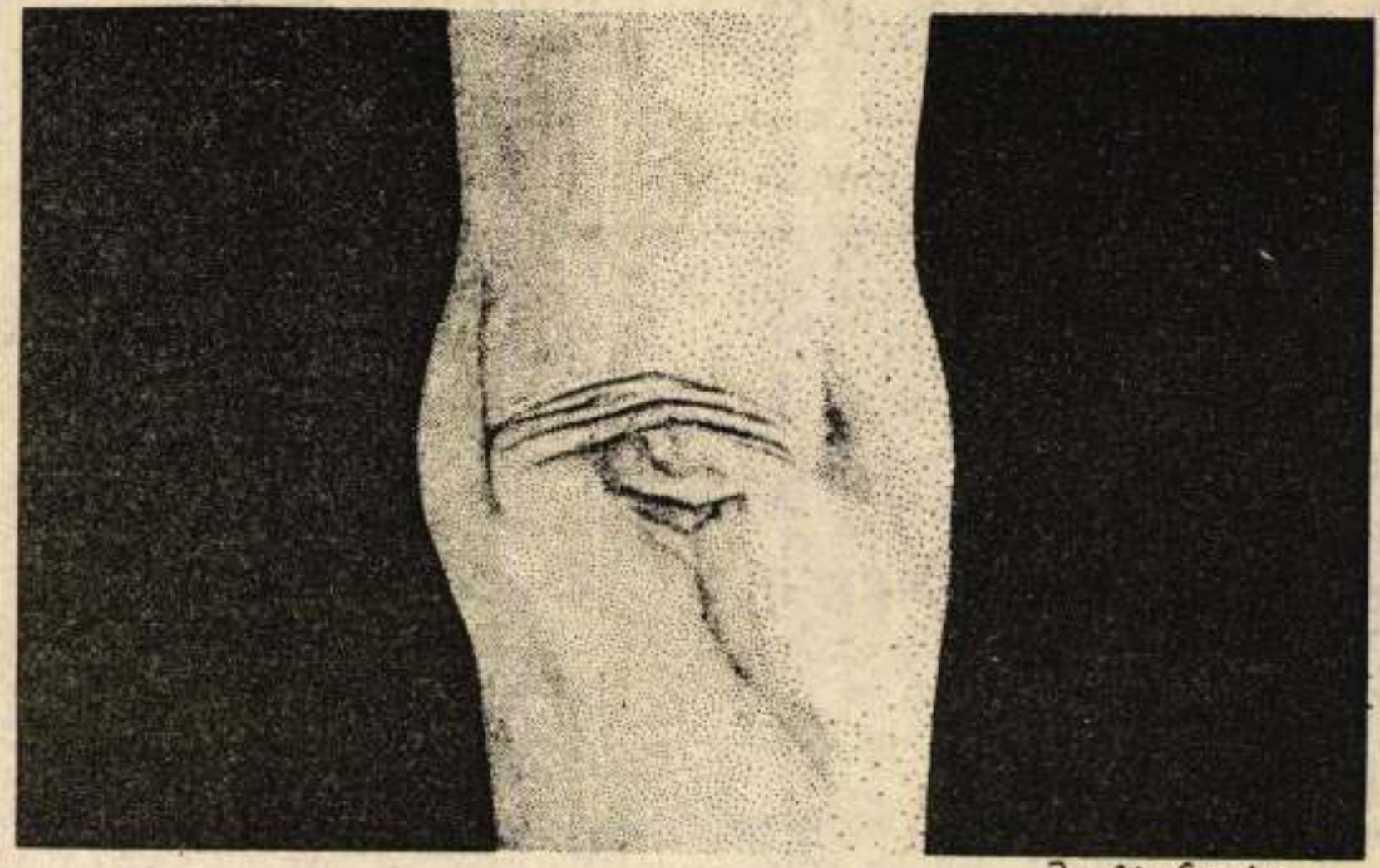

Csalog Zsolt: Feleségem (részlet)

Magyar Napló, 1990. 7.sz. 2.p.

Kőnig Mihály,
Mészöly Miklós,
Nádas Péter könyveiről

MŰBÍRÁLAT

Heti naplójegyzetünk:
Sárközi Mátyás
emlékei a SZER-ről

[redacted]

CSALOG 25.

felvételei illusztrálják a cikket

Zentai Tünde: A népi sirjelek megőrzéséről

Müemlékvédelem, 1974. ~~3~~ 4. sz. 219-223. l.

Csálya Attila, szobrászművész

1974 nyarán volt először vasas szobrász művésztelep Dunaújvárosban. A szobrak, térplasztikák minden évszakban láthatók itt. A művész 1974-ben készítette művét, mely itt látható.

Művészeti Magazin

1979. VII. 3. TV. 20.50 /Kel/

Csányi Attila

A Károlyi Mihály alapitvány eddig meghivottjaihoz tartozik Csányi Attila, Halmy Miklós, Széchenyi Lenke, Hara szti István.

Magyar Hirlap 1973-251-6
Láncz:Kiállitásról kiállitásra

Csályi Attila festőművész

"A Fészek Klub müsorai" cimmel a "Tájékozódás" c. rovat beszámol azokról a müvészeti müsor-sorozatokról, melyeket negyedévenként rendeznek a Klubban. Az "Arcok, portrék" c. sorozat 1973. decemberében indult és a negyvenhatvan éves müvészek alkotásait mutatták be. Költők, irók, zeneszerzők és képzőmüvészek szerepeltek a müsoron. Itt kerültek bemutatásra a müvész alkotásai is.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. márc. 16.
XVIII. évf. 11. sz. 6. lap.

1021

Csányi Attila festőművész

1977.XI.13.Petőfi lc.33 /Szné/

A látvány világa.

-Képzőművész szemmel a lakótelepeinkről. Csányi Attila festőművész.Z.Gács György festőművész,Pogány Ö.Gábor a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója és Csapó György beszélget.

-Első beszélgetésünk során a klasszikus szobrászattal eljutottunk a mai modern környezetvédelemig.És most itt folytatjuk.Beszélgetésünk szereplői változatlanul Csányi Attila festőművész,Pogány Ödön Gábor a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója,és Z.Gács György festő,kinetikus művész.

-A környezet esztétika és az általában vett környezetvédelem az nem két dolog,mert a környezetnek van az idegrendszerre egy hatása, a környezetnek van a lelkiállapotra egy hatása, a tüdőnre ugyanugy hatása van,mint a gondolatom minőségére és jellegére,és fajtájára,csodálatos dolog egy lakótelep tervezése ,mert egy ilyen tömeg építkezés még soha, mióta a világ fönnáll nem tudunk róla,hogy egyszerre kellett volna ennyit tervezni.De be kellene venni egy kicsit az embereket is,akik ott élnek, a tér,az nem véletlenül lett ha az ember egy idegen városra gondol,mindig valami térre gondol.Ha Rómára gondol akkor ott van az a Piazzana Róna, ha Párizsra,akkor is rögtön terepre gondol.A hely,kilátás levegő,tér,mindenütt ez van.Az hogy Magyarországon már 100 évvel ezelőtt verekedtek azért,hogy nem szabad kivágni a fákat,és hogy ennek dokumentációja van,hogyan bölcsen adták ki azt az irást, a Müszaki Egyetemnek a városrendezési tanszéke,pár évvel ezelőtt,ami egy korai városrendező tevékenységét taglalja,hogy tereket,tereket,tereket Budapesten.-És mindent beépitünk,és mindent beépitettünk,remélem nem fogunk mindent beépiteni,mert az katasztrófális lesz.Hát itt vannak, a majdnem mindenki tiltakozott és,prüszkölt és irt és levelezett,hogy a Rózsadomb oldalában magas házakat épitsenek.

-Óbudán megtörtént a lakótelepen,amelyik leskalpolja a hegyeket,teljesen...

-Igen Óbudán,pedig milyen jó volt az óbudai lakótelepnek az első tervezése,.Én láttam az volt,hogy fölhozzuk,humánus gondolatok voltak,hogy fölhozzuk a felszinre,azt a városrendszert,jelölés képpen,ami a rómaiak idejében volt.És megőrizzük azokat a pontokat,amelyek Óbudára jellegzetesek, hogy vigyázzunk a hegyekre,,hogy vigyázzunk a levegő cirkulációjára,hogy minden ablakból vagy a hegyre,vagy a vizre lehet nézni ezt mondta nekem akkor a tervező,és aztán voltam azokban a házakban.

-Valóban,igy van.Nyilván a sietség,a lakáshiány,a szükség, vitte rá az épitőket,én ezzel personnem értek egyet,mert lehetett volna ezt sokkal jobban is csinálni,de ha most már ez áll,lehet-e ezen javitani?

-Épületeket mi tervezzük,de az épületek formálnak minket.

-A kialakitott térnek a közösségre van egy sajátos visszahatása.Vannak olyan terek,amelyek a közösséget széjjel szórják, vannak olyanok ahol tagoljják a közösséget,vannak olyan terek,amelyek a közösséget összevonjják.A román kornak a épitészeti megoldása olyan volt,hogy akkor amikor a közeledett a román templomok felé,mondjuk a jáki templom felé,hogy teljesen közismert templomot vegyek.

-Közösen közeledett,beszélgetve,csoportokra verődve,akkor amikor a templomhoz ért a szük ajtó,arra késztette őket, hogy leszakadjanak,ott hagyják egymást,egyedekké váljanak, és egyedül lépjenek be a templomba.Persze ebben megvoltak a kihivások, a kornak a sajátos igénye,hogy egyedül lépjen isten szine elé és tulajdonképpen itt átrendezte azt a közösséget,amit kivül volt,és bont egy más közösséget hozott létre. Természetesen a mi igényeink egészen mások.Ez egy centrifugális tér, a központtól tehát széjjel szórja ,ez tulajdonképpen a tér képzésben is megjelenik.Tehát a széjjel szóró tagoló részekre bontó tér megjelenik.Van a térképzésnek egy egészen másfajta módja,ami közösséget terent.

-No most visszatérve arra a konkrét kérdésre,igy ahogy van de most már van az óbudai lakótelep tény,lehet-e rajta javitani,hogy.Teszem azt mondjuk egy mobillal,vagy több mobillal vagy fénnyel,vagy...

-Hát lényegében nem változtat,legföljebb meg lehet csalni az embert avval,hogy a képzetét kelti egy,vagy több mobillal a vizesésnek.Hát szökőkutakat lehetett volna beállitani,dehát még az sem volt lehetséges,nem tudom miért,hát nincs hely rá. Én azért említem ezt a lakótelepet,mert ezen járok keresztül legtöbbet.

-A többiről sincs jobb véleménye?

-A békásmegyeri lakótelepnél ott már elkezdtek szinezni,

-Az ujpalotainál is.

-Igen,az uj iskolák középületek.

-Igen ez egy nagyon régi programja volt még az Iparmüvészeti Főiskola festőszaka javasolta azt,hogy ezeket a lakótelepeket szinesre fessék és valamivel jobb lesz.Hát valamivel jobb, de a térképzés és a növényzeti,tehát a kertészetnek a jelenléte az véleményem szerint nem feltétlenül szükséges,ahhoz, hogy emberi éltet lehessen ezeken a helyeken élni.Mert igy ezek a lakótelepek egy képzőmüvészeti alkotást nem viselnek el.

-Ha csak be is állitanak,vannak ilyen kisérletek,hogy beállitanak egy ilyen borzalmas nagy lakótelepre rigtig egy 1,80-as szobrot,hát az olyan mintegy hogy ott van ,vagy nincs,hát azt

meg sem nézi,aki arra megy mert hát ezt csak ki kell neki kerülni mert ut an van.Hát ez nem megoldás.Ezeknek az alaprajzát a kertészeti,a levegőjárást,annak rendszerét kellene megeteremteni,nem tudom,hogy mi kényszeriti arra az épitőket,hogy valami embertelen mechanizmus ront el valamit,és ezt a mechanizmust kellene megkeresni és megváltoztatni és megjavitani.Ha kiállitanák egy-egy épülő lakótelepnek a tervét,és az embereket hallgassák egyszer meg,és az emberek a tervező épitésszel együtt egy véleményen lennének.Ugy gondolom,és azok akik a pénzzel gazdálkodnak azok talán egy kicsit jobb közgazdászok lehetnének előre nézőbbek.

-Én nem biztos,hogy többe kerülne?

-Hosszu távra biztos,hogy nem.

-Én is ezt tapasztaltam.

-Én gyerekkoromban Hollandiában éltem egy darabig és Amsterdamban megfordultam lakótelepeken.

-Félek,hogy az unifromáltság ott is egy nyomasztó élmény volt.

-Például Rotterdamban.

-Rotterdamban igen.

-Rotterdamban különösen.

-Nagyon meglepett,hogy akkor,amikor később felnőtt korban több ször visszatértem,ugyanazokra a lakótelepekre,még ugyanazok a lakótelepek is,amelyek eléggé sivár élményt jelentettek számomra,ezek a lakótelepek is átalakultak.Egyrészt az által,hogy ujabb épületeket szinkülönbségben,tömegformájában ujabb épületeket helyeztek el,másrészt pedig azáltal,hogy például az egyik alkalommal a lakóépületek közé,hatalmas kockák,hatalmas mértani formációk kerültek, ezek a mértani formációk rendkivül szinesek voltak,mozgathatók voltak,variábilisak,vagyis belebujhattak,bujócskázhattak,átalakitották,és tulajdonképpen nem egyszer ugyanazokat a formákat ismételték,amelyek ott voltak,megjelentek az épületekben,de játékosan.Játékosan,és ugyanakkor ugy hogy a környezetet ezek a gyerekek tovább tudták formálni,alakitani tudták ezeket a formákat és igy a mértani formáknak a racionális merevsége feloldódott belekerültek ők is.

-Ilyen,ilyesfajta játékot,játékos helyet a Városmajorban láttam,ami nagyon tetszett nekem,de ez arrafelé éppen nincs lakótelep.

-Ugy hogy a Városmajor...

-A Városmajor az egy maradék...

-Egy maradék ugye, a Vérmező is, tehát azok a helyek amelyeket még nem építettek be. Terjeszkedni lehet Budapestnek kifelé, hogyha Budapest lakossága nő, az életszínvonal növekszik, ez nem azt jelenti csak, hogy mit tudom én többet eszik, vagy másképp öltözködik, hanem azt is, hogy egy szellemi életet akar élni ugye. Hát olvasni akar az egyik, zenét akar hallgatni a másik, hát két helyiség kell. Persze nem olyan amelyik úgy áthallatszik, mintha egy helyiség volna.

-Elég messzi jutottunk a képek, szobrok...

-Ugyanarról beszélünk. Arról beszélünk, hogy mi az emberséges élet. És arról beszélünk, hogy hogy lehet a mai körülmények között a , a mai ismereteinkkel, a mai eszközeinkkel, az életet tartalmasabbá, humánusabbá tenni.

-Jól esett Rómában elnézni a városlakókat, hogy milyen közvetlenül lakják be a tereket, az utcát. Milyen természetességgel áztatják a lábukat a szökőkutakban, reneszánsz szökőkutakban. Hogy folytatódik lakásuk az általuk bérelt térrészen túl. S mindez az otthonosság oldottságával hozta emberközelbe a művészettörténeti könyvek reprodukcióit. Meglepett egyik alkalommal, az hogy Pesten a Szépművészeti Muzeumban, az egyik római galériste ismerősönnek a sofőrje, mily otthonossággal és közvetlenséggel teli üdvözölte a nagyokon túl egy-egy barnadrangu itáliai mesternek a művét.

-A közvéleményt nem tájékoztatja eléggé az építészettel foglalkozóknak a kara arról, hogy ezek a kicsit sivár lakótelepek, amelyek most itt létesülnek, mondjuk Óbudán, ezek nincsenek készen. Ezek akkor lesznek készen, amikor a szabad területeken burjánzó növényzet is lesz. Hiszen akár a Le Courbuese elképzelésnek pontosan az volt a fő célkitüzése, hogy naphoz juttatni a lakásokat. Tehát nem eltakarni a levegőt és a napot az udvarokkal, de ugyanakkor a szabad területen mindenütt elképzelték a növényzetet. És a növényzethez viszont idő kell. Meg kell nézni, hogy Dunaujvárosban vagy akár a Kerepesi uti lakótelepnek a régi részében ott már a növényzet az uralkodó. Ott már a növényzet annyira feloldja az esetleges építészeti egyhanguságot, hogy a kettő együtt harmonikus és tényleg emberszabásuvá teszi.

-Én azt hiszem valóban, Dunaujváros az jó példa itt. Az óbudai lakótelep az egyelőre még roppant sivár, mondjuk az a csupartos hemlokzat megjelenésében is rettenetesen sivár, amit kétségtelenül a növényzet majd oldani fog valamelyest, sőt biztosan, feltétlenül, de már gondolom ez már szinesebb lehetne most is.

-Na jó hát ez is olyan hogy, hogy valamit elkezdeni is más és aztán tökéletesiteni, javitani ez is más. Hát nagyon sok olyan lakótelep van, mint például Zalaegerszegen hogy, hirtelenében mondjak valamit...

-...vagy Szegeden...

-Igen,Szegeden,

-...vagy Salgóterjában...

-A napokban voltam például Kazincbarcikán,ahol az uj épületek már sokkal változatosabbak,ha már nem az erkélyek mellé de itt szines üvegek;ilyen üvegek,üvegkorlátokkal látják el. Már a szine változik.Maguk a falak is esetleg szinezettek lehetnek.Nagyon jó lenne persze,hogy ha az előregyártott beton elemekbe magukba belekevernének valamilyen szines kőzuzalékot és ezáltal tartós és szép szint adnának neki dehát ezekre megvan a lehetőség és persze ezekre meg is van a példa.Sőt ma már ott tartunk,hogy a legtöbb városban ahol a legelemibb szükségleteket kielégitették,már komplex módon összetettebb módon épitenek.Tehát vannak a nagy szalagházak,de vannak a kétszintes családi házsorok is,elől kiskerttel,hátul kiskerttel.Szóval erre már példák vannak megvagyok róla győződve,hogy ezek a példák egyre halmozódnak az épitkezés differenciálódni fog.

-Igen,tudniillik az előbb emlitett emberi természet amely az elmult pár ezer éve nem sokat változott,szóval az kivánja meg a térnek bizonyos tagolását.Szóval nem ezt a nagy hatalmas tömb felületet amelyben nem leli helyét az ember vágyik arra ,hogy kiszakitson magának egy részt, a belső terekről nem is beszélek.

-Igen,van kétségtelenül egy mennyiségi szükségszerüség, de nem mondanám ezt csak ennyire mechanikusan,Van,vagyis voltak átmenetileg bizonyos tévos,kicsit dogmatikus elképzelések is.Az,hogy a városok az föltétlenül közösségi életet kiván,hát ez volt a II.világháboru után az a bizonyos lakótelep,amelyet Le Courbusse Marseilleben épitett,ott szintén a nagy lakásszüskgélet okából,de szintén ilyen kollektiv egymásmellett élésnek a koncepciójával és nem sikerült.Szóval nem sikerült az embereket egymás melletti élésre hangolni,mert van a család mint alapfórum,már elég rég óta és ez a maga módján valamiféle intimitást igényel is.Lehet nagyobb közösséget is kialakitani,vannak nagyon harmónikusan együtt élő lakóházak is.Több lakossal,több lakással,de nem lehet egyenruhásitani.Tehát se a közösséget nem lehet egyenruhásitani,de szerintem az intimitást sem lehet kötelezővé tenni.

-Igen.

-Szóval mindenütt a variációknak,változatoknak a lehetősége után kell kutatni.Nekem ez a véleményem a képzőművészekkel kapcsolatosan is.

-Hát igen ez volna a feladat és ez volna a lehetőség ami

rendelkezésére áll a képzőművészetnek és az építészetnek egyaránt,illetve a kettő együttműködése folytán.De időnk lejárt,igy hát ezt az érdekes és izgalmas témát A Látvány világa következő adásában folytatjuk.

-Kedves hallgatóink Csányi Attila grafikusművész-szel, Z.Gács György festőművésszel és Pogány Ö.Gáborral a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatójával beszélgetett Csepó György.

1021 1977.XI.11.Kossuth, 21.34/KJné/
Láttuk, hallottuk

- Csályi Attila kiállításáról Sik Csaba véleményét hallják.

- A történelem vonzásában./ Csályi Attilának a Magyar Nemzeti Galériában rendezett műhely kiállitásán, amely egyike a legszebb és tanulságaiban legiggalmasabb kiállitásoknak napjainkban szembetünik egy fekete alapon ezüst téglalapot mutató kép, amely mintha sirkövet imitálna.
A finoman egymásba játszó szinek ugy hangsulyozzák ezt az ezüst keretet, hogy egyszerre látjuk a halál és a halálból való feltámadás szimpadának.
Az szinek mögül furcsa jelek tünnek elő, amelyek nem azonosithatók a mult egyetlen irásával sem, mégis mindegyikből őriznek valamit. Lehetnek héber irásjegyek, a demotikus egyiptomi irás betüi csakugy, mint ősi magyar rovásjelek.

Nem a kivételest, az elválasztót hangsulyozták, hanem a közöst, amely minden nép történetében felfedezhető és a kiegyenlitődés a megbékélés irányába mutat, azaz összeköt, nem elválaszt.

Ezek a jelek a népek közös nyelvének irásjegyei.
Kicsit irodalmiaskodó a magyarázat, de ennek a kiállitásnak a képei már nem a stilus, hanem a stilushál több az irányzat fogalomkörébe sorolhatók.
Alighe ismerek még egy festőt Csályi nemzedékéből, akinek fejlődése mind festőileg, mind gondolatilag egyire világos és egyértelmü lenne.
Kezdetben ember és természet egységét, ellentétét igyekezett szürrealisztikus eszközökkel kifejezni, amelyek a témához a személyesség többletét is hozzáadták. A természeti tárgyak lassan a figura körvonalait öltötték, bálvány és mese alakokká lettek, amelyek a kép világába magukkal hozták előző életük történetét, érzésvilágát.
A figurák aztán jelekké egyszerüsödtek, s ezek már sokkal inkább keltettek történelmi, mint természeti képzeteket, s az egyszinü szürke, sárga ezüst piros alapból relief-szerüen emelkedtek ki.

Uj kiállitásán e relief szerüség fokozottabb jelentőséget és mélyebb jelentést kap csakugy mint a szinek vad drámája, égő vöröse, szurokfeketéje, vagy csak a surló fényben látható halvány finom árnyalatok, amelyek ekdrámai hatásu szinellentétek között közvetitenek teljes harmóniát teremtve köztük.

Uj képein e jel már nem egyszerüen kifejezője a humánusban kiteljesedő történelmi tanulságnak, az azonosság felfedezésének a különbözőben, hanem maga a forma, tehát maga a jelentés.

Csáky Attila művészetének legbelsőbb anyaga a személyes sors és a nemzeti középeurópai történelmi tanulság, de amennyire egyéni és lokális az anyag annyira internacionális a szin és a formavilág, s ezért nagyon időszerü is.
Mindehhez már szinte felesleges hozzátenni, hogy ezen a kiállitáson napjaink magyar festészetének egyik jelentős alakjával találkozhat a néző.

Csályi Attila, grafikus

Versek és rajzok

Három kötetet ad ki a centenárium alkalmából a *Magvető Könyvkiadó*. Az első, az *Ifjú szívekben élek* című: *Csályi Attila* huszonhárom rajza Ady Endre verseihez, album alakban jelenik meg. A második könyv, meg a harmadik a *Gyorsuló idő* című ismert sorozatban kap helyet. Így *Horváth Béla* tanulmánya *Czigány Dezső tíz Ady-képhez*, természetesen a reprodukciókkal együtt, valamint *Lukács György* írásai.

Kristóf Károly: Ady-könyvek a centenáriumra

Esti Hírlap, Bp. 1977 aug. 6.

2.

Csáky László (!)

Nonfiguratív kompozíciója figyelmet érdemel (Studió 70, Ernst M.).

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. IV. 7. 6. l.

Csákyai vár

strad mellett

l.

Tört. és Rég. Értesítő

(Temesvár) 1882. 139. l.

gozatával. — *Ifj. dr. Kozma Jenő* ügyvédjelölt, Budapestről, a német ügyvédi nyelv tökéletes elsajátítása céljából praktizált dr. Deutsch ügyvédnél. — *Mayer István*, Budapestről, az Abiturientenkurs der Handelsakademie hallgatója volt. — *Nagy Elemér* szinházi rendező, a követség sajtóosztályának titkáraként dolgozott. — *Pálovics Sára*, Sopronból, a Graphische Lehr- u. Versuchsanstalt fényképészeti szakosztályán elvégezte a II. évfolyamot. — *Ifj. Schill Fülöp* zeneszerző, Szegedről, zeneszerzési tanulmányait dr. Zádor Jenő bécsi konzervatóriumi tanárnál folytatta; komponált zenekari és zongoraműveket, vegyeskart és dalokat, melyek nagyrészt előadásra is kerülnek. — *Szelnár Aladár*, IV. éves joghallgató, Budapestről, a Handelsakademie Abiturientenkurzusát végezte el. — *Gróf Teleki Géza*, egyetemi hallgató, Budapestről, geológiai tanulmányokat folytatott a bécsi egyetemen és geológiai doktorátusra készült. — *Vidor Magda*, Budapestről, az Allina magánkereskedelmi iskola egyéves tanfolyamát végezte el.

Egy szemeszternél rövidebb ideig folytattak tanulmányokat felvett, illetve beutalt vendégtagokként: *vitéz dr. Dániel Elemér* klinikai tanársegéd (csonttörések gyógyítása), — *Deutsch Ervin* kereskedelmi akadémiai hallgató (tanfolyamlátogatás), — *Gerevich László* bölcsé-

Csálai kastély

l.

Balogh Erdélyi rez.

113/83. l.

Paczka Ferencz. Az első áldozáshoz készülő leányka a sabini hegyekből.

Csálya vár

Arad vm.

1535

Luk.-Podm.

II. 4. 529. l.

Örömmel és büszke lelkesedéssel köszöntöm a várost és annak egész közönségét s adja Isten, hogy tovább is úgy élhesse életét és úgy folytathassa munkáját, mint ahogyan eddig, nehéz időkben és nehéz magyar sorsban folytatta."

Győr város ünnepéből a *Szépművészet* is kivenni óhajtja a maga részét, s ezért egyik közelebbi számában részletesen ismertetni szándékozik a város művészeti emlékeit, s a magyar művészet fejlődésében a multban és a jelenben játszott fontos szerepét. Ez alkalommal a várostörténeti kiállítás részletes ismertetésére is visszatérünk.

MAGYAR FESTÉSZETI KIÁLLÍTÁS BOROSZLÓBAN

Március 20-án, ünnepélyes keretek között megnyitották Boroszlóban a magyar festészeti kiállítást, mely már Berlinben és Drezdában is nagy sikert aratott. Boroszlóban a boroszlói történelmi nevezetességű kastély termeiben helyezték el a magyar kiállítás anyagát, abban a kastélyban, melyben *III. Frigyes* porosz király 125 évvel ezelőtt a Német Vaskeresztet alapította.

A kiállítás megnyitásán részt vett *Stolpa József* dr. államtitkár, a kultuszminiszter képviseletében. Jelen volt *Hoffmann Sándor* dr. követségi tanácsos, berlini magyar ügyvivő, aki a megjelenésben akadályozott *Sztójay Döme* berlini m. kir. követet képviselte, továbbá a berlini magyar követség sok tagja. Német részről megjelent a megnyitáson *Hanke* boroszlói körzetvezető és birodalmi helytartó, *Friedrich* dr. főpolgármester, *Wilhelm* tiszteletbeli boroszlói magyar konzul, a német külügyi hivatal részéről jelen volt *Rantza* követségi tanácsos, a magyar propagandaügyi minisztérium részéről pedig dr. *Hetsch* kormánytanácsos, továbbá a boroszlói művészeti és kulturális élet számos személyisége és a boroszlói egyetem tanárai nagy számban.

Friedrich dr. főpolgármester beszédében melegen üdvözölte

Csámer József

üvegfestő segéd

2 polg, 1 sparrajz

nákrajz 10 hónap

jeleseredm.

Tanár Györgyi Kálmán

Sparrajziskola 1896

Csámer József

üvegfestő tanonc

ipari festők szakrupolási csoportjában

10 hónapot töltött

jeles eredm.

2 polg. 3 iparrajz

Tanár György Kálmán

Iparrajziskola 1895

Csanád-egyházmegyei régi monostorok

I.

Juhász Kálmán:

Hajdani monostorok a csanádi egyházmegyében

Bp. 1926.

helyes névmutató!

Könyvtárunkban.

Szekrények.

1789-909-2
Kiállitási-terem.

220. Portefeuille és kiállitási szekrény.

mahagoni furnirral, fényezve,

Hat darab, hosszoldalainak also részen öt mezővel, a melyek két szarnyas és egy fél szárnyas ajtot képeznek; tetején pedig üveglemezekkel és leemelhető szekrényekkel. Méretei: 307 cm. hosszu és 136 cm. mély.

Ára per ~~816~~ 1020 K..... ~~4896~~. 00 K
6120.—

Készitette Csepreghy János és fia az 1905: I. 25-én kötött és 1905: III. 23-án 17753 sz. alatt jóváhagyott szerződés alapján (1431-907)

Csanádi benedek-
rendi templom

Szabóárpép

199 – 200. l.

Különleges épületvasalások

Vas, vasáru, mezőgazdasági e
tűzhelyek, fegyverek, lőszerek,

Csanádi egyk. apáti

templom 46. l.

— egyk. nőkeseghaz

— gör. kolostor és

templom 45. l.

— Szt Gellert kő-

hoporsója 159. l.

— TV László sorjen

48. l.

l.

Ger MRE

1388. *Károly főherczeg.*

Csaknem térdig látható, szembe néz. Jobb kezével ágyú várrajzok fekszenek, leereszte tartja. Parókája rizsporos, szer bajusza és szakálla leberetvált lovag- és a Mária Terézia ren nak szalagjával viseli. Öltöz nyakkendő, mellfodros ing és piros hajtókával. Mögötte ba

Vászon, méretei 91·5 : 71·3 cn 300 K. — A rózsahegyi adóhiva 15-én (1643–908). — Átvétetett 19 — Az adomány elfogadtatott 19

Csanádi vidéke-
egyház Temesvárt
artisztikus barok
kepe repr
Kisstiklkath Magy
895 l.
u. a belseje
repr. u. o.
897 l

Csanádi

templomok

l.

Szabóárpép

23 – 27. l.

képekkel.

Csanádi török

épitészeti emlékek

l.

Genthtörökmüemel

3/9-l.

Thalia VII·32

Csanád vára

Pais: Magyar Anonymus 111. l.

Guajacum officinale

Guajakum

Csanádi (régi neve Marosvár) székesegyház

Gerevich Tibor

Magyarországi művészet Szent István Korában-Szerkesztvánemlékk. III

91. l.

TECHNIKA

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, 112. XI., Műegyetem

Műemlékek Országos

Csanádi egyházmegye története

Magyar Kultúra 1943. jan. 15 (6-7) 135. l.

Dr. Takáts Endre: Gróf Nádasdy László csanádi püspök (1662—1729). A szerző kiadása. 146 lap.

Gróf Nádasdy László érdekes, eredeti, sajátosan magyar egyéniségét pártállás és világnézet szerint sokfélekép jellemezték az elmúlt századok folyamán. A szerző minden elfogultságtól mentes, pusztán a források vallomására hallgatva igyekszik megírni ennek az életében annyi ellentmondást és harcot arató főpapnak élettörténetét. Amint az Előszóban olvassuk, a „jelen munka egy barokk-kori ember életét állítja elénk és ennek keretén belül kétévtizedes történetét annak az egyházmegyének, amely a hódoltság alatt talán legtöbbet szenvedett". A csanádi egyházmegye újjászervezése, szinte második megalapítása Gróf Nádasdy Lászlónak tulajdonítható. A szerző gondosan megírt munkája hasznos adalék a szóbanforgó század történetéhez.

Csanádegyházmegyei plébániák

Szentkláray Jenő

A Csanád-egyházmegyei plébániák története

Petrik 1886–1900

Julián Kálmán: Hajdani monostorok a csanádi egyházmegyében. Bpest 1926. 8.r.

Csanádi egyházmegye

Csanádi ref. Lyceum

Baky I.

Rövid vázlat a csanádi
ref. egyház életéből

Petrik 1886-1900

Családi apátság

Ortvay Tivadar:

Tájékoztató a családi apátsági régi romokra és ásatásokra. 23 l. Bp. 1875.

Genf (1709)

Visegrádi Salamon-torony

Május hav

a mellékelt heti jegyzékek és

1917. április 30-ról Marau

1,	Május	1-én	Linek ferencné ny
2,	"	5-én	Juvarlevél cement utó
3,	"	8-án	" " "
4,	"	12-én	Hetidij-jegyzék V/-VI. IV/30
5,	"	26-án	" " VII-VIII. V/14
6,	"	"	Bevétel
7,	"	"	Frölich József — és Zeller fer
8,	"	"	Gutbrod József bád
9,	"	31-én	Hetidij jegyzék V/28 - VI/2
10.	"	"	Birkl József ny
11	"	"	Nagrandlilnáy Nikolde

Csanádvármegye templomai

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT 1940. ÉVI FEBRUÁR HÓ 14-ÉN, SZERDÁN DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM ELŐADÓTERMÉBEN (VIII., BAROSS-UTCA 13, FÖLDSZINT) TARTANDÓ

FELOLVASÓ ÜLÉSÉRE

SORREND:

1. *Dr. Banner János:* Őskori földvár Hódmezővásárhely határában.
2. *Dr. Párducz Mihály:* Késő La-Tène és kora-császárkori dák emlék-anyag az Alföldön.
3. *Dr. Bálint Alajos:* Csanádvármegye középkori templomai.

Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Előzőleg $^1/_4$6 órakor ugyanott választmányi ülést tartunk és kérjük t. Választmányi Tagjaink pontos megjelenését

GEREVICH TIBOR
elnök.

33.138. K. M. E. Ny.

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula titkár *úrnak*
úrnőnek

Bpest.

XI., Lágymányosi-u. 16.

Csanád vára

1701-ben romboltár
le.

Borovszky Samu dr
Csanád vármegye
története 1715-ig
Bp. 1897.
II. k 78, 79. l.

KÉPEK JEGYZÉKE:

Olajfestmények:

1.	Tégladobálók	(90 × 125)	1000 P
2.	Alföldi aratás	(80 × 115)	900 P
3.	Ajtóban álló	(70 × 120)	800 P
4.	Nagymamák	(80 × 100)	700 P
5.	Processzió	(80 × 100)	700 P
6.	Szüretelők tánca	(80 × 100)	600 P
7.	Taorminai narancsárús ..	(80 × 100)	600 P
8.	Sziciliai vándorok	(80 × 100)	700 P
9.	Mosóasszonyok	(80 × 100)	600 P
10.	Akt karosszékben	(80 × 100)	700 P
11.	Piazza Mino da Fiesole ..	(80 × 100)	700 P
12.	Ősz a kertben	(80 × 100)	600 P

38. SZÁM. 1888. BUDAPEST, SZEPTEMBER 16. XXXV. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: egész évre 12 frt, fél évre ... 6 »; Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 8 frt, félévre ... 4 «; Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt, félévre ... 3 «; Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó

AZ ELSŐ MAGYAR SZINIGAZGATÓ.

Csak rövid hat-hét esztendő! ..... Vajjon vádolhatjuk-e hát részvétlenséggel a nemzetet, hogy megfeledkezik azokról, kik életüket érte áldozták, mikor még arról is megemlékezik, ki ezelőtt majdnem egy századdal csak hat-hét esztendőt áldozhatott érette ötvennégy évig tartó életéből?

Az első magyar színigazgató, Kelemen László életének csak kevés részét áldozta a színügynek. De minő küzdelmet, mennyi szenvedést, tűrést, nélkülözést, fáradalmat kelle kiállania e néhány év alatt, nem hogy eszméjét diadalra juttassa, hogy ügyét győzelemre segítse, hogy azt, a miért ifjú lelkének egész hevével küzdött, teljesülve lássa; hanem hogy elvonuljon szenvedéseinek színhelyéről olyan emberek közé, kik bizonyos néma tisztelettel viseltetnek az írni-olvasni tudó emberek iránt, de azt meg nem szabad tudniok, hogy miféle «mesterséget» űzött régebben az, a ki most köztük a «tudákos» szerepét viszi.

Kelemen László neve kilobbant a homályból néhány évre, hogy aztán újra homályba boruljon. Életének egy részét mintegy kiszakítva, nemzetének áldozza. Megjelenik a küzdő téren, mint Arany remekeiben a vén Toldi, hogy kicsavarja az idegenek kezéből a hatalmat, — azután újra elvonúl, nem oly győzelemmel, mint Toldi, inkább tele keserüséggel, fájdalommal, kétségbeeséssel, látván, hogy a miért tönkretette boldogságát, a miért megvettetést, gúnyt, üldözést, mindent tűrt: a magyar színügyet elárvulva, csaknem teljesen kiveszve kelle elhagynia. Mert a míg a magyar mágnások 50—60 ezer forintot költöttek a bécsi színészetre, hogy azt felvirágoztassák, a hazai színügy fölsegítésére sajnálták a legcsekélyebb adományt is. Még akkor is, mikor felkarolt eszme testet öltött valamennyire s úgy tetszett, hogy az ernyedetlen küzdelem, a lankadni nem tudó kitartás végre is sikert aratnak; mikor a megyék nagy része mindent elkövetett, hogy az ország fővárosában, Budapesten (bár akkor még nem volt az) megalapítsa, vagy csak valameddig tengődtesse is a magyar színészetet, s mikor mégis minden remény szétfoszlott s a sivár való a maga ijesztő voltában állott az első magyar színtársulat elé: akkor is üres zsebekre s gúnyszavakra talált a szegény, szétzülleni kezdő társulat. Ez s ez tanácsosné ő nagysága nem segíthet, mert ő nem jár a magyar theatromba; a másik kész volna adni, ha apró pénze volna, meg ha férje ellenkező nézetben nem volna; a harmadik, negyedik stb. tanácsos, gróf más időt rendeltek, most nem érnek rá ily csekélységekkel bajlódni.

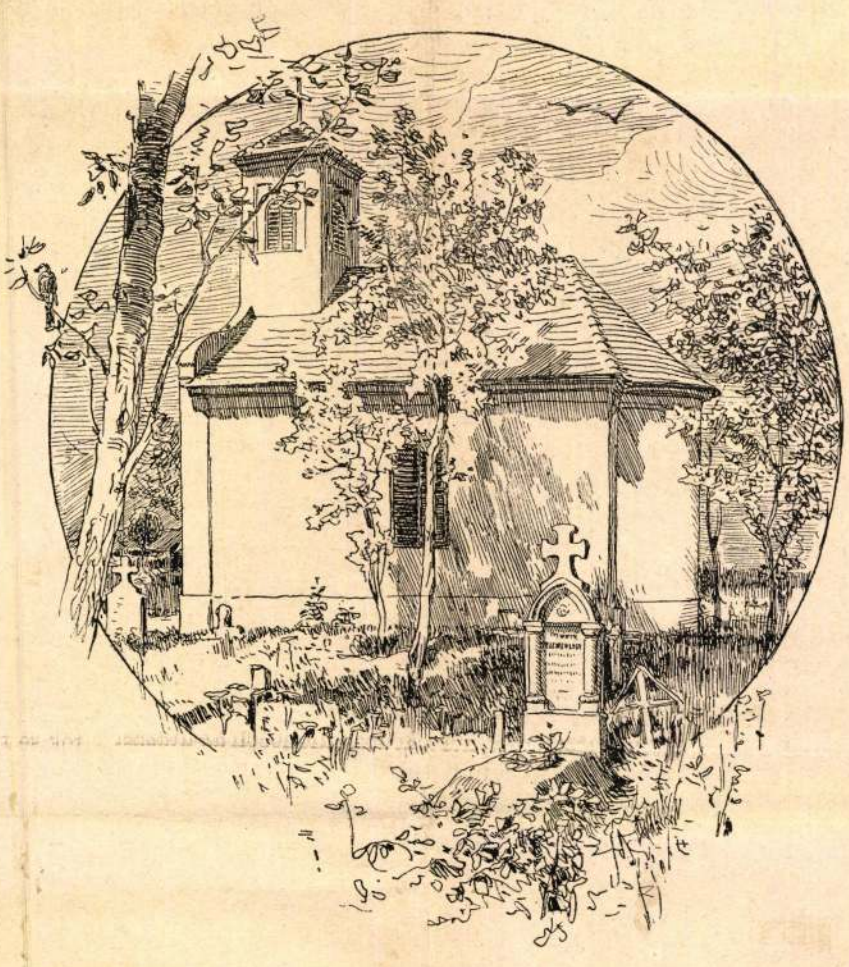

KELEMEN LÁSZLÓ SIREMLÉKE CSANÁD-PALOTÁN.
Fénykép után rajzolta *Dörre Tivadar.*

Nemde nem joggal vádolhatták-e részvétlenséggel nemzetünket? Az élet ugyan elveszett, de emlékét megmentette egy jobb kor, a mostani. Az a kő, melylyel az első szinigazgatónak sirját a napokban Csanád-Palotán megjelölték, sok szép reményt, sok dicsvágyat, lemondást és kétségbeesést jelöl. Óh, mennyit tudna beszélni az a kápolnától néhány lépésnyire eső, eddig jeltelen, most immár emlékkővel megjelölt egyszerű sírhalom, mely a többi közül ki sem látszik! A multnak mennyi mulasztását és hibáját, tévedését és bűnét jelképezi mintegy e kő, s mennyi emlék feltárul előttünk nemzetünk mult századi életéből, mikor Kelemen Lászlónak a kegyelet állította ez egyszerű emlékkeresztjét szemléljük. . . .

A pusztulni, veszni induló nemzetiséget a magyar irodalom mentette meg a mult században. Soha sem oldott még meg az irodalom nevezetesb feladatot, mint ekkor. A fölébredt nemzet aztán ifjú erővel fogott mindenhez, a mivel polgárisultságát előbbre vihetni gondolta. Mikor egy hosszú elnyomatás után szabadon föllélekzett II. József uralkodásának végén: egyszerre akarta a legvitásb politikai kérdéseket megoldani ép úgy, mint a legszükségesb kultur-intézményeket létesítni. Már régebben foglalkoztak egyesek a magyar tudós társaság s a magyar színészet megalapításával: de mindkét eszme csak ekkor kezdett igazán megizmosulni s az utóbbi nem is sokára testet ölteni. Sajátságos, de könnyen érthető jelenség, hogy e két eszme meddig surlódott egymás mellett, hol egyik, hol másik volt közelebb a megvalósuláshoz; utóvégre a színészetet fontosabbnak vélték a rendek az 1790/1-iki országgyülésen, mint a magyar tudós társaságot s mégis sem egyik, sem másik nem valósulhatott meg igazán egész addig, míg nem akadt egy Széchenyi, ki cselekedni kezdett ott, hol mások csak beszéltek. De a színészetnek soká nem volt Széchenyije. Szükségességét elismerték, de a *miként*-ről senki sem tudott életrevaló tervet adni.

Egy pár eredménytelen kisérlet történt e tekintetben; de részint a vállalkozók csekély képessége, részint a nemzeti fogékonyság hiánya semmivé tették a jobb sorsra méltó törekvést akkor, mikor a német színészet mintegy virágzása tetőpontjára emelkedett Budapesten, a mely a megindult mozgalomból szintén ki akarta a maga részét venni.

Ily körülmények közt lépett a küzdtérre *Kelemen* László, elhagyva szüleit, szive választottját, hogy beálljon a nemzeti színészet harczosának. Előbb csak mint műkedvelő kezdett szerepelni: de látván, hogy egész erejére szüksége van a felkarolt eszmének: ő maga állt a társulat élére, hogy azt szervezze, igazgassa.

Fényes pálya állt előtte. Alig végezte ügyvédi tanulmányait, csakhamar a Grassalkovics gödöllői uradalmának lett ügyésze. Jegyese, a kivel még diák korában megismerkedett, előkelő, művelt családból való volt s fényes jövő várakozott reájok. De mikor külföldi utazásából visszatérve látta, hogy mennyire hátra van még nemzetünk az előrehaladottabb nemzetektől: ama nagy elhatározást érlelte meg lelkében, hogy egész életét a hazafiság oltárára teszi, ha azzal valamennyire sikerül a nemzetiség ügyét gyámolítania. Hitte, hogy fáradhatatlan igyekezetével sikerül némi eredményt kivívnia s csekély vagyonát, a melyet addig mint ügyész szerzett, elégnek gondolta a kezdet nehézségeinek leküzdésére. Hitte, hogy a műveltebb magyar elemet belevonhatja majd a mozgalomba s meg lesz alapítva a magyar színészet. Keservesen csalódott. A színész, a lenézett, megvetett «komédiás», a jobb körökben sehogy sem tudott kedvelt egyéniség lenni. Holmi kicsapott diákok szívesen mentek volna zászlója alá, de ezekkel tudta, hogy semmire sem boldogul. Végre is törhetlen elszántsága győzedelmeskedni látszott az akadályokon. Elég jó társulatot szervezett s már nehány darabot, mint «*Igazházi*», «*Talált gyermek*», «*Gróf Valtron* stb. be is tanultak: midőn meg kelle győződniök, hogy helyiséget kapni a német színészektől sokkal nehezebb, mint előre gondolni lehetett. Unverth gróf, a német színház bérlője, mindvégig engesztelhetetlen ellensége az első magyar színtársulatnak, gyanus szemmel nézte a magyar színtársulatot s mindent elkövetett, hogy föllépését meggátolhassa. Egy pár mágnás, mint Orczy László, az akkori országbiró, és Zichy Károly, a megyével kezet fogva, kieszközölték a játszhatási engedélyt, de csak hat előadásra.

Kelemen Lászlónak hosszas fáradozás, rábeszélés, kérés után sikerült a társaságot megalakítani, a melynek törzstagjaiul tekinthetők: Soós Márton, Horváth János, Baranyai Balázs, Ráth Pál, Ungvári János, Rózsa Márton, Popovics András, Szomor Máté. Ezekhez csatlakoztak: Fülöp István, Moór Anna, Permeczky Franciska, Nagy Erzsébet és Nagy Mária. S mikor a helytartó-tanács szabadalom-levele megérkezett: e társulat 1790. okt. 25-én, ezelőtt 98 évvel, megtartotta az *első magyar szinielőadást* Kelemen László vezetése alatt. Simainak, az eddigelé eredetinek tartott, de ujabban német átdolgozásnak bizonyult «*Igazházi*»-ja került szinre, s nagy lelkesedéssel, kitörő örömmel fogadtatott.

Valóban a siker ily csekély eszközökhez, a közvéleménynek határozottan ellenséges magatartásához mérve, kétségkivül nagy, bizalomkeltő s szép reményekre jogosító volt. Kelemen László és társulata meg lehetett vele elégedve. De további sorsának épen annyit ártott, mint a mennyit használt. Míg a közönség némi várakozással kezdett az első magyar szintársulat sorsa elé nézni: addig a német szinház bérlője meglepetve a váratlan eredménytől: további engedély adására sehogy sem tudott birható. Hiába karolta fel az eszmét Kazinczy az irodalomban s Ráday Pál a társadalmi téren: a siker folyvást kétséges maradt; csak Kelemen szivós kitartása éltette a társulatot napról-napra s öntött bele reményt a bizonytalan jövővel való harczokra.

Innen kezdve az első magyar szintársulat története vagy hat évig a szó szoros értelmében való küzdés és fáradozás története. Voltak szép napjai is, mikor a kiadásokat a jövedelem könnyen födözte, mikor a vármegyék segélye szinte tetemes összegre emelkedett, mikor a német színháznak fizetendő haszonbért, mely pedig a körülményekhez képest folyvást rendkivül nagy, igazságtalan és jogtalan volt, nagyobb megerőltetés nélkül fizethették: de viszont megtörtént az is, hogy 18 forint kiadás mellett csak 11 forintot vettek be, meg hogy 1 frt 27 kr. volt a tiszta jövedelem.

Kelemen ügybuzgalma, törekvése, lelkesedése nem tudott lankadni. Alig volt a magyar közszellemnek egy-egy harczosa, a ki kétesb kilátások mellett önzetlenebbül küzdött volna a nemzeti közönynyel mint ő. Nemcsak a német szinházzal volt folytonos harczban, nemcsak a helytartótanács jóakaratáért s elnézéseért kelle meg nem szünőleg fáradoznia, nemcsak a megyék rokonszenvét ébren tartania: de a mi a legfőbb volt, hogy a német színészethez, gyakorlottabb, összevágóbb, szóval művészibb előadáshoz szokott, többnyire idegen műveltségű budapesti népben közönséget, színpártoló közönséget kelle teremtenie, mely lételét biztosítsa. S mindehhez nemsokára a társulat benső egyenetlensége is járult. Sehy Ferencz, e nyugtalan, kalandor természetű, önző de nélkülözhetlen tag megrontotta az egyetértést annyira, hogy Kelemennek pár év mulva az igazgatásról is le kelle mondania.

Bizonyára e belviszályok, a melyek nem egyszer nyilt botrányt idéztek elő, nagyban ártottak a társulat jövőjének. Véleményünk szerint ez volt egyik legfőbb oka nemcsak annak, hogy az első magyar szintársulat meg nem izmosulhatott, de annak is, hogy a magyar színész oly soká volt a közvélemény szemében lenézett, megvetett, kigúnyolt komédiás, s maga a színészi pálya is olyan, hogy a szülők elveszettnek hitték gyermekeiket, s kitagadták a családból, ha erre léptek.

Miért mondjuk el e hat-hét év küzdelmének minden részletét? Miért fessük a nyomort, melyet Kelemen s társai átéltek, mikor az éhhalállal kellett nem egyszer küzdeniök, mikor napjában alig volt meg a betevő falatjuk s nedves szalmán háltak összeázva s a hidegtől elgyötörve? Ők tudták, hogy a nemzet nyelvében él s hogy e nyelv kimüvelésének egyik legfontosabb eszköze épen a színművészet, melynek ők apostolai voltak. S pedig minő apostolok! A jó szándék, a lázas törekvés folyvást harczban állt a csüggedő önbizalommal s ha Kelemen László nincs: meg sem is kisértik e reménytelen küzdelmet. Ő volt, a ki ki mert lépni a küzdő térre s pedig talán ő áldozott fel legszebb, legjövedelmezőbb pályát s legfényesb jövőt.

1796-ban végre is megtört minden reménye a társulatnak. Kelemen néhány nagyobb városban tett még kisérletet, hogy valameddig tengődtesse társait, de csakhamar föl kelle hagynia a további küzdelemmel, mely egészségét is megrongálta. Ráczkevére telepedett tehát nejével, Lipcsei Máriával s itt mint kántortanitó kapott alkalmazást. A szerencse azonban annyi hányatás után itt sem kedvezett nyugalmának. Ráczkeve leégett s ő Makóra volt kénytelen menekülni s innen Csanád-Palotára, hol csendes lemondásban, tanítói hivatalában, növekvő családjában keresett vigasztalást. Gyermekei szépen nőttek s büszke reménynyel tölték el. Öt gyermeke volt, a kik közül Veron még most is él Szegeden vejénél, Kelemen Kálmán árvaszéki ülnöknél. Ez beszélte, hogy atyja agyrázkódásban halt meg. Mintha csak a tönkretett élet önkinzása Erinnis alakjába öltözve folyvást üldözte volna őt még akkor is, mikor föllengős vágyai csak puszta emlékké olvadtak lelkében. Mintha csak áldozatul választotta volna őt ki a nemzetiségünk haladását irigy szemmel kisérő sors, hogy benne boszúlja meg magát a későbbi sikerekért, a melyeket ő már meg nem érhetett. 1814-ben, karácson előtt való nap kiment a tanyára, de útközben a lovak megbokrosodtak, ő közéjök esett s oly nagy zúzódást szenvedett, hogy sebeiben még az nap este meghalt.

Ime e nagyon is futólagos körvonalakban az első magyar színigazgató kuzdelmes, szerencsétlen, szomoru élete. Ma már porai is majdnem összeolvadtak az anyaföldděl abban a sirban, a hol ő, neje, ennek második férje, Bittó Ferencz s egy leánykája, Liza nyugszanak. Sirját már a földdel egyszínüvé egyengette az a hetvennégy év, mely azóta elmult s füvel nőtte be. Keresztje is két lábnyira sülyedt a földbe. Most, hogy kiemelték a közös sírt eddigi homályából: Kelemen koporsójában csak csontokat találtak, többi közt egy hatalmasan kidomborodott koponyát, a melynek hosszátmérője 57, keresztátmérője 50, a koponya szélessége pedig 22 cm.

Az emlékkő, a melylyel a porladozó hantokat az országos szinészeti egyesület megjelölte, 1 m. és 65 cm. magas vörösmárvány, Gerenday raktárából való, s rajta e fölirat olvasható: «Itt nyugszik Kelemen László ügyvéd, szinmüiró, első magyar szinigazgató és kántortanító 1760—1814. Felállíttatta leánya Veron és unokái: Kelemen István, Kelemen Kálmán, Kelemen Kajetán és Nemes Ferencz.» Egyszerű, minden feltünés nélküli e kő: de nemzetiségünk egyik legbuzgóbb harczosának, szinművészetünk egyik leglelkesb bajnokának emlékét őrzi, s ez kölcsönöz neki tartós érdeket s nem közönséges fontosságot.

Dr. Váczy János.

MEDDŐ VILÁG.

Hiába ismételgetem:
Előre ne tekints, se hátra!
Nem boldogít. csak a jelen;
Ragadd a perczet meg!... Hiába!

Idáig ah, nem éltem én,
Csak vesztegeltem álmodozva.
Emlékezet volt vagy remény,
Mi szívemet mozgásba hozta.

Renyhén tünődve czéltalan',
Hogyan s mit kellett volna tennem,
Azzal vigasztalom magam',
Hogy majd jövőre megcselekszem.

Elmém kábultan elmerül
A távol kékellő világba,
S mig csillagért, napért hevül,
Megbotlik itt göröngybe', sárba'.

Reviczky Gyula.

RAJZOK LENGYELORSZÁG TÖRTÉNETÉBŐL.

XII.

A Leszczynskiek.

Ha az utókor hálás elismerése méltó jutalma a fejedelmi erényeknek, akkor ebben a jutalomban kevés uralkodó részesült ujabb időkben teljesebb mértékben, mint az «ujkor Titusa», a «jótékony» fejedelem, a «bölcsész» király, Leszczynski Szaniszló. Mindezek a jelzők nem a hizelgő ünneplés üres bombasztjai, melyekkel az udvari kegy sugaraiban sütkérező udvaronczi had szokta elárasztani a hatalom nagyjait; megérdemlett babérjai egy élet dicsőségének: egy nemes és fenkölt lelkű hősnek, kinek maradékai 1831-ben azért lettek számüzve Franciaországból, mert hal[illegible] ragaszkodtak a nagy ős bátor jelszavához, l[illegible] «Malo periculosam libertatem, quam quietu[illegible]rvitium.» («Jobb szeretem a veszélyekkel já[illegible]abadságot, mint a háborítatlan szolgaságot.»

Leszczynsk[illegible]Szaniszló 1677 október 20-án Leopolban, [illegible]s-Oroszország székhelyén született. Ősei ala[illegible]tták volt Leszno városát, honnan a Leszcz[illegible]ki név ered. Atyja Leszczynski Rafael volt, [illegible]brona nagy-kincstárnoka, anyja Jablovszky [illegible]niszló fővezér leánya. Szaniszló gyönge test[illegible]ttal jött a világra, a mit anyja azáltal erős[illegible]tt, hogy maga vállalta magára fia nevelését[illegible]at éves korában azonban anyja kezei közül [illegible]r atyjáéba ment át. Szerencsés lelki tehetsé[illegible]l születve, gondos tanúlmányok ezeket mih[illegible]ar tovább fejlesztették. Nyilt, őszinte lelk[illegible] megnyerő modor és nemes önérzet járul[illegible]oha, még gyermekkorában sem lehetett ha[illegible]ágot vagy a legkisebb álnokságot vetni szeme[illegible]. Nemcsak lelke volt igaz és itélete mély és biz[illegible] de szivét is érzékenység és jóság jellemezte.

Még na[illegible]n fiatal volt, mikor egy napon látva, hogy [illegible]ja parancsából egy hűtlen cselédet börtönbe h[illegible]zolnak, könyekkel szemében futott számára [illegible]zést könyörögni. Vigasztalanul, hogy ezt n[illegible]nyerhette meg,másnap titkon ellopózik, t[illegible]kozódik a fogoly hogyléte iránt, kérésekkel [illegible]retekkel próbálja megvesztegetni a porkolá[illegible]ez némileg sikerül is, a mennyiben ráveszi ez[illegible]hogy foglyát értesítse arról, hogy bizonyos [illegible]an az ablaknál várja. Ezzel Szaniszló vis[illegible]ért a kastélyba, beavatott titkába egy másik [illegible]lédet s megállapította vele tervét, hogy mik[illegible]kelljen legalább könnyíteni a fogoly helyzetén[illegible]sszeszerzett mindenféle élelmiszereket, ke[illegible]t valahol egy hosszú léczet, de a lécz igen rövi[illegible] mit tegyen? A cseléd már vissza akar tér[illegible]le ekkor a gyermeknek egy ötlete

Csanád Bálint, építész

a Belváros déli részének rendezése. Tervpályázat, 1985.

a pályaművek díjazása:

a Bizottság 60-60000 Ft-os VI. díjban részesítette a 11. bírálati sorszámú pályaművet is; szerzői: Albrecht Beáta, Hidasi György, Borsos Ferenc, Bakonyi István, Csanád Bálint, Fekete Zoltán, Fügedi János, Mihályi Géza, Németh Gábor, Széll Endréné és Toronyi László.

6. VI. díjas terv. /repr./

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 18-old.

Lakberendezési
és építészeti mellékletünk

ASTON
befektetési iroda
Tőkeigénylő és -befektető partnereit várja 8–17 óráig.
Gyors ügyintézés!
Tel./fax: 63/314-843

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Alapítva: 1944. október 23.

DÉLVILÁG

50. évf. 151. szám 1993. július 1., csütörtök Ára: 8,90 Ft

Mosolyt varázsoltak a fáradt arcokra

A nagymágocsi juniálisról a 8. oldalon. (Fotó: Gyenes Kálmán)

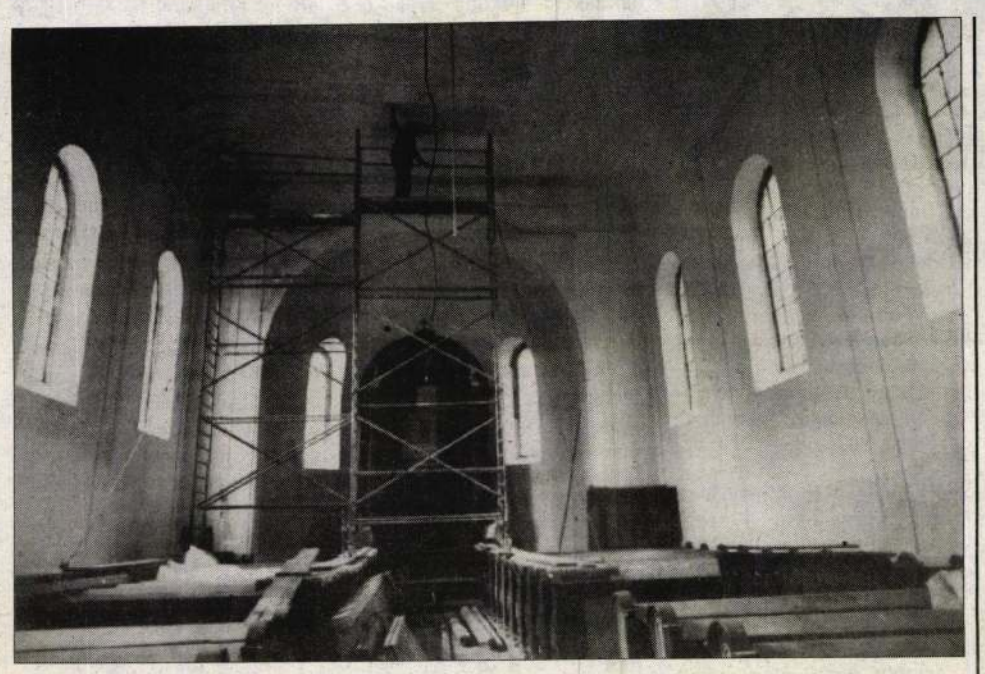

- Ötös híján sem csökken a pénz
- A totózókra is gondolnak

Mi van a százmillió mögött?

A Szerencsejáték Rt. nemcsak gondolt egy nagyot és merészet, hanem cselekedett is, s a 27. játékhétre felemelte a lottó öttalálatos nyereményalapját százmillió forintra. Nem egy hirtelen eldöntött akcióról van szó, hiszen egy hónappal ezelőtt már Kurunczi János, a Szerencsejáték Rt. 3-as számú területi igazgatóság munkatársa felhívta a figyelmünket arra, hogy amennyiben nem lesz öttalálatos szelvény, akkor felemelik a nyereményalapot. *(Részletek a 2. oldalon.)*

- Földrendező bizottság, Vásárhely

Elnök lett a temetőcsősz

Nagy-György János vásárhelyi alpolgármesternek tíz hónap után távoznia kellett az országosan is elismert hódmezővásárhelyi földrendező bizottság (FB) elnöki székéből. Posztját azóta Szabó Márton, a katolikus temető egykori csősze tölti be.

Szabó Márton négy héttel ezelőtt annak a Molnár Sándornak a helyére került a földrendező bizottságba, aki lemondott tagságáról. A bizottság előző héten kedden tartott ülésén Szőke Pál a következő okokra hivatkozva indítványozta Nagy-György János leváltását; az elnök nem működik együtt a bizottság tagjaival; nincsenek szinkronban intézkedései az FB döntéseivel; nem tárgyal meg bizonyos dolgokat az FB tagjaival; nem végzi el rendesen a munkáját; egyszemélyű döntéseket hoz. Az elhangzottak után a bizottság tagjai 8–2 arányban úgy döntöttek: Nagy-Györgynek mennie kell. Ezután Kispál Ferenc és Tárkány Szűcs Ferenc javaslata alapján Szabó Mártont választották meg elnöknek, aki – mint mondta lapunknak – azzal a feltétellel vállalta el a tisztséget, ha bekerül az önkormányzat információban gazdag hivatali szférájába.

Nagy-György János elmondta a Délvilágnak, hogy a keddi döntést egy hosszabb folyamat előzte meg. Lemondatását előkészítették. Egy feltétellel maradhattam volna elnök – mondta –, ha vállalom, hogy kivont karddal nekimegyek a termelőszövetkezeteknek. Biztosan nem tetszett bizonyos embereknek, hogy egy: nem vagyok hajlandó szétcincálni a szövetkezeteket, kettő: nem léptem

(Folytatás a 3. oldalon.)

FIGYELEM!
A MOLNÁR AUTÓ EXPORT-IMPORT CÉG TELEPHELYÉT 500 m-rel KINTEBB HELYEZTE.
Továbbra is várjuk kedves vásárlóinkat!
Csongrád, Félegyházi u.
Nyitva: 9–16 óráig.

Fotó: V. Fekete Sándor

- Evangélikustemplom-felújítás Csanádalbertin

Új köntösben a százéves matuzsálem

A több mint száz esztendeje épült csanádalberti evangélikus templom épületének felújítása is nagyon időszerű volt. Csak hát, mint mindenütt, szegény az eklézsia, és évtizedek kényszerű mulasztásait kellett most egyszerre bepótolni az állagmegóvás érdekében. *(Írásunk a 2. oldalon)*

Fotó: Gyenes Kálmán

Castro további áldozatot kér

Kubának nincs más alternatívája: győzelmet kell aratnia történelmének példátlanul nehéz időszakában – hangoztatta Fidel Castro állam- és kormányfő a parlament kedden zárult ülésszakán. A törvényhozás valamennyi kubaihoz szóló felhívást fogadott el, amelyben további önfeláldozásra, egységre és kitartásra buzdítja a lakosságot.

Alakul a posta

A Magyar Posta végleges átalakulási tervét szerdán délután nyújtották be a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumnak. Bölcskei Imre, a KHVM helyettes államtitkára elmondta: a dokumentumot szakértők fogják megvizsgálni és véleményezni. Ezt követően kell a vállalatnak december 31-ig átalakulnia egyszemélyes, 100 százalékos állami tulajdonú részvénytársasággá. A cégtől – várhatóan még az átalakulást követő privatizáció előtt – leválnak a szállítási, a hírlapterjesztési és a szociális tevékenységet végző egységek és a továbbiakban kft. formájában működnek majd.

Életbe lépett a jövedéki törvény

A dohány, szeszes italok, sör, kávé, motorbenzin, gázolaj és tüzelőolaj előállítására, forgalmazására, valamint exportjára kiterjedő, csütörtökön életbe lépő jövedéki törvény az adózás rendjét nem érinti – mondta az MTI-nek Nagy Lajos, a Pénzügyminisztérium osztályvezetője. Hozzátette: a szabályozás célja, hogy szűküljön az áfa és a fogyasztási adó kijátszásának lehetősége, s így a költségvetés bevételei új adó bevezetése nélkül növekedjenek.

A szabályozás a zárjegy fogalmát is bevezeti a kereskedelembe. A zárjegy, amelyet az állam állít elő, annak igazolására szolgál, hogy a termékek legális csatornákon, a törvény előírása szerint kerültek forgalomba. A zárjegy használata 1994. január 1-től lesz kötelező. A törvény betartatásáért a vám- és pénzügyőrség felel.

SKF
Nálunk mindenféle csapágyat megtalál!
Keleti vagy nyugati autójához, erőgéphez, de a porszívó, mosógép is megmenthető az elmúlástól. Kaphatók még: szimmeringek, zégergyűrűk. Munkaruhák kis és nagy méretben.
SZENTES, SZABADSÁG TÉR 2.
Tel.: 63/316-739.
Nyitva: 8–16, szo.: 8–12-ig.

Szociális tükör a mozgássérülteknek

Szolnok „legzöldebb” városrészét Tiszaligetnek nevezik. Üdülők sorakoznak, strand és sportpályák. Fák, virágok, kellemes környezet, tiszta levegő. Sokan pihennek hétvégenként és nyáron a ligetben, amelynek sarkában található a turisztikai és szabadidőközpont. Az elmúlt másfél héten mozgássérült gyerekek és családjuk közös táborát rendezték meg itt, az idén immár ötödik alkalommal. *(Riportunk a 3. oldalon.)*

● *Evangélikustemplom-felújítás Csanádalbertin*

Új köntösben a százéves matuzsálem

Gyeginszky János tiszteletes úr a tótkomlósi, ambrózfalvi templomok helyreállítása után az albertit is újravakoltatja, meszelteti, a rendelkezésére álló pénzügyi keretek erejéig. Kovács Sándor békéssámsoni festő- és mázoló kisiparosmester sógorával és gyerekeivel már egy hete csinosítja a belső falsíkokat. Kijavítják a kisebb vakolathibákat, azután többszöri fehér meszeléssel látják el a hajdan szebb napokat megért épületmatuzsálemet, mert a mintegy méteres vastag, felnedvesedett falak más technológiával nem kezelhetők. A magaslati munkák befejezése után felszabaduló gördülő csőállványzatot átadják a tótkomlósi bt. vállalkozó kőműves brigádvezetőjének, Majzik Istvánnak és társainak. Igyekezni kell a mestereknek, mint azt Trnkoczi János szlovák nemzetiségű, 73 éves presbiter-harangozó elmondta, hiszen hosszú idő óta először tartanak majd egyházi esküvőt a kicsinosított templomban: Zatykó Csaba nagylaki vámtiszt és leendő mátkája itt kel egybe. Szeptember 12-én pedig a területi felügyelő püspök úr szenteli fel a helyreállított templomot. Az ünnepségre a Szlovákiába elszármazott, illetve onnan ide települt rokonok, szülők és testvérek érkezését várják.

A több százezer forint értékű restaurálási költséget a hívek, az önkormányzat adományaiból, a műemléki felügyelőség támogatásával, valamint az egyházi tartalékkeretből fedezik.

A legnagyobb problémát az jelenti, hogy lassan kiöregszenek, elfogynak a faluban az evangélikusok. Már csak negyvenen fizetnek rendszeresen egyházi adót, és a kéthetenkénti szertartásra öt-hat 80 év körüli ember jár el.

OLASZ TIBOR

● *Szentesen*

Vita az óvodák körül

A szentesi önkormányzat legutóbbi ülésén megtárgyalták az intézményi felülvizsgálattal kapcsolatos javaslatokat is. Ezeknek az a céljuk, hogy a lehető legjobb egyensúlyba hozzák a lakossági ellátást szolgáló feladatokat és a költségvetési támogatások összegét. A racionális működés elősegítésére számos indítvány született az intézmények ejövendő munkájával kapcsolatban.

Az írásos anyagban olvasható, hogy a pedagógiai feladatok hatékonyabb megoldása és a vezetői munkakörök egyenletesebb terhelése érdekében időszerű bizonyos óvodák összevonása. Így az eddig önálló óvodaként működő Árpád utcai és dr. Mátéffy Ferenc utcai intézményeket javasolják összevonni a Kisér városrészben lévő, illetve a Köztársaság utcai óvodai munkáltatói körzettel. A nagyobb áttekintés érdekében meg kell jegyezni, hogy jelenleg a város 16 óvodájában 55 csoport létezik, mintegy 1300 gyermekkel. Közel kétszáz felnőtt dolgozó van az óvodákban, és az itteni vezetők gyakorolják a gazdálkodáshoz és a munkáltatáshoz kapcsolódó jogköröket is. A már említett legutóbbi testületi ülésen Félegyházíné Somogyi Éva képviselő azt indítványozta, hogy az óvodák részben önálló intézményként, de egy városi vezető irányításával működjenek a közeljövőben. Cseuz László képviselő ezt nem tartotta szerencsésnek, mert ilyen alapon egyetlen főigazgató vezethetné például a város valamennyi középiskoláját. A polgármesteri hivatal művelődési osztályának előadója, Mihály Béláné ugyancsak ellenérveket sorakoztatott fel az óvodák átszervezésével szemben. Dr. Gombos András képviselő pedig megkérdezte, hogy most mi indokolja az óvodáknál a részleges összevonást. Geréby József képviselő pedig annak a tartalmát firtatta, hogy tulajdonképpen mit jelent a „pedagógiai feladatok hatékonyabb megoldása" az óvodai átszervezés egyik érveként.

A részleges, illetve az átfogó szervezési változások a költségvetés számára ott jelentenének megtakarítást, hogy több helyen például nem kellene vezetői pótlékot fizetni. Ugyanakkor egyes vezetői megbízatások visszavonására is sor kerülhet. Ezeket a kérdéseket tárgyalják meg részletesen és végső döntéshozatal céljából a szentesi képviselő-testület legközelebbi ülésén, amely holnap, július 2-én, pénteken reggel 8 órakor kezdődik.

SZ. R.

Hallótávolságban a szegvári telefon

Szegváron a nyári időszakban sem „pihen" a településfejlesztés. Több közhasznú elképzelés foglalkoztatja a helyi képviselő-testületet és természetesen a polgármestert is. Tőle, vagyis dr. Nóbik Istvántól érdeklődtünk a legújabb fejlemények iránt.

– Ha igaz, akkor a jövő esztendő elejére bekapcsolják Szegvárt a távhívásos telefonhálózatba! Remélhetőleg valóság lesz a korábbi ígéretekből. Már elkészült a községen áthaladó úgynevezett fénykábel, és erre elméletileg, illetőleg műszakilag rá lehetne csatlakozni. Nem nagyon értem a Posta álláspontját, hogy késlekedik a bekötéssel, amikor megvan rá a lehetőség. Olyasmi dolog az, mintha a MÁV korszerű vonatot állítana forgalomba, de nem engedne rá senkit felszállni.

● *Más kisebb-nagyobb építkezés vagy mindenkit érdeklő újdonság?*

– Sorolhatnám például azt, hogy az egészségházat – fűtés szempontjából – a gázenergia használatára állítják át. Kisebb karbantartás, illetve felújítás történt a művelődési háznál. Közel 500 ezer forint ráfordítással korszerű nyelvlaboratórium működik majd a központi általános iskolában. Tíz-tizennégy tanya villamosítása van napirenden a Derekegyház irányába eső határrészen. A mezőgazdasági szövetkezet és az önkormányzat is nyújt anyagi támogatást, de az érdekeltek is hozzájárulnak a kiadásokhoz.

● *Azt mondják, hogy francia szakemberek jártak az elmúlt napokban Szegváron.*

– Igen. A mezőgazdasági szövetkezetben jártak, ahol üzleti kapcsolatokat akarnak kialakítani a külföldi felvevőpiaccal. A szabályozatlan mezőgazdasági termelésnek véget kell vetni. Meg kell találni az utat – a termékek minőségében és mennyiségében – nyugatra éppen úgy, mint keletre. A mezőgazdasági cikkek értékesítésénél elengedhetetlen a termékek osztályozása, csomagolása és választéka. Ez a követelmény mind a közösségi, csoportos, mind pedig az egyéni gazdálkodásra egyformán vonatkozik – fejezte be szavait Szegvár polgármestere.

SZ. R.

● *Makón 40–50 új lakás épül a „Csipkeházban"?*

Fiatal házasok előnyben

Testületi határozat is előirányozza, hogy a Makó központjában lévő Csipkeház tetőterét beépítik, s ezáltal mintegy 40–50 új lakásra tehetne szert a város. Ez ügyben tárgyalt tegnap a polgármester a szakma képviselőivel, építészmérnökökkel, jogászokkal, továbbá jelen volt a Meszeszolg Kft., amely nagy szervezési tapasztalattal rendelkezik (lásd: üzletház), de esetleges kivitelezőként is érdekelt az üzletben.

A polgármester elképzelése szerint az önkormányzathoz folyamodó fiatal házasokon lehetne elsősorban segíteni ezáltal, de az érdeklődés és a piac majd úgyis megmutatja, milyen a kereslet, milyenek az igények. Mindenesetre nem csak 54–55 négyzetméteres lakások jöhetnek számításba, ha valaki például 150 négyzetmétereset igényel, zöld tetővel, ez is megoldható. Mindenekelőtt azonban rendezni kell a tulajdonjogi viszonyokat, az alapító jogi okiratokat, konzultálni az építészekkel, felmérni a piac igényeit, több tervvariáció közül kiválasztani a legjobbat, természetesen figyelembe véve a városépítési szempontokat, papírra vetni, mennyibe kerül az egész vállalkozás, és kik lesznek a leendő tulajdonosok, milyen kedvezményben részesülnek stb. Jó volna mielőbb választ kapni ezekre a kérdésekre, mert a város jövő évi költségvetéséből a lakástámogatásra szánt összeg egy részét már erre fordítanák. A lakásépítésre vonatkozó kormányprogram értelmében pályázatok útján támogatást lehet kérni a szakminisztériumtól e célra.

A Meszeszolg Kft. utánanéz a jogi vonatkozású dolgoknak, és tíz napon belül jelentkezik. Makón 40–50 új lakás felépítése nem kis dolog, ha sikerülne megvalósítani a tervet, a város lakásproblémái is nagymértékben enyhülnének.

T. T.

Szerkesztők a bankelnöknél

A megyei napilapok főszerkesztői, illetve gazdasági rovatvezetői ebédeltek tegnap délben hideget Bod Péter Ákos, a Magyar Nemzeti Bank elnöke jóvoltából Budapesten. A házigazda elsősorban a jegybank és a megyei lapok szorosabb együttműködéséről, valamint az aktuális pénzügyi kérdésekről beszélgetett a meghívottakkal, kötetlen légkörben és valamivel kötöttebb időtartamban. Két órába mindent bele kellett sűríteni, hiszen az elnök 13 órakkor már az IMF-delegáció vezetőjét fogadta.

Talán természetes, hogy a pénzelméleti alapvetések – mit csinál és mit nem csinál az MNB – után, a délutáni tárgyalás esélyeiről is kérdezték a vendéglátót. A válasz tökéletesen igazolta azt a régi megfigyelést, mely szerint a bankárok sokat tudnak és keveset beszélnek. Annyi azért kiderült, hogy az IMF nem mumus, nem zsinóron rángat bennünket, de függünk tőle, valamint nem mindenáron kell a megállapodás, de jó lenne.

Az elnök úr szóba hozta új váltópénz-sorozatunkat, elmondta, sok-sok munka fekszik bennük, valamint bevallotta, felesége – nem a nagymamája! – is tévesztette már össze fizetéskor az érméket. Mindamellett 3 milliárd pénzérme van jelenleg Magyarországon forgalomban, és mire az újak teljes körűen felváltják a régieket, semmi bajunk nem lesz az érmékkel. A kétszázassal azonban most is akad dolga a jegybanknak, találtak már maszek gyártmányt, azaz hamisítványt is, amit alumíniumból öntöttek és sokkal könnyebb, mint az igazi.

A két óra alatt esett szó államkötvényről, árfolyampolitikáról, átütemezésről, bankfelügyeletről, devizabetét-kamatokról, forrásadóról, fizetési mérlegről, japán hitelről, kamatrésről, kötvénykibocsátásról, leértékelésről, társadalombiztosításról, valutakeretről, zsírórendszerről. Az utóbbira például azért lenne szükség, hogy az OKHB veszprémi fiókjából az OTP szegedi fiókjáig ne két hétbe kerüljön – azt hiszem, ha gyalog vinnék, az is gyorsabb lenne – a pénz átutalása.

KOVÁCS ANDRÁS

Segít a CDU

Helmut Kohl kancellár, Németország Kereszténydemokrata Uniójának (CDU) elnöke szeptember elején részt vesz a konzervatív-kereszténydemokrata eszmeiségű pártokat tömörítő Európai Demokratikus Unió (EDU) pártvezetőinek budapesti konferenciáján, a CDU az erkölcsi-politikai támogatás mellett minden bizonnyal technikai segítséget is nyújt a Magyar Demokrata Fórumnak (MDF) az 1994-es magyarországi választások kampányában, a választások várhatóan májusban lesznek – közölte szerdán egy sajtóbeszélgetésen Lezsák Sándor, az MDF ügyvezető elnöke, aki küldöttség élén Peter Hintzenek, a CDU főtitkárának meghívására két napot töltött Bonnban.

Mi van a százmillió mögött?

Mivel akkor kiürítették a büdzsét, ezért mostanra halasztották a mesés összeg „bevetését".

● *Mi ösztönözte a részvénytársaságot erre az üzleti fogásra? – kérdeztük Tarnay Tamás területi igazgatót.*

– Semmi más, mint a játékkedv növelése volt a célunk. Ha többször van ötös, akkor kisebb a „láz" is.

● *Vagyis lecsökken a forgalom?*

– Szó sincs róla. Ha összevetem területünk tavalyi hasonló időszakának a forgalmát az ideivel, akkor jelentős árbevétel növekedésről beszélhetek.

● *Úgy látszik van pénze a Szerencsejáték Rt.-nek...*

– Ez a 75 millió forint körüli összeg, amivel felkerekítettük százra a nyereményalapot, tulajdonképpen adva volt, s a következő forrásból jött össze: a tartalékalapból, a kerekítésekből, valamint a fel nem vett nyereményekből. Ez utóbbira előírás van, hogy vissza kell áramoltatni a fogadókhoz.

● *Megpróbálkoztak gépkocsisorsolással is. Az nem jött be?*

– Nem teljesen. A nagyobb nyerési lehetőség jobban csábítja az embereket.

● *Mi van akkor, ha most nem lesz ötös? Viszszaveszik a pénzt?*

– Szó sem lehet róla! Akkor a 100 millió növekedik a „megmaradt ötös" részével.

● *Úgy tudom, hogy a totó sokat vesztett népszerűségéből. Nem az lett volna a logikus, hogy ott emelik a tétet?*

– Azt tapasztaltuk, hogy a totóban a nyereményalap emelése, papírforma-eredményekkel, nem jelent akkora pénzt, mint a lottóban, ahol a legtöbbször csak 1–2 ötös van. A totójátékunkban is keressük azonban azokat a lehetőségeket, amelyekkel növelni tudjuk a játékos kedvet. Ezt a célt szolgálta a 12+1-esek külön jutalmazása, vagy az, hogy a 27–37. közötti héten a 0 találatosok között 10 darab gépkocsit sorsolunk ki. Továbbá, a 30. héten a 10 találatosok nyereményalapját is emeljük.

SÜLI JÓZSEF

M.D.K.

Csanády András

Festőművész. "Az Olt " c. képe. felv.

A fiatal képzőművészek kiállitásáról.

Népszava 1960. jan.24. 10.old.20.szám.

MDK.

Csanádi András grafikus

"Felszólaló" /linóleummetszet/

III.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
1952.dec.-1953.márc. 11.1.

Csanády András, grafikus M Dk

Petőfi: „Az apostol" c. művét illusztrálta fametszetekkel. Nagyon szép kiadvány.

Címlap-illusztráció. Repr

Aradi Nóra: A Könyvillusztrációkról 408–411.e

A Könyv,

[Könyvbarát], bp. 1955. szeptember V/9.

MIK

Csanády András

Hajdutánc, lino

Székely támad, "

Székely bánja, "

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG

24 l.

1960.

MDK

Csanádi András

Németh L: IV.M.Képzőművészeti Kiáll. Szab. Nép, 1954, jan. 19.

Csanády András

Portré, linó

VIII. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Csanády András

Hajdutánc, repr.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 196o.

Csanady András
Grafikus

M.D.K.

Illusztráció

Kuczka Péter: Erzelmes séta
Élet és Irodalom, 1965. okt. 30. – 7 kap

Csanády András
grafikus

M.D.K.

Rajz.

Élet és Irodalom, 1965. jul. 31 - 3 lap.

Csanády Andrai
grafikus

14.D.K.

B.V.V.

Élet és Irodalom, 1965. május 31 - 4 lap

Csanády András

kiállított grafikája:

Szélsőpudvarhelyi legelő februárban, linómetszet, 23,5 x 31 cm.

Tavaszi tárlat. A Művészcsarnok kiállításai 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kárimi Márta. Bp. 1957. 19 l.

14.l.

Fénykép

Magyar Foto: UR 3130/1 Hegedűsné

Csanádi András: Felszólaló

Linó-metszet

1952.

Neg. van

Csanády András MDK

Básta szekere, repr.

Ernst Muz. M.Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954. szept.

CSANÁDI ANDRÁS

Felszólaló. Linoleummetszet 40x32.

III. Magyar Képzőművészeti kiáll. kat. Műcsarnok 1952. dec-1953. márc.

Csanády András
grafikus

M.D.K.

"Nő szarvassal"

"

Élet és Irodalom, 1965. május 22 - 1 kép

Csanádi András:
Három királyok

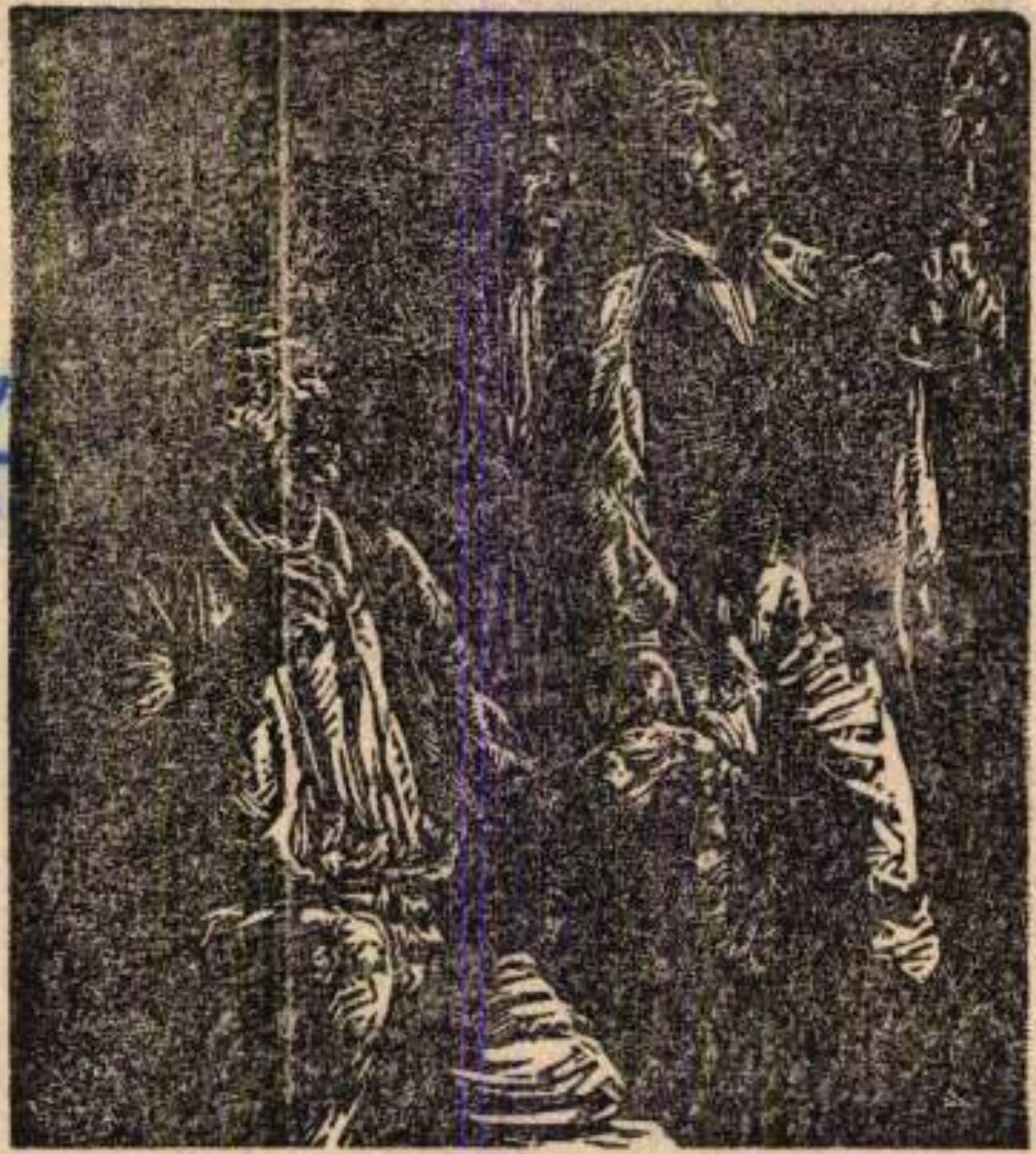

elől ül Diem, a képen mö-
Thuc saigoni érsek és Nhu,
ség vezetője

új katonai kormány szóvivő-
jének tájékoztatása szerint a
fivéreket egy páncélkocsiban
érte a halálos lövés.

bevétele is. Ezzel megy el az első hónap.

Azután, szabadon, mint a madár, sárban, esőben, rekkenő hőségben neki az erdőnek. *Kell jó szív, erős tüdő, acélos láb, elszántság.* Már velük a pesti előkészítés eredménye: a rétegvonalas erdőgazdasági üzemi térkép. Gondos összevetés, a fatömeg szerinti
műhelyek jó
kép alapj
után jöhet

Nyo

Ki kell je
lakat, a ma
megvalósítá
rül sor. Ők
dolgoznak

M.D.K.

Csanády András

grafikus

Illusztráció.

Kuczka Péter: Éjszakai ügyelet

Élet és Irodalom, 1965. jun. 19 – 5 lap

Fénykép Mitlegać.

Képzőművészeti Főiskola: 486 ltg.

Csanádi András: Hajdutánc.

Diplomamunka: 1952/53

Grafika

Negativ nincs.

Megvetve: Népműv. Miniszt.

Fénykép

Milgré

Mieczarnok

Csanádi András: Bástya szekere

Grafika

Wyatwinicz.

Fénykép. Milgné

Műcsarnok

Csanádi András: Illusztráció Petőfi „Apostolok" eposzához.

Grafika

Vegetáció vizen.

Csanády András M.D.K.

Grafikái kiállitva a Május 1. mozi előcsarnokában

Németh Lajos:Kiállitási beszámoló

Magyar Épitőművészet 1963/2. 50-52.l.

Fényhép Palla

Képzőművészek Szövetsége

Csanády András: Ismét eljött az óra
/IV. Magy. Képz. Kiáll./

Fametszet

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Fénykép

Szövetség Hegedűsek

Csanády András: Illusztráció
„Az Apostolok"-hoz

Fametszet

Csanády András
grafikus

M.D.K.

A Képcsarnok Vállalat új grafikai szaküzletében műveit láthatjuk.

—: Grafikai szaküzlet nyílott
Művészet, 1963. október – 46 lap

Csanády András

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 DEC 18

1021

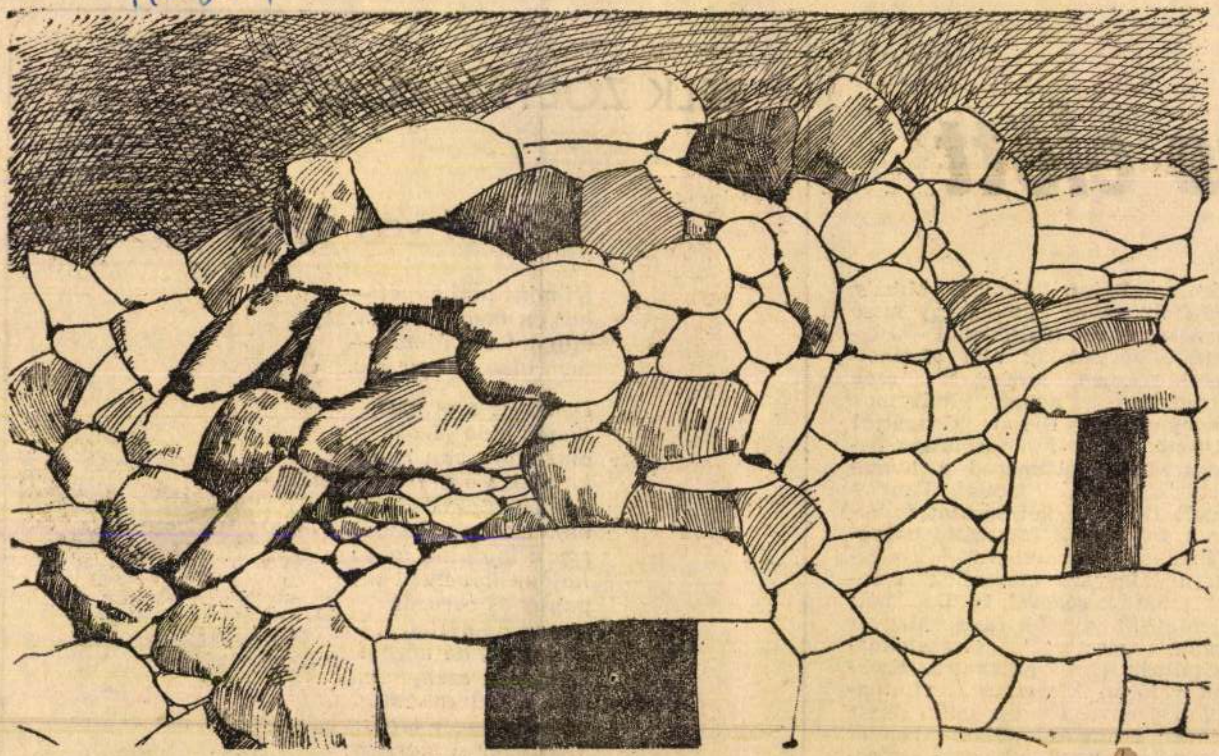

Csanády András: Kövek

lca előtt

Károly, Bajza, Tompa Mihály lírájától? —, az utóbbi egy kissé gazdaságosabb. (Feltétlenül szükséges-e négy kötet régi történetíróink részben amúgy is csak fordításban adható műveinek Anonymustól Heltai Gáspárig? Viszont ha már a fordításba beleegyezünk: hol marad a humanista költészet, Janus Pannonius?) De ez a két sorozat feltétlenül szükséges. Mikszáthi hagyományokra hivatkozva egyetértek a „Magyar elbeszélők" sorozat szükségességével is. De már a „Magyar költők" és a „Magyar dráma mesterei" sorozatoknál megállnék egy pillanatra. Ezeknek valóban klasszikus, vitathatatlan anyaga ugyanis szinte minden erőltetés nélkül belefér valamelyik nagy, alapvető sorozat kereteibe, és külön sorozatban való kiadásuk csak a nagyobbnak és fontosabbnak sza-

ZELK ZOLTÁN KÉT ÚJ VERSE:

Ki mint veti ágyát

Ki mint veti ágyát —
hát én megvetettem,
úgy alussza álmát —
nem alszom egy éve.

Dehát ez sem igaz,
hiszen alva járom
ami utam van még
kapunk s a presszó közt.
Akkor is csak alszom,
mikor megszokásból
(mert így ült a költő
hajdan kávéházban)
papírt és ceruzát
teszek az asztalra.
Akkor is, ha nézem
éhes, vén szememmel
a mai Zsuzsannák
combig pucér lábát.
Wurlitzer se ébreszt,
pedig nyitott számba
száll a rekedt dallam,
hogy dúdoljam én is.

1900 MÁJ
1021

Balogh András

Budapesti fák

Tavasszal, amikor a Gellérthegy déli oldalában kivirágzanak a mandulafák, látogatóba indulok. Sorra járom a város régi fáit: nem érte-e őket bántódás a télen?

Leginkább azokért a fákért aggódom, melyek gazdátlanul nőttek fel valami lépcső mellett, egy-egy rézsűben, üres telkeken, vagy udvarokon. Volt, amelyiknek sorsát diákkorom óta figyelemmel kísértem, aztán egyszer csak megjelent három paplankabátos ember és volt fa, nincs fa. Van, amelyiket kettévágnak egy betonkerítés kedvéért, van amelyiknek helyére transzformátorház kerül, van, amelyiknek azért törik le a koronáját, hogy egy teherautónak a fedelét előrerukkolás nélkül le lehessen csapni. Mikor az úttesteket felbontják, törzsüket néha koronáig betemetik földdel. Mindent a fánál kezdenek, a fához raknak. Téglát, maltert, meszet, követ. Koronájába hatalmas üregeket vágnak a távbeszélő huzaloknak. A múltkor az utcánkban odaállították az aszfaltozó kocsit, ahol egy helyben nőtt, szépnövésű fával lehetett a kazánt begyújtani.

Furcsák vagyunk mi pestiek. Szeretjük parkjainkat, nagy pénzeket költünk rájuk. De ha egy fa ingyen nyújtja árnyékát, virágait, és ad szállást a madaraknak, akkor semmibe vesszük. Pedig ezek a vadon nőtt növények gyakran érdekesebb szórakozást nyújtanak az embernek, mint a gondozottak.

Tíz év előtt, a Moszkva térről kivezető villamossín mellett arra lettem figyelmes, hogy a bevágás rézsűjében egy szikla repedéséből nyárfacsemete bújik elő. Nap mint nap figyeltem, mint növekedik a fácska, szétfeszítve a sziklát, míg kettétörve, valósággal kiforgatta azt a talajból.

De van a Moszkva téren más fa is. A tér annakidején egy téglagyár patkó alakú gödre volt a Vár aljában. Meredek rézsűjével ma kiváló helyet nyújt egy gyönyörű kőrisfának. Ágai messze ívelnek a villamosvezeték fölé, s ha nem fogják bántani, egyszer olyan faóriás válhat belőle, amilyen ma a köröndi platán.

A köröndi platán védelmében a millennium idején Vágó Pál festőművész emelt szót. Mikor az építkezések miatt az akkor még mintegy 25 éves fát ki akarták vágni, Vágó Pál így érvelt: „Egy házat néhány év alatt fel lehet építeni, de egy ilyen fának a kialakulásához negyedszázadra van szükség." A közel 100 éves fa ma Budapest egyik ékessége.

Érdekes a története annak a török kori eperfának is, mely a Fő utca egyik kis házának udvarán áll az Ilona eszpresszó szomszédságában. Eredetileg egy kisebb ház végében állt ez a fa s mikor a házat megtoldották, sajtnálták kivágni. Körülépítették törzsét s most a mosókonyhából nő ki, a ház falán e célra nyitott résen keresztül. Kb. egyidős lehet azzal az egykor híressé vált török kori eperfával, melyre Ramocsahazy Ramocsa Endrét Buda 1686. szeptember 2-án történt visszavételekor a törökök felkötötték. Az ostromló magyar sereg alhadnagya nagyon előrenyomult a Vár vívásakor. Az ellenség kezébe került és az a legközelebbi eperfára akasztotta. Szerencsére a fa ágai meghajlottak és a magyar vitéz lába földet ért, amit az ostromlott törökök nem vettek észre. Így menthették meg pár órával utóbb a benyomult győztes magyarok. Az eperfa irgalmasságából a 45 éves férfiú még 61 esztendőt élt.

A Vár helyreállításakor nézetem szerint nem mindegy, hogy milyen fákat ültetünk. Jelzett helyen emlékeztetőül én újra eperfát ültetnék (Morus Nigra). Arra a nézetre válaszolva, hogy úgysem tudná senki, miért áll a Fehérvári kapunál éppen eperfa, szerintem ez a helyes válasz: tudja meg!

Hasonló módon újra kellene ültetni azt a Károlyi-kerti fát is, amely alatt Batthyány kivégzését hagyták jóvá. Az ilyen fák újraültetésének nemzeti kultúránkban nevelő hatása van. Van, amit újra is ültettek.

A budai hegyekben állott a Norma-fa, mely alatt a márciusi ifjúság tartotta összejöveteleit az elnyomatás éveiben. Laborfalvi Róza feljegyzéseiből olvashatjuk, hogy a Norma-fának az alatta elhangzott Norma operaáriáról nevezték el egy ilyen összejövetel alkalmával. A fát emlékezetem szerint a 30-as évek elején vágták ki és a margitszigeti hőforrás vízzuhatagába helyezték, azzal a szándékkal, hogy a fát elkövesítve konzerválják. Azóta egybemosódott a sziklával.

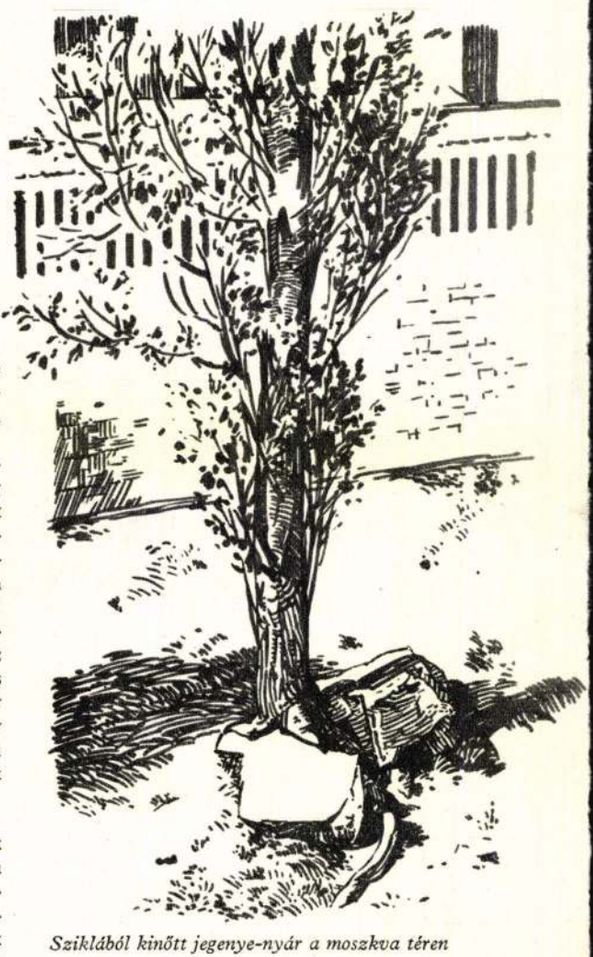

Sziklából kinőtt jegenye-nyár a moszkva téren

Öreg rác-eperfa a Fő utca 18-ban

Kevesen ismerik a mai Gorkij-fasor történetét is. A pesti homoktengeren keresztül a mai Lövölde térről a Városligetig négysoros vadgesztenyefasor vezetett ki, melynek végpontjánál a Ligetet tervező Nebbien Henrik a rundót létesítette. E gesztenye-fasor mellett a kerítések mentén óriási nyárfasor húzódott, mely az út fásítása idején védelmet nyújtott a szárazságot és homokot nehezen viselő vadgesztenyéknek. Mikor azonban az Aesculusok már oly mértékben megerősödtek, hogy a nyárfákra nem volt többé szükség, József nádor a közvélemény legnagyobb megdöbbenésére ezt a

A Norma-fa maradványai a margitszigeti vízesés falában (Harsányi József felv.)

vődik össze és saját áruháza, szuper-marketje, több nagyobb kulturális és sportlétesítménye, rendelőintézete van.

A negyedik lépcső tulajdonképpen maga a *város* vagy *városrész* közigazgatási épületekkel, szaküzletekkel, színházakkal, stadionokkal, múzeumokkal stb.

Ezeknek az alapelveknek a tekintetében ma már a szovjet építészek megközelítően egységes álláspontot foglalnak el. A vita inkább akörül folyik, hogy három- vagy négyfokozatú legyen-e a „kiszolgálási rendszer", hol jobb elhelyezni az iskolákat, a kereskedelmi központot, a vendéglőket?

Ez a vita nemcsak elméletben, a folyóiratok hasábjain vagy szakmai tanácskozásokon folyik, hanem a *gyakorlatban* is. A kísérletek színhelye a többi között *Moszkva délnyugati városrésze* és *Izmajlovo* kerülete. Itt több, egyenként 8—20 ezer lakosra tervezett kísérleti mikrorayon építése fejeződött be, illetve folyik, ahol a tervezők a gyakorlatban próbálhatják ki különféle elgondolásaikat. A következtetések levonásában *döntő szavuk lesz maguknak a lakóknak.*

Az új házak, mikrorayonok létesítésénél a maximális kényelem mellett mind nagyobb szerepet kap

az esztétikai szempont

is. A gyors ütemet és alacsony önköltséget biztosító házépítő kombinátok körzeteiben különösen nagy a veszélye az „iker-mikrorayonok" létrejöttének. Sajnos meglehetősen sok az ilyen rossz példa.

A szovjet építészek véleménye szerint azonban a házépítő kombinátok által létesített lakótelepeken is kiküszöbölhető az egyhangúság. A 2. számú moszkvai kombinát például — a homlokzat különböző díszítésével, az erkélyek, a loggiák rendszerének variálásával stb. — jó néhányféle házat állít elő. A vilniusi kombinát választéka: kilenc háztípus. Az egyik leningrádi üzem, amelynek termékeiből a tengerparti zónában épül kísérleti kerület, nem típusházakat, hanem típusszekciókat, blokkokat gyárt. Ezekből különböző magasságú és hosszúságú lakóházakat állítanak össze.

Három főépületből álló, 6 ezer lakosra tervezett mikrorayon makettje. A középső kerek épületben kapnak helyet az üzletek, a klubhelyiségek, a kisvendéglő, az olvasóterem. A háttérben levő háromszintes épület — iskola, óvoda, bölcsőde. A terv második díjat nyert egy szovjet országos pályázaton

Észtországban a *szilikalcit* nevű helyi színes építőanyagot használják fel a lakóépületek homlokzatának és belsőterének díszítésére. Egyre gyakrabban alkalmazzák egy-egy mikrorayonban két, sőt három házépítő kombinát különböző típusú épületeit is, néhány egyéni tervezésű középülettel variálva. A Nyegyelja ankétjának résztvevői egységesen elítélték a szovjet városépítészetben még mutatkozó sablonokat, sematizmust, dogmatikus megoldásokat.

Tudja-e, hogy Budapesten

■ 80 év méréseinek átlageredményei alapján az év leghidegebb napjai január 22—25 közötti időre, a legmelegebb napok pedig július második felére esnek;

■ az év leghidegebb januári napjaiban mínusz 1,6—2 C°, a legforróbb júliusi kánikulában 22,0—22,6 C° a napi átlagos középhőrmérséklet értéke;

■ a napsütéses órák száma júliusban meghaladja a napi tíz órát, viszont decemberben még a napi egy órát sem éri el.

■ a sportkörök taglétszámából ítélve a legnépszerűbb sportág a természetjárás (34 459 fő), ezt követi a labdarúgás (21 853 fő). A legkisebb létszámmal a lovassportokat űzik: 93 fő ez idő szerint a pesti lovas.

■ az elvált házastársak számarányának korcsoportonkénti vizsgálata azt mutatja, hogy mind a nőknél mind a férfiaknál a legveszedelmesebb válási kor a 40—49 év.

■ a közúti balesetek miatt naponta tizenketten könnyebb, négyen súlyosabb sérülést szenvednek Budapesten; a halálos kimenetelű balesetekből pedig minden második napra jut egy.

■ ha a mentők összes kivonulási eseteiből átlagot képezünk, akkor az év napjainak minden órájában minden második percre esik egy segélynyújtás.

■ a gyógyszertárakban az év minden napjának minden percében 140 darab biztosító intézeti receptet váltanak be a dolgozók és a nyugdíjasok;

■ 1964-ben egy átlagos háztartásban 1190 Ft átlagkiadás jutott havonta egy főre. Ebből

541,— Ft-ot költenek élelmiszerekre és élvezeti cikkekre,
169,— Ft-ot költenek ruházkodásra,
113,— Ft-ot tartós fogyasztási cikkekre, lakberendezésre,
99,— Ft esik lakbérre, fűtés-világításra,
59,— Ft-ot fordítanak pipere-, egészség-, szépségápolásra,
33,— Ft jut művelődésre, szórakozásra,
39,— Ft a közlekedés és a fennmaradó
137,— Ft oszlik meg építkezési, pénzügyi és egyéb személyes kiadásokra;

az egy főre egy hóra jutó átlagos élvezeti cikk (szeszesitalok, kávé, tea, dohányáru) fogyasztás értéke 71,— Ft

■ a főváros 19 múzeumában naponta 6000 látogató fordul meg; a gyógyfürdők látogatóiból legtöbben a gőzfürdőt kedvelik. Évente mintegy hétmillió Budapesten gyógyfürdőző közül több mint hárommillió a gőzfürdőkbe jár.

■ a leghosszabb, de egyben a legkeskenyebb híd az Árpád-híd. Hossza 928 m, szélessége csak 12 m. Ezzel szemben az újjáépített Erzsébet-híd 27,5 m széles és 380 m hosszú; a nyolc Dunahíd közül a 331 méteres Szabadság-híd a legrövidebb;

■ a legtöbb ember Szabolcs-Szatmár megyéből telepszik Budapestre. A nyírségiek naponta 8 fővel növelik a főváros lakosságát.

■ 16 színházban az 1964. évben közel 5000 előadást tartottak. Ezek során 257 művet mutattak be, melyeket több mint 3 millió látogató nézett meg. Az előadott művek jellege szerint a színházlátogatók száma a következőképpen oszlott meg:

színmű és vígjáték	1 482 000 néző
opera és balett	717 000 néző
operett és könnyű szórakoztató műsor	742 000 néző
bábjáték	613 000 néző

nyárfasort kivágatta és szétosztatta a faanyagot a szegények között. Széchenyi István ellenezte az intézkedést. Pedig a nádornak volt igaza. Nebbien, mint szakértő, szintén helyeselte a nyárfák kivágását. Úgy vélte, hogy a gesztenyesor most már életképes, nincs szüksége védelemre. De térjünk át a Margitszigetre, látogassuk meg Arany János tölgyfáit. A közismert tölgyfacsoport jelenleg 11 tölgyfából áll. Eredetileg a sziget egyik kisebb magaslatán állt egy ritka szépségű kőrisfa, amely alatt Arany János padot szeretett volna veretni; csak mikor látta, hogy nem teljesül kívánsága, akkor vonult a tölgyek alá. A szigeti tölgyek azóta nevét viselik. A „Tölgyek alatt" című versét azonban nem alattuk írta. A vers eredeti címe egyébként is „Margitsziget" volt s először 1878-ban, a Budapesti Szemlében (e lap elődjében) látott napvilágot. Mikor a verset írta, állítólag mögéje állt József királyi herceg és elolvasva a papírra vetett sorokat, ezt mondta: „... Nem jó botanikus; amely fák alatt ír, azok hársak, odább foglaljon helyet, vagy tíz lépésre vannak innét a tölgyek".

Kosztolányira emlékeztetnek a külső Üllői út öreg akácai. A mintegy 200 éve adaptált jövevény akác, mely oly hasznos szolgálatot tett az Orczy-kert területén száguldó futóhomok megkötésében, először költőink szívébe lopta be magát, kik idők folyamán szimbolikus tartalommal töltötték meg, mint Kosztolányi is az Üllői úti akácokat: „Borítsa fejetek szagos virágos fergeteg, ezer fehér virág; Ti adtatok kedvet, tusát; Ti voltatok az ifjúság, Üllői-úti fák". Találó volna a Kosztolányi tér Sophora-it akácokkal pótolni.

Viseljük gondját annak a sok, egyelőre jelentéktelennek tűnő fának is, melyekhez nem fűződik külön történet, vagy koruk sem vonja még magára figyelmünket. Elvégre ahhoz, hogy egy fa 200 éves legyen, egyszer 20—25 évesnek is kell lennie. Az a platán, amelyik az Alagút Krisztina téri sarkánál áll, 100 éve nézi a budai forgalmat. Elébb hintókat, aztán omnibuszokat, aztán autóbuszokat s ki tudja, mit fog még látni, mikor mi már rég nem leszünk.

KÉPES GÉZA

Helsinki képeslap — egy kissé budapesti is

Viive Tolli észt művész rajza

IRÉNNEK

A Három Kovács vasból öntött szobra
ott áll a Stockmann-áruháztól jobbra.
Szemközt a Vasút-állomás, a Posta —
Mannerheim: lova kengyelét tapossa;
kedvenc lováról mintázva a ló, hát
lehetne jó is, de más a valóság
s más a mű: feje felhőkbe vesző,
ám az egész mégsem lenyűgöző . . .

Más lent a három meztelen kovács
mint fent lován a marsall, ó be más:
orr-, fülfagyasztó húszfokos hidegbe
vasverő mozdulatba merevedve
nézik a vasat — egyszer majd lecsapnak,
köröskörül megcsörren minden ablak:
„A három kovács kalapálni kezdett!
Eljött a vég! — Vagy ez talán a kezdet?"

A Három Kovács itt a világ közepe;
Liimola Mattival mindig ide
beszélünk meg találkozót: úgy áll ott
Matti testvér, mint harminc éve állott
az Eötvös-kollégium lépcsején.

Mint most is, futottam feléje én,
fent nyilt a kapu — a kapun kilépett
G o m b o c z — el lehet valaha e képet
felejteni? Konokul verdeső
eső dühöngött három napja — ő
két tenyerét kinyújtva égre nézett,
ránk pillantott s egy finn mondást idézett:
„Az ég könyvei összekavarodtak . . ."
Többet nem szólt, köhintett s pislogott csak.
Néztük lentről, lenyűgözött a látvány:
szürke Eden-kalapján és kabátján
futkostak fürge, vékony vízcsíkok.
Karján ernyő, de ernyőt nem nyitott,
taxiba ült, aztán elrobogott.
Néztünk utána, két félénk, kopott
diák — az élet zajlott, messze tőlünk
s a fiatalság feszítette bőrünk . . .
Matti kutat a Három Kovács szobra
előtt, topog — nézem elszomorodva —
(még nem vett észre!) keresi az eltűnt
időt — mindketten hogy megöregedtünk!
Csak nézzük egymást némán, ősz fejünkkel —
Nem az idő veszett el: mi veszünk el.

A köröndi öreg platán

Csanády András rajzai

Arany János tölgyei a szigeten

Miért nem exportáljuk gyógyhatású ásványvizeinket?

Budapest gyógyforrásokban páratlanul gazdag, világhírű fürdőváros. Sok szó esik napjainkban arról, hogy fürdő-, illetve gyógyszállókat kell építeni, mert a természet ingyen ajándékából jelentős deviza bevételhez juthatna az ország. De a gyógyforrások hasznosításának van más módja is, nem kell hozzá beruházás sem: a gyógyhatású ásványvizek fogyasztásának növelése. És ez nemcsak pénzbevételt jelentene az országnak, hanem egészségvédelmi szempontból is nagy nyereség lenne. Hiszen gyógyhatású ásványvizek fogyasztása számos betegség megelőzésének, illetve gyógyításának igen egyszerű és olcsó módja.

A Fővárosi Ásványvíz és Jégipari Vállalattól kapott tájékoztatás szerint 1960—1965-ig a következőképpen alakult a termelt szikvíz, ásványvíz és szénsavval dúsított üdítő italok egy főre eső mennyisége, illetve alakul 1970-ig:

	1960	1965	előirányzat 1970-ig
szikvíz	17 *l*	21 *l*	26 *l*
ásványvíz	22,2 *l*	0,8 *l*	3 *l*
szénsavval dúsított gyümölcs alapú italok	24,1 *l*	30,2 *l*	46,7 *l*

Feltűnő, hogy az ásványvíz-fogyasztás nemhogy emelkedett volna az öt év alatt, hanem a minimálisra csökkent. Ennek oka többek között: a vállalat margitszigeti üzemét korszerűsítették; a Skoda töltőgép mellé felszereltek egy NDK-ban vásárolt, nagy teljesítményű, félautomata palackozógépet, ami óránként 6 ezer üveget tölt meg, továbbá a Margit forrás vize helyett áttértek a jóval hatásosabb Magda forrás vizének palackozására. E 70 fokos forrásvízben található kalcium, magnézium, hidrocarbonátok, szulfátok, de főleg fluorban gazdag. Ez utóbbiban annyira, hogy az 1965-ben Budapesten megtartott Nemzetközi Fogorvos Kongresszuson külön foglalkoztak a gyógyvízzel. Megállapították, hogy rendszeres használata különösen ajánlatos 3—16 éves korig és a terhesanyáknak, mert akadályozza a fogszuvasodást, erősíti, védi a fogakat. De nagyon jó a gyomor, bélrendszer, epehólyag, valamint az epeutak megbetegedésének megelőzésére, illetve idült állapotban való gyógyításukra.

A nagy teljesítményű félautomata palackozógép

Az Ásványvíz és Jégipari Vállalat a közeljövőben palackozza majd az Erzsébet-híd alatti ivócsarnokban kapható Hungária gyógyvizet is, szénsavval dúsítva. Ehhez jelenleg csak az jut hozzá, aki „elzarándokol" a hídhoz. Reméljük, árusítják majd a Közértekben, továbbá az éttermekben ugyanúgy, mint például a Parádi vizet. A Hungária forrásvíz rendszeres használata ugyancsak megelőzi, illetve gyógyítja a különböző idült betegségeket. A felszabadulás előtt ezt a gyógyvizünket nagy mennyiségben szállították Bécsbe, de exportálták Kínába is.

A külkereskedelem újból végezhetne piackutatást, minden bizonnyal találna vevőket a vállalat kitűnő gyógyhatású ásványvizeire, valamint a szénsavval dúsított, gyümölcs alapú és C vitamint is tartalmazó üdítő italaira.

Szomjazik a világ! S vagy nincs ivóvíz, vagy az ivóvizek fogyasztása káros az egészségre. Ausztriában, Svájcban például a rossz ivóvizek golyvás megbetegedéseket idéznek elő. Nálunk pedig haszontalanul folynak el a kitűnő hatású gyógyvizek. S van egy vállalatunk, mely ráfizetéses, melynek kapacitása megközelítően sincs kihasználva.

A Fővárosi Ásványvíz és Jégipari Vállalat 1966. évi közel 100 milliós tervéből még 17 millióra nem kötött szerződést. A gondokon a kereskedelem és vendéglátóipar sokat segíthetne.

A vállalat életében különösen 1965 volt fekete év. Érthetően, hiszen az ásványvizek, üdítőitalok fogyasztását befolyásolja az időjárás. A vállalat tervteljesítését szigorúan a meteorológiai prognózis határozza meg, mert a palackozott vizek és a szénsavas üdítőitalok szavatossági ideje csupán két hét. Ha exportra is szállítanának, sokkal egyenletesebben ki tudnák elégíteni a hazai szükségletet is. Jelenleg ugyanis télen el kell bocsátani az alkalmazottakat; a nagy teljesítményű töltőgépek ott állnak kihasználatlanul. Ha meg beköszönt a kánikula, nem tudnak elegendő mennyiségű vizet, szénsavas üdítőitalt palackozni; illetve, ha hűvösre fordul nyáron az időjárás, erősen csökken a fogyasztás mértéke.

Gondolni kell arra is, hogy már a közeljövőben nagy kiterjedésű gyümölcsösök fordulnak termőre, a gyümölcsöknek egy bizonyos mennyiségét azonnal fel kell dolgozni. Ma már a vállalat hétféle szénsavas, C vitaminos üdítőitalt állít elő, kifogástalan minőségben. A közeljövőben újabbal gyarapodik az üdítőital család: C vitaminban gazdag gyümölcs alapú, kitűnő szomjúságoltó szénsavas üdítőitalt állítanak elő. A vállalat valamennyiből jóval többet tudna termelni, ha lenne rá igény. A szénsavas üdítőitalok fogyasztása a téli időszakban is fontos, hatásos, amikor nincs gyümölcs, s szervezetünknek szüksége van vitaminokra.

Feltétlenül el kell érni, hogy ezekből a kitűnő gyümölcsalapú, szénsavas üdítőitalokból a hazai közönség is mind többet fogyasszon, hogy állandóan kaphatók legyenek az üzletekben, éttermekben és büfékben. Biztató, hogy a hivatalos szervek is felismerték az ásványvizek és üdítőitalok fogyasztásának jelentőségét.

Bízunk benne, hogy külkereskedelmünk már a közeljövőben foglalkozik a gyógyvizek és szénsavas gyümölcs alapú üdítőitalok exportálásának megvalósításával.

Kollár Mária

Csanády András MDK

Indián, lino

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Csanády András
grafikus

„A herlész álma", az „Arukár"
„Vásár", „Erdőben" amíg mű-
vei fanszerűen kerult linoleum-
metszetek.

Kovács Gyula: Csanády András grafikai kiállítása...
Művészet, 1968. január - 35 lap

Csanády András MDK

Székelyudvarhelyi legelő februárban, lino

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK

Csanády András

Tanulmány c. műve repr.

(Forrás.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 25. sz. [6. l.]

Csanády András

MDK

Portré, lino

Miesarnok 1960.VIII.Magy. Képsőn. Kiáll.

MDK

Csanády András grafikus

Székely támad

Artner T: Fiatal képzőm. és iparművészek kiáll.
Szabad Nép, 1955. jun. 29. 3 4 l.

Csanády András
festő

M.D.K

Utcasor (rézkarc)

Élet és Irodalom, 1963. jan. 15 — 8 lap

Csanády András

grafikus

M.D.K.

A budai Május 1. mozi előcsarnokában.
Petőfi illusztrációr (Az apostol), fametszetei,
linometszetei, tollrajzai, városképei, népelet
képei kerültek bemutatásra. „Mitosz"
„Csángók", „Töprengés" című művei is
kiállította

(—ev): Két fiatal művész kiállítása
Élet és Irodalom, 1963. jan 15 — 8 lap

Csanády András
grafikus

M.D.K.

A Május 1 mozi előcsarnokában van kiállítása. A „Töprengés", a „Hegy alatt", „Kethosz" c. műveit mutatta be.

Kovács Gyula: Két grafikus
Művészet, 1963. április — 38 lap

Csanády András
grafikus

Álom (fametszet) (repro)

Élet és Irodalom, 1962. október 27 – 7 lap

M.D.K.

Csanády András
grafikus

Munkáit bemutatja a
kiállításon.

Monthy Sándor: A IX. kiállítás grafikai anyagáról
Művészet, 1962. május – 20 l

MDK

Csanády András, festőgraf.

Székelyudvarhelyi legelö februárban. Linómetszet.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 14.1.

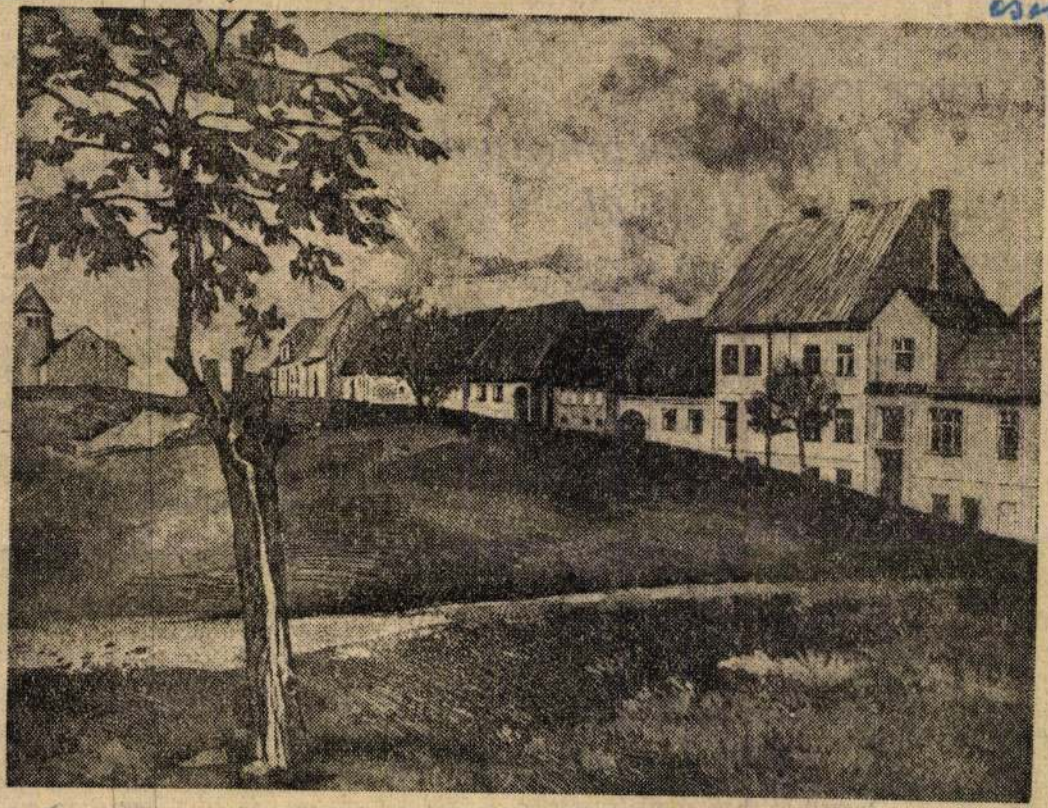

Csanády András: Utcasor (rézkarc)

Élet és Irodalom

1963 jún 12

lott el azóta, tehát érthető iz- kellett vennie az igát. Barna

FODOR JÓZSEF:

A vizeken borzonganak a hattyúk

A vizeken borzonganak a hattyúk,
A hószín hattyúk szürke-zöld vízen,
Száradtan éles levelek sziszegnek,
Január int rám táncos-szelesen,
Telet nyög e vihar-végzetű csillag,
A fél föld: nyár-kánkán a másikon;
Reszket az őz, vad puskacsőre fordul;
Merev tél itt — túl forró fájdalom.

Te is, ki hordod éveid palástját,
Tarkált sávval, sokterhű hátadon,
Álmok bolondja: merre visz a szél már,
Boldog bolondság vállalt súlya nyom;
Meddig bírsz még fagyból is hőt lehelni,
Zűrből zenét kivonni részegen,
Hogy földi zaj közt éljen a szép, összhang —
S nagy életet, túl minden életen?

Költő, vidd sorsod. Árnyék a világ: és
Te hordod a mélyebb, igaz valót;
Üz, vet a vak tánc, hogy láss, élj te mindent,
Látszat-gonoszban így hordván a jót;
Igazságod még egyszer kiderül tán,
Rózsád hulltán, s mi rejt, túl mindezen,
S mik szúrtak, majd töviseid ragyognak,
Igazolt sorsban arany-fényesen.

tudatának fejlettségéről vallanak. De milyen művészi erények csillannak meg első regényében? Már az „Emberekben" megtaláljuk az epika elemi feltételeit, elsősorban a mesemondás képességét, sőt, mámorát. Ez az alapvetően fontos elem újabb szépprózánkból, a nyugati bomlás hatásaként, nemegyszer hiányzik és különféle pótszerek helyettesítik. Holott esemény, mese nélkül nincsen „eposz". Szabó Pál elbeszélő lendülete mindmáig töretlen, átvonul egész életművén. Néki is vannak hegycsúcsai, dombjai és völgyei, de mindig magával ragad.

A parasztságot kívülről szemlélő írókat erősen befolyásolta a naturalista látásmód. Túlságosan „leegyszerűsítették" a parasztot, mesterkélten kezdetleges lényt csináltak belőle. Szabó Pál azonban a nép sűrűjében élt, s ezért a parasztságban lélegző egész embert mutatta fel. Tényleges falut ábrázol valóságos arcok, sorsok tömegével. Az „új", amit hoz, megdöbbentően reális, ugyanakkor

Csanády Andras

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1960 Jan 24

NÉPSZAVA

A Fiatal képzőművesek kiállításával:

CSANÁDY ANDRÁS: Az Olt

Bontják a »cegajt«, a téglagyári la
csak az alsó fele került sorra, ami inne
A hosszú, fehér barakkok — bepólyált
eltűnnek a vöröses földben. Omlanak
falak. A csákányosok fejüket csóválva
téglát. Nem szólnak: segédmunkások
falvakból — csak méregetik göbös ten
mutatja: Mózesnak való kő ez, de kö
belőle vizet az emberfia is.

Azután hatalmas földgyaluk éles p
a talajt, a legmodernebb szerszámok
már — sietve készítik a helyet — az ót
telepnek.

A vigasztalan téglatörmelékmezőr
nagy madár — leszállt már az új táj
rendelőintézet emberszép épülete. Kert
— új út sima pányvája karikázza s a p
az öregek.

A felső telepen ezen a délután is
irigyen lesnek a költözőkre s bizakodva.
lenn éltek sokáig, ezek kis csoportokban ler
és — különös szertartás — a sírok mellett bo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csanády György

ÉLET ÉS IRODALOM
1965 MÁJ 22

1021

Csanády András: Nő szarvassal

usi születésnap

ondta a rózsaszínű, föld-zintes épület előtt meg-llva.

Mit köszönt meg Várnai Zseni? — Hiszen ha kötetei ármelyikét kinyitjuk, men-en gondolatai útján követ-jük, mert nemes szándéka, akarata a világ minden sszonya vágyával egyesül. Bennem már érlelődtek a áborúellenes, a haragvó, ázadó versek, úgy éreztem az anyák megkínzott, véres szívét kell odavágni a há-borús uszítók képébe" — írja Egy asszony a milliók közül című kötetében.

Várnai Zseni költészete hídjáról asszonyok őrzik a béke partjait.

Várnai Zseni tündöklő szép arcát gyakran magam elé idézem, számtalanszor láthattam Őt az írószövet-ségben és mégis a pest-lőrinci Hazafias Népfront helyiségében találkoztam Vele igazán. Kis része ez annak a nagy világnak, amelyhez a békét követelő verseivel szól. Úgy igaz Ő, ahogyan a földszintes kis ház előtt állt, lenge sál röp-ködött körülötte, így indult útnak, ment hirdetni az igazságot, az anyák igazát. Mindenütt várják és ahová elmegy, ott verseivel együtt őrzik egyénisége varázsát.

„Köszönöm" — mondta búcsúzóul azon az emlékezetes szép estén. Hetvenötödik születésnapja ünnepén épp úgy, mint évtizedekkel ezelőtt, s majdan a következő évek alatt mi sem mondhatunk mást: köszönjük!

Gyönyörű verseivel segített bennünket a békeharc küzdelmeiben. Most, hogy ez alkalommal is verseit idéztem magamban, soraimat szerénynek, szándékomat, hogy Őt köszöntsem, szerénytelenségnek vélem. De szerencsém, hogy oly sokan bíztak meg a jókívánságaik tolmácsolásával.

Teljes szívünkből köszöntjük, s kérjük vigyázzon az egészségére, mert szép verseit várják az emberek.

Oravecz Paula

SZERETE

Prokofjev zenéje árad s az egyetlen reflektorral megvilágított színpadon marionett-figurák lebegnek. Hamupipőke bókol a királyfi előtt, aztán csillagok közt vágtatnak, rafiából font táltoson. Álom és varázslat a színpadon, pincehomály a nézőtér felett.

Astra bábszínház. Amatőrök. A New York-i „off Broadway" színházakra gondolok, míg játéknak és valóságnak ezt a furcsa keveréket nézem. De vajon szüle-tik-e itt is egy Edward Albee?

Ember sehol, mindent betölt a harsogó zene. A fényszóró sugarában megcsillan a bábuk zsinórja, a rafia-ló ágaskodik, veszettül forog-nak — szikráznak! — a papiroscsillagok.

(Régi, szigetközi tél jut eszembe: falusi iskolában marionettet játszanak a parasztgyerekek. A színpadhoz osonva felpillantottam a gyerekekhez; úgy néztek le-felé, a zsinóron mozgó bábukra, olyan merően, komolyan és áhítattal, mint az angyalok Fra Angelico képein. Vagy mint a kutató a kémcsöveibe.)

Most sem tudok ellenállni a kísértésnek s a színpadhoz osonok. Ahogy be-hajolva felnézek, most is azt a révült áhítatot látom a lepillantó arcokon, mint akkor, Halásziban, a parasztgyerekek arcán. Alkotnak. Azt hiszem, boldogok.

A fényszórókat külön fülkéből irányítják. Két kamasz ül bent. Nem vesznek észre. Nemcsak a harsogás miatt, hanem, mert a zene bűvölete őket is fogva tartja: úgy ülnek, görnyedt hát-tal, mint az ópiumszívók. Lám, az annyit szidott-sirat-ott fiatalok.

KÖNYVESPOLC

ÜNNEPI KÖNYVHÉT: JÚNIUS 5–12.

A SZOVJET KÖLTÉSZET ANTOLÓGIÁJA

(Az Ünnepi Könyvhét könyve)

Szeretet és gondosság jellemzi a Szovjet Költészet Antológiájának második kiadását, *Kardos László* szerkesztői munkáját. Az *Új Magyar Könyvkiadó* fontos feladatot teljesített az antológia átdolgozásával és kiadásával, mert az első kiadáson — nagy értéke ellenére is — meglátszottak még az úttörő munka apróbb-nagyobb hibái.

A kétkötetes antológia térben és időben mutatja be a szovjet költészet fejlődését Gorkijtól napjainkig. A Szovjetunió népei szerinti csoportosítás lehetővé teszi, hogy átfogó s világosan tagolt képet kapjunk a szovjet költészet széles területéről, s megismerjük a szocializmus napja alatt kivirágzó, ifjú irodalmakat. Az egyes népek költészetének időrendi bemutatása pedig — elsősorban az *orosz, ukrán és belorusz költészet tükrében* — rávilágít a szovjet népek irodalmának nagy eszmei fejlődésére, s e fejlődés közös fővonásain belül az egyéni jegyekre. Az antológiának ez a — mondhatni — kétdimenziós elrendezése tehát igen szerencsésen oldotta meg az anyag összeállításának nem kis problémáját.

Tematikailag a válogatás — az első kiadáshoz hasonlóan, s egyedül helyesen — azt tűzte ki céljául, hogy a szovjet életet *a szocialista fejlődés tükrében* ábrázolja. Ez az egyszerűen meghatározható célkitűzés azonban nagyon is összetett feladatot rejt magában: a gyűjtemény csak akkor állja meg méltóan a helyét, ha valódi nagyságukban mutatja be a szovjet költészet magas eszmeiségű politikai alkotásainak sorát, de ugyanakkor az antológiának fel kell tárnia a magyar olvasó előtt a szovjet költészet páratlan gazdagságát, tematikai változatosságát. Az első kiadásnak éppen azt rótta fel gyengéjéül a kritika, hogy a helyes célkitűzés ellenére is mutatott bizonyos fokú tematikai egyoldalúságot; a szerelmi költészet, a mindennapi élet egyszerű érzései, témái kevesebb helyet kaptak, semhogy hitelesen tükrözhették volna a szovjet emberek életének a gazdagságát, teljességét, amelynek talajáról felnőhettek a nagy politikai versek. A második kiadás helyrehozta ezt a hibát, ennek érdekében a szerkesztő és munkatársai számos, művészileg is kisebb értékű verset kihagytak a gyűjteményből és helyükbe tartalmilag változatosabb, művészileg színvonalasabb költeményeket vettek fel, ezenkívül szaporították mind a tolmácsolt költők, mind a versek számát.

Ilymódon az antológia, — megerősödve éppen eszmei erejében — lényegesen közelebb került céljához: *a szovjet élet teljesebb bemutatásához.* Az olvasó örömmel fedezi fel az újonnan felvett versek közt például *Iszakovszkij* »Hallgass meg, én jó kedvesem«, vagy *Szvetlov* »A dolgozók iskolája hallgatónőjének« című verseit, mert a szovjet költészetnek ilyen és ehhez hasonló szép alkotásai eddig eléggé ismeretlenek voltak előttünk.

És azt is örömmel fogadhatjuk, hogy a második kiadás sok olyan költőt megszólaltat, akik az első kiadásból még kimaradtak. *Erenburg, Barto* és a fiatalabb költőgeneráció verseinek bemutatása egyenesen parancsoló szükség volt. Egyes költőkkel mégis, mint például *Scsipacsovval* vagy *Dolmatovszkijjal*, a szerkesztők mintha kissé mostohán bántak volna, más esetekben pedig talán a már meglevő fordítás döntötte el, hogy a költők egyike-másika bekerül-e a kötetbe, vagy sem. (*Subin* például két verssel szerepel, *Rilankov* eggyel sem.)

Ami a fordítások színvonalát illeti, joggal lehetünk büszkék az antológiára; kevés hasonló teljesítménnyel dicsekedhetünk. Ez elsősorban olyan kiváló fordítók bevonásának köszönhető, mint *Illyés Gyula;* vagy *Áprily Lajos* és *Szabó Lőrinc, Devecseri Gábor, Kálnoky László, Vas István, Weörös Sándor, Urbán Eszter.* Külön elismerés jár a költők rövid, magvas életrajzi ismertetéséért s a jegyzetekért. Az Új Magyar Könyvkiadó valóban büszke lehet rá, hogy felszabadulásunk tizedik évében mind tartalomban, mind kiállításban ilyen szép könyvvel ajándékozta meg a magyar olvasóközönséget.

Vámosi Pál

Kovai Lőrinc: A nagy virradat

(Az ünnepi könyvhét könyve)

Kovai Lőrinc kétkötetes műve mai életünkről, újjászülető országunkról, emberségünkről szól. Mennyire voltunk érdemesek a szovjet hősöktől kapott szabadságra, milyenné formáltuk életünket a nagy sorsforduló után? — így hangzik az író kérdése; s megadja rá a választ a műbe sűrített élet tanulsága: a felszabadulás ünnepi kezdetének a dolgos hétköznapok, az építő munka hősi tettei lehettek csak a méltó folytatói. Az iparosítás első nagy éveinek nagyszabású, történelmi távlatú képeit vetíti elénk *A nagy virradat.* A mű középpontjában a diósgyőri kohóépítés áll; a régi szakmunkások s a faluról jött napszámosok napjaiból, együttes életéből bontakozik ki előttünk egy magasabbra törő emberség szép mondanivalója. S az emberek átformálódása, életük gazdagodása meggyőzően tükrözi Kovai ábrázolásában az országot eltöltő nagy változások erejét. Az író minél szélesebben törekszik átfogni az újjáalakuló valóságot, meseteremtésének lendülete ezért sokszálú cselekményt, sokhősű regényt teremt, így tudja felidézni valóban a hősi kor atmoszféráját, mozgalmasságát.

A regény szereplői egy alakuló, forrongó élet hullámzásában indulnak pályájukra. Igen sokfélék ezek a szereplők, különböző helyekről jönnek, különféle »poggyászt« hoznak a múltból, családból, emberi kapcsolataikból. Kovainak, a maga sokoldalú módszerével, érzékletesen sikerül megmutatnia, hogy a kohóépítés körül megtorlódó, összesűrűsödő élet miként fogja össze s formálja, csiszolja ezt a sokrétű, és annyira sokféle múltú embertömeget, s szerelmen, barátságon, mindenek felett pedig a szocialista munka új élményén keresztül, hogy lendíti útjukat egyetlen irányba: a szocialista jövő irányába. És nagy értéke itt Kovai művészetének, teremtő fantáziájának, hogy az emberek nagy változását nem külsőségekben, nem írói »deklarációkban« akarja tudtunkra adni, hanem a maguk leghitelesebb valóságában: az emberi jellemek és kapcsolatok sokszor bonyolult, áttételeken érvényesülő fejlődésében fejezi ki őket. S hány emberi sors, jellem, kapcsolat mutatja meg magát a regényben! — ahogy a Törökpusztáról bejáró parasztfiatalok életpályát és életpárt találnak maguknak a nagy építkezésnél, ahogy mások napszámosból szakmunkásokká, olvasztárokká lesznek, s a munkában való felemelkedés lendületével jutnak túl a magánélet nem egy lehúzó, visszarántó kérdésén, vagy ahogy a komoly, felelősségtudó művezető egész Sztálinvárosig menekül családi életének harmóniáját fenyegető szerelemérzés elől. Ari — Horváth művezető élete bonyodalmának okozója — talán a legjobban, legkifejezőbben sikerült alakja a regénynek. Fiatal, kívánatos, független asszony, kitűnő munkás, villanyszerelő amellett, de aki legalább annyira keresi a kalandot az életben, mint amennyire vállalni tudja a veszélyt a munkában. Mégis, a munka iránt érzett szenvedélye megteremti benne az emberi érzések igaz szenvedélyét is; jellemének fejlődése, amíg munkájában, szerelmében és a közösséghez való viszonyában egyaránt felnő s szocialista emberré válik, mélyen hiteles és tartalmas.

A nagy virradat széles ölelésű, s az élet nehézségeit sem elhanyagoló írás. Gondolunk itt arra is, ahogyan az író nem holmi »kipipálni« való tételekként, hanem a szereplők életére való káros visszahatásában vesz számba olyan nehézségeket, mint a munkások nehéz lakásviszonyait. Különösen a lényeget érinti aztán a nehézségek ábrázolásában, a munkások között is fellelhető önzésnek, kapzsiságnak, az újtól való viszolygásnak hiteles bemutatása. Mindent összevéve Kovai új regénye értékes eredménye új irodalmunknak; az alaposabb elemzés bizonyára joggal tudna rámutatni a mű néhány — különösen kompozíciós —, gyengeségére, maga a regény azonban helyt áll magáért, s művészettel kifejezett tanulságai embernevelő értékűek. (*Szépirodalmi Könyvkiadó*).

(cs. t.)

Szüdi György: VITÉZ LÁSZLÓ

»Mese az örökké fiatal magyar népről« — írta alcímül *Szüdi György* elbeszélő költeményéhez. A költemény hőse, igen jó költői elgondolással, Vitéz László, a népi bábjáték legkedvesebb magyar alakja. Magát a magyar népet eleveníti meg Vitéz Lászlóban a költő, s így lehetővé válik számára, hogy *egyetlen* hőssel lépjen végig ötszáz évet: Dózsa György paraszti hadától, Rákóczi és Kossuth seregein át, egészen a hősi hadseregig, mely hazánkat szabaddá tette. S valóban, örökké fiatal ez a Vitéz László, örökké fiatal maga a magyar nép, ahogy annyi bukott harcon át is újra meg újra talpra állva, újjászületett életkedvvel, teremtő akarattal birtokába veszi végül az elnyert szabadságot. S a harcok, küzdelmek mesevonalát Szüdi szép egységben szövi össze a szerelemért vívott harcával Vitéznek — Piroskája hol mellette harcol, hol elrabolják, s ő kimenti a szultán rabságából, de szerelmük igazán csak a megvalósult szabad életben teljesedhetik be.

Szép a könyv témája, kiváló az elgondolása, megvalósítása azonban egyenetlen. Jó hangvétel, jó kezdetek után, amint közeledik a mese a befejezéséhez, előadása egyre kapkodóbbá válik. Széttöri nem egyszer a szerkezetszabta korlátokat, vonalvezetése elbizonytalankodik, a szimbólumok ködös értelművé válnak — mint például a verembe zuhanás, vagy a kötélhistória. Az egyenetlenség a verselésben is kiütközik a második részben, szép sorok váltakoznak gyengerímű, pongyolán odavetett részletekkel. Szép gondolat, s a népmesei ízt támogatja, hogy Kossuth tud Vitéz Lászlóról, s várja őt erősen, másutt viszont, ugyancsak a mesei hangulat erősítésére beleerőszakol a költő oly epizódokat — például a Fagy királynál tett látogatást —, melyek inkább rontják az elbeszélés meseimondai hitelét. Végül: Szüdi György ezzel a művével is bebizonyította, hogy nincs híján mondanivalónak és költői erőnek, de művét szigorúbb fegyelemmel, gondosabb kidolgozással kellett volna megteremtenie. (*Ifjúsági Könyvkiadó*)

(hollós)

Műteremlátogatáson a fiatalok kiállítására és a Vit-re készülő képzőművészeknél

Ifjú művészeink szorgalmasan készülnek az Ernst-múzeumban megnyíló kiállításukra. Ott dől el: kik kapják meg a Szövetség és a Képzőművészeti Alap pályadíjait és kiknek a műveit küldik ki a varsói VIT-re? Ebből az alkalomból meglátogattunk néhány műtermet és tapasztalatainkról képesriportban számolunk be.

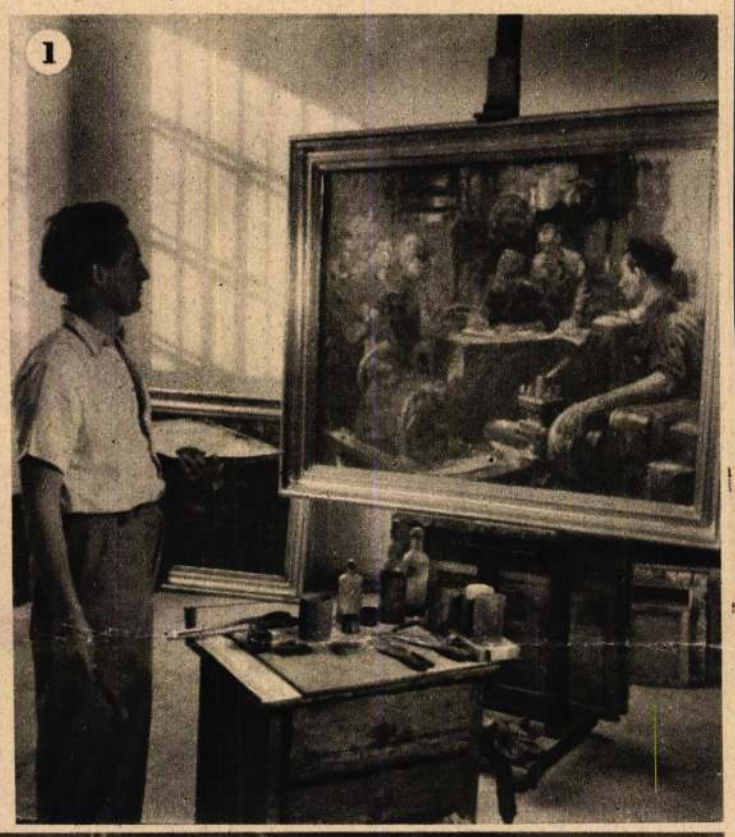

1.

Móricz Sándor »Békelv aláírása a Ganz Vagonban« című képpel készül a VIT-pályázatra. A festményt nemrégiben hozta haza a Ganz-gyárból, hogy némi műtermi simításokat végezzen rajta. A békelvet aláíró hét munkásalakot a pihenő gépek közé helyezte. A gépek és az emberek összhangja a perc ünnepélyességét nagyszerűen érzékelteti.

2.

Fiatalságunk nemes tisztaságát és friss erejét akarja most készülő szobrával ábrázolni Kiss István, aki minden újabb alkotásában a szobrászi realizmus lehetőségeit kutatja. Harcos mai művész, aki elveit művekkel akarja megvalósítani. A bukaresti VIT-en »Békét akarunk« szobrával harmadik díjat nyert. Most néhányhetes svájci tanulmányútra készül.

3.

Csanádi András grafikus már jóideje foglalkozik a XVI. századi Erdély történelmével. »Hajdútánc« című metszete a bukaresti VIT-en második díjat nyert. A mostani pályázatra a »Székely támad« című linoleum-sorozatával készül, amely a jobbágysorba szorított szabad székelyek felkelésének egy-egy jelenetét ábrázolja.

4.

A Képzőművészeti Alap Damjanich utcai kollektív műtermében sok fiatal művész készül a kiállításra. Az Alap segíti őket: modelleket szerződtet számukra, idősebb mestereket kér fel a készülő művek megbírálására. A fiatalok munkái között feltűnik Izsák József egy éppen festéshez készülődő kolleganőjét ábrázoló képe. Bolgár József Munkácsy-díjas festő, szerelmespárt ábrázoló cukrászdai jelenetet választott témának. A családias, meghitt légkörben vidáman dolgoznak és barátian segítik egymást a fiatalok. Képünkön Izsák József »Szerelmespár« című képén dolgozik.

(Híres Tibor felvételei)

KAJÁN KARIKATÚRA SOROZATA: PÁFRÁNY MESTER RAJZAI

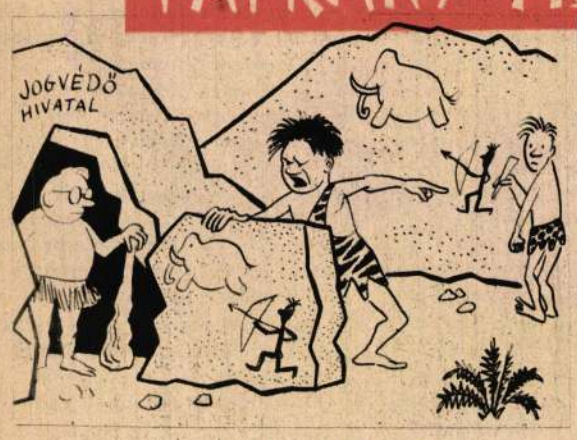

— Plágium! Ez a' téma az enyém!

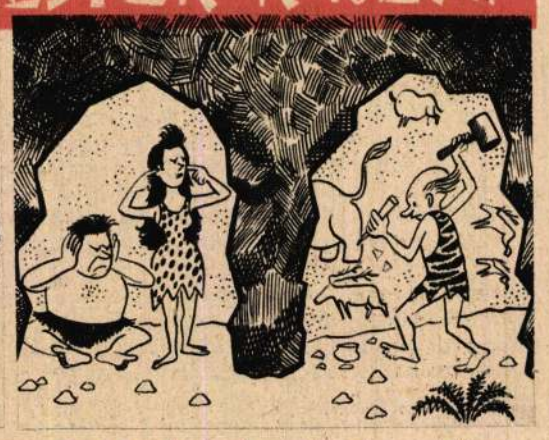

— Na, ezt alaposan kifogtuk! Egy rajzoló a szomszédunk . . .

A KÉRŐK

VÍGOPERA-BEMUTATÓ AZ ERKEL SZÍNHÁZBAN

Mindjárt egy tanulsággal kell kezdenem a beszámolót »A kérők« bemutatója után: úgy látszik, nem Operaházunk igyekezetén, hanem a zeneszerzőkön múlik

a rég várt magyar operajáték

megszületése. Több kísérlet történt, most már igazán ne panaszkodjék, aki évtizedek óta kíváncsin és talán elégedetlenül leskeli e műfaj lassú moccanásait: mert itt van, megérkezett a legfrissebb meglepetés is, amelyről évek óta beszélnek. Vagyis újabb kedves operával ajándékozta meg zeneéletünket az Operaház. Kétségtelen, elvitathatatlan a jószándék, amely az Operaház legjobb erőit igyekezett most is összeszedni — mint az utóbbi időben már megszokottuk —, hogy megmutassa, mit tud, ha kell... Ha siker kell, sok taps és csillogás a színház művészeinek és hálás közönségének: itt, »A kérők«-ben aztán minden adva van a közös, kellemes szórakozásra, kiváló operaházi művészeink még közelebb jutnak a közönség üdvözítő kegyéhez... Vagyis, megint történt valami a magyar opera érdekében: előbbre léptünk, hiszen a darab tárgya, színpadi megjelenítése egészében vonzó és jó, a zene behízelgően kedves és fülbemászó s helyenként jó színpadi érzékről tanúskodik, nem ok nélkül fogadja szívébe a közönség.

Magától értetődően nem szabad túlságosan igényeseknek lennünk e daljáték megítélésénél, viszont meg kell állapítanunk, hogy az énekművészek tudása s igyekezete, továbbá a szórakoztató fölénnyel vitt zenekari vezetés, a magyar tájat idéző korhű és igazán festői díszletek és jelmezek és az ötletes rendezés *szép egyvelege* ellenállhatatlanul viszi az előadást a nagy siker: vagyis a kitűzött cél felé.

Egyik alapfeltétele ennek, természetesen, a használható, énekelhető, jó versesdráma, a *libretto*, melyet *Kisfaludy Károly* hasonló című vígjátéka alapján *Kótzián Katalin* írt meg ügyesen, fordulatosan. Háromezer sorból álló verses szövegkönyve nemcsak kedves, fordulatos, hanem korhű, eleven. Az eredeti drámát sokkal bonyodalmasabbá, játékosabbá, mozgalmasabbá tudta tenni. A kor irodalmának ismeretére és megbecsülésére vall, hogy idézetei, bővítései, újításai többnyire magából Kisfaludyból, vagy legalábbis a kor íróiból és szelleméből folynak: azaz szövegkönyvének hitele van.

S nem véletlenül figyelhettük meg, hogy a zene is ott tud igazán hiteles, korhoz és tárgyhoz tapadó lenni, ahol hasonló módszert követve: a zeneszerző is a kor benső érzelemvilágát, ízlését igyekszik megvalósítani, vagy legalábbis idézni, mint például a Rákóczi-ének felhasználásánál, amely épp ezért a dalmű egyik leghatásosabb s leghitelesebb száma lett (Simándy és Melis nyiltszíni tapsot kapott érte). Mindig tudtuk s most újra bebizonyosult, hogy *Polgár Tibor* a hangszerelés, a rutin, a gyakorlat fölényes mestere. Annál inkább sajnálandó, hogy nem merített többet és még bátrabban a kor magyar zenei anyagából, holott bőven lett volna reá alkalma: hanem engedett a nemzetközi kipróbált, tetszetős operai emlékek s fogások csábításainak, és nem egyszer csillogó reminiszcenciákba tévedt. Ennek tulajdonítható a dalmű műfajbeli problémája, hogy tudniillik bizonyos külsőségeket leszámítva, a szó szoros értelmében nem tekinthető magyar operának. Legszerencsésebb színfoltjai mégis a fentemlítetteken kívül, olyankor jelentkeznek, amikor népdalt idézve, elkerülhetetlenül magyar talajra, Kodály-nyomokra lép (például a rőzsehordók kórusánál).

Tömegjelenetei sajnos, szintén nem tudnak szervesen egybefolyni a cselekménnyel (s ebben része van a librettó e dramaturgiai fogyatékosságának is), legtöbbször beiktatottak és mintha csupán az operahatás kedvéért jöttek volna létre. Kivétel a második felvonás vége, ahol csakugyan indokolt a házkutatás hírére előrohanó tömeg, de ott megint kiszakad a szerző s

elfordul a magyar zenevilágtól,

mint általában, holott mindvégig azt követelné meg a XVIII. századvégi, jellegzetesen hazai ízű Kisfaludy-dráma. Nem tette magáévá továbbá Kodály daljátékaiból, népdalfelhasználásaiból azt a kész adottságot sem, amely minden újabb kezdeményezőnek szerencsésen rendelkezésére áll és ki sem kerülheti, ha csak egy lépéssel is tovább akar jutni a magyar opera kifejlődésének útján: a stílus-, a zenejátékbeli vidám fordulatokat (mily tanulságos lett volna a jogtudor Perföldy zenei jellemléhez éppen a Házasének vagy az Egy nagyorrú bolha behatóbb tanulmányozása a Székelyfonóból!) Végül ő is, mint csaknem minden eddigi kísérletező, nyugodt lélekkel az *olasz recitatívót* alkalmazza *magyar zenei beszédre*, ahelyett, hogy a *magyar rubato-parlando* dallamokból, vagy a krónikás, históriás énekek hazai énekbeszédéből indulna ki. Természetesen könnyebb és egyszerűbb kész idegen formákat alkalmazni, mint a mienkéből meríteni, de — amint az eredmény mutatja — korántsem célravezetőbb. Némi sajnálattal kell végül megemlítenem, hogy nem élt a diák-melodiáriumok kincseivel sem, még csak a hazai főúri zene biedermeier motívumait sem aknázza ki a kellő mértékben! Pedig megjegyezhetjük, hogy ahol ezt érinti, ott szinte átforrósul, hitelesül a daljáték hangulata, szerencsés jelenetek jönnek létre: például a Himfy-idézeteknél (I. felvonás), vagy a hasonló jellegű »Lengj a tájra gyönge szellő« kezdetű áriánál (II. felvonás), Gyurkovics Mária pompás, kimagasló számában, amely színpadilag is épp azért a legsikerültebb, mert benne drámai pillanat, zenei hangulat, korszellem, színészi játék, díszlet, rendezés hitelesen egymásra talál.

Ezekután joggal merül fel a kérdés: vígoperával, vidám zenés daljátékkal, vagy csak csillogó keretbe foglalt, mókázó, zenés — természetesen nem a szó rossz értelmében vett — »sztár-parádéval« van-e dolgunk az Erkel színpadán? Egyikkel sem, hanem mindháromval együtt. Szerkezetileg kétségkívül előnyére vált volna a darabnak egy kis tömörítés: a stílusban, akcióban széttöredezett első felvonást felényire fogni össze, előjátéknak. A II. felvonástól a III. közepéig ügyes drámai menet bontakozik ki: de onnan kezdve a félreértések vígjátékával, s a helyzetkomikumok valószerűtlen zsúfolásával, mesterkélt, túljátszott forgatagával ismét hamisítatlan operettbe esünk, amit végül méltó módon koronáz meg a már szinte émelyítően stilizált, giccses zárlat: a hatásos vég, külön e célra leeresztett nefelejcskék emlékfüggönnyel — amelyen galambok, rózsa-girlandok és bányafelhők úszkálnak — jelezve a darab értelmét... Mindez azonban a darab jellegzetes problématlanságából logikusan következik. A felvilágosodás nagy harcáról, a koreszme komor vajudásáról itt csak érintve lehet szó — ne is feszegessük e hiányt: hiszen a kelléktárban azért benne foglaltatik.

Megfelelően a zene jellegtelenségének,

a játékstílus sem lehet egységes.

Hol komoly, operai, hol vidám, majd szatirikus, hol karikatúra-hatásokra ad alkalmat — s ott a legtermészetesebb, ahol a kitűnően alakított kérők figurái: Szélházy *(Rösler Endre)* és Perföldy *(Maleczky Oszkár)* bőven adnak jóízű nevetésre alkalmat... E két szereplő valóban a darab lelkét, Kisfaludy-ízét, humorát jeleníti: de a játék — az operai víg-elem és az operett karikatúra váltogatásával — bennük sem töretlen.

Hangban is, drámailag is a legkimagaslóbb, legtöretlenebb alakítás *Gyurkovics Máriáé* és *Simándy Józsefé*. Előbbi Máli kisasszony szinte egyenesen rászabott és hálás pacsirta-szerepében; utóbbi pedig Gyuri, az üldözött, majd rejtegetett bujdosó diákében. Simándy játékszerepe a legnehezebb valamennyié közül: eleinte eszmei hőst, majd szerelmest, végül nevetséges, asszonyruhába bújt, megfélemedett férfit kell alakítania, aki még az ágy alá is elbújik. E jellembeli ellentmondást rejtegető végleteket Simándy zökkenő nélkül, vérbeli színészi rátermettséggel tudja áthidalni. *Tiszay Magda* szintén bő humorérzékkel, s töretlenül alakítja Margit, a vénkisasszony szerepét. *Birkás Lilian* (mint Lidi) és *Melis György* (Károly) szintén átlagon felülit nyújtott. *Bencze Miklós* Baltafy szerepében mindvégig a dráma közepében áll és ügyes színészi játékkal tartja össze a szétágazó szálakat. A háziszolgák közül különösen *Katona Lajos* (magyar hajdú), továbbá *Küllkey László* (német lakáj) emelkedett ki. A többi szereplő is jól megállta helyét. Végül, ami a zenekart illeti, nem nagyon kellett megerőltetnie magát sem *Ferencsik János* kitűnő operaházi karnagyunknak, sem zenekarának, hogy győzzék feladatukat. Az ötletes rendezés, művészi jelenetezés munkája *Nádasdy Kálmán* biztos kezére vall. Szépek *Fülöp Zoltán* díszletei, jók *Márk Tivadar* jelmezei is.

Úgy véljük, »A kérők« operásításával az Operaház ismét »telibe talált«: nem vitás, hogy ennyi szerencsés körülmény összetalálkozása után annyiszor adhatják elő a zenés játékot óriási sikerrel, ahányszor csak tetszik.

Jankovich Ferenc

SIMON ISTVÁN:

Fények az erdőben

Éjjel esett. Zuhogó zápor
hordta el a földet az útról.
Ezüst gyöngyök kopognak a fákról,
s láthatatlan madár kakukkol.

Szűk utcák, bőgő motorok, csengő
zajok után de jó ide jönni.
S köszönteni, míg elém fut az erdő:
jónapot, réglátott földi!

Mert testvére a vén Karikásnak
minden hegy s pupos halom, oldal...
Megyek fütyörészve, vidáman e száradt,
valakitől elhagyott bottal.

S mint gyermekek közt néha a felnőtt
korát feledve, boldogan játszik:
játszogatok — simogatva az erdőt,
ugró bokrait, cserjéit, fáit.

Nő a csalán fényes pallosa, viszket
tőle bokám, ha eléri az élit.
Már a tetőn vagyok s messzire intek.
Fejemre tiszta nap fénylik.

Bokorra teritem az ingemet, s öklöm
tarkómra csapom — lefekszek a földre.
Testem, a lusta, próbálja a csöndön,
milyen is lesz, ha egyszer örökre...

Fény s árnyék játszik a lenti dülőkön,
sok fehér bárány az akácsor.
Azt nézem, s szemmel is, szívvel is örzöm,
mint ballagó nyáját a pásztor.

---

azért a lányért, akit szeret — az még nem fiú, csak rövidnadrágos kölyök. Amíg pedig a lány csak a fogát villogtatja, szeme tüzét csillogtatja, az még nem lány, csak olyan szoknyás forgószél. De mikor aztán könnyes lesz a szeme a szerelemtől, mikor a párnája egész éjszaka nem szárad meg a könnytől, akkor válik igazi lánnyá. Érted már, butuskám?...

Davidov a kunyhóban feküdt, kezét a feje alá hajtotta, de az álom még kerülte. »Nem ismerem én a kolhoz embereit, nem tudom mért sóhajtoznak — gondolta keserűen. — Először jött a falu kulákmentesítése, aztán meg kellett szervezni a kolhozt, gazdasági ügyekkel kellett foglalkoznom, de hogy megismerjem az embereket, közelebb kerüljek hozzájuk — erre már végképp nem maradt időm. Micsoda vezető vagyok én, az ördögit, ha nem ismerem az embereket, s nem tudom megismerni őket! Valamennyit meg kell ismernem, hiszen nincsenek olyan sokan. De nem megy ám ez olyan könnyen... Lám, melyik oldaláról mutatkozott meg Arzsanov?! Mindenki csak afféle egyszerű embernek tartotta, de ő aztán nem egyszerű, de még mennyire nem! Milyen gyorsan belebújik az ördög ebbe a szakállas manóba! Gyerekkora óta behúzta magát csigaházába, még az ajtót is betapasztotta, de találd csak meg az utat a lelkéhez, bebocsát, de mennyire bebocsát! Hát Jakov Lukics? — ugyancsak lelakatolt titok. Szemvégre kell venni, alaposan megvizsgálni, ahogy ez dukál. Világos, hogy kicsoda, a múltban kulák volt, de most becsületesen dolgozik, biztosan fél a múltjától... Mégis el kell távolítani a kolhoz vezetőségéből, dolgozzék csak egyszerű tagként. Aztán Atamancsukovot sem értem. Ugy néz ez rám, mint a hóhér a halálraitéltre! De miért? Tipikus középparaszt, jól van no, a fehéreknél volt, de hát vajon ki nem volt közülük a fehéreknél? Ez még nem ok. Gondolkodni kell itt erősen, abból elég volt már, hogy vakon vezessem az embereket, s azt se tudjam, kire lehet igazán támaszkodnom, kiben bízhatom. Ej, matróz, matróz! Csak látnának most a fiúk az üzemből, látnák, hogy vezeted a kolhozt, bizony, kivernék belőled a kék vért, az előkelőséget!...«

A szállás közelében, a szabad ég alatt heveredtek le az asszonyok. Davidov félálmában hallotta még Várja gyengéd, kedves hangját és Kuprijanovna furcsa mély baritonját.

— Mit dörgölődsz hozzám, mint a borjú a tehénhez? — kérdezte nevetve, elfulladt hangon a szakácsnő. — Ne ölelgess, elég volt már, hallod, Várja? Eriggy már tőlem, Krisztusra kérlek, hiszen úgy jön belőled a tűz, akár a kemencéből! Hallod, mit mondok? Rosszul tettem, hogy melléd feküdtem. Olyan forró vagy... csak nem vagy beteg?

Várja csendes kacagása úgy hangzott, mint a vadgalamb búgása. Davidov elmosolyodott félálmában, maga elé képzelte őket, ahogy fekszenek egymás mellett és álomba hullva még arra gondolt: »Milyen kedves ez a kislány, és hogy megnőtt. Már eladó, mégis olyan, akár a gyerek. Légy boldog, te kedves Várjácskám, madárkám!...«

Feljött a nap, mire felébredt. A szálláson rajta kívül nem maradt senki, kintről se hallott hangokat. A brigád már a barázdákat járta, csak Davidov nyújtózott még egyet a széles priccsen. Felugrott, aztán fürgén felcsavarta a kapcáját, felrántotta csizmáját, akkor vette észre, hogy a priccsen, fejtől, ott fehérlik a tiszta inge, meg a kimosott és gondosan, szinte láthatatlan öltésekkel kijavított trikója. »Hát ez hogy kerül ide?! Hisz én nem hoztam magammal semmit, erre pontosan emlékszem. Hogy bukkant fel mégis az ingem?... Valami ördöngösség van itt!« — gondolta kétkedőn Davidov, és hogy véglegesen meggyőzze magát, hogy nem álmodik, végighúzta kezét a hűvös, tiszta fehérneműn.

Csak akkor értett meg egyszerre mindent, amikor a trikót felvette, s kilépett a házikóból. Ott kinn rögtön meglátta Várját: világoskék mellényke, gondosan vasalt fekete szoknya simult karcsú termetére. Várja a hordó mellett a lábát mosta, üdén, frissen, rózsaszínűen, mint amilyen ez a korareggel, s piros ajkával rámosolygott, és mint tegnap este, nagy-nagy öröm sugárzott világos szeméből.

— Kipihented a tegnapi fáradságot, elnök? Elaludtál? — kérdezte a lány kötekedő kacagással.

— Hát te hol jártál az éjszaka?

— A faluban.

— És mikor értél vissza?

— Épp most, alig, hogy megjöttem.

— Te hoztad el az ingemet?

A lány némán bólintott, a szemében riadt aggodalom csillant.

— Rosszat tettem? Talán nem is kellett volna elmennem a szállásodra? De én már úgy láttam, foszlik rajtad ez a csíkos trikó...

— Derék kislány vagy, Várjácska! Köszönet mindenért. Csak tudnám, hogy milyen alkalomra öltöztél így ki?... Uram-atyám! Hiszen még gyűrű is van az ujján!

A lány szégyenlősen csavargatta mutatóujján egyszerű, ezüst gyűrűjét.

— Olyan volt már rajtam minden, mint a föld — suttogta csöndesen. — Hazamentem, anyámat megnézni, meg ruhát váltani. — Hirtelen legyőzte zavarát, pajkosan csillant meg a szeme: — Cipőt is akartam húzni, hogy te legalább napjában egyszer rámnézzél, de aztán meggondoltam. Mert, ha az ember az ökröket vezeti, cipőben bizony nem jut messzire.

Davidov felnevetett:

— Ezentúl le se veszem rólad a tekintetemet, te gyorslábú őzikém! De most menj, fogd be az ökröket, csak megmosdom, én is jövök.

De Davidov ezen a napon bizony mégsem jutott a szántáshoz. Mire megmosdott, megérkezett Kondrat Majdannyikov.

— Hiszen elkéredzkedtél két napra, miért jössz már vissza? — mosolygott Davidov.

Kondrat legyintett:

— Unalmas volt. A feleségem csak most kelt fel a betegágyból, a láz rázta, hát mit csináljak én ott? Megfordultam, visszajöttem. Hol van Várja?

— Elment, befogja az állatokat.

— No, akkor változik a helyzet, megyek én szántani, te meg várd a vendégeket. Csak maga Ljubiskin nyolc ekét hajt ide, találkoztam velük a félúton. Agafon, mintha maga Kutuzov lenne, úgy jön az elején, fehér kancán lovagol... Igaz, más újság is van: tegnap este, szürkületkor, rálőttek Nagulnovra.

— Hogy-hogy rálőttek?

— Hát rálőttek, puskával. Nem tudom, ki az ördög lehetett? Nagulnov ott ült a nyitott ablaknál, világosság volt a szobában, akkor rálőttek. Halántékát súrolta a golyó, kicsit felhorzsolta a bőrét, de más baja nem történt. Az igaz, rázza még most is a fejét, nem tudom, az ijedtségtől-e, vagy a méregtől. Dehát különben semmi baja. Voltak már kint a kerületi miliciától is, járkálnak, szaglásznak, de vesztett ügy ez már...

— Holnap itthagylak, vissza kell mennem a faluba — határozott Davidov. — Emelgeti fejét az ellenség, úgye, Kondrat?

— Jól van az, hadd emelgesse. Könnyebb levágni a feltartott fejet — felelte nyugodtan Majdannyikov, s hozzálátott, hogy lábbelit cseréljen a szántáshoz.

Fordította: **Rajna Béla**

O. Verejszkij rajza (Ogonyok)

Csanády András
grafikus

M.D.V

B N V

Élet és Irodalom, 1965. ~~jul~~ május 26 - 4 kép

Csanády András
Grafikus

14.D.K

Illusztráció

Urbán Ernő: Két nyelv – egy hara
Élet és Irodalom, 1965. julius 30 - 3 lap

külföldi vendégekkel gazdagított helyi közönségsikert, amelyben a művésznő Szegeden megrendezett kiállítása részesült. Kissé talán materiális bizonyíték, de kétségtelen hatásos, ha azt mondjuk, hogy e bemutatója alkalmával sok műve elkelt és számos megrendelést is kapott. A Neueste Nachrichtenben róla megjelent cikk jóslata, mely szerint Kiss Rooz Ilona „. . . kiállítása szépen fogja gazdagítani a Fesztivál dús programját", — teljes mértékben beigazolódott.

Szelesi Zoltán

Hézső Ferenc szegedi tárlata

Hacsak stíluskritikai alapon próbálja valaki Hézső Ferencet a helyére tenni, viszonylag könnyű a dolga. Megtalálja műveiben a kubizmus vívmányait, találó példákkal érzékeltetheti a struktív képépítés módszereit, emberábrázolásaiban, tájképeiben felfedezheti a vásárhelyi hagyományok továbbélését, a komponálás jellegében örömmel üdvözölheti a korszerű monumentális törekvések legtöbb erényét, a zengzetes nagyvonalúságot, a tömondatokban megnyilatkozó expresszszivitást, a jelképessé általánosított valóságot, az eszmei igényű mondanivalót. Az analógiák, összevetések, hatásténye zők, lelki rokonságok meghatározása ezúttal is kevés a tehetség természetének, legigazabb érdemeinek a megismerésére. A műbarát számára főként az a nehéz, ha szavakba akarja foglalni, miért is tetszik neki egy-egy műalkotás, mit tart értéknek valamely képben vagy szoborban, mely okoknál fogva érez megbecsülést egyik-másik művész iránt?

Hézső Ferencet óhatatlanul is viszonyítani kell a hódmezővásárhelyi művészet egészéhez, mert mint Tornyai János földije, utódainak és követőinek egyike, a mai Vásárhely lakója, festőkolóniájának neves tagja részt vesz hazánk e fontos művésztársulásának tárlatain, kinyilvánítja véleményét a csoport feladatairól, időszerű problémáiról, s nem utolsó sorban — ma már ezt is elmondhatjuk — jelentős szerepet kezd játszani szülővárosa hagyományos szellemi tekintélyének öregbítésében, meg-megújuló kulturális energiáinak térhódításában. Senki nem követ el erőszakot a művészettörténeti fejlődés belső organikus menete, a művészegyéniség autonómiája ellen, ha Hézső Ferenc első gyűjteményes anyagát tanulmányozva eszébe jut az a fajta vásárhelyiség, melyet Kohán György, Kurucz D. István, Almási Gyula Béla, Németh József, Szalay Ferenc, Fejér Csaba — s hosszabb rádiuszban — Szurcsik János, Vecsési Sándor nevével és munkásságával lehetne valahogyan nagyjából körülhatárolni. Igaz, van ennek a helyi dialektusnak valamiféle ellenpontja is, melyet Kajári Gyula drámai kalligráfiájával, Magos Gyula füstös szerkezeteivel és főleg Kohán György pszichobiográfiájának mélypontjaival kell jellemezni, de még ezt a tercelő szólamot is figyelembe véve Hézső Ferenc szervesen illeszkedik az együttesbe. S ha ebben az öblösen hangzó, érzékenyen tonalizáló együttesben Hézső Ferenc saját hangját akarjuk kihallani, talán éppen Kajári Gyuláéhoz mérve — mint annak legtisztább ellentétét — ismerkedhetünk meg individuális vonásaival.

Kajári Gyula rajzai mintha zúgnának, dörömbölnének, mert téma és hangulat szerint a sors és végzet kérdéseit érintik, s készítőjük hiába is stilizálja, rendezgeti vonalait példás fegyelemmel, az ívesen hajladozó formák nem tudják elfeledtetni a társadalmi lét súlyosabbik felét, az elmúlás kikerülhetetlen fájdalmát. Hézső Ferenc előadásmódja — látszólag — élesebb, leplezetlenebb, motívumai se szelídebbek, a geometriából is több szögletet kölcsönöz, mintsem lekerekített idomokat, jól simuló görbéket. Alkotó tevékenységében mégis mindenek előtt a bizakodás kap hangsúlyt. Van valami mindent átható derű, harmónia a műveiben, lehetőség a reményre, kilátás a boldogságra, de legalábbis a megnyugvásra, eltorzíthatatlan reflex az örömre, az ártalmatlan érzésekre. Pedig a világot nem nézi rózsaszínű szemüvegen keresztül, nem tér ki komolyabb intései elől, nem válogatja ki magának a kényelmesebb tanulságokat, nem kerüli el az árnyakat. Ismeri a kétkezi munka nehezét, észreveszi az öregek mélabúját, találkozott a magány kísérteteivel, a lélek megfejthetetlen örvényeivel. Ám mindennek megkeresi a magyarázatát is, s megtalálja azt a vizuális ritmust, sugárzó színakkordot, mellyel a dolgok összefüggéseire is rálelhetni. Az élet — a maga megpróbáltatásaival, kérdőjeleivel — végül is zárt egésszé kerekül, ha az ember megteszi a magáét, tekint tel van másokra is, érdeklődést tanúsít a közösség ügyei iránt. Hézső Ferenc számára — láthatóan — már az is indok a boldogságra, hogy festhet, alkothat, művészként szolgálhatja nemzetét, azért se kilátástalan az emberi létezés, mert a kifejezés képessége megoldja a legsötétebb helyzeteket is, tudatosítja a mozgás, változás, történés esetleg mégoly kérlelhetetlen eredőit. Mostanában a zsürik ugyan megpróbálják elvenni a jókedvét, Hézső Ferenc mégse váltja fel rendíthetetlen műgondját hiszterikus rögtönzéssel, nem kíván neopesszimista eszközökkel modernkedve szenvtelen kegyosztóknak tetszeni. Nem szégyelli a hitét, azt, hogy bízik a festő hivatásában, a dolgozó magyarság erejében, a szocialista ország művelődési igényeiben.

Ezért tudja bölcsen értelmezni a mindennapok jelenségeit, korunk mániáit, az idegbetegek ingerültségét, a tömegek reális szorongásait, s miközben izgága ügynökcskék a nihilt prédikálják, nyugodt szívvel készül a jövőre, megtisztelő művészi feladatokra, falképek, kárpitok korszerű megoldására, a nép érdekeinek messzehangzó megszólaltatására.

Tibély Gábor

Csanády András grafikai kiállítása Szegeden

A magyar grafika komolyodását, valóságértékét nem annyira az utóbbi években aratott sok külföldi siker és elismerés adja, mint inkább az az öröm, hogy mi magunk is a valóságra, valóságunkra ismerünk egy-egy grafikai lap motivációiban, ismerősei vagyunk a bennük kifejezett életérzéseknek. S ha nem is a lehetséges teljességű még ez a kortársi azonosság, ez a kapcsolat, de biztonságosabb bázist ad felnövekedett grafikánknak a realitásokhoz, mint az udvarias külföldi méltánylások. Csanády András a hazai valóságviszonylatok, a honi életérzés megfogalmazását, kifejezését véli művészete legfőbb céljának, azt a korunkból növekedő emelkedett valóságtartalmat szándékszik lapjaiba sűríteni, amely a közönyösebb kortársi szemlélőtől is kiperli jelentése komolyságával az igaz rangját.

Csanády András munkáival nem igen találkozhattunk az utóbbi évek képzőművészeti kiállításain, s így nevével sem a sajtóban. Ezekben az években megbízásokat teljesített a Képcsarnok számára, s közben csendben „önmagának" is dolgozott: bensőbb, személyesebb, de egyben közösségibb és maibb tényezőkhöz érlelte művészetét. Csanády András nevét az ötvenes években készített igen sikeres „Székely támad, Székely bánja" történelmi metszet sorozata tette ismertté. Sokan a szakmaiak közül is, de főleg a közönség körében ezekre a munkáira emlékeznek először is, ha nevét hallják. Ő maga is örömös szolgálatnak tekintette ezekben az években nép-nemzeti történelmi múltunk tudatosítását. Népét a tanulságos múltra emlékeztető tanítónak érezte magát, igaz és jó ügy harcosának. A tanító, mert hiszen tanítani csak oktatva lehet, ha együtt is érez közösségével, mégis csak felette van, egy kicsit kívül. Régebbi történelmi vonatkozású sorozatai a tanító művész pozíciójából születtek, újabb munkái azonban a résztvevő kortárs vallomásai. A környező mai valóság jelenségei és sajátos benső világa ítéletei vetülnek lapjaira feszes, fegyelmezett vonalértelmezéssel. Olykor a vonalak, a formák szimultán értelmezését teremti meg. Presszó című művében egy ülő nő akton hálóznak át a vonalak úgy, hogy egyben az ülő női aktot is jelentik. A filctoll és a toll, a vastag és vékony vonalak dinamikájával, egymásnak felelésével jelenít meg Érkező című rajzán egy várakozó, lebegő női alakot és a város falai, utcái közül érkező férfi figurát. Egyszerre jelenti ez a mű az emberi magányt, a társra várást és a város, a falak teremtette olykor meleg, de olykor kegyetlen bezártságot. A filctoll és toll egymást kiegészítő dialóg természetének felismerése még több jelentés kifejezésére, találó megfogalmazására is segítségére volt: Női portré, Sugárút, Pineák, Lány szarvassal, Nagy fekete felhő, Halálltánc, Gyászoló egyedi művei készültek még ezzel a technikával.

A vonalnak nem a mértanias, hanem jelentés fegyelme jellemzi Csanády rajzait. Linóleum metszeteiben sem él a linó engedelmes szabadosságával, határozott vonalakat, formákat vés bele, mintha fába metszene. A kertész álma című linó művében is a faszerű kezeléstől válik élessé a fekete-fehér ellentét, úgy hogy a jelentést is sugallja: az álom és a valóság kettősségét. Áruház, Vásár, Erdőben művei is faszerűen kezelt linóleum metszetek. Dekorativ hatások megteremtésére is sikeresen alkalmazza a linóleumot: mozgalmas ornamentikát metszett bele, amit színesen alumínium fóliára nyo-

Hézső Ferenc: Magános fa — Arbre solitaire — Одинокое дерево

mott, intenzív létezést nyernek így az alumínium fényétől a színek. De nem ezek a sikeres, vagy kevésbé sikerült technikai kísérletezések jellemzik az ő munkásságát, meditációs eredmények inkább. A szín, mint az érzések intenzívebb közvetítője, mindig kísérti a grafikusokat, van, aki a fekete-fehér lehetőségéből alkuszik ki helyenként szinte színes tónusértékeket. Csanády András sem tud elzárkózni a szín kifejezési lehetősége elől, egyedi darabokként készíthető monotypiáiban a meleg színek skáláján vall bizakodó életérzéséről. Hogy aztán az az elmélyedés, amire színvallomásai késztették, további vonalközlése finomodásában kamatozzék. Itatás című művében a népművészet stilizációs szemléletéhez is közelítve, ráérezve csiszolódott és egyben zengő erejűbbé is vált vonalbeszédje. Új tartalommal gazdagodott személyesebben az övé, és így inkább a miénk is lett művészete.

Kovács Gyula

Tizennégy művész Veszprémben

Igen szép és hasznos feladatát teljesítette a Műcsarnok, amikor tizennégy képzőművész — festő, szobrász, grafikus és egy gobelin-szőnyeg tervező — együttes kiállítását rendezte meg Veszprém város egyetemének aulájában. A kiállítási termekben oly szegény megyeszékhely ugyanis éppen ilyen jellegű tárlatokkal találkozik legritkábban. A múzeum két, időszaki kiállításokat szolgáló termén a képzőművészet osztozni kénytelen régészettel, néprajzzal, természettudománnyal; a Képcsarnok helyi bemutatóterme, mely üzlet is egyben, dicséretes igyekezettel ismerteti meg a várossal negyedévenkénti kiállításain főleg helyi művészek legújabb alkotásait. Sokszínűséget, összetettséget jelentő csoportkiállítás a városban a hagyományos Őszi Tárlat, ahol a közönség évről évre figyelemmel kísérheti a „hazai" művészek fejlődését, mintegy állomástól állomásig, s mint ilyenből, képet alkothat az egyetemes magyar képzőművészet változó-fejlődő arculatáról is. Ha azonban sűrűbben akar találkozni az élő magyar képzőművészettel, gyakran Tihany, Keszthely, Székesfehérvár és a főváros kiállítótermeibe kell ellátogatnia.

Minden bizonnyal ezek az okok is magyarázzák az érdeklődést, mellyel a 14 művészt Veszprém fogadta.

Baranyi Judit biztos érzékű válogatása nem azonos stíluskategóriák egymás mellé állítása révén ért el egyöntetűséget a gazdag anyagban. Tizennégy különböző művészi világ felsorakoztatása hozott harmonikus összecsengést ezen a kiállításon. Már a felületes szemlélő is észreveszi, hogy erős az affinitás a művek között, s valamiféle tudatos, programszerű művészi csoportosulásra gondol. Mintegy „tizennégyek" gyűjtőnévbe sűrítené a kiállító művészeket a közismert nyolcak mintájára, annyira erős közösséget érez.

Ami pedig a kiállított művekben rokon, az ritkán tartalmi, és egyszer sem megjelenítésbeli hasonlóság. Minden esetben találkoznak viszont a művek az *alapállás* tekintetében: sem technikai bravúr, sem öncélú magamutogatás nem zavarja meg itt a nézőt, helyette a körülöttünk zajló világ pontos felmérését, sőt feltérképezését találja annak minden gondjával, örömével, realitásainak vállalásával, előretekintések és visszapillantások formájában is. Az emberiséget pusztulással fenyegető, valós és leselkedő veszélyek sűrűn jelennek meg a műveken, kádencia-szerűen úgy ismétlődnek, ahogyan beszélgetésben, újságban és gondolatainkban is találkozunk velük. Mindez nemcsak a művészeket, hanem a műveket és a közönséget is értő közelségbe vonja össze.

A gazdag anyag táblaképei közül kitűnnek nemesen érett színeikkel *Ridovics László* szentendrei képei, *Sarkantyú Simon* kis formátumot szétfeszítő, monumentalitást rejtő olajtemperái. *Vati József* figurális képein (Anya és a háromalakos Kompozíció) az alakok lényegének kiemelésével, mondhatnánk, az ábrázoltak lényéből fakadó fényárnyék megjelenítésekkel kelt érdeklődést. *Konfár Gyula* dekoratív ízeket is hordozó színessége néha hangsúlyosan előtérbe kerül (Nyár), másutt ugyanez a technika meleg, lírai érzések hordozójává válik (Kendős portré).

A kiállító szobrászművészek közül elsősorban *Kiss Sándor* jeleskedett műveivel. Az anyag természetadta szépségét a szoborban felfokozó Leányfej-en és Középkor-on kívül az Anyag és értelem c. műve érdemel megkülönböztetett figyelmet. A fekete kő megmunkálásának miként jét mély gondolatiságával, ugyanakkor egyszerűségével hat.

A grafikai anyag bemutatásánál is szinte csak felsorolásra szorítkozhatunk. *Reich Károly* Zelk Zoltán-illusztrációi a verssel kis árnyalatokban is azonosulni tudó grafikai költemények. *Csohány Kálmán* rézkarcain ismét a tőle megszokott, sajátos szuggesztivitással találkozunk: szűkszavú egyszerűséggel teremti meg művei atmoszféráját. *Raszler Károly* Ikarusz-ai a repülést, mélységet és magasságot vibrálóan érzékeltető, érdekes litográfiák. *Stettner Béla* Pietasorozata vietnámi ihletésében örökérvényű fájdalmat, a halott fiát sirató anya kegyetlen kínját rögzíti. Ugyanő tűnik fel a kiállításon teljesen más hangvételű, a mai fiatalság életérzését rendkívül üdén tükröző rézkarcaival (Leányok, Fiatalok). *Zala Tibor* színes litográfiái a jóvátehetetlen bűnt idéző mementók (Hirosima I., II.), rajtuk kívül a Carmina Burana vörös-fekete mozgalmassága, erőteljessége igen megkapó és hatástkeltő.

Gacs Gábor az adott képi élményt befogadó képességen kívül a néző *sejtéseire* is számít, amikor litográfiáit közreadja. Ezeken a rendkívül szép lapokon az emberi élmény- és érzésvilág komplikáltan összetett megjelenítése dominál (Hárman, Vándor), másutt olyan benyomást kelt, mintha a belső valóság valamennyiünkre érvényes tárházát regisztrálná jegyzőkönyvszerűen. (A Mese c. lap a sokat megélt ember álmának izgalmasan rögzített egyetlen pillanata.)

Nem feledkezhetünk meg az egyetlen gobelin- és szőnyegtervező művész, *Plesnivy Károly* alkotásairól sem. A feketével szabdalt narancs-lila szőnyeg meleg tónushatása, a visszatartott színeivel pompázó szürkekék szőnyeg egyaránt tervezőjét dícséri. Talán az utóbbival kapcsolatban tennénk egy kritikai megjegyzést az egyébként kitűnő rendezésre: a szignált, tehát minden bizonnyal egyedi, kvalitásos darab falat érdemelt volna. Így, egy alacsony dobogóra — mintegy a járószintre — helyezve, elszigeteltségében is lakberendezési kiállítás benyomását idézi.

Ismételten hangsúlyoznunk kell a kiállítás megrendezésének számottevő hasznát és ér-

tékét, azzal a reménnyel, hogy a rendező szervek és a vendéglátó Vegyipari Egyetem egyre gyakrabban örvendezteti meg a jövőben ilyen jellegű kiállításokkal Veszprém város közönségét.

Éríné Takács Margit

14 művész kiállítása Veszprémben

A címtől eltérően valójában 13 művész munkáit láthatta a Vegyipari Egyetem kiállítási célokra kitűnően alkalmas aulájában a közönség. Sajnos, a plakáttal és a katalógussal ellentétben a szobrász Kiss István jelzett öt művéből egy sem szerepelt a tárlaton.

A Műcsarnok 1966-os „Kilencek" kiállításának folytatása volt a veszprémi bemutató. Szabó Zoltán ezúttal hiányzott a csoportból, viszont Csohány Kálmán, Konfár Gyula, Raszler Károly, Reich Károly, Ridovics László, Sarkantyú Simon és Vati József munkái mellett most ott voltak Gacs Gábor és Zala Tibor grafikái, Kiss Sándor és Tar István szobrai, valamint Plesnivy Károly szőnyegei és szőnyegtervei.

A kilenc művész kiállításának jellemzője volt, hogy „az eszmei rokonság kapcsolja össze őket, formai vonatkozásban, képalkotó tulajdonságaikat tekintve élesen különböznek egymástól". (Pogány Ö. Gábor: Kilencen. Művészet, 1967. 2. szám.)

A tizennégy művész munkáit is az élet folyása, a közösségi problémák iránti érdeklődés köti össze. Ez különböző mértékben és módokon mutatkozik meg kiállított alkotásaikban. Lírai és dinamikus, a látványhoz ragaszkodó és erősen átírt, mozgalmi funkciót vállaló és az élet nyugalmasabb mozzanatainak ábrázolásában elmélyedő művek tették sokoldalúvá a bemutatkozást.

Kovács Gyula a katalógus előszavában jellemzően utalt arra, hogy a Veszprémben együtt kiállító művészek „emberi, társadalmi eszmei vonatkozások és összefüggések beépítését is szükségesnek vélik műveikbe, ám e tartalmi tényezőket még nem tudják a maguk eszközeivel találóan kifejezni, ezért is keresik az új formalehetőségeket, hátha az új, bárha más országból importált új is — hiszen a képzőművészet nyelve, mint a zenéé: nemzetközi, a mi sajátos problémáinknak is közvetítő, kifejező eszköze lehetne". Ehhez hozzá kell tennünk, hogy a formai kapcsolódás nem csupán a saját kifejező nyelv hiányából eredhet, hanem lehet szándékos átvétel is. Egyáltalán nem véletlen, hogy Gacs Gábor Skopje című kompozíciója a Guernicát idézi: az emberi dráma, a tragikus pusztulás azonos a két témában, ez teszi indokolttá a formai hasonlóságot. Amelyik lapján nem kötődik konkrét eseményhez a művész, — például a Kegyetlen háború címűn —, azon egyéni módon alkalmazza kifejező jelképeit, mesteri megformálással villant fel félre nem érthető motívumokat, melyek szuggesztív erejükkel elgondolkodásra késztetik a nézőt. Gacs Kegyetlen háborúja a tárlat legnagyobb hatású darabja volt.

Hozzá hasonló egyértelmű állásfoglalás jellemezte Zala Tibor kétszínnyomású Mementó III., a szürke Memento IV és Vietnam című lapjait. Stettner Béla Pieta I.-II.-III. című kompozícióin az áttételes témával és a környezet minimális jelzése segítségével, szinte megfoghatatlan eszközökkel idézte Vietnamot. Műveik erénye, hogy nem kép-kommentárok, hanem a grafika területén belül maradó, nagy kifejezőerővel rendelkező képek.

Ugyanez mondható Reich Károly mesésen szép Zelk-illusztrációiról. Színeiben és szimbolikus elemeiben a festői eszközökkel megvalósított költészet van jelen.

Plesnivy Károly szőnyegeinek kiállítása kitűnő gondolat volt. A művész a dekoratív megoldásokon belül módot talál gondolatok felvetésére is. Bemutatott terveinek artisztikumát meglepő elevenséggel valósítja meg szőnyegeinek szövése során.

A kiállítás szobrászati anyaga jól illeszkedett a képekhez. Kiss Sándor munkáinak hatását a szép anyag és a felület szellemes megmunkálása is fokozza. Anyag és értelem című kompozícióján a síkokra egyszerűsített frontálisan álló figura csiszolt felülete élesen elkülönül a mögötte lévő durvább megmunkálású tömbtől. A tömbbe vésett negatív forma az anyagból való kiszakadásra utal. Az említetten és más munkáin is (Leányfej, Középkor) a kő anyag-szépségét és a megmunkálás hatásait a tartalmat kifejező eszközzé tudta változtatni Kiss Sándor.

Tar István Tisza című fekvő figurájának vázlata mellett Parasztkofájának szögletes, Vetkőzőjének pedig ívelő formákból kialakított, összetett rendszere, tiszta térhatása tűnt ki.

Raszler Károly erős vonaldinamikájú és Csohány Kálmán végletesen leegyszerűsített lapjai, továbbá Vati József visszafogott koloritú, Konfár Gyula lángolóan színes, Ridovics László látványhoz kötődő és Sarkantyú Simon elvontba hajló festményei változatosságukkal tették teljessé a tárlatot.

A kiállítás értékét csorbította, hogy Kiss István művei hiányoztak. (Munka című kompozícióját a katalógus is közölte.) Az sem volt szerencsés eljárás, hogy a helyszűke miatti kényszerű kihagyásoknál Zala Tibor, Plesnivy Károly és Reich Károly munkáiból éppen a katalógusban is bemutatott darabokat hagyták ki a rendezők.

Egy évvel korábban Ék Sándor műveit mutatta be a Vegyipari Egyetem. A tárlatok jellegéből ítélve a rendezők célja elsősorban az, hogy a mai magyar képzőművészet alkotásaiból a kor társadalmi problémáival leginkább összefüggő műveket mutassák be, a művészet feladatainak és eredményeinek megismertetését szolgálva.

A jelek szerint a tárlat elérte célját.

Heitler László

Kovács Albert

nem tanult festeni. Nem sorakoznak fel mögötte akadémiai esztendők, és így nem csoda az sem, hogy egyetlen ismert mester kézjegyét sem fedezhetjük fel képeiben. Szellemi hatásokat felismerhetünk mégis, de ez nem azonos az előbbivel. Nem ismerem Kovács Albert életének külső körülményeit és a művészetről való gondolatait sem, így hát nem tudhatom, miért kerülte el az ismert utat; nem tudott vagy nem akart ilyen-olyan főiskolákon hosszú esztendőket minta utáni rajzolgatással eltölteni? Azt hiszem, nem mindenki számára kötelező érvényű az a studir-munka, amit megkövetelnek a művészet tisztviselői! Nem az e l v é g z e n d ő munka szükségességét vonom kétségbe — e nélkül a munka nélkül nincs művészet, de kétségbe vonom az uniformizált pedagógia mindenkire egyformán való érvényét. Gyanakszom, hogy ez a fiatal művész is azért választotta az önnevelés útját, mert felismerte belső lehetőségeit, és valamiképp tudatosította szellemi hovatartozását. Mindenesetre a nehezebb utat választotta, és képei jó és rossz értelemben erről árulkodnak. A kiállítás rendezése megsegíti a szemlélőt abban, hogy Kovács kezdeti és későbbi időszakát egymástól elhatárolva vehesse szemügyre. A kezdeti időszakából való kis képeinek stílusa egységes és zavartalan. Ennek ellenére nem nehéz ráismerni a bizánci művészet hatásaira, amit kihangsúlyoz a képek arany háttere és a figurák sötétbe ágyazott sziluettje is. A magyar piktúrában volt már példa

Csanády András: Itatás — Abreuvage Boðonoü

Részlet a 14 művész veszprémi kiállításából
Un coin de l'exposition des quatorze artistes à Veszprém
Часть экспозиции выставки 14 художников в Веспреме

— nem is olyan régen — arra, hogy miképp ötvöződhet a bizánci misztika a korszerű formával. Itt Vajda Lajosra kell utalni, akinek ilyen tartalmakat hordozó periódusát hitelessé tette a látványok közvetlen és átírt átélése, hiszen Szerbiában élt, majd a szintén szerb eredetű Szentendrén. De amíg Vajdánál soha nem találkozunk az arany szín használatával — ő mindig h a s o n l a t o k k a l és nem „direkt" hatásokkal élt —, addig Kovács számára az arany szín háttér marad, még akkor is, ha ennek a háttérnek j e l e n t é s e van. Nem kibúvó magyarázatnak hiszem azt a feltételezésemet, hogy csak jóval később lehetséges rábukkannunk az arany háttér festői értelmére Kovácsnál: amikor az elkövetkező időszakok visszautaló jelleggel céloznak rá erre a kísérletére. Időnk bőven van a várakozásra . . . Számomra egy fiatal festő útját követni rendkívül izgalmas kaland, hiszen rákényszerít arra, hogy „visszagyalogoljak" a magam útján is, ami tele volt izgatottsággal, számtalan kitérővel, bukdácsolással, hitekkel és megtagadásokkal, érzékenységgel mások műveire, és érzéketlenséggel az önmagam valódi alkatára, mindaddig, amíg el nem jött a számot vetés, az önismerkedés ideje . . .

E mondatokból az következik, hogy Kovács Albert útjának elején van még, annak ellenére, hogy néhány, valóban szép és érett képet láthatunk. Izgatottsága rokonszenves, és érintettsége is hiteles. Elhivatottsága is vitathatatlan, és máris „hangja" van . . . Mégis, ahol a baráti, jóhiszemű kritika segítségére siethet tanácsokkal egyes képeit érintve — nem mulaszthatom el Kovács Albert figyelmét felhívni, bizonyos hibáira . . . Így például arra, hogy gyakorta alkalmaz egymással meg nem férő stiláris elemeket egy-egy képen belül, és bizonyos „motívumok" nem oldódnak fel a kép egészében, hanem külön életet élnek: létük formális és így fölösleges is. Nem szólnék mindezekről, ha nem hinnék Kovács Albert j ö v ő j é b e n, hiszen már jelenében is annyi biztató jel utal egy tehetséges művészre, aki már alakítani, és nem lemásolni akarja a világát. Természetesen hosszú út előtt áll, ha ez alatt azt gondolom, hogy személyiségéhez akar eljutni, és mindaddig tisztázni akarja kapcsolatát a világgal és a dolgokkal, amíg képeinek legkisebb parcellája is a megfellebbezhetetlen festői i g a z s á g o t sugározza. Szerencsére Kovács Albert etikus ember, és ez igen biztató, hogy nem a könnyebb ellenállás irányában fog haladni. Képeiből kiérződik, hogy csendben él, és csak ritkán tekint ki abból a világból, amit benépesíteni és megeleveníteni igyekszik.

Bálint Endre

Szentendrei festők kiállítása

Bár a szentendrei festészet egyre nagyobb vonzerőt gyakorol a szakmára és közönségre egyaránt, ebben az esetben talán a kiállított tárgyaknál is izgalmasabb volt a kiállítás helye. A visegrádi Salamontorony középkori falai között frappánsan és korszerűen telepített három épületszinten három kiállítás megrendezésére is lehetőség nyílik egy időben. A visegrádi vár-komplexus történetét bemutató és egy meglepően szép, régi európai majolika kiállítás mellett kapott előkelő helyet a Szentendréhez kapcsolódó élő művészek anyaga. Kitűnő kezdeményezés ez. Azt célozza, hogy a régi anyag mellett folyamatosan bemutassanak élő művészek munkáiból. E sorozat első rendezvénye, a szentendrei kiállítás több szempontból is jól ízül a környezethez. Nemcsak azért, mert a Duna-kanyar kultúrköréhez kapcsolódik, hanem azért is, mivel a szentendrei festészetre általában jellemző a szerkesztés, mértéktartás, s ez huszadik századi volta mellett is rokonítja a régi művészetekkel, — nem hat teljesen idegenül a régi környezetben, abból levezethető.

A kiállítás anyaga heterogén, annak ellenére, hogy a Szentendre köréhez tartozó festészet tematikailag és előadásmódban is eléggé lehatárolt. Ebben az esetben — úgy látszik — inkább önállóságukat igyekszenek dokumentálni a jelenlevők, mint sem összetartozásukat. Annál inkább ez a benyomás, mivel a legkülönbözőbb időszakból láthatunk itt műveket az 1920-as évektől a mai napig, amiről a kiállításlátogató legfeljebb itt-ott a képek szignatúrájából értesülhet, mivel a feliratok nem jelzik a keltezési időt. A legkorábbi munkák az 1928-ban megalakult szentendrei művésztelep egyik alapító tagjának, Bánovszky Miklósnak az 1920-as évek első feléből való naturstudiumai, a legkésőbbi Szentendre mai legifjabb művészének, Kósza Sipos Lászlónak sajátságos rajza, a Palánk. Az előző a természet látványának preciz leképezésén, az utóbbi a látványban a belső struktúrák naiv, de nagyon is mai életérzésű keresésén alapszik. E két pólus között helyezkedik el keletkezési időben és felfogásmódban is szabadon mozogva a kiállított anyag. Czóbel Bélának az utóbbi tíz évben készült rajzai és Virágok című akvarellje bizonyítja saját maga által megszabott határain belül ma is eleven, érzékeny festőiségét, melyet nem egy, a tasizmus felé forduló fiatalunk is felhasznált már munkáiban. Kmetty Jánosnak 1955—60 között készült törvénytszabó kubista rajzai és akvarelljei azt az igen stabil összetevőt reprezentálják, melyet a szentendrei festészet a mester aktivista festészetéből magábaolvasztott. Mindkét művész tevékenysége lényegében az 1930-as években kialakuló szentendrei festészet egyik forrását jelentette, melyet később Szentendréhez való kötődésükkel szentesítettek. Ilosvai Varga István kiállított munkái nagyrészt az 1940-es években keletkeztek. A Szentendre utcáit a harmincas évek eleje óta megörökítő kitűnő lírikusnak ebben az esetben kifejezetten aktivista hangvételű alakos képeiben gyönyörködhetünk. Barcsay Jenőt három érzékeny vonalvezetésű, az 1960-as évekből való rajza képviseli. A helyi művészetet sok tekintetben meghatározó, rendkívüli körültekintéssel építkező művésznek e rajzai is bizonyítják szintétikus adottságait a látvány és törvény összehangolására. Korniss Dezsőnek három 1946—47-ből származó monotipiá-

ját láthatjuk. Mindhárom maszkszerű ábrázolás, a Grata persona: önarckép. Korniss rendkívül széles skálájú, gondolat- és érzelemindító művészetének ellentétekből kiegyensúlyozott állandó jellemzőit tartalmazzák: illúziótlanságot és etikai tisztaságot, rendkívüli finomságot és félelmetes iróniát, lefegyverző áhitatot és szembehelyezkedésre késztető kihívást, egyetemes tradíciótiszteletet és a merész kezdeményezés kifogyhatatlanságát. Pirk János festményei és rajzai is nagyrészt régebbi keletűek. Kiemelkedően szép köztük és egyben igen jellemző a Vető káprázatban című. Az ábrázolás ereje és az előadás heve ma is meggyőzően, izzó látomásban idézi fel a megújuló élet szimbólumát. Szántó Piroska utóbbi években készült képei ugyancsak sorakoznak mindig felismerhető, egyedi jegyű munkái mellé, egy játékosságában olykor szinte öntudatlanul döbbenetet leleplező művész megnyilvánulásaiként. Fónyi Gézának az utóbbi évekből való két festménye kubista periódusához való visszatérést jelez. A nagybányai festészet hagyományai élnek tovább sok kiállított munkában: Göllner Miklósnál, Modok Máriánál és Mihaltz Pálnál fokozott lírával és bizonyos nem túlhangsúlyozott szerkezettel, Kántor Andornál és Arató Jánosnál az utóbbi időben fokozottabban előtérbe kerülő konstrukcióval, Beck Juditnál, Gálffy Lolánál, Gráber Margitnál, Onódi Bélánál, Gallasz Magdánál és Szösz Jenőnél kevesebb átírással. A fiatalabbak közül Balogh László munkái a nála megszokott, egyszerű hangvételűek, a szentendrei festészet nemzetibb jellegű szárnyához kapcsolódnak, Deim Pál munkái a helyi festészetnek inkább az Európa felé kitekintő tulajdonságait folytatják és aktualizálják, Hegyi György képei a tipikus szűkkivágatú, geometrikus szerkezetű szentendrei festészet jegyében fogantak, Szánthó Imrét a szürnaturalizmus levegője érintette Tél című temperájának tanúsága szerint. A szentendrei telepre nem régen került Jakuba János képein egyelőre nem fedezhetjük fel a környezet hatását, régebben kialakult halktónusú, enyhén dekoratív jellegű munkái sorába zárkóznak fel.

Haulisch Lenke

Az I. Debreceni Országos Tárlat

Mi az oka annak, hogy Debrecen városa — az irodalommal ellentétben — képzőművészeti életünkben sohasem tudott számottevő tényezővé, vonzó műhellyé, iskolává emelkedni? Nagybánya, Szentendre, Vásárhely — mindegyik város egy-egy fontos korszakát, de irányát is jelenti festészetünknek, sőt egy időben Szolnok, Kecskemét is bizonyos önállóságra tett szert művésztelepe, vagy néhány, iskolát teremtő művésze révén.

Debrecenben is érezték a lemaradást, s megpróbáltak egyet-mást tenni ennek megszüntetéséért. A két világháború között egy haladó s egy konzervatívabb szemléletű művészcsoport megkísérelte a civis város érdektelenségét s a művészetek iránti közömbös, olykor ellenséges magatartását áttörni. Az előbbiek (Holló, Vadász, Gáborjáni Szabó, Félegyházi, Hrabéczy, Senyei, Oláh) az Ady Társaság képzőművészeti szakosztályában, az utóbbiak (Thoroczkay, Dienes, Veress, Menyhárt) a Műpártoló Egyesületben tömörültek. A negyvenes évek elején az akkori polgármester megbízta Sőregi János múzeumigazgatót: dolgozzon ki egy, a Nagyerdőben felépítendő, lakásos művésztelep tervezetet. A terv el is készült, a háborús időszak azonban a realizálást megakadályozta. A felszabadulás óta is több ízben felbukkant hasonló terv, anélkül, hogy közelebb került volna a megvalósításhoz. A társadalom érdektelensége a művészeket elűzte vagy deprimálta.

A város művészeti életében csak az évente kétszer megrendezett tárlatok (melyeken csak a városban, valamint Hajdú és Szabolcs megyében élő művészek vettek részt), valamint a ritkább egyéni tárlatok jelentettek némi eseményt. Az egyéni és közületi vásárlások is csak egy év óta növekedtek jelentősen. Holló László régen megérdemelt Kossuth-díja és sikeres fővárosi tárlatai nyomán Debrecenre is vetődött némi elismerés.

Mindenképpen dicsérendő tehát a város jelenlegi kultúrális vezetőinek az a törekvése, hogy Debrecen is felzárkózzon országos igényű pályázatokkal, tárlatokkal (s később művésztelep létesítésével) Vásárhely, Szeged, Miskolc mellé.

Ennek az igénynek a jegyében rendezték meg az elmúlt esztendőben az első Debreceni Országos Nyári Tárlatot. A „triennálé" első bemutatkozása — mondjuk ki őszintén még elöljáróban — nem járt átütő sikerrel. Már maga az a tény, hogy a kiállítási és pályázati felhívás elkésve jutott a művészek tudomására, hátrányosan befolyásolta a tárlat eredményességét. Több neves művészünk az idő rövidsége miatt részt sem vehetett a kiállításon, többen pedig — mivel már más városok tárlataira neveztek be java alkotásaikkal — Debrecenbe csak az éppen kéznél levő munkáikat küldhették be.

Ezt a tárlatot, melyet országos pályázattal kapcsoltak össze, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ötvenedik évfordulójának tiszteletére és annak szellemében rendezték. Ez a cél tematikailag is meghatározza a kiállítás jellegét, habár ez a tematikusság a legtöbb művésznél nem direkt módon érvényesül. Ma már nemcsak a művészek előtt világos, hogy a hazához, a szocializmushoz, az emberséghez való ragaszkodásunkat azzal mutatjuk meg legméltóbban, ha művészetünket legbelsőbb meggyőződésünkhöz híven, legsajátosabbá vált eszközeinkkel, egyéni stílusunkkal fejezzük ki, s alkotás közben az egyre gyarapodó műértő közönségre gondolunk.

A kiállításon *csak táblaképek és kisplasztikák* kaptak helyet. Már az is vitatható, hogy nem lett volna-e indokoltabb a kisplasztika helyett (vagy mellett) a *grafika* szerepeltetése? Hiszen szobrászok alig élnek ezen a környéken, viszont működik jónéhány grafikus és illusztrátor. A beküldött anyagból a zsüri 44 festőtől 96 képet, s 22 szobrásztól 45 kisplasztikai munkát fogadott el.

A szobrászok között csak két debreceni szerepel 1—1 művével, míg a festők jelentékeny része Debrecenből és Hajdú megyéből került ki (számszerint tizennyolcan). De ha a szervezetileg ide tartozó szabolcsiakat is ideszámítjuk, kiderül, hogy a kiállító festők fele erről a tájról rekrutálódik. Szívesen csatlakozott a kiállításhoz néhány vásárhelyi, gyulai, szolnoki és békéscsabai művész is. Velük együtt az egész tárlatnak — akarva-akaratlan — bizonyos tiszántúli, sőt alföldi karaktere volt. Ennek ellenére a kifejezetten tájjellegű művek nincsenek túlsúlyban. A pesti és a dunántúli művészek részvétele pedig egyensúlyt teremtett a tárlaton.

A kiállítás összképe a nézőben elég vegyes impressziókat keltett. Sok az egy-két képpel szereplő művész. Ebből nemcsak az a baj származik, hogy az illetők művészetét ennek alapján nem lehet érdemben felmérni, hanem az is, hogy az egész anyag eklektikussá, szétszórttá vált. Nem okozott a tárlat elég izgalmat sem, éppen az elaprózottság, s néhány igazán kiemelkedő és lenyűgöző mű hiánya miatt. S habár sokan választották témául a munkást és a munka különféle formáit, a legtöbben ezeket is mereven és statikusan ábrázolták.

Az egyéni teljesítményeket értékelve, megállapíthatjuk, hogy a kaposvári *Szabados János* nem érdemtelenül kapta az egyik első díjat. Mind az öt képe egyenletesen magas szintet képvisel, de a Nagyharsányi kőtörő című képe kétségkívül a tárlat legimponálóbb műve. Fiúportréja azt bizonyítja, hogy nemcsak a tájakat tudja visszaadni. A grafikusnak jelentősebb *Józsa János* munkái közül a Juditka a bensőségesebb hatású. Az Egyedül című kép hangulatiságával nincsenek összhangban a túl harsány színek. Az alföldi festők nesztora, *Holló László*, ezúttal harmonikus Kodály-portréjával alkotott maradandót. A nagyvonalú s mégis lélekkel teljes arcmás mögött ott rejlik Holló önportréja is. A Répakapálók című nagyméretű vászon a mester már ismert erényeit csillogtatja. A pusztták, a paraszti és a pásztorélet festője, *Kurucz D. István* két képe közül az izzósárga Aratás a megragadóbb. A Juhász című képe nagyon emlékeztet Káplár Miklós hasonló műveire. A Gyulán élő *Koszta Rozália* mindhárom portréja frissen ható, karakteres ábrázolás. *Pál Gyula* matt színei, konstruktív formái rokonszenves puritánságot, de egyúttal szürkeséget is árasztanak. Felfogásban rokon vele a salgótarjáni *Lóránt János*, akinek a színvilága azonban valamivel árnyaltabb és mélyebb. *Félegyházi László* a fölényes tudással s friss kedvvel kimunkált pasztellek művésze. Újabban szinte kizárólag csendéletekre és gyermekportrékra specializálta magát, ami óhatatlanul bizonyos automatizmusra vezet. *Vecsési Sándor* Sz. J. arcképe robusztussága ellenére is bensőséges, a művészt és a modellt egyforman

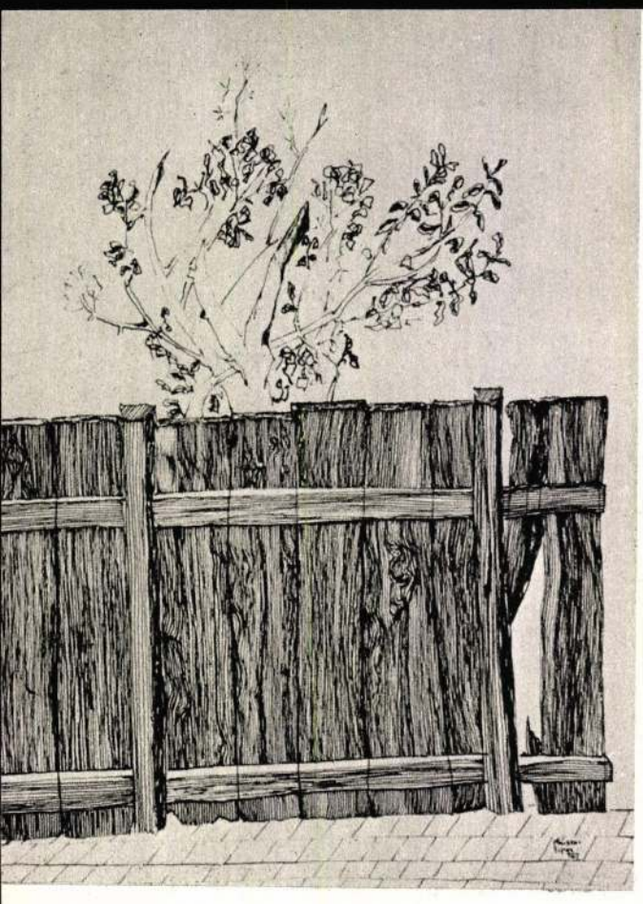

Kósza Sipos László: Palánk
Clôture – Ограда

jól jellemző alkotás. *Menyhárt Józsefet* inkább a Munkakezdés előtt című csoportos képe reprezentálja. Ez a téma sokszor visszatér nála. Kedvenc színe, a zöld itt jól érvényesül számtalan variánsával. A kép összhatása mégis zsúfolt. A legfiatalabbak közé tartozó *Kapcsa János* három munkája rendkívül szuggesztív erejű. A festékkel nagyon csínyján bánik. A lemezpapír felhasogatása azonban csak technikai trükk. *Szlávik Lajos* kizárólag három színből: vörösből, fehérből és feketéből kombinálja érdekes kísérleteit. *Tilless Bélát* inkább a tragikus atmoszférájú Görög asszony című portréja képviseli méltóbban. *Hézső Ferenc* két temperája, főleg az Ártér, rétegesen felrakott színeivel kellemes hatást vált ki. *Bíró Lajos* négy olajtemperája közül inkább a kivilágosodó, de még mindig hideg színekből összeálló csendéletei tetszettek. *Ezüst György* mindhárom képe falusi témájú. Átmenet nélküli, erőteljes színei mozgalmasságot fejeznek ki. Az övéinél is harsogóbb színkezelésűek *Baranyó Ferenc* munkái. A kilenclyukú híd című képén azonban az indokolatlanul harsány sárgát nem tudja ellensúlyozni a kép többi részén domináló almazöld. *Xantus Gyula* kissé szecessziós beütésű képei grafikai hatásúak. *Bornemisza László* egyetlen, nagyméretű vászna, a Skandináv mese, egyszerre groteszk, egzotikus és aprólékos. *Tamás Ervin* Tüntetők-je plakátszerűségével, expresszivitásával akar hatni. *Nagy B. István* Város-a nagyméretűsége ellenére sem monumentális alkotás. A zsámbéki templomot ábrázoló, szerényebb igénnyel készült képei tovább megmaradnak emlékezetünkben. *Madarász Gyula* akvarelljein ismét falusi házakat láthatunk, elmélyültebb színkultúrával. De a szűkös tematikán mielőbb változtatnia kell. *V. Bazsonyi Arany* portréi lélektani realitásúak.

A többi munkák közül említést érdemel *Somogyi Soma László* erőteljes Tél vége című képe, *Balla László* hamuszürke tónusú Emlékezzünk!-je, *Szilágyi Elek* markáns Munkása, s a fiatalok közül *Sebestyén József* vibráló Ellenfénye, *Bényi Árpád* kubista ihletésű két csendélete, *Velényi Rudolf* Edit című formalkidos képe. A hagyományos iskolához kapcsolódik *Maghy Zoltán* kisvárosi és *Veress Géza* tiszai részletet ábrázoló vászna.

A kisplasztikai anyag egészében változatos és színvonalas, mind a témavilágot, mind a formai megoldásokat tekintve. Magasfokú artisztikum, sokirányú érdeklődés, a szakma elmélyült ismerete jellemzik a tárlatot. A Medgyessy-iskola hagyományait követi, de azt egyéni felfogással gazdagítja *Németh Mihály*. Szobrai egyszerre teltek és könnyedek, anyagszerűek és lebegők. A díjnyertes *Szöllősi Enikő* Emlékműterve és Tűzmadár című kompozíciója mozgalmas és expresszív lobogású. *Szabó Iván* Szabadság I. II. III. című bronzplakettjei lendületesek, dinamikusak s mesterien megmunkáltak. *Ligeti Erika* két parányi faszobra — kislány testek — anyagszerűsége ellenére is artisztikus és egyénített. *Szlávics László*nak A művész c. alumíniumból készült remek karikatúrája — telitalálat. A kezdő *Kovács Béla* Gulyás Pálról, a költőről alkotott portréja átéltséget és gondosságot árul el. *Tóth Sándor* művei közül a Várakozás című rézdomborítása emelkedik ki. *Solymári Valkó László* bronzérme szokványos, naturalista ábrázolása Madáchnak. A gazdag anyagból meg kell még említenünk *Kamotsay István* árnyalt realizmusú Gerelyes nő-jét, *Váradi Sándor* finom megoldású Csokonai-ját, *Csontos László* új felfogású, merész Dózsá-ját, *Somogyi Árpád* Itatását és *Laborcz Ferenc* Rendőr vakkal című kompozícióját, *Szabó Gábor* bronzérmeit.

A debreceni triennálé bemutatkozása — ha nem is járt teljes sikerrel — mindenképpen szükséges és támogatásra érdemes kezdeményezés. Folytatása — reméljük — egyre tartalmasabb, szélesebb körű és sikeresebb lesz.

Tóth Endre

Három kiállítás

A Vasutasok Szakszervezetének XVII. Országos Képzőművészeti Kiállítása sem összképében, sem az egyes bemutatott festői, szobrászi munkákban, szinte egyetlen pillanatra sem árulta el, hogy a látogató itt nem ún. „hivatásos" művészek, hanem csak lelkes és tehetséges, de *képzett* műkedvelők tárlatát látja.

Egyébként is: manapság mindennél nehezebb megvonni a határt „hivatásos" és amatőr művészet között; manapság, amikor a francia finánc, Henri Rousseau, vagy a mi patikus Csontvárynk a leghajmeresztőbb mesterségbeli tudatlanságról árulkodó, de művészi egyéniségben, festőiségben oly páratlanul gazdag és érdekes képei már bevonultak a művészettörténetbe; és amikor bárki, akinek elméletileg, vagy üzletileg valaha is köze volt a képzőművészethez, egy nap a homlokára csaphat, mondván Correggio-val: anch' io sono pittore! . . .; amikor nem egy ilyen öncsinálta festő, aki — mondjuk — egy kezet sem tudna tisztességesen megrajzolni, egyszerre csak olyan absztrakt „remekműveket" ráz ki a kabátja ujjából, hogy ember legyen a talpán az a múzeumigazgató, műgyűjtő, sőt kritikus, aki ellenállhat neki. A zsenialitás, a hivatás és a dilettantizmus (esetleg: szélhámosság) között tehát csak úgy lehet valamiképp határvonalat húzni, ha azt mondjuk: a zseni akkor is hivatásos (mondjuk inkább: elhivatott) művész, ha dilettáns, de jó művész lehet a dilettáns, zseni nélkül is, ha felismeri tehetsége határait és ezen belül tudással és az igazi művészt jellemző alázattal szolgálja a művészetet.

Erre a tételre aligha találhattunk volna tökéletesebb igazolást, mint ezeknek a vasutas festőknek és szobrászoknak tárlatát. Ez az egységes színvonal, egészséges keresztmetszet okozta, hogy ha esetleg egy magyarul nem tudó külföldi tévedt volna be erre a Népszínház utcai kiállító teremnél méltóbb helyiséget érdemlő tárlatra, bizvást érezhette volna hivatásos művészek seregszemléjének. Az csak természetes, hogy a tárlat korunk forrongó és szerteágazó művészi irányzatainak lecsapódását mutatja mind összképében, mind egyéni megmutatkozásaiban, de ez szintén csak arra utal, hogy a kiállítók menynyi buzgalommal és odaadással merülnek el a legkülönbözőbb művészek és művek tanulmányozásába, hogy azután megállapodjanak ott, ahol festői, vagy szobrászi alkatuk a legjobban magára talál. A rendkívül gazdag anyagból nehezünkre esik kiválasztani azt a művészt, azt az alkotást, aki és amely ezt a kiemelést — szerintünk — leginkább megérdemli. Nem jelent tehát rangsorolást, csak a kritikusi munka megkönnyítését, ha alfabetikus sorrendben említjük meg azokat a műveket, amelyek leginkább magukra vonták figyelmünket.

Adorján Sándor mai látásmódú, de erős festőiségű „Szék" című grafikája, *Bede István* „Szalajka völgy" c. tája, *Dékány Ilona* kevés eszközzel sokat kifejező, kulturált ízléssel megfestett női fejei, *Faragó Margit* halk szavú, lírai festményei, *Fekete Emese* „Olvasó" c. erős karaktert és festőiséget egyesítő képe, *Gomola József* és *Graczа Ferenc* finom tónushatású dunai-tiszai tájai, *Kiss Katalin* „Kékruhás nő"-je, *Klimai György* „Az alkotó" c. grafikája, *Nagy László* erős kifejezésű, nemes előadásmódú illusztrációi, *Ruttkai Sándor* grafikai lapja, *Szomolányi Karola* erőteljességében is gyengéd „Parasztasszony" c. rajza; a szobrászok sorából *Alexa Ferenc* finom plasztikai árnyaltságú „Fej"-e, *Nádori Gyula* erős karakterű és mozgásmegfigyelésű „Asztalos"-a, *Szíklai Gyula*, *Tarr István* egy-egy plasztikája és *Zimann Gyula* „Fájdalom" c. erőteljes formaképzésű vörös márványa emelkedik ki.

A kiállítás annak kiváló példája: meny-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 JÚL 3

Egészségügyi Dolgozó

Csanády András
1021

Csanády András grafikája

CUM

apítók légzéscsökkentő
apító hatását fokozza.
rhető, ezért hosszabb

lfuricum (1,6-dimethyl–
ro–homopyrimidazolum

ntetésére.
sillapítókkal nem szün-
ára görcsoldókkal és
nyösen kombinálható.
különösen javallt idős

nek naponta 3-szor
é.

bultság előfordulhat-

ziósszerek, mind a ká-
k egyidejű alkalmazá-
adagok csökkentése

26,10 Ft

delhető.

FO

különleges használatra di

A szilikon film befedi és
(veriték, genny, vizelet, sz
anyagainak kontakt irritat
Nem gátolja a bőr physic

JAVALLATOK

- decubitus preventiója é
- nedvező, gennyező terü
- irritativ, kontakt-dermati
- a gipszminta vételének
- csonkellátásban a gipsz
  a viszketést, megkönnyi
- gyermekgyógyászatban
  távai ennek megelőzése

Nyílt seb befúvása ellenja

FIGYELMEZTETÉS

Vigyázni kell arra, hogy a
Az üres palackot tűzbe do
Legfeljebb 30 °C hőmérsé

Csanádi András

„Újra ütött az óra" – a haza szabadságáért hadba szálló erdész-paraszt ábrázolása Kárpátalján.
/linometszet/
Táncos 1957; Ha Szekler támad
1955

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX-XX

Moszkva 1961. 165. l.

Csanády András
grafikus

M.D.K.

„Presso" című műve, az „Érlenő" című rajza, „Női portré", „Szugárút", „Pincák", „Lány szarvassal" című művei szerepeltek tárlatán.

Kerá és Gyula: Csanády András grafikai kiállítása...
Művészet, 1968. január - 35 lap.

M.D.K.

Csanády András
grafikus

Csanády András nevét az ötvenes években készített „Székely tárnad, Székely bánja" történelmi metszet sorozat tette ismertté.

Ylvás Gyula: Csanády András grafikai kiállítása Szegeden.
Művészet, 1968. január - 35 lap.

M.D.K

Csanády András
grafikus

„Nagy fehete felhők", „Halál-
tánc", „Gyászoló" filctoll és
toll technikával készült
művek.

Kovács Gyula: Csanády András grafikai kiállítása...
Művészet, 1968. január - 35 lap.

Csanádi András

Bemutatott müve:

58./ Lovasok , fametszet, 28 x 35 cm

Hatona László : V. Miskolci országos grafikai bionálé, Miskolc, 1969

Csanády András

Bemutatott műve:

„Üvegpalota", lino, 30 x 40.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968

91

Csanády András

Vit dijas. Reprodukciók: 27 sz. Lóitató, linómetszet, 360 x 200 mm, 28.sz. Zuhatag, fametszet, 310 x 240 mm. 1955-ben Munkácsy dijjal tüntették ki.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Csanády András

1961-ben egy kisebb kamarakiállitása volt a bp-i Május 1 moziban, egyéni kiállitása 1968-ban Szegeden a Képcsarnok kiállitóhelyiségében. 1965 óta jelentősebb hazai tárlatainkon szerepelnek művei.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 27

Csanády András

tudatosan a mult romantikus. leiró felfogását látszik követni. A rézmetszés és fametszés nehéz műves technikáját kedvelte régebben, de utóbb a rézkarc , linoleummetszet felé fordult.

Solymár István: Mai Magyar Rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 13 l.

Csanády András

Budapesten született 1929-ben. A Képzőművészeti Fő-Iskolát 1952-ben végezte Koffán Károly növendékeként. 1953-57 között a Főiskola tanársegédje volt. A Fiatal Képzőművészek Studió-jának alapitó tagja.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. [illegible], 1

27/

Csanády András

"Petőfi illusztrációjáról" dicsérettel emlékezik meg a kritika, melyet Cifka Péter ir Nyári Tárlat cimmel.
Külön kiemeli a fiatalok lelkiismeretes, életből vett élmények alapján készült müveit.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. juli. 31.
V. évf. 2o. sz. 9. lap.

Családy András
grafikus

Méltatás

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Művészet, 1971. augusztus - 10.oldal

CSANÁDY ANDRÁS grafikus, Munkácsy-dijas
Budapest, 1929

1952-ben végzett Koffán Károly növendékeként a Főiskolán, 1953-57-ben ugyanitt tanársegéd. Tanulmányuton Olaszországban, Svájcban, valamint Romániában járt. Egyéni tárlata 1968-ban volt a Képcsarnok szegedi bemutatótermében. 1955-ben VIT-dijat és Munkácsy-dijat kapott. - Grafikája tudatosan a mult romantikus, leiró felfogását követi. Vonalvezetésének férfias ereje, karakterizáló képessége főként a fametszet müfajában érvényesül.

Művés életrajzok 1975

MDK

Csanády András

Kiállitási hir

Szocialista müvészetért 1967 nov.

Csanády András

Az „Ifjú Proletár" vezércikkeinek
(szerző)

Magyar Hírlap 1963 X. 26.

Csanády András

A Ifjú Proletár nekkesztése c. rézkarcot kénitette a „Kommunista sajtó története c. rézkarcsorozat részére (eml.)

Magyar Hjulág 1963 XI. 2

M.D.Y

Gamády András

grafikus

„Statás" című művében a „népművészet satirációs szemléletéhez közeledik — „Statás" (vegyes)

Kovács Gyula: Gamády András grafikai kiállítása...
Művészet, 1968. január – 35 lap.

1021 JUN 19.

KUCZKA PÉTER RIPORTJA:

ÉJSZAKAI ügyelet

Az éjszakai járókelők közül valamelyiknek feltűnt az öregasszony. Szólt hát a rendőrnek.

A rendőr előbb távolról megnézte a nénit, aztán odalépett. Köszönt, beszélgetésbe kezdett. Az öregasszony zavarosan válaszolt, bizonytalanul, a szeme mereven fénylett, mozdulatai kapkodók és mégis tétovák voltak.

A rendőr a nevét kérdezte, a lakáscímét, s amikor a néni csak habogott, a személyazonossági igazolványát kérte. Nem volt. A néni nem tudta megmondani a nevét sem. Nem emlékezett, dödögött valamit, valami érthetetlent, aztán tovább akart menni. Akkor már mások is általak a közelben, segítettek.

„Tudathasadásos" — mondta valaki.

A nénit senki sem ismerte.

Budapest Főváros Tanácsa vébé éjszakai, továbbá vasár- és ünnepnapi állandó ügyelete a Városház utca 9—11-ben van, a főbejáratnál, a kapu alatt balra. Mindig ül ott valaki, telefonok között, éberen, olvasgatva, vagy merengve az elcsendesült vastagfalú, nagy épületben. Szívesen írtam volna, hogy figyeli, nem kopog-e régen elporladt invalidus katonák magányos lépése valamelyik távoli folyosón, vagy, hogy nem szabadulnak-e ki porzószagú akták sárga papírjai közül egykor beléjük lehelt sóhajok. De ez csak úgynevezett költői kép. Kísértetek nincsenek, a legmarconább lovaskatonák is örökre meghalnak, ha meghalnak; a régi akták felett pedig legfeljebb a levéltárosok, vagy a történészek sóhajtoznak.

Az ügyeletes a csendet hallgatja és a megcsendülő telefonokat.

Egy rendőr beszél és elmondja, hogy egy tudathasadásos öregasszony kóborolt az utcán... Szállást kellene adni neki, addig is, amíg személyazonosságát ki nem derítik...

Cseng a telefon.

Valaki bejelenti, hogy beázik a lakása, már többször szólt a HKI-nak, de azok... szóval, nézzék meg sürgősen, mert minden beomlik, átázik, összeroskad...

Valaki bejelenti, hogy a Majakovszkij utcában a trolivezeték elszakadt...

Aztán jelentik, hogy megindult a helyreállítás...

Mire való az éjszakai ügyelet a Fővárosi Tanácsnál? Hiszen, ha baj van, hirtelen szerencsétlenség, életet vagy jószágot fenyegető csapás, akkor mindenre megvannak az illetékesek. Fel lehet hívni a rendőrséget, a mentőket, a tűzoltókat, tartanak éjszakai ügyeletet a Gázművek, a villamos, a gyógyszertárak, a kórházak, a vasút... isten tudja, ki mindenki még.

Az éjszaka mindent megváltoztat. Jól tudta ezt annak idején a romantika, s az olvasók, vagy mozilátogatók idegeire pályázó regényírók és filmrendezők még ma is éjszaka játszatják izgalmas történeteiket. Éjszaka jobban észlelhető a természet ereje, az ember magányosabb, nem tudni, mit rejteget a homály és megmozdul-e ott az az árnyék.

Leírásokból, elbeszélésekből megtudhatjuk, hogy jó volt hallani a baktert, amint végigbaktatott a falun és elénekelte a „tűzre-vízre-vigyázzatok" nótát. Örködött a falun, mert az emberek gyámoltalanabbak ilyenkor, s megnyugtatja őket, hogy van valaki, aki vigyázza álmukat. Ha nem is az Isten, de legalább a bakter.

A főváros éjszakai ügyelete délután öt órától másnap reggel fél kilencig őrködik, majdnem azt mondtam, hogy a város nyugalmán. De hát ez erős túlzás volna.

Az ügyelet a Gazdasági Hivatalhoz tartozik. Vezetőjénél, Dani Istvánnál nézhetjük meg az éjszakai eredményekről vezetett naplót. Mondanak-e valamit a bejegyzések a város, a majdnem kétmilliós emberboly, a nagy házrengeteg életéről? Alig.

Télen ólmos eső esik, eljegesedik valahol az út, beszólnak az ügyeletre, hogy szórassák fel homokkal. Kidől valahol egy fa, rádől az útra, zavarja a közlekedést, ideszólnak, hogy intézkedni kell. Egy játszótéren beomlik egy régi kút, veszélyeztetné a gyerekeket, el kell keríttetni. Kimegy a Fővárosi Csatornázási Művek ügyelete és veszélytelenít. Valahol ledől egy támfal, repedeznek a falak, a lakók rémülten jelentik, nem tudják mit csináljanak — ki kell küldeni az ügyeletes mérnököt, hogy megvizsgálja és ha szükséges, intézkedjék a szükséglakásba költöztetésről. Másutt felrobban a butángáz, egy házban áramhiány van, valahol nem működik rendesen a távfűtés, 4 csecsemő fázik, meg kell nézetni mi történt.

Csengenek a telefonok, az ügyeleti naplóban szaporodnak a bejegyzések.

Telefonálnak a rendőrségről: egy szétroncsolt, kopott teherautó áll az egyik utcán, ömlik belőle az üzemanyag, síkossá teszi az utat, menjenek ki a Köztisztaságitól, és hozzák rendbe a dolgot.

Valahol beszakadt az úttest...

Három kávémintát hoznak a Vegyészeti Intézet számára, hogy vizsgálják meg, ezeket hétfőn át kell adni...

Jelentkezik a HUNGAROTEX, érdeklődik, hogy mit csináljon, az árvízveszély miatt ki kell ürítenie a rakparton levő raktárait, hol kaphat helyet közraktárban, kitől kérjen engedélyt...

A. G. színművész éjjel 11 órakor megkérdezi, hogy miért nem vesznek fel hómunkásokat...

És így tovább... és így tovább...

Alszik a hatalmas város, de hol itt, hol ott történik valami, ügy, amiben intézkedni kell, veszélyteleníteni kell, az életet, a mozgást fenn kell tartani. Alszik a nagy város és olyan, mintha álmában mocorogna, vagy sóhajtana, vagy néha mondana valamit. Ezeket a mocorgásokat, sóhajokat, töredékszavakat figyelik a telefonokon az ügyeletesek és intézkednek és bejegyzik a naplóba, hogy holnap az illetékesek is megtudják, és ha még tenni kell valamit, akkor cselekedjenek.

A bejegyzések között van három, szinte éjszakáról éjszakára visszatérő típus.

A balesetek.

A villamos, az autóbusz, a trolibusz a fővároshoz tartozik. Ha valami történik a vonalakon, nemcsak a mentőknek, rendőrségnek, igazgatóságuknak jelentik, hanem a fővárosi ügyeletnek is.

Március 26-án éjszaka 0 óra 30 perckor:

„0 órakor a XV., Pozsonyi út 26. számú ház előtt, Angyalföld felé menet a 12-es villamos elütötte Marincza Péter 28 éves betanított segédmunkást, aki ittas állapotban a sinen feküdt. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. Forgalmi akadály nem keletkezett."

A bejegyzés objektív és tömör. Nem is lehet más. Nem tudjuk meg belőle, hogy milyen ember volt Marincza Péter, miért volt ittas állapotban, hogyan és miért feküdt a sínekre. Az éjszaka eseményei nagy árnyékokat vetnek kint az utcán, sápadt arcok figyelik, hogyan viszi el Marincza Pétert a hullaszállító-kocsi, az utasok

Csanády András rajzai

gyomra összerándul az ijedtségtől és szörnyülködéstől.

Az árnyak és ijedt arcok eltűnnek a világosan fogalmazott mondatok mögül. Ezek a jelentések, mintha a népballadákkal tartanának távoli rokonságot.

Farkas Julcsa fölépett az asztagra,
Véletlenül beleesett a dobba.

A bejegyzések másik visszatérő típusa: éjszakai szállást adnak a rászorulóknak. Feljön valaki vidékről, nincsen szállása, nincsen még munkája, nincsen pénze, kódorog a városban, valahol aludnia kell.

Ügyeleti szobájában ágyat ad neki 1—2—3 éjszakára a főváros.

Két ilyen ügyeleti szoba van a Dobozy utcában, egyik a nőknek 6 férőhellyel, másik a férfiaknak 10—15 férőhellyel. Részeget, beteget természetesen nem engednek az ügyeleti szobákba.

Ha börtönből szabadul egy ember, és nem tud még hova menni, akkor is kaphat szállást az ügyeleti szobában. Feledékeny öregek, míg ki nem derítik személyazonosságukat, lakásukat, meg nem találják hozzátartozóikat, ott alszanak egy-egy éjjel a Dobozy utcában.

Így került a tudathasadásos öreg néni is az ügyelet naplójába.

Vannak rendkívüli esetek is.

Távmondat a Közművek Igazgatóságának. *„Tájékoztatásul értesítem, hogy a Dunán levonuló és a budapesti vízmércére előre jelzett folyó hó 29-i 630 centiméteres vízállásra tekintettel, ma, 27-én 12 órától az elsőfokú árvízvédelmi készültségnek megfelelő ügyeletet elrendeltem. Aláírás. Vízügyi igazgató."*

Emelkedik a Duna vize. Ha lemegyünk a partra, vagy a hídakon futó autóbuszról lenézünk a folyóra, látjuk, hogy a sárga hullámok elöntik a rakpartokat, a padokból lassan már csak a piros háttámlák látszanak ki.

Az ügyeletes körül telefonkészülékek. Szükség esetén felhívhatja a vébé elnökét is. Információkat kap, információkat ad tovább. Éber sejt a sok alvó között, a kongó hatalmas épület egyik szobájában, a főbejáratnál.

Tűzre, vízre vigyázzatok, hogy károkat ne valljatok...

— énekelték annak idején a bakterok, járkálva a városkák utcáin. Az énekszó azt jelentette, hogy nincs baj.

Nem tudom, hogy énekelnek-e csak úgy maguknak, az éjszakai ügyeletesek...

Talán olyankor, amikor a harmadik típusú, szerencsére gyakran ismétlődő bejegyzést írják be a naplóba: „Jelentenj való esemény az ügyelet alatt nem történt."

EÖRSI ISTVÁN ÚJ VERSEI:

Ostromi képek

Lekvár

A párkányig kapaszkodtam a törmeléken át.
A padlón a cserepek
holddal szórták teli a szobát.
Az ablakon beléptem,
s megláttam a lekváros üveget:
félig teli várt,
felszínén is sziporka-szilánk —
hiába nyújtogattam gémberedett
kezemet,
megfoghatatlanul csillogott a fényben.
Át kellett lépnem egy hullán,
hogy elérjem.

Ló

Az Alkotmány utcában hever a fuvaros-ló
a vérfoltos havon.
Villogó késsel, mint igazság-osztó
isten, egy szőrös, toprongyos öreg
szelte az egyforma szeleteket
a fagyott tetem pirosló
oldalából.
Sóváran, reménytelenül
bámészkodtam a tolakodó
felnőttek mögül,
s a torzonborz isten mégis észrevett.

Ma is hála tölt el, ó édeshúsú ló.

Lavór

A hangszerüzlet kitárt
ajtaján át csontvázzá fogyott
héber hurcolt ki egy aranyos gitárt,
más nagybőgő alatt roskadozott,
vagy kitekert-nyakú kürtöket cipelt.
S már hozták
a szomszédból a vásznat és a posztót,
s a szálló lövedékek alatt
mindenfele
dúlt a villámgyors cserebere,
a szőnyeg, a vödör, a létra, a kalap
utcára áradt és elapadt,
és mint kötelet,
függönyt húzott két megvadult gyerek,
aréna lett a kirakat,
s nem maradt más ott, csak a cserepek.
A nagy népi osztozkodásban
a lelkiismeret
szavát ziláltan
leintve,
hivatkozva kultúr-szükségleteinkre,
s jobbra-balra tekintve
egy edény-bolt
összedobált és szerteszórt
cikkei közül hazavittem én is
egy fehérzománcos lavórt.

ELET ÉS IRODALOM
Budapest V., [illegible]
Telefon: 188-296, 188-307

A nyugtalanság klasszikusa

Bertolt Brecht versei. (Magyar Helikon.)

Mi sem állt távolabb az élő Brechttől, mint hogy művészetét már jó előre egy elképzelt klasszicizmus igényeihez akarja szelidíteni. A lezárult (de teljes egészében máig sem feltárt) életművet éppen az örökös nyugtalanság, a mindig újat keresés szenvedélye teszi klaszszikussá. Brecht körül kortársnak kijáró hevességgel folynak ma is a viták, hiszen nagy a tét: egyike volt a modern irodalom megújítóinak, lázadásának tartalma perdöntő érv lehet a polgári és a szocialista művészet vitájában.

A fiatal Brecht egy bukott forradalom romjain létesült felemás polgári demokráciában kezdte írói pályáját. *„Osztályom tagjaitól elment a gusztusom"* — írja egy versében. A lázadás gesztusa már ekkor jellemző rá, de verseit még csupa ösztönösség, vaktában-hadakozó indulat feszíti. Az átlag-expresszionistától azonban már a kezdet kezdetén is megkülönbözteti érzelmességtől mentes, a groteszkre feltűnően hajlamos látásmódja. A polgári képmutatás, a morális anarchia, de legfőképpen a német militarizmus elleni harc adja verseinek az első konkrét, társadalmi indíttatást. 1918-ban írott híres költeménye, a *Legenda a halott katonáról*, még 1933-ban, Hitlerék szemében is veszélyesnek látszott. A fennálló rendszerrel szembe szegezett „nem" már éles, határozott; az eszményeket, a jövőt illetően azonban Brecht egyelőre szkeptikus, elvontan és homályosan tud csak egy tisztább, emberségesebb világról beszélni. Nem kétséges, hogy a munkásmozgalomba való bekapcsolódása, a dialektikus materializmus megismerése jelentette számára a döntő fordulatot. Magányos lázadó létére tömegeket talált maga körül, hangja felerősödött, szavai megteltek felelősséggel.

Brecht is azok közé a művészek közé tartozott, akiknél a szocializmus ügyével való értelmi azonosulás megelőzte az érzelmi azonosulást. Ez a különbség a későbbiekben kiegyenlítődött, átmenetileg azonban azt eredményezte, hogy a vers társadalmi hasznosságáról szóló tanítást Brecht a lírai szubjektum gazdagságáról való aszkétikus lemondással azonosította. Ugyanennek a periódusnak a termékei a tandrámák is, melyeket joggal bírált a realista esztétika. A polgári művészet látszólagos el nem kötelezettségének apologétái azonban Brecht egész pályájára ennek a rövid periódusnak a jegyeit tartják jellemzőnek; s azt állítják, hogy a mozgalomba, a politikai harcokba való bekapcsolódás elszegényítette Brecht költészetét. Az igazság azonban ennek éppen ellenkezője. A harmincas évek elejére Brecht túljutott ezen a száraz racionalizmuson, és művészete — gondoljunk a *Steffin-gyűjteményére*, a *Buckowi elégiákra!* — páratlan gazdagon, sok hangon szólalt meg. A kiteljesedés akkor következett be, amikor felhalmozott, lassan megérlelt, sajátos költői eszközeit a fasizmus elleni harc szolgálatába állíthatta.

Ebben az időszakban a brechti vers korábbi hűvös objektivitása is tűnőben van; a költő személyes sorsa, nem titkolt esendősége hozza emberi közelségbe. Milyen is valójában az az összetéveszthetetlen brechti forma, aminek sajátos varázsa ekkor alakul ki? A vers a puritánságig egyszerű, hagyományos értelemben vett költői eszközöket alig találni benne. Brechtnek erre nincs is szüksége, mert képek és hasonlatok helyett a versben foglalt valóság ragyog fel teljes bonyolultságában, ellentmondásosságának minden izgalmával. Látásmódja nyugtalanító, cselekvésre kényszerítő; minden tárgyra úgy tud ránézni, mintha az emberiség nevében ő látná meg először. A dialektika így válik Brechtnél egyszerre tartalommá is, formává is. Nem a cinizmus vagy a végletekig vitt relativizmus takarója, mint a polgári költészet számos alakjánál. Brecht híres verse, *A kétely dicsérete*, nem véletlenül idézi Marx kedvenc jelmondatát, a „de omnis dubitandum!"-ot:

Nagynéném emlékére.

O szép fejcsóválás
a vitathatatlan igazság hallatára!
O bátor orvosi gyógymód
a gyógyíthatatlan beteg érdekében!

Nem hisz a valóság statikus voltában, boncolni kezdi a látszólag ismertet és az eredmény: a sima felszín alatt ugrásra kész belső ellentmondások. Brecht — főképp a száműzetés utolsó éveiben írott versekben — a konkrét társadalmi mondanivalót az emberi jellem új vonásainak felfedezésével általános érvényűvé tudja emelni. Különös és ritka jelenség, hogy ez a költészet annál harcosabbá és annál líraibbá válik, minél több teret foglal el benne a szemlélődő gondolati elem.

Itt a felfokozott gondolatiság nem hat spekulációnak, prózába áttehető beszédnek. A brechti vers zárt, énekelhető strófáktól epigrammatikus tömörségű kis képeken át szatirikus korálokig, feszes szerkezetű szabadversekig terjeszti ki skáláját. Látszik a drámaíró hatása is: plasztikus, láttató erejű ez a nyelv, s amellett páratlan természetességgel tud megszólalni. Brecht sokféle hatást engedett érvényesülni magában, de egyénisége mindegyiknél erősebb lévén, ezeket felismerhetetlenül tudta magába olvasztani. Nemcsak nagy felfedező volt, de nagy összefoglaló is. Amikor költő lett, a verseire jellemző motívumok már szinte kivétel nélkül „benne voltak a levegőben". A Villonos hang, középkori legendák parafrázisai, vagy másfelől a régi kínai és japán költészet formái, például, Klabund és mások verseiben már a tízes évek vége felé divatosak voltak; mindez azonban csupán egzotikumnak, extrém formának számított, amíg Brecht a maga társadalmi mondandója szolgálatába nem állította.

József Attila, Majakovszkij, Eluard mellett Brecht művészete is azt példázza, hogy a szocialista költészet a modern líra legmagasabb csúcsait képes meghódítani. Brecht körül is az provokál új meg új vitát, hogy művészi nagysága nem szocialista meggyőződése ellenére, vagy attól függetlenül, hanem éppen annak felszabadító hatásából táplálkozva jött létre.

A Helikon könyvei kötetének szerkesztése (egy-két érthetetlen szemponttól eltekintve, mint például a Radnóti-fordítás hiánya), *Hajnal Gábor* átgondolt, jó arányérzékű munkáját dicséri. A fordítók közül különösen *Eörsi István* és *Garai Gábor* teljesítménye emelkedik ki, néhány esetben fordításirodalmunk legszebb eredményeit idézi munkájuk.

Nyerges András

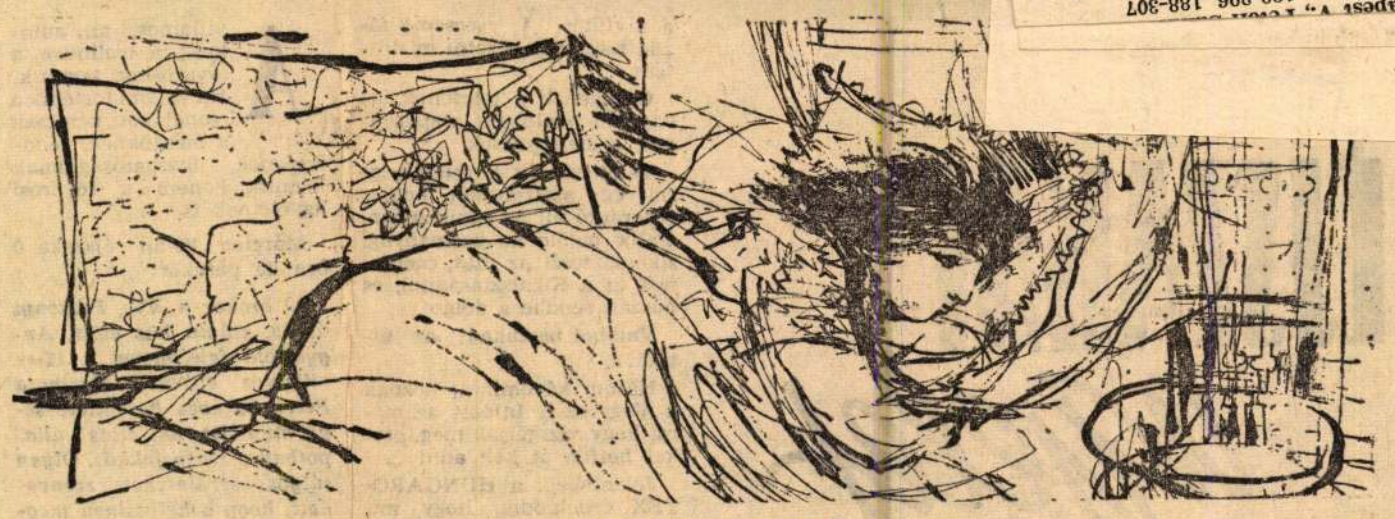

Pető János: Fekvő nő

Hajnal Gábor: Az idő szelében (Szépirodalmi)

TÍZ, HÚSZ éves pályát számbavevő költők sorában jelentkezik Hajnal Gábor, válogatott verseivel. Egyike azoknak, akik nagy termésből válogattak: 1939 az első kötet évszáma, 1963 a kilencediké, s a kilenc kötet java mellé sorakoznak tizediknek a költő új versei.

Emberöltőnyi út mérföldkövei: ez már summázás. És milyen viharos emberöltő van mögöttük! Talán éppen ezért tűnik fel mindjárt, hogy ez a költészet hangban, mondanivalóban huszonöt éven át szinte egységes, a dübörgő események is csak távoli morajként hatolnak álomjáró moll-hangulatába, s csak árnyalataiban változik. Leginkább stílusa mutatja ezt. Míg alkotómunkája másik területén, műfordítóként, biztos kézzel nyúl akár szürrealisták verseihez is, oldott, szétesett vagy végletesen komprimált formákat kitűnően ültet át, addig a maga alkotói szférájában irányzatoknak, az irányzatok fölé hajtó türelmetlenségnek szirte nyomát se tűri. Hangja fátyolmul, csiszolódik, de mindig halk. Néhány versforma mellett tart ki, képei világosak s vissza-visszatérnek. A bírálat azt mondhatná, hogy van ebben konzervatívizmus, vagy azt, hogy ökonómikus megfontoltság vezeti a költőt, hiszen feltörő-eltűnő stílusirányzatokat követni gyakran fárasztó divat, kísérletező erőpazarlás. S azt is mondhatja a bírálat, hogy szerénység és önmérséklő fegyelem példája ez a tartózkodás: egy költő, aki mesterségbeli tudás, rutin szerint megtehetné, eleve lemond arról, hogy áramlatokkal vitesse magát előre és felfelé, kínosan kerül mindent, ami feltűnő, harsány. A lírai impresszió, a gondolat rögzítése fontos számára, s ehhez elegendő egy régi hangszer néhány gondosan hangolt húrja. De így van-e ez?

KÖLTÉSZET – PIANÓBAN

TÉMÁK, hangulatok lassú változását kell nyomonkövetni, színek árnyalatnyi mélyülését, hogy meglelhessük az okot, amely a költőt visszafogja. Túlérzékenyek és gyermekien jóság-szomjazók végzete ez, azoké, akik naívan túl nagy téttel léptek az életbe: a szinte természetes, edző csalódás mély, brutális sebet üt. Csupaszív kitárulkozók számára alig elviselhető csapás a közöny és majdnem megsemmisítő megpróbáltatás a háború, az üldöztetés, a közvetlen életveszély, amelyből ez a költő jókora részt kapott. Példasor illusztrálhatná, mennyi tiszta testvér-melegség fűtötte az ifjúságát, s példasor azt, hogy milyen sebzetten húzódott vissza lassan, talán csak alázatosan elfogadott életösztönének engedelmeskedve, a békítő természetbe, tenger, köd és éjszaka látványába. A sebzettség-megcsaltság takargatott, de áruló jele az itt-ott disztichonokban kitörő kesernyés kritika. Írja ugyan: *„Nem tűröm, hogy homály törjön versembe"* és ezt: *„Dúlt töprengésemet a vers kohéziója / dallamok ütemén kemény markába fogja"*, de ez az ars poetica keserű önfegyelem: a túl szelíd ember vergődése kívánja a költőtől azt, hogy változatlanul halkra fogja a hangját. A fiatalkori költészetet se a beteljesülés tisztán lobogó öröme, se dühös lázadás nem vetette szét, a szomorúság pedig nem robbanószer, csak félrehúzódni késztet.

De ezt a halk hangot színezi valami, ami a jövőbe mutat. Hajnal Gábor verseinek java, látszólagos elszigeteltségében, társadalmiatlanságában is, konokul kiált emberek, társak után. *„De vénülő szívemben sose nyugszik a füstösen felizzó szenvedély"* ... *„elindul újra munkálni, szeretni."* Szomjas kitartás ez az életindító emberszeretet mellett, a sebzett ember erőt vesz magán, alárendeli magát társadalmi-világnézeti paranccsá érett meggyőződésének. Nem törte össze a formát, nem engedi szabadjára gondolati keserűségét sem: *„Dolgozni a közös jövőért / engedjetek, míg meghalok"* ... *„Fogadj be, te áldott közösség, / nélküled magam vacogok."* Ez nemcsak egyensúlyt teremt a magányba-búvással, ellenpólusa is, és a kettő között feszül az energia, amely Hajnal költészetét továbbviszi. Természete szerint nem kilobbantani fogja ezt az energiát, hanem feloldani, rezignált-bölcs emberszeretetben. Emberi tisztasága, hűsége és költői elszántsága ezen a ponton válik majd teljessé.

BOR AMBRUS

HITELES KRÓNIKA

Bálint Lajos: Színészbejáró (Szépirodalmi)

Ritka szerencse, ha a memoár-író teoretikus is. Ez biztosíték lehet rá, hogy rendet tud teremteni emlékei között, nem véti el a fontossági sorrendet, a maga életét általánosabb összefüggések példázatává tudja emelni.

S ez más hasznot is kamatozhat a megírás szempontjából. Világos okfejtést, informatív erőt, hiszen a visszaemlékező világában jószerivel tájékozatlanok vagyunk. Nemcsak a magáét, hanem az egészet is be kell mutassa, hogy a maga helyét megismerjük benne.

Ezek Bálint Lajos, jeles színházi emberünk rangos múltú dramaturgunk könyvének főbb erényei. Mert mondjuk az önmagában még csak írigylésre méltó, hogy mennyi mindent látott a Thália Színház hőskorától, a Tanácsköztársaság alatti kultúrpolitikai küzdelmeken át, a Nemzeti Színházban folyó küzdelmektől halhatatlan színész-egyéniségek alakításáig. De az már megérdemli az elismerést, hogy *milyen* szemmel látta ezt a sokmindent. Némely túlzott szubjektivitást, esetlegességek törvényszerűséggé álmodását, egy-két indoktalannak tűnő általánosítást, jelképpé emelést leszámítva igazán messzire látott, mert tiszta szemmel nézett. Sokat tudott, s még többet megérzett a bonyolult kor bonyolult összefüggéseiből. Krónikásnak hiteles és szórakoztató, tehát teoretikus szavára pedig mindig oda kell figyelni. S nemcsak elmélkedései, ars poeticája (vagy inkább: dramaticája) kortörténeti dokumentum-értéke miatt; ez természetes. De meghökkentő, hogy mennyi korszerű gondolatot őriz a korszerű színházról, milyen gazdag megközelítési szempontjai vannak. S mesélni is szépen tud, tekintélyes epikai hullámok hátán úsztatja az olvasót egy letűnt kor tengerének vizén.

— l. —

VERES PÉTER:

OLVASÓNAPLÓMBÓL

„ÁLLATIRODALOM"

Vannak érdekes és fontos dolgok, amelyekről — tudtommal — még sose beszéltünk. Itt van például ez az állatokról szóló irodalom. Nem az ezópusi példázatokra gondolok, hanem inkább a Kipling nyomán keletkezettre, az igazi állatregényekre, novellákra, amelyekben csak a bölcsesség emberi, a történet valóban az állatoké. Pedig ez a fajta állatirodalom nagyon népszerű lett az utóbbi évtizedekben az egész civilizált világban. És megjósolom — ámbár még sohase jósoltam —, hogy ez a népszerűség olyan mértékben növekedik, amilyen arányban szaporodnak az olyan emberek, akiknek nincsenek gyermekeik, és akik szeretet-tartalékukat az állatokra árasztják.

És aztán: minél több lesz — pedig több lesz — az olyan ember, aki értelemmel él ugyan, de az eléggé terhes neki, és ámulattal néz az olyan lényekre, akik úgy élnek, hogy az értelem nem gyötri őket, annál többen lesznek kíváncsiak az „állati létforma" iránt.

Adjuk hozzá, hogy (más okból) az állatok iránti szeretetről azok sem mondanak le, akiknek gyermekeik vannak, különösen, ha városban vagy általában nem az állatok között élnek. (Tudniillik, akik az állatokkal együtt élnek, azok nem „állat-romantikusok", hanem „állat-realisták" lesznek, vagyis nemcsak a szeretetet érzik az állatok iránt, hanem mindent, amit az ember — és az állat — érezni szokott.)

Mindezekből, és még sok más egyebekből, nyilvánvaló, hogy az állatokról szóló irodalomra szép és gazdag jövő vár.

Ámde ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy az atomenergiás és elektronikus korszak eljövetelével, mindmind kevesebb lesz az olyan ember, tehát az olyan író, aki „ért az állatok nyelvén". Holott, mint már régebben megjegyeztem valahol: „az író igazi próbája, ha a nemértelemmel élő lényeket is megérti, és ábrázolni tudja."

Mihez, vagy kihez ez a bevezetés?

Fekete Istvánhoz, aki — én is tanúsíthatom —, csakugyan ért az állatok nyelvén. Ezt már megemlítettem egyszer a *Kele*, majd a *Bogáncs* megjelenése után (én ismertem a gólyát is, a pulit is), de most az új könyve *(21 nap)* olvasása nyomán, szükségét érzem, hogy néhány gondolatot is fűzzek hozzá.

Van ebben a kis könyvben egy hosszabb elbeszélés Húról, a bagolyról és a családjáról, majd e család elvesztéséről, amelyet ha egy angol, francia, vagy akárcsak német Kipling írt volna, és némi tömörítést, szerkezeti szigort belevitt volna, százmillió példányban cirkulálna szerte az egész világon.

De vigyázzunk! Egy szerencsés hangulatban, vagy olvasmány-éhségben történt olvasás túlzásokra ragadhatja még az olyan sült-realistát is, mint amilyennek én hiszem magam. Hátha csak az az oka ennek a lelkesedésnek, hogy a baglyokról én is olyan keveset tudok, mint a legtöbb ember? Ámbár a tanyai hodályokban sokszor lakosgattunk mi együtt, dehát ők mindig éjszaka „tényked tek", mi meg nappal. Ezért újra elővettem és beleolvasgattam: hátha tévedtem?

Nem tévedtem. Ez a bagolytörténet az „irodalmi életben" alig ismert, de az olvasók körében igazi és nem halványuló népszerűségű Fekete István legjobb írásai közé tartozik.

Én nem tudom — legalábbis „konkréte" nem tudom —, akart-e valamit Fekete István a bagolycsalád sorsában kifejezni, avagy csak szív szerint mesélni akart (mert mesélni tud) olyan dolgokról, amelyeket ő ismer, mi meg nem ismerünk (ennek önmagában is varázsa van), de azt érzem, hogy azt — mármint a mesélést — olyan bölcsességgel és költészettel telítetten tudja, hogy a jó olvasmány-élményen túl, még a bagolyélet és bagolysors, s ugyanakkor a családapa és anya sors-filozófiáját (ez az igazi — és jó — egzisztencializmus!) is érzékelteti. Annyira, hogy azt kell mondanom: bagolyapának és bagolyanyának lenni sem könnyebb és nem kisebb dolog, mint emberapának, vagy akár istenanyának-apának, ha már az istennek is anyja-apja kell hogy legyen...

Az általam oly sokszor emlegetett „vegetatív lét" him-

CSANÁDY András grafikus M.D.K .

Munkái A Május 1. filmszinházban kiállitva.

Képecske,
Csángók,
Régi bányában,
Töprengés

S.M.: "Miniatür" képkiállitás a budai moziban

Magyar Nemzet 1963. január 8. 4.1.

MDK

Csanády András

Hajdutánc, lin.m.

"Ismét eljött az óra" lin.m.

Ernst Muz. M.Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954. szept.

Csanády András
grafikus

M.D.K.

A szegedi Képcsarnok Vállalatnál
rendezett tárlatot.

– kiállítások.
Művészet, 1967. szeptember 47 lap.

M.D.Y

Csanády Andrés

Grafikus

Illusztráció (a hi alletés a anyagából való repro)

Élet és Irodalom, 1967. okt 7. – 2 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csanády András

CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP

1967 SZEP 22

> CSANÁDY ANDRÁS festőművész képeiből nyílik kiállítás ma, pénteken dél- után 5 órakor a Képcsarnok Vállalat szegedi, Kárász ut- cai kiállítótermében. Meg- nyitó beszédet mond: Han- kiss Elemér irodalomtörté- nész.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csanády András

1907 SZEP 23

DÉLMAGYARORSZÁG

1021

Csanády András festőművész kiállítása

Az országnak a világítás, méret, elhelyezés szempontjából egyik legideálisabb kamara-kiállítási helyiségében, a Képcsarnok Kárász utcai bemutató termében került sor tegnap este *Hankiss* Elemér közvetlen hangú bevezetője után *Csanády* András Munkácsy-díjas festőművész kiállításának megnyitására.

A bemutatott művek Csanády András rendkívül *széles tematikai érdeklődéséről* (táj, népélet, portré, vízió, szimbólum) és ugyanilyen *változatos formai megoldásairól* (részletező pontos rajz, majd summázó összefogottság, pásztor-karcolás egyszerűsége, absztrakt felületek dekorativitása) ad számot.

Művészi vénájának fő árama a *grafika*. Ezen belül a kompozíció világossága, egyszerűsége, a fekete-fehér kontrasztjának jó kihasználása az *Itatás* és a *Pineák* kiemelését teszik indokolttá. Szimbolikus jelentésű (hosszú fal, nagy fekete felhő) művei általában komor, majdnem tragikus hangvételűek. Érdekes kivétel a *Lakodalom* humorteljessége.

Az *Ohiói zuhatag* és a *Tevere hídja* válik legkevésbé eggyé az anyag nagy többségével.

A szélesívűség és sokrétűség természetesen azt is jelenti, hogy ma még nem teljesen világos, melyik is Csanády igazán saját nyelve. De mint hogy fiatal művész alkotásairól van szó, bizonyos, hogy ezt is megleli majd minden valószínűség szerint a jelképi világ vagy a víziók területén.

D. J.

etség ítéletét — hogy
ó két bajnoki mérkő
em állhattak ki —
orúnak tartják. A
legeredményesebbek
ár évek óta jó köz
atként szerepelnek az
ztályban. A termész
szont a legnépes
etvenhárman vannak, de
tagok csak túrákon vesz-
ek részt, tájékozódási ver-
nyeken egyelőre nem in-
ulnak.

A közgyűlésen szóba ke-
lt a pályaépítés ügye is.
rvendetes, hogy a jövő hó-
apban elkészül a Kossuth
ajos sugárúti munkásszál-
ban az Építők új négyes
kecsarnoka. Ezzel szemben

i műsor

(Nagy L.). Deszk—Újszent-
, Deszk, fél 4 (makói játék-

HETVENÖT ÉVE

halt meg David Bruce (1801—1892) amerikai technikus, a betűöntőgép feltalálója. Betűszedő volt és fáradságos kísérletezéssel Brandt svéd lakatos segítségével 1838-ban megszerkesztette a kézi meghajtású betűöntőgépet, amelynek teljesítménye a korábbi kéziöntést sokszorosan túlszárnyalta. A készülék önműködően lövellte a folyékonnyá olvadt betűfémet az öntőnyílásba és percenkénti nyolcvan fordulattal nyolcvan betűt öntött. A teljesítményt később, főként Brandt tökéletesítései révén 170-re lehetett növelni. Készülékének alapelvét valamennyi későbbi betűöntőgépnél — még az automatikus működésűeknél is — felhasználták.

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

Este 7 órakor: **Czillei és a Hunyadiak.** Évadnyitó bemutató előadás. Katona József bemutató bérlet. Vége kb. 10 órakor.

KULTURPARK

Nyitva 13 órától 21 óráig.

MOZIK

Szabadság: Egy szerelem hátom éjszakája. Színes, szélesvásznú magyar filmmusical. Előadások kezdése mindennap fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor.

Vörös Csillag: Mi olaszok és a nők. Vidám szerelmi kalandok. Magyarul beszélő olasz film, széles változatban. Csak 16 éven felülieknek. Előadások kezdése: negyed 6 és fél 8 órakor.

Fáklya: A bosszúállók. Vakmerő kalandok... Veszélyes majszák... Színes, szélesvásznú szovjet film. Előadások kezdése: 6 és 8 órakor.

Ságvári Endre Művelődési Otthon, Ságváritelep: Asszonyok. Mai történet szerelemről, hűségről, családásról. Magyarul beszélő szovjet film. Korhatár nélkül, 6 órakor.

Nyugdíjas Szakmaközi Művelődési Otthon, Szeged, Kossuth

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csanády András

DÉLMAGYARORSZÁG

— Csanády András festőművész alkotásaiból nyílik kiállítás ma pénteken délután 5 órakor a Képcsarnok utcai boltjában. Kárász beszédet mond Megnyitó Elemér irodalomtörténész.

sban képzeli e
, aki idáig el
életformát ki
igények kielé
odik.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Csanády András
1971 OKT 7

1021

Csanády András kiállításáról: Illusztráció

LÁZÁR ERVIN RIPORTJA:

Pécsi séta – hatszáz

„Pécs a hatszázéves évforduló lázában ég."

Ezt így szokás írni. Na, de hát láznak nyoma sincs. Az utcán ugyanolyan a forgalom, mint máskor, a Nádorban ugyanazok az arcok, néhány újságíró sürgölődik mindössze, meg az ünnepség megrendezésével megbízott néhány szerv. Az évforduló rendezői szobája a városi tanácson vigasztalan szoba, sötét, két nyekergő szekrénnyel, prospektusokkal, iratokkal teleszórt, sarkosan állított kopott íróasztallal. Először észre sem veszem, hogy a falak nagyméretű festményekkel vannak kitapétázva, nyilván a lányok miatt, mert öt lány tevékenykedik a szobában, rejtelmes számtani műveleteket végeznek, meg könyvet rakosgatnak ide-oda. Kezetfogok velük, a legtöbbjének olyan a kézfogása, mintha meztelen csigát kellene érintenie, csak egyik fogja meg jó erősen, barátságosan a kezem.

— Na, mit akarsz tudni? — kérdezi a fiatalember, aki behívott, s közben megajándékozott egy levélzáró tömbbel. A tömb tíz levélzárót tartalmaz, lila alapon Nagy Lajos király fekete-fehér portréjával, a király jogart és országalmát tart a kezében, alatta sárga babérág, és körül a felirat: AZ ELSŐ MAGYAR EGYETEM ALAPÍTÁSÁNAK 600 ÉVES JUBILEUMA, PÉCS.

— Azt szeretném tudni — mondalkozni, Csorba Győző a szigort, vasfegyelmet, a csalhatatlan ítélőképességet jelenti. Ide állítottun be annak idején kétes értékű kéiratainkkal, a véleményét hallan

A harmincas években ő is pécsi joghallgató volt, szeretné megtudni egyet mást erről az időről. Legyint, egy több kilós fóliánst tesz elém, az egyetem negyvenes évekből származó kiadványát, valahol középtájon felütirámutat egy passzusra: *„Pázmán Zoltán (szőlősi, szilasi és laki jog- és bölcsészdoktor, a bölcsészet római licenciatusa, a róma jog nyilv. r. tanára, szilasi föld birtokos. Mint munkáiból kitűni családja középkori ősei a hatal mas Hunt-Pázmán comesek. (Lás Családi regeszták, Írta: Pázmán Zoltán). A család az újkorban me gyei s csallóközi előneves falvai ban birtokos. Történelmi alakj szilasi Pázmány Ferenc, a török verő hős, naszádos vajda és haj dúfőkapitány a XVI. és XVII. szá zadban. Pázmány Zoltán nagy anyja Bittó Erzsébet és szépanyj báró Révay Rozália után a leg első olygarchacsaládok (Pálffy Eszterházy, Amadé, Thurzó, Mans feld stb. grófi családok) leszárma zója báró Révay Rozália háro gróf Benyovszkinak is anyja. Eze egyike volt gróf Benyovszki Mó ric Madagaszkár királya, aki Z. ősnagybátyja az ötödik nemze dékben."*

Csanádi András, grafikus

MDK

Megemlítve: közös élmények Szervátius Tiborral a csángóknál ...

Fodor Ilona: Bartók és a Madéfalvi vesszedelem
831–837.

JELENKOR, Péçs. 1970. szeptember XIII/9.

Csanádi András ~~[illegible]~~ grafikus

Réntvett a Bukaresti képzőmű-
vészeti pályázaton 1953.
aug. 2-6-ig – Jancoló kuru-
cok c. linómetszetért II. díjat
kapott

Textil Élet, 1968, jul. 1. „Egy a
jelszónk: a béke!" A Világifjusági
talál kiírt kiírásából.

MDK

Csanády András

Pineák alatt, toll

•

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely,
Balatoni Muz. 1968.

Csanády András

Szérejudvarhelyi legelő februárban,
linóleummetszet, 23,5 x 31 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása 1957
kat. mert. kisdéjiné kisimi Jsén.

F4.

Csanády András

Bányászok - rézkarc Bp.1962.
295x380 mm. 100.-Ft.

Bányavilágitás - rézkarc Bp.1962.
295x390 mm 110.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 215.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

MDK

Csanády András

Üvegpalota, linó

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Csanádi András

Horváth Ambrus - rézkarc Bp. 1962.
272x215 mm. 87.-Ft.

Thorma János - Rézkarc Bp. 1962.
270x215 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 201.l.

Csanádi András

1.

Entz Géza - rézkarc Bp.1962.
248x198 mm. 100.-Ft.

Hensch Árpád - rézkarc Bp. 1962.
270x215 mm 110.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 201.1.

Csanádi András

A Tiszai Képzőművészek Stúdiója egyik alapítója (1958)

Székely András: A második Alma Mater

Kovalista Művészetért 1969 I.

Csanády András
grafikus

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

B.L.: Grafika
Művészet, 1969. január – 20 lap.

Csanádi András

Rajz / repró /
Fanchet "

Timatáj 1966 VII-n. 514, 547 old.

Csanády András

CSANÁDY ANDRÁS Illusztráció Petőfi »Apostolok« c. eposzához

Csanády András, grafikus

Petőfi műveihez készített fametszet – illusztrációi kivalóak.

Szbdsg., 1954. VII. 29. – 3. l. – Artner T.: A nyári tárlat.

Kirimi

Csanádi András festőművész

Művelt Nép, 1954. jul. 25. 4. old.

Kirimi

Csanády András festőművész

Irodalmi Ujság, 1954 jul. 31. 9. old.

Csanády András, grafikus M Dk.

Kilőnő fametsző.

Péter Imre: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának Kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság Bp. 1960. febr. 5. 8. l

MDK

Csanády András

Hajdutánc

Képzőművészetük 10 éve. Műcs. 1955. Kép

MDK

Csa-nády András, festö-graf.

Illusztrációk Petöfi"Apostolok" c.költeményéhez. Fametszet.

U.A. "

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.19.1.

MDK

Csanády András

Hajdút ánc 1953 linómetszet Művész tul.
Ismét eljött az az óra 1953 linometsz.Műv.t.
Básta szekere 1953 linometsz.Művész t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 17.l.

MDK

Csanády András

Hajdútánc, 1953. c.kép repr.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.Kat.

MDK.

Csanády András

grafikus

fametszet illusztrációja Petőfi Apostolához. 33. kép Melléklet

Arthur Tivadar: Az illusztrálás művészetéről Magyar Grafika 1958. II. évf. Melléklet 33. kép

57.

MDK

CsanádiAndrás

Ernst Muz. M.Plasztikai,Gkaf . kiáll. 1954.
szept. 12. 1.

MDK

Csanádi András

Résztvett az Ernst Múzeumban rend.Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

Csamádi András,graf.

Ismét eljött az az óra.	Linóleummetszet.
Hirmondó.	" "
Básta szekere.	" "

MÜcs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 13.l.

MDK

Csanádi András

linol.metsz.

Domonkos L: 6. M. Képzm.Kiáll. Szabad Nép, 1954. jan. 15.

MDK

Csanádi András

Dutka M: III. m. képzőmüv. kiáll. grafikája.
Magyar Nemzet, 1953. jan. 9. 2.l.

Csanádi András
grafikus

M.D.

„Magtár"

Élet és Irodalom, 1966. szept. 10 - 2 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csanádi András
TISZATÁJ
1900 JUL

1021

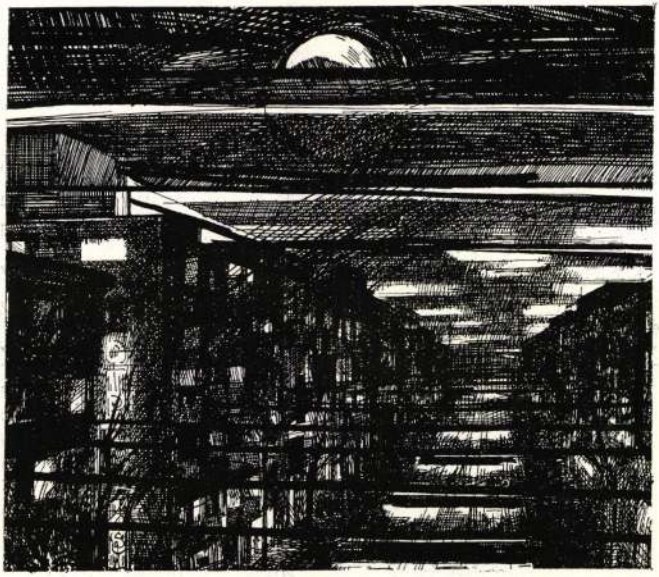

Csanády András rajza

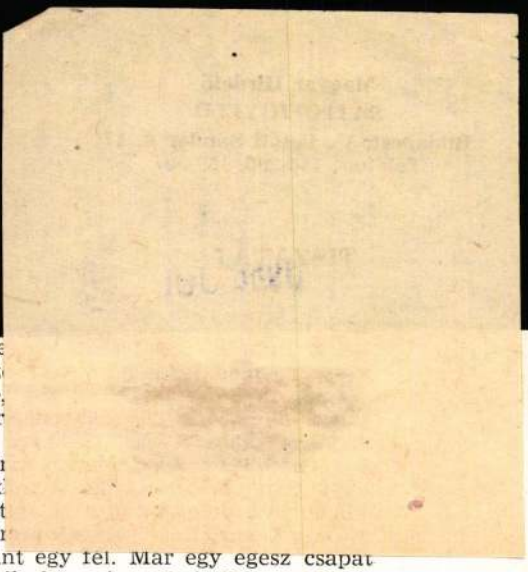

Clerte maganhoz a nyolc kenyeret, és vigyázva, ne
rakkja felé. Az a kevés fogoly, aki elhaladt mellett
cipelhet itt valaki nyolc kenyeret? Felötlött benne,
egy szeletet ennek vagy a másiknak, akinek mély ür
belefúródik a kenyérhalmazba. Alig ért a szomszéd
szétmálló kenyér fele, s a földre esett, a kásás, sá
lehajolni, felemelni, a roppant súllyal a karján, ak
hiábavaló kísérlet, a következő pillanatban már ket
szegődött foglyok közül, és rövid civakodás után
tett, már hullott a következő fél kenyér, majd megint egy fél. Már egy egész csapat követte, a sarkon túlról, a fekete piacról is észrevették, hogy íme, itt hullik a manna, odasereglettek, lökdösték egymást, hogy ki kapja fel a zsákmányt. Aztán az egyik taszított rajta, bukjon csak el, ejtse el mind a kenyeret. Olyan gyenge volt, hogy megingott, de nem esett a földre, csak az egyik barakk falának. Nem érték el teljesen a céljukat, ám két egész kenyér potyogott a latyakba, és az éhes tömeg, amely oly hűen követte, egy pillanat alatt széttépte a sáros, penészes, ragacsos zsákmányt. Hamelni patkányfogó?... — merült fel benne, miközben a nagy megerőltetéstől, félelemtől, szorongástól verejtékezve cipelte az egyre kisebbedő, de neki még mindig oly súlyos terhét. Nem, dehogy... ő is ugyanolyan nyomorult patkány, mint a követői, és nem vezetheti őket más hazába, csak egy nyomorúságos falattal, egy harapással a jóllakottság percnyi illúziójába.

De védeni kellett a kenyeret, ez megmentheti, talán ez az egyetlen, ami még megmentheti, hogy ne pusztuljon el, ahogy Pista, Jiri, Jean, Hugó, Henrik és a többiek: százak, ezrek, tízezrek. Eddig kibírta, július 26-án is megmentették, a Russenlagerből is feljött, pedig harminckilenc fokos láza volt és tüdőgyulladása, mégis itt van. Most még két hét, vagy legalább egy hét, három-négy nap, bajtársak, ne bántsatok, nektek csak egy-egy falatról van szó, nekem az életemről... Ordítsak rájuk? Úgysem hallgatnak rám, nekik is az életükről van szó. Még négy kenyerem van. a legépebb, a legalsó, ezt tettem legalulra, hogy bírja a többi súlyát, már csak huszonöt lépés lehet az én barakkomig, ott otthon, ott védve vagyok...

Úgy tűnt fel agyában a szennyes, bűzös barakkszoba, mint a csodálatos biztos menedék... az ígéret földje. Összeszorította a fogát, imbolyogva ment még néhány lépést, támolygott, lihegett, izzadságtól maszatos arcáról most valami sós folyadék hullott kicserepesedett ajkára. Sírt? És körülötte az éhes, rá leső falka egyetlen szót sem szólt. Kísérteties csend volt, hang sem hallatszott, csak a nehéz léptek dobbanása... Peregnek a dobverők, most hajtják végre az ítéletet. Ha feláldozna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Csanády András
TISZATÁJ

1021

Csanády András fametszete

zekvenciáinak feltétlen érvényesítéséért. Mint e
művészi alkotás kísérlet, kísérlet a valóság

A művészi kísérlet értelmezése számomra
belőle?

A hatás, a művészi, illetve a társadalmi h

Tolsztoj például kifejezetten a hatás miatt
letező legyen: „Ahhoz, hogy a művész másokra
tezőnek kell lennie. A hallgató, az olvasó, a
veled együtt vehet részt a kutatásban." Azaz az alkotó számol — mert kell hogy számoljon — a néző részvételi szándékával, mert kell hogy a művészi felfedezés értelmét a társadalmi hatásban lássa. S ez egyáltalában nem lényegtelen kérdés, mert tapasztalataink arra figyelmeztetnek, hogy játékfilm-művészetünk általában nem rendelkezik a megkívánt közönséghatással, noha nem is olyan régen még az unalomig hangoztatott jelmondatunk volt: a film — népművészet.

Az idő telt-múlt, és a sok használat következtében a „nép" teljesen lekopott, és megmaradt a „művészet". Pedig a „népen" éppen olyan hangsúlynak kell lennie ma is, mint a „művészeten". Különösen, ha Balázs Béla fenti jelmondatát helyes értelemben használjuk, tehát: „nem abban az eredeti értelemben, hogy a nép szellemének a terméke, hanem fordítva, hogy a nép szelleme ┌ a városi népé elsősorban — a terméke ennek a roppant iparrá nőtt művészetnek".

Világos, hogy Balázs itt arra a rendkívüli tömeghatásra utal, amely a játékfilmek folyamatos nézésével együtt jár, és amely egyben a filmrendezői felelősség mellett — anélkül, hogy a játékfilm mai társadalmi szerepét eltúloznánk ┌ a film kultúrpolitika felelősségét is hangsúlyozza. Ez a felelősség — filmalkotóké és kultúrpolitikáé egyaránt — lényegében azt jelenti, hogy milyen és mekkora szerepet vállalunk a szocialista emberformálás társadalmi programjában.

Az, hogy James Bondok, dekadens vagy fasiszta ideálok, vagy Csapájev és a „nehéz emberek" válnak közösségi eszményekké, nem véletlen. Éppen ezért veszélyes minden olyan teória vagy magatartás, amely lefegyverez vagy semlegesít a közönséghatást illetően. Elsősorban azért, mert ma nálunk a szocialista etika és életforma kialakításáért vívott harc — lényegét tekintve — osztályharc.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csanádi András

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 SZEP 10

1021

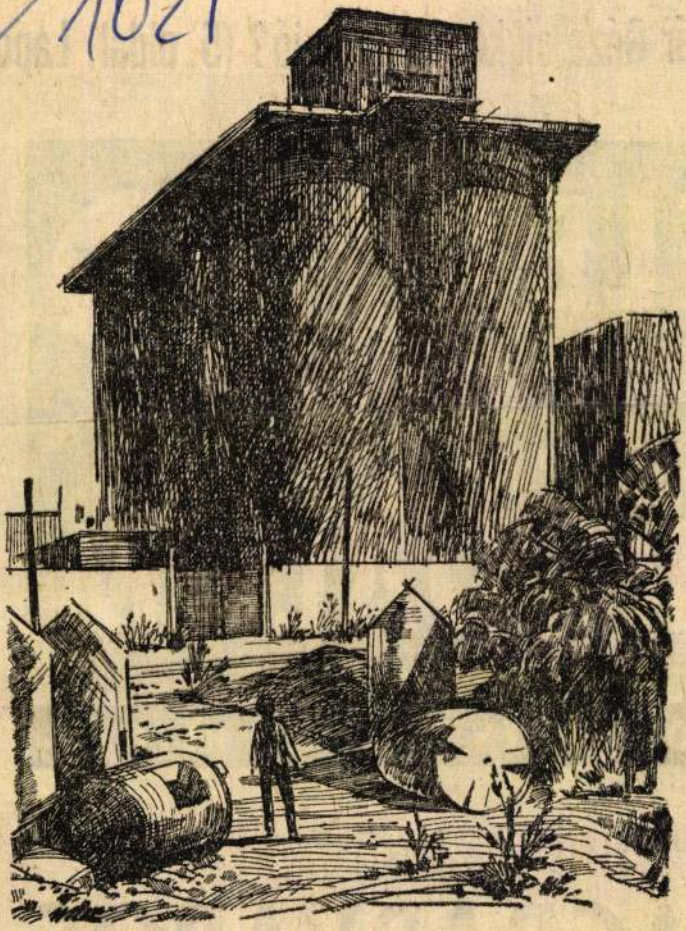

Csanády András: Magtár

Molnár Géza cikke

ÉLET ÉS IRODALOM

37

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

MÁRKUS ISTVÁN:

AGRÁRVÁROS

MDK

Csanády András

Indián, linóleummetszet

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 19.l.

M.D.Y

Csanàdy András
grafikus

„Bàbel"

Élet és Irodalom, 1966. dec 17 - 2 lap

Csanádi András

MDK

"Ismét eljött az az óra,
El kell menni háboruba...", repr.

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csanády András | MDK

Illusztráció Petőfi Apostolok, c. eposzához, repr.

Mücsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csanády András MDK

Illusztrációk Petőfi Apostolok cimü költeményéhez, I-II, fametszet

Mücsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csanády András

MDK

Hajdutánc, 1953. repr.

Műcsarnok 1955. Képzőművészetünk tíz éve

Csanády András MDK

Ismét eljött az az óra, 1953, lino

Básta szekere, 1953, lino

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Csanády András

Hajdutánc, 1953, lino

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Embléma

Csanády András:
Dürer terem,

1963.

Csanádi András

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296 188-307

EMERGÉ

1962 NOV 6

1021

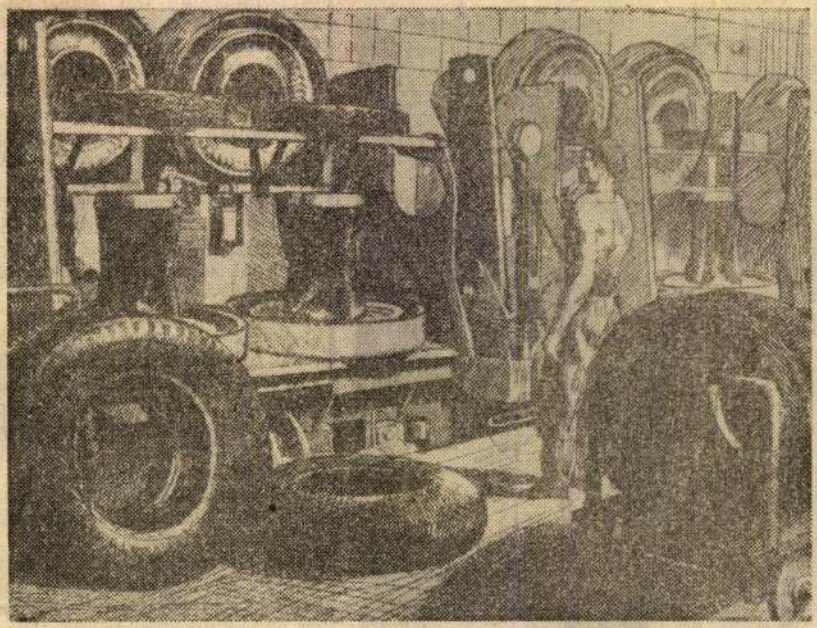

—★—

VULKANIZÁLÓ GÉPEK MUNKÁBAN. (Csanádi András grafikus művész rézkarca)

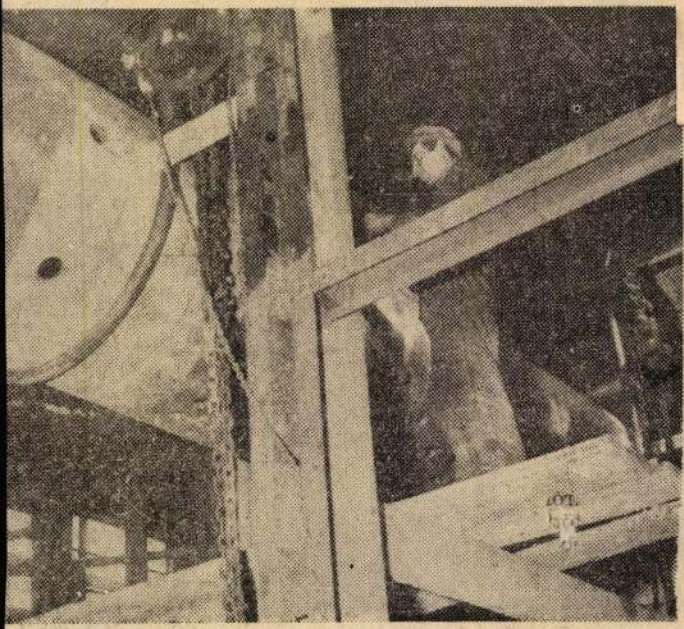

sek voltak, de nem sokan, mert a jelentkezők száma 300-ra emelkedett. S ha nem is fértek be a csarnokba, mégis méltó számban képviselték gyárunk munkásait a békéért, a kubai blokád megszüntetéséért folyó harcban.

★

A SZAKSZERVEZETI POLITIKAI ISKOLA II. előadássorozatát november 15 és 16-án tartják az szb helyiségében. Az üzemfenntartás gépgyára, a karbantartás, a fonal és a pneu osztályokon dolgozó, s az iskolára jelentkező szakszervezeti aktivistákon kívül a többi üzemrész műhelybizottság-tagjait, bizalmijait is szívesen látja ezen az előadáson az iskola vezetősége.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Csanády András

1021

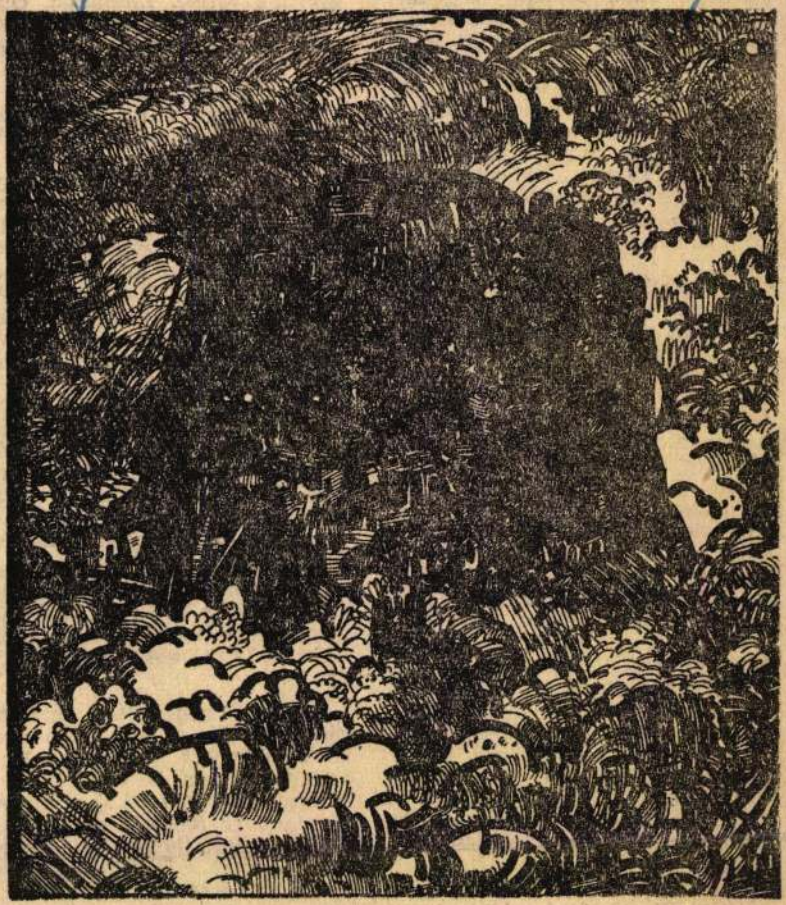

Csanády András: Bábel

szóltak volna. Cinket meg rakuszt ismertem föl közöttük, de volt néhány egészen apró tollcsomó is, amelyiknek a nevét se tudom. Keringtek, bújkáltak az ágak között, ugrándoztak, mint a tavaszi udvarlás idején. Elnéztem egyideig, csak amikor elszálltak, akkor döbbentem rá, milyen remek napsütés van odakinn. Én meg itt ülök a szobában, ahová soha nem süt be a nap.

— Szóval, nem ment a munka, ezért ne bánts, más is van így. Meséltem már? Nemrég találkoztam barátunkkal, kérdem tőle: — Te hogyan szoktál írni? — Csomókban — azt mondja. — Egyszer előrehaladok az írásban, két-három napig telnek a lapok, aztán egy hétig semmi. — Nem volna jobb folyamatosan? — kérdeztem. — Az ember minden nap megcsinálná a penzumát, ennyi és ennyi oldalt? — Nem vagyunk mi németek! — feleli méltatlankodva. — Pedig tudtommal sokan dolgoznak így folyamatosan, a maga szerzetesi napirendjével Veres Péter is, remeteségében Németh László is. — Őket csak irigyelni tudom ezért — mondta barátunk.

— Más is van hát így. látod, egyszerre előrehalad a munkában, aztán elakad, megáll egy időre. De én most nem panaszkodni akarok, hanem dicsekedni. Bizony, dicsekedni, mert most már tudom, mi kell a regényíráshoz. Ott akadtam el, ahol a vázlat szerint az a cigánylegény hazalátogat. Tudod, az ökölvívómérkőzés előtt. De a legény a

[illegible] tálra a szendivcseket, de pontosan olyan volt, amilyennek én Bogdán György feleségét elképzeltem. Barna bőr, nagy fekete szem, olyan fénylő szem, amelyik mindig mintha egy kicsit könnyes volna.

— Kértem egy féldecit, de nem akartam ajtóstúl rohanni a házba. Attól is féltem, hogy megsértődik. Elvégre, ha cigányokról kezdek tőle érdeklődni, olyan mintha a szemébe mondanám: — maga cigány. Hát nem furcsa ez?

— Ilyenkor alig van forgalom a söntésben, a reggeli roham lezajlott már, a déli nem kezdődött meg, úgy is mondhatnám: a pálinka lefutott, a sör még hátra van.

— Hogy szép volt-e ez a cigánylány? Te mindig ilyen mellékes dolgokat kérdezel. Nem volt szép, nem is volt csúnya. Érdekes volt. A nyakában aranyláncon nagy amulett, monogrammal, kiderült, hogy óra. Amerikából kapta, rokonai élnek odakinn. Az édesapja meg most éppen valamelyik afrikai államban van. Turnézik a zenekarral. Így

(Folytatás a 2. oldalon.)

Csanády András

„Forradalomról forradalomra – képek a Magyar Tanácsköztársaság életéből" c. kiállítás megnyílt a Csók Galériában, melyen szerepel műve.

Horváth György: Forradalmi grafika.
Magyar Nemzet, 1969. márc. 5.

megírva

Csanádi András

grafikus

III. M. Képzőműv. Kiáll.

Felvágó, linoleum metszet.

1953 a IV. VIT művészeti versenyen Bukarestben. Táncoló kurucok c. lap linoleum metszetével II. díjat nyert.

Dutka Mária: A III. M. Képzőműv. Kiáll. grafikája. Magyar Nemzet, 1953. jan. 9.

Kiáll. tm. – MN. 1953 aug. 7. (A IV. VIT művészeti versenye.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
305/1923

Csanády András

„Stromfeld Aurél" arcképe a emlitve.

– Fonradalmi grafika kiállítása a Csók Galériában. –

Magyar Nemzet
1969 márc. 5

Csanády András

festőművász kiállitása. Szeged, Képcsarnok. - Ism: D.J. Dél-Magyarország, 1967.szept.25.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7.l./

89. l.

Granádi András

58. Lovasok fametszet 28×35

5. Miskolci Grafikai Biennale. Miskolci Galéria
1969. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Csanádi MDK

"Bányavilágitás a XIX. században"

c.

képei a muzeumban.

/Ksa/: Egy év a Központi Bányászati Muzeumban.
Kisalföldi 1963 márc. 2.

Csanádi András MDK

Felszólaló, lino

Korea, fametszet,könyvillusztráció

Rózsa Sándor illusztráció, I-II., tusrajz

Mücsarnok ,952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csanádi András

MDK

"Ismét eljött az az óra", linó

Hirmondó, lino

Básta szekere, lino

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csanády András grafikus

Munkácsy-díj III. fok.

NN: Kiosztottak a minősítési díjokat

Nepszava 1955 ápr. 5. 83 évf. 79 n.

8 l.

CSANÁDY András

Munkácsy díj III. fokozat

N. N. Kiállítások ápr. 4.-én

Művelt Nép, 1955, 14 évf. 15 sz. április 10, 8 old

Csanády András
Petőfi négyökrös szekér, linoleumm.
Petőfi illusztrációk, " "

Nyári Tárlat. Ernst Muz. 1954. jul. 7 l.

CSANÁDY András

„Szélhely támad" fametnet

Péter J: Fiatal művészek tárlata (Ernst M)
Művelt Vér 1955 Uevf 25 n. junius 19, 2 l

MDK

Csanádi András

Plakátművészeti Kiállítás. Ernst Múzeum 1953.
Kat.

CSANÁDI András

Hajdutánc – metszet
Székely tánad – linoleum

NN: Mutereumlátogatóson (VIT)

Művelt Nép 1955 II ért. 21. sz. május 22 6. old

CSANÁDY grafikus m.

Dutka M: Fiatal művészek az Ernst Múzeumban

Irodalmi Újság 1955 okt. 25 n. jún. 18. 3 l.

Csanádi András

grafikus

képzőművészeti főiskolán

tanult?

Mikor és hol született,

kinél tanult -

[illegible]

Sz. 1929 szept 27 Bpest

Koffán Károlynál

Vasutas kiáli

Katalogus

fogjuk a farkasréti temető halottas házából utolsó

munkával vitte előre a természetvédelem nemes ügyét
ből eltávoznia, pótolhatatlan ürt hagyva maga után.

elettel megőrizzük.

.. Budapest.

Csanády András
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 OKT 27

1021

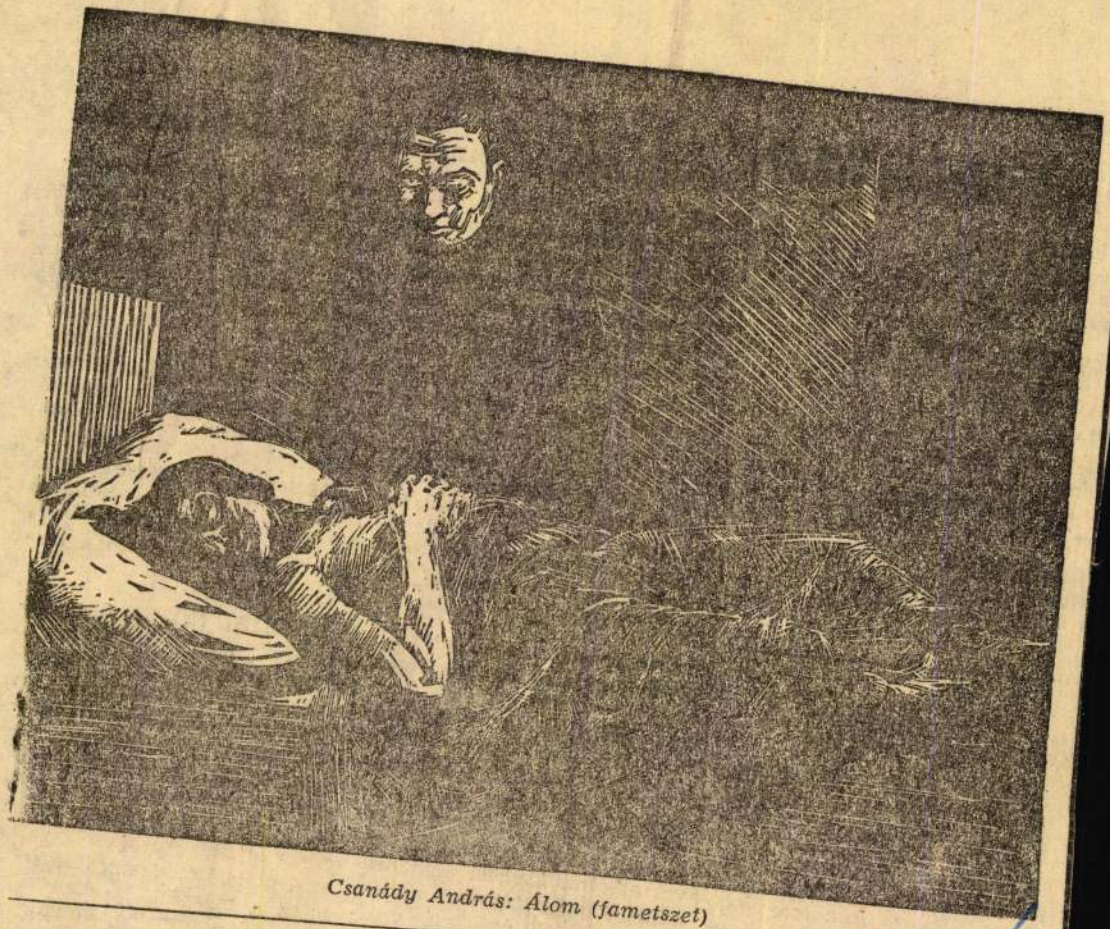

Csanády András: Álom (fametszet)

énnek, Helsinkiből

a vonatja késik,
, szeretője várja
ete — arra néz hol
nyt:

ipnotizálja, hívja:
a kicsap szeméből.
üvöltve már a

—

esek, azt, amerre
omon egy ideg sem
kalapács, ököl döng:

—

fenyő Suomi
ek a könyvek és a
n s úgy elolvadok mint

lat Vásárhelyen

- alkotásai közül való *Somos*
Miklós Fanyesője a nála meg-
szokott kissé „fanyar" színek-
kel, és *Szurcsik János*
konstruktőr, színeiben szépen
harmonizáló *Tsz-istállója.*
Orosz János Ruhateregetője
zárt formavilágával a monu-
mentálishoz közelít. Nagyfor-
mátumú képe, a *Teremtés*, a
fiatal festő egyik legbensősé-

A kör bezárul

Berkesi András színműve a Jókai Színházban

AZ EGYIK MEGYEI UJSÁG nemrégen leponyvaírózta Berkesi Andrást. A sommás ítélet már csak azért sem volt jogos, mert akkor már megjelent az író művészi rangját megemelő **Magány** című regény, arról nem is beszélve, hogy készen volt eddigi műveinek legjobbika, a most bemutatott dráma. Berkesi — hogy úgy mondjuk —, fejlődő író, és úgy látszik eléggé tehetséges ahhoz, hogy meglepetéseket szerezzen az őt ponyvagyártóként beskatulyázó kritikusoknak is.

Első drámája jobb, mint általában az első drámák. Igaz, hogy az ártatlanul meghurcolt kommunista visszatérését a családba és a közéletbe már előbb megírta a *Magány*ban, de az epikai extenzivitást drámai sűrítésre átváltani nem kevesebb, mint új művet alkotni. Berkesi nem dramatizálta a regényét, hanem drámát írt Ha csak azt veszszük figyelembe, hogy Szabó Gyula mennyire elemében érnek egy-egy apró hazugságára, amelyeket az ő megnyugtatására találtak ki. A kegyes hazugságokat elhárítva, és felderítve, kúsza szövevényüket széttépve, újabb és súlyosabb hazugságok nyomára akad, s bár ezek felderítése előreláthatóan felborítja az ő rendes kerékvágásba visszatérő életét, mégis a megszállottak makacsságával tisztázza a helyzetet. A hazugságot semmilyen fokon nem fogadja el az emberiesség eszközének, sem a politikában, sem a magánéletben.

BERKESI HŐSÉT úgy ismerjük meg fokról-fokra, ahogy ő megismeri a környezetében levő embereket. A közelébe kerülők — mint röntgensugárzástól a test — átvilágítódnak. A felesége először rajongó szerelmével próbálja elvakítani őt, de aztán egyre inkább eluralkodik rajta az árulkodó félelem. (*Sütő Irén* főleg a második részben illeszkedik szerepébe, amikor a játék külső eszközökben is

SZERDA

Sör, szocrock, szotyi

A címet korunk legjelentősebb (és méltatlanul vagy méltán ismeretlen) népiálnaiv rockzenekarától, a nyíregyházi Jurijtól loptam, de erről majd később, most kezdjük ott, hogy:

Valamiért rátekertem az ATV nevet – nyilvánvalóan tévedésből – viselő vizuálterror-csatornára, amely a nemzeti abszurd műfaját teremti újra meg újra minden egyes pixelével, amelyet képernyőnkre varázsol, mit varázsol?, ugyan!, rálöttyent, odaken, okád; tehát e csatornán, ahol nincsen lehetetlen (nem ismerik azt), ahol még a legrosszabb értelemben vett snájdigság élő emlékműve, Aradszky művész úr is gátlástalanul megjelenhet, és mutogathat porszívót, szőnyeget, turmixgépet reklámnak álcázott, megfejthetetlen, ám érezhetően destruktív üzenetet hordozó klipekben; ahol állítólagos profik prezentálnak kellemetlen illatú dilettantizmust óráról órára, percről percre; amely műsorba a néző is bele-belepirul, nem is ritkán, ő szégyelli magát azok helyett, akik, mindegy, szóval ottan, az ATV-n bírtam elcsípni (amilyen piszok mázlista vagyok) Bayer Zsoltot, amint éppen Márai Sándort idézve buzizott, egészen átszellemült mosollyal mondta ki mindannyiszor a „buzeráns" szót, mert lehetett mondani, ugye, hisz' Márai írta, ő csak Márai meghosszabbított micsodája volt ottan, hangképző szerv. (Idezárójelezem, hogy ugyanő, mármint Bayer a Magyar Nemzetben, mandinerből szólította föl népét, népéből valakit, az általános alanyt, hogy magyarázná már el nekem, mi fér bele a kétezer esztendős európaiba, s mi nem; amit én kedves gesztusnak gondolok egyfelől – lám, nemhiába őriztem éveken át a hátam mögötti szekrényben Bayer aktatáská-

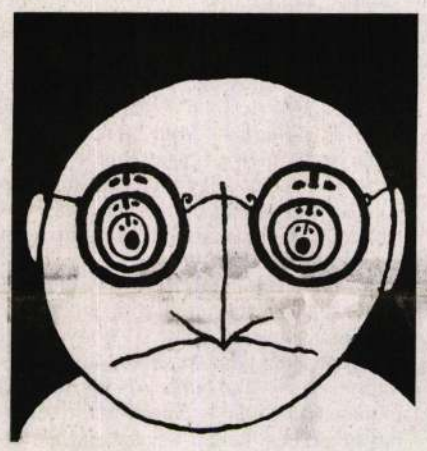

ját –, másfelől pedig örömmel látom, hogy a szerzőben működik valami, amelyet higgadt önértékelésnek vagy figyelemre méltó józanságnak nevezhetnénk, hogy tudniillik mással, harmadik személlyel magyaráztatna, vagyis önnönmagát nem tartja alkalmasnak arra, hogy.)

Lényeg a lényeg: az émelygés leküzdése után határoztam úgy, hogy egyedülálló biokulturális kísérletnek vetem alá magamat: egyetlen gramm alkolhol elfogyasztása nélkül, színjózanul abszolválok egy úgynevezett nyári rockfesztivált. (Felkészültem a legrosszabbakra: alattomos, házipálinkával támadó ismerősökre, józanul hallgathatatlan zenekarokra, egyáltalán: egy büntető jellegű pszichedelikus élményre.)

Most nem megyek mélyebbre fesztiválügyben, pedig érdemes volna, országos hálózattá nőtt itten valami, ami: kábé egy kultúrkörbe tartozó zenekarok, dj.-k, szervezők, technikai emberek, na és mezei közönséggel, nem is kevéssel, több mint féltucat nyári fesztivál van már ebből a fajtából, kábé ugyanazok a zenekarok, kábé ugyanaz a programszerkezet, a nagy Sziget kicsi, vidéki testvérei, és több százezer magyar kíváncsi ezekre, létrejött egy ilyen alternatív szórakoztatóipar, sok millió forintos rendezvényekkel, komoly szponzorok; már annyira alternatív a dolog, mint amennyire hivatalos vagy mainstream a lemezgyárak környékén ugráló, castingolt playbackcsapatok, a mobilosok és kertévék szponzorálta ultragagyi ródsók, lakodalmas céllövöldék, popzenei vattacukorárusok valószínűtlen halmaza. Ez az „alternatív" annyit tesz: igazi rockfeszt, igazi zenekarokkal, és igazi (jó) arcokkal, szteroidon és szpíden nagyra nőtt, egybenyakú stricimenedzserek, autótolvajból lett producerek, szilikonból formált konzuménekesnők nélkül.

Nos, idén ezek közül a vidéki fesztiválok közül a tokaji nőtt legnagyobbra, a Hegyalja Fesztivál, amely egyébként nem tokaji, hanem rakamazi, a Tisza túloldala, ég és föld, mi több!, megyényi különbség: nem BAZ, hanem Szabolcs.

A tokaji (fenébe: rakamazi) fesztivál elsősorban – ám nem meglepő módon – borminőségben bír fölmutatni jelentős eredményeket, legalábbis a hazai, nem túl erős mezőnyben; az alapbor majdnem iható, középrossz furmint, ehhez képest az országos standard még mindig a Kecel környékéről származó, illegalitásban edződött, konspiratív nullputtonyos cudarka, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága, no meg az összes borkommandó dicsőségére.

Tehát felületileg: Tokaj rendben van, szép nagy kempingben szórakozik kulturáltan az ifjúság. A kelleténél kaotikusabb műsorállapotok miatt majdnem lekésem az én Moodomat, amely a negyven fok körüli belhőmérsékletű Bomba-sátorban vezet elő könnyű délutáni metálmatinét. A legnagyobb színpadon a minden gesztusában és akkordjában gázos, viszont helyi (szerencsi) Hooligans elől menekülök a Zöldsátor nevű népnevelési centrum felé, amely estére zenés helyszínné alakul át, nagyon kis színpaddá, néhánywattos erőlködők, hangfalak, szép halkan játszanak azok, akik máshová nem fértek, a reményfutam csöndes indulói.

Félmeztelen gimnazisták ugrálnak benn, egy osztálynyi csapat, néhány mellkason piros filccel a szlogen kétharmada: Sör, szocrock; a szotyi valamiért lemaradt, még nem igazodom ki a zenekari mitológiában annyira, hogy tudjam ennek az okát, az indokoltnál lelkesebbnek tűnő közönség a számok közötti szünetekben mindenesetre a hármas jelszót üvölti a színpad felé: sör, szocrock, szotyi! A színpadon pedig négy darab ember, négy darab gimnazistaforma tinédszer, négy darab, matrózgalléros blúzát vesztett Steinmann, mind a négy szemüveges, két kicsi tüskehajú gitáros, egy partvisvékony kétméteres, hosszú hajú basszgitáros, és egy elkeseredetten kalimpáló dobos, utóbbi kettő félmeztelen, mellkason piros filccel: Sör, szocrock.

Leírhatatlan látvány, ahogy a négy Steinmann összesen negyven dioptriával izzadtan zúz a színpadon, ahogy előttük tombol az osztály, és leírhatatlan a zene is, gátlástalan tinglitangli, polbeatoperett, pofátlan (és többnyire rossz) gimnazistapoénok. Egy korai Kispál-paródia lehetne, Buddy Holly és a Sex Pistols perverz násza, Dinnyés Józsi és a Neoprimtív találkozása egy dadaista táncházban; hamisan, súlyos ritmusproblémákkal, Uhrin Benedek junior.

Hanem: ez a rockandroll. Kompromisszummentes, gátlástalan és pofátlan izé.

Pofon a sorsnak, ahogyan Najmányi László, a legjelentősebb magyar rockandroll-gondolkodó fogalmaz legendás rockdefiníciójában.

Ha volna rendes rockandroll ebben az országban, akkor a nyíregyházi Jurij zenekarnak kellene vezetnie a Mahaszlistát, jövőre pedig már a Roskilde fesztiválon játszania a Radiohead előtt, ilyen arcoknak muszáj lenne világsztárrá lenni, muszáj lenne.

Persze nem lesznek soha. Sör, szocrock, szotyi – drága magyar testvéreim, ti már ezzel a szlogennel meg ezzel a koncerttel megtettétek azt, amit követelt a haza. Sör, szocrock, szotyi – itt állunk, izzadtan, bambán, szédülünk, teljesen be vagyunk rúgva, pedig nem ittunk egyetlen kortyot sem.

Uj Péter

Szabó gazda és az osztrák vircsaft

A kormány kihelyezett ülése Kálócfán

A kormány tegnap a Zala megyei Kálócfán tartotta kihelyezett ülését. Kedd délelőtt több tucat falubeli várakozott Szabó József gazdálkodó háza előtt, aki maga vállalta a házigazda szerepét.

– Késik a Viktor! – állapította meg egy helybeli nyugdíjas férfi.

– Szépen kicsinosították a falut – próbáltam szóba elegyedni egy középkorú hölggyel.

– Azt látni kellett volna, mi volt itt az elmúlt néhány napban. Mindenki kaszálta a füvet a háza előtt. Én is lenyírtam a sövényt. A közútkezelő emberei évek óta nem jártak erre, de tegnap feltöltötték az útpadkát sóderral.

A kormány tagjait szállító autóbusz 10 óra 20 perckor állt meg a kálócfai Szabó-porta előtt. A buszról elsőként Orbán Viktor miniszterelnök szállt le. Azonnal a fogadására összesereglett falubeliekhez sietett. Ekkor azonban eleredt az eső:

– Nem én hoztam a rossz időt – szabadkozott a miniszterelnök.

A buszról lekászálódó miniszterek és államtitkárok eközben betértek Szabó úr udvarára. A kamerák és fényképezőgépek kereszttüzében a kormánytagok megszemlélték az istállóban pihenő teheneket. Stumpf István kancelláriaminiszter az iránt érdeklődött a házigazdától, hogy szalma helyett miért fűrészport használ a tehenek almozására.

– Így olcsóbb – hangzott a tömör válasz.

A családi gazdaságokkal való ismerkedés fontos eleme volt, hogy a kormányülést Szabó gazda udvari gépszínében tartották, tíz méterre az istállótól.

– Nagy felfordulást okoztunk a családnak? – kérdezte udvariasan a ház urától Deutsch Tamás sportminiszter.

– Dehogyis – hangzott a házigazda válasza. – Elvégre én ajánlottam fel.

A kormányülés után, még az ebéd előtt a kormánytagok rövid sétát tettek Szabó József házától a kultúrotthonig. Hol az egyik, hol a másik miniszter lépett oda egy-egy rövid beszélgetésre az út szélén álló falubeliekhez.

– Hát téged hogy hívnak? – fordult egy rózsát szorongató kisfiúhoz Orbán Viktor.

– Axel – válaszolta a kisgyermek mellett álló nagymama. – Éppen annyi idős, mint a miniszterelnök úr Rózsája.

– És már önállóan áll? Az én lányom jóval lustább – mondta a kormányfő.

Mivel a kormányülés másfél órával tovább tartott a tervezettnél, az éhes kálócfaiak délután fél 2-kor már türelmetlenül várták a kultúrház kertjében a kabinet tagjait. A tapsvihar közepette bevonuló Orbán Viktor az udvaron megismerkedett Kálócfa legfiatalabb – néhány hetes – polgárával is.

Szabó József, aki tagja a kálócfai önkormányzat képviselő-testületének, titokban abban reménykedett, hogy a kormányülés előtt, alatt vagy akár után elmondhatja a panaszát a hazai agráriumról – egy parasztgazda szemszögéből. Ezt az ebédnél meg is tehette – Orbán Viktor éppen őmellé ült.

– Tudja, a zsebszerződések nagy kárt okoznak nekem – fordult a miniszterelnökhöz Szabó József. – Van harminc hektár földem és harminc szarvasmarhám. A tehenek napi háromszáz liter tejet adnak. Akkor alhatnék nyugodtan, ha napi ötszáz liter tejet tudnék leadni: ehhez ötven tehénre lenne szükség, az eltartásukhoz pedig legalább ötvenhektárnyi földre. De Kálócfán már egy négyzetméternyit sem tudok szerezni.

– Véget vetünk az osztrák vircsaftnak – biztosította Orbán Viktor a gazdát.

A kormánytagok hamar elvegyültek a kálócfaiak között, hamarosan az asztaltársaság központjává váltak.

Az ebédet, az innivalót a falu hozta össze. Volt minden, a kálócfaiak nem voltak szűkkeblűek: a miniszterek pálinkáztak, fehér- és vörösbort kortyolgattak, sertéspörköltet, zöldséges krumplit, almás pitét ettek.

A kormány országjáró turnéjának második fellépése tegnap volt Kálócfán.

Cseri Péter

FOTÓK: SZABÓ BARNABÁS

Lehet, hogy tovább is nyújtózkodhat.

SZERENCSEJÁTÉK RT.

Várható főnyeremények a héten:

5 LOTTÓ 45 millió Ft

HATOS LOTTÓ 55 millió Ft

Skandinav LOTTÓ 95 millió Ft

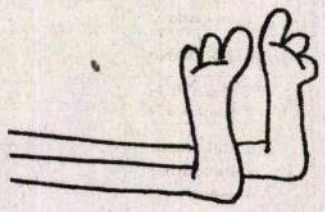

Szerződés, racionalitás, politika

Tóth László, a Dunaferr vezérigazgatója a dolomitszállításról és a cég helyzetéről

Tóth László, a Dunaferr Rt. vezérigazgatója azt állítja: politikai szempontok nem befolyásolták a Dunaferr dolomitszállítási szerződéseinek ügyét, bár egyetért idősebb Orbán Győző azon kijelentésével, hogy az eseményeket valóban áthatja a politika. Minden döntésünk racionális volt – állítja Tóth László, aki tegnap válaszolt lapunk veszprémi tudósítójának az elmúlt napokban nagy vihart kavart dolomitszerződés tisztázását szolgáló kérdéseire. A vita azzal kapcsolatban alakult ki, hogy a Dunaferr hírül adta: a miniszterelnök édesapja, idősebb Orbán Győző gánti cége, a Dolomit Kőbányászati Kft. lett a vasmű kizárólagos dolomitszállítója. De kiderült: egy fehérvári vállalkozó, Zarándok János cégének, a Mészkő és Dolomit Kft.-nek 2009-ig szóló szerződése van a Dunaferr-rel. Zarándokkal ezért hétfőn új megállapodást kellett kötni, de ennek tartalmáról az érintettek eltérően nyilatkoztak.

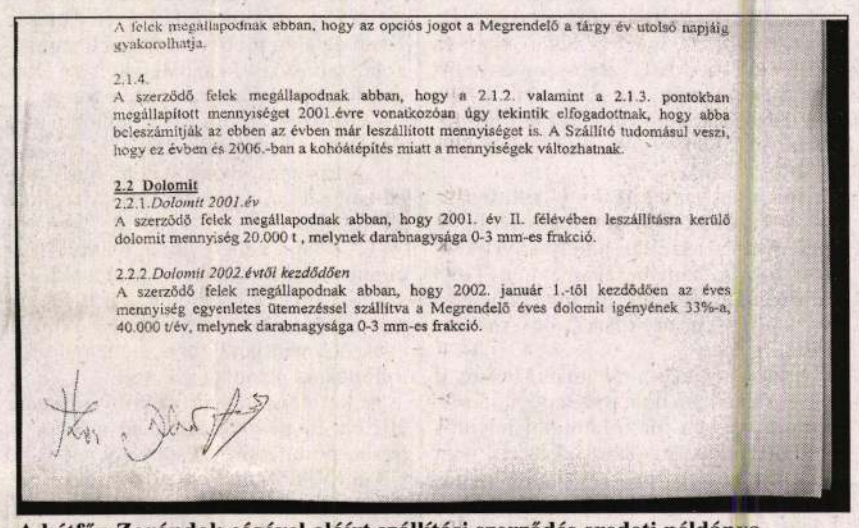

A felek megállapodnak abban, hogy az opciós jogot a Megrendelő a tárgy év utolsó napjáig gyakorolhatja.

2.1.4.
A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a 2.1.2. valamint a 2.1.3. pontokban megállapított mennyiséget 2001.évre vonatkozóan úgy tekintik elfogadottnak, hogy abba beleszámítják az ebben az évben már leszállított mennyiséget is. A Szállító tudomásul veszi, hogy ez évben és 2006.-ban a kohóátépítés miatt a mennyiségek változhatnak.

2.2 Dolomit
2.2.1.*Dolomit 2001.év*
A szerződő felek megállapodnak abban, hogy 2001. év II. félévében leszállításra kerülő dolomit mennyiség 20.000 t , melynek darabnagysága 0-3 mm-es frakció.

2.2.2.*Dolomit 2002.évtől kezdődően*
A szerződő felek megállapodnak abban, hogy 2002. január 1.-től kezdődően az éves mennyiség egyenletes ütemezéssel szállítva a Megrendelő éves dolomit igényének 33%-a, 40.000 t/év, melynek darabnagysága 0-3 mm-es frakció.

A hétfőn Zarándok cégével aláírt szállítási szerződés eredeti példánya

FOTÓK: TEKNŐS MIKLÓS

– Kérem, elöljáróban tisztázzuk: valójában mennyi dolomitot szállít Zarándok János cége a Dunaferr Acélművek Kft.-jének? Ezt azért kérdezem, mert Zarándok hétfőn 120 ezer tonnáról beszélt, míg a Dunaferr közleménye jóval kevesebbről szól.

– Az idén körülbelül 60 ezer tonnát. 2002-től kezdve pedig évente 40 ezer tonna dolomitot szállít a cég a Dunaferrnek.

Jogok hosszú távra

– Zarándok János az aláírás után úgy nyilatkozott, hogy e megállapodással helyreállították az 1999-es állapotot, amikor az ő cége, a Mészkő és Dolomit Kft. évi 120 ezer tonnát szállított. Valaki tehát nem mond igazat!

– Nézze, itt a szállítási szerződés eredeti példánya. Kérem, olvassa el! Ezt Szücs László, az Acélművek Kft. új vezetője és a Mészkő és Dolomit Kft. ügyvezetőjének – vagyis Zarándok Jánosnak – a megbízásából Molnár Lajos írta alá. Ebben az áll: a Zarándok-féle cég mészkőből a kohó számára az idén százezer tonnát, ugyancsak mészkőből az acélgyártó konverter számára 210 ezer tonnát, dolomitból a második fél évben húszezer tonnát fog szállítani. A másik beszállítónk, az idősebb Orbán Győző által vezetett Dolomit Kőbányászati Kft. is körülbelül ugyanennyi dolomitot, tehát ebben az évben hatvanezer tonnát fog szállítani a vasműnek. Pillanatnyilag senkivel sincs évi 120 ezer tonnás dolomitszállítási szerződésünk, és ilyet nem is akarunk kötni.

– Valójában mennyi dolomit szállítására van szerződése a Dunaferrnek idősebb Orbán cégével?

– Mintegy nyolcvanezer tonnáról, de ez keretszerződés, a végösszeg a havi konkrét szállítási megállapodásokból jön ki.

– Korábban azt a közleményt adta ki a vasmű, hogy évi százhúszezer tonna dolomit szállításáról köt megállapodást az Orbán-féle vállalkozással, mivel Zarándok nem jelent meg a versenytárgyaláson.

– Igen, de közben változott a helyzet. Előkerült az a szerződés, ami hosszú távú jogokat biztosított Zarándok János kft.-jének. Ekkor sok mindent újra kellett tárgyalni.

– Zarándok János hétfőn úgy nyilatkozott, hogy az akkor megkötött szerződést nem hozhatja nyilvánosságra, mivel azt tiltja a Dunaferr-rel kötött megállapodás. A szállítási szerződést végigolvasva nem találtam ilyen pontot.

– Azért, mert nincs is ilyen pont a szövegben. Igaz, a gazdasági, kereskedelmi megállapodások általában nem azért kötetnek, hogy a nyilvánosság elé kerüljenek, de most olyannyira ellentmondó állítások hangzottak el ebben az ügyben a nyilvánosság előtt, hogy tiszta vizet kell önteni a pohárba. Így mindenki eldöntheti, ki állít valótlant.

– A múlt pénteken született egy szóbeli megállapodás Pomázi Csaba, a vasmű vezérigazgató-helyettese, Szücs László, az Acélművek Kft. új ügyvezetője, valamint Zarándok János között, ami után – akárcsak a szerződés hétfői aláírását követően – Zarándok azt mondta: cége az 1999-es feltételekkel szállít. Azóta – egészen mostanáig – senki nem cáfolta meg ezt a kijelentését. Miért?

– Én gazdasági szakember vagyok, és nem akarok az újságokon keresztül üzengetni.

– Az asztalán van a tavaly januári, szintén Zarándok cégével kötött megállapodás másolata, amely 2009-ig biztosított szállítási lehetőséget a Mészkő és Dolomit Kft.-nek. Ez az a tizenkettes számú szerződésmódosítás, amelynek sokáig még a létezését is tagadták a vasműben. Ön mikor találkozott ezzel a szerződéssel?

– Június 19-én, kedd délután fél háromkor, amikor Zarándok János – Molnár Lajossal együtt – felkeresett az irodámban, és elém tette a közjegyző által hitelesített szerződés egy példányát. Addig csak a sajtóból értesültem arról, hogy létezik egy ilyen papír. Annak ellenére, hogy a tárgyalás előtt az Acélművek Kft. akkori ügyvezetőjétől, Szabó Józseftől külön bekértem minden, az ügyre vonatkozó szerződést és kiegészítést. Ezeket át is tanulmányoztam, de nem szerepelt köztük ez a módosítás. Nekem is feltűnt ez, hiszen volt 11-es és 13-as számú módosítás – ez utóbbi hivatkozott is a 12-es számúra –, de az nem volt a papírok között. Amikor erre rákérdeztem, azt a választ kaptam Szabó Józseftől, hogy az nem lényeges, nincs is meg, de nem is számít. Ezt az állítást nem volt okom kétségbe vonni, hiszen Szabó József akkori beosztásában olyan helyzetben volt, hogy több százmilliárd forint fölött rendelkezett.

TÓTH LÁSZLÓ

1946-ban született Sásdon.
1968 óta dolgozott a Dunai Vasműben hengerészként, majd kohómérnökként.
1992-ben a Dunaferr vállalatcsoportnál az év menedzserének választották.
2001. február 16-tól a Dunaferr vezérigazgatója.
Nős, három gyermeke van.

Előnytelen feltételek

– Később azonban mégis kiderült, hogy ez a bizonyos 12-es számú módosítás nagyon is fontos.

– Igen, ráadásul az is kiderült, hogy a 12-es módosítás tizedik pontja szerint tíz évre szól ez a megállapodás. Még súlyosabb kitétel a rendkívül magas kötbér és kártérítés. Ez a szerződés nagyon előnytelen a mi számunkra. Körülbelül hatmilliárd forintot kellett volna kifizetnünk, ha elállunk ettől a megállapodástól.

– Tehát ezért kötöttek új szerződést Zarándokkal?

– Ez egy kicsit bonyolultabb kérdés. A Dunaferr nehéz gazdasági, pénzügyi helyzetben van, mindenképpen csökkentenünk kell a költségeket. Ez vonatkozik a dolomitszállításra is. Részben tehát a korábbi előnytelen feltételek miatt, a költségtakarékosság okán, továbbá a minden érdekelt fél számára kínos hercehurca lezárása érdekében kötöttük meg az új szerződést, ami a Dunaferr számára a következő öt esztendőben évente 150 millió forintos megtakarítást jelent.

– De ha nincs a 12-es számú szerződésmódosítás, ami nagyon magas kötbérrel és kártérítéssel fenyegette a vasmű t, akkor feltételezhetően nem is kötnek szerződést Zarándokkal.

– A vállalatnak érdeke, hogy több beszállítóval legyen kapcsolatban. Létfontosságú, hogy biztosíthassuk a folyamatos üzemmenetet, és ehhez legalább két dolomitszállítóra van szükség.

– Most tehát újra kell tárgyalni az idősebb Orbán cégével kötött megállapodást?

– Nem, erre nincs szükség.

– Egészen tegnapig úgy tűnt, hogy Zarándok cége nyeri meg a vasmű dolomit-szállítási szerződését. Akkor viszont hazajött szabadságáról idősebb Orbán Győző, és hirtelen megváltozott a helyzet. Kiderült, hogy Zarándok mégsem jutott olyan előnyös feltételekhez, mint 1999-ben. Sokak szerint idősebb Orbán síkraszállt az érdekeiért. Mi zajlott le a háttérben? Netán mégis csak közbeszólt a politika – amire hétfői nyilatkozatában éppen idősebb Orbán Győző utalt – az egyik szerződő fél érdekében?

– Semmiféle politikai nyomás nem ért, semmilyen politikai instrukciót nem kaptam ebben az ügyben. Engem kizárólag a racionalitás érdekel, döntéseimben ez vezet. Abban viszont igazat adok idősebb Orbán Győzőnek, hogy ezt az egész dolomit- és mészkőbeszállítást az utóbbi hónapokban át- meg átszőtte a politika. Ezzel Orbán Viktort próbálták támadni. Vannak olyan vélemények, hogy a politika próbálja átállítani a Dunaferrt egy másik pályára, de ez nem igaz. Nálunk a racionális működés az elsődleges szempont, de ugyanilyen fontos a termelés biztosítása és mai létszám megtartása.

– Ha már a racionalitásnál tartunk, engedjen meg egy észrevételt. Zarándok cége még mindig 2341 forintért szállítja a dolomit tonnáját, míg idősebb Orbán csak kétezerért. Hol itt a racionalitás?

– Ott, hogy jövőre mindkét vállalkozás egységesen kétezer forintért szállítja majd a dolomitot.

– Mondjuk ki: hanyagul kezelték a dolomitszállítási szerződéseket az Acélművek Kft.-ben.

– Igen, hanyagul.

– Ezért váltották le Szabó Józsefet az Acélművek Kft. ügyvezetői posztjáról, s lett a Dunaferr termelésirányító főmérnöke?

– Elvesztette a bizalmunkat. Az a vezérigazgató, aki látja, hogy ilyen anomáliák vannak a cégnél, nem tehet mást, mint hogy leváltja az érintett vezetőt.

– Lesz-e folytatása a dolognak? Tesznek-e büntetőfeljelentést az Acélművek Kft., illetve Szabó József ellen az ominózus irat eltűnése ügyében?

– Egyelőre az Acélművek Kft. felügyelőbizottsága folytat vizsgálatot az ügyben, ez várhatóan egy-másfél hónapon belül befejeződik. A további lépéseket e vizsgálat eredményétől tesszük függővé.

Az elveszett vagyon

– Az ÁPV Rt. korábban azt nyilatkozta, hogy belátható időn belül nem kezdődik el a Dunaferr privatizációja. Ehhez képest nemrégiben három magáncég – az úgynevezett Közgép Unió – többségi részesedést szerzett az eddig kizárólagosan a vasmű tulajdonában lévő Dunaferr Fejlesztő és Karbantartó Kft.-ben (DFK). Információink szerint éppen három olyan cég, amelynek vezetői az egyik új vezérigazgató-helyettes, Pomázi Csaba ismerősei. Hol itt az ésszerűség?

– Mindenféleképpen ésszerű volt ez is. A DFK 1998-ban nyolcszáz emberrel még 10,2 millió forint nyereséget produkált, tavaly viszont már 1,5 milliárd volt a vesztesége. A kft. elveszítette teljes vagyonát. Világos volt, hogy a lehető legrövidebb időn belül tőkét kell vinni a cégbe. Az ÁPV Rt.-től nem kaptunk és nem is kaphattunk pénzt: az állami támogatásnak nagyon súlyos következményei lettek volna számunkra, hiszen akkor kiszorulhattunk volna az Európai Unió piacairól. A három cég viszont már évek óta üzleti kapcsolatban állt a DFK-val, pénze is volt a tranzakcióhoz, és olyan új megrendeléseket hozhat, amelyek révén a kft. kilábalhat a bajból.

– Úgy tudom, a veszteség elsősorban a Mátravidéki Hőerőművel kötött előnytelen szerződés következménye. Egy kéntelenítő tartály elkészítését vállalta a DFK – számára nagyon rossz szerződés alapján.

– Igen, sajnos másfél milliárdot veszítettünk azon a munkán. A kft. előző vezetésének ezért is kellett mennie.

– Viszont arról is vannak hírek, hogy a veszteség nagy részét peren kívüli eljárásban sikerül visszaszerezni. Mintegy 800 millió forintról van szó. Ez esetben viszont az új tulajdonosok akár ki is léphetnek a DFK-ból, s magukkal vihetik a nyolcszázmillió rájuk jutó 52 százalékát.

– Ez szerintem kizárt. Azt a pénzt, ha egyáltalán meglesz, a másfél milliárdos veszteség finanszírozása azonnal elviszi. Megjegyzendő: a Közgép Unió tulajdonosai valóban gondolkodnak, hogy kiszállnak a DFK Kft.-ből – elsősorban a számukra kedvezőtlen sajtóvisszhang miatt. Megmondom őszintén, nem tudom, sikerül-e még egyszer 250 millió forinttal rendelkező befektetőt találnom ehhez a válságos helyzetben lévő céghez.

Pekarek János

Zarándok Jánost tegnap nem tudtuk elérni: hétfő este kórházba került. A megállapodás aláírása után vércukorszintje ugyanis annyira megemelkedett, hogy rosszul lett. A fehérvári vállalkozó július 13-án, pénteken, miután szóban megegyezett a Dunaferr vezetőivel, a vasmű irodaháza előtt várakozó újságírók azon kérdésére, hogy érvényesülnek-e a korábbi feltételek a dolomitszállítás tekintetében, a következőket mondta:

– A dolomit tekintetében nem, de más tekintetben igen. Továbbra is szállítunk dolomitot, ugyanannyit, mint 1999-ben.

– Az 1999-es mennyiség 120 ezer tonna volt.

– Igen.

Zarándok tehát pénteken, valamint a megállapodás hétfői aláírása után is azt mondta: 120 ezer tonna dolomit beszállítására kötött szerződést a Dunaferr vezetőivel.

Felújításból romlás lett

Gyűlnek a látogatói bejegyzések a pákozdi csata emlékműzeumának vendégkönyvében. Jó részük a közeli dombtetőn lévő emlékmű gyalázatos állapotát teszi szóvá. A felújítás hétmillió forintba kerülne. Az emlékoszlopért felelős pákozdi önkormányzat jelenleg perben áll a három évvel ezelőtti felújítás kivitelezőjével és egy építőanyag-ipari céggel.

Pákozd és Sukoró között, az úgynevezett Mészeg-hegyen 1951-ben építettek emlékművet az 1848. szeptember 29-én lezajlott győztes csatára emlékezve. Az oszlop gazdája hosszú időn át a Honvédelmi Minisztérium, illetve Fejér megye volt: az emlék csak a kilencvenes évek elején került a pákozdi önkormányzat kezelésébe. 1998-ban, a csata 150. évfordulója közeledtével a testület úgy döntött, felújíttatja. Mivel a műemlékvédők szakvéleménye szerint eredeti állapotában kellett helyreállítani az építményt, elképzeléseik szerint semmit sem változtattak volna az oszlop külalakján. Még a népköztársasági címert is háborítatlanul hagyták.

A munkára akkor hárommillió forint jutott. A következő tavasszal azonban kiderült: az oszlopot borító mészkőlapok meglazultak, később le is estek, és apró darabokra törtek. Az emlékmű azóta is romosan áll a Velencei-tó fölé magasodó hegytetőn.

A pákozdi önkormányzat 1998-ban kénytelen volt a legolcsóbb megoldást választani az emlékmű felújítására. A munkát elnyerő kivitelező, Csanádi Gabriella kőfaragó-kőrestaurátor arra vállalkozott, hogy az oszlopot borító kőlapok mögé befecskendez egy kötőanyagot, amelynek megduzzadva meg kellett volna kötnie a burkolatot. De már az első tél után világossá vált, hogy a munka nem vezetett eredményre.

Az önkormányzat kártérítési pert indított Csanádi Gabriella ellen, aki azonban úgy véli: a felelősség a kötőanyagot szállító Techno-Wato Innovációs és Kereskedelmi Kft.-t terheli. Mint mondja, ő egy bizonyos német terméket rendelt, ahelyett viszont a cég egy saját készítményét kapta. Mint mondja, hiába tartotta be a technológiai utasításokat, a kötőanyag nem volt megfelelő.

Almássy Piroska, a Techno-Wato Kft. ügyvezető igazgatója viszont azt tartja a legfontosabb szempontnak, hogy mivel nem volt elég pénz az emlékmű hagyományos, a mészkő burkolólapok cseréjét is magában foglaló felújítására, ideiglenes megoldást kellett választani. Így került sor arra, hogy az oszlop vasbeton tartószerkezete és a burkolat közötti hézagot megpróbálták kitölteni egy ragasztóképes anyaggal. Erre a célra – mint mondja, a kivitelező részvételével – kifejlesztettek egy könnyű kiöntőhabarcsot, amely az ügyvezető szerint máig ellátná feladatát, ha megfelelően használják fel. Almássy Piroska úgy véli: ez az eset is bizonyítja, hogy a helyreállítás megkezdése előtt elengedhetetlen a kijavítandó műtárgy állapotának alapos vizsgálata.

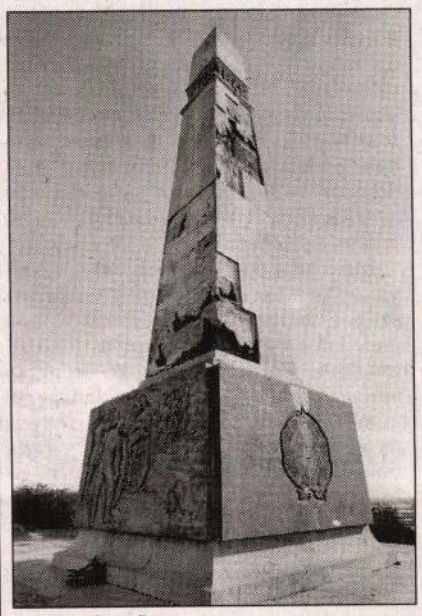

Az emlékmű FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

A szakértői becslések szerint az újbóli felújítás már hétmillió forintba fog kerülni. Hegedűs Sándor, Pákozd polgármestere hangsúlyozza: a település költségvetéséből képtelenség kigazdálkodni ezt az összeget. Márpedig a kezelői felelősség mellé senkitől sem kapnak anyagi támogatást, és bár az elmúlt két évben már számos szervezetet felkerestek az emlékmű érdekében, eddig senkitől sem kaptak segítséget. A polgármester úgy érzi, magára maradt, és nem tehet mást, mint vár a per lezárultára. A látogatók viszont nap mint nap hangot adnak felháborodásuknak, és gyorsan gyűlnek a tiltakozó bejegyzések a csata emlékműzeumának vendégkönyvében.

N. K. J.

1021

1982.X.28. Televizió 1 .S.Gyné

TV hiradó 1

Csanádi György

- Szekrények, székek, lámpák. Valamennyi nélkülözhetetlen része lakásunknak. És ki ne próbálná változatosabbá tenni, legalább belülről, a külsőleg egyhangu házakat. Az esztétikai élményen tul ebben segit a budapesti Mednyánszky teremben nyilt kiállitás, amelyen igazán szép, müvészi kivitelü lakberendezési tárgyak, butorok láthatók. Csanádi György lámpáit, egyedi tervezésü és kivitelezésü csillárjait, vörös és sárgarézből, ónból hajlitotta. A világitástechnika sok-sok fondorlatának alkalmazásával. A Mednyánszky terembe hozta el munkáit a Szedleczky házaspár is. Leszler Mária rusztikus fabutorai kis és nagy lakásokban egyaránt használhatók. Mert szekrényei, könyvespolcai, fotelei, asztalai tetszés szerint variálhatók a térben. Az iparmüvésznő különben a kiállitás idején lakberendezési tanácsokat, ötleteket ad. Szedleczky Rudolf már több budapesti szálloda berendezésének megtervezésével bizonyitotta tehetségét. Mig felesége Lszler Mária fával, ő fémmel, méghozzá egy uj technológiával előállitott öntött fémmel dolgozik. Székeit, forgó, guruló foteljeit bőrrel, szövettel, bársonnyal k binálja. A három iparmüvész benutatója novenber 11-ig tekinthető meg a Tanács-köruti kiállitó teremben.

Csanádi Judit, színháztechnikai tervező [Tónus GM].

A kecskeméti Katona József Színház felújítása. Építész: Farkas Ágos, Boros Pál [Bácsterv.]

Akusztika: dr. Karsai Elekné [Tónus GM].

Színháztechnikai tervek: Csanádi Judit, —"—
Máté Sándor, —"—
Vargha Mihály —"—
Korponai Ferenc, [Sziki]
Bánfalvi Miklós —"—

a kivitelezés ideje: 1986. II. – 1987. XII.

Magyar Építőművészet, 1988., 4–5., 44-old.

CSANÁDI Judit dipl. (1953 jan. 24 -)

SzL 1994 131.

Az alábbiakban **részleteket** közlünk **ORTHOCLASE**
"FLUX - A nonlineáris szemléletmód" című kiáltványából.

"A flux egyetlen szabálya az, hogy amikor átlépünk az egyik ábrázolási környezetből/térből a másikba, akkor magát a teret is meg kell változtatnunk, vele együtt minden struktúrát, alakzatot, sőt a színeket is. A tér zsugorítható, növelhetővé, csavarhatóvá és hajlíthatóvá válik, és mindez szakadás, vagy átfedés nélkül történik."

"A flux képes összefogni a mikrokozmoszt a makrokozmosszal, a közelit a távolival, egységben bemutatni az ellentétes perspektívákat és még ennél is többet..."

KOSSUTH KLUB - Budapest, VIII., Múzeum u. 7.

Csanádi Judit díszlettervező

A mozi, a mozi...

Fél év alatt száznyolcvanezerszer néztünk magyar filmet

Az év első felében összesen egymilliószor kevesebbszer mentünk moziba, mint 1994 hasonló időszakában, mégis 88 millió forinttal több volt a filmszínházak forgalma. Magyar filmre csaknem ötven százalékkal többször voltunk kíváncsiak, mint tavaly, és ezért két és félszer többet fizettünk – derül ki a Művelődési és Közoktatási Minisztérium mozgóképosztályának adataiból.

Júniusig 74 film bemutatóját tartották meg. Közülük 50 film készült az Amerikai Egyesült Államokban, 14 Európában és hat Magyarországon. A legsikeresebb az Intercom által forgalmazott A specialista volt, 396 ezren látták, és 65 millió forint bevételt hozott.

Kilencvennyolcezer mozielőadásra, csaknem hétmillióan, nyolcvanhatmillió forinttal többet fizettünk ki, mint tavaly az első fél évben, azaz egymilliárd-kilencvenhétmillió forintot. Az előadások száma lényegében nem változott, a mozilátogatások száma 13 százalékkal csökkent, a jegybevétel viszont – az áremelések következtében – kilenc százalékkal nőtt. Ha utánaszámolunk, kiderül, mennyivel emelkedtek a jegyárak: 1994-ben átlagban 126 forintba került egy jegy, idén pedig 158 forintba.

A magyar filmek forgalmazási adatai természetesen nagyságrendekkel kisebbek az amerikai filmekénél, de az összesített statisztikához és a 1994-es időszakhoz képest kedvezőbben alakultak. (Valamennyi nem amerikai film jegybevétele ötmillió forint alatt maradt.)

Magyar filmet 4519 előadáson vetítettek, ez hétszázhárommal több volt, mint tavaly. Száznyolcvanháromezren néztünk hazai filmet, 44 százalékkal (56 ezerrel) többen, mint 1994 első félévében. (A hazai filmek jegybevételei radikálisan emelkedtek, mert míg egy mozijegy átlagban harminckettő forinttal lett drágább, addig a magyar filmek jegyárai ötvenkettővel nőttek.) A huszonkétmillió forintos forgalom tizenhárommillióval (247 százalékkal) magasabb, mint 1994 első fél évében. A magyar filmre kíváncsiak száma és a bevételek növekedése elsősorban a Megint tanú című filmnek köszönhető, amelyet augusztusig 77 ezren láttak. Az idén bemutatott filmek összesen tizenhétmilliós bevételéből ez a film egyedül több mint tizenkettőt hozott. A Megint tanút bármennyire is fanyalogva fogadta a kritika, a közönség szerette, vagy legalábbis a kultuszfilmmé vált Tanú után a bevezető reklám és PR-kampány után sokan voltak rá kíváncsiak. A gyártók ugyan százezer fölé várták a nézőszámot, de ez már nehezen lesz elérhető. A szokásosnál erősebb reklámja volt a Vörös Colibrinek is (még a Music Televisionen is hirdették) – tizenkétezren látták. Gothár Péternek a filmszemlén fődíjat kapott alkotását, A részleget kilencezerhétszázan nézték meg, Pacskovszky József Esti Kornélját pedig kilencezren, holott ennek a filmnek két hónappal később volt a premierje. A részleg valamivel több, a Kosztolányi-adaptáció valamivel kevesebb mint másfél millió forintot hozott, de az előbbit már levették a mozik műsoráról, az utóbbit viszont még játssza az Örökmozgó.

Sós B. Péter

SZÍNHÁZI ESTÉK

Stílus vagy ripacséria

Csaknem évtizede (akkoriban, amikor a *Gépírók* és a *Kínaiak* című egyfelvonásosait műsorra tűzte a Vígszínház) az amerikai *Murray Schisgal* villámlátogatást tett kis honunkban. Dicsérte persze a bemutatót, és azt mondta: „szerelmem a színház, mert ott az író egyetlen mondatát sem változtatják meg a szerző beleegyezése nélkül". Ezt oldalvágásnak szánta a filmeseknek, akiknek egyre több forgatókönyvet írt. (Társszerzője volt például az *Aranyoskámnak*, amelyet éppen a barátja, *Dustin Hoffman* vitt sikerre.) A *Budapesti Kamaraszínház* józsefvárosi premierje után igencsak kíváncsi volnék, miként vélekedne a *Szerelem, ó* című komédiájának színpadi sorsáról.

Kerekes Éva és Rátóti Zoltán

Bár Schisgal vérbeli New York-inak vallja magát (egyébként egy Oroszországból bevándorolt szabócska fia), mégsem a Broadwayn talált először darabjának színpadot, hanem 1963-ban, Londonban; innen viszont hamar, alig pár évre rá eljutott a Vígszínház deszkáira. Máig emlékezetes *Ruttkai Éva*, *Darvas Iván* és *Bárdy György* pompás triásza. De többnek látszott a darab is, mint egy könnyed mulatság. A lelki és szexuális problémákkal küszködő nagyvárosi figurákat élvezettel boncolgathatták volna a tengerentúl már divatos pszichiáterek. Az sem csoda, hogy az abszurdok között emlegette fel alapművében *Martin Esslin*. Azok a tisztes színiiparosok – *Jeffrey Sweet* szöveg- és *Susan Birkenhead* dalszövegíró, valamint *Howard Marron* komponista – viszont, akik musicalt faragtak a *Luv*ból, aligha az irodalmi értékeire figyeltek föl, inkább még egy bőrt akartak lehúzni a világsikerű darabról. És lám, számításuk bevált, legalábbis minálunk, ahol a dalokkal spékelt, zeneileg harmatos változat mellett határoztak, *Békés Pál*, illetve *Fábri Péter* üzembiztos fordítást hozott, *Szilágyi Tibor* pedig nekiveselkedett – az eredetitől címében egy h-val megkülönböztetett – *Szerelem, óh* rendezésének, és váltig azon iparkodott, nehogy a zenés vígjátékok visszaköszönő megoldásaival beérje.

Kezdte azzal, hogy a túlsó féltekén is járatos *Csanádi Judit* tervezőtől megrendelte a Brooklyn híd egy részletét, háttérben a Szabadság-szoborral, az Empire State Buildinggel és egyebekkel, és a horizonton villódzó fényszívekkel. Az egyik korláton túlra elhelyezte az odaadóan játszó *Silló Istvánt* és zenésztársait, azon belül egy padra a súgónőt. Így a kétséges ízlésű látvány féloldalas lett, bajosan komponálható, tetejében unalmasan világított. Ám üvölt róla a figyelmeztetés: világért se nézzük valóságnak azt, ami csak játék!

Nosza! Ha játék, legyen az! Három színésztől háromféle választ kapunk arra: mi fér bele e fogalomba? Riasztó „lapátolással" indít *Nemcsák Károly*, aki a feleségét lepasszoló, majd visszacsábító, szűkös értelmi kapacitású Miltet játssza. Beszéde harsány, mozgása túlzó, csak akkor rémlik fel egy jobb fajta ripacséria esélye, amikor rájár a rúd, és sír, mint egy bőgőmasina, hüppög, akár egy kisfiú. Bár a gyermekibbnek *Rátóti Zoltánnak* kellene lennie, aki a férfiatlanul elszontyolodott Harryt adja. Nagyobbrészt olyan eszközökkel, amilyeneket egy pszichológiai dráma kívánna meg, és csak akkor billen az arány a komédiásabb megoldások javára, amikor partnere megihleti. Mert ez a két színész olyan társnőt kapott, akinek csakugyan kezet csókolhatnának. A csöppnyi *Kerekes Éva* bájos, formás, kívánatos Ellen. Ízig-vérig nő, kecsesen táncol, játékosan énekel. Nincsenek mély szituációk, mégis megtalálja azt a stílust, amelyről Schisgal is csak álmodhatott. Kottázni lehetne a kacagását, repetitív művet idéz a „te nem hallottad?" kezdetű röpke monológjával. Mintha egy dzsesszhangverseny szólistája improvizálna. Virtuóz egy olyan színielőadásban, amely különben szerény köznapnak számított, noha premier volt.

Bogácsi Erzsébet

A Pannon GSM Rt. GSM mobil-távközlési szolgáltatás és az ahhoz kapcsolódó termékek értékesítésével foglalkozó részvénytársaság, amely igen nagy hangsúlyt fektet arra, hogy ügyfelei minden téren elégedettek legyenek magas színvonalú szolgáltatásaival, 30 év körüli férfit keres budapesti munkahelyre

costumer entry supervisor

munkakörbe. Ön ideális pályázó, amennyiben
- nem pályakezdő
- precíz
- ismeri a számítógépes programokat
- beszél angolul
- van vezetői gyakorlata
- higgadt, megfontolt
- jó kommunikációs készséggel rendelkezik

Sikeres munkáját, cégünk iránti lojalitását versenyképes jövedelemmel honoráljuk, munkájához színvonalas környezetet kínálunk.
Érdeklődése esetén kérjük, hogy önéletrajzát a hirdetés megjelenésétől számított egy héten belül, a pozíció megjelölésével az alábbi címre vagy faxszámra küldje:
Pannon GSM, Réti Judit személyzeti vezető, 1134 Budapest, Váci út 37. fax: 270-4110
A pályázat beérkezésének határideje: a hirdetés megjelenését követő egy hét.

PANNON GSM
Az élvonal.

MOL MAGYAR OLAJ- és GÁZIPARI Részvénytársaság

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A **MOL**
Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság
Marketing és Kereskedelmi igazgatósága
pályázatot hirdet a tulajdonában álló,
Kunszentmiklós, Szabadság úti
töltőállomásának bérleti rendszerben történő
üzemeltetésére.
A töltőállomás jellemző adatait és a pályázati
feltételeket tartalmazó tájékoztató átvehető,
valamint információ kérhető:
a **MOL Rt.** Belföldi Vállalkozások Osztályán,
Huray Győzőnétől
(Budapest, IX. kerület, Közraktár u. 30.
V. em. 506. , telefon: 217-7030).
A pályázat benyújtásának határideje:
1995. október 25. beérkezőleg.

PILISCSABÁN,
Budapesttől 20 km-re
gyönyörű természeti
környezetben, erdővel
körülvett területen még
korlátozott számban
összközműves
ÉPÍTÉSI TELKEK
a
CSABAGYÖNGYE
LAKÓKERTBEN,
kedvező fizetési
feltételekkel, leköthetők.

INVEST–ŐR
BEFEKTETÉSI ÉS VAGYONKEZELŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Bp. I., Fő u. 19. II/6.
Tel./fax: 201-1540
06 (60) 328-076,
06 (26) 360-045
101018 JP

PH I.
PannonHolding I.
Kereskedelmi és Befektetési
Részvénytársaság

PANNONHOLDING I. RÉSZVÉNY

GABONAKERESKEDELMI RÉSZVÉNY KÁRPÓTLÁSI JEGYÉRT IS

1 KÁRPÓTLÁSI JEGYÉRT 2 RÉSZVÉNY

JEGYEZHETŐ OKTÓBER 27-IG AZ ORSZÁGBAN 160 HELYEN,

A KERESKEDELMI BANK ÉS AZ IBUSZ BANK MINDEN FIÓKJÁBAN.

A megyénkénti jegyzési helyek a megyei lapokban találhatók

A Kereskedelmi Bank fiókjai a K & H Brókerház Rt. szervezésében:

Budapest :
1024 Margit krt. 43-45.
1033 Harrer Pál u. 3.
/ ÓBUDAI FIÓK /
1051 Október 6. u. 7.
1052 Károly krt. 20.
1053 Kossuth tér 18.
1061 Andrássy út 49.
/ OKTOGON FIÓK /
1148 Örs vezér tere 2.

2000 **Szentendre** Fő tér 10.
Tel.: 26-310-093
ny.t.:H-Cs 8-13

2030 Érd Balatoni út 73.
Tel.:23-375-096
ny.t.:H-Cs 8-12, 14-15.30, P 8-13

2700 **Cegléd** Rákóczi út 26.
Tel.:53-314-590,53-310-816
ny.t.: 8-12, 13.30-15

Az értékpapírok jegyezhetők továbbá az IBUSZ Bank Rt. alábbi fiókjaiban a hét minden napján 8.15 órától hétfőn 17.00, kedden, szerdán, csütörtökön 16.00, pénteken 15.00 óráig:

Budapest :
1027 Margit krt. 67.
1036 Kolosy tér
1042 Árpád u. 112.
1052 Petőfi tér 3.
1053 Ferenciek tere 10.
1051 Vigadó utca 6.
1062 Teréz krt. 55.
1051 József Attila u. 18.
1066 Oktogon 3.
1067 Teréz krt. 1.
1073 Erzsébet krt. 6.
1075 Károly krt. 3/c.
1075 Károly krt. 17-19.
1078 Baross tér 11/b.
1102 Kőrösi Cs. s. 3.
1114 Bartók Béla u. 9.
1122 Déli Pályaudvar
1146 Ajtósi Dürer s. 10.
1148 Örs vezér tere /Sugár/
1195 Fő. u. 3.
1201 Kossuth Lajos u. 32-36.
1211 Kossuth Lajos u. 97.

2000 **Szentendre** Bogdányi u. 11.
Tel.: 26-313-596

2440 **Százhalombatta** Május 1. tér 9.
Tel.: 23-355-568
2600 **Vác** Széchenyi u. 4-6.
Tel.: 27-317-011
2700 **Cegléd** Szabadság tér 1.
Tel.: 53-310-479
2100 **Gödöllő** Szabadság tér 7.
Tel.: 28-320-491

Részletes információk a hivatalos Tájékoztatóban a jegyzési helyeken.

Az ÁLLAMI ÉRTÉKPAPÍR- ÉS TŐZSDEFELÜGYELET 20.276/95. sz. határozata alapján

HALÁLOZÁS

Megdöbbentő hírtelenséggel, 1995. október 6-án örökre eltávozott tőlünk a szeretõ férj, testvér, apa, nagyapa,

VINCZE ISTVÁN

író, újságíró, az MTI volt főosztályvezetője, a Lapkiadó Vállalat egykori vezérigazgatója, a Külügyminisztérium nyugalmazott főosztályvezető-helyettese, nagykövetségi tanácsos. Végakarata szerint az Új köztemető szóróparcellájában búcsúzunk tőle 1995. október 18-án, 8 óra 45 perckor. Vigasztalhatatlan családja.

Hosszú szenvedés után, életének 87. évében, 1995. október 3-án örökre elhagyott bennünket drága anyánk, nagyanyánk, dédanyánk, anyósunk,

PÁNCZÉL LAJOSNÉ

sz.: Tóth Mária, a Cserkészbolt egykori alapító munkatársa, a Divatcsarnok nyugdíjasa. 1995. október 27-én 11 óra 30 perckor búcsúzunk tőle református szertartással a Farkasréti temetőben. A gyászoló család.

Állás

☎ **Elismert ingatlanügynökség** angolul vagy németül felsőfokon beszélő, gépkocsival rendelkező fiatal munkatársat keres, kedvező feltételekkel. 202-6080. (154944/5T)

Ács-állványozó szakmunkásokat felvételre keresünk, magas kereseti lehetőséggel. Budapest és környéki lakosok jelentkezését várjuk. Érdeklődni: DUNAÉPSZER Rt. 2. Ép. vez. Budapest XXI., Rákóczi F. u. 277., hétfőtől csütörtökig 7–16, pénteken 7–14 óráig. Telefon: 276-8833/20 m. (54877/1H)

☎ **SZERSZÁMTERVEZŐT** és **SZERSZÁMKÉSZÍTŐT** keresünk, **rutinos** AutoCAD-es műanyag fröccsöntő szerszámok tervezéséhez, illetve **mesterszintű** szerszámkészítéshez. A legmagasabb bérezés mellett. Főállású munkaviszonyban. Budapest, Nagytétény. Tel.: 226-4279. (155265/4T)

GEOMETRIA
Informatikai, exporttevékenységgel foglalkozó cég munkatársat keres
TITKÁRSÁGI és ADMINISZTRATÍV munkakörbe.
Feltétel: angolnyelv-tudás és számítástechnikai ismeretek.
BIZTOS EGZISZTENCIA EREDMÉNYES KOLLÉGÁKNAK.
Jelentkezés önéletrajzzal, írásban:
GEOMETRIA
Térinformatikai Rendszerház Kft.,
1025 Budapest,
Felső Zöldmáli út 128–130.

Magas mellékjövedelem! 06 (20) 413-831.

A Tartalékgazdálkodási Közhasznú Társaság Központi Karbantartó Üzeme – vidéki telepein végzendő korrózióvédelmi és egyéb festő-mázoló munkáira – felvételt hirdet 2 fő **festő-mázoló szakmunkás** részére. **Pályázati feltételek:** festő-mázoló szakmunkás-bizonyítvány, 5 éves szakmai gyakorlat, homokfúvásos felület-előkészítésben és szórásos felületvédelemben gyakorlat, „B" kategóriás jogosítvány, büntetlen előélet, magyar állampolgárság. A szakmai önéletrajzot és a szakmunkás-bizonyítvány másolatát tartalmazó jelentkezést **Besenyei György** telepvezető részére kérjük eljuttatni. Cím: 1037 Budapest, Bojtár u. 7., tel.: 188-9121, 168-9480. **Tartalékgazdálkodási Közhasznú Társaság.**

JÓ KERESETI LEHETŐSÉG (HÁZASPÁROKNAK IS) KÖTETLEN MUNKAIDŐBEN. TEL.: 168-5426, 8–12 ÓRÁIG.

☎ **Svédországba,** Hollandiába, Ausztriába álláslehetőségek, szakképzettség nélkül is, teljes körű ügyintézéssel. Tel.: 140-6276. (155788/5T)

PIACKÉPES vízszererelvény-család értékesítéséhez területi (megyei) **KÉPVISELŐKET KERESÜNK.**
Szerelőipari ismeret előnyt jelent.
Teljesítménnyel arányos jövedelem.
Jelentkezés: Inoten Kft.,
1391 Budapest 62., Pf. 201. (156553/1H)

VICO PRESS Rt. profi szkennelőt keres. Jelentkezés: Farkas Ágnesnél a 212-4022-es telefonszámon.

Nemzetközi érdekeltségű szoftvergyártó cég, adminisztratív és titkárnői feladatok ellátására keres számítógépes gyakorlattal és angolnyelv-tudással rendelkező fiatal hölgyet. Magyar nyelvű önéletrajzát a következő címre várjuk: 1537 Budapest 114. Pf. 453/467. (F)

☎ **Műveseket felvesznek,** szálláslehetőséggel. 271-2495. (153974/7T)

Reklámügynökség minimum középfokú végzettségű, önálló vállalkozókat keres reklámszervezési feladatok ellátására. Gépkocsival rendelkezők előnyben. A vállalkozókat a feladat ellátására a reklámügynökség kiképzi. Érdeklődni lehet a 251-0062-es telefonszámon, délelőtt 9–11 óra között. (F)

Fegyvervizsgával rendelkező, ambiciózus, B-C kategóriás jogosítvánnyal és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező budapesti fiatalembereket keresünk szállítási feladatok ellátására. Fényképes önéletrajzokat „FORD" jeligére kérünk a kiadóba.

☎ **Pestlőrinci kisvendéglőbe** fiatal férfi szakácsot felveszünk. Tel.: 291-4676, XVIII., Sallai u. 105. (155960/3T)

☎ **Kft. keres** AWI-hegesztőket. Bérezés megegyezés szerint. Érdeklődni: 217-2149, 215-9692. (156032/3H)

☎ **Költségvetési szerv** keres számviteli és pénzügyi munkatársakat. 321-4451, 321-4445. (156048/2H)

☎ **Az A3 televízió felvételt hirdet** reklámszervezői-üzletkötői munkakör betöltésére. Jelentkezni lehet a 1118 Budapest, Számadó u. 19. sz. alatti címre eljuttatott szakmai önéletrajzzal. Bővebb felvilágosítással a 209-0520 telefonon, Hegyi Róza áll rendelkezésükre. (156191/2H)

Budaörsi telephelyű, külkereskedelmi tevékenységet is folytató, készülékgyártással és forgalmazással foglalkozó kft. főkönyvelői gyakorlattal rendelkező munkatársat keres. Szakmai önéletrajzokat az alábbi címre kérjük küldeni: 1475 Bp., Pf. 130. DINAMO Kft. Jelige: BIGMAC.

EURÓPAI szinten dolgozni és európai szinten keresni. Információ: 8–16-ig a 201-3179-es telefonszámon. (338231/1K)

NAGY MÚLTÚ világcég keres diplomás (érettségizett), 30–55 éves, jó megjelenésű munkatársakat. 188-9123, Nick Andrea. (338653/1K)

JÓL jövedelmező munkára szórólapterjesztő munkatársakat keres kft.-nk. Tel.: 187-1355. (338482/1K)

SZAKKIADÓ MEGBÍZÁSÁBÓL – legalább ötéves büntetőbírói gyakorlattal rendelkező –
JOGTANÁCSOST keresünk.
Olyan jelentkező pályázatát várjuk, aki teljes munkaerejét a cég szolgálatába állítja és egy ismert jogi kiadót szakmai rendezvényeken, sajtótájékoztatókon, tévé- és rádióműsorokban megfelelően reprezentál.
Feladata:
jogi tanácsadás – a cég vezetői és az olvasói felé egyaránt –, tárgyalások, per előtti egyeztetések vezetése, jegyzőkönyvezése, szerződések, jogi levelek szerkesztése, lektorálása, valamint képviselete perekben és hatóság előtt.
Fényképes önéletrajzát – amelyet bizalmasan kezelünk –, küldje az alábbi címre:
U-MAN Hungary Kft.
1539 Bp. Pf. 687.

Érettségizett egészségügyi szakdolgozót keresünk a MÁV Kórház idegsebészeti osztályának neuroophtalmológiai szakambulanciájára. Előnyben részesülnek azok, akik szemészeti vagy neurológiai osztályos vagy rendelői tapasztalattal rendelkeznek. Bérezés az érvényes Közalkalmazotti törvényben meghatározottak szerint. Jelentkezés: 269-5656/1513-as telefonon dr. Somlai Judit főorvosnál.

☎ **Víz-, gáz-, fűtésszerelőt,** valamint fenti szakmákban gyakorlott segédmunkást keresek. 176-5139. (156246/2T)

☎ **MOST vagy soha! Ajánlat IGÉNYESEKNEK.** Sok munka, sok pénz. Napi 3 órában 24 000 Ft, 9 órában 110 000 Ft/hó. **Értelmesen eltöltött nap – humán profit.** 166-3663/111, 185-5923/122. **Nem ügynökösködés.** (152625/6T)

☎ **Pénzügyi, tanácsadói** területre munkatársat keresek mellékállásban. 112-1885. (155283/2T)

MUNKALEHETŐSÉG! Napi 2000–3000 Ft. Érettségi szükséges. Telefon: 201-1173. (38755/1K)

TERÜLETI képviselőket, üzletkötőket keres nyugati autóalkatrész-nagyker. cég országos hálózatába, azonnali belépéssel. Kereskedelmi, műszaki jártasság, nyelvismeret előny. Telefon: 290-3005, 294-4944. (338751/1k)

☎ **Színesfém-öntödébe homokformázó és öntő** szakmunkásokat, valamint betanított öntőket keresek. 2234 Maglód, Fő u. 52. Tel.: (29) 326-213. (156378/2T)

☎ **Mezőgazdasági munkában,** szőlő-, gyümölcsművelésben jártas munkaerőt keresek, a főváros budai körzetébe. Érdeklődni 18 óráig: 153-6083-as telefonon. (156384/1H)

☎ **Másodállás!** Pénzügyi tanácsadó kft. munkatársat keres. 251-4420, délután. (156421/1T)

☎ **Svájci tehergépjármű** visszapillantó tükröket gyártó cég magyarországi képviselete a budapesti értékesítési hálózat bővítésére, működtetésére alkalmas hölgyet, illetve urat keres. Részletes felvilágosítás: Balogh Lajos, 06 (92) 360-184. (156390/1T)

Jogi szakterületre vezető munkatársat keresünk. Elvárás: megfelelő jogi végzettség és költségvetési intézménynél szerzett gyakorlat (északkelet-pesti munkahely). Telefon: 203-5285.

☎ **Kutatóintézet főigazgató mellé** titkárnőt keres. Feltételek: szövegszerkesztő használata és legalább középfokú angolnyelv-tudás. Érdeklődni lehet Berényi Gyula személyügyi vezetőnél: Budapest II., Frankel Leó út 42–44., tel.: 212-2742. (156423/1T)

☎ **A Kassák Lajos Általános Iskola és Gimnázium** felvesz 2 fő 4 órás takarítót. Érdeklődni telefonon: 140-9514, Lázárné. (156425/1H)

☎ **Hanglemezkiadó vállalat** számítógépes gyakorlattal, angolnyelv-tudással rendelkező, félmunkaidős ügyintézőt keres. Bérezés gyakorlattól függően, maximum 20 000 Ft/hó. Jelentkezés Katona Gabriellánál: 269-5161, 269-5162 telefonon. (156426/1H)

☎ **Közgazdasági szakközépiskola** a XX. kerületben, azonnali alkalmazással magyar–történelem szakos és elméleti közgazdasági tárgyakat oktató középiskolai tanárokat keres. Tel.: 283-1164, 283-0540. (156427/1H)

KÜLKERESKEDELMI főiskolai végzettséggel, francia (és orosz) felsőfokú nyelvvizsgával, angol és német nyelvek alapfokú ismeretével, hat év vezetői gyakorlattal, 42 éves, dinamikus nő állást változtatna, elsősorban kereskedelmi vonalon, ahol nyelvtudását hasznosíthatná. Vezető beosztáshoz nem ragaszkodom. „Próba-szerencse 156438" jeligére a kiadóba.

☎ **Utazási iroda** kiutazást intéző pultos kollegát keres (min. 3–4 év gyakorlattal), angol- és bármely idegennyelv-ismerettel. 266-5919. (155179/6T)

☎ **Holland kft.** üzletkötőt keres, széles vendéglátó-ipari ismeretségi körrel rendelkező férfi személyében, jutalékos rendszerben. Tel.: 286-0956. (156463/1T)

MÉDIA ELECTRONICS KFT.
híradástechnikai termékek értékesítésére
ÜZLETKÖTŐKET keres
az ország egész területére.
Helyismeret, értékesítés területén szerzett jártasság, B kategóriás jogosítvány, esetleg saját gépjármű (furgon) előny.
Érdeklődni:
215-7302, 06 (20) 450-159.
(156322/1H)

☎ **Külföldi tulajdonú cég** lehetőleg felsőfokú végzettségű vezető munkatársat keres. Jelentkezés: 167-1417, 10–16 óráig. (156467/1T)

☎ **Németországi munkára** keresünk nagyon jó németnyelv-ismerettel, DB2, valamint COBOL- és értékpapír-ismeretekkel rendelkező munkatársat, hosszú távra. Ugyancsak keresünk az Egyesült Államokba kb. egyéves projektre C++, valamint UNIX vagy oscionálisan UNIX Motif ismeretekkel rendelkező munkatársakat, sürgősen. Tel.: 250-4804. (156493/1T)

☎ **Folyamatos munkára** önállóan dolgozni tudó kőműveseket azonnali belépéssel felveszünk. Érdeklődni: 06 (30) 348-493, 06 (23) 365-390. (156496/1T)

☎ **Pénzügyi brókercég** alap-, közép-, majd felsőfokú pénzügyi tanácsadói tanfolyamot indít. Az elméleti és gyakorlati képzés mellett folyamatos szakmai munkát is biztosítunk, akár mellékállásban is. Feltétel: érettségi. Jelentkezni 9–18 óráig: 420-4600-as telefonszámon. (156511/1T)

☎ **Felsőfokú oktatási intézmény** legalább 15 éves szakmai gyakorlattal rendelkező személyt keres, számviteli-pénzügyi osztályvezetői beosztásba. Jelentkezés telefonon: 186-9373. (156516/1H)

☎ **Farkasrét környéki,** frissnyugdíjas bejárónőt keresek, heti 3 alkalomra. „Két személy részére 156497" jeligére a kiadóba. (156497/1H)

☎ **Szakképzett műszaki,** ruházati és cipőeladókat azonnal felveszünk. Minuszos Áruház, XVIII., Vaslemez u. 31–33. Tel.: 290-4448. (156532/1T)

A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fegyveres szolgálatra keres budapesti és Budapest környéki férfiakat 35 éves életkorig, őri munkakörbe. Feltételek: letöltött katonai szolgálat, feddhetetlen előélet, szakmunkásvégzettség (érettségizettek előnyben), havi illetmény: minimum 27 500 Ft, 13. és 14. havi illetmény, ruházati illetmény, éves BKV-bérlet, albérleti hozzájárulás, útiköltség-térítés, havi 1200 Ft étkezési jegy. A jelentkezéseket részletes önéletrajzzal, „Hivatás" jeligére 1363 Bp. Pf. 56 címre kérjük. (F)

Csőd- és felszámolási eljárás

Tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket, hogy az ebben a rovatban megjelenő közleményeket csak 5000 Ft (4000 Ft + 25% áfa) befizetésének igazolása után jelentetjük meg. Kérjük, hogy a megrendelés mellé csatolják a 326-11922 számla javára átutalt vagy belföldi postautalványon befizetett összeg bizonylatának másolatát.

HIRDETMÉNYI MEGHÍVÓ! A PIRAMIS Építőipari Kft. (2085 Pilisvörösvár, Diófa utca 8.) csődeljárás lefolytatását kérte a Pest Megyei Bíróságtól. A csődeljárás kezdő időpontja: 1995. június 22. napja. A csődeljárás közzétételének napja: 1995. augusztus 3. A társaság fizetőképessége helyreállítását célzó program és egyezségi javaslatának megtárgyalására egyezségi tárgyalást tart, melyre ezúton hívja meg ismeretlen hitelezőit. A tárgyalás helye: 1035 Buddapest III., Vihar utca 10. A tárgyalás ideje:

1995. október 30., 14 óra.

Az ismeretlen hitelezők az 1991. évi IL. törvény 8. par. (2) bekezdésében felsorolt iratokat (mérleg, hitelezők névsora, hitelek összege, lejárata, adószám, taggyűlési egyetértés), valamint a 18. par. (1) bekezdésében foglalt egyezségi javaslatot a tárgyalás időpontjáig az 1035 Budapest III., Vihar utca 10. szám alatt tekinthetik meg. Pilisvörösvár, 1995. október 9. (F)

Közlemények, információk

Elveszett

☎ **A Hedon Vállalkozási Iroda** körbélyegzője elveszett. Használata a mai naptól érvénytelen. (156455/1T)

☎ **Szabó István bélyegzője,** készpénzfizetési számlakönyve (sorszáma: D604231-től) elveszett, 1995. október 5-től érvénytelen. (156507/1T)

FÁBRI GYÖRGY igazságügyi szakértői iratai elvesztek. Bélyegzői érvénytelenek! (338861/1K)

Utazás

A 10 éves FALCONTRAVEL-PANNONIA ajánlata a Kanári-szigetekre decembertől: repülő + szállás, 49 900 Ft/héttől. Tel.: 269-5555. Bp., Alkotmány u. 20. (236366/1H)

ŐSZ LONDONBAN! 9 nap – utazás, szállás, kirándulások **29 500 Ft-ért,** október 21–29., ATTILA TOURS: 161-2695. (54685/13H)

☎ **Különleges ajánlatok az AMITOURS-tól!** Körutazás KÍNÁBAN + HONGKONG, november 22-től december 4-ig, programokkal, félpanzióval és idegenvezetővel, 299 000 Ft. Ismerkedés DÉL-AFRIKÁVAL és pihenés az INDIAI-ÓCEÁN partján december 3–14-ig, programokkal, ellátással és idegenvezetővel 299 000 Ft. **AMITOURS,** Budapest V., Nádor u. 14. Tel.: 131-7167, 131-7312. (155207/1H)

NYÁRUTÓ AKCIÓS ÁRAKON! Korfu 19 900 Ft/fő; Kréta 21 900 Ft/fő. EUROTOURS, tel.: 269-1426, (72) 311-314, (62) 314-644, (74) 311-167, (88) 320-289. (F)

Egzotikus őszi-téli utak a Chemol Traveltől. Kenya: nov. 27., dec. 11., jan. 8., 16 nap, 3 csillagos tengerparti szállodában, félpanzióval charter repülővel 144 900 Ft. **Thaiföld:** Bangkok tengerparti nyaralással nov. 30., dec. 14., jan. 11., 16 nap, 4 csillagos tengerparti szállodában, büféreggelivel, charter repülővel 144 900 Ft. **Izrael gazdagon:** 8 napos nagy körút pillantással Eilatra, nov. 23–30., repülővel, félpanziós ellátással 108 900 Ft. **Izraeli körutazás üdüléssel Eilatban:** 11 nap repülővel, félpanziós ellátással okt. 26.–nov. 5-ig, 129 900 Ft. **Izrael–Jordánia körút** a Biblia földjére, a civilizáció bölcsőjébe: 10 nap repülővel, félpanzióval nov. 7–16-ig, 126 900 Ft. **Egyiptom:** nagy körutazás – nílusi hajóúttal – üdüléssel Hurghadában, 16 nap repülővel, félpanzióval, nov. 17.–dec. 2-ig 119 900 Ft. **Jelentkezés: Chemol Travel,** Budapest V., József nádor tér 8. Tel.: 266-2261, 266-2173, 266-8545. (F)

Izrael–Eilat: téli üdülés a Vörös-tenger partján, legolcsóbban a Jade Toursnál. 8 nap repülővel, 3 csillagos szállodában 58 300 Ft-tól. Budapest, Nyugati pu. 269-5494; Keleti pu. 06 (60) 339-017; Gyöngyös (37) 313-110; Győr (96) 310-193; Pécs (72) 313-694. (F)

☎ **AUTÓBUSZ-RENDELÉS, mikrobusz-bérlet:** 132-1997, 132-2996. (154903/8T)

☎ **Berlini utazás!** Tel.: 137-1477, 118-7747. (156049/2T)

MÜNCHEN: 4000, Bécs: 1600, Prága: okt. 21., 8400, Róma: nov. 10., 16 200, szilveszter Párizsban: 23 500, síút Sappadóra 32 900. Autóbuszrendelés. 111-2202, 06 (20) 340-353. (338721/1K)

IBUSZ TOURS–EUROBUSZ olcsó autóbuszos ajánlata – VELENCE–FIRENZE 6 nap autóbusszal, egy éjszaka autóbuszon, 4 éjszaka szállodai szobában. Ellátás: félpanzió. A programban szerepel: városnézés Velencében, Firenzében, kirándulás a Gardatóhoz. Részvételi díj személyenként: 26 980 Ft. Az utazás időpontja: 1995. november 13–18. Jelentkezését várjuk irodáinkban és minden IBUSZ-utat értékesítő irodában.

☎ **EGYIPTOMI UTAK legszélesebb választékban.** 8 nap félpanzióval, minden pénteken: KAIRÓ 48 900 Ft, KAIRÓ–HURGHADA 67 900 Ft, NILUSI HAJÓÚT 76 900 Ft-tól. Minden kedden, október 31-étől: VÖRÖS-TENGER 58 900 Ft-tól. EGYIPTOM–IZRAEL 12 nap, november 10., december 29. 127 900 Ft, EGYIPTOM–KENYA 12 nap november 24., december 22. 169 000 Ft; EGYIPTOM–DÉL-AFRIKA 12 nap, december 29. 198 900 Ft; MEXIKÓ 15 nap, december 3. 149 900 Ft. Jelentkezés: **FOCUS TRAVEL,** Budapest VIII., Köztársaság tér 10. 134-0966, 114-0459, és többek között Cliklámen Tourist, Omnitours, Anker utazási irodákban. (156240/2H)

SZUPER AKCIÓ TUNÉZIÁBAN! Indulás október 24. és 31., 3 csillagos szálloda Sousse-ban. Légkondicionálás, svédasztal, tenisz grátisz. 1 hét félpanzióval már 35 900 Ft-tól. Gyermekkedvezmény 16 éves korig 40 százalék. **PASHA TOURS UTAZÁSI IRODA,** 1137 Budapest, Katona József u. 10/A. Tel.: 132-3740, 132-3716, 132-4117.

Körutazás Indonéziában, november 18–30. Üdülés a Vörös-tenger partján. Körutazás Izraelben. Hétvége Londonban, Párizsban, Brüsszelben, Amszterdamban. Egyéni szállásfoglalás. Benelux Tours, 1052 Budapest, Kígyó u. 4–6. Tel.: 118-3672. (F)

JAMBO KENYA – SZEVASZ KENYA! Kéthetes utazások az Egyenlítő környékére, tengerparti luxusüdülés választható szafárikkal! November 27-től kéthetente márciusig, 3–4 csillagos tengerparti szállodákban, svédasztalos félpanzióval, fakultatív programokkal, magyar idegenvezetőkkel! Részvételi díj: 149 900 Ft-tól. **TAN-TÚRA** Utazási Iroda 1065 Budapest, Lázár utca 6. Tel.: 266-1386, 6722 Szeged, Kálvária sgt. 16. Tel.: 06 (62) 325-488. (F)

Tanfolyam

Felvételt hirdetünk a munkaerőpiacon legkeresettebb szakmákban induló, államilag elismert szakképesítést nyújtó tanfolyamainkra: számviteli ügyintéző, mérlegképes könyvelő, számítógép-kezelő és szövegszerkesztő, klímagépkezelő, szellőző- és klímaberendezés-szerelő, lakberendező és lakberendezésicikk-eladó, mixer, vámkezelő, idegenforgalmi ügyintéző, valamint valutapénztáros és ügyintéző, ápolási asszisztens, kisvállalkozási gazdasági ügyintéző, műholdas és kábeltévés vételtechnikai műszerész. Intenzív, szakmunkásvizsgára felkészítő tanfolyamok: szakács, cukrász, pincér szakmákban. Beiratkozási díj: 5000 Ft. A tandíj részletekben is fizethető. Munkanélküliek pénzbeli támogatást és diákigazolványt igényelhetnek. Beiratkozás, információ munkanapokon 10–16 óráig, pénteken 14 óráig: INTELTRAVEL OKTATÁSI KÖZPONT, Bp. XIII., Mosoly u. 27. (A Gyöngyösi úti metrómegállóhoz közel.) Telefon/fax: 120-7349. (F)

☎ **CULTRADE szaktanfolyamai:** gépírás és szövegszerkesztő, plusz angol, ügyintéző-titkár/nő, szövegszerkesztés (Winword, Excel), virágkötő, pedikűr, plusz műkörömépítő. Tel.: 210-0046/160, 06 (30) 503-343. (154882/4H)

☎ **Szövegszerkesztő tanfolyam indul** október 17-én, Óbudán, a Fő térnél (Árpád hídnál). Beiratkozás: 168-6873-as telefonon. (155406/4T)

☎ **Would** you like to activate your knowledge of English and improwe your communicative skills? The magic world of theatre can make it happen! (For intermediate-level students and above) Telefon: 06 (30) 423-991, 325-1424. (155472/2T)

Hétvégi szuperintenzív, 6 hónapos angol- és németnyelv-tanfolyam, garantált középfokú nyelvvizsgával. Sikertelen nyelvvizsga esetén a nyelvstúdió a tandíjat visszatéríti! Tel.: 201-6158. (3388499/1K)

☎ **TENISZTANFOLYAM GYERMEKEKNEK** (4–14 évesig): 175-6163. (156071/3T)

☎ **TENISZOKTATÁS, pályabérlés,** fedettben. 121-4972. (154960/7T)

☎ **NYOLCADIKOSOK!** Mindössze 600 Ft-ért **autószerelő,** autótechnikus, és autóforgalmi szakon, 2 hónapos, középiskolai előkészítőt indítunk november 8-tól. Jelentkezni lehet személyesen vagy telefonon. Cím: Közlekedésépészeti Szakközépiskola, 1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 26. Tel.: 111-8033. (156500/1H)

☎ **Felvételi előkészítő** tanfolyamok matematikából, fizikából, biológiából. 302-1076. (156523/1T)

A Bánki Főiskola (Budapest VIII., Népszínház u. 8.) matematika és fizika előkészítő tanfolyamot indít **1995. október 24-én, kedden és csütörtökön.** Kéttárgyas jelentkezés esetén kedvezmény. **Beiratkozás:** 1995. október 12-én és október 17-én, 16 órakor. Érdeklődni: 113-8401-es telefonszámon (Márkusné). (F)

AIR Totál Rendészeti és Biztonsági Szolgáltató Bt. személy- és vagyonőr, magánnyomozó rendőrségi szakvizsgára felkészítő tanfolyamot indít. Cégeknek, vállalkozóknak: kihelyezett tanfolyam, felkészülést önállóan végzők részére pszichológiai ismeretek, vizsgára felkészítő tréninggel, munkaszüneti napokon is. Középiskolai végzettséggel rendelkezők részére két féléves magánnyomozó-, személy- és vagyonőr-, valamint fegyvertartási rendőrségi szakvizsgákra felkészítő tanfolyam novemberi kezdéssel. Érdeklődés, jelentkezés 8–12 között, munkaszüneti napokon is. Tel.: 111-8876, Vándor Tamás. (338860/1K)

GARANTÁLJUK a nyelvvizsgát 6 hetes szuperintenzív angol-, némettanfolyamaink után. Tel.: 201-6158. (338846/1K)

RELAXÁCIÓS nyelvoktatás: 112-0290. (231342/1K)

Egyéb

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) igazgatósága felhívja szíves figyelmüket, hogy a **8 589 384–8 589 389 sorszámig terjedő 6 db, a 8 599 403–8 599 415 sorszámig terjedő 13 db, a 8 609 251–8 609 535 sorszámig terjedő 5 db, és a 8 716 821–8 716 830 sorszámig terjedő 10 db, egyenként tizezer forint névértékű törzsszelvények közjegyzői letiltás alatt állnak.** (237097/1H)

Az Alutech Kft., Kálló, az alábbiak szerint közzéteszi az 1994. évi könyvvizsgáló által hitelesített és a taggyűlés által jóváhagyott mérleg- és eredménykimutatás főbb adatait ezer Ft-ban. Mérleg: saját tőke összege: 54 981, mérleg szerinti eredmény: –8561. Eredménykimutatás: árbevétel 58 409, adózott eredmény: –8561. A könyvvizsgálói záradékkal ellátott éves beszámolót Cégbíróságon 1995. május 31-én letétbe helyeztük, ahol megtekinthető. A társaság könyvvizsgálója, a számviteli törvény 72 paragrafusának (1) bekezdésében foglaltak alapján a kiegészítő melléklet kiegészítételétől eltekint.

JAZZFESZTIVÁL NAGYKANIZSÁN! A Hevesi Sándor Művelődési Központ és a Magyar Rádió október 13–14-én rendezi meg az Alpok–Adria Nemzetközi JAZZFESZTIVÁLT. Fővédnök: Fodor Gábor művelődési és közoktatási miniszter. Főszponzor: Kanizsa Sörgyár Rt. A fesztiválra jó szívvel hívom és várom a műfaj kedvelőit: Papp Ferenc, a Hevesi Sándor Művelődési Központ igazgatója. (55111/1H)

☎ **A Tótkomlósi ÁFÉSZ Rt. felügyelőbizottsága értesíti** a részvényeseket hogy 1995. november 17-én pénteken 17 órára a Komló étterem emeleti termébe rendkívüli közgyűlést hív össze. A közgyűlés napirendje az rt. igazgatóságának visszahívása, illetve új igazgatósági tagok megválasztása. A közgyűlésen szavazati jogát az a részvényes gyakorolhatja, aki hitelt érdemlően igazolja részvényeinek tulajdonjogát. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést másnap azaz 1995. november 18-án szombaton 17 órára ugyancsak a fenti helyen és azonos napirendi pontok szerint ismét összehívja. Hovorka Jánosné fb-elnök. (156579/1T)

Most nyíló belvárosi PARFÜMÁRUHÁZUNKBA fiatal, jó megjelenésű és érettségizett fiúk és lányok jelentkezését várjuk **ELADÓI munkakörbe.** Idegennyelv-tudás előnyt jelent.
Jelentkezéseket
(szakmai önéletrajz, fénykép) a következő címre kérjük:
FOTEX COSMETICS,
1075 Bp., Asbóth u. 17.

Irinyi János Vegyipari Szakközépiskola és Gimnázium (1097 Budapest, Gyáli út 25/A) felvesz biológia–földrajz szakos egyetemi végzettségű tanárt. Érdeklődni lehet tel.: 157-3104, 280-6239, 177-0210, 178-3657. (338817/1K)

HAZAI, külföldi bedolgozások, munkahelyek, mezőgazdasági idénymunkák Európában, Ausztráliában, USA-ban és még rengeteg mellékkereseti lehetőség. Válaszborítékért ingyenes tájékoztatót és egy konkrét munkaajánlatot küldünk. Tresor-13, 1630 Bp., Pf. 13. (338814/1K)

MÉLYÉPÍTÉSBEN szerzett gyakorlattal rendelkező építésvezetőt keresünk. Érdeklődni: 06 (20) 349-355, 9–16-ig. (338801/1K)

Nyugállományú, volt hivatásos katonákat, rendőröket 57 éves korig, vagyonőrnek felvesz a Referens Kft. jó keresettel. 166-4377, délelőtt, Szécsényi. (F)

Működő **szakmunkást,** betanított munkást felveszünk. Jelentkezés napközben: III., Mikovinyi u. 1., 19 után a 153-4425-ös telefonszámon. (F)

☎ **Marós-esztergályos szakmunkást keres** ipari kft. szerszámműhelyébe, óbudai telephelyen. Jelentkezés: 250-2333. (156661/1T)

☎ **Egészségügyiseknek** mellékállás, vidékieknek és külföldieknek is. (Kínai gyógynövények.) 290-4938. (156663/1T)

☎ **Erősáramú-** és világításszerelésben járatos villanyszerelőt keresek. Tel.: 120-1464. (156665/1H)

☎ **Budapesti** szabadidő-, sportegyesület sportszervezőt keres, 35 éves korig. Önéletrajzot kérünk „Gyakorlott 156667" jeligére a kiadóba. (156667/1H)

☎ **ITT ÉS MOST!** Minőségi munkáért heti 12 000 Ft jövedelem! Ma; 153-4739. (156669/1T)

Vállalkozás

Kft.-k, bt.-k, egyéni vállalkozók KÖNYVELÉSÉT VÁLLALJUK, teljes körű ügyintézéssel.
Tel.: 182-1803, 9–14 óráig.
(155865/3H)

CÉGALAPÍTÁS azonnal! 156-7798. (338376/1K)

☎ **Jövedéki engedéllyel,** raktárral, Budapest központjában, jövedéki cikkek (alkohol, kávé, dohány, paprika) nagykereskedelmi forgalmazását vállaljuk. Tel.: 133-9180. (155504/2H)

☎ **Cipőgyárak, textilüzemek, felszámolók, sörgyárak, borkombinátok figyelmét felhívom,** hogy műanyagüzemünk vásárol selejt, használaton kívüli, műanyag kaptát, műanyag orsót, csévét, selejt műanyag rekeszeket, ládákat, importból származót is; és mindenféle műanyag hulladékot. **ARANYDELFIN KFT.,** 4183 Kaba, Petőfi út 82. Tel.: (54) 461-142. (155622/4T)

Komplett élelmiszer-csomagoló üzem (vákuumzáróval) eladó. Tel.: (66) 321-155/36. (F)

☎ **Németországban dolgozók** adóvisszaigénylésének ügyintézése. 06 (46) 323-211/52. (156042/1T)

Baromfivágóhíd eladó. Érdeklődni: 06 (30) 453-709. (54995/1K)

☎ **JÓL MENŐ PÉKSÉG** eladó. 1990-től működő, üzlethelyiségekkel ellátott, szállítójárművekkel, kemencékkel, dagasztógépekkel, sajtosropogós- és nápolyigyártó gépsorral. Az üzlet leinformálható. Irányár: 58 000 000 Ft. 3070 Bátonyterenye, Irinyi János út 34., tel.: 06 (32) 354-577, 06 (30) 453-053. (156124/2T)

Privatizáció alatt lévő műhely bérleti joga eladó. Telefon, víz, ipari áram van. Telefon: 153-2586. (54980/1K)

Szegeden üzemanyagtöltő állomás kedvező feltételekkel ELADÓ.
Érdeklődni: 06 (30) 451-053. (F)

EGERBEN berendezett vendéglátóegység 2006-ig szóló bérleti joga átadó. Érdeklődni: (36) 418-400, (36) 314-637.

☎ **Pesterzsébet, Mártírok útja 57.** alatt központi helyen lévő, 366 nm-es, háromszintes családi ház 90 százalékos készültségi fokkal, nonstop élelmiszerüzlet építéséveľ, engedéllyel, sürgősen eladó, 14 000 000 Ft-ért, kulcsrakészen 18 000 000 Ft-ért. Érdeklődni: 284-4415-ös számon, 18 óra után; vagy napközben: 06 (60) 338-615, Tóth Géza. (156203/5T)

Eladó vagy bérbe vehető Kaposvártól 15 km-re, Ráksiban, a volt tejüzem épülete 250 nm alapterületű, központi fűtéses, élelmiszer-feldolgozásra vagy raktározásra alkalmas. Irányár: 2,5 millió. Érdeklődni: (84) 382-538.

☎ **Simítózáras nejlonzacskó** megrendelhető. 184-0407, 06 (30) 415-280. (150422/4T)

☎ **Kölcsönfelvételi lehetőség.** 228-2568. (144439/19T)

☎ **Billenős tehergépkocsival** vagy rakodógéppel rendelkező alvállalkozókat keresünk, folyamatos munkákra. Érdeklődni: 06 (60) 393-852. (156370/2T)

HOGYAN HIRDETHET A NÉPSZABADSÁGBAN?

KERETES HIRDETÉSEK FELADÁSA:

Primus Népszabadság Média-képviseleti Kft.
1034 Budapest, Bécsi út 122–124.
Telefon: 250-1680, 168-7627
Telefax: 168-9857, 188-9567
5600 Békéscsaba, Szabadság tér 1–3.
Telefon/fax: (66) 443-554.
3300 Eger, Trinitárius u. 2.
Telefon: (36) 313-522, 411-170, fax: (36) 312-899.
3527 Miskolc, Görgey A. u. 5.
Telefon/fax: (46) 411-149.

A Primus Kft. tanácsadó-üzletkötői kérésre személyesen is felkeresik hirdetőinket. Így kívánjuk könnyebbé tenni az egyes hirdetések elhelyezését, a reklámkampányok lebonyolítását a Népszabadságban, illetve más médiumokban, reklámhordozóknál.

Termékmenedzsereink felvilágosítást adnak a Népszabadság színes mellékleteiről:

Színes behúzások:
Varga Borbála Telefon: 250-1680/189, 190

TV Magazin:
Pajlócz Júlia Telefon: 250-1680/189, 190

Könyvszemle:
Horváth Márta Telefon: 250-1680/189, 190

KERÉKVILÁG
Zsemba Mária Telefon: 250-1680/194, 195

A Színes Vasárnapba is feladhatja hirdetéseit:
1034 Budapest,
Bécsi út 122–124.
Telefon:
250-1680

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

A Népszabadság
Közönségszolgálati irodáiban,

D Csanádi György

Lásd

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 457. l.

ie Adolf cs.és kir.százados által
dányának vételára fejében az 1909
kiutalt 100 K.-ról bemutatott száma-
ogadhatónak találtatott.

Budapest, 1909. április hó 20-án.

Schatz Róbert
számv. igazgató.

Szállítja Szénásy és Béla

Csanádi György iparművész

Kiállítása a megyei Képtárcsarnokban

1977. július 21 – aug. 4.

– katalógus a könyvtárban –

Csanádi György, iparművész

□ CSANÁDI GYÖRGY iparművész kiállítása ma délután 5 órakor nyílik Szegeden, a Gulácsy Lajos Teremben. Megnyitja: Szelesi Zoltán művészettörténész.

2.

□ – Csanádi György.

Esti Hírlap, Bp. 1977 júl. 21.

Csanádi György

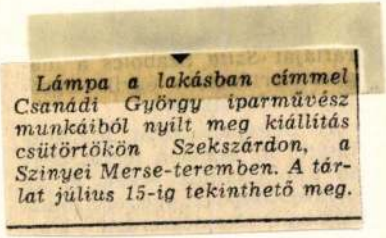

Lámpa a lakásban címmel Csanádi György iparművész munkáiból nyílt meg kiállítás csütörtökön Szekszárdon, a Szinyei Merse-teremben. A tárlat július 15-ig tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1984. VII. 6.

Csandáy György, író

L:Kátay Mihály

-:Több mint 2o kiállitás várja... a Szegedre érkezőket 7.

Nőszabadság, Bp. 1977 jún. 24.

Csanády Ágnes építén

L: Papp-Váry Zsolt

P-V. Zs: Kuskombinát, Szekszárd 48

Magyar
Építőm. Kiviszet, Bp. 1983 83/2

Csanády Ferenc

Csanády Ferenc szobrász, gipsz, rózsa, műkő- és szobrászmunkák, XIII. Szent László-u. 99 **493-099**

Bptávb 1940 szept.
1942-jan

D. Canády Imre

ált. tanf.

Ferk. pzomfoisk. vk

1939-41. 147. l

Rendelé

1 nag üveg mé

2 csomag iroc

10 " w. c.

12 ~~1 dobsz vágotthe~~

1 " fókai-

1/2 liter antrac

1 tucat 2-es

2 tollszár

10 iv fehér c

Csanády Imre

M.D.K.

Itó

„Fejek" (repr.)

N. L.: Költők kiránduláson

Élet és Irodalom, 1963. okt 12 - 11 lap.

Csanády István, díszlettervező MDG

A Turka Szinpad rezüjéhez a díszleteket tervezte.

A. G.: „Öfelsége a sztár" 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. nov. 14.

Csanády István
Grafikus

M.D.K

Illusztrációk

Szüdi György: Munkásemberek.
Élet és Irodalom, 1961. aug. 26 – 5 l.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSANÁDY JÁNOS

NÉPÚJSÁG
Szekszárd

1971 SEP 1

1021

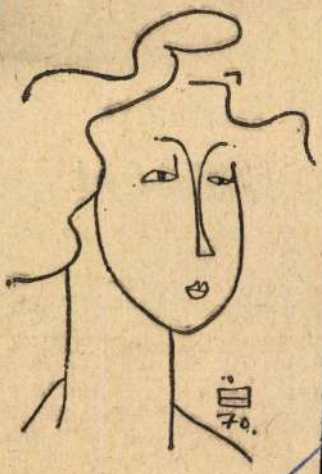

CSANÁDY JÁNOS:

MAGAZIN

...yi banán ...kuszdióért

visszatérjen a földre, s így időt veszítsen.

Egyes kelantaniak szabályos majomiskolákat rendeztek be, ahol csekély díjazás fejében oktatják az ifjú berokokat. Más, üzleti szellemű malájok viszont beérik azzal, hogy fiatal berokokat fognak és eladják őket a velük foglalkozóknak. Kota Bharuban és a maláji keleti partvidék más helyiségeiben átlagosan ötven svájci franknak megfe

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1966 OKT 7

A XX. kerületi képzőművészek első őszi tárlatát a Hazafias Népfront, a kerületi tanács és a pesterzsébeti múzeum rendezésében október 8-án délben nyitja meg Csanády János költő.

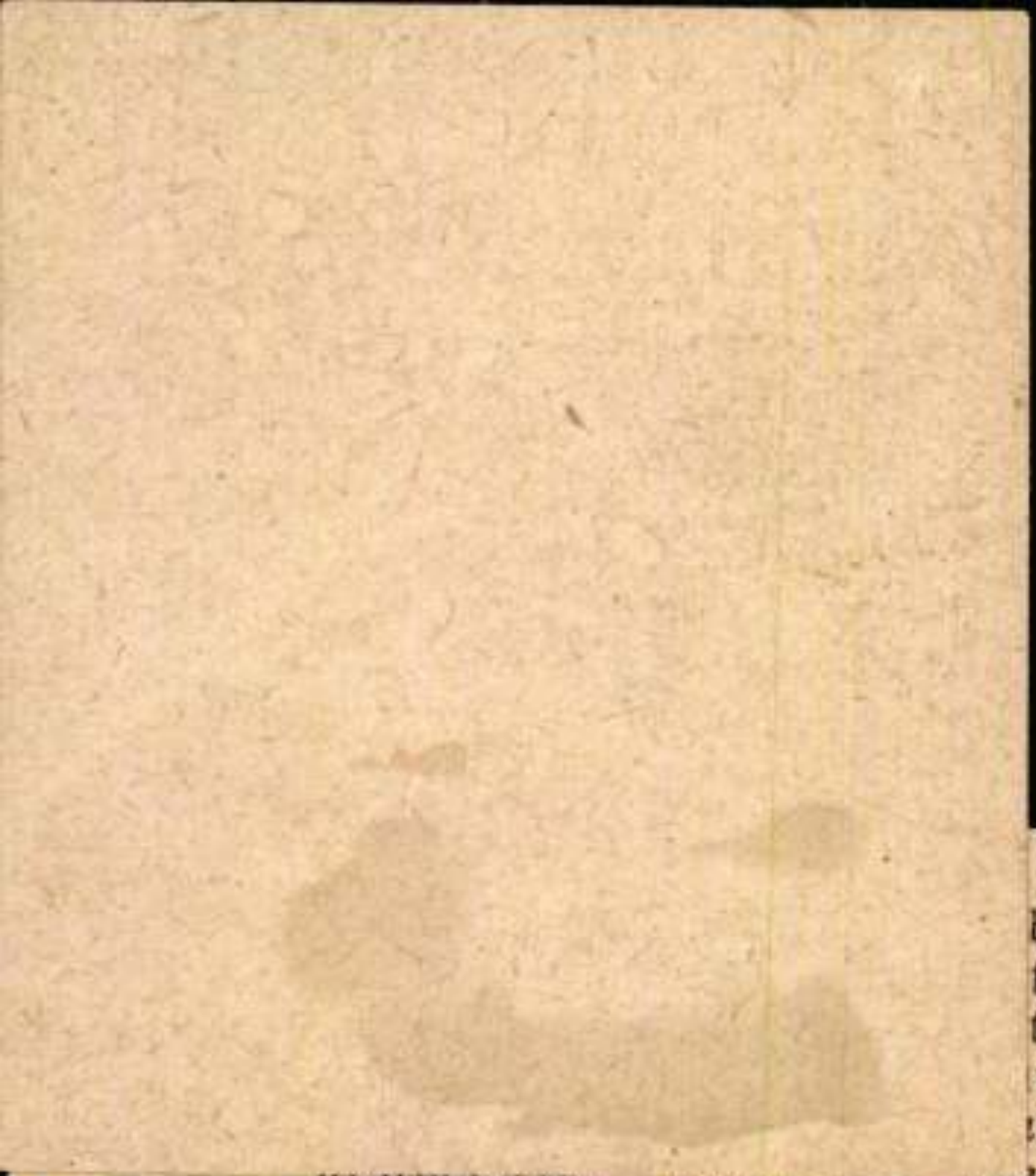

ta-
bbi
t a
tu-
tt-
tú
...eg-
...ulapodásai szerint 1970-re
csaknem másfélszeresére emel-

2002 09 18 / 2002 10 13

galéria N&n

Souterrain

•Csanádi Judit kiállítása•

1065 Budapest, Hajós utca 39. tel., fax.: 332 18 83, 302 45 96 http://www.nagybalint.hu

Az **N&n** galéria tisztelettel meghívja
Önt és barátait
2002. szeptember 18-án, szerdán 18
órára

• Csanádi Judit •

Souterrain

című kiállítására.

A kiállítást megnyitja:

Forgách András író.

galéria N&n

a kiállítás megtekinthető:
2002. október 13-ig

prox Ingatlan

PSINet

BESZÉLŐ

HERBST

HTSART

Pataki Gábor
MTA Művészettörténeti
Intézet
Pf. 27.
BUDAPEST
1250

Csanády János
író

M.D.K

Anikó

N.L: Írók és költők kiránduláson III.
Élet és Irodalom, 1963. október 26-11 lap

Csanádi Lajos

"Kompozició" cimmel a lap hoz
za a müvész rajzát, mely szabálytalan ido-
mokat ábrázol.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. okt. 6.
XVII. évf. 4o. sz. 8. lap.

Csanádi Lajos

rajza

Magyar Hirlap 1974/82 9.old.

1973 JUL 2 2

Magyar Hírlap

Csanádi Lajos

MAGYAR HÍRLAP

KOMPOZÍCIÓ

1021

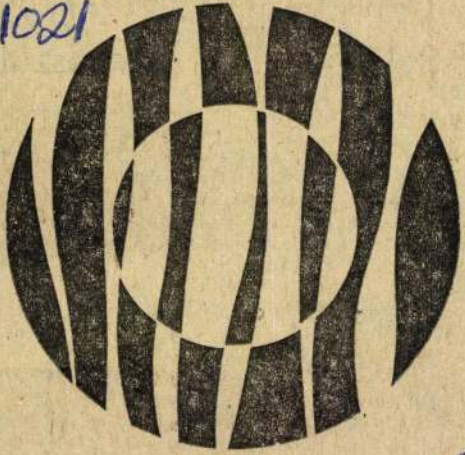

Csanádi Lajos rajza

Hajnal Gábor:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

A fájdalom, c

Mi készül a

Olyan fájdalomcsillapítóval, mely minden igényt kielégítene, az emberiség még nem rendelkezik. Kisebb fájdalmak enyhítésére ma is a phenacetint, valamint a szalicilsav és az azophen származékait alkalmazzák, melyek alapvegyületeit még a múlt században fedezték fel, és amelyeket kellemetlen mellékhatásaik ellenére (egyik csoport a vörösvérsejteket, másik a gyomornyálkahártyát, harmadik a csontvelőt károsíthatja) a világszerte folyó kutatómunka újabb termékei sem tudtak kiszorítani, illetve jobbakkal helyettesíteni.

kísérletel
— gond
vizsgálat
emberen
hozzásza
latok sz
hozzásza
kül telj
hető el.
mazékai
kológiai
vannak,
dést ke
az eddi
elméleti
ból egy
kérdés
a nemz
60 éven
tosította
jellemz

Az MZ—144-től a Probonig

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 III 6

MAGYAR HÍRLAP

Csanádi Lajos

1021

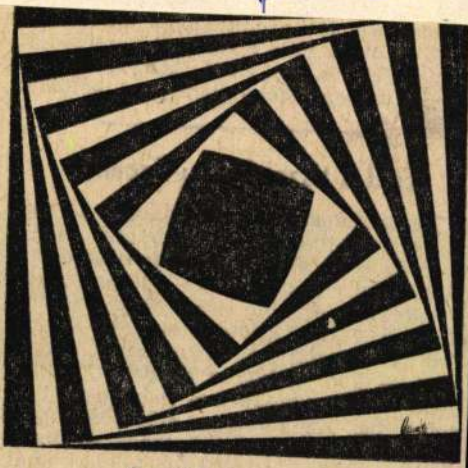

Csanádi Lajos rajza

Új iparág születik Borsodban! Leninvárosban, a Tiszai Vegyi Kombinát szomszédságában, *több mint hatmilliárd forintos költséggel épül az első lépcsőben évente hárommillió tonna kőolajat feldolgozó Tiszai Kőolajfinomító Vállalat.* Az úgynevezett kombinált üzem alapozása — ahol a kőolaj desztillációja folyik majd — ezekben a napokban fejeződik be. Az *1979-ben elkészülő üzem* építéséhez *több mint hatvanezer tonna acélt és több mint félmillió tonna betont használnak fel.*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirlap

1915 FEB 9

Csanádi Lajos

1021

Csanádi Lajos rajza

10
ül
et,
—
a-
az

A hőmérséklet az [illegible] Celsius-fok volt. A napfény ellen, amelyet a víz is visszavert, fényvédő krémmel nem is lehetett volna védekezni: különleges tablettákat szedtek, hogy föl ne égjen a bőrük.

Az út végeztével John Blashford-Snell ezredes, az expedíció vezetője ünnepélyesen átnyújtott Zaire elnökének, *Mobutunak* egy fényképalbumot, amely az expedíció tagjának, a *Daily Telegraph* fotóriporterének, *Kenneth Masonnak* az út során készített legjobb felvételeit tartalmazza. Mobutu *elismerését és köszönetét nyilvánította* a bátor felfedezőknek.

M. S. E.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1973 OKT 8

ÉLET ÉS IRODALOM

Csanádi Lajos
1021

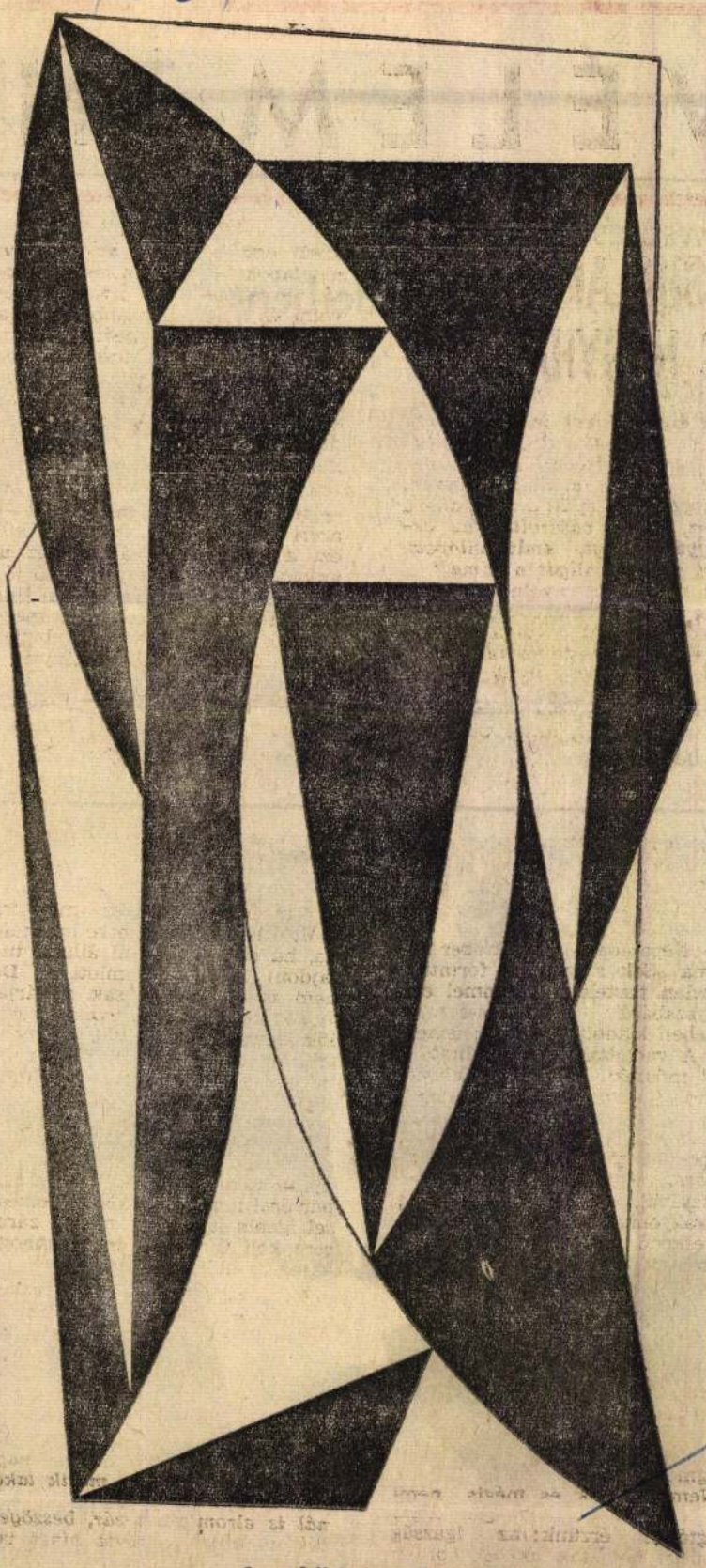

Csanádi Lajos: Kompozíció

TÁJ

WEÖRES SÁNDOR:

Kezdetben

A Napnak ajánlottuk fel az első sziklát, a legközelebbit, szárny-módra kitárt karjainkkal, a tűznek. Míg a fehér madarak elhúzódtak a hideg égtáj felé.

Ők, a ragyogó tollúak, a fagyot és sötétet keresték; minekünk még nem volt repülésünk, csak álmainkban.

(Emlékszik a szikla, rajt a véset mély csatornái.)

A kövek fölé mennyboltot vájtunk óriásra, hogy valahol elférjen a tekintetünk. Fenn vitt az út, a megszökő szárnyasoké; mi lengő karúak csak ugrálni tudtunk.

És e homorú bölcső mélyén aludtak csillagos éjszakáink. A Napot imádtuk, az árnyra nem eszméltünk, a sötétség csak hálószobánk volt.

(Emlékszik a vésett szikla egyhelyben állva. De mi merrefelé emlékezzünk, vissza, vagy előre? Az idő-mutató mennybolt, amit vájtunk, minden-irányú a tekintetünkben.)

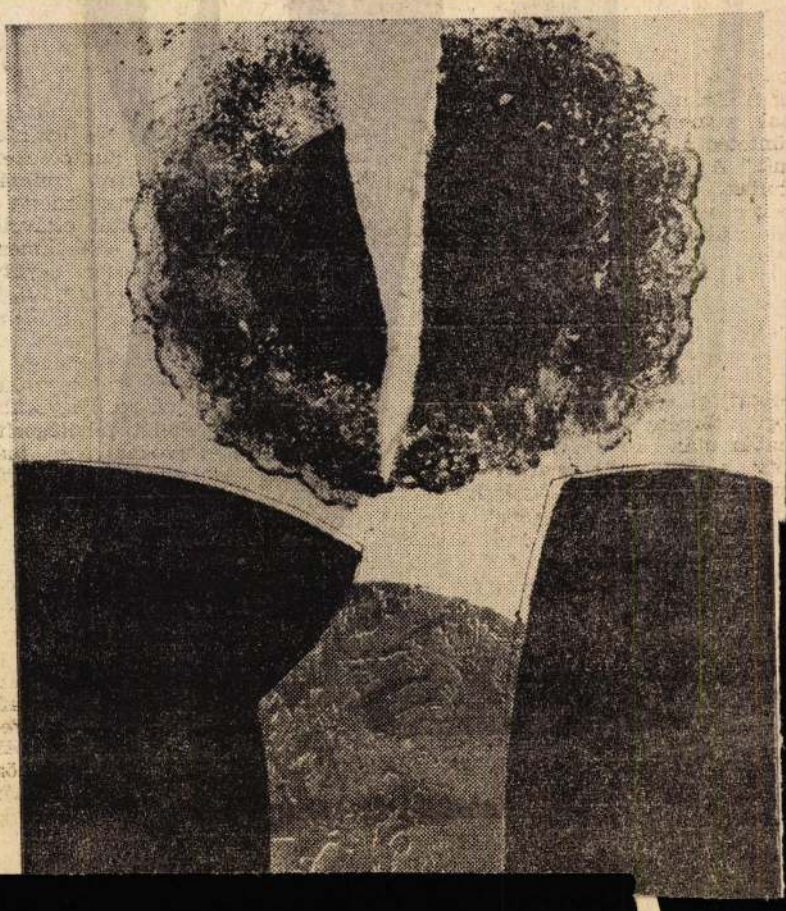

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 2 5

Magyar Hirlap

Csanádi Lajos

1021

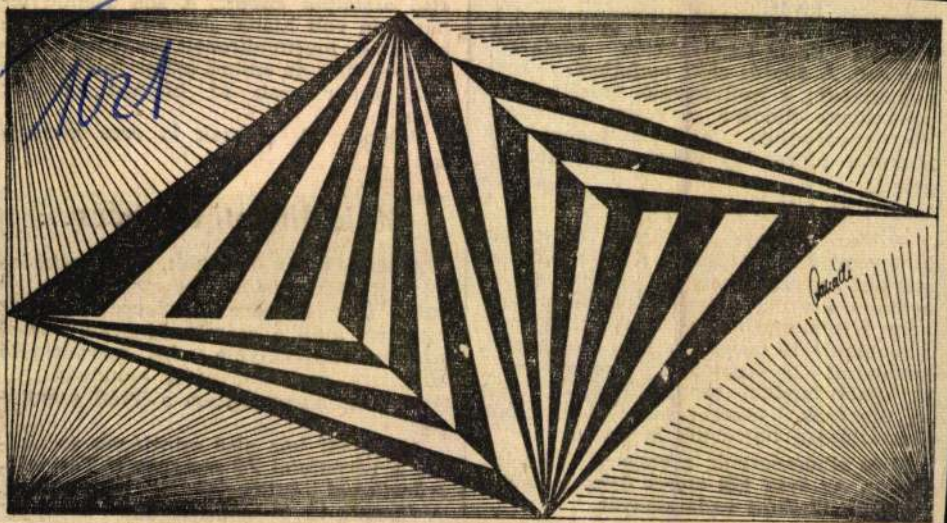

Csanádi Lajos rajza

lesztésére javaslatokat dolgozzon ki. Tágabb értelemben a fejlődő országoknak ajánlott ENSZ-segélyakciók egyikéről van szó. A döntés előtt legfeljebb annyit mondhatok: a nyilvánvaló veszélyek és nehézségek ellenére szívesen vállalom. Vagyis vállaljuk. Mert, ha mehetek, s hosszabb időre, úgy velem tart a feleségem is.

— *S az írói ambíciók?*

— Már jó ideje dolgozom a másik könyvem előkészítésén. A Bakonyban szerzett gyermekkori és későbbi élményeimet, szakmai tapasztalataimat szeretném közreadni benne, amelyekhez még az utóbbi 16 éves valkói életszakasz summáját is csatolom. Esetleg még az újabb afrikai tanulmányokból, meg az utazások, táborozások élményeiből összeállhat a harmadik könyv ...

Mire elbúcsúztunk, a völgyre köd telepedett. Az öreg fák szoros őrző gyűrűbe fogták a libakúti vadásztanyát.

Csalló Jenő

Majd kifizeti a tanács...

A tégla tehát útra kelt. A szomszédos községbeli termelőszövetkezet teherautói fuvarozták Füredre. Nyolcezer-négyszáz forintról szólt a számla, kiegyenlítésével azonban Deli Gyula adós maradt. Ha sürgették, csak legyintett, mondván:

— Majd kiegyenlítem a letéti számláról.

A családi ház alsó szintjének építésével a *várpalotai Jó szerencsét! Termelőszövetkezet* építőbrigádját bízták meg. A fizetség itt is szóba került:

— Tartozik nekem a füredi tanács. Egy

CSANÁDI LAJOS

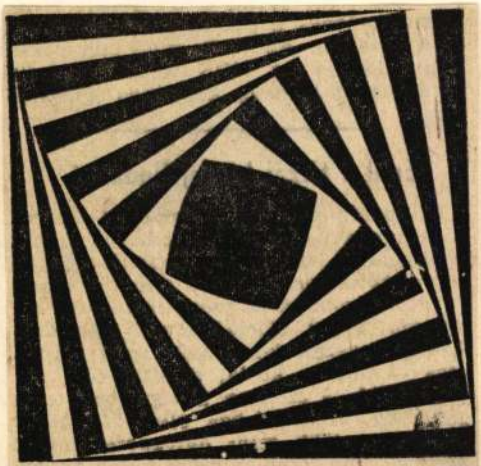

Csanádi Lajos rajza

Magyar Hirlap 1975/185/8

Csanádi Lajos

rajza

Magyar Hirlap 1975 4o/9

Csanádi Lajos

rajza

Magyar Hirlap 1974 355/27

Csanády Lajos

rajzKompozició

Magyar Hirlap 1973/2oo/1o

Csanády László grafikus M.D.K.

az erdélyi parasztság munkáját bemutató linometszetei a IV. képzőművészeti kiállításon.

Redő F. IV. magyar képzőművészeti kiállítás. Művészet. 1954 1 sz. 170. .

Csanádi Mária népművész.

A győri Műcsarnokban rendezett Rábaközi népművészeti kiállításon szerepelnek művei. A kapuvári, csornai szakkörök egyik vezetője.

Bálint Géza: Lóra és epika tűvel és faragókéssel.
Kisalföld, 1969. febr. 23.

niegirva

Csanádi (Czanadi) Pál
ács
1621 Kolozsvár
Bal Hel 123. l.

Gzelt Kálmán
dohányárudája
Polgárdi.

[illegible]APES[illegible]

[illegible] 62 [illegible]

Csanády Vilma

1907/8 I.

Ferképszőmfőiskérk

72. l.

Csanády Zoltán

az alábbi tervpályázat on költségmegtéritésben rácsocült 31. számú pályaterv egyik szerzője.

A Budapesti Televizió Adóállomás és Mikrohullámú Központ fejlesztésére kiirt tervpályázat, 197o.
Magyar Ep.mév. 1971.3.sz.2-8.1.
8.1.

Csanak [ ], építén

L. Bossos József

25-28

Rácz Zoltán: Debrecen építészete a harmincas években

Magyar Építőművészet Bp. 1983

83/2

H. Gaudi Éva grafikus

1943-49 között végezte tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Mesterei Gönyi István voltak

Kiállításai a Fényes Adolf Teremben

1979. május 10 - június 3

- Katalógus a könyvtárban -

Csanak Éva

1946.jun. 22-30. "Debreceni Napok" kapcsán rendezett kollektiv kiállitáson szerepelt.

A képzőmivészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/
1961.Debrecen 58.1.

Csanak Éva

Résztvett a Képzőművének ~~Csoportjá-~~
~~ne~~ hakvérvezete Debreceni
Csoportjának kialítása 1946 van

A képzőművészetek Debreceuben. 1961.

5 f oldal

Csanak Éva, Budapest

16-19. Tanulmányfej, paszt.

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete debreceni csoportjának kiáll. 1946. jun. Déri Muz.

Csanak Éva, festőművész

Budapesten, a Fényes Adolf Teremben rendezik meg Csanak Éva műveinek kiállítását.

Jó reggelt!

1979. V. 10. 4.25 /N/.

Csanak
Csanak Éva

Kiállításon vett részt Csanak Éva.

Vadas József: Mit mintat a szocreal?
Művészet, 1979. október - 12. lap.

Ø Csanak Éva

festő Budapesten

M. Képzőművészek Szabadszervezete Debrecen csoport: 1946. jun. kiáll.: Tanulmányfej

I–IV., pasztell.

отве́тил: „Здра́ствуты ребиа́та. Сдесы [illegible]ли-
ша." Он идёт сва́чи к нача́льнику в[illegible]гачь,
До свида́ния!" Ли́за и Пётр отве́тили:
„До свида́ния." Они и Стёпка пошли́ к на-
ча́льнику.

Н: 4 К: 4

A SUZUKI HÁZ GALÉRIA
(1149 Budapest,
Egressy út 17-21.)

meghívja Önt
CSANÁK EDIT
divattervező
„NOVARRÉ RUHÁI"
című, divatbemutatóval
egybekötött, divatgrafika
kiállításának megnyitására,
majd az azt követő születés-
napi és óévbúcsúztató
partyra.

A megnyitó időpontja:
1999. december 15. szerda
18 óra

A kiállítást megnyitja:
BALÁZS ARTH VALÉRIA
szerkesztő

A kiállítás megtekinthető:
1999. december 15-től
2000. január 13-ig

A megnyitót támogatja:
SISSI ERZSÉBET KIRÁLYNÉ
ÉTTEREM (Budapest XIV.,
Stefánia u. 36.)

CSANAC EDIT

Csanak József építészmérnök, Debrecen

Bihar vm. Gr.Tisza István közkórház
Berettyóujfalun
Leventeház "
Tisztviselőtelepi villa "

Modern építőművészet. Pesti Hirlap nagy naptára, 1930. 99 l. és képek.

Csanak MDK

épitész tervét megvették

A debreceni városháza tervpályázata.
Magyar Épitőművészet 1931. 3-12.o.

M.D.K.

Csanak J. építész /Debrecen/

a Kongresszus Végrehajtóbizottságának vidéki tagja

XII. Congrès International des Architectes Budapest 1930. Compte-rendu. Bp.1931. 18.old.

MDK

Csanak József és Rimanóczy Gyula

pályatervét az alábbi tervpályázaton megvették

A debreceni városháza tervpályázata. Magyar Építőművészet. 1931. 4-6. sz.

CSANAK JÓZSEF építész

Debrecen, Mester u. Red. templom

RÁCZ Zoltán: Borsos József és Debrecen korai modern építészete. Debrecen: Hajdu-Bihar m. Tcs., 1990 91.p.

MDK

Csanak

Rimanoczyval készitett tervét megvásárolták a debreceni városháza tervpályázatán.

Ép.Ip.- Ép.Müv. 1931.ápr.1. 56.o.

megírva

Csanak József

épitész

l.

Csobán Hajduvm

170. l.

Miske Kálmán báró III. 26.

Csanak József

műépítész

a debreceni Mester utcai ref. templom tervrajza

Repr

Debreceni Protestáns Lap. 1937. 143. l.

felépült a templom?

Felépült 1939.

fenti terve szerint.

Vegyes

C.28

1 Rôt. 8°

Sauvage,
Em.

Étude sur les terrains quaternaires
du Boulonnais

et sur les débris d'industrie humaine
qu'ils renferment.

Csanak

Életrajz nincs
(über die Persönlichkeit derselben konnte nichts festgestellt werden.)

Hu Prmagyérem 182, l.

Magy. Cserkész Szövetség IX. kerülete. Debrecen 1921–31.
bronzplakett

Több nincs.

T. 3831.

juk a várost és a várat, mig a hegy
igyelmünket, a középtérben balról
, a háttért pedig hegyek képezik.

be: 1. La fortezza [illegible] és befeje-

: 10.5 cm.

Csanak József

debreceni nagyerdei
gyógyszállói gyógy-
fürdő tervp.
dicséret

MMÉEKözl 1938.121.e.

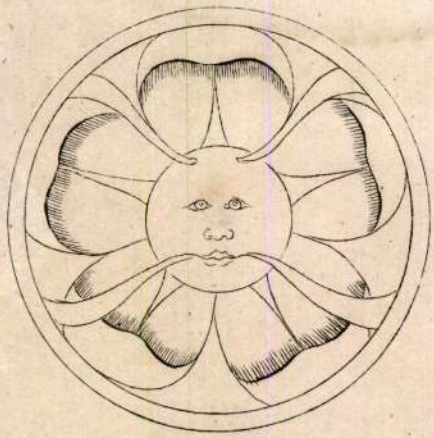

9.

5.

Csanak József

építész

Szül. Debrecen 1887.

Oklevelet nyert 1911.

Képíróművészeti 5. l.

29
13
1/42

13
11
24

G I S Z E R Z Ő D É S;

amelyet Virág Jenő és Ronay László
ek mellet kötöttek:
ságot alapitanak Virág és Ronay céh
mindegyik tag egyfornán jogosult.
00-P-vel Ronay László "20.000-P-veé
sához.Tőkéig után a kamatot a min-
zerint szeámitják. A nyeresá fejen-
k rendelkezésére állf a és Ronay
övell ,mig a 25.000-P-t el nem éri
-300P-t vehetnek ki a magáncéljaik.

ármelyik tag 6 havi felmondással
délsének felét kapja. Amésik fele

Csanak József

epikus

U 3459.

Készítette Debrecenben
1914. febr. a görögkatolikus püspök ellen
bombamerénylet áldozatainak emlékére
készült emléktáblát
klasszicizáló stílusban
rep.

Képes Pesti Hírlap

1932. febr. 26.

Munkalap száma: 153

Tételszám	
	6 db, 18x24 cm. fényképnagyi /Jalsoviczky Ömélt°sága rés azaz Tizenkettőpengő.- ----------

Fizetendő: számla vételével

Csanak József debreceni
épitész és Rimanóczy Gyula

a debreceni városháza
tervpályázatán 1931-ben pálya-
művét megvették.

Nincs ied -

Zoltai Lajos dr. A debre-
ceni városháza négyszáz-
éves tört. Debrecen 1931-
23. l

6873
T. 6437.-

któl tartott koronás czimerrel
ül jobbra a rojtos lobogón:

ntadi,

EPUBLICA
tc.
M. C. Cosmografo Publico e
ssimo.

TRO VALIER Sauio Grande
ario della Stessa, etc.
. Senato per anni XXV.

. 7: 59.4 cm.

-95

Csanak József

építész Debrecen

Lajd

Ambrus és Hajnaly

alatt.

Gyalogosok.

Egész alakban, élők
balrafordultan és két eg
képben vannak ábrázolva. Öl
kabát piros hajtókával és a
szük nadrág és rövid szárú
fölül balra: K.u.k.öst
és jobbra: Ungar.In
jelzése pedig alól balra: V
középütt
és jobbra:

Szines kőnyomat, mé

Sz.n.l
189-9
Át.lel

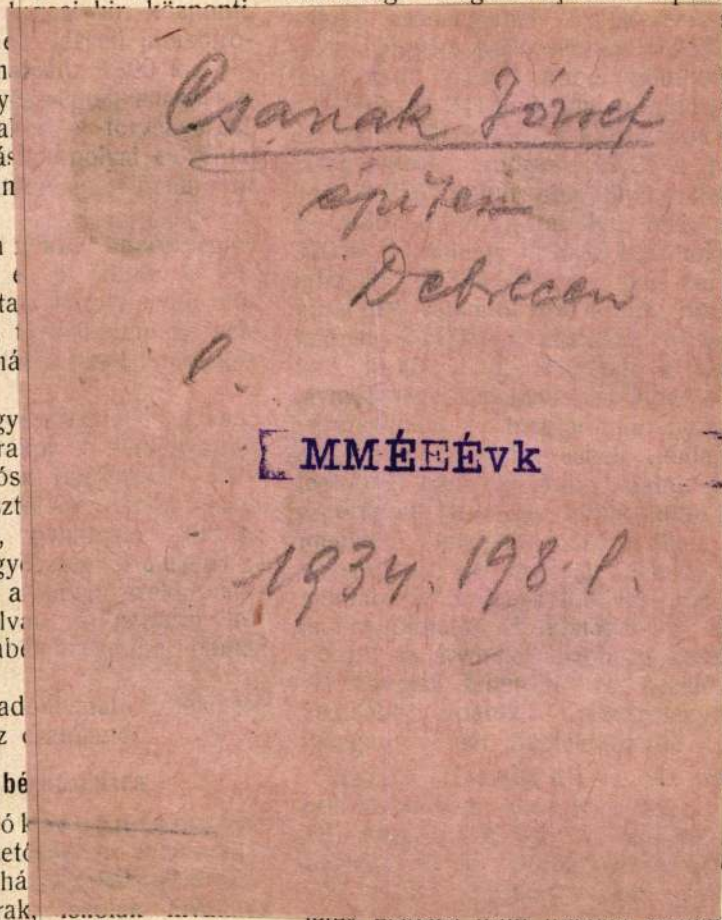

és tűzifa 2820,000 kor., továbbá a közönsége magántulajdonát képező

letek eladása iránt írásbeli ajánlatokkal latos szóbeli versenytárgyalás fog ta pedig:

A) Lágyerdők (füz, nyár és az előfor és tölgy).

Tuskóirtási kötelezettséggel.

1. Bezdáni Réverdő 17·20 holdas v kiáltási ár 4953 k.

yiségé 22·5 köbméterben állapittatott
ajánlat augusztus 14-én d. e.
ndandó be a járásbiróság vezetőjénél.
gyanánt az ajánlott mennyiség érté-
gfelelő 5% a járásbiróság vezetőjénél
A részletes feltételek ugyanott tud-
g.

Gyertya szállitás.) Az aradi
nyszék és az aradi, máriaradnai, vilá-
rosjenői, nagybuttyini, nagyhalmágyi,
s pécskai kir. járásbiróságok részére
ben szükséges 620 font faggyan (stearin)
szállitásának biztositására a versenytár-
negtartására határnapul augusztus
nak d. e. 9 órája az aradi kir. tör-
elnökség hivatali helyiségébe tüzetik
) k bánatpénz az adóhivatalnál teendő
yugta az ajánlathoz csatolandó. A fel-
kir. törvényszék irodaigazgatójánál
hetők.

en. (Irodaszerek szállitása.)
eni kir. itélőtábla, kir. főügyészség és
erületében levő debreceni, máramaros-
nyiregyházai, szatmárnémeti-i és zilahi
nyszékek, valamint az ezekhez tartozó
rásbiróság és 5 kir. ügyészség részére
uár 1-től 1912. december 31-ig terjedő
szükséges papirnemüek, irodai szerek
ok szállitásának biztositása céljából a
kir. itélőtábla elnöki titkári hivatalá-
gusztus 30-án d. e. 10 órakor
rgyalás fog tartatni. Felhivatnak az
n résztvenni kivánók, hogy az ajánlati
erint kiállitott és ivenként 1 k bélyeggel
jánlataikat augusztus 29-én d. e.
a debreceni kir. itélőtábla elnökségé-
tsák be. Bánatpénz az ajánlandó összár
nely valamely kir. adóhivatalnál letétbe
értékére eső 5% bánatpé
m. kir. adóhivatalnál kell
ajánlathoz kell csatolni.
balassagyarmati kir. ügyés
23-án d. e. 10 órakor fo
litási feltételek, az ajánlat
tervezete a balassagyar
kiadóhivatalában megtek
szerezhetők.

B-Gyarmat. (Tüzif
Balassagyarmat nagyköz
1909—10. évre szüksége
szállitására pályázatot
augusztus 1-én dé
be az előljárósághoz. A
tételei megtekinthetők B

Komárom. (Gyertya,
repceolajszállitá
vényszék és az ennek terü
bíróság, valamint a komá
törvényszéki fogház részér
szükséges stearin- és fagg
és repce (virág) olaj sz
céljából a vállalkozni kiv
1 k bélyeggel ellátott ajá
ber 13-án déli 12 óráig
igazgatónak küldjék be
szükséglet a következő:
6 szálas első minőségü
csomag, a kőolajból 100
olajból 200 kg., faggyu-
recés gyufából 20 doboz
gyufából 400 kis csomag
biztonsági (svéd) gyufáb
ajánlatok kizárólag a t
gatónál dijmentesen me
tehetők s ezekhez az
5%-nak megfelelő bána

OVÁK JÓZSEF
SZOBRÁSZ
MŰTE
VII., AMAZO
TELEFON. oo

CSANAK József építész

Debrecen, Mester u., ref.templom 1937-1938

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 1o8-1o9.,ill.

CSANAK JÓZSEF, építészmérnök, szobrász

Debrecenben szül. 1888-ban Bronz domborművet készitett Debrecenbeb Nagybákai Sesztina Jenő vaskereskedő megrendelésére a cég az első világháborúban hősi halált halt 5 alkalmazottja emlékére. A háborúban elpusztult. 185.old.

SZIGETI ISTVÁN: "Csanak" 184.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XX. évf. 1964. 29-30. szám. Bp.

CSANAK JÓZSEF, épitészmérnök, szobrász

Második dombormüve Debrecenben azt a tanácskozást örökitette meg, amikor Csanak villájában Déri Frigyes gyüjteményét a városnak ajándékozta. Elpusztult, de fényképe a Déri Múz. évkönyvében látható. 185. old.

SZIGETI ISTVÁN: "Csanak" 184. old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XX. évf.

1964. 29-30. szám. Bp.

CSANAK JÓZSEF, építészmérnök, éremművész

1887-ben Szül. Debrecenben. A debreceni Mester utcai Ref. templom épitője. Két nagyobb bronz dombormüve volt Debrecenben és érmei 1921-1831 között. 1946-ban hadi fogságban halt meg Jerevánban. 184.old.

SZIGETI ISTVÁN: "Csanak" 184.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XX. évf.

1964. 29-30. szám. Bp.

Csancz
festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - kápával szerepel.
Két szines női figurája.

8 Órai Ujság
1930.XII.21.

CSANG JANG-hszi kinai festőm.

Ábrahám György
Balázs Ágoston
Lipták Zoltán

Tusrajz
(repr.)

NN: Csang Jang-hszi kinai festőm. sztálinvárosi kérei

Művelt Vér 1955 II. évf. 51. sz. dec. 18. 8 l.

1021

Részletek a nógrádverőcei ifjúsági táborból
Építészek: Csángó András és Neuhauser László

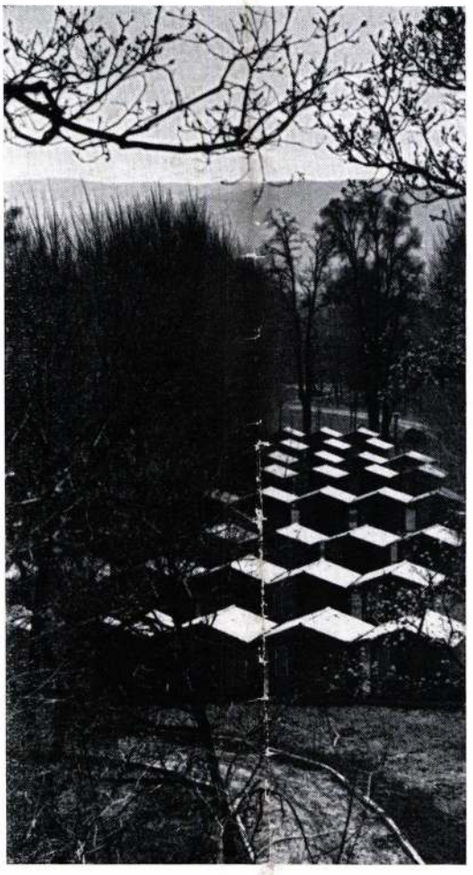

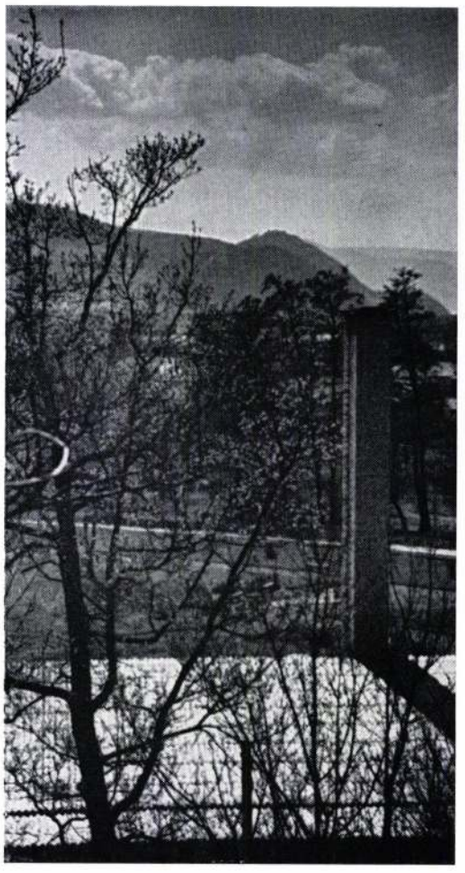

A stockholmi „Jerum" diákszálló

Hotel Ifjúság, Budapest

Építész: Csángó András (ÁÉTV)

Ez a szálló egyik egysége az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda szervezetének, mely a KISZ ifjúság legtermékenyebb korban levő — 16—30 életév közé eső — rétegének utazásában, tanulmányaiban, tárgyalásaiban, a világgal való ismerkedésében otthont nyújt. A beruházás célja különféle rendezésben saját és külföldi vendégeket elszállásolni ebben az épületben. Az következik ebből, hogy sokoldalú igényt kell egyazon épületben kielégíteni és működését a többi hasonló létesítménnyel és annak üzemével összeegyeztetni. Saját fiatalságunk megismeri így az egész országot, vidékiek a fővárost, külföldiek pedig hazánkat. Mieink külföldön hasonló helyeken találnak otthonra. Nemcsak átmeneti turistaszállás akar egy ilyen szálloda lenni, hanem kollégiumi elszállásolása is egy-egy tanfolyam vagy kongresszus résztvevőinek. Ugyanakkor reprezentatív otthona igényesebb vendégeknek szállodai helyhiány esetén. Kiképzésével és üzemével kulturált keretet ad az élethez. Neveli és szoktatja lakóit a magasabb életszínvonalnak megfelelő életformájára. Igényességével fejleszt.

Hosszú vitákon tisztázódott (még a munkásszállók felszerelésével és kiállításával kapcsolatban is), hogy helyes szándék a már elért és megszokott otthoni életszínvonalnál magasabbra tartani ezeken a helyeken a mércét. Ez egyrészt maradandó emléket hagy az egyénben az elszállásolással kapcsolatban, másrészt megismerteti fejlődő életkörülményeivel és jövője számára saját otthonának berendezésére is perspektívát nyit.

A különböző országokban, városokban és vidéken levő ifjúsági vendéglátó telepek hasonlatosságot kell, hogy mutassanak egymással versenyezve hasonló atmoszférájukkal. Így a moszkvai „Junoszty" szálló (Magyar Építőművészet 1962/3.) hétemeletes középfolyosós és földszintes alaptömbjébe foglalt finom lécborítású előadótermével és a stockholmi „Jerum" diákszálló (Architectural Desing 1964/1. és Arkitekten 1962/10) 432 szobájával, intim emeleti kiskonyháival és ebédlőivel rokon levegőt áraszt a mi új „Hotel Ifjúság"-unk hangulatával. (Az említettek az eddig normának elfogadott német Jugendherbergeknél fejlettebbek.) Beruházáskor a programot az is irányította, hogy változatos benyomást keltsenek az országon belüli hasonló vendéglátó helyek. A vendégek ugyanis ittjártukban körutazást tesznek az Expressz Utazási Iroda rendezésében. Megismerik a Balatont, ahol Balatonfüreden épül hasonló szálló, ellátogatnak az „Expressz" táboraiba, mint pl. az 1200 embert befogadó nógrádverőcei ifjúsági táborba is. E melegvizes, mosdóházas és hatalmas éttermű camping a korszerűen rusztikus életformával ismerteti meg látogatóit.

Elmondottakból következik, hogy a vendégek változó nemzetiségűek és igényűek lehetnek. A szobák berendezése is változtatható, 2 és 4 ágyas, sőt lakosztály céljára is átalakíthatóan. A közös helyiségeik tömegrendezvényre és klubszerű életre szolgálnak.

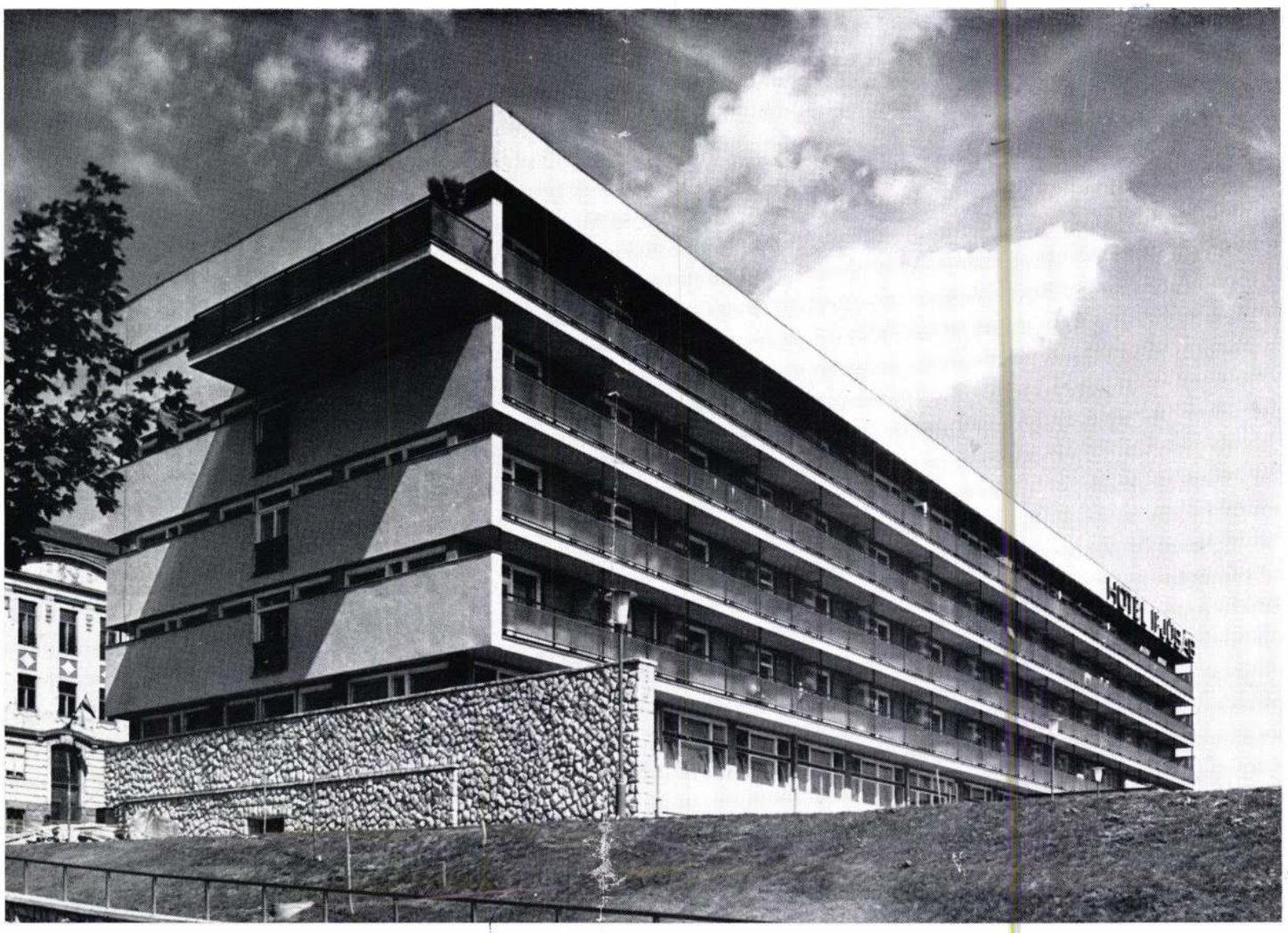

Pest felé néző homlokzat

Helyszínrajz

Munkatársak: Nigó József, M. Régenhart Piroska (ÁÉTV)
Belsőépítész: Garajszky József
Statikus: Kónya József
Gépészek: Hangay László, Buttykai Sándor, Szőke Lajos
Mélyépítők: Staudinger János, Budai Béláné, Varjasi Nándor
Kivitelező: 41. sz. Állami Építőipari Vállalat
Építésvezető: Bauer István
Művezető: Tunner József
Beruházó: Kocsis Antal (Művelődésügyi Beruházó V.)
Szoborcsoport szerzője: Konyorcsik János szobrászművész

Beépített légköbméter:	24 157 700	lm³
Szállodai lakóegységek száma:	102	
Ágyak száma:	400	
Építési költség:	20 361 826	
Szobaegységre eső költség:	200 000	
Egy ágyra eső költség:	51 000	
Ft/légm³	840	
Mobil berendezés Ft/fő	6 250	
Mobil berendezés Ft/lm³	105	

A Budapest II. Zivatar utcai Hotel Ifjúság a város budai hegyvidékének egyik szép kilátású, délkeleti lejtőjén, a Rózsadombon, a Gül Baba türbéjétől nem messze helyezkedik el. Meredek utcák között, rétegvonalon épült, magasabb pontjairól teljes körpanoráma nyílik a csillogó városra és a Duna-partra. Ezért helyesen az étterem a legfelső emeletre került. Sajnos a telken az előző textilgyáros tulajdonost túlélő, festői gloriette klasszicista léptékével és régi szőlőhegyi múltjára emlékeztető formájával a legutolsó háború áldozata lett. Emléke sem maradt, mely a környező utcák romantikus csengésű neveit: Rózsahegy, Zivatar és Kút utcát megmagyarázná.

Alaprajz

Pincétől a legfelső emeletig az épület szervezését szigorú rend jellemzi, melynek szerkezeti előnyei nyilvánvalóan minden ponton jelentkeznek. Földszinten a recepció a 124 m²-es előcsarnok köré csoportosul. A bejáró szélfogójából a csomag a vendégtől elválik. A poggyászkezelés a dohány- és újságárusítással együt-

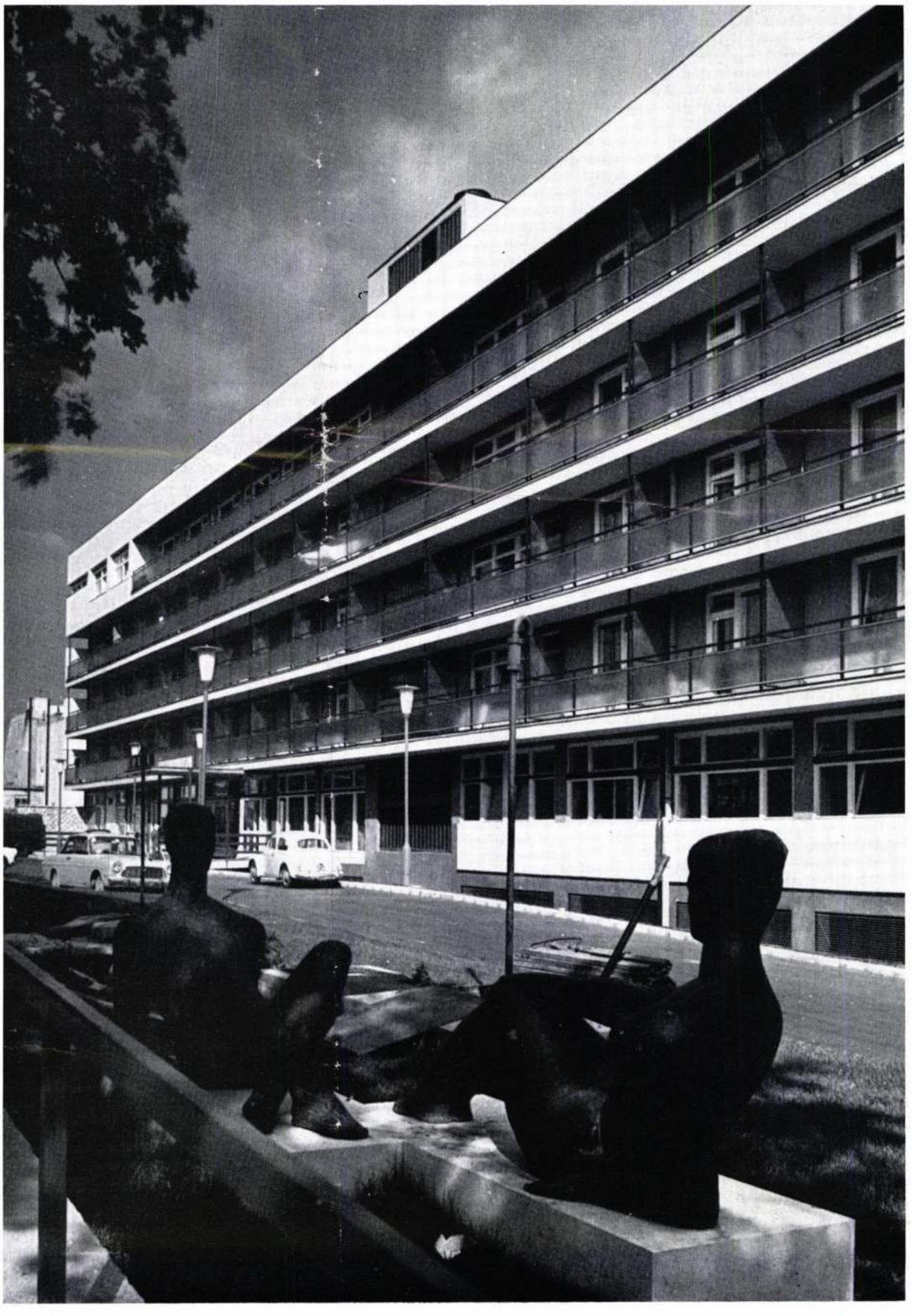

Zivatar utcai homlokzat

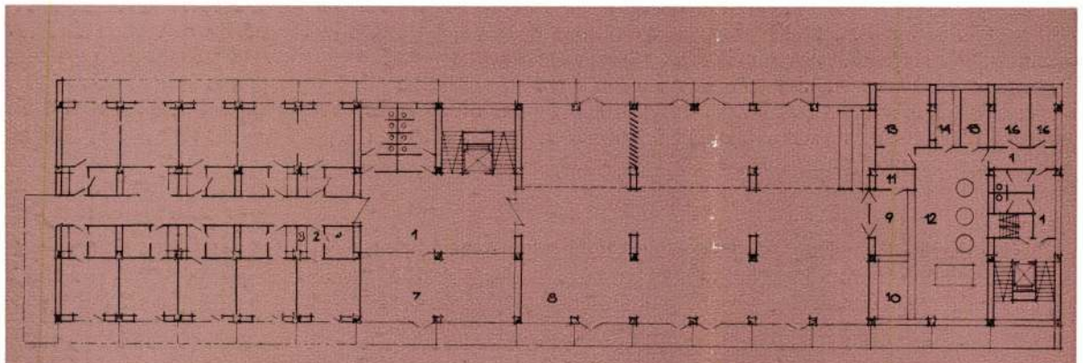

IV. emeleti alaprajz

1 Közlekedő
2 Előszoba
3 Beépített szekrény
4 Fürdőszoba
5 Szoba
6 Loggia
7 Könyvtár-olvasó
8 Étterem
9 Tálaló
10 Fehér mosogató
11 Felíró
12 Főzőkonyha
13 Kiegészítő konyha
14 Fekete mosogató
15 Konyhafőnök
16 Raktár

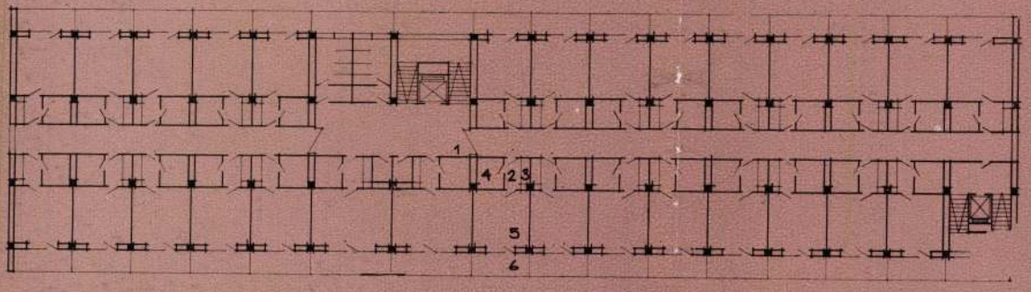

Általános emeleti alaprajz

1 Közlekedő
2 Előtér
3 Beépített szekrény
4 Fürdőszoba
5 Szoba
6 Loggia

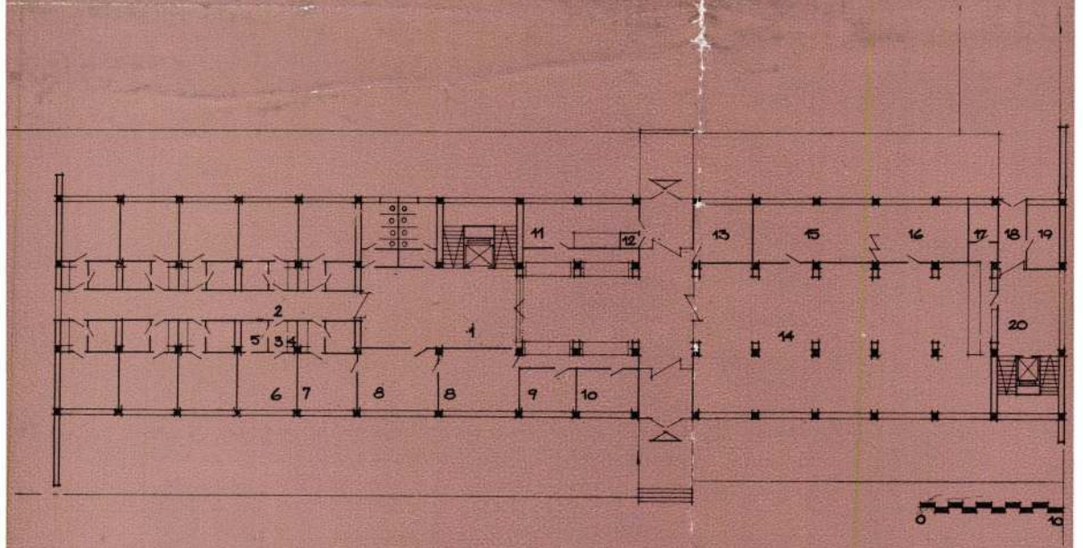

Földszinti alaprajz

1 Előcsarnok
2 Közlekedő
3 Előtér
4 Beépített szekrény
5 Fürdő
6 Szoba
7 Igazgató
8 Iroda
9 Porta, recepció
10 Telefonközpont
11 Ruhatár-poggyász
12 Telefon
13 Fodrász
14 Hall
15 Konferenciaterem
16 Zeneterem
17 Büféraktár és mosogató
18 Gazdasági bejárat
19 Szeméttároló
20 Átvevő

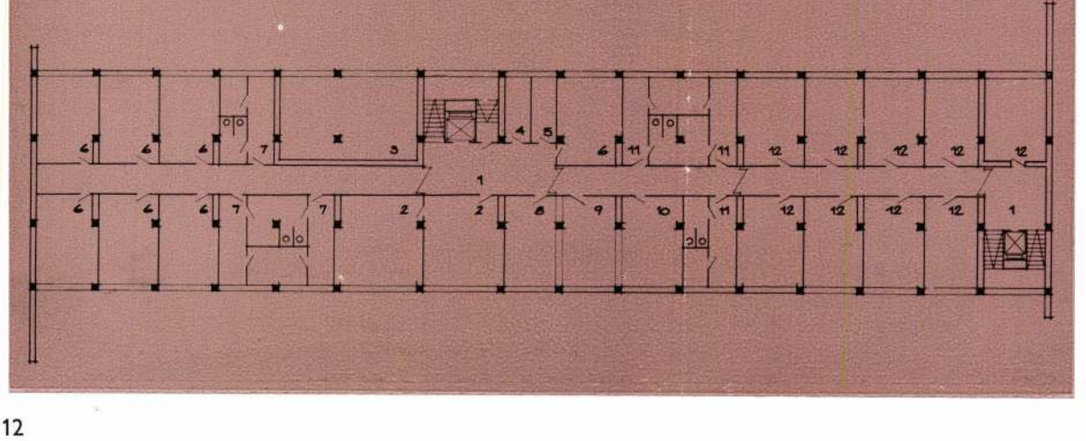

Pince alaprajz

1 Közlekedő
2 Átutazó turisták öltöző-mosdója
3 Kazánház
4 Akkumulátor
5 Elektromos kapcsoló
6 Szállóüzem műhelyei, raktárai
7 Üzemi öltöző, mosdó
8 Személyzeti étkező
9 Melegítő konyha, tálaló
10 Konyhaszemélyzet étkezője
11 Konyhaszemélyzet öltözője, mosdóhelyiségei
12 Konyhai raktárak, előkészítők

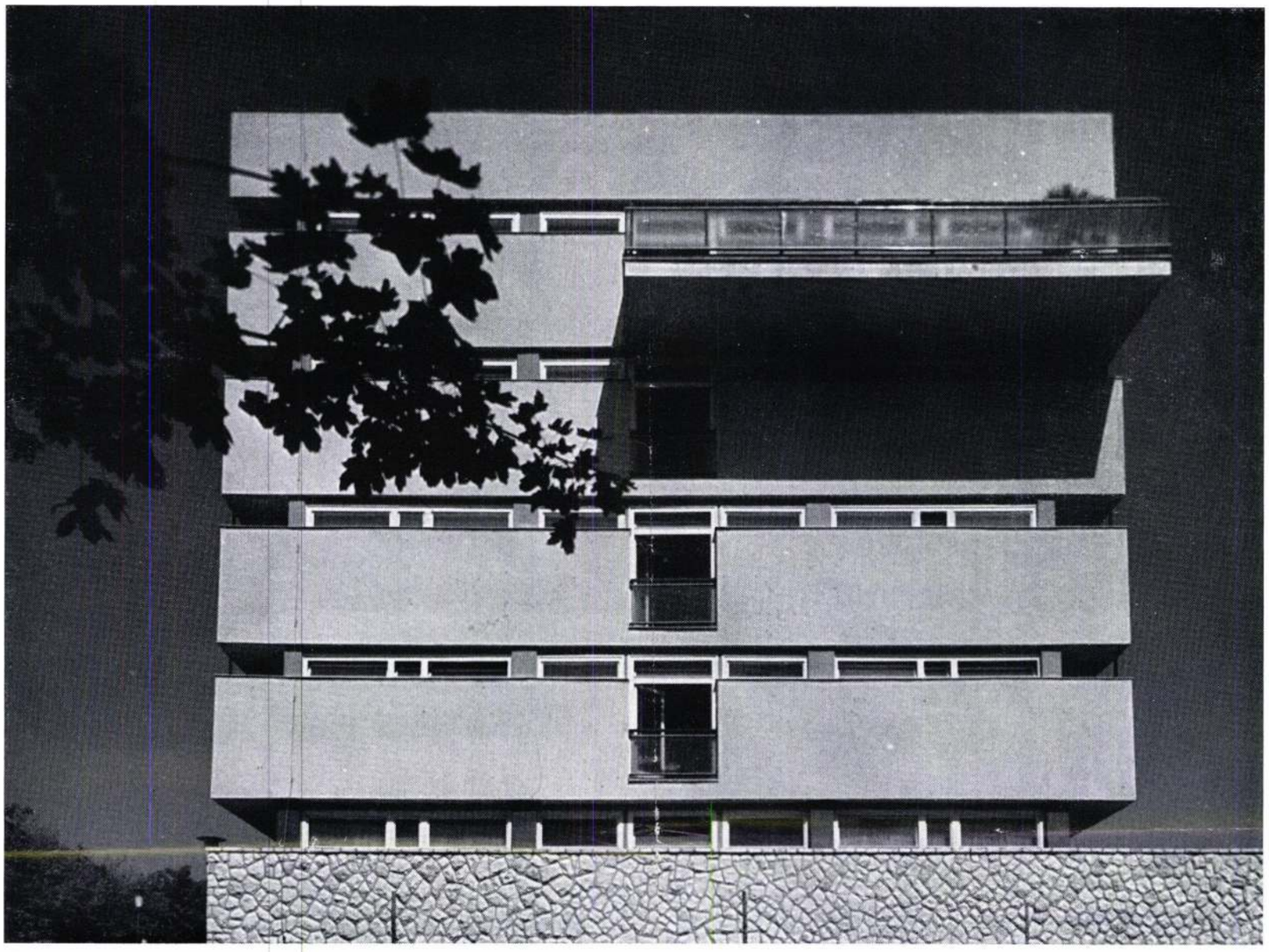

Nézet a Rózsahegy utca felől

tesen történik. E takarékos elrendezés mégis biztosítja e nagy szálló kényelmes érkezési élményét. A vendég fogadása közvetlenül az irodával kapcsolódik. Az előcsarnokból a lakók és a külső meghívottak természetes találkozási pontjánál tágas hall-társalgó és konferenciaterem nyílik. A földszint fennmaradó részén vendégszobák helyezkednek el.

Három emeleten középfolyosóról nyíló fürdőszobás, előszobás, fekvőszékre méretezett loggiás vendégszobákat találunk (17 m²) 2 ágyas, 3 ágyas és 4 ágyas berendezéssel változtathatóan. A középső két szakaszban hálófülkés lakosztályok (22,3 m²), a függőleges közlekedés csomópontban pedig WC, cipőtisztítás és fehérneműraktár helyezkednek el. Az épület 102 vendégszobájában 400 ágy fér el. A legfelső emeleten, az épület gazdasági bejáratából függőleges úton érhető el a konyhaüzem. A két lépcső közötti területen kétirányú kilátással a nagy étterem helyezkedik el, melyhez variálhatóan összenyitható a bankett-terem és a bár táncparkettje. A kilátás biztosításával vitathatatlanul igazolt az étterem legfelső emeleten való elhelyezése a konyhaüzemmel.

A pincében rendet teremt a szigorúan és következetesen végigvezetett középfolyosós elrendezés, mely a műhelyektől a személyzeti öltözőkön keresztül, kazánházon át, az ételraktárig felfűzi az összes szolgálati és üzemi helyiséget. A vendég a hallból nyugodtan lesétálhat a pincébe, nem érzi magát rendezetlen környezetben. Legjobb bizonyítvány a középületek mellékhelyiségei számára.

Szerkezetek

A monolitikus vasbeton vázszerkezeten Bohn födémű az épület, mindkét oldalon emeletenként konzolosan kinyúló, rejtett gerendákon ülő erkélylemezekkel, üveg mellvédkorláttal. A sürgős munka indokolta a hagyományos monolitikus szerkezet alkalmazását. Egyszerű szerkezete gazdaságos, légköbméter ára annak dacára, hogy luxushotel, bruttó 840 Ft/m³ és 51 000 Ft/ágy. Ez felveti ismét a kérdést, miképpen kell építőiparunknak odáig fejlődni, hogy a korszerű, és a helyszínen összeszerelhető előregyártott nagyipari termelés gyorsabb és olcsóbb legyen végre, mint a hagyományos módszerek alkalmazása.

A homlokzat terméskő lábazaton nemesvakolatú. Az épület homlokzata kemény árnyékot vető, horizontális csíkozású, elnyújtott tömege kiemelkedik Rózsadomb tetőhalmazából. Este homlokzatának fényes ablaksorai a nagybetűs cégérrel messzire világítanak. A már általánossá vált sablonos rácsos szálloda-homlokzataink bő terméséből a vízszintes mellsávos tömeg előnyösen válik ki. A bütüfalak megbontott felületei jól és határozott rajzzal zárják le a tömböt. A Hotel Ifjúság derűs, határozott nyugalmával érthetően fejezi ki rendeltetését.

A kivitelnek vannak hiányosságai, tehát a jövőben az építőipari munkának a tervezői intenciókat fokozandó pontossággal kell kielégíteni.

A belső berendezés — sok ötletes figyelemmel — a vendég kényelmét hivalkodás nélkül szolgálja. A társadalmi helyiségek kiképzése mértéktartó. A folyosók szerény méretezésű űrszelvényéhez képest azonban a világítókarok a kelleténél jobban nyúlnak a térbe, ezek falba mélyítése vagy szerényebb kiülése kívánatos lett volna.

A tervezők 100 munkanap alatt tervezték az épületet, melynek szerkezeti és helyiségszervezése szigorú és következetes. A homlokzat mintázása nagyvonalú, egyszerű. Mindez robosztusságot árul el, ami Csángó építész alkotótermészetének is jellegzetessége. Véleményünk szerint ez a magatartás hasznos. Ellensúlyozza bonyolult tervezési gyakorlatunkból és boncoló előbírálatokkal megzavart ügyvitelünkből a gyakran tapasztalható építészi bizonytalanságokat. Friss levegőt hoz és fejlesztő hatású áramlást indít, melyre igen nagy szükség van.

Dr. Kiss Tibor

Recepció
Beépített ruhásszekrény
A szálló halljának részlete
Részlet az étteremről

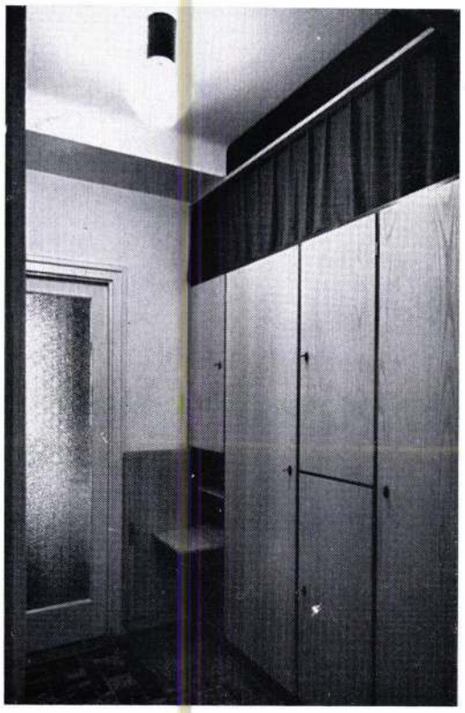

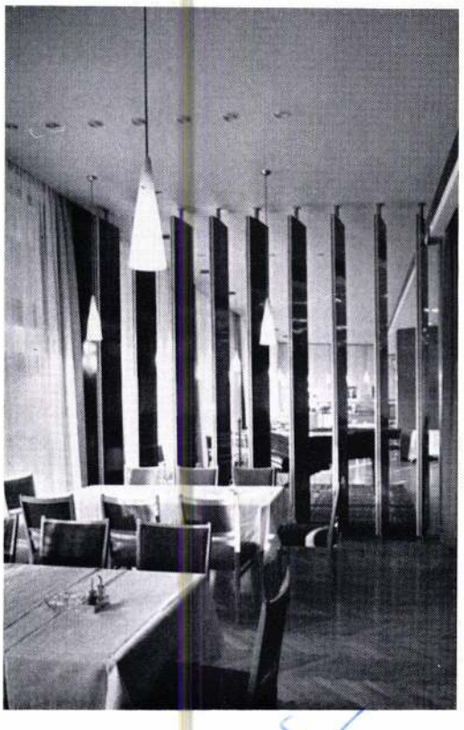

Nézet Pest felől

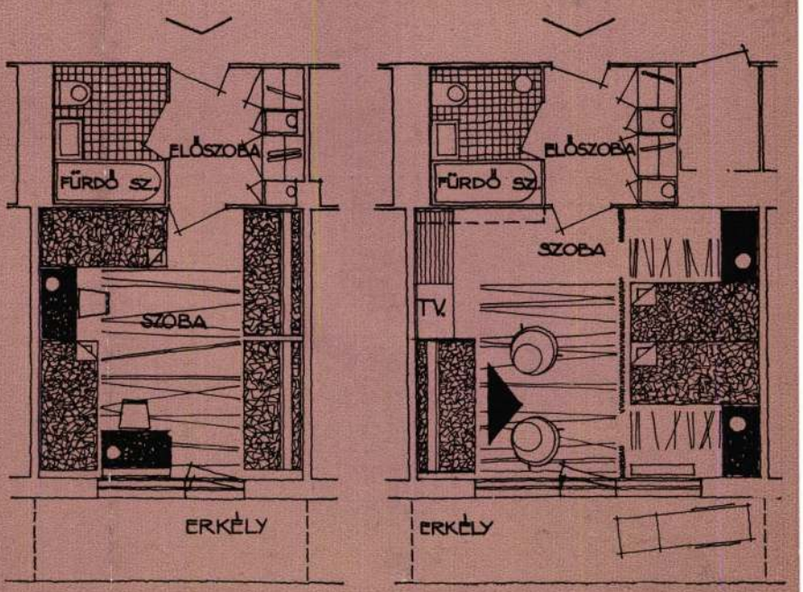

4, illetve 2 ágyas szoba

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET
1965
SAJTÓFIGYELŐ
Magyar Hirdető
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Üveggyár, Orosháza

Vezető tervezők: Böjte Tamás építész, Péry Vilmos statikus (IPARTERV)

Építészek: Forgács Ernő (IPARTERV) (13., 14. épület)
Nabicht Ernő (15., 16. épület)
Szokolay Örs (1. épület)

Statikusok: Juhász Tivadarné (13. épület)
Pikler Éva (11., 12., 17. épület)
Rixer Ádám (1., 14. épület)

Technológus: Lakos József

Kivitelező: Békés megyei ÁÉV

Tervezés éve: 1960—61

Kivitelezés éve: 1962—1964

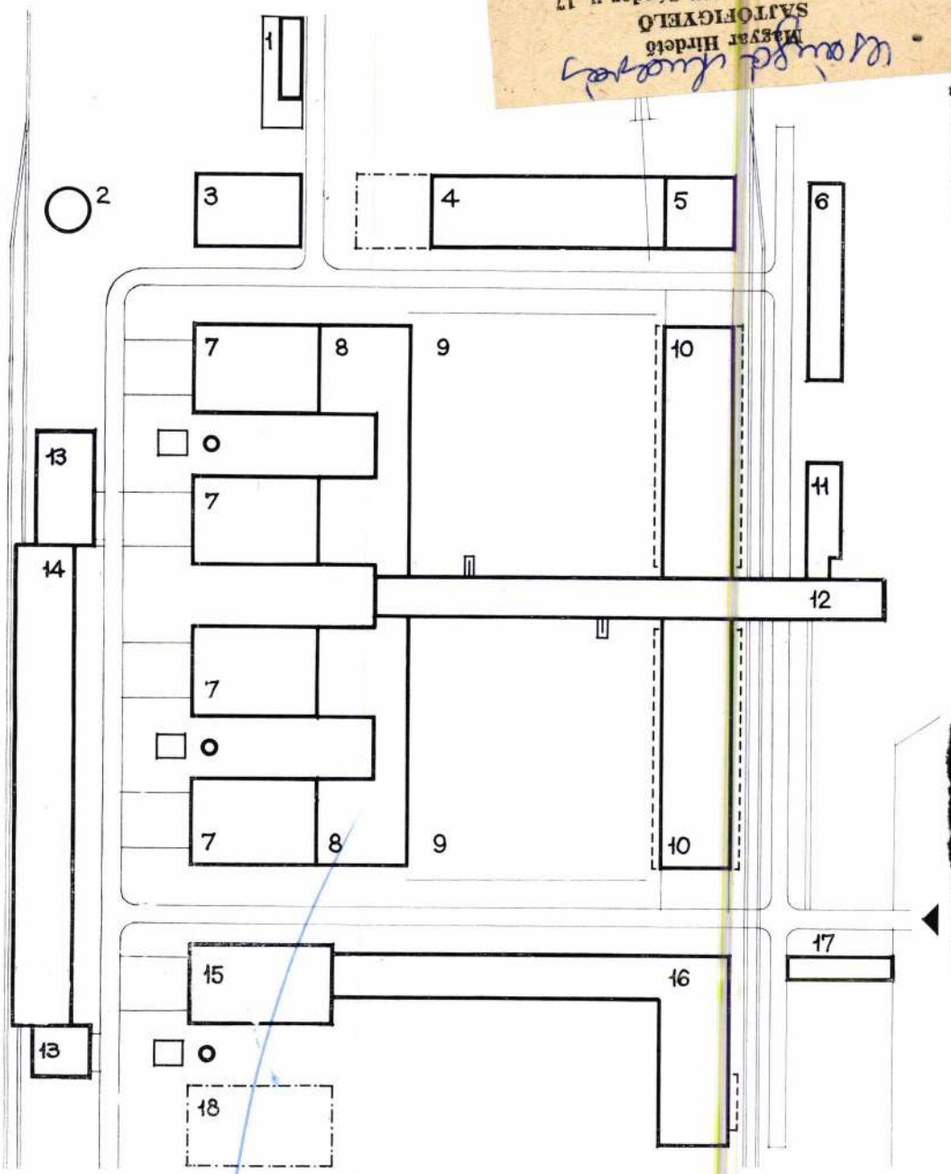

Helyszínrajz

1. Trafó
2. Hűtőtorony
3. Kompresszorház
4. TMK
5. Raktár, öltöző
6. Tűzállóanyag-tároló
7. Öblös-hutacsarnok
8. Hűtőszalag-csarnok
9. Fedetlen tárolóterület
10. Fedett tároló
11. Étterem, konyha
12. Iroda, öltözőépület, (festőüzem)
13. Keverőépületek
14. Nyersanyag-tároló
15. Öntött-hutacsarnok
16. Feldolgozó- és csomagolóépület

Madártávlati kép dél felől

SZALON

Klezmerkirály

Ajánló: Fellegi Balázs
operaénekes

Schiff András két zongoraestjét ajánlom december 3-án és 8-án a Zeneakadémián. A Firenzében élő művész Beethoven, Schubert és Haydn utolsó zongoraszonátáit adja elő. Ezek a darabok hihetetlenül tömény életműszintézisek, és úgy gondolom, Schiff most jutott el pályájának arra a pontjára, hogy megfelelő elmélyültséggel tolmácsolja őket. Mű és előadó szerencsés találkozásának lehetnek tanúi, akik jövő kedden és vasárnap este fél nyolckor ellátogatnak a koncertekre.

A szívem csücske a Pintér Béla Társulat. Előadásaikon a Szkénében, az icipici nézőtéren mindig vagy 160 ember, köztük sok álló néző szorong. A darabokat Pintér Béla írja, rendezi és játszik is bennük; a legutóbb bemutatott Paraszt-opera zenéjét Darvas Bence írta. A mű a barokk opera és a magyar népzene merész, vad kevereke. Hivatásos énekesként mondom: bámulatra méltó, ahogyan ezek a színészek énekelnek.

A klezmer királya lép fel december 10-én a kongresszusi központban. Giora Feidman klarinétművésznek olyan ambivalens a szerepe ebben a műfajban, mint a három tenornak az operában. Nem csoda, hogy szerte a világon, különösképpen Németországban valósággal bálványozzák. Klezmertangó című mostani koncertje két jelenleg divatos irányzat ötvözete. Sokan vitatják, helyes-e így „meglovagolni" a trendeket, de ha valaki ezt eredeti módon és magas színvonalon teszi, szerintem nincs benne semmi kivetnivaló.

Lejegyezte: Rados Virág

Koncertezik a sztárduó

Aranylemezes csapat, Jamie Winchester és Hrutka Róbert formációja koncertezik szombat este tíz órától a WigWam Rock Klubban (XI., Fehérvári út 202.). A könnyűzenei élet élvonalbeli muzsikusai fülbemászó slágereik mellett játszanak dalai szerzeményeket

Művek mogyoródarabkákból

Fiatal művészek kiállítása a Cadre Rouge Galériában

Változatok egy témára. A Cadre Rouge Galéria (V., Szent István körút 7.) tulajdonosai szerint talán ezzel a mondattal lehetne a legjobban jellemezni legújabb tárlatukat. A Homogene című kiállításra ugyanis olyan képeket gyűjtöttek össze, amelyek ismétlődő formákból és jelekből állnak. Például pöttyökből és mogyoródarabkákból. A tárlat december 20-ig látható.

A művészettörténészek szerint Victor Vasarely élénk mintázatú, geometriai formákból álló képein is megfigyelhető, hogy a modern művészetben miképpen talált egymásra az alkotókedv és a játék. A Cadre Rouge Galéria tulajdonosai, a képzőművész *Romvári Márton* és a grafikus *Nagy Gerzson* szerint legújabb kiállításuk képei hasonló szándékkal készültek. A festményeken szinte játszanak a formákkal és a technikákkal. Az eddigi tárlatokhoz hasonlóan most is adott témára válogattak a galéria alkotóinak műveiből. Romvári azt mondja, hogy a kiállítás címe, a homogenitás az alkotások ismétlődő elemeire és formáira utal: a vonalakra, a pöttyökre és a mogyoródarabkákra. A kiállításon hét művész, *Hajdú Kinga, Pál Csaba, Braun András, Halmi-Horváth István, Sebők Éva, Csáky Donát Márk* és *Bullás József* képei láthatók.

Hajdú Kinga képein rögtön szembetűnik, hogy részletező, gondos és alapos művész – mondja Romvári. Szinte milliméterről milliméterre építi fel képeit hajszálvékonyan egymásra rakott festékcsíkokból, amelyek végül leginkább absztrakt hímzésekhez hasonlítanak. De realista részletek is találhatók a festményeken: lugasok, egymásra halmozott emberi alakok és fejek. Az utóbbiakban az agy is látható. A Rekonstrukció című sorozaton pedig saját alkotásainak munkafázisait dokumentálja a művész. Így követhető, hogyan épülnek fel rétegről rétegre a képek.

Természetes anyagokból készülnek Halmi-Horváth István művei. Romvári elbeszéléséből kiderült, hogy az alkotások bioképek, mivel állati eredetű anyagból készült eszek segítségével kerülnek rájuk az ismétlődő jelek: a mogyoródarabkák. A galéria ablakai előtt függő hatalmas méretű alkotások a földre fektetve, vízszintes helyzetben készülnek.

Sebők Éva 2001 decemberében Tajpejben díjat nyert munkáival. A Tajvanban megrendezett tedik, sokszorosított és egyedi rajzokat bemutató biennálén ezerötszáz résztvevő közül választották be a díjazottak közé. A Cadre Rouge kiállításán látható Mozgások és változások című sorozatát – Romvári szerint – szintén a technikai játék jellemzi. A képeken a kátránypöttyök úgy folynak szét, hogy leginkább sokasodó sejtekhez hasonlítanak.

A technikai fogásokat szabadidejükben nyilvánosan is bemutatják a művészek. Szeptember óta a galériában ugyanis nemcsak festenek és kiállítanak, hanem tanítanak is.

R. Gy. Zs.

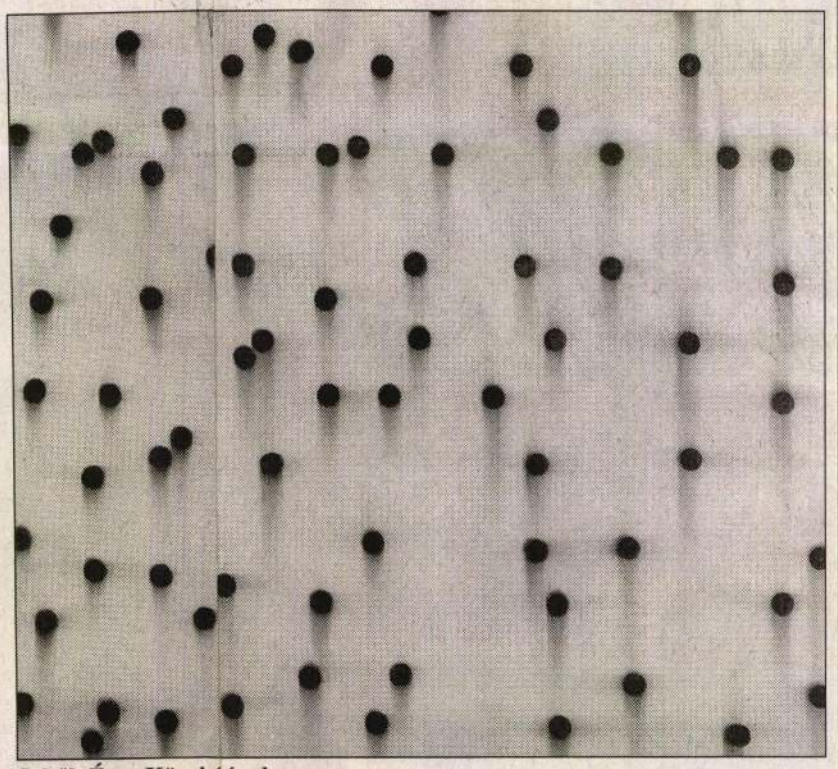

Sebők Éva: Közel éával

Kossuth Kispester

A Kossuth-emlékév alkalmából több kerületi helytörténeti gyűjtemény külön kiállításon elevenítette fel a helyi legendákat és Kossuth-vonatkozásokat. Óbudán bemutatták Kossuth szivarját, Rákospalotán Kossuth pénzeit, s most Kispesten a Fő utcai galériában egy szék látható, amelyen állítólag a kormányzó ült a Határcsárdában.

A kispesti Kossuth-kultuszban legendák és megtörtént események keveredtek. Egy-egy szájról szájra hagyományozódott mendemonda mesés keretbe ágyazza a valóságot. A Fő utcai galériában december közepéig látható kiállításon megjelenik minden eleitett informá- műintézmény a mai Határ úti metrómegállónál volt anno). Hogy mikor is ült, s hogy valóban ő volt-e, nem pedig fia, Ferenc, akit bizonyosan megvendégeltek ott), azt ma már nem lehet kideríteni. De engedjük meg – az illúzió kedvéért.

Újabb részlet a helyi Kossuth-hagyományokból: állítólag a kispesti kalaposok március 15-ére tömegével gyártották egykor a Kossuth-kalapkat. Ennek valóságértéke – a kiállítás rendező *Siklós Zsuzsa* szerint – megint csak kétes, de emlékére régi kalapospecsétszámokat mutathatnak be Koppány Péter kalaposmester műhelyéből.

Végül felidéződik a kispesti Kossuth-szobor felállíttatásának [illegible]

Adventi muzsika

MUNKATÁRSUNKTÓL

Adventi koncerteket rendez a Kempinski Hotelben (V., Erzsébet tér 7–8.) a Liszt Ferenc Zeneakadémia Baráti Köre – négy vasárnap, délután három órától.

Most vasárnap Bach, Händel, Beethoven, Schubert, Schumann és Rahmanyinov műveiből játszik a trombitás Hara Fruzsina, a Zeneakadémia III. éves hallgatója és zongorán Szabó Teréz, a Zeneakadémia korrepetitora. Következő vasárnap a negyedéves Banó Éva énekel és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola végzős hallgatója, Fülei Balázs zongorázik. Elhangzik

PALETTA

KONKOLY THEGE GYÖRGY képeiből nyílik kiállítás holnap az Indonéz Galériában (VII., Rottenbiller utca 5.). Az Indonéz–Magyar Kulturális Egyesület programjára január 3-ig – hétköznap délelőtt tíz és délután hat, szombatonként pedig délelőtt tíz és délután kettő óra között – várják a látogatókat.

A NIGUN EGYÜTTES lép fel ma este hét órakor a Francia Intézetben (I., Fő utca 17.) a Péntek esti dzsessz sorozatban, amelyben ezúttal Párniczky András gitározik, Nagy Péter bőgőzik, Gavallér Csaba dobol és Vázsonyi János altszaxofonozik. Holnap délután hat órától ugyanitt az AIDS világnapja alkalmából rendezendő kerekasztal-beszélgetésre és filmvetítésre várják az érdeklődőket.

ÁLOMCIRKUSZ című kötetét mutatja be és dedikálja Szegedi Katalin ma délelőtt tizenegy órakor a Pozsonyi Pagony könyvesboltban (XIII., Pozsonyi út 26.). A kiskarácsonyi nagy Mikuláskönyv, A hegyek tündére, Az elvarázsolt királykisasszony és más mesekönyvek illusztrátora ezúttal nemcsak rajzolta, hanem írta is könyvét.

SZÍNHÁZMŰSOR

Budapest Bábszínház: Diótörő (10). Rigoletto (6, fél 9 – L'art pour l'art Társulat ea.). **Budapesti Kamaraszínház a Tivoliban:** Az utolsó tangó Párizsban (7). **Budapesti Kamaraszínház Ericsson Stúdió:** Emberbarát (7). **Budapesti Kamaraszínház Shure Stúdió:** Johnny háborúja (fél 8). **Budaörsi Játékszín:** Clizia, szépleány! (7). **Budapesti Operettszínház:** Kánkán (7 – bemutató ea.). **Buda Stage:** Óz, a nagy varázsló (fél 4). Margarida asszony (7). **Fővárosi Nagycirkusz:** Fóka-móka (3). **Játékszín:** Pokol (7). **József Attila Színház:** Balfácán vacsorára! (7). **Karinthy Színház:** A női szabó (fél 3). **Katona József Színház:** Hedda Gabler (7). **Kolibri Színház:** Százegy kiskutya (10). **Kolibri Fészek:** Spárga-tengeralattjáró (fél 11). **Lézerszínház:** Beethoven (fél 8). **Magyar Állami Operaház:** Anna Karenina (7 – Klemperer/2. bérl.). **Madách Színház:** Isten pénze (7). **Madách Stúdió:** Mario és a varázsló (fél 8). **Madách Kamara Színház:** Alku (7). **Merlin Színház:** Autótolvajok (este 10 – Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház ea.). **Merlin Színház Kamaraterem:** Szókratész védőbeszéde (fél 8). **Mikroszkóp Színpad:** Leggyengébb láncszemek (fél 8). **MU Színház:** Szarvakkal (8). **Millenáris Teátrum:** Együtt ünnepelünk (7). **Nemzeti Színház:** Peer Gynt (7). **Nemzeti Táncszínház:** Asszonyszerelem-Asszonysors (7). **Pesti Magyar Színház:** Balkáni gerle (7). **Pesti Magyar Színház Sinkovits Imre Színpad:** Boldog Asztrik küldetése (7). **Radnóti Színház:** Az ördög (7). **R.S.9. Színház:** Macbeth (7). **Térszínház:** Godot-ra várva (fél 7). **Thália Színház:** Senki sem tökéletes, avagy van, aki hűvösen szereti (7 – Békés megyei Jókai Színház ea.). **Thália Színház Új Stúdió:** Kean (fél 8). **Vidám Színpad Kellér-terem:** Derékszög-Színfalatkák (fél 8). **Vígszínház:** Sylvia (7). **Vígszínház Házi Színpad:** Egy nő (fél 8). **Pesti Színház:** Gyalog galopp (7). **Új Színház:** Bolha a fülbe (7).

Amikor bontani kezdték az Újépületet

Kivégzése előtt gróf Batthyány Lajost is itt, a börtön szerepét betöltő kaszárnyában tartották fogva

Ha ránézünk „Budapest fő- és székváros térképére", mely 1896-ban készült, az utcák szövetéből szinte az első pillantásra kitűnik egy zárványszerű, négyszög alakú objektum. Ez a város térképét csúfító építmény az úgynevezett Újépület volt, melynek látható emléke alig van ma már a városban, de azért nyomot hagyott a városszerkezetben. A Szabadság tér a hatalmas építmény udvarának egy részéből alakult ki, miután épp 105 évvel ezelőtt a rossz emlékű kaszárnyát lebontották.

Az Újépület részlete a 3-as számú pavilon melletti piaccal 1906-ban

FORRÁS: EGY VÁROS JÁTÉKAI

Újépületnek nevezték, bár 1896-ban már betöltötte a századik évét. Nyilván a város másik kaszárnyájához, a ma központi városházaként ismert Károly kaszárnyához képest lehetett új, mert az még a XVIII. század elején épült, míg az Újépület, a Neugebäude csak a XVIII–XIX. század fordulóján. Tizennyolcezer (pontosan 17 807) négyszögöles tömbjét a Nádor, a Báthory, a Hold utca és a mai Széchenyi tér határolta.

Kaszárnya volt és börtön, bár amikor II. József 1786-ban építését elrendelte, még beteg- és szegénygondozó intézetnek szánta. Terveit bécsi mérnök, Canevale készítette, az építkezést kezdetben Hild János irányította. Mire évtizedek múlva a nagy épületnégyszög elkészült, már laktanyaként funkcionált. Ha igaz, majdnem fél évszázadig dolgoztak rajta, 1786-tól 1842-ig építették, de közben fokozatosan birtokba vette a katonaság, sőt a városi lakosság is. Hatalmas térnek beillő udvarán kocsiversenyeket rendeztek az 1830-as, 1840-es években, később, 1875-ben pedig itt rendezte első versenyét a Magyar Athletikai Club. Déli oldala mentén hosszú tér alakult ki, amelyet sokáig csak körülírással neveztek „Pattantyús kaszárnya melletti térnek" vagy egyszerűen úgy: „Szemben az Újépülettel". Széchenyi István és felesége jóvoltából azonban 1846-ban fákat ültettek ide, és a Sétatér nevet kapta: a város egyik kedvelt levegőzőhelye lett. Ma Széchenyi tér, a nevezetes faültetésre a Virulj! kút emlékeztet.

Híres (de inkább hírhedt) lett az épület túlsó sarka is, a Báthory és a Hold utca találkozásánál. Ott végezték ki 1849. október 6-án gróf Batthyány Lajost. Ezt a helyet jelöli ma a Batthyány-örökmécses. Előzőleg őt is az Újépületben tartották fogva, mégpedig az úgynevezett 5-ös pavilon 3-as számú cellájában. A börtön szerepét is betöltő kaszárnyában 1849-ben és Haynau terrorja alatt a magyar függetlenség több híve és harcosa szenvedett. A 6-os számú cellában töltötte büntetését például Károlyi György, akinek belvárosi palotájába éppen Haynau fészkelte be magát hónapokra. De nemcsak nemzeti hősök raboskodtak itt, ültek egyesek lopásért, valódi bűnökért is.

A háromemeletes szárnyakból és négyemeletes saroktömbökből álló épület a XIX. század végére már szinte anakronisztikus volt a városszerkezetben, ráadásul a Habsburg-elnyomás jelképe lett. Valamivel több mint kétezer katona állomásozott benne. Gyűlölt emléke miatt is útjában volt a dinamikusan fejlődő, politikai és pénzügyi központtá váló Lipótvárosnak. Az Újépületen túl nem tudott kibontakozni a városrész, pedig már 1896-ra készen volt a Nagykörút, megépült a Vígszínház, de a néhány nagy közintézményen és ipari épületen kívül még mindig deszkapalánkok jellemezték a külső Lipótvárost.

Az Újépület megváltása, lebontása már az 1880-as években felvetődött a városvezetésben. Végül 1894-ben született megállapodás a polgi és a katonai hatóságok között a kasznya átadásáról, és megkezdődhetett a elszabaduló hatalmas terület hasznsításának tervezése. Cserébe a város hanásik, laktanyának és börtönnek való épetet adott a katonaságnak.

A Fővárosi Kmunkák Tanácsa 1897. október 22-e vehette át a hatalmas épületet. Nemokkal később megkezdődött a bont és mintegy fél év alatt lezajlott. (Uanekkor vehette át a város a Citadellás, amelyen szintén jelképes bontást geztek.) Közben tizenhárom tervjavlat született az Újépület területéne beépítéséről. Előbb Gerlóczy Károly polgármester aszimmetrikus beépítéslképzelését fogadták el, majd kiegészítték Francsek Imréével, végül azonn a Magyar Mérnök és Építész Egyl tervét valósították meg, amelyet Pálóczy Antal nevéhez kapcsolnak. Ez a ma is meglévő szimmetrikus térfelosztás volt, melynek tengelye a Szabadság tér középvonala.

A Neugebäude anyagát beépítették az új pesti házakba. Érdekesség, hogy néhány vörösmárvány járólapja és Batthyány cellájának ajtaja Kispestre került, Szombatfalvy Albert volt pesti detektívfőnök akkor épülő házába, a Kossuth Lajos utca 29.-be. A lapok ma is megvannak a ház teraszán, és a falon versike emlékeztet származási helyükre:

„Egy kálvária, hol most álassz,
státio rajta
Minden egyes kőlap,
melyre a szem letekint.
Egykor vértanú utját téve,
e márványon ment
Halni a szent ügyért
gróf BATTHYÁNY LAJOS."

Az Újépület területét végül is huszonnyolc telekre osztották fel, ezeket Pest leggazdagabb emberei és intézményei vásárolták meg. Wekerle Sándor miniszterelnök úgy alakíttatta a telkeket és az árszabást, hogy a városnak legalább 3 millió 500 ezer forint bevétele legyen.

Itt épült fel egyebek közt az Alpár Ignác tervezte Nemzeti Bank és az új Tőzsdepalota (ez a mai tévészékház), a Hold utca mentén pedig a Lechner Ödön-féle Postatakarékpénztár. A feltárulkozó központi teret 1900-ban történelmi elégtételként Szabadság térnek nevezték el. A második világháború előtt négy évig, 1936 és 1940 között az Újépület vértanúira szobor emlékeztetett a téren, ezt azonban Kassára helyezték át.

Csordás Lajos

CSANDA JENŐ

magyar iparművészet az
ezredfordulón 2003.

193

Csángó András M.D.K.

/ÁÉTV/

Ybl Miklós -dij II. fokzatával kitüntetve

a budapesti Ifjusági Szálló sikeres és gazdaságos épitészeti megoldásáért

Magyar Épitömüvészet 1965/3. 9.1.

Csángó András

Csángó András épitész nekrológja. - Perényi Imre, Magyar Épitőművészet, 1967.16.évf.3.sz.55.l.

Az 1957.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970.1.sz.68-107.l./

105. 1.

Csángó András
tervezőépítész

M.D.K.

A rózsadombi Hotel Ifjúság
tervezője.

Molnár László: Hotel Ifjúság
Művészet, 1965. januári – 26 lap

Csángó András

Építész az Ybl Miklós díj I. fokozatát kapta.

Magyar Hírek, 1967. IV. 6.

Csóngó András

tervezte a bp-i Zivatar utcai „Ifjuság" szállót. 1963. 467. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

1451

Csángó András épitész

M.D.K.

Ifjusági szálló, 1964,

Magyar Épitőművészet 1968/4, 9-10 l.

M.D.K.

Csángó András épitész

Siófok, Napfény szálló, 1962, repr.

Magyar Épitőművészet 1968/4. 10.l.

M.D.K.

Csanak József, debreceni építész

az egyenként 1000 p-ös díjak egyikét nyerte el a debreceni városi bérház pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1937. LVIII. évf.

jan. 21. sz. 3. old.

M.D.K.

Csanak József, debreceni

tervei szerint épült debreceni zárda-épületet, református elemi népiskolát ismertet a lap egy-egy fényképpel.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.

sept. 16. sz. 8. old.

MDK

Csanak József és Rimanóczy Gyula

az alábbi pályázaton tervüket megvették

Weichinger K.: A debreceni városháza. Tér és Forma 1931. 186.l. képpel.

MDK

Csanák József épitész

A debreceni rk. Svetits leánynevelőintézete tervp. dicséretet kapott.

Magy. Épitőművészet 1929. 2.sz. 27.l.

MD K

Csanak József, okl.épitész
debreceni, sz. 1887

1924. dec.lo. ülésen vették fel a Kamara tagjainak sorába.

A Budapesti Mérnöki Kamara közlemányei. Tagfelvétel.
A MMK Közlönye. Bp.1924. LVIII kötet 51-52.sz. 169.l.

MDK

Csanak [építész]

Az ő terve nyomán készültek a debreceni Dobozi úti bérházak, részben a felszabadulás előtt, részben 1946-ban.

Kádár Zoltán: Debrecen művészi fejlődése a felszabadulás után.

Alföld, Debrecen, 1955. tavaszán, VI. évf. 1-2. sz. 46. l.

MDJ

Csanak József, sz. 1887. okl.épitész, Debrecen,

a Kamara uj tagja.

MM és ÉE 1925. jan. 25. 2o 1.

Dombonin. A gör. kat. püspök emlék-
táblája, Sanak

Pesti Hirlap. 1932. febr. 26.3

Debreczenben a gör. kat. püspök-
nek állitott...

Csonak József építész

Tér és Forma, 1931

10. évf. 183-190.o.
Weichinger Károly: A debreceni városháza. Egy tervpályázat és annak tanulságai.

Csángó András ép.

Mártirok uti lakóépület

Felszabadult Bp. művészete. N.Gal. 1960.

Czángó András, építész MDK

Gavajszky Józseffel közösen készítette az ifjúsági szálló terveit.

–: Ifjúsági szálló a Rózsadombon 6

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jan. 7.

Csángó András épitész M.D.K.

/VÁTERV/

"Napfény"szálló Siófok. repr.

(1962)

Magyar Epitőművészet 1963/5. sz. 25.1.

1963

Csángó András, építész MDH

A díj III. f.-t Kapta.

– : Új Ybl Miklós-díjasok 19.l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. ápr. 4

M. D. K.

CSÁNSÓ András építész

Alt. Épülettervező Vállalat mérnöke.

A 4 emeletes nálloda terve

Bútorok: Garajszki József

Nemzetközi ifjúsági szálót építenek a Rózsadombon

Magyar Nemzet 1961. aug. 8. 7. l.

M. D. K.

CSÁNGÓ András építész
(ÁÉTI)

A Expressutazási irodai rózsadombi szállodája (Zivatar u. - Kiss u. - Rózsahegyi út ciklol határolt telken)

A Rózsadombon 336 ágyas ifjúsági idegenforgalmi szálloda épül
Magyar Nemzet 1961. szept. 20. 3. l.

Csángó András M.D.K.

Ybl-díjjla kitüntetve

Kiosztották az idei Ybl--díjakat

Magyar Nemzet 1965. április 4. 11. 1.

Csaúgó András
épitész

M.D.K.

Az Ybl Miklós díj I. fokozatát
kapta.

—: 1967 kiváló és érdemes művészé ...
Élet és Irodalom, 1967. ápr 8 – 4 lap.

MDK.

Csángó András

Ybl dijat kapott

Délmagyarország 1967 ápr.2.

MDK.

Csángó András

Ybl dij I.fokozatát kapta

Népszava 1967 ápr.3. 2

MDK

Csányi András, építész

Az Ybl M.-díj I.-f.-t
kapta.

– : Az idei irod. és művészeti díjazok
6
Népszabadság, Bp., 1967 ápr. 2.

Csángó András építész

Ybl Miklós díjat kapott (I. fok)

Néhány napja halt meg

Nagyvarsa 1967 IV. 2. 2 old.

Farkas

Csángó András épitész

M.D.K.
M.D.K.

Ybl-dijas

az Épitésszervezési Osztály főmérnöke volt.

Hivatása teljesitése közben 1967.márc. 23-án ti
kus gépkocsi szerencsétlenség áldozatául esett.

Bp. Ifjusági Szálloda tervezője.

Magyar Epitőművészet 1967/3.

M.D.K.

Csángó András épitész

ÉM Épitéstervezési Főoszt.

1967-ben Ybl-dijjal kitüntetve

I. fok.

Az épitészi tervezés és tipustervezés szinvonalának emelése terén kifejtett munkásságáért

Magyar Épitőművészet 1967/3. 7.l.

Csángó András épitész

M.D.K.

Nógrádverőce ifjusági tábor, repr.

Társtervező: Neuhauser László

Magyar Épitőművészet 1964/6.

M.D.K.

Csángó András épitész
/ÁÉTV/

Hotel Ifjuság . Budapest repr.

Munkatársak: Nigó József, M. Régenhart Piroska
Belsőépitész: Garajszky Józssf
Épitésvezető: Bauer István
Szoborcsoport: Konyorcsik János

Magyar Épitőmüvészet 1964 / 6 . 9-15.1.

M.D.U.

CSANGÓ András építész

Bp. Mártírok útja 28-32. sz. lakó-
épület

Magyar Építőművészet 1960. 3. sz. 19. l.

M. D. K.

CSÁNGÓ András építész

Bp. Mártirok utja 28. sz. lakóépület (Repr.)

Pintér Béla: Építészetünk szemlélete

Magyar Építőművészet 1960. 2. sz. 8. l.

CSÁNGÓ András épitész M.D.K.

ÁFTV

Üdülőszálló, Siófok / tervezés: 1961. kivitelezés1961-1962./repr.

Épitészmunkatársak: Regenhardt Piroska ,Szepes József, Schuck Ede,

Butorok: Mikó Sándor

Üzletek: Revenszky Rezső, Verebi Sándor

Képzőművészeti munka: Simó József

Épitésvezető: Fehér György, Müvezető: Varga Lajos

Magyar épitőművészet 1962/3. 31-33.l.

Csángó András épitész M.D.K.

ÁÉTI

A szálloda tervezője

Molnár László: Hotel Ifjuság

Müvészet 1965. január

Csángó András, építész MDK

Az Alkotás utcában építendő 12 emeletes irodaház tervét kérítette el Csángó András és Fodor Béla építész, Fokvári Iván belsőépítész.

Fenczik Flóra: Tánggulás a paraván mögött 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. ápr. 25.

Csángó András, építész MDK

A Rózsadombon épülő 106 szobás szálloda tervezője.

– Ifjúsági szálloda épül a Rózsadombon 5.

ESTI HIRLAP, Sp. 1961. nov. 9.

Csángó Andrásné

Csángó Andrásné és Bogyó János tervezték a Hild Károly által 1858-ban épitett Bp.V.Magyar u.11.sz.ház 1970-ben kezdődött felújitását.

Pereházy Károly: A városrész-rekonstrukciók...
Müvtört.Ért.1972.3.sz. 213-223.l.

222.l.

CSÁNGÓ ANDRÁS, HECKENAST JÁNOS, műépitészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Vasi Terv.Irodaháza. Egyterü, elrendezés, 80fős mütermek, segédüzemek, garázs.-Épitész: Heckenast és tanácsadó épitész: Csángó, Bp. AETI.-Tervezési év: 1964. Kivitelezés alatt.-Költség: 4.9 millió forint. Képek: homlokzat, és belső. Fekete repr. 122.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

CSÁNGÓ ANDRÁS, HECKENAST JÁNOS, műépitészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Vasi Terv.Irodaháza.Egyterü elrendezés,80 fős mütermekkel,segédüzemek,garázs.-Épitész:Heckenast és tanácsadó épitész:Csángó,Bp.AETI.-Tervezési év:1964.Kivitelezés alatt.-Költség:4.9 millió forint.-Képek:homlokzat és belső. 122.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 122.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XIX.évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

Csángó András, építész
Jandkuszjörgy: Viserlet egy korszak bejárcisára.

16. Hotel Ifjúság, Budapest. Építész: Csángó András. 1963
16. Hotel Ifjúság, Budapest. Architect: András Csángó. 1963

Magyar Építőművészet, 1988., 3., 11-old.

